

ခုဒ္ဒကနိကာယေ ဇာတကပါဠိယာ
သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ

ဇာတကဌကထာ

(ဆဋ္ဌော ဘာဂေါ)

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဇာတကဋ္ဌကထာ

ဆဋ္ဌဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၂၂-မဟာနိပါတ

၁-မူဝပက္ခဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၈)	၁
၂-မဟာဇနကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၉)	၃၉
၃-သုဝဏ္ဏသာမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၀)	၈၅
၄-နိမိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၁)	၁၁၉
၅-ဥမ္မေဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၂)	၁၆၃

ဇာတကဋ္ဌကထာယ ဆဋ္ဌဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတ။

ရခိုင်ကဏ္ဍ

အာဇာနည်

(ဆရာတော်)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၂၂-မဟာနိပါတ်

၁-မူလပဌာနကဏ္ဍနာ (၅၃၈)

မာ ပဏ္ဍိတံ ဝိဘာဏံ ဣဒံ သတ္တံ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မဟာ-
ဘိနိက္ခမနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ဧကဒိဝသဉ္စိ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ သန္ဓိသိန္ဓာ
ဘဂဝတော နေက္ခမ္ပပါရမိံ ဝဏ္ဏယန္တာ နိသိဒ္ဓိံသု။ သတ္တံ အာဂန္တာ “ကာယ
နတ္ထ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ
ပုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ ဣဒါဒိ မမ ပူရိတပါရမိဿ ခုဇ္ဇိ ဆဋ္ဌေတွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ
နာမ အနတ္ထရိယံ။ အဟဉ္စိ ပုဗ္ဗေ အပရိပက္ခေ ဉာဏေ ပါရမိယော ပူရေန္တောပိ
ခုဇ္ဇိ ဆဋ္ဌေတွာ နိက္ခန္တောယေဝိ”တိ ဝတွာ ဧတဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ကာသိရဋ္ဌေ ဗာရာဏသိယံ ကာသိရာဇာ နာမ ဓမ္မေန ခုဇ္ဇိ
ကာရေသိ။ တဿ သောဠသသဟဿာ ဣတ္ထိယော အဟေသုံ။ တာသု ဧကောပိ
ပုတ္တံ ဝါ ဇီတရံ ဝါ န လဘိ။ နာဂရာ “အမှာကံ ရညော ဝံသာနရက္ခကော”
ဧကောပိ ပုတ္တော နတ္ထိ”တိ ရာဇင်္ဂဏေ သန္ဓိပတိတွာ ကုသဇာတကေ
အာဂတနယေနေဝ ရာဇာနိ ဝေမာဟံသု “ဒေဝ ပုတ္တံ ပပတ္တေသာ”လိ။

ရာဇာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ သောဠသသဟဿာ ဣတ္ထိယော “တုမေ ပုတ္တံ ပတ္တေထာ”တိ အာဏာပေသိ။ တာ စန္ဒာဒီနံ ဒေဝတာနံ အာယာစနဥပဋ္ဌာ-
နာဒီနိ ကတွာ ပတ္တေန္တိယောပိ ပုတ္တံ ဝါ စိတရံ ဝါ န လဘိံသု။ အဂ္ဂမဟေသီ
ပနဿ မဒ္ဒရာဇမိတာ စန္ဒာဒေဝိ နာမ သီလသမ္ပန္နာ အဟောသိ။ ရာဇာ
“ဘဒ္ဒေ တွမ္ပိ ပုတ္တံ ပတ္တေဟိ”တိ အာဟ။ သာ ပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဥပေါသထံ
သမာဒိယိတွာ စူဠသယနေ နိပန္နာဝ အတ္တနော သီလံ အာဝဇ္ဇေတွာ “သစာဟံ
အခဏ္ဍသီလာ ဣမိနာ မေ သစ္စေန ပုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇတူ”တိ သစ္စကိရိယံ
အကာသိ။

တဿာ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။ သက္ကော
အာဝဇ္ဇေန္တော ဟံ ကာရဏံ ဥတွာ “စန္ဒာဒေဝိ ပုတ္တံ ပတ္တေဟိ၊ ဟန္တာဟံ
ပုတ္တံ ဒဿာမိ”တိ တဿာနုစ္ဆရိကံ ပုတ္တံ ဥပဓာရေန္တော ဗောဓိသတ္တံ ပဿိ။
ဗောဓိသဗ္ဗောပိ တဒါဝိသတိဝဿာနိ ဗာရာဏသီယံ ရဇံ ကာရေတွာ တတော
စုတော ဥဿဒနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အသီတိဝဿသဟဿာနိ တတ္ထ ပစ္စိတွာ
တတော စရိတွာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တတ္ထာပိ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ
တတော စရိတွာ ဥပရိဒေဝလောကံ ဂန္ထကာမော အဟောသိ။ သက္ကော
တဿ သန္တကံ ဂန္ဓာ “မာရိသ တယိ မနုဿလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေ ပါရမိယော
စ ဇော ပျံ့ဿန္တိ၊ မဟာဇနဿ ဝုရိ စ ဘဝိဿတိ၊ အယံ ကာသိရဉ္ဇော
စန္ဒာဒေဝိ နာမ အဂ္ဂမဟေသီ ပုတ္တံ ပတ္တေဟိ၊ တဿာ ကုမ္ဘိယံ ဥပ္ပဇ္ဇာဟိ”တိ
ဝတွာ အညေသဉ္စ စဝနခမ္ဘာနံ ပဉ္စသတာနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ပဋိညံ ဂဟေတွာ
သကဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။ သော “သာမူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယတွာ ပဉ္စဟိ ဒေဝပုတ္တ-
သဟေဝိ သဗ္ဗိံ ဒေဝလောကတော စရိတွာ သယံ စန္ဒာဒေဝိယာ ကုမ္ဘိယံ
ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဣဟရေ ပန ဒေဝပုတ္တာ အမစ္စဘရ်ဗျာနံ ကုမ္ဘိယံ ပဋိသန္ဓိံ
ဂဏှိံသု။

ဟဒါ စန္ဒာဒေဝိယာ ကုမ္ဘိ ဝဇီရပုဏ္ဏာ ဝိယ အဟောသိ။ သာ ဂမ္ဘဿ
ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဥတွာ ရဉ္ဇော အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ ဂမ္ဘဿ
ပရိဟာရံ ဒါပေသိ။ သာ ပရိပုဏ္ဏဂမ္ဘာ ဒသမာသစ္စယေန ဓညပုညလက္ခဏ-
သမ္ပန္နံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တံ ဒိဝသမေဝ အမစ္စဂေဟေသု ပဉ္စ ကုမာရသတာနိ
ဇာယိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ရာဇာ အမစ္စဂဏပရိပုတော မဟာတလေ နိသိန္တော
အဟောသိ။ အထဿ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ ဇာတော”တိ အာရောစယိံသု။
ဇေသံ ဝစနံ သုတွာ ရဉ္ဇော ပုတ္တပေမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဆဝိယာဒီနိ ဆိန္ဒိတွာ

အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ၊ အပ္ပန္နရေ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဈိ၊ ဟဒယံ သီတလံ ဇာတံ။
 သော အမစ္စေ ပုစ္ဆိ “တုဋ္ဌာ န ခေါ တုမှေ၊ မမ ပုတ္တော ဇာတော”တိ။ “ကိ”
 ကထေထ ဒေဝ၊ မယံ ပုဗ္ဗေ အနာထာ၊ ဣဒါနိ ပန သနာထာ ဇာတာ၊
 သာမိကော နော လဒ္ဓေါ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ မဟာသေနဂုတ္တံ ပက္ခော-
 သာပေတွာ အာဏာပေသိ “မမ ပုတ္တဿ ပရိဝါရော လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဂစ္ဆ တံ
 အမစ္စဂေဟေသု အဇ္ဇ ဇာဘာ ဒါရကာ ကိတ္တကာ” နာမာတိ ဩလောကေ-
 ဟိ”တိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ အမစ္စဂေဟာနိ ဂန္တာ ဩလော-
 ကေန္တော ပဉ္စ ကုမာရသတာနိ ဒိသွာ ပုနာဂန္တာ ရညော အာရောစေသိ။

ရာဇာ ပဉ္စန္ဒ ဒါရကသတာနံ ကုမာရပသာဓနာနိ ပေသေတွာ ပုန ပဉ္စ
 ဓာတိသတာနိ စ ဒါပေသိ၊ မဟာသတ္တဿ ပန အတိဒိဃာဒိဒေါသဝဇ္ဇိတာ
 အလမ္ပတ္တနိယော မရုရထညာယော စတုသဋ္ဌိ ဓာတိယော အဒါသိ။ အတိ-
 ဒိဃာယ ဟိ ဣတ္ထိယာ ပဿေ နိသီဒိတွာ ထညံ ပိဝေတော ဒါရကဿ ဂီဝါ
 ဒိဃာ ဟောတိ၊ အတိရဿာယ ပဿေ နိသီဒိတွာ ထညံ ပိဝေန္တော ဒါရကော
 နိပ္ပိဋ္ဌိတခန္ဓဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ အတိကိသာယ ပဿေ နိသီဒိတွာ ထညံ ပိဝေတော
 ဒါရကဿ ဥရု ရုဇ္ဇန္တိ၊ အတိထူလာယ ပဿေ နိသီဒိတွာ ထညံ ပိဝေန္တော
 ဒါရကော ပက္ခပါဒေါ^၁ ဟောတိ၊ အတိကာဋိကာယ ဒီရံ အတိသီတလံ
 ဟောတိ၊ အတိဩဒါတာယ ဒီရံ အတိဥက္ကံ ဟောတိ၊ လမ္ပတ္တနိယာ ပဿေ
 နိသီဒိတွာ ထညံ ပိဝေန္တော ဒါရကော နိပ္ပိဋ္ဌိတနာသိကော ဟောတိ၊ ကာသာ-
 နုဉ္ဇ ပန ဣတ္ထိနံ^၂ ဒီရံ အတိအဓိလံ ဟောတိ၊ သာသာနုဉ္ဇ ပန ဣတ္ထိနံ^၃ ဒီရံ
 အတိကဋ္ဌကာဒိဘေဒံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တေ သဗ္ဗေပိ ဒေါသေ ပိဝေဇ္ဇေတွာ
 အလမ္ပတ္တနိယော မရုရထညာယော စတုသဋ္ဌိ ဓာတိယော ဒတွာ မဟန္တံ
 သက္ကာရံ ကတွာ စန္ဒာဒေဝိယာပိ ဝရံ အဒါသိ။ သာပိ ဂဟိတကံ ကတွာ
 ဌပေသိ။

ရာဇာ ကုမာရဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝေသေလက္ခဏပါဌကေ မြာဟ္မဏေ ပက္ခော-
 သာပေတွာ တေသံ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကတွာ ကုမာရဿ အန္တရာယာဘာဝံ
 ပုစ္ဆိ။ တေ တဿ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ^၄ ဒိသွာ “မဟာရာဇ ချေပုညလက္ခဏ-
 သမ္ပန္နော အယံ ကုမာရော၊ တိဋ္ဌတု ဧကဒိပေါ၊ ဌိသဟဿပရိဝါရာနံ
 စတုန္ဒမ္ပိ မဟာဒီပါနံ ရဇ္ဇံ ကာရေတု သမတ္ထော ဟောတိ၊ နာဿ ကောစိ

၁-ဒက္ကကာ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂-ခလင်္ဂပါဒါ (သီ၊ ဣ)၊ ပက္ခပါဒါ (သျှာ)

၃-ကာသဋ္ဌိ ပန ဣတ္ထိနံ (သီ)၊ ကာသဉ္စပုနဣတ္ထိယာ (က)

၄-ကာသဋ္ဌိ ပန ဣတ္ထိနံ (သီ၊ ဣ)၊ သာသဉ္စပုနဣတ္ထိယာ (က)

အန္တရာယော ပညာယတိ”တိ ဝဒိ”သု။ ရာဇာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ တုသိတွာ ကုမာရဿ နာမံ ကရောန္တော ယသ္မာ ကုမာရဿ ဇာတဒိဝသေ သကလ-ကာသိရဋ္ဌေ ဒေဝေါ ဝဿိ၊ ယသ္မာ စ ရညော စေဝ အမစ္စာနန္တ ဟဒယံ သီတလံ ဇာတံ၊ ယသ္မာ စ တေမယမာနော” ဇာတော၊ တသ္မာ “တေမိယ-ကုမာရော”တိဿ နာမံ အကာသိ။ အထ နံ ဓာတိယော ကေမာသိကံ အလင်္ကရိတွာ ရညော သန္တိကံ အာနယိ”သု။ ရာဇာ ပိယပုတ္တံ အာလိဂိတွာ သိသေ စုမ္ဘိတွာ အင်္ဂေ နိသီဒါပေတွာ ရမယမာနော နိသီဒိ။

တသ္မိံ ခဏေ စတ္တာရော စောရာ အာနိတာ။ ရာဇာ တေ ဒိသ္မာ “တေသု ကေဿ ဧဝရဿ သကဏ္ဍကာဟိ ကသာဟိ ပဟာရသဟဿံ ကရောထ၊ ကေဿ သင်္ခလိကာယ ဗဒ္ဓိတွာ ဗန္ဓနာဂါရပဝေသနံ ကရောထ၊ ကေဿ သရီရေ သတ္တိပဟာရံ ကရောထ၊ ကေဿ သူလာရောပနံ ကရောထာ”တိ အာဏာ-ပေသိ။ အထ မဟာသတ္တော ပိတု ဝစနံ သုတွာ ဘိတတသိတော ဟုတွာ “အဟော မမ ပိတာ ရဇ္ဇံ နိဿာယ အတိဘာရိယံ နိရယဂါမိကမ္မံ အကာသိ”တိ စိန္တေသိ။ ပုနဒိဝသေ ပန တံ သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ အလင်္ကတသိရိသယနေ နိပဇ္ဇာပေသုံ။ သော ထောကံ နိဒ္ဒါယိတွာ ပပုဇ္ဈေ၊ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ သေတစ္ဆတ္တံ ဩလောကေန္တော မဟန္တံ သိရိဝိဘဝံ ပဿိ။ အထဿ ပကတိ-ယာပိ ဘိတတသိတဿ အတိရေကတရံ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော “ကုတော န ခေါ အဟံ ဣမံ စောရဂေဟံ” အာဂတောမိ”တိ ဥပဓာရေန္တော ဇာတိဿရ-ဉာဏေန ဒေဝလောကတော အာဂတဘာဝံ ဥတွာ တတော ပရံ ဩလော-ကေန္တော ဥဿဒနိရယေ ပက္ကဘာဝံ ပဿိ၊ တတော ပရံ ဩလောကေန္တော တသ္မိံယေဝ နဂရေ ရာဇဘာဝံ အညာသိ။

အထဿ “အဟံ ဝိသတိဝဿာနိ ဗာရာဏသီယံ ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ အသိတိ-ဝဿသဟဿာနိ ဥဿဒနိရယေ ပဗ္ဗိ”၊ ဣဒါနိ ပုနပိ ဣမသ္မိံယေဝ စောရဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တောမိ၊ ပိတာ မေ ဟိယျော စတူသု စောရေသု အာနိတေသု တထာရူပံ ဖရသံ နိရယသံဝတ္တနိကံ ကထံ ကထေသိ၊ သစာဟံ ရဇ္ဇံ ကာရေဿာမိ၊ ပုနပိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝိဿာမိ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တဿ မဟန္တံ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ကဉ္စနဝဏ္ဏံ သရီရံ ဟတ္ထေန ပရိမဒ္ဓိတံ ပဒုမံ ဝိယ မိလာတံ ဒုပ္ပဏ္ဏံ အဟောသိ။ သော “ကထံ န ခေါ ဣမမှာ စောရဂေဟာ မုစ္စေယျ”န္တိ စိန္တေန္တော နိပဇ္ဇိ။ အထ နံ ကေသ္မိံ အတ္တဘာဝေ မာတုဘူတပုဗ္ဗာ

၁-ဟဒယံ တေမယမာနော (သီ၊ ဣ)၊ ဟဒယံ တေမိယမာနော ဝိယ (သျှာ)

၂-ရာဇဂေဟံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

ဆတ္တေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝဓိတာ အဿာသေတွာ “တာတ တေမိယကုမာရ မာ
ဘာယိ မာသောစိမာစိန္တယိ၊ သစေ ဣတော မုစ္ဆိတုကာမောသိ၊ တံ အဝိဋ္ဌသပ္ပိ
ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ဝိယဟောဟိ၊ အဗဓိရောပိ ဗဓိရော ဝိယ ဟောဟိ၊ အမူဂေါပိ မူဂေါ
ဝိယ ဟောဟိ၊ ဣမာနိ တိဏိ အင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝံ မာ
ပကာသေဟိ”တိ ဝတွာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “မာ ပဏ္ဍိစ္စယံ ဝိဘာဝယ၊
ဗာလမတော ဘဝ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗော တံ ဇနော ဩစိနာယတု၊
ဧဝံ တဝ အတ္တော ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍိစ္စယန္တိ^၁ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဗာလမတောတိ
ဗာလော ဣတိ သဗ္ဗတော။ သဗ္ဗော ဇနောတိ သကလော အန္တောဇနော
စေဝ ဗဟိဇနော စ။ ဩစိနာယတူတိ “နိဟရထေတံ ကာဠကဏ္ဍိ”န္တိ
အဝမညတု၊ အဝဇာနာတူတိ အတ္တော^၂။

သော တဿာ ဝစနေန အဿာသံ ပဋိလဘိတွာ—

၂။ “ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ ဒေဝတေ။
အတ္တကာမာ’သိ မေ အဗ္ဗ၊ ဟိတကာမာ’သိ ဒေဝတေ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ တာနိ တိဏိ အင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာသိ။ သာ စ ဒေဝဓိတာ
အန္တရဓာယိ။ ရာဇာ ပုတ္တဿ အနုက္ကဏ္ဍနတ္ထာယ တာနိ ပဉ္စ ကုမာရသတာနိ
တဿ သန္တိကေယေဝ ဌပေသိ။ တေ ဒါရကာ ထညတ္ထာယ ရောဒန္တိ
ပရိဒေဝန္တိ။ မဟာသတ္တော ပန နိရယဘယတဇ္ဇိတော “ရဇ္ဇတော မေ သုဿိတွာ
မတမေဝ သေယျော”တိ န ရောဒတိ န ပရိဒေဝတိ။ အထဿ ဓာတိယော တံ
ပဝတ္တိံ ဥတွာ စန္ဒာဒေဝိယာ အာရောစယိံသု၊ သာပိ ရညော အာရောစေသိ။
ရာဇာ နေမိတ္တကေ မြာဟူဏေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ။ အထ မြာဟူဏာ
အာဟံသု “ဒေဝ ကုမာရဿ ပကတိဝေလံ အတိက္ကမိတွာ ထညံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊
ဧဝံ သော ရောဒမာနော ထနံ ဒဠံ ဂဟေတွာ သယမေဝ ပိဝိဿတိ”တိ။
တတော ပဋ္ဌာယ ဓာတိယော ကုမာရဿ ပကတိဝေလံ အတိက္ကမိတွာ ထညံ
ဒေန္တိ။ ဒံဒမာနာ စ ကဒါစိ ကေဝါရံ အတိက္ကမိတွာ ဒေန္တိ၊ ကဒါစိ သကလ-
ဒိဝသံ ခိရံ န ဒေန္တိ။

၁-ပဏ္ဍိတိယန္တိ (သိ)၊ ပဏ္ဍိစ္စိယန္တိ (ဣ)

၂-ဩစိနာယတူတိ အဝမညတု “နိဟရထေတံ ကာဠကဏ္ဍိ”န္တိ အဝဇာနာတု (သျှာ)

သော နိရယဘယတဋ္ဌိတော သုဿန္တောပိ ထညတ္ထာယ န ရောဒတိ န ပရိဒေဝတိ။ အထ နံ အရောဒန္တမ္ပိ ဒိသ္မာ “ပုတ္တော မေ ဆာတော”တိ မာတာ ဝါ ထညံ ပါယေတိ။ ကဒါစိ ဓာတိယော ဝါ ပါယေန္တိ။ သေသဒါရကာ ထညံ အလဒ္ဓဝေလာယမေဇ ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ။ မဟာသတ္တော ပန နိရယဘယတဋ္ဌိတော န ရောဒတိ န ပရိဒေဝတိ န နိဒ္ဒါယတိ န ဟတ္ထပါဒေ သမိဉ္စတိ န သဒ္ဓိံ ကရေတိ။ အထဿ ဓာတိယော “ဒိဌသပ္ပိနံ ဟတ္ထပါဒါ နာမ န ဝေရူပါ ဟောန္တိ၊ မူဂါနံ ဟနကပရိယောသာနံ နာမ န ဝေရူပံ ဟောတိ၊ ဗမိရာနံ ကဏ္ဍသောတာနိ နာမ န ဝေရူပါနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္တကာရဏေန၊ ဝိမံသိဿာမန”န္တိ စိန္တေတွာ “ခီရေန တာဝနံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ သကလဒိဝသံ ခီရံ န ဒေန္တိ။ သောသုဿန္တောပိ ခီရတ္ထာယ သဒ္ဓိံ န ကရေတိ။ အထဿ မာတာ “ပုတ္တော မေ ဆာတော”တိ သယမေဝ ထညံ ပါယေတိ။ ဧဝံ အန္တရန္တရာ ခီရံ အဒတွာ ဧကသံဝစ္ဆရံ ဝိမံသန္တာပိဿ အန္တရံ န ပဿိံသု။

တတော အမစ္စာဒယော ရညော အာရောစေသုံ “ဧကဝသိကဒါရကာ နာမ ပူဝခဇ္ဇကံ ပိယာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ ပဉ္စ ကုမာရသတာနိ တဿ သန္တိဒကဿဝ နိသီဒါပေတွာ နာနာပူဝခဇ္ဇကာနိ ဥပနာမေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အဝိဉ္စရေ ဌပေတွာ “ယထာရစိ တာနိ ပူဝခဇ္ဇကာနိ ဂဏှိယာ”တိ ပဋိစ္ဆန္နဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ။ သေသဒါရကာ ကလဟံ ကရေန္တာ အညမညံ ပဟရန္တာ တံ တံ ဂဟေတွာ ခါဒန္တိ။ မဟာသတ္တော ပန အတ္တာနံ ဩဝဒိတွာ “တာတ ဧကိယကုမာရ နိရယဘယံ ဣစ္ဆန္တော ပူဝခဇ္ဇကံ ဣစ္ဆာဟိ”တိ နိရယဘယတဋ္ဌိတော ပူဝခဇ္ဇကံ န ဩလောကေသိ။ ဧဝံ ပူဝခဇ္ဇကေနပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “ဒွိဝသိကဒါရကာ နာမ ဖလာဖလံ ပိယာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ နာနာဖလာနိ ဥပနာမေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အဝိဉ္စရေ ဌပေတွာ ဝိမံသိံသု။ သေသဒါရကာ ကလဟံ ကတွာ ယုဇ္ဈန္တာ တံ တံ ဂဟေတွာ ခါဒန္တိ။ သော နိရယဘယတဋ္ဌိတော တမ္ပိ န ဩလောကေသိ။ ဧဝံ ဖလာဖလေနပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “တိဝသိကဒါရကာ နာမ ကိဋ္ဌနဘဏ္ဍကံ ပိယာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ နာနာသုဝဏ္ဏမယာနိ ဟတ္ထိအဿရူပကာဒိနိ ကာရာပေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အဝိဉ္စရေ ဌပေသုံ။ သေသဒါရကာ အညမညံ ဝိလုဗ္ဗန္တာ ဂဏှိံသု။ မဟာသတ္တော ပန န ကိဉ္စိ ဩလောကေသိ။ ဧဝံ ကိဋ္ဌနဘဏ္ဍကေနပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “စတုဝဿိကဒါရကာ နာမ ဘောဇနံ ဝိယာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ နာနာဘောဇနာနိ ဥပနာမေသုံ။ သေသဒါရကာ တံ ပိဏ္ဍိ ပိဏ္ဍိ ကတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ။ မဟာသတ္တော ပန အတ္တာနံ ဩဝေဒိတွာ “တာတ တေမိယကုမာရ အလဒ္ဓဘောဇနာနံ တေ အတ္တဘာဝါနံ ဂဏနာ နာမ နတ္ထိ”တိ နိရယဘယတဇ္ဇိတော တမ္ပိ န ဩလောကေသိ။ အထဿ မာတာ သယမေဝ ဟဒယေန ဘိဇ္ဇမာနေန ဝိယ အသဟန္တေန သဟတ္တေန ဘောဇနံ ဘောဇေသိ။ ဧဝံ ဘောဇနေနပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “ပဉ္စဝဿိကဒါရကာ နာမ အဂ္ဂိနော ဘာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ ရာဇင်္ဂဏေ အနေကဒ္ဓါရယုတ္တံ မဟန္တံ ဂေဟံ ကာရေတွာ တာလပဏ္ဍေဟိ ဆာဒေတွာ တံ သေသဒါရကေဟိ ပရိဝုတံ တဿ မဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ အဂ္ဂိံ ဒေန္တိ။ သေသဒါရကာ အဂ္ဂိံ ဒိသွာ ဝိရဝန္တာ ပလာယိံသု။ မဟာသတ္တော ပန စိန္တေသိ “နိရယအဂ္ဂိသန္တာပနတော ဣဒမေဝ အဂ္ဂိသန္တာပနံ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန ဂရတရန္တိ နိရောဓသမာပန္နော မဟာထေရော ဝိယ နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ အထ နံ အဂ္ဂိမိ အာဂစ္ဆန္တေ ဂဟေတွာ အပနေန္တိ။ ဧဝံ အဂ္ဂိနာပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “ဆဝဿိကဒါရကာ နာမ မတ္တဟတ္ထိနော ဘာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ ဧကံ ဟတ္ထိံ သုသိက္ခိတံ သိက္ခာပေတွာ ဗောဓိသတ္တံ သေသဒါရကေဟိ ပရိဝုတံ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒါပေတွာ တံ ဟတ္ထိံ မုဉ္ဇန္တိ။ သောကောဉ္ဇနာဒိ နဒန္တော သောဏ္ဍာယ ဘူမိယံ ပေါထေန္တော ဘယံ ဒဿေန္တော အာဂစ္ဆတိ။ သေသဒါရကာ တံ ဒိသွာ မရဏဘယဘိတာ ဒိသာဝိဒိသာသု ပလာယိံသု။ မဟာသတ္တော ပန မတ္တဟတ္ထိံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “စဏ္ဍာနိရယေ ပစ္စနဟော စဏ္ဍဟတ္ထိနော ဟတ္ထေ မရဏမေဝ သေယျော”တိ နိရယဘယတဇ္ဇိတော တတ္ထေဝ နိသီဒိ။ သုသိက္ခိတော ဟတ္ထိံ မဟာသတ္တံ ပုပ္ဖကလာပံ ဝိယ ဥက္ခိပိတွာ အပရာပရံ ကတွာ အကိလမေတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဟတ္ထိနာပိ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “သတ္တဝဿိကဒါရကာ နာမ သပ္ပဿ ဘာယန္တိ၊ တေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ ဗောဓိသတ္တံ သေသဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒါပေတွာ ဥဒ္ဓုဒ္ဓါဒြေ ကတမုဓဗန္ဓေ သပ္ပေ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ သေသဒါရကာ တေ ဒိသွာ ဝိရဝန္တာ ပလာယိံသု။ မဟာသတ္တော ပန နိရယဘယံ အာဝဇ္ဇေတွာ

“စဏ္ဍသပ္ပဿ မုခေ ဝိနာသမေဝ ဝရတရ”န္တိ နိရောဓသမာပန္နော မဟာ-
ထေရော ဝိယ နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ အထဿ သပ္ပေါသကလသရီရံ ဝေဌေ-
တွာ မတ္ထကေ ဖဏံ ကတွာ အတ္ထိ။ တဒါပိ သော နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ ဧဝံ
သပ္ပေနပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော “အဋ္ဌဝဿိကဒါရကာ နာမ နဋသမဇ္ဇံ ဝိယာယန္တိ၊ တေန နံ
ဝိမံသိဿာမာ”တိ တံ ပဉ္စဒါရကသတေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒါပေတွာ
နဋသမဇ္ဇံ ကာရာပေသုံ။ သေသဒါရကာ တံ နဋသမဇ္ဇံ ဒိသွာ “သာဓု သာဓု”တိ
ဝဒန္တာ မဟာဟသိတံ ဟသန္တိ။ မဟာသတ္ထော ပန “နိရယေ နိဗ္ဗတ္တကာလေ
တဝ ခဏမတ္တမ္ပိ ဟာသော ဝါ သောမနဿံ ဝါ နတ္ထိ”တိ နိရယဘယံ
အာဝဇ္ဇေတွာ နိစ္စလောဝ အဟောသိ၊ တံ န ဩလောကေသိ။ ဧဝံ
နဋသမဇ္ဇေနပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ
ပဿိံသု။

တတော “နဝဝဿိကဒါရကာ နာမ အသိနော ဘာယန္တိ၊ တေန နံ
ဝိမံသိဿာမာ”တိ တံ ပဉ္စဒါရကသတေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒါပေတွာ
ဒါရကာနံ ကိဋ္ဌနကာလေ ဧကော ပုရိသော ဖလိကဝဏ္ဏံ အသိံ ဂဟေတွာ
ပရိတ္တမန္တော နဒန္တော ဝဂ္ဂန္တော တာသေန္တော လဃ်န္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော
မဟာသဒ္ဓိံ ကရောန္တော “ကာသိရဉ္စော ကိရ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိ ဧကော ပုတ္တော
အတ္ထိ၊ သော ကုဟိံ၊ သီသမဿ ဆိဋ္ဌိဿာမိ”တိ အဘိဓာဝတိ။ တံ ပုရိသံ ဒိသွာ
သေသဒါရကာ ဘိတတသိတာ ဟုတွာ ဝိရဝန္တာ ဒိသာဝိဒိသာသု ပလာယိံသု။
မဟာသတ္ထော ပန နိရယဘယံ အာဝဇ္ဇေတွာ အဇာနန္တော ဝိယ နိသီဒိ။ အထ
နံ သော ပုရိသော အသိနာ သီသေ ပရာမသိတွာ “သီသံတေ ဆိဋ္ဌိဿာမိ”တိ
တာသေန္တောပိ တာသေတုံ အသတ္တောန္တော အပဂမိ။ ဧဝံ ခဂ္ဂေနပိ ကေ-
သံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော ဒသဝဿိကကာလေ ပနဿ ဗမိရဘာဝဝိမံသနတ္ထံ သိရိသယနေ
နိသီဒါပေတွာ သာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ စတူသု ပဿေသု ဆိဒ္ဓါနိ ကတွာ
တဿ အဒဿေတွာ ဟေဋ္ဌာသယနေ သင်္ခမေကေ နိသီဒါပေတွာ ဧကပ္ပဟာ-
ရေနေဝ သင်္ခေ ဓမာပေန္တိ၊ ဧကနိန္ဒာဒံ အဟောသိ။ အမစ္စာ စတူသု ပဿေသု
ဌတွာ သာဏိယာ ဆိဒ္ဓေဟိ ဩလောကေန္တာပိ မဟာသတ္တဿ ဧကဒိဝသမ္ပိ
သတိသမ္မောသံ^၁ ဝါ ဟတ္ထပါဒဝိကာရံ ဝါ ဖန္ဒနမတ္တံ ဝါ န ပဿိံသု။ ဧဝံ ကေ-
သံဝစ္ဆရံ သင်္ခသဌေနပိ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော ပရိမ္ပိ ကောဒသဝဿိကကာလေ ကေသံဝစ္ဆရံ တထေဝ ဘေရိ-
သဒ္ဓေန ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော ဒွါဒသဝဿိကကာလေ “ဒီပေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ “ရတ္တိ-
ဘာဂေ အန္တကာရေ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဖန္ဒာပေတိ န ခေါ၊ နော”တိ ဃဋေသု
ဒီပေ ဇာလေတွာ သေသဒီပေ နိဗ္ဗာပေတွာ ထောက် အန္တကာရေ သယာ-
ပေတွာ ဃဋေဟိ ဒီပေ ဥက္ခိပိတွာ ကေပ္ပဟာရေနေဝ အာလောကံ ကတွာ
ဣရိယာပထံ ဥပဓာရေန္တိ။ ဧဝံ ဒီပေနပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာ-
ပိဿ ကိဉ္စ ဖန္တနမတ္တမ္ပိ န ပဿိံသု။

တတော တေရသဝဿိကကာလေ “ဖာဏိတေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ
သကလသရိရံ ဖာဏိတေန မက္ခေတွာ ဗဟုမက္ခိကေ ဌာနေ နိပဇ္ဇာပေသုံ။
မက္ခိကာ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တာ တဿ သကလသရိရံ ပရိဝါရေတွာ သူစိဟိ
ဝိဇ္ဈမာနာ ဝိယ ခါဒန္တိ။ သော နိရောဓသမာပန္နော မဟာထေရော ဝိယ
နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ ဧဝံ ဖာဏိတေနပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံ-
သန္တာပိဿ ကိဉ္စ ဖန္တနမတ္တမ္ပိ န ပဿိံသု။

အထဿ စုဒ္ဓသဝဿိကကာလေ “ဣဒါနိ ပနေသ မဟလ္လကော ဇာတော
သုဖိကာမော အသုစိဇိဂုစ္ဆကော၊ အသုစိနာ နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ တတော
ပဌာယ နံ နေဝ နှာပေန္တိ န စ အာစမာပေန္တိ။ သော ဥစ္စာရပဿာဝံ
ကတွာ တတ္ထေဝ ပလိပန္နော သယတိ။ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝေန ပနဿ အန္တရုမိနံ^၁
နိက္ခမနကာလော ဝိယ အဟောသိ၊ အသုစိဂန္ဓေန မက္ခိကာ ခါဒန္တိ။ သော
နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ အထ နံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဓာတိယော အာဟံသု
“တာတ ကေမိယကုမာရ တံ မဟလ္လကော ဇာတော၊ ကော တံ သဗ္ဗဒါ
ပဋိဇဉ်ဿတိ၊ ကိံ န လဇ္ဇသိ၊ ကဿ နိပန္နောသိ၊ ပဌာယ တေ သရိရံ ပဋိဇဉ်-
ဟိ”တိ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ။ သော တထာရူပေ ပဋိကူလေ ဂူထရာသိမ္ပိ
နိမုဂ္ဂေါပိ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝေန ယောဇနသတမတ္တကေ ဌိတာနမ္ပိ ဟဒယုပ္ပတန-
သမတ္တဿ၊ ဂူထနိရယဿ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝံ အာဝဇ္ဇေတွာ နိစ္စလောဝံ^၂ အဟောသိ။
ဧဝံ အသုစိနာပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

တတော ပန္နရသဝဿိကကာလေ “အင်္ဂါရေန နံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ
အထဿ ဟေဋ္ဌာမဉ္စကေ အဂ္ဂိကပလ္လာနိ ဌပယိံသု “အပ္ပေဝ နာမ ဥဏှေန

၁-အန္တရုမိနံ (သီ၊ ဣ)၊ အန္တရတ္ထိနံ (သျှာ)

၂-ဟဒယုပ္ပတနသမတ္တဿ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-မဇ္ဈက္ခောဝံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

ပိဋိတောံ ဒုက္ခဝေဒနံ အသဟန္တော ဝိပ္ပန္နနာကာရံ ဒဿေယျာ”တိ။ အထဿ သရီရေ ဖောဋ္ဌာနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ မဟာသတ္တော “အဝိစိနိရယသန္တာပေါ ယောဇန-
သတမတ္ထကေ ဖရတိ၊ တမ္ပာ ဒုက္ခတော ဣဒံ ဒုက္ခံ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန
သတသဟဿဂုဏေန ဝရတရံ”န္တိ အဓိဝါသေတွာ နိစ္စလောဝ အဟောသိ။
အထဿ မာတာပိတရော ဘိဇ္ဇမာနဟဒယာ ဝိယ မနုဿေ ပဋိက္ခမာပေတွာ
တံ တတော အဂ္ဂိသန္တာပနတော အပနေတွာ “တာတ တေမိယကုမာရ
မယံ တဝ အဝိဋ္ဌသပ္ပိအာဒိဘာဝံ ဇာနာမ။ န ဟိ ဧတေသံ ဝေရူပါနိ
ဟတ္ထပါဒကဏ္ဍသောတာနိ ဟောန္တိ၊ တံ အမွေဟိ ပတ္တေတွာ လဒ္ဓပုတ္တကော၊
မာ နော နာသေဟိ၊ သကလဇမ္ပုဒိပေ ဝသန္တာနံ ရာဇုနံ သန္တိကေ ဂရဟတော
နော မောစေဟိ”တိ ယာစိံသု။ ဧဝံ သော တေဟိ ယာစိတောပိ အသုဏန္တော
ဝိယ ဟုတွာ နိစ္စလောဝ နိပဋ္ဌိ။ အထဿ မာတာပိတရော ရောဒမာနာ
ပရိဒေဝမာနာ ပဋိက္ခမန္တိ၊ ဧကဒါ မာတာ ဧကိကာ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာစတိ၊
ဧကဒါ ပိတာ ဧကကောဝ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာစတိ။ ဧဝံ ဧကသံဝစ္ဆရံ အန္တ-
ရန္တရာ ဝိမံသန္တာဝိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

အထဿ သောဋ္ဌသဝဿိကကာလေ အမစ္စုဗြာဟ္မဏာဒယော စိန္တယိံသု
“ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ဝါ ဟောတု၊ မူဂေါ ဝါ ဗမိရော ဝါ ဟောတု၊ ဝယေ ပရိဏတေ
ရဇနိယေ အရဇန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဒုဿနိယေ အဒုဿန္တာ နာမ နတ္ထိ၊ သမယေ
သမ္ပတ္တေ ပုပ္ဖဝိကသနံ ဝိယ ဟိ ဓမ္မတာ ဒေသ၊ နာဋကနဗ္ဗိဿ ပစ္စုပ္ပန္နာ-
ပေတွာ တာဟိ နံဝိမံသိဿာမာ”တိ။ ကတော ဥတ္တမရူပဓရာ ဒေဝကညာယော
ဝိယ ဝိလာသသမ္ပန္နာ နာဋကိတ္ထိယော ပက္ခောသာပေတွာ “ယာ ကုမာရံ
ဟသာပေတုံ ဝါ ကိလေသေဟိ ဗန္ဓိတုံ ဝါ သက္ကောတိ၊ သာ တဿ အဂ္ဂ-
မဟေသီ ဘဝိဿတိ”တိ ဝတွာ ကုမာရံ ဂန္တောဒကေန နာပေတွာ ဒေဝပုတ္တံ
ဝိယ အလင်္ကရိတွာ ဒေဝဝိမာနသဒိသေ သိရိဂဗ္ဘေ သုပညတ္တေ သိရိသယနေ
အာရောပေတွာ ဂန္တဒါမပုပ္ဖဒါမရူမဝါသစုဏ္ဍာဒိဟိ အန္တောဂစ္ဆံ ဧကဂန္ဓ-
သမောဒကံ ကတွာ ပဋိက္ခမိံသု။ အထ နံ တာ ဣတ္ထိယော ပရိဝါရေတွာ
နစ္စဂိတေဟိ ဧဝံ မရုရဝစနာဒိဟိ စ နာနပ္ပကာရေဟိ အဘိရမာပေတုံ
ဝါယမိံသု။ သော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နတာယ တာ ဣတ္ထိယော အနောလောကေတွာ
“ဣမာဣတ္ထိယော မမ သရီရသမ္ပဿံ မာ ဝိန္နန္တိ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ အဿာသ-
ပဿာသေ သန္တိရုတ္တိ၊ အထုဿ သရီရံ ထဉ္စိ အဟောသိ။ တာ တဿ
သရီရသမ္ပဿံ အဝိန္နန္တိယော ဟုတွာ “ထဉ္စသရီရော ဒေသ၊ နာယံ မနုဿော၊

ယက္ခော ဘဝိဿတိ”တိ ဘိတတသိတာ ဟုတွာ အတ္တာနံ သန္တာရေတုံ အသက္ခောန္တိယော ပလာယိံသု။ ဧဝံ နာဠကေနပိ ကေသံဝစ္ဆရံ အန္တရန္တရာ ဝိမံသန္တာပိဿ နေဝ အန္တရံ ပဿိံသု။

ဧဝံ သောဠသ သံဝစ္ဆရာနိ သောဠသဟိ မဟာဝိမံသာဟိ စေဝ အနေကာဟိ ခုဒ္ဒကဝိမံသာဟိ စ ဝိမံသမာနာပိ တဿ စိတ္တံ ပရိဂ္ဂဟိတုံ နာသက္ခိံသု။

ဝိမံသနခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

တတော ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ လက္ခဏပါဌကေ ဗြာဟ္မဏေ ပက္ခော-
သာပေတွာ “တုမေ ကုမာရဿ ဇာတကာလေ ‘ဗျေပုညလက္ခဏသမ္ပန္နော
အယံ ကုမာရော၊ နာဿ ကောဝိ အန္တရာယော ပညာယတိ”တိ မေ ကထယိတ္ထ၊
ဣဒါနိ ပန သော ဝိဋ္ဌသပ္ပိ မူဂဗဓိရော ဇာတော၊ ကထာ ဝေါ-နံ သမေတိ”တိ
အာဟ။ ဗြာဟ္မဏာ ဝဒိံသု “မဟာရာဇ အာစရိယေဟိ အဒိဋ္ဌကံ နာမ နတ္ထိ၊
အပိစ ခေါ ပန ဒေဝ ‘ရာဇကုလေဟိ ပတ္တေတွာ လဒ္ဓပုတ္တကော ကာဠကဏ္ဍိ”တိ
ဝုတ္တေ ‘တုမှာကံ ဒေါမနဿံ သိယာ’တိ န ကထယိမှာ”တိ။ အထ နေ ရာဇာ
ဧဝမာဟ “ဣဒါနိ ပန ကိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ ကုမာရေ
ဣမသ္မိံ ဂေဟေ ဝသန္တေ တယော အန္တရာယာ ပညာယိဿန္တိ ဇီဝိတဿ ဝါ
အန္တရာယော သေတစ္ဆတ္တဿ ဝါ အန္တရာယော အဂ္ဂမဟေသိယာ ဝါ
အန္တရာယောတိ၊ တဿ ဒေဝ ပပဉ္စ အကတွာ အဝမင်္ဂလရထေ အဝမင်္ဂလ-
အဿ ယောဇေတွာ တတ္ထ နံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေန နိဟရိတွာ
အာမကသုသာနေ စတုတ္ထိတ္ထိကံ အာဝါဠံ ခဏိတွာ နိခဏိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ။
ရာဇာ အန္တရာယဘယေန ဘိတော တေသံ ဝစနံ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။

တဒါ စန္ဒာဒေဝိ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ တုရိတတုရိတာဝ ကေကာ ရာဇာနံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဒ္ဓိတွာ “ဒေဝ တုမေဟိ မယံ ဝရော ဒိန္နော၊ မယာ စ
ဂဟိတကော ကတွာ ဌပိတော၊ ဣဒါနိ တံ မေ ဒေတာ”တိ ယာမိ။ ဂဏှာဟိ
ဒေဝိတိ။ ဒေဝ ပုတ္တဿ မေ ရဇ္ဇံ ဒေတာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝိတိ။ ကိ-
ကာရဏာ ဒေဝိတိ။ ပုတ္တော တေ ဒေဝိ ကာဠကဏ္ဍိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ
ယာဝဇီဝံ အဒဒန္တာပိ သတ္တ ဝဿာနိ ဒေတာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝိတိ။ တေန ဟိ
ဒေဝ ‘ဆ ဝဿာနိ ဒေတာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ပဉ္စ ဝဿာနိ
ဒေတာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ စတ္တာရိ ဝဿာနိ ဒေတာတိ။
န သက္ကာ ဒေဝိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ တိဏိ ဝဿာနိ ဒေတာတိ။ န သက္ကာ
ဒေဝိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဒွေ ဝဿာနိ ဒေတာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝိတိ။

တေန ဟိ ဒေဝ ဧကဝဿံ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ သတ္တ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဆ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ပဉ္စ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ စတ္တာရိ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ တိဏိ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဒွေ မာသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဧကမာသံ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ အဗုမာသံ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝီတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ သတ္တ ဒိဝသာနိ ရဇ္ဇံ ဒေထာတိ။ ရာဇာ “သာဓု ဒေဝိ ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ သာ တသ္မိံ ခဏေ ပုတ္တံ အလင်္ကာရာပေတွာ “တေမိယကုမာရဿ ဣဒံ ရဇ္ဇံ”န္တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ သကလနဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ပုတ္တံ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ အာရောပေတွာ သေတစ္ဆတ္တံ တဿ မတ္တကေ ကာရာပေတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပုန အာဂန္တာ အန္တောနဂရံ ပဝေသေတွာ တံ သိရိသယနေ နိပဇ္ဇာ-ပေတွာ ဝိယပုတ္တံ သဗ္ဗရတ္တိံ ယာစိ “တာတ တေမိယကုမာရ တံ နိဿာယ သောဠသ ဝဿာနိ နိဒ္ဒံ အလဘိတွာ ရောဒမာနာယ မေ အက္ခိနိ ဥပက္ကာနိ၊ သောကေန မေ ဟဒယံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ အဟောသိ၊ အဟံ တဝ အဝိဋ္ဌသပ္ပိ-အာဒိဘာဝံ ဇာနာမိ၊ မာ မံ အနာထံ ကရိ”တိ။ သာ ဣမိနာ ဥပါယေနေဝ ပုနဒိဝသေပိ ပုနဒိဝသေဝီတိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ ယာစိ။

ရဇ္ဇယာစနခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

အထ ဆဋ္ဌေ ဒိဝသေ ရာဇာ သုနန္တံ နာမ သာရထိံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ သုနန္တသာရထိံ သွေ ပါတောဝ အဝမင်္ဂလရထေ အဝမင်္ဂလအသေယောဇေတွာ ကုမာရံ တတ္ထ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေန နိဟရိတွာ အာမက-သုသာနေ စတုတ္ထိတ္တိကံ အာဝါဠံ ခဏိတွာ တတ္ထ နံ ပက္ခိပိတွာ ကုဒ္ဓါလပိဋေန မံတ္တကံ ဘိဒ္ဓိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ဥပရိ ပံသု ဒတွာ ပထဝိဝဗ္ဗနကမ္မံ ကတွာ နတွာ ဧဟိ”တိ အာဏာပေသိ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထ ဆဋ္ဌမ္ပိ ရတ္တိံ ဒေဝီ ကုမာရံ ယာစိတွာ “တာတ တေမိယကုမာရ တဝ ပိတာ ကာသိရာဇာ တံ သွေ ပါတောဝ အာမကသုသာနေ နိခဏိတုံ အာဏာ-ပေသိ၊ သွေ ပါတောဝ မရဏံ ပါပုဏိဿသိ ပုတ္တာ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္တဿ “တာတ တေမိယကုမာရ သောဠသ ဝဿာနိ တယာ ကတော

ဝါယာမော ဣဒါနိ မတ္ထကံ ပတ္တော”တိ စိန္တေန္တဿ အပ္ပန္နရေ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဈိ။
မာတုယာ ပနဿ ဟဒယံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ အဟောသိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ “မနော-
ရထော မတ္ထကံ ပါပုဏိဿတိ”တိ မာတုယာ သဒ္ဓိံ နာလပိ။

အထဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပါတောဝ သုနန္တော သာရထိ ရထံ ယော-
ဇေန္တော ဒေဝတာနုဘာဝေန မဟာသတ္တဿ ပါရမိတာနုဘာဝေန စ မင်္ဂလ-
ရထေ မင်္ဂလအဿေ ယောဇေတွာ ရထံ ရာဇဒွါရေ ဌပေတွာ မဟာတလံ
အဘိရုဟိတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ ဒေဝိံ ဝဋ်တွာ ဝေမာဟ “ဒေဝိ မယံ မာ
ကုဇ္ဈ၊ ရညော အာဏာ”တိ ဝတွာ ပုတ္တံ အာလိင်္ဂိတွာ နိပန္နံ ဒေဝိံ ပိဋ္ဌိ-
ဟတ္ထေန အပနေတွာ ပုပ္ဖကလာပံ ဝိယ ကုမာရံ ဥက္ခိပိတွာ ပါသာဒါ ဩတရိ။
တဒါ စန္ဒာဒေဝီ ဥရံ ပဟရိတွာ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ပရိဒေဝိတွာ မဟာတလေ
ဩဟိယိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဩလောကေတွာ “မယိ အကထေန္တေ
မာတာ ဟဒယေန ဖလိတေန မရိဿတိ”တိ ကထေတုကာမော ဟုတွာပိ
“သစေ အဟံ ကထေဿာမိ၊ သောဠသ ဝဿာနိ ကတော ဝါယာမော မေ
မောယော ဘဝိဿတိ၊ အကထေန္တော ပနာဟံ အတ္တနော စ မာတာပိတုနဉ္စ
မဟာဇနဿ စ ပစ္စယော ဘဝိဿာမိ”တိ အဓိဝါသေသိ။

အထ နံ သာရထိ ရထံ အာရောပေတွာ “ပစ္ဆိမဒွါရာဘိမုခံ ရထံ ပေသေ-
ဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ရထံ ပေသေသိ။ တဒါ မဟာသတ္တဿ ပါရမိတာ-
နုဘာဝေန ဒေဝတာဝိဂ္ဂဟိတော ဟုတွာ ရထံ နိဝတ္ထာပေတွာ ပါစိနဒွါရာဘိမုခံ
ရထံ ပေသေသိ၊ အထ ရထစက္ကံ ဥဗ္ဗာရေ ပတိဟညိ။ မဟာသတ္တောပိ တဿ
သဒ္ဓိံ သုတွာ “မနောရထော မေ မတ္ထကံ ပတ္တော”တိ သုဠတရံ တုဠစိတ္တော
အဟောသိ။ ရထော နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဒေဝတာနုဘာဝေန တိယောဇနိကံ
ဌာနံ ဂတော။ တတ္ထ ဝနသဉ္စ သာရထိဿ အာမကသုသာနံ ဝိယ ဥပဌာသိ။
သော “ဣဒံ ဌာနံ ဖာသုက”န္တိ သလ္လက္ခေတွာ ရထံ မဂ္ဂါ ဩက္ကမာပေတွာ
မဂ္ဂပဿေ ဌပေတွာ ရထာ ဩရုယ မဟာသတ္တဿ အာဘရဏဘဏ္ဍံ
ဩမုဋ္ဌိတွာ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ ဧကမန္တံ ဌပေတွာ ကုဒ္ဒါလံ အာဒါယ ရထဿ
အဝိဒူရေ ဌာနေ စတုတ္တိတ္ထိကံ အာဝါဉ္စ ခဏိတုံ အာရဘိ။

တတော ဗောဓိသတ္တော စိန္တေသိ “အယံ မေ ဝါယာမကာလော၊ အဟဉ္စိ
သောဠသ ဝဿာနိ ဟတ္ထပါဒေ န စာလေသိ၊ ကိံ န ခေါ မေ ဗလံ အတ္ထိ၊
ဥဒါဟု နော”တိ။ သော ဥဌာယ ဝါမဟတ္ထေန ဒက္ခိဏဟတ္ထံ၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန

ဝါမဟတ္ထံ ပရာမသန္တော ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေ သမ္မာဟိတွာ ရထာ
 ဩတရိတုံစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တာဝဒေဝဿ ပါဒပတိတဋ္ဌာနေ ဝါတပုဏ္ဏဘဿစမ္ပံ
 ဝိယ မဟာပထဝီ အပ္ပဂ္ဂန္တာ ရထဿ ပစ္ဆိမန္တံ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ။ မဟာသက္ကော
 ရထာ ဩတရိတွာ ကတိပယေ ဝါရေ အပရာပရံ စက်မိတွာ “ဗုဒ္ဓိနာဝ နိယာ-
 မေန ဧကဒိဝသံ ယောဇနသတမ္ပိ မေ ဂန္တံ ဗလံ အတ္ထိ”တိ ဥတွာ “သစေ
 သာရထိ မယာ သဒ္ဓိံ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ အတ္ထိ န ခေါ မေ တေန သဟ ပဋိဝိရုဇ္ဈိတုံ
 ဗလ”န္တိ ဥပဓာရေန္တော ရထဿ ပစ္ဆိမန္တံ ဂဟေတွာ ကုမာရကာနံ ကိဋ္ဌန-
 ယာနကံ ဝိယ ဥက္ခိဝိတွာ ရထံ ပရိတ္တမေန္တော အဋ္ဌာသိ။ အထဿ “အတ္ထိ မေ
 တေန သဟ ပဋိဝိရုဇ္ဈိတုံ ဗလ”န္တိ သလ္လက္ခေတွာ ပသာနေတ္ထာယ စိတ္တံ ဥပ္ပဇိ။

တံခဏညေဝ သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇေ-
 န္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “တေမိယကုမာရဿ မနောရတော မတ္ထကံ ပတ္တော၊
 ဣဒါနိ ပသာနေတ္ထာယ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇံ၊ ကိံ ဧတဿ မာနသကေန ပသာဓနေ-
 နာ”တိ ဒိဗ္ဗပသာဓနံ ဂါဟာပေတွာ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ
 “တာတံ ဝိဿကမ္မ ဒေဝပုတ္တ တံ ဂစ္ဆ၊ ကာသိရာဇဿ ပုတ္တံ တေမိယကုမာရံ
 အလင်္ကရေဟိ”တိ အာဏာပေသိ။ သော “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ တာဝ-
 တိံသဘဝနတော ဩတရိတွာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဒသဟိ ဒုဿသဟဿေဟိ
 ဝေဌနံ ကတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ စေဝ မာနသကေဟိ စ အလင်္ကာရေဟိ သက္ကံ ဝိယ တံ
 အလင်္ကရိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ သော ဒေဝရာဇလီလာယ သာရထိဿ
 ခဏနာကာသံ ဂန္တော အာဝါဇူတိရေ ဌတွာ ပုစ္ဆန္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၃။ “ကိံ န သန္တရမာနောဝ၊ ကာသုံ ခဏသိ သာရထိ။
 ပုဋ္ဌော မေ သမ္ပ အက္ခာဟိ၊ ကိံ ကာသုယာ ကရိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ကာသုန္တိ အာဝါဋုံ။

တံ သုဘွာ သာရထိ အာဝါဋုံ ခဏန္တော ဥဒ္ဓိ အနောလောကေတွာဝ
 စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၄။ “ရညော မူဂေါ စ ပက္ခော စ၊ ပုတ္တော ဇာတော အစေတသော။
 သော’မိ ရညာ သမဇ္ဈိဋ္ဌော၊ ပုတ္တံ မေ နိခဏံ ဝနေ”တိ။

တတ္ထ ပက္ခောတိ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ။ “မူဂေါ”တိ ဝစနေနေဝ ပနဿ ဗမိရဘာဝေါပိ
 သိဇ္ဈတိ ဗမိရဿ ဟိ ပဋိဝစနံ ကထေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ အစေ-
 တသောတိ အစိတ္တကော ဝိယ ဇာတော။ သောဋ္ဌသ ဝဿာနိ အကထိတတ္တာ

ဝေမာဟ။ သမဇ္ဈိဋ္ဌောတိ အာဏတ္ထော၊ ပေသိတောတိ အတ္ထော။ နိခဏံ
ဝနေတိ ဝနေ နိခဏေယျာသိ။

အထ နံ မဟာသတ္ထော အာဟ—

၅။ “န ဗမိရော န မူဂေါ’သ္မိ၊ န ပက္ခော န စ ဝိကလော”။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တံ နိခဏံ ဝနေ။

၆။ ဦရူ ဗာဟံ စ မေ ပဿ၊ ဘာသိတဉ္စ သုဏောဟိ မေ။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တံ နိခဏံ ဝနေ”တိ။

တတ္ထ န ဗမိရောတိ သမ္မ သာရထိ သစေ တံ ရာဇာ ဝေရူပံ ပုတ္တံ မာရာ-
ပေတုံ အာဏာပေသိ၊ အဟံ ပန ဝေရူပေါ န ဘဝါမီတိ ဒီပေတုံ ဝေမာဟ။
မံ စေ တံ နိခဏံ ဝနေတိ သစေ ဗမိရဘာဝါဒိဝိရဟိတံ ဝေရူပံ မံ ဝနေ
နိခဏေယျာသိ၊ အဓမ္မံ ကမ္မံ ကရေယျာသိတိ အတ္ထော။ “ဦရူ”တိ ဣဒံ သော
ပုရိမဂါထံ သုတ္တာပိ နံ အနောလောကေန္တမေဝ ဒိသ္မာ “အလင်္ကတသရိရမဿ
ဒဿေသာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ။ တဿတ္ထော— သမ္မ သာရထိ ဣမေ
ကဉ္စနကဒလိက္ခန္ဓသဒိသေ ဦရူ၊ ကနကစ္ဆဝိ ဗာဟုဉ္စ မေ ပဿ၊ မရေဝစနဉ္စ မေ
သုဏောဟိတိ။

တတော သာရထိ ဧဝံ စိန္တေသိ “ကော န ခေါ ဧသ၊ အာဂတကာလတော
ပဋ္ဌာယ အည္ဗာနမေဝ ဝဏ္ဏေတိ”တိ။ သော အာဝါဠာဏနံ ပဟာယ ဥဒ္ဓိ
ဩလောကေန္တော တဿ ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “အယံ ပုရိသော ကော န ခေါ၊
မနုဿော ပါ ဒေဝေါ ဝါ”တိ အဇာနန္တော ဣမံ ဂါယမာဟ—

၇။ “ဒေဝတာ နု’သိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ကော ဝါတံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

အထဿ မဟာသတ္ထော အတ္တာနံ အာစိက္ခိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော
အာဟ—

၈။ “န’မိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ န’မိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ကာသိရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ယံ ကာသုယာ နိဟညသိ။

၉။ တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ယံ တံ သမ္မူ’ပဇိဝသိ။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တံ နိခဏံ ဝနေ။

၁၀။ ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သံခံ ဘဇ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဇ္ဈော ဟိ ပါပကော။

၁၁။ ယထာ ရုက္ခော တထာ ရာဇာ၊ ယထာ သာခါ တထာ အဟံ။
ယထာ ဆာယူပဂေါ ပေါသော၊ ဧဝံ တွ'မသိ သာရထိ။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တွံ နိခဏံ ဝနေ'တိ။

တတ္ထ နိဟညသီတိ' နိဟနိဿသိ။ ယံ တွံ ဧတ္ထ နိဟနိဿာမီတိ သညာယ
ကာသုံ ခဏသိ၊ သော အဟန္တိ ဒီပေတိ။ သော “ရာဇပုတ္တော အဟ”န္တိ
ဝုတ္တေပိ န သဒ္ဓဟတိယေဝ၊ မဓုရကထာယ ပနဿ ဗမ္မိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော
အဋ္ဌာသိ။ မိတ္တဒုဇ္ဈောတိ' ပရိဘုတ္တဆာယဿ ရုက္ခဿ ပတ္တံ ဝါ သာခံ ဝါ
အကုရံ ဝါ ဘဇ္ဇန္တော မိတ္တဃာတကော ဟောတိ လာမကပုရိသော၊ ကိမဂ်'
ပန သာမိပုတ္တဃာတကော။ ဆာယူပဂေါတိ ပရိဘောဂတ္ထာယ ဆာယံ
ဥပဂတော ပုရိသော ဝိယ ရာဇာနံ နိဿာယ ဇီဝမာနော တွန္တိ ဝဒတိ။

သော ဧဝံ ကထေန္တေပိ ဗောဓိသတ္တေ န သဒ္ဓဟတိယေဝ။ အထ မဟာ-
သတ္တော “သဒ္ဓဟာပေဿာမိ န”န္တိ ဒေဝတာနံ သာရကာရေန စေဝ အတ္တနော
သောသေန ဇ ဝနဃဉ္စံ ဥန္တာဒေန္တော ဒသ မိတ္တပူဇဂါတာ နာမ အာရတိ—

၁၂။ “ပဟူတဘက္ခော ဘဝတိ၊ ဝိပ္ပဝုဋ္ဌော သကံဃရာ။
ဗဟူ နံ ဥပဇီဝန္တိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

၁၃။ ယံ ယံ ဇနပဒံ ယာတိ၊ နိဂမေ ရာဇဓာနိယော။
သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

၁၄။ နာ'ဿ စောရာ ပသာဟန္တိ၊ နာတိမညန္တိ ခတ္တိယာ။
သဗ္ဗေ အမိတ္တေ တရတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

၁၅။ အတ္တုဒ္ဓေါ သဃရံ ဧတိ၊ သဘာယံ ပဋိနန္ဒိတော။
ဉ္ဇတိနံ ဥတ္တမော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

၁၆။ သက္ကတွာ သက္ကတော ဟောတိ၊ ဂရု ဟောတိ သဂါရဝေါ။
ဝဏ္ဏကိတ္တိဘတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

- ၁၇။ ပူဇကော လဘတေ ပူဇံ၊ ဝန္တကော ပဋိဝန္တနံ။
ယသောကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေါတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ။
- ၁၈။ အဂ္ဂိ ယထာ ပဇ္ဇလတိ၊ ဒေဝတာ'ဝ ဝိရောစတိ။
သိရိယာ အဇဟိတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ။
- ၁၉။ ဂါဝေါ တဿ ပဇာယန္တိ၊ ခေတ္တေ ဝုတ္တံ ဝိရူဟတိ။
ဝုတ္တာနံ ဖလ'မသ္မာတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ။
- ၂၀။ ဒရိတော ပဗ္ဗတာတော ဝါ၊ ရုက္ခတော ပတိတော နရော။
စုတော ပတိဋ္ဌိလဘတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ။
- ၂၁။ ဝိရူဠမူလသန္တာနံ၊ နိဂြောဓမိဝ မာလုတော။
အမိတ္တာ နပ္ပသာဟန္တိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ"တိ။

တတ္ထ သကံ ဘရာဟ္မဏိ သကဗရာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ န ဒုပ္ပတိတိ န ဒုဿတိ။ (မိတ္တာနန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ကလျာဏမိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ။)၊ “သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောတိ”တိ ဣဒံ သိဝလိဝတ္ထုနာ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ။ န ပသာဟန္တိတိ ပဿယကာရံ ကာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဣဒံ သံကိစ္ဆသာမဏေရဝတ္ထုနာ ဝိပေတဗ္ဗံ။ “နာတိမညန္တိ ခတ္တိယာ”တိ ဣဒံ ဇောတိကသေဋ္ဌိဝတ္ထုနာ၊ ဝိပေတဗ္ဗံ။ တရတိတိ အတိက္ကမတိ။ သဘရန္တိ အတ္တသရံ။ မိတ္တာနံ ဒုပ္ပန္နော အတ္တနော သရံ အာဂစ္ဆန္တောပိ သန္တိတစိတ္တော ဣဒ္ဓေါဝအာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပန အကုဒ္ဓေါဝ သကဗရံ ဧတိ။ ပဋိနန္ဒိတောတိ ဗဟူနံ သန္တိပါတဋ္ဌာနေ အမိတ္တဒုပ္ပန္နော ဂုဏကထံ ကထေန္တိ၊ တာယ သော ပဋိနန္ဒိတော ဟောတိ ပမုဒိတစိတ္တော။

သက္ကတွာ သက္ကတော ဟောတိတိ ပရံ သက္ကတွာ သယမ္ပိ ပရေဟိ သက္ကတောဟောတိ။ ဂရု ဟောတိ သဂါရဝေါတိ ပရေသု သဂါရဝေါ သယမ္ပိ ပရေဟိ ဂရုကော ဟောတိ။ ဝဏ္ဏကိတ္တိဘတောတိ ဘတဝဏ္ဏကိတ္တိ၊ ဂုဏဇ္ဈေဝ ကိတ္တိသဒ္ဓန္တ ဥက္ခိပိတွာ စရန္တော နာမ ဟောတိတိ အတ္တော။ ပူဇကောတိ မိတ္တာနံ ပူဇကော ဟုတွာ သယမ္ပိ ပူဇံ လဘတိ။ ဝန္တကောတိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ကလျာဏမိတ္တာနံ ဝန္တကော ဟုတွာ ပုနတ္တဝေ ပဋိဝန္တနံ လဘတိ။ ယသော-ကိတ္တိဉ္စတိ ဣဿရိယပရိဝါရဇ္ဈေဝ ဂုဏကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေါတိ။ ဣမာယ ဂါထာယ စိတ္တဂဟပတိနော ဝတ္ထု၊ ကထေတဗ္ဗံ။

၁-သကာ ဘရာဟ္မဏိ (သီ၊ ဣ)

၂-()သိ-သု-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

၃-ဇောတိပါလဝတ္ထုနာ (သီ၊ ဣ)

၄-ဒု ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

ပစ္စေတိတိ ဣဿရိယပရိဝါရေန ပဇ္ဇေတိ။ သိရိယာ အဇဟိတော
ဟောတိတိ ဧတ္ထ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။ အဿာတိတိ ပရိ-
ဘုဉ္ဇတိ။ “ပဟိဋ္ဌံ လဘတိ”တိ ဣဒံ စူဠပဗုဒ္ဓဇာတကေန ဝိပေတဗ္ဗံ။ ဝိဂ္ဂုဋ္ဌမူလ-
သန္တာနန္တိ ဝဗိုတမူလပါရောဟံ။ အဓိတ္တာ နပ္ပဿာဟန္တိတိ ဧတ္ထ ကုရုရသရိယ-
သောဏတ္ထေရဿ မာတု ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌစောရဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။

သုနန္ဒော သာရထိတ္ထေကာဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မဒေသေန္တမ္ပိတံ အသဉ္ဇာနိတွာ
“ကော န ခေါ အယ”န္တိ အာဝါဠခဏနံ ပဟာယ ရထသမိပံ ဂန္တာ တတ္ထ
တဉ္စ ပဿာနေဘဏ္ဍဉ္စ ဥဘယံ အဒိသ္မာ ပုန အာဂန္တာ ဩလောကေန္တော တံ
သဉ္ဇာနိတွာ တဿ ပါဒေသု ပဟိတွာ အဉ္စလိ ပဂ္ဂယ ယာစန္တော ဣမံ ဂါထ-
မာဟ—

၂၂။ “ဟေတိ တံ ပဋိနေဿာမိ၊ ရာဇပုတ္တ သကံ သရံ။
ရန္တံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ”တိ။

အယ နံ မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၃။ “အသံ မေ တေန ရဇ္ဇေန၊ ဣတကေဟိ ဓနေန ဝါ။
ယံ ဝေ အဓမ္မစရိယာယ၊ ရန္တံ လဟ္တေထ သာရထိ”တိ။

တတ္ထ အလန္တိ ပဋိက္ခေပဝစနံ။

သာရထိ အာဟ—

၂၄။ “ပုဏ္ဏပတ္တံ မိ သာဘေဟိ၊ ရာဇပုတ္တ ဣတော ဂတော။
ဝိတာ မာတာ စ မေ ဒဇ္ဇံ၊ ရာဇပုတ္တ တယိ ဂတေ။

၂၅။ ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
တေပိ အတ္တမနာ ဒဇ္ဇံ၊ ရာဇပုတ္တ တယိ ဂတေ။

၂၆။ ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
တေပိ အတ္တမနာ ဒဇ္ဇံ၊ ရာဇပုတ္တ တယိ ဂတေ။

၂၇။ ဗဟုညော ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဥပါယနာနိ မေ ဒဇ္ဇံ၊ ရာဇပုတ္တ တယိ ဂတေ”တိ။

တတ္ထ ပုဏ္ဏပုဏ္ဏန္တိ တုဋ္ဌိဒါယံ။ ခန္တုန္တိ သတ္တရတနဝဿံ ဝဿန္တာ ပိယ
မမ အဇ္ဈာသယပူရဏံ တုဋ္ဌိဒါယံ ဒေသေယျ။ ဣဒံ သော “အပ္ပေဝ နာမ မယိ
အနုကမ္ဘာယ ဂစ္ဆေယျာ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ။ ဝေသိယာနာ စာတိ ဝေသာ
စ။ ဥပါယနာနိတိ ပဏ္ဏာကာရာနိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၈။ “ဝိတု မာတု စ’ဟံ စတ္တော၊ ရဋ္ဌဿ နိဂမဿ စ။
အထော သဗ္ဗကုမာရာနံ၊ နတ္ထိ မယံ သကံ ဃရံ။

၂၉။ အနညာတော အဟံ မဉ္ဇျာ၊ သဗ္ဗတ္တော ပိတရာ မဟံ။
ဧကော’ရညေ ပဗ္ဗဇိတော၊ န ကာမေ အဘိပတ္တယေ”တိ။

တတ္ထ ဝိတု မာတု စာတိ ပိတရာ စ မာတရာ စ အဟံ စတ္တော။ ဣတရေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ မဉ္ဇျာတိ သဗ္ဗ သာရထိ အဟံ သတ္တာဟံ ရဋ္ဌံ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ
ဝရံ ဂဏှန္တိယာ မာတရာ အနညာတော နာမ။ သဗ္ဗတ္တောတိ သုဋ္ဌ၊ စတ္တော။
ပဗ္ဗဇိတောတိ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဂသနက္ကာယ နိက္ခန္တောတိ အတ္တော။

ဧဝံ မဟာသတ္တဿ အတ္တေနာ ဂုဏေ ကထေန္တဿ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တတော
ဝီတိဝေဂေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော အာဟ—

၃၀။ “အပိ အာရမာနာနံ၊ ဖလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယော’သ္မိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သာရထိ။

၃၁။ အပိ အာရမာနာနံ၊ သမ္ပဒတ္တော ဝိပစ္စတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယော’သ္မိ၊ နိက္ခန္တော အကုတောဘယော”တိ။

တတ္ထ ဖလာသာဝါတိ အာရမာနဿ မမ သောဠသဝဿေဟိ ကတဝါယာ-
မဿ သမိဇ္ဇံ အဇ္ဈာသယဖလံ ဒသောတုံ ဧဝမာဟ။ ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယော’သ္မိတိ
နိဋ္ဌပ္ပတ္တမနောရထော။ သမ္ပဒတ္တော ဝိပစ္စတိတိ သမ္ပာ ဥပါယေန ကာရဏေန
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ သမ္ပဇ္ဇတိ။

သာရထိ အာဟ—

၃၂။ “ဧဝံ ဝဂ္ဂကထော သန္တော၊ ဝိသုဋ္ဌဝစနော စ’သိ။
ကဿာ ဝိတု စ မာတုစ၊ သန္တိကေ န ဘဏီ တဒါ”တိ။

တတ္ထ ဝဂ္ဂကထောတိ သဒိလကထော”။

တတော မဟာသတ္တော အာဟ—

၃၃။ “နာ’ဟံ အသန္တိတာ ပက္ခော၊ န ဗမိရော အသောတတာ။
နာ’ဟံ အဇိဝ္ဗတာ မူဂေါ၊ မာ မံ မူဂ’မဓာရယိ။

၃၄။ ပုရိမံ သရာမ’ဟံ ဇာတိံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဇ’မကာရယိ။
ကာရယိတွာ တဟိံ ရဇ္ဇံ၊ ပါပတ္ထံ နိရယံ ဘုသံ။

၃၅။ ဝိသတိဉ္စေဝ ဝဿာနိ၊ တဟိံ ရဇ္ဇ’မကာရယိ။
အသိတိဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယမ္ပိ အပစ္စိသံ။

၃၆။ တဿ ရဇ္ဇဿ’ဟံ ဘိတော၊ မာ မံ ရဇ္ဇာ’ဘိသေစယံ။
တဿာ ပိဗု စ မာဘုစ္စ၊ သန္တိကေ န ဘဏိံ တဒါ။

၃၇။ ဥစ္ဆရေ မံ နိသာဒေတွာ၊ ပိတာ အတ္ထာ’နုသာသတိ။
ဧကံ ဟနတ ဗန္ဓထ၊ ဧကံ ခါရာပတစ္ဆိကံ။
ဧကံ သုလသ္မိံ ဥပေထ၊ ဣဿ မနုသာသတိ။

၃၈။ ဟာယာ’ဟံ ဖရသံ သုက္ခာ၊ ဝါခာယော သမုဒီရိတာ။
အမုဒေါ မူဂဝဏ္ဏေန၊ အပက္ခော ပက္ခသမ္ပတော။
သဓက မုတ္တကရိသသ္မိံ၊ အတ္ထာ’ဟံ သမ္ပရိပ္ပတော။

၃၉။ ကသိရဉ္စေ ပဋိတ္တဉ္စ၊ တဥ ဒုက္ခေန သံယုတံ။
ကော’မံ ဇိဝိတ’မာဂမ္ပ၊ ဝေရံ ကယိရာထ ကေနစိ။

၄၀။ ဝညာယ စ အလာဘေန၊ ဓမ္မဿ စ အဒဿနာ။
ကော’မံ ဇိဝိတ’မာဂမ္ပ၊ ဝေရံ ကယိရာထ ကေနစိ။

၄၁။ အပိ အဟရမာနာနံ၊ ဖလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ။
ဝိပက္ခဗြဟ္မစရိယော’သ္မိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သာရထိ။

၄၂။ အပိ အဟရမာနာနံ၊ သမ္ပဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
ဝိပက္ခဗြဟ္မစရိယော’သ္မိ၊ နိက္ခန္ဓော အကုတောဘယော”တိ။

တတ္ထ အသန္တိတာတိ သန္တိနံ အဘာဝေန။ အသောတတာတိ သောတာနံ
အဘာဝေန။ အဇိဝ္ဗတာဘိ သမ္ပရိဝတ္တနဇိဝ္ဗိယ အဘာဝေန မူဂေါ အဟံ

န ဘဝါမိ။ ယတ္ထာတိ ယာယ ဇာတိယာ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇံ အကာရယိ။
 ပါပတ္တန္တိ ပါပတံ။ ပတိတော အသ္မိတိ ဝဒတိ။ ရဇ္ဇာ'ဘိသေဓယုန္တိ ရဇ္ဇေ အဘိ-
 သေဓယံ။ နိသာဒေတွာတိ' နိသီဒါပေတွာ။ အတ္ထာနုသာသတိတိ အတ္ထံ' အနု-
 သာသတိ။ ခါရာပတန္တိကန္တိ သတ္တိဟိ ပဟရိတွာ ခါရာဟိ ပတန္တိကံ ကရေထ။
 ဥပ္ပေထာတိ' အာဝုနထ။ ဣစ္ဆဿ မနုသာသတိတိ ဝေမဿ အတ္ထံ အနုသာသတိ။
 တာယာ'ဟန္တိ တာယော ဝါစာယော အဟံ'။ ပက္ခသမ္ပတောတိ ပက္ခော ဣတိ
 သမ္ပတော အဟောသိ။ အစ္ဆာ'ဟန္တိ အစ္ဆိ' အဟံ။ အဝသိန္တိ အတ္ထော။
 သမ္ပရိပ္ပုတောတိ သမ္ပရိကိဏ္ဏော၊ နိမုဂ္ဂေါ ဟုတွာတိ အတ္ထော။

ကသိရန္တိ ဒုက္ခံ။ ပရိတ္တန္တိ အပ္ပံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— သမ္ပသာရထိ သစေဝိ
 သတ္တာနံ ဇီဝိတံ ဒုက္ခမ္ပိ သမာနံ ဗဟုစိရဋ္ဌိတိကံ ဘဝေယျ၊ ပတ္ထေယျ၊ ပရိတ္တမ္ပိ
 သမာနံ သစေ သုခံ ဘဝေယျ၊ ပတ္ထေယျ၊ ဣဒံ ပန ကသိရဉ္စ ပရိတ္တဉ္စ သကလေန
 ဝဋ္ဋဒုက္ခေန သံယုတ္တံ သန္တိဟိတံ ဩမဒ္ဓိတံ။ ကော'မန္တိ ကော ဣမံ။ ဝေရန္တိ
 ပါဏာတိပါတာဒိပဉ္စရိမံ ဝေရံ။ ကေနဇီတိ ဝေဇနိ ကာရဏေန။ ပညာယာတိ
 ဝိပဿနာပညာယ အလာဘေန။ ဓမ္မဿာဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ အဒဿ-
 နေန။ ပုန ဥဒါနဂါထာယော အဂန္တုကာမတာယ ထိရဘာဝဒဿနတ္ထံ
 ကထေသိ။

တံ သုတွာ သုနန္ဒောသာရထိ “အယံ ကုမာရော ဧဝရူပံ ရဇ္ဇသိရိံ ကုဏပံ
 ဝိယ ဆဇ္ဇေတွာ အတ္တနော အဓိဋ္ဌာနံ အဘိန္တိတွာ ‘ပဗ္ဗဇိဿာမိ’တိ အရညံ
 ပဝိဋ္ဌော၊ မမ ဣမိနာ ဒုဇ္ဈိဝိတေန ကော အဟော၊ အဟမ္ပိ တေန သဋ္ဌိံ
 ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဣပံ ဂါထမာဟ—

၄၃။ “အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရာဇပုတ္တ တဝန္တိကေ။

အပ္ပါယဿ မံ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပဗ္ဗဇော မေ ရုဇ္ဈတိ”တိ။

တတ္ထ တဝန္တိကေတိ တဝ သန္တိကေ။ အပ္ပါယဿတိ “ဧဟိ ပဗ္ဗဇာဟိ”တိ
 ပက္ခောသဿ။

ဧဝံ တေန ယာစိတောပိ မဟာသတ္ထော “သစာဟံ ဣဒါနေဝ
 တံ ပဗ္ဗာဇေဿာမိ၊ မာတာပိတရော ဣမ နာဂစ္ဆိဿန္တိ၊ အထ နေသံ ပရိ-
 ဟာနိ ဘံဝိဿတိ၊ ဣမေ အဿာ စ ရထော စ ပဿာနေဘဏ္ဍာဉ္စ ဣဓေဝ
 နဿိဿန္တိ၊ ‘ယက္ခော သော၊ ခါဒိတော န ခေါ တေန သာရထိ’တိ

၁-နိသီဒေတွာတိ (သီ၊ ဣ) ၂-မိစ္ဆာအတ္ထံ (သု၊) ၃-အပ္ပေထာတိ (သီ)၊ အစ္စေထာတိ (ဣ)
 ၄-တဿာဟန္တိ တဿ အဟံ (သီ၊ ဣ) ၅-ဝဇ္ဇေယျ (သီ၊ ဣ)

ဂရဟာပိ မေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော စ ဂရဟာမောစနတ္ထံ
မာတာပိတုနဉ္စ ဝုဗ္ဗိ သမ္ပဿန္တော အဿေ စ ရထဉ္စ ပဿာနောဘဏ္ဍဉ္စ တဿ
ဣဏံ ကတွာ ဒဿေန္တော ဣမံ ဂါယမာဟ—

၄၄။ “ရထံ နိယျာဒယိတွာန၊ အနဏော ဧဟိ သာရထိ။
အနဏဿ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ဧတံ ဣသိဟိ ဝဏ္ဏိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဧတန္တိ ဧတံ ပဗ္ဗဇ္ဇာကရဏံ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဣသိဟိ ဝဏ္ဏိတံ ပသတ္ထံ
ထောမိတံ။

တံ သုတွာ သာရထိ “သစေ မယိ နဂရံ ဂတေ ဧသ အညတ္ထ ဂစ္ဆေယျ၊
ပိတာ စဿ ဣမံ ပဝတ္ထိ” သုတွာ ‘ပုတ္တံ မေ ဒဿေဟိ’တိ ပုန အာဂတော
ဣမံ န ပဿေယျ၊ ရာဇဒဏ္ဍိ မေ ကရေယျ၊ တသ္မာ အဟံ အတ္တနော ဂုဏံ
ကဏေတွာ အညတ္ထာဂမနတ္ထာယ ပဋိညံ ဂဏှိဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော ဂါထာ-
ဒ္ဒယမာဟ—

၄၅။ “ယဒေဝ ဘျာ’ဟိ ဝစနံ၊ အကရံ ဘဒ္ဒ’မတ္တု ဟေ။
တဒေဝ မေ တံ ဝစနံ၊ ယာစိတော ကတ္တ’မရဟသိ။

၄၆။ ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿ၊ ယာဝ ရာဇာန’မာနယေ။
အပ္ပေဝ တေ ပိတာ ဒိသ္မာ၊ ပတိတော သုပနော သိယာ”တိ။

တတော မဟာသတ္ထော အာဟ—

၄၇။ “ကရောမိ တေ’တံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ သာရထိ။
အဟမ္ဘိ ဒဠုကာမော’သ္မိ၊ ပိတရံ မေ ဣဓေ’တံ။

၄၈။ ဧဟိ သမ္ပ နိဝတ္တဿ၊ ကုသလံ ဝဇ္ဇာသိ ညုတိနံ။
မာတရံ ပိတရံ မယံ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိ ဝန္တန”န္တိ။

တတ္ထ ကရောမိ တေ’တန္တိ ကရောမိ တေ ဧတံ ဝစနံ။ ဧဟိ သမ္ပ
နိဝတ္တဿတိ သမ္ပ သာရထိ တတ္ထ ဂန္တော ဧဟိ၊ ဧတ္ထောဝ နိပ္ပမေဝ
နိဝတ္တဿ။ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိတိ မယာ ဝုတ္တော ဣတွာ “ဝုတ္တော ဝေါ
တေမိယကုမာရော ဝန္တတိ”တိ ဝန္တနံ ဝဒေယျာလိတိ ဝုတ္တော။

ဣတိ ဝတွာ မဟာသတ္ထော သုဝဏ္ဏကဒလိ ပိယ ဩနမိတွာ ပဉ္စပတိ-
ဦတေန ဗာရာဏသိနဂရာဟိမုခေါ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ သာရထိဿ

သာသနံ အဒါသိ။ သော သာသနံ ဂဟေတွာ ကုမာရံ ပဒင်္ကိဏံ ကတွာ
ရထမာရယု နဂရာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၄၉။ “တဿ ပါဒေ ဂဟေတွာန၊ ကတွာံ စ နံ ပဒင်္ကိဏံ။
သာရထိ ရထမာရယု၊ ရာဇဒွါရံ ဥပါဂမီ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ပုတ္တော သော သာရထိ တဿ ကုမာရဿ
ပါဒေ ဂဟေတွာ တံ ပဒင်္ကိဏံ ကတွာ ရထံ အာရယု ရာဇဒွါရံ ဥပါဂမီတိ။

တသ္မိံ ခဏေ စန္ဒာဒေဝိ သီဟပဉ္ဇရံ ဝိဝရိတွာ “ကာ နှ ခေါ မေ ပုတ္တဿ
ပဝတ္တိ”တိ သာရထိဿ အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တိ တံ ဧကကံ အာဂစ္ဆန္တိ
ဒိသ္မာ ဥရံ ပဟရိတွာ ပရိဒေဝိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၅၀။ “သုညံ မာတာ ရထံ ဒိသ္မာ၊ ဧကံ သာရထိမာဂတံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ၊ ရောဒန္တိ နံ ဥဒိက္ခတိ။

၅၁။ အယံ သော သာရထိ ဧတိ၊ နိဟန္တာ မမ အတြဇံ။
နိဟတော နှန မေ ပုတ္တော၊ ပထဗျာ ဘူမိဝနုနော။

၅၂။ အဓိက္ခာ နှန နန္ဒန္တိ၊ ပတိတာ နှန ဝေရိနော။
အာဂတံ သာရထိံ ဒိသ္မာ၊ နိဟန္တာ မမ အတြဇံ။

၅၃။ သုညံ မာတာ ရထံ ဒိသ္မာ၊ ဧကံ သာရထိမာဂတံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ၊ ရောဒန္တိ ပရိပုစ္ဆိ နံ။

၅၄။ ကိန္နု မူဂေါ ကိန္နု ပက္ခော၊ ကိန္နု သော ဝိလပိ တဒါ။
နိဟညမာနော ဘူမိယာ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ သာရထိ။

၅၅။ ကထံ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ၊ မူဂပက္ခော ဝိဝဇ္ဇယိ။
နိဟညမာနော ဘူမိယာ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ မာတာတိ တေမိယကုမာရဿ မာတာ။ ပထဗျာ ဘူမိဝနုနောတိ
သော မမ ပုတ္တော ဘူမိဝနုနော ဟုတွာ ပထဗျာ နိဟတော နှန။ ရောဒန္တိ
ပရိပုစ္ဆိ နန္တိ တံ ရထံ ဧကမန္တံ ဌပေတွာ မဟာတလံ အဘိရုယု
စန္ဒာဒေဝိံ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တေ ဌိတံ သာရထိံ ပရိပုစ္ဆိ။ ကိန္နုတိ ကိံ န သော

မမ ပုတ္တော မူဂေါ ဝေ ပက္ခော ဝေ။ တဒါတိ ယဒါ နံ တံ ကာသုယံ ပက္ခိပိတ္တာ ကုဒ္ဒါလေန မတ္တကေ ပဟရိ၊ တဒါ။ နိဟညမာနော ဘူမိယာတိ တယာ ဘူမိယံ နိဟညမာနော ကိံ န ဝိလပိ။ တံ မေတိ တံ သဗ္ဗံ အပရိဟာ-
ပေတွာ မေ အက္ခာဟိ။ ဝိဝဇ္ဇယိတိ “အပေဟိ သာရထိ၊ မာ မံ မာရေဟိ”တိ ကထံ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ စ ဖန္တန္တော တံ အပနုဒိ၊ တံ မေ ကထေဟိတိ အတ္ထော။

တတော သာရထိ အာဟ—

၅၆။ “အက္ခေယျံ တေ အဟံ အယျေ၊ ဒဇ္ဇာသိ အဘယံ မမ။
ယံ မေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရာဇပုတ္တဿ သန္တိကေ”တိ။

တတ္ထ ဒဇ္ဇာသိတိ သစေ အဘယံ ဒဒေယျာသိ၊ သော ဣဒံ “သစာဟံ ‘တဝ ပုတ္တော နေဝ မူဂေါ န ပက္ခော ဖရုရကထော ဓမ္မကထိကော’တိ ဝက္ခာမိ၊ အထ ‘ကဿွာ တံ ဂဟေဘွာ နာဂတောသိ’တိ ရာဇာ ကုဒ္ဒေါ ရာဇဒဏ္ဍမ္ပိ မေ ကရေယျ၊ အဘယံ တာဝ ယာမိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ။

အထ နံ စန္ဒာဒေဝိ အာဟ—

၅၇။ “အဘယံ သမ္ပ တေ ဒဗ္ဗိ၊ အဘိဘော ဘဏ သာရထိ။
ယံ တေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရာဇပုတ္တဿ သန္တိကေ”တိ။

တတော သာရထိ အာဟ—

၅၈။ “န သော မူဂေါ န သော ပက္ခော၊ ဝိသဠဝစနော စ သော။
ရဇဿ ကိရ သော ဘိတော၊ အကရာ အာလယေ ဗဟူ။

၅၉။ ပုရိမံ သရတိ သော ဇာတိံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဇမကာရယိ။
ကာရယိတွာ တဟိံ ရဇ္ဇံ၊ ပါပဠ နိရယံ ဘုသံ။

၆၀။ ဝိသတိဇ္ဇေဝ ဝဿာနိ၊ တဟိံ ရဇ္ဇမကာရယိ။
အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယမ္ပိ အပစ္စိ သော။

၆၁။ တဿ ရဇ္ဇဿ သော ဘိတော၊ မာ မံ ရဇ္ဇာဘိသေစယံ။
တဿွာ ပိတု စ မာတုစ၊ သန္တိကေ န ဘဏိ တဒါ။

၆၂။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္ပန္နော၊ အာရောဟပရိဏာဟဝါ။
ဝိသဋ္ဌဝစနော ပညော၊ မဂ္ဂေ သဂ္ဂဿ တိဋ္ဌတိ။

၆၃။ သစေ တံ ဒဋ္ဌကမာ'သိ၊ ရာဇပုတ္တံ တဝ'တြဇံ။
ဧဟိ တံ ပါပယိဿာမိ၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ တေမိယော"တိ။

တတ္ထ ဝိသဋ္ဌဝစနောတိ အပလိဗုဒ္ဓကထော။ အကရာ အာလယေ ဗဟူတိ တုမှာကံ ဝဉ္ဇနာနိ ဗဟူနိ အကာသိ။ ပညောတိ ပညဝါ။ သစေ တွန္တိ ရာဇာနံ ဓရံ ကတွာ ဥဘောပိ တေ ဝေမာဟ။ ယတ္ထ သမ္ပတိ တေမိယောတိ ယတ္ထ ဝေါ ပုတ္တော မယာ ဂဟိတပဋိညော ဟုတွာ အစ္ဆတိ။ တတ္ထ ပါပယိဿာမိ၊ ဣဒါနိ ပပဉ္စ အကတွာ လဟုံ ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိတိ။ အာဟ။

ကုမာရော ပန သာရထိံ ပေသေတွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော အဟောသိ။ တဒါ သက္ကော တဿ မနံ ဥတွာ တသ္မိံ ခဏေ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တံ ပက္ခော-
သာပေတွာ “တတ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တ တေမိယကုမာရော ပဗ္ဗဇိတု-
ကာမော၊ တံ တဿ ပဏ္ဏသာလဉ္စ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရဉ္စ မာပေတွာ ဧဟိ”တိ
ပေသေသိ။ သော “သာရ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဝေဂေန ဂန္တော တိယောဇနိကေ
ဝနသဏ္ဍေ အတ္တနော ဣဒ္ဓိဗလေန ရမဏီယံ အဿမံ မာပေတွာ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါ-
ဋ္ဌာနဉ္စ ပေါက္ခရဏိဉ္စ အာဝါဋ္ဌဉ္စ အကာလဖလသမ္ပန္နံ ရုက္ခဉ္စ ကတွာ ပဏ္ဏ-
သာလသမိပေ စတုဝိသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ စက်မံ မာပေတွာ အန္တောစက်မေ စ
ဖလိကဝဏ္ဏံ ရုစိရံ ဝါလုကံ ဩကိရိတွာ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ မာပေတွာ
“ယေ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ၊ တေ ဣမေ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇန္တူ”တိ ဘိတ္တိယံ အက္ခရာနိ
လိဒိတွာ စဏ္ဍဝါဠေ စ အမနာပသဒ္ဓေ သဗ္ဗေ မိဂပက္ခိနော စ ပလာပေတွာ
သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

တသ္မိံ ခဏေ မဟာသက္ကော တံ ဒိဿာ သက္ကဒတ္တိယဘာဝံ ဥတွာ
ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ဝတ္ထာနိ အပနေတွာ ရတ္တဝါကစိရံ နိဝါသေတွာ
ဧကံ ပါရုပိတွာ အဇိနံစမ္ပံ ဧကံသေ ကတွာ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ကာဇံ
အံသေ ကတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍမာဒါယ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတသိရိံ
သမုဗ္ဗဟန္တော အပရာပရံ စက်မိတွာ “အဟော သုခံ၊ အဟော သုခ”န္တိ
ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ကဋ္ဌတ္ထရဏေ နိသိန္တော ပဉ္စ
အဘိညာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗဒတ္တတွာ သာယနသမယေ ပဏ္ဏ-
သာလတော နိက္ခမိတွာ စက်မနကောဋိယံ ဌိတကာရရုက္ခတော ပဏ္ဏာနိ

ဂဟေတွာ သက္ကဒတ္တိယဘာဇနေ အလောဏကေ အတက္ကေ နိရူပနေ ဥဒကေ
သေဒေတွာ အမတံ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ
တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

ကာသိရာဇာပိ သုနန္ဒသံာရထိဿ ဝစနံ သုတွာ မဟာသေနဂုတ္တံ
ပက္ခောသာပေတွာ တရမာနရူပေါ ဂမနသဇ္ဇံ ကာရေတုံ အာဟ—

၆၄။ “ယောဇယန္တ၊ ရထေ အသေ၊ ကစ္ဆံ နာဂါန ဗန္ဓထ။
ဥဒီရယန္တ၊ သင်္ခပဏဝါ၊ ဝါဒန္တ၊ ကေပေါက္ခရာ။

၆၅။ ဝါဒန္တ၊ ဘေရိ သန္ဓဒ္ဓါ၊ ဝဂ္ဂ၊ ဝါဒန္တ၊ ဒုန္ဒါဘိ။
နေဂမာ စ မံ အန္ဓေန္တ၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော။

၆၆။ ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဒိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တ၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော။

၆၇။ ဟတ္တာရေဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဒိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တ၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော။

၆၈။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဒိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တ၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော”တိ။

တတ္ထ ဥဒီရယန္တတိ သဒ္ဓံ မုဉ္ဇန္တ။ ဝါဒန္တတိ ဝဇ္ဇန္တ။ ကေပေါက္ခရာတိ
ကေမုခဘေရိယော။ သန္ဓဒ္ဓါတိ သုဋ္ဌ၊ နဒ္ဓါ။ ဝဂ္ဂတိ မရုဇယရာ။ ဂစ္ဆန္တိ
ဂမိဿာမိ။ ပုတ္တနိဝေဒကောတိ ပုတ္တဿ နိဝေဒကော ဩဝါဒကော ဟုတွာ
ဂစ္ဆာမိ။ တံ ဩဝေဒိတွာ မမ ဝစနံ ဂါဟာပေတွာ တက္ကေဝ ဘံ ရတနရာသိမ္ပိ
ဌပေတွာ အဘိသိဉ္ဇိတွာ အာနေတုံ ဂစ္ဆာမိတိ အဓိပ္ပာယေနေဝမာဟ။ နေဂ-
မာတိ ကုဋုမ္ပိကဇနာ။ သမာဂတာတိ သန္တိပတိတာ ဟုတွာ။

ဧဝံ ရညာ အာဏတ္တာ သံာရထိနော အသေ ယောဇေတွာ ရထေ ရာဇ-
ဒ္ဓါရေ ဌပေတွာ ရညော အာရောစေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၆၉။ “အသေ စ သာရထိ ယုတ္တေ၊ သိန္ဓဝေ သီသဝါဟနေ။
ရာဇဒ္ဓါရံ ဥပါဂစ္ဆုံ၊ ယုတ္တာ ဒေဝ ဣမေ ဟယာ”တိ။

တတ္ထ အသေတိ သိန္ဓဝေ သိန္ဓဝဇာတိကေ သီသဝါဟနေ ဇဝသမ္ပန္နေ အသေ အာဒါယ။ သာရထိတိ သာရထိနော။ ယုတ္တေတိ ရထေသု ယော-
ဇိတေ။ ဥပါဂန္ထန္တိ တေ ရထေသု ယုတ္တေ အသေ အာဒါယ အာဂမိသု၊
အာဂန္တာ စ ပန “ယုတ္တာ ဒေဝ ဣမေ ဟယာ”တိ အာရောစေသုံ။

တတော သာရထိနံ ဝစနံ သုတွာ ရာဇာ ဥပဗုဂါဏမာဟ—

၇၀။ “ထူလာ ခံဝေန ဟာယန္တိ၊ ကိသာ ဟာယန္တိ ထာမုနာ”တိ။

တံ သုတွာ သာရထိနောပိ ဥပဗုဂါဏမာဟံသု—

“ကိသေ ထူလေ ဝိဝဇ္ဇေတ္တာ၊ သံလဂ္ဂာ ယောဇိတာ ဟယာ”တိ။

တသ္မတ္ထော—ဒေဝ ကိသေ စ ထူလ စ ဝေရူပေ အသေ အဂ္ဂဏှိတွာ
ဝယေန ဝဇ္ဇေန ဇဝေန ဗလေန သဒိသာ ဟယာ ယောဇိတာတိ။

အထ ရာဇာ ပုတ္တဿ သန္တကံ ဂစ္ဆန္တော စတ္တာရော ဝဇ္ဇေ အဋ္ဌာရသ
သေနိယော သမ္ပန္တ ဗလကာယ သန္တိပါတာပေသိ။ တဿ သန္တိပါတေန္တဿေဝ
တယော ဝိဝသာ အဘိက္ခန္တာ။ အထ စတုတ္ထေ ဝိဝသေ ကာသိရာဇာ
နဂရတော နိက္ခမိတွာ ဂဟေတဗ္ဗယုတ္တကံ ဂါဟာပေတွာ အဿမပဒံ ဂန္တာ
ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ပဋိနန္ဒိတော ပဋိသန္တာရမကာဂိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၇၁။ “တတော ရာဇာ ဣရမာနော၊ ယုတ္တမာရုယ သန္တနံ။
ဣတ္တာဂါရံ အဗျာဘသိ၊ သဗ္ဗာဝ အနုယာတ မံ။

၇၂။ ဝါဠဗိဇနိမုဇ္ဈိသံ၊ ခုဋ် ဆတ္တဉ္စ ပဏ္ဍရံ။
ဥပါမိ ရထ'မာရုယ၊ သုဝဇ္ဇေ'ဂိ အလက်တာ။

၇၃။ တတော သ ရာဇာ ပါယာသိ၊ ပုရက္ခတွာန သာရထိံ။
ဝိပ္ပမေဝ ဥပါဂန္တိ၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ တေမိယော။

၇၄။ တဉ္စ ဝိသုာန အာယန္တိ၊ ဇလန္တ'မိဝ တေဇသာ။
ခတ္တသံသပရိဗျူဠံ၊ တေမိယော တေ'ဒဗြဝိ။

၇၅။ ကစ္စိ နု တာတ ကုသလံ၊ ကစ္စိ တာတ အနာမယံ။
သဗ္ဗာ စ ရာဇကညာယော၊ အရောဂါ မယု မာတရော။

၇၆။ ကုသလဉ္စေဝ မေ ပုတ္တ၊ အထော ပုတ္တ အနာမယံ။
သဗ္ဗာ စ ရာဇကညာယော၊ အရောဂါ တုယ မာတရော။

၇၇။ ကစ္စိ အမဇ္ဇပေါတာတ၊ ကစ္စိ တေ သုရမပ္ပိယံ။
ကစ္စိ သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ၊ ဒါနေ တေ ရမတေ မနော။

၇၈။ အမဇ္ဇပေါ အဟံ ပုတ္တ၊ အထော မေ သုရမပ္ပိယံ။
အထော သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ၊ ဒါနေ မေ ရမတေ မနော။

၇၉။ ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။
ကစ္စိ တေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရိရဿုပတာပနာ။

၈၀။ အထော အရောဂံ ယောဂံ မေ၊ အထော ဝဟတိ ဝါဟနံ။
အထော မေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရိရဿုပတာပနာ။

၈၁။ ကစ္စိ အန္တာ စ တေ ဖိတာ၊ မဇ္ဈေ စ ဗဟလာ တဝ။
ကောဠာဂါရုဉ္စ ကောသုဉ္စ၊ ကစ္စိ တေ ပဋိသန္ဓတံ။

၈၂။ အထော အန္တာ စ မေ ဖိတာ၊ မဇ္ဈေ စ ဗဟလာ မမ။
ကောဠာဂါရုဉ္စ ကောသုဉ္စ၊ သဗ္ဗံ မေ ပဋိသန္ဓတံ။

၈၃။ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ပတိဋ္ဌပေန္တ၊ ပလ္လင်္ဂံ၊ ယတ္ထ ရာဇော နိသက္ကတိ'တိ။

ဣတ္ထ ဥပါနိဒ္ဓိရဏ'မာရုယျာတိ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ စ ရဏံ အာရောပေန္တတိ အတ္ထော'။ ဣမေ ဟယော ပါဒေ ပုတ္တဿ တတ္ထေဝ အဘိသေကကရဏတ္ထာယ “ပဉ္စ ရာဇကကုဓာဏ္ဍာနိ ဂဏှဿာ”တိ အာဏာပေန္တော ရာဇော အာဟ။ သုဝဏ္ဏေဟိ အလင်္ကတံတိ ဣဒံ ပါဒုဂံ သန္ဓာယာဟ။ ဥပါဂန္တီတိ ဥပါဂတော အဟောသိ။ ကာယ ဝေလာယာတိ? မဟာသတ္တဿ ကာရပဏ္ဏာနိ ပစိတွာ နိဗ္ဗာပေန္တဿ နိသိန္ဓဝေလာယ။ ဇလန္တမိဝ တေဇသာတိ ရာဇတေဇေန ဇလန္တံ ဝိယ။ ခတ္တသံသပရိဗျူဠန္တိ ကထာဗာသုကေန အမစ္စသံသေန ပရိဝုတံ၊ ခတ္တိယသမူဟေဟိ ဝါ ပရိဝါရိတံ။ ဧတ'ဗြုဗိတိ ကာသိရာဇာနံ ဗဟိ ခန္ဓာဝါရိ

နိဝါသာပေတွာ^၁ ပဒသာဝ ပဏ္ဏသလံ အာဂန္တာ တံ ဝန္တိတွာ နိသိန္တံ ပဋိသန္တာရံ
ကရောန္တော ဧတံ ဝစနံ အဗြဝိ။

ကုသလံ အနာမယန္တိ ဥဘယေနပိ ပဒေန အာရောဂျမေဝ ပုစ္ဆတိ။ ကစ္စိ
အမဇ္ဇပေါတိ ကစ္စိ မဇ္ဇံ န ပိဝသီတိ ပုစ္ဆတိ။ “အပ္ပမဇ္ဈော”တိပိ^၂ ပါဠော၊
ကုသလဓမ္မေသု နပ္ပမဇ္ဇသီတိ အတ္ထော။ သုရမပ္ပိယန္တိ သုရာပါနံ အပ္ပိယံ။
“သုရမပ္ပိယာ”တိပိ ပါဠော၊ သုရာ အပ္ပိယာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မေတိ ဒသဝိဓေ
ရာဇဓမ္မေ။ ယောဂ္ဂန္တိ ယုဂေ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ တေ တဝ အဿဂေါဏာဒိကံ။ ကစ္စိ
ဝဟတီတိ ကစ္စိ အရောဂံ ဟုတွာ ဝဟတိ။ ဝါဟနန္တိ ဟတ္ထိအဿာဒိ သဗ္ဗံ
ဝါဟနံ။ သရီရဿူပတာပနာတိ သရီရဿ ဥပတာပကရာ။ အန္တာတိ ပစ္စန္ဓ-
ဇနပဒါ။ ဖိတာတိ ဣဒ္ဓါ သုဘိက္ခာ၊ ဝတ္ထာဘရဏေဟိ ဝါ အန္ဓပါနေဟိ ဝါ
ပရိပုဏ္ဏာ ဂါဠဝါသာ။ မဇ္ဈေ စာတိ ရဋ္ဌဿ မဇ္ဈေ။ ဗဟလာတိ ဂါမနိဂမာ
သနဝါသာ။ ပဋိသန္ဓတန္တိ ပဋိစ္ဆာဒိတံ ဂုတ္တံ၊ ပရိပုဏ္ဏံ ဝါ။ ယတ္ထ ရာဇာ
နိသက္ကတီတိ ယသ္မိံ ပလ္လင်္ဂေ ရာဇာ နိသိဒိဿတိ၊ တံ ပညာပေန္တုတိ ဝဒတိ။

ရာဇာ မဟာသတ္တေ ဂါရဝေန ပလ္လင်္ဂေ န နိသီဂတိ။ အထ မဟာသတ္တော
“သစေ ပလ္လင်္ဂေ န နိသိဒတိ၊ ပဏ္ဏသန္တာရံ ပညာပေတာ”တိ ဝတွာ တသ္မိံ
ပညတ္တေ နိသိဒနက္ခာယ ရာဇာနံ နိမန္တေန္တော ဂါတမာဟ—

၈၄။ “ဣဓေဝ တေ နိသိဒဿု၊ နိယတေ ပဏ္ဏသန္တရေ။
ဧတ္ထော ဥဒကမာဒါယ၊ ပါဒေ ပက္ခာလပာဿု ဟေ”တိ။

တတ္ထ နိယတေတိ သုသန္တတေ။ ဧတ္ထောတိ ပရိဘောဂဥဒကံ ဒဿေန္တော
အာဟ။

ရာဇာ မဟာသတ္တေ ဂါရဝေန ပဏ္ဏသန္တာရေပိ အနိသိဒိတွာ ဘူမိယံ
ဝေ နိသိဒိ။ မဟာသတ္တောပိ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ တံ ကာရပဏ္ဏကံ
နိဟရိတွာ ရာဇာနံ တေန နိမန္တေန္တော ဂါတမာဟ—

၈၅။ “ဣဒမ္ပိ ပဏ္ဏကံ မယံ၊ ရန္တံ ရာဇ အလောဏကံ။
ပရိဘုဉ္ဇ မဟာရာဇ၊ ပါဟုနော မေ’သိ’မာဂံတော”တိ။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ—

၈၆။ “န စံဟံ ပဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇာမိ၊ န ဟေ'တံ မယ ဘောဇနံ။
သင်္ဃာလီနံ ဩဒနံ ဘုဇ္ဇေ၊ သုစိ' ဖံသုပသေစန”န္တိ။

တတ္ထ န စာဟန္တိ ပဋိက္ခေပဝစနံ။

ရာဇာ တထာရူပံ အတ္တနော ရာဇဘောဇနံ ဝဏ္ဏေတွာ တသ္မိ' မဟာ-
သတ္တေ ဂါရဝေန ထောက် ပဏ္ဍိကံ ဟတ္ထတလေ ဌပေတွာ “တာတ တံ
ဝေရူပံ ဘောဇနံ ဘုဇ္ဇသိ”တိ ပုတ္တေန သဗ္ဗိ' ပိယကထံ ကထေန္တော နိသီဒိ။
တသ္မိ' ခဏေ စန္ဒာဒေဝီ ဩရောဓေန ပရိဂုတာ ဧကမဂ္ဂေန အာဂန္တော
ဗောဓိသတ္တဿ အဿမပဒံ ပတွာ ပိယပုတ္တံ ဒိသ္မာ တတ္ထေဝ ပတိတွာ
ဝိသညိ အဟောသိ။ တတော ပဋိလဂ္ဂဿာသာ ပတိတဋ္ဌာနတော ဥဋ္ဌဟိတွာ
အာဂန္တော ဗောဓိသတ္တဿ ပါဒေ ခဏံ ဂဟေတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အဿပုတ္တေဟိ
နေတ္တေဟိ ရောဒိတွာ ဝန္တနဋ္ဌာနတော ဥဋ္ဌာယ ဧကမန္တ နိသီဒိ။ အထ နံ
ရာဇာ “ဘဒ္ဒေ တဝ ပုတ္တဿ ဘောဇနံ ဝသဟံ”တိ ဝတွာ ထောက်
ပဏ္ဍိကံ တဿာ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ သေသဇ္ဇုတိနမ္ပိ ထောက် ထောက် အဒါသိ။
တာ သဗ္ဗာပိ “သမိ ဝေရူပံ ဘောဇနံ ဘုဇ္ဇသိ”တိ ဝဒန္တိယော တံ ဂဟေတွာ
အတ္တနော အတ္တနော သီလေ ဟတ္ထေ “အင်္ဂါဒုက္ခရံ ကရောသိ သမိ”တိ ဝတွာ
နမဿမာနာ နိသီဒိသု။ ရာဇာ ဗုဒ္ဓံ “တာတ ဣဒံ မယံ အစ္ဆရိယံ ဟုတွာ
ဥပဋ္ဌာတိ”ဟိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၈၇။ “အစ္ဆေရကံ မံ ပဋိဘာတိ၊ ဧကကမ္ပိ ရဟောဂတံ။
ဒေသံ ဘုဇ္ဇမာနာနံ၊ ကေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ”တိ။

တတ္ထ ဧကကန္တိ တာတ တံ ဧကကမ္ပိ ရဟောဂတံ ဣမိနာ ဘောဇနေန
ယာပေန္တံ ဒိသ္မာ မမ အစ္ဆရိယံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဒေသန္တိ ဝေရူပံ
အလောဏကံ အတက္ကံ နိဗ္ဗပနံ ရန္တံ ပဋ္ဌိ' ဘုဇ္ဇန္တာနံ ကေန ကာရဏေန
ဝဏ္ဏော ပသီဒတိတိ နံ ပုစ္ဆိ။

အထဿ သော အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၈၈။ “ဧကော ရာဇ နိပဇ္ဇာမိ၊ နိယဇ္ဇေ ပဏ္ဍသန္တရေ။
တာယ မေ ဧကသေယျာယ၊ ရာဇ ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။

၈၉။ န စ နေတ္ထိံသဗန္ဓာ မေ၊ ရာဇရက္ခာ ဥပဋ္ဌိတာ။
တာယ မေ သုခသေယျာယ၊ ရာဇ ဝဇ္ဈော ပသီဒတိ။

၉၀။ အဘိတံ နာနုသောစာမိ၊ နပ္ပဇ္ဈိမိ'နာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေမိ၊ တေန ဝဇ္ဈော ပသီဒတိ။

၉၁။ အနာဂတပ္ပဇ္ဈိယ၊ အတိတဿာ'နုသောစနာ။
ဧတေန ဗာလာ သုဿန္တိ၊ နဋ္ဌော ဟရိတော လုတော"တိ။

တတ္ထ နေတ္ထိံသဗန္ဓာတိ ခဂ္ဂဗန္ဓာ"။ ရာဇရက္ခာတိ ရာဇာနိ ရက္ခိတာ"။
နပ္ပဇ္ဈိမိတိ န ပဉ္စေမိ။ ဟရိတောတိ ဟရိတဝဇ္ဈော။ လုတောတိ လုတ္တိတွာ
အာတပေ ခိတ္တနဋ္ဌော ဝိယ။

အထ ရာဇာ "ဣဓေဝ နံ အဘိသိဋ္ဌိတွာ အာဒါယ ဂါယာမီ"တိ စိန္တေတွာ
ရဇေန နိမန္တေန္တော အာဟ—

၉၂။ "ဟတ္ထာနိကံ ရဏာနိကံ၊ အဿေ ပဋ္ဌိံ ဝ ဝဋ္ဌိနာ။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။

၉၃။ ဣတ္ထာဂါရမ္ပိ တေ ဒမ္ပိ၊ သမ္ဗာလင်္ကာရဘူသိကံ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ တံ နော ရာဇာ အပိဿသိ။

၉၄။ ကုသလာ နစ္စဂိတဿ၊ သိက္ခိတာ စာတုရိ'တ္ထိယော။
ကာမေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။

၉၅။ ပဋိရာဇူဟိ တေ ကညာ၊ အာနယိသံ အလင်္ကာတာ။
တာသု ပုတ္တေ ဇနေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ။

၉၆။ ယုဝါ စ ဒဟရော စာ'သိ၊ ပဋ္ဌမုပ္ပတ္တိကော သုသု။
ရဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ"တိ။

တတ္ထ ဟတ္ထာနိကန္တိ ဒသဟတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထာနိကံ နာမ၊ ကထာ
ရဏာနိကံ။ ဝဋ္ဌိနောတိ ဝဗ္ဗဗဒ္ဓသုရယောဓေ။ ကုသလာတိ၊ ဆေကာ။
သိက္ခိတာတိ အညေသုပိ ဣတ္ထိကိစ္စေသု သိက္ခိတာ။ စာတုရိ'တ္ထိယောတိ
စတုရာ ဝိလာသာ ဣတ္ထိယော၊ အထ ဝါ စတုရာ နာဂရာ ဣတ္ထိယော၊ အထ ဝါ

စတုရ၊ နာမ နာဠကိတ္တိယော”။ ပဋိရာဇူဟိ တေ ကညာတိ အညေဟိ ရာဇူဟိ
 တဝ ရာဇကညာယော အာနယိဿာမိ။ ယုဝါတိ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တော။ ဒဟရောတိ
 တရုဏော။ ပဌမုပ္ပတ္တိကောတိ ပဌမဝယေန ဥပ္ပတ္တိတော သမုဂ္ဂတော။ သုသုတိ
 အတိတရုဏော။

ဣတော ပဌာယ ဗောဓိသတ္တဿ ဓမ္မကထာ ဟောတိ—

၉၇။ “ယုဝါ စရေ မြဟ္မစရိယံ၊ မြဟ္မစာရိ ယုဝါ သိယာ။
 ဒဟရဿ ဟိ ပဗ္ဗဇော၊ ဧတံ ဣသီဟိ ဝဏ္ဏိတံ။

၉၈။ ယုဝါ စရေ မြဟ္မစရိယံ၊ မြဟ္မစာရိ ယုဝါ သိယာ။
 မြဟ္မစရိယံ စရိဿာမိ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော။

၉၉။ ပဿာမိ ဝေါဟံ ဒဟရံ၊ အဗ္ဗ တာတ ဝဒန္တရံ။
 ကိစ္ဆာလဒ္ဓိံ ဝိယံ ပုတ္တံ၊ အပ္ပတွာဝ ဇရံ မတံ။

၁၀၀။ ပဿာမိ ဝေါဟံ ဒဟရိ၊ ဂုမာဗိ စာရုဒဿနိ။
 နဝဝံသကဠီရံ၊ ပလုဂ္ဂံ ဇီဝိတက္ခယံ။

၁၀၁။ ဒဟရာပိ ဟိ မီယန္တိ၊ နရာ စ အတ နာရိယော။
 တတ္ထ ကော ဝိဿသေ ဝေါသော၊ ‘ဒဟရေ’မ္ပိတိ ဇီဝိတေ။

၁၀၂။ ယဿ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ အာယု အပ္ပတရံ သိယာ။
 အပ္ပေါဒကေ’ဝ မစ္ဆာနံ၊ ကိန္တု ကောမာရကံ တဟိ။

၁၀၃။ နိစ္စ’မဗ္ဘာဟတော လောကော၊ နိစ္စဉှ ပရိဝါရိတော။
 အမောဃာသု ဝဇန္တိသု၊ ကိ’ မံ ရဇ္ဇေ ဘိသိဋ္ဌသိ’လိ။

ကာသိရာဇာ အာဟ—

၁၀၄။ “ကေန မဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ကေန စ ပရိဝါရိတော။
 ကာယော အမောဃာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၁၀၅။ “မစ္ဆာနာ’ဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ဇရာယ ပရိဝါရိတော။
 ရတျော အမောဃာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ခတ္တိယ။

၁၀၆။ ယထာပိ တန္တေ ဝိတတေ၊ ယံ ယ'ဒေဂူပဝိယတိ။
အပ္ပကံ ဟောတိ ဝေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတံ။

၁၀၇။ ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ ဂစ္ဆံ နုပနိဝတ္တတိ။
ဧဝံ မာယု မနုဿာနံ၊ ဂစ္ဆံ နုပနိဝတ္တတိ။

၁၀၈။ ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ ဝဟေ ရုက္ခေ'ပကူလဇေ။
ဧဝံ ဇရာမရဏေန၊ ဝုယန္တေ သဗ္ဗပါဏိနော"တိ။

တတ္ထ ဗြဟ္မစာရီ ယုဝါ သိယာတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တော ယုဝါ ဘဝေယျံ။
ဣသီဟိ ဝဏ္ဏိတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဣသီဟိ ထောမိတံ ပသတ္ထံ။ နာဟံ ရဇ္ဇေန
မတ္ထိကောတိ အဟံ ရဇ္ဇေန အတ္ထိကော န ဟောမိ။ အဗ္ဗ တာတ ဝဒန္တရန္တံ
“အဗ္ဗ တာတာ”တိ ဝဒန္တံ။ ပလုဂ္ဂန္တိ မစ္စနာ လုဉ္ဇိတွာ ဂဟိတံ။ ယဿ
ရဗျာ ဝိဝဿာနေတိ မဟာရာဇ ယဿ မာတုကုမ္ဘိမိ ပဋိသန္ဓိဂဟဏကာလတော
ပဋ္ဌာယ ရတ္ထိဒိဝါတိက္ကမေန အပ္ပတရံ အာယု ဟောတိ။ ကောမာရကံ တဟိန္တိ
တသ္မိံ ဝယေ တရုဏဘာဝေါ ကိံ ကရိဿတိ။

ကေန မဇ္ဈာဟတောတိ ကေန အဇ္ဈာဟတော။ ဣဒံ ရာဇာ သံခိတ္တေန
ဘာသိတဿ အတ္ထံ အဇာနန္တောဝ ပုစ္ဆတိ။ ရဗျောတိ ရတ္ထိယော။ တာ ဟိ
ဣမေသံ သတ္တာနံ အာယုဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ ဗလဉ္စ ခေပေန္တိယော ဧဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ
အမောဿာ ဂစ္ဆန္တိ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ယ'ဒေဂူပဝိယတိတိ ယံ ယံ တန္တံ
ဥပဝိယတိ။ ဝေတဗ္ဗန္တိ တန္တသ္မိံ ဝိတေ သေသံ ဝေတဗ္ဗံ ယထာ အပ္ပကံ ဟောတိ။
ဧဝံ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ။ နုပနိဝတ္တတိတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ခဏေ ဂတံ ဂတမေဝ
ဟောတိ၊ န ဥပနိဝတ္တတိ။ ဝဟေ ရုက္ခေ'ပကူလဇေတိ ဥပကူလဇေ ရုက္ခေ
ဝဟေယျ။

ရာဇာ မဟာသတ္တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ “ကိံ မေ ဃရာဝါသေနာ”တိ
အတိဝိယ ဥက္ကဏ္ဍိတော ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ “နာဟံ တာဝ ပုန နဂရံ
ဂမိဿာမိ၊ ဣဒေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ သစေ ပန မေ ပုတ္တော နဂရံ ဂစ္ဆေယျ၊
သေတစ္ဆတ္တမဿ ဒဒေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ တံ ဝိမံသိတုံ ပုန ရဇ္ဇေန နိမန္တေန္တော
အာဟ—

၁၀၉။ “ဟတ္တာနိကံ ရထာနိကံ၊ အဿေ ပတ္တိ စ ဝဗ္ဗိနော။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။

၁-ဗြဟ္မစာရီ ဟောန္တော ယုဝါ သိယာ (သီ) ၂-ဝံ နရန္တိ (သီ) ၃-န ဥပရိ ဝတ္တတိ (ဣက)

၁၁၀။ ဣတ္တာဂါရမ္ပိ တေ ဒမ္ပိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတံ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ တံ နော ရာဇာ ဘဝိဿသိ။

၁၁၁။ ကုသလာ နစ္စဂီတဿ၊ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော။
ကာမေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။

၁၁၂။ ပဋိရာဇူဟိ တေ ကညာ၊ အာနယိဿံ အလင်္ကတာ။
တာသု ပုတ္တေ ဇနေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ။

၁၁၃။ ယုဝါ စ ဒဟရော စာ'သိ၊ ပဌမုပ္ပတ္တိကော သုသု။
ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။

၁၁၄။ ကောဠာဂါရဉ္စ ကောသဉ္စ၊ ဝါဟနာနိ ဗလာနိ စ။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။

၁၁၅။ ဂေါမဏ္ဍလပရိဗျူဠော၊ ဒါသိသံဃပုရက္ခတော။
ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ"တိ။

တတ္ထ ဂေါမဏ္ဍလပရိဗျူဠောတိ သုဘင်္ဂိနံ ရာဇကညာနံ^၁ မဏ္ဍလေန
ပုရက္ခတော။

အသ မဟာသတ္တော ရဇ္ဇေန အနတ္တိကဘာဝံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၁၆။ "တိံ ဓနေန ယံ ဝိယေထ၊ ကိံ ဘရိယာယ မရိဿတိ။
ကိံ ယောဗ္ဗနေန ဇိဏ္ဏေန၊ ယံ ဇရာယာ'ဘိဘုယျတိ။

၁၁၇။ တတ္ထ ကာ နန္ဒိ ကာ ခိန္နာ၊ ကာ ရတိ ကာ ဓနေသနာ။
ကိံ မေ ပုတ္တေဟိ ဒါရေဟိ၊ ရာဇ မုတ္တော'သ္မိ ဗန္ဓနာ။

၁၁၈။ ယော'ဟံ ဧဝံ ပဇာနာမိ၊ မစ္စု မေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။
အန္တကေနာမိပန္နဿ၊ ကာ ရတိ ကာ ဓနေသနာ။

၁၁၉။ ဖလာနမိဝ ပက္ကာနံ၊ နိစ္စံ ပတနတော ဘယံ။
ဧဝံ ဇာတာန မစ္စာနံ၊ နိစ္စံ မရဏတော ဘယံ။

၁၂၀။ သာယ'မေကေ န ဒိဿန္တိ၊ ပါတော ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။
ပါတော ဧကေ န ဒိဿန္တိ၊ သာယံ ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။

၁၂၁။ အဇ္ဈေဝ ကိစ္ဆံ အာတပံ၊ ကော ဇညော မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

၁၂၂။ စောရာ နေဿ ပတ္တေန္တိ၊ ရာဇ မုတ္တော'သိ ဗန္ဓနာ။
ဧဟိ ရာဇ နိဝတ္တဿ၊ နာ'ဟံ ရဇေန မတ္ထိကော'တိ။

တတ္ထ ယံ ဝိယေထာတိ^၁ မဟာရာဇ ကိံ တွံ မံ ဓနေန နိမန္တေသိ၊ ယံ ဝိယေထာ
ခယံ ဂစ္ဆေယျ။ ဓနံ ဝါ ဟိ ပုရိသံ စဇတိ၊ ပုရိသော ဝါ တံ ဓနံ စဇိတွာ
ဂစ္ဆတိတိ သဗ္ဗထာပိ ခယဂါမိယေဝ ဟောတိ၊ ကိံ တွံ မံ တေန ဓနေန
နိမန္တေသိ။ ကိံ ဘရိယာယာတိ ဘရိယာယ ကိံ ကရိဿာမိ၊ ယာ မယိ
ဌိတေယေဝ မရိဿတိ။ ဇိဏ္ဏေနာတိ ဇရာယ အနုပရိတေန အနုဘူတေန^၂။
အဘိဘူယျတိတိ အဘိဘဝိယျတိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဧဝံ ဇရာမရဏမဓမ္မ
လောကသန္ဓိဝါသေ။ ကာ နန္ဒိတိ ကာ နာမ တုဋ္ဌိ။ ခိန္နာတိ ကိဋ္ဌာ။ ရတိတိ
ပဉ္စကာမဂုဏရတိ။ ဗန္ဓနာတိ ကာမဗန္ဓနာ မုတ္တော အသ္မိ မဟာရာဇာတိ
ဈာနေန ဝိက္ခန္တိတတ္ထာ ဧဝမာဟ။ မစ္စု မေတိ မမ^၃ မစ္စု နပ္ပမဇ္ဇတိ၊ နိစ္ဆံ မမ
ဝဓာယ အပ္ပမတ္တောယေဝါတိ။ ယော အဟံ ဧဝံ ပဇာနာမိ၊ တဿ မမ အန္တ-
ကေန အဓိပန္ဓဿ ဝဓိတဿ ကာ နာမ ရတိ၊ ကာ ဓနေသနာတိ။ နိစ္ဆန္တိ ဇာတ-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ သဒါ ဇရာမရဏတော ဘယမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အာတပန္နိ ကုသလကမ္မဝီရိယံ။ ကိစ္ဆန္တိ ကတ္တဗ္ဗံ။ ကော ဇညော မရဏံ
သုဝေတိ သုဝေ ဝါ ပရသုဝေ ဝါ မရဏံ ဝါ ဇိဝိတံ ဝါ ကော ဇာနေယျ။
သင်္ဂရန္တိ^၄ သင်္ဂေတံ။ မဟာသေနေနာတိ ပဉ္စဝိသတိဘယဗာတ္ထိံ သကမ္မကရဏ-
ဆန္ဒဝုတ္တိ^၅ ရောဂပ္ပမုခါဒိဝသေန ပုထုသေနေန။ စောရာ နေဿာတိ နေတ္တာယ
ဇိဝိတံ စဇန္တာ စောရာ နေဿ ပတ္တေန္တိ နာမ၊ အဟံ ပန နေပတ္တနာသင်္ခါတာ
ဗန္ဓနာ မုတ္တော အသ္မိ၊ န မေ ဓနေနတ္ထောတိ အတ္ထော။ နိဝတ္တဿတိ မမ ဝစနေန
သဗ္ဗာ နိဝတ္တဿ၊ ရဇံ ပဟာယ နေက္ခမ္ပံ ပဋိသရဏံ ကတွာ ပဗ္ဗဇဿ။ ယံ ပန
စိန္တေသိ “ဣမံ ရဇေန ပတိဋ္ဌာပေဿာမိ”တိ၊ တံ မာစိန္တယိ၊ နာဟံ ရဇေန အတ္ထိ-
ကောတိ။ ဣတိ မဟာသတ္တဿ ဓမ္မဒေသနာ သဟာနုသန္ဓိနာ မတ္ထကံ ပတ္တာ။

တံ သုတွာ ရာဇာနဉ္စ စန္ဒာဒေဝိဉ္စ အာဒိံ ကတွာ သောဋ္ဌသသဟဿာ
ဩရောဓ၊ စ အမစ္စာဒယော စ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ အဟေသုံ။ ရာဇာပိ

၁-ဇိယေထာတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ဇိယေထ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၃-ဇိဏ္ဏေနာတိ စရိတေန အနုဘူတေန (သီ၊ ဣ)၊ ဇိဏ္ဏေနာတိ ပရိဇိဏ္ဏေန အဘိဘူတေန တေန ဝဇ္ဈေန (က)

၄-မယိ (သီ၊ ဣ)၊

၅-သင်္ဂရန္တိ (က)

၆-....အဋ္ဌနဝုတ္တိ (သီ၊ ဣ)

နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ “ယေ မမ ပုတ္တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတုံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေ ပဗ္ဗဇန္တိ။”တိ။ သဗ္ဗေသဉ္စ သုဝဏ္ဏကောဠာဂါရာဒိနံ ဒွါရာနိ ဝိဝရာပေတွာ “အသုကဠာနေ စ မဟာနိမိကုတ္တိယော အတ္ထိ၊ အတ္ထိကာ ဂဏှန္တိ။”တိ သုဝဏ္ဏ-
ပဋေ အက္ခရာနိ လိခါပေတွာ မဟာထမ္ဘေ ဗန္ဓာပေသိ။ တေ နာဂရာ ယထာ-
ပသာရိတေ အာပဏေ စ ဝိဝဋ္ဌဒွါရာနိ ဂေဟာနိ စ ပဟာယ နဂရတော
နိက္ခမိတွာ ရညော သန္တိကံ အာဂမိံသု။ ရာဇာ မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ မဟာ-
သတ္တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ။ သက္ကဒတ္တိယံ တိယောဇနိကံ အဿမပဒံ ပရိပုဏ္ဏံ
အဟောသိ။ မဟာသတ္တော ပဏ္ဏသာလာယော ဝိစာရေသိ၊ မဇ္ဈေ ဌိတာ
ပဏ္ဏသာလာယော ဣတ္ထိနံ ဒါပေသိ။ ကိံကာရဏာ? ဘိရုကဇာတိကာ
တောတိ။ ပုရိသာနံ ပန ဗဟိပဏ္ဏသာလာယော ဒါပေသိ။ (တာ သဗ္ဗာပိ
ပဏ္ဏသာလာယော ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တောဝ မာပေသိ။ တေ စ ဖလဓရရက္ခေ
ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တောယေဝ အတ္တနော ဣဒ္ဓိယာ မာပေသိ။)⁹ တေ သဗ္ဗေ
ဝိဿကမ္မေန နိမ္မိတေသု ဖလဓရရက္ခေသု ဥပေါသထဒိဝသေ ဘူမိယံ ပတိတပတိ-
တာနိ ဖလာနိ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တိ။ တေသု ယော
ကာမပိတက္ကံ ဝါ ဗျာပါဒပိတက္ကံ ဝါ ဝိဟိံသာပိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကေတိ၊ တဿ
မနံ ဇာနိတွာ မဟာသတ္တော အာကာသေ နိသီဒိတွာ မရုရဓမ္မံ ကထေသိ။ တေ
ဇနာ ဗောဓိသတ္တဿ မရုရဓမ္မံ သုတွာ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ ဟုတွာ ခိပ္ပမေဝ အဘိညာ
စ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေသုံ။

တဒါ ဧကော သာမန္တရာဇာ “ကာသိရာဇာ ကိရ ဗာရာဏသိနဂရ-
ဘော နိက္ခမိတွာ ဝနံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတော”တိ သုတွာ “ဗာရာဏသိ
ဂဏှိဿာမိ”တိ နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသိံ ပတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ
အလင်္ကတနဂရံ ဒိသွာ ရာဇနိဝေသနံ အာရုယ သတ္တဝိဓံ ဝရရတနံ ဩလော-
ကေတွာ “ကာသိရညော ဣမံ ဓနံ နိဿာယ ဧကေန ဘယေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ
စိန္တေန္တော သုရာသောဏ္ဏေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ “တုမှာကံ ရညော
ဣမ နဂရေ ဘယံ ဥပ္ပန္နံ အတ္ထိ”တိ။ နတ္ထိ ဒေဝါတိ။ ကိံကာရဏာတိ။ “အမှာကံ
ရညော ပုတ္တော တေမိယကုမာရော ‘ဗာရာဏသိ’ ရဇ္ဇံ န ကရိဿာမိ”တိ
အမူဂေါပိ မူဂေါ ဝိယံ ဟုတွာ ဣမမှာ နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဝနံ ပဝိသိတွာ ဣသိ-
ပဗ္ဗန္တိ ပဗ္ဗဒိ၊ ဘေန ကာရဏေန အမှာကံ ရာဇာ မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ ဣမမှာ နဂရာ
နိက္ခမိတွာ တေမိယကုမာရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇိတော”တိ အာရောစေသုံ။
သာမန္တရာဇာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ တုံသိတွာ “အဟမ္မိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ

စိန္တေတွာ “တာတ တုမှာကံ ရာဇာ ကတရဒ္ဓါရေန နိက္ခန္တော”တိ ပုတ္တိ။ “ဒေဝ ပါစိနဒ္ဓါရေနာ”တိ ဝုတ္တေ အတ္တနော ပရိသာယ သဒ္ဓိံ တေနော ပါစိနဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ နဒိတိရေန ပါယာသိ။

မဟာသတ္တောပိ တဿ အာဂမနံ ဥတွာ ဝနန္တရံ အာဂန္တော အာကာသေ နိသိဒ္ဓိတွာ မရရဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ပရိသာယ သဒ္ဓိံ တဿ သန္တိကေယေဝ ပဗ္ဗဇိ။ ဧဝံ အပရေပိ သတ္တ ရာဇာနော “ဗာရာဏသိနဂရံ ဂဏိဿာမီ”တိ အာဂတာ။ တေပိ ရာဇာနော သတ္တ ရဇ္ဇာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကေယေဝ ပဗ္ဗဇိံသု။ ဟတ္ထိပိ အရညဟတ္ထိ ဇာတာ၊ အဿာပိ အရညအဿာ ဇာတာ၊ ရဏာပိ အရညေယေဝ ဝိနဋ္ဌာ၊ ဘဏ္ဍာဂါရေသု ကဟာပဏေ အဿမပဒေ ဝါလုကံ ကတွာ ဝိကိရိံသု။ သဗ္ဗေပိ အဘိညာ- သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဇိဝိတပရိယောသာနေ မြဟ္မလောကပရာယဏာ အဟေသုံ။ ဟိရုစ္ဆာနဂတာ ဟတ္ထိအဿာပိ ဣသိဂဏေ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ဆကာမာဝစရလောကေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ရဇ္ဇံ ပဟာယ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ပတွာ ဇာတကံ သမော- ဓာနေသိ “ဟဒါ ဆတ္တေ အဓိဝဏ္ဏာ ဒေဝဒိတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊ သုနန္တော သာရထိ သာရိပုတ္တော၊ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ မူဂပက္ခပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ”န္တိ။

မူဂပက္ခဇာဟကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၁-ဧဝံ အပရေပိ အပရေပိတိ တိဏိ ရဇ္ဇာနိ ဆဒ္ဓိတာနိ (သိ)၊ ဧဝံ အပရေပိ အပရေပိတိ ဧဝံ အညေပိ ရာဇာနော တိဏိ ရဇ္ဇာနိ ဆဇ္ဇေတွာ တယေဝ ပဗ္ဗဇိံသု (သျှာ)

၂-မဟာဇနကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၉)

ကောယံ မဇ္ဈေ သမုဒ္ဒသ္မိန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မဟာ-
ဘိနိက္ခမနံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ကေဒိဝသဉ္စိ ဘိက္ခု။ ဓမ္မသဘာယံ သန္ဓိသိန္နာ
တထာဂတဿ မဟာဘိနိက္ခမနံ ဝဏ္ဏယန္တာ နိသိဒ္ဓိံသု။ သတ္တာ အာဂန္တာ
“ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ
နာမာ”တိ ပုစ္ဆေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေဝိ တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ
နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အေတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလာယံ မဟာဇနကော နာမ ရာဇာ
ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ ဒွေ ပုတ္တာ အဟေသုံ အရိဋ္ဌဇနကော စ
ပေါလဇနကော စာတိ။ တေသု ရာဇာ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဥပရဇ္ဇံ အဒါသိ၊
ကနိဋ္ဌဿ သေနာပတိဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ အပရဘာဇေ မဟာဇနကော ကာလ-
မကာသိ။ တဿ သရီရကိစ္စံ ကတွာ ရညော အစွယေန အရိဋ္ဌဇနကော
ရာဇာ ဟုတွာ ဣဟရဿ ဥပရဇ္ဇံ အဒါသိ။ တဿေကော ပါဒ-
မူလိကော အမဇ္ဈော ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “ဒေဝ ဥပရာဇာ တုမှေ
ဃာတေတုကာမော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တဿ ပုနပ္ပုနံ ကထံ သုတွာ
ကနိဋ္ဌဿ သိနေဟံ ဘိဒ္ဓိတွာ ပေါလဇနကံ သင်္ခလိကာဟိ ဗန္ဓာပေတွာ
ရာဇနိဝေသနတော အဝိဗ္ဗရေ ကေသ္မိံ ဂေဟေ ဝဿာပေတွာ အာရက္ခံ
ဌပေသိ။ ကုမာရော “သဇာဟံ ဘာတု ဝေရိမှိ၊ သင်္ခလိကာဟိ မေ ဟတ္ထပါဒါ
မာ မုစ္ဆန္တ၊ ခွါရဗ္ဗိ မာ ဝိဝရိယတု၊ သဇေ နော ဝေရိမှိ၊ သင်္ခလိကာဟိ မေ
ဟတ္ထပါဒါ မုစ္ဆန္တ၊ ခွါရဗ္ဗိ ဝိဝရိယတူ”တိ သစ္စကိရိယမကာသိ။ တာဝဒေဝ
သင်္ခလိကာဟိ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ဆိဇ္ဇိံသု၊ ခွါရဗ္ဗိ ဝိဝရိံ၊ သော နိက္ခမိတွာ ဧကံ
ပစ္စန္နဂါမံ ဂန္တာ ဝါသံ ကပေသိ။

ပစ္စန္နဂါမဝါသိနော တံ သဉ္ဇာနိတွာ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ရာဇာပိ တံ ဂါဟာပေတုံ
နာသက္ခိ။ သော အနုပုဗ္ဗေန ပစ္စန္နဇနပဒံ ဟတ္ထဂတံ ကတွာ မဟာပရိဝါရော
ဟုတွာ “အဟံ ပုဗ္ဗေ ဘာတု န ဝေရိ၊ ဣဒါနိ ပန ဝေရိမှိ”တိ မဟာဇနပရိဝတော
မိထိလံ ဂန္တာ ဗဟိနဂရေ ခန္ဓာဝါရံ ကတွာ ဝါသံ ကပေသိ။ နဂရဝါသိနော
ယောဇာ “ကုမာရော ကိရ အာဂတော”တိ သုံတွာ ယေဘုယျေန ဟတ္ထိ-
အဿဝါဟနာဒိနိ ဂဟေတွာ တဿေဝ သန္တိကံ အာဂမိံသု၊ အညေဝိ နာဂရာ
အာဂမိံသု။ သော ဘာတု သာသနံ ပေသေသိ “နာဟံ ပုဗ္ဗေ တုမှာကံ
ဝေရိ၊ ဣဒါနိ ပန ဝေရိမှိ၊ ဆတ္တံ ဝါ မေ ဒေထ၊ ယုဒ္ဓံ ဝါ”တိ။ ရာဇာ တံ

သုတ္တာ ယုဒ္ဓိ ကာတုံ ဣစ္ဆန္တော အဂ္ဂမဟေသိ” အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ ယုဒ္ဓေ ဇယပရာဇယော နာမ န သက္ကာ ဉာတုံ၊ သစေ မမ အန္တရာယော ဟောတိ၊ တံ ဂစ္ဆိ ရက္ခေယျာသိ”တိ ဝတ္တာ မဟတိယာ သေနာယ ပရိဝုတော နဂရာ နိက္ခမိ။

အထ နံ ယုဒ္ဓေ ပေါလဇနကဿ ယောဓာ ဇိပိတက္ခယံ ပါပေသုံ။ တဒါ “ရာဇာ မတော”တိ သကလနဂရေ ဧကကောလာဟလံ ဇာတံ။ ဒေဝီပိ တဿ မတဟာဝံ ဥတွာ သီဃံ သီဃံ သုဝဏ္ဏသာရာဒီနိ ဂဟေတွာ ပစ္စိယံ ပက္ခိပိတွာ ဗျေကေ ကိလိဋ္ဌပိလောတိကံ အရူရိတွာ ဥပရိ တဏှာလေ ဩကိရိတွာ ကိလိဋ္ဌပိလောတိကံ နိဝါသေတွာ သရိရံ ဝိရူပံ ကတွာ ပစ္စိံ သီသေ ဌပေတွာ ဒိဝါ ဒိပဿေဝံ နိက္ခမိ၊ န ကောစိ နံ သဉ္ဇာနိ။ သာ ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ကဏ္ဍိ အဂတပုဗ္ဗတ္တာ မဂ္ဂံ အဇာနန္တိ ဒိသံ ဝဝတ္တာပေတုံ အသက္ခောန္တိ ဘာဓာသံ “ကာလစမ္ပာနဂရံ နာမ အတ္ထိ”တိ သုတဏှာ “ကာလစမ္ပာနဂရံ ဂိဓိကာ နာမ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆမာနာ ဧကိကာ သာလာယံ နိသိဒ္ဓိ၊ ကုဋ္ဌိမိ ပဿေဝံ နိဗ္ဗတ္တသက္ခော န ယော ဝါ သော ဝါ၊ ပုရိတပါရမိ မဟာသက္ခော နိဗ္ဗတ္တိ။

တဿ ဟေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္ဘိ။ သက္ခော အာဇေဇန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “တဿာ ကုဋ္ဌိယံ နိဗ္ဗတ္တသက္ခော မဟာပုဗ္ဗော၊ မဟာ ဂစ္ဆိ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ပဋိစ္ဆန္ဓယောဂံ ဇာပေတွာ သက္ခံ မဉ္ဇံ ပညာပေတွာ မဟလ္လကပုရိသော ဝိယ ယောဂံ ပါဇေန္တော တဿ နိသိဒ္ဓသာလာယ ဒ္ဓါရေ ဌတွာ “ကာလစမ္ပာနဂရံ ဂိဓိကာ နာမ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ တာတ ဂမိဿာမီတိ။ တေန ဟိ ယောဂံ အာရုယ နိသိဒ္ဓ အနာသိ။ တာတ အဟံ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ၊ န သက္ကာ မဟာ ယောဂံ အာရုယံ၊ ပစ္ဆကော ပစ္ဆကော ဂမိဿာမိ၊ ဣမိဿာ ပန မေ ပဋိဿာ ဩဘာသံ ဒေဟိတိ။ အမ္မ ကိံ ဝဒေသိ၊ ယောဂံ ပါဇေတုံ ဇာနနသမက္ခော နာမ မဿ သဒိသော နတ္ထိ၊ အမ္မ မာ ဘာယိ၊ အာရုယ နိသိဒ္ဓါတိ။ အာ “ဘာတ သာရူ”တိ ဝဒတိ။ သော တဿာ အာရောဟနကာလေ အဗ္ဘုဇနာ အာနဘာဝေန ဝါတပုဏ္ဏဘဿစမ္ပံ ဝိယ ပထဝီ ဥန္နာမေတွာ မဟာဂ္ဂဿ ပစ္စိမန္တေ ပဟရာပေသိ၊ သာ အဘိရုယ သယနေ နိပဋိတွာဝ “အဟံ ဒေဝကာ ဘဝိဿတိ”တိ အညာသိ။ သာ ဒိဗ္ဗသယနေ နိပဋ္ဌတ္ထောဝ နိဗ္ဗတ္တိ။

အထ နံ သက္ကော တိ သယောဇနမတ္ထကေ ဧကံ နဒိံ ပတွာ ပဗောဓေတွာ “အဗ္ဗ ဩတရိတွာ နဒိယံ နှာယိတွာ ဥဿိသကေ သာဠကယုဂံ အတ္ထိ၊ တံ နိဝါသေယိ၊ အန္တောယောဂေ ပုဋ္ဌဘတ္တိ” အတ္ထိ၊ တံ ဘုဉ္ဇာဟိ”တိ အာဟ။ သာ တထာ ကတွာ ပုန နိပဋိတွာ သာယန္တသမယေ ကာလစမ္ပာနဂရံ ပတွာ ခွါရဇ္ဇာလကပါကာရေ ဒိသွာ “တာတ ကိ” နာမ နဂရမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ကာလစမ္ပာနဂရံ အဗ္ဗာတိ။ ကိံ ဝဒေသိ တာတ၊ နန အမှာကံ နဂရတော ကာလစမ္ပာနဂရံ သဗ္ဗိယောဇနမတ္ထကေ ဟောတိတိ။ ဧဝံ အဗ္ဗ၊ အဟံ ပန ဥဗ္ဗမဂ္ဂံ ဇာနာမိတိ။ အထ နံ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရသမိပေ ဩတာရေတွာ “အဗ္ဗ အမှာကံ ဂါမော ပုရတော အတ္ထိ၊ တံ ဂန္တော နဂရံ ပဝိသာဟိ”တိ ဝတွာ ပုရတော ဂန္တော ဝိယ သက္ကော အန္တရဓာယိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

ဒေဝိဝိ ဧကိကာဝ ၂ သာလာယံ နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော ကာလစမ္ပာနဂရဝါသိ မန္တဇ္ဈာယကော ဗြာဟ္မဏော ပဉ္စဟိ မာဏဝကသကေဟိ ပရိပုတော နှာနဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော ပူရကောဝ ဩလောကေတွာ တံ အဘိရူပံ သော-ဘဂ္ဂပ္ပတ္တိံ တတ္ထ နိသိန္တိ ဒိသွာ တဿာ ကုစ္ဆိယံ မဟာသတ္တဿာန-ဘာဝေန သဟ ဒဿနေနေဝ ကနိဋ္ဌဘဂ္ဂိနိသိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ မာဏဝကေ ဗဟိ ဌပေတွာ ဧကကောဝ သာလံ ပဝိသိတွာ “ဘဂ္ဂိ ကဟရဂါဝေါသိကာ တွ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဘာဟ မိထိလာယံ အရိဋ္ဌဇနကရညော အဂ္ဂမဟေသိန္ဒိ”တိ။ အပ္ပ ဗုဒ္ဓ ကသ္မာ အာဂတာသီတိ။ တာတ ပေါလဇနကေန ရာဇာ မာရိတော၊ အထာဟံ ဘိတာ “ဂစ္ဆိ အနုရက္ခိဿာမိ”တိ အာဂတာတိ။ အဗ္ဗ ဣမသ္မိံ ပန တေ နဂရေ ကောစိ ဉ္ဇဟကော အတ္ထိတိ။ နတ္ထိ တာတာတိ။ တေန ဟိ မာ မိန္ဒယိ၊ အဟံ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏော မဟာသာလော ဒိသာပါမောက္ခအာစရိ-ယော၊ အဟံ တံ ဘဂ္ဂိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပဋိဇ္ဈိဿာမိ၊ တံ “ဘာတိကာ”တိ ဖံ ဝတွာ ပါဒေသု ဂဟေတွာ ပရိဒေဝိတိ။ သာ မဟာသဒ္ဓိ ကတွာ တဿ ပါဒေသု ဂဟေတွာ ပရိဒေဝိ။ ကေ ဒွေဝိ အညမညံ ပရိဒေဝိသု။

အထဿ အန္တေဝါသိကာ မဟာသဒ္ဓိ သုတွာ ခိပ္ပံ ဥပဓာဝိတွာ “အာစရိယ ကိံ တေ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆိသု။ သော အာဟ “ကနိဋ္ဌဘဂ္ဂိ မေ သော၊ အသုကကာလေ နာမ မယာဝိနာ ဇာတာ”တိ။ အထ မာဏဝါ “တဝ ဘဂ္ဂိ” ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ မာ စိန္တယိတ္ထ အာစရိယာ”တိ အာဟံသု။ သော မာဏဝေ ပဋိစ္စန္ဓယောဂံ အာဟရာပေတွာ ဘံ တတ္ထ နိသီဒါပေတွာ “တာတာ

ခေါ် ဂန္ဓာ မြာဟူဏိယာ မမ ကနိဋ္ဌဘဂိနိဘာဝံ ကထေတွာ သဗ္ဗကိစ္စာနိ
ကာတုံ ဝဒေသာ”တိ ဝတွာ ဂေဟံ ပေသေသိ။ တေ ဂန္ဓာ မြာဟူဏိယာ
ကထေသုံ။ အထ နံ မြာဟူဏိပိ ဥဏှောဒကေန နှာပေတွာ သယနံ ပညာ-
ပေတွာ နိပဇ္ဇာပေသိ။ အထ မြာဟူဏောပိ နတွာ အာဂတော ဘောဇန-
ကာလေ “ဘဂိနိ” မေ ပက္ခောသထာ”တိ ပက္ခောသာပေတွာ တာယ သဗ္ဗံ
ကေတော ဘုဂ္ဂိတွာ အန္တောနိဝေသနေယေဝ တံ ပဋိဇဉ်။

သာ န စိရဿေဝ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ “မဟာဇနကကုမာရော”တိဿ
အယုဿသန္တကံ နာမမကာသိ။ သော ဝဗ္ဗမာနော ဒါရကေဟိ သဗ္ဗံ
ကိဋ္ဌန္တော ယေ တံ ရောသေန္တိ။ တေ အသမ္ဘိန္ဒတ္တိယကုလေ ဇာတတ္တာ
မဟာဗလဝတာယ စေဝ မာနထဒ္ဓတာယ စ ဒဠိ ဂဟေတွာ ပဟရတိ။ တဒါ
တေ မဟာသဒ္ဓေန ရောဒန္တာ “ကေန ပဟဠာ”တိ ဝုတ္တေ “ဝိဝေဝါပုတ္တော-
နာ”တိ ဝဒန္တိ။ အထ ကုမာရော စိန္တေသိ “ဣမေ မံ ‘ဝိဝေဝါပုတ္တော’တိ
အဘိဏ္ဍံ ဝဒန္တိ။ ဟောတု၊ မမ မာတရံ ပုန္နိဿာမီ”တိ။ သော ကေဝိဝသံ
မာတရံ ပုန္နိ “အဗ္ဗ ကော မယံ ဝိတာ”တိ။ အထ နံ မာတာ “တော
မြာဟူဏော တေ ဝိတာ”တိ ဝဉ္ဇေသိ။ သော ပုနဒိဝသေဝိ ဒါရကေ ပဟရန္တော
“ဝိဝေဝါပုတ္တော”တိ ဝုတ္တေ “နန မြာဟူဏော မေဝိတာ”တိ ဝတွာ “မြာဟူဏော
တိ” တေ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တေ စိန္တေသိ “ဣမေ မံ ‘မြာဟူဏော တေ
တိ’ ဟောတိ”တိ အဘိဏ္ဍံ ဝဒန္တိ။ မာတာ မေ ဣဒံ ကာရုဏံ ယထာသုဂံ
န ယေဝေသိ။ သာ အတ္တနော မနေန မေ န ကထေသာတိ။ ဟောတု၊ ကထာ-
ပေသာမိ န”န္တိ။ သော ထညံ ဝိဝန္တော ထနံ ဒန္တေဟိ ခံသိတွာ “အဗ္ဗ မေ
ဝိတရံ ကထေဟိ။ သစေ န ကထေသာသိ။ ထနံ တေ သိန္နိဿာမီ”တိ အာဟာ-
သေ ပုန္နိ ဝဉ္ဇေတုံ အသက္ခောန္တိ “တော တံ မိထိလာယံ အရိဋ္ဌဇနကရဉ္ဇော
ပုဉ္ဇော၊ ဝိတာ တေ ပေါလဇနကေန မာရိတော၊ အဟံ တံ အနုရက္ခန္တိ ဣဒံ
နဂရံ အာဂတာ၊ အယံ မြာဟူဏော မံ ဘဂိနိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပဋိဇဉတိ”တိ
ကထေသိ။ သော တံ သုတွာ တတော ပဋ္ဌာယ “ဝိဝေဝါပုတ္တော”တိ ဝုတ္တေဝိ
န ကုဏ္ဍိ။

သော သောဠသဝဿန္တန္တရေယေဝ တယော ဝေဒေ စ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ စ
ဥဂ္ဂတိ။ သောဠသဝဿိကကာလေ ပန ဥတ္တမရူပဓရော အဟောသိ။ အသ
သော “ဝိတု သန္တကံ ရဇ္ဇံ ဂဏိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ မာတရံ ပုန္နိ “အဗ္ဗ
ကိဋ္ဌိ မနံ တေ ဟတ္ထေ အတ္ထိ၊ ဥဒါဟု နော”။ အဟံ ဝေါဟာရံ ကတွာ ခနံ

ဥပ္ပါဒေတွာ ဝိတု သန္တကံ ရန္တံ ဂဏှိဿာမီ”တိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ “တာတ နာဟံ တုစ္ဆဟတ္တာ အာဂတာ၊ တယော မေ ဟတ္ထေ ခနဿာရာ အတ္ထိ မုတ္တဿာရာ မဏိဿာရာ ဝဇီရဿာရာတိ၊ တေသု ဧကေကော ရဇ္ဇဂ္ဂဟဏပ္ပမာဏော၊ တံ ဂဟေတွာ ရန္တံ ဂဏှ၊ မာ ဝေါဟာရံ ကရီ”တိ။ အဗ္ဗ ဣဒမ္ပိ ခနံ မယုမေဝ ဥပဗုံ ကတွာ ဒေဟိ၊ တံ ပန ဂဟေတွာ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္ဓာ ဗဟံ ခနံ အာဟရိတွာ ရန္တံ ဂဏှိဿာမီတိ။ သော ဥပဗုံ အာဟရာပေတွာ ဘဏှိကံ ကတွာ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂမိကေဟိ ဝါဏိဇေဟိ သဒ္ဓိံ နာဝါယ ဘဏှံ အာရာပေတွာ ပုန နိဝတ္တိတွာ မာတရံ ဝဋ္ဋိတွာ “အဗ္ဗ အဟံ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂမိဿာမီ”တိ အာဟ။ အထ နံ မာတာ အာဟ “တာတ သမုဒ္ဓေါ နာမ အပ္ပသိဒ္ဓိကော ဗဟုအန္တရာယော၊ မာ ဂစ္ဆ၊ ရဇ္ဇဂ္ဂဟဏာယ တေ ခနံ ဗဟူ”တိ။ သော “ဂစ္ဆိဿာမေဝ အဗ္ဗာ”တိ မာတရံ ဝဋ္ဋိတွာ ဂေဟာ နိက္ခမ္မ နာဝံ အဘိရုဟိ။

တံ ဒိဝသမေဝ ပေါလဇနကဿ သရီရေ ရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ အနုဋ္ဌာနသေယျံ သယိ။ တဒါ သတ္တ ဇဃံသတာနိ နာဝံ အဘိရုဟိ”သု။ နာဝါ သတ္တဒိဝသေဟိ သတ္တ ယောဇနသတာနိ ဂတာ။ သာ အဟိစ္ဆေဝေဂေန ဂန္ဓာ အတ္တာနိ ဝဟိတုံ နာသက္ခိ၊ ဖလကာနိ ဘိန္ဓာနိ၊ တဟေဝ တတော ဥဒကံ ဥဂ္ဂတံ၊ နာဝါ သမုဒ္ဓမဇ္ဈေ နိမုဂ္ဂါ။ မဟာဇနာ ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ နာနာဒေဝတာယော နမဿန္တိ။ မဟာသတ္ထော ပန နေဝ ရောဒတိ န ပရိဒေဝတိ၊ န ဒေဝတာယော နမဿတိ၊ နာဝါယ ပန နိမုဇ္ဇနဘာဝံ ဥတွာ သပ္ပိနာ သက္ခရံ ဩမဒ္ဓိတွာ ကုစ္ဆိပူရံ ခါဒိတွာ ဒွေ မဋ္ဌကသာဠကေ တေလေန တေမေတွာ ဒဠံ နိဝါသေတွာ ကူပကံ နိဿာယ ဌိတော နာဝါယ နိမုဇ္ဇနသမေယ ကူပကံ အဘိရုဟိ”။ မဟာဇနာ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာ ဇာတာ၊ သမန္တာ ဥဒဟံ အဗျုသဘမတ္တံ လောဟိတံ အဟောသိ။ မဟာသတ္ထော ကူပကမတ္ထကေ ဌိတောဝ “ဣမာယ နာမ ဒိသာယ မိထိလနဂရ”န္တိ ဒိသံ ဝဝတ္ထပေတွာ ကူပကမတ္ထကာ ဥပ္ပတိတွာ မစ္ဆကစ္ဆပေ အတိက္ကမ္မ မဟာဗလဝတာယ ဥသဘမတ္ထကေ ပဟိ။ တံ ဒိဝသမေဝ ပေါလဇနကော ကာလမကာသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မဟာသတ္ထော မဏိဝဏ္ဏာသု ဉိမိသု ပရိဝတ္ထန္တော သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓော ဝိယ သမုဒ္ဓံ တရတိ။ သော ယထာ ကေဒိဝသံ၊ ဧဝံ သတ္တာဟံ တရတိ၊ “ဣဒါနိ ပုဏ္ဏဒိဒိဝသော”တိ ဝေလံ ပန ဩလောကေတွာ လောဏောဒကေန မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဥပေါသထိကော ဟောတိ။

တဒါ စ “ယေ မာတုပဋ္ဌာနာဒိဂုဏယုတ္တာ သမုဒ္ဓေ မရိတုံ အနနုစ္ဆရိကာ သတ္တာ၊ တေ ဥဒ္ဓါရေဟိ”တိ^၁ စတူဟိ လောကပါလေဟိ မဏိမေခလာ နာမ ဒေဝဓိတာ သမုဒ္ဓရက္ခိကာ ဌပိတာ ဟောတိ။ သာ သတ္တ ဒိဝသာနိ သမုဒ္ဓံ န ဩလောကေသိ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တိယာ ကိရဿံ သတိ ပမုဋ္ဌာ။ “ဒေဝ- သမာဂမံ ဂတာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ အထ သာ “အဇ္ဇ မေ သတ္တမော ဒိဝသော သမုဒ္ဓံ အနောလောကေန္တိယာ၊ ကာ န ခေါ ပဝတ္တိ”တိ ဩလောကေန္တိ မဟာသတ္တံ ဒိသ္မာ “သစေ မဟာဇနကကုမာရော သမုဒ္ဓေ နဿိဿ၊ ဒေဝ- သမာဂမပဝေသနံ န လဘိဿ”န္တိ စိန္နေတွာ မဟာသတ္တဿ အဝိဒူရေ အလင်္ကတေန သရီရေန အာကာသေ ဌတွာ မဟာသတ္တံ ဝိမံသမာနာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၂၃။ “ကောယံ မဇ္ဈေ သမုဒ္ဓသ္မိံ၊ အပဿံ တီရမာယုဟေ။
ကံ တုံ အတ္ထဝသံ ဥတွာ၊ ဧဝံ ဝါယမသေ ဘုသ”န္တိ။

ဘတ္တံ အပဿံ တီရမာယုဟေတိ တီရံ အပဿန္တောဝ အာယူဟတိ ဝိရိယံ ကရေတိ။

အထ မဟာသတ္တော တဿာ ဝစနံ သုတွာ “အဇ္ဇ မေ သတ္တမော ဒိဝသော သမုဒ္ဓံ တရန္တဿ၊ န မေ ဒုတိယော သတ္တော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ကော န မံ ဝဒတိ”တိ အာကာသံ ဩလောကေန္တော တံ ဒိသ္မာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၂၄။ “နိသမ္ပ ဝတ္တံ လောကဿ၊ ဝါယာမဿ စ ဒေဝတေ။
ကသ္မာ မဇ္ဈေ သမုဒ္ဓသ္မိံ၊ အပဿံ တီရမာယုဟေ”တိ။

ဝတ္ထ နိသမ္ပ ဝတ္တံ လောကဿတိ အဟံ လောကဿ ဝတ္ထကိရိယံ ဒိသ္မာ ဥပဓာရေတွာ ဝိဟရာမိတိ အတ္တော။ ဝါယာမဿ စာတိ ဝါယာမဿ စ အာနိသံသံ နိသာမေတွာ ဝိဟရာမိတိ ဒီပေတိ။ ကသ္မာတိ ယသ္မာ နိသမ္ပ ဝိဟရာမိ၊ “ပုရိသကာရော နာမ န နဿတိ၊ သုခေ ပတိဋ္ဌာပေတိ”တိ ဇာနာမိ၊ ကသ္မာ တီရံ အပဿန္တောပိ အာယူဟာမိ ဝိရိယံ ကရေမိ၊ န ဥက္ကဏ္ဍာမိတိ။

သာ တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ဥတ္တရိ သောတုကာမာ ဟုတွာ ပုန ဂါထ- မာဟ—

၁၂၅။ “ဂန္ထိရေ အပ္ပမေယျသိံ၊ တိရံ ယဿ န ဒိဿတိ။
မောသော တေ ပုရိသဝါယာမော၊ အပ္ပတွာဝ မရိဿသီ”တိ။

ကတ္တ အပ္ပတွာတိ တိရံ အပ္ပတွာယေဝ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “ဒေဝတေ ကိံ နာမေတံ ကထေသိ၊ ဝါယာမံ
ကတွာ မရန္တောပိ ဂရဟတော မုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၆။ “အနဏော ဉ္ဇတိနံ ဟောတိ၊ ဒေဝါနံ ပိတုနဉ္စ သော။
ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ န စ ပစ္ဆာ’နုတပ္ပတိ”တိ။

ကတ္တ အနဏောတိ ဝါယာမံ ကရောန္တော ဉ္ဇတိနဉ္စေဝ ဒေဝတာနဉ္စ
ဗြဟ္မာနဉ္စ အန္တရေ အနဏော ဟောတိ အဂရဟိတော အနိဉ္စိတော။ (ကရံ
ပုရိသကိစ္စာနိတိ ယထာ သော ပုဂ္ဂလော ပုရိသေဟိ ကတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကဗ္ဗာနိ ကရံ
ပစ္ဆာကာလေ န စ အနုတပ္ပတိ၊ ယထာ နာနုသောစတိ၊ ဇေဝါဟမ္ပိ ဝီရိယံ
ကရောန္တော ပစ္ဆာကာလေ နာနုတပ္ပပိ နာနုသောစာမီတိ အတ္ထော။)၁

အထ နံ ဒေဝဒီတာ ဂါထမာဟ—

၁၂၇။ “အပါရနေယျံ ယံ ကမ္မံ၊ အဖလံ ကိလမထုဒ္ဒယံ။
တတ္ထ ကော ဝါယာမေန’တ္ထော၊ မစ္စု ယဿာ’ဘိနိပ္ပတ’န္တိ။

တတ္ထ အပါရနေယျန္တိ ဝါယာမေန မတ္ထကံ အပါပေတဗ္ဗံ။ မစ္စု ယဿာ’-
ဘိနိပ္ပတ’န္တိ၊ ယဿ အဋ္ဌာနေ ဝါယာမကရဏဿ မရဏမေဝ နိပ္ပန္တိ၊ တတ္ထ ကော
ဝါယာမေနတ္ထောတိ။

ဧဝံ ဒေဝဒီတာယ ဝုတ္တေ တံ အပ္ပဋိဘာနံ ကရောန္တော မဟာသတ္တော
ဥတ္တရိ ဂါထာ အာဟ—

၁၂၈။ “အပါရနေယျ’မစ္စန္တိ၊ ယော ဝိဒိတွာန ဒေဝတေ။
န ရက္ခေ အတ္တနော ပါဏံ၊ ဇညော သော ယဒိ ဟာပယေ။

၁၂၉။ အဓိပ္ပါယဖလံ ဧကေ၊ အသ္မိံ လောကသ္မိံ ဒေဝတေ။
ပယောဇယန္တိ ကမ္မာနိ၊ တာနိ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ န ဝါ။

၁၃၀။ သန္တိဋ္ဌိကံ ကမ္မဖလံ၊ နနု ပဿသိ ဒေဝတေ။
သန္တာ အညေ ဟရာမဟံ၊ တဉ္စ ပဿာမိ သန္တိကေ။

၁၃၁။ သော အဟံ ဝါယမိဿာမိ၊ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ။

ဂစ္ဆံ ပါရိ သမုဒ္ဒဿ၊ ကဿံ ပုရိသကာရိယ”န္တိ။

တတ္ထ အစ္စန္တန္တိ ယော “ဣဒံ ကမ္မံ ဝီရိယံ ကတွာ နိပ္ပါဒေတုံ န သက္ကာ၊ အစ္စန္တမေဝ အပါရနေယျ”န္တိ ဝိဒိတွာ စဏ္ဍဟတ္ထိအာဒယော အပရိဟရန္တော အတ္တနော ပါဏံ န ရက္ခတိ။ ဇေညာ သော ယဒိ ဟာပယေတိ သော ယဒိ တာဒိသေသု ဌာနေသု ဝီရိယံ ဟာပေယျ၊ ဇာနေယျ တဿ ကုသိတဘာဝဿ ဖလံ။ တံ ယံ ဝါ တံ ဝါ နိရုတ္တကံ ဝဒသီတိ ဒီပေတိ။ ပါဠိယံ ပန “ဇေညာ သော ယဒိ ဟာပယ”န္တိ လိဒိတံ၊ တံ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ။ အဓိပ္ပါယဖလန္တိ အတ္တနော အဓိပ္ပါယဖလံ သမ္ပဿမာနာ ဧကစ္စေ ပုရိသာ ကသိဝဏ္ဏိဇာဒိနိ ကမ္မာနိ ပယောဇယန္တိ၊ တာနိ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ န ဝါ ဣဇ္ဈန္တိ။ “ဧတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ ဣဒံ ဥဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ ပန ကာယိကစေတသိကဝီရိယံ ကရောန္တဿ တံ ဣဇ္ဈတေဝ၊ တသ္မာ တံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိယေဝါတိ ဒသေတိ။ သန္တာ အညေ တရာမဟန္တိ အညေ ဇနာ မဟာသမုဒ္ဒေ သန္တာ နိမုဂ္ဂါ ဝီရိယံ အကရောန္တာ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာ ဇာတာ၊ အဟံ ပန ဧကကောဝ တရာမိ။ တဉ္စ ပဿာမိ သန္တိကေတိ ဣဒံ မေ ဝီရိယဖလံ ပဿ၊ မယာ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန ဒေဝတာ နာမ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ သောဟံ တဉ္စ ဣမိနာ ဒိဗ္ဗရူပေန မမ သန္တိကေ ဌိတံ ပဿာမိ။ ယထာသတ္တိ ယထာဗလန္တိ အတ္တနော သတ္တိယာ စ ဗလဿ စ အနုရူပံ။ ကဿန္တိ ကရိဿာမိ။

တတော ဒေဝတာ တဿ တံ ဒဠဝစနံ သုတွာ ထုတိံ ကရောန္တိ ဂါထ-
မာဟ—

၁၃၂။ “ယော တံ ဧဝံ ဂတေ ဩဇေ၊ အပ္ပမေယျေ မဟဏ္ဏဝေ။

ဓမ္မဝါယာမသမ္ပန္နော၊ ကမ္မုနာ နာ’ဝသီဒသိ။

သော ဝံ တတ္ထေဝ ဂစ္ဆာဟိ၊ ယတ္ထ တေ နိရတော မနော”တိ။

တတ္ထ ဧဝံ ဂတေတိ ဧဝရူပေ ဂမ္ဘိရေ ဝိတ္ထတေ မဟာသမုဒ္ဒေ။ ဓမ္မဝါယာမ-
သမ္ပန္နောတိ ဓမ္မဝါယာမေန သမန္တာဂတော။ ကမ္မုနာတိ အတ္တနော ပုရိသ-
ကာရကပ္ပေန။ နာ’ဝသီဒသီတိ န အဝသီဒသိ။ ယတ္ထ တေတိ ယသ္မိံ ဌာနေ
တဝ မနော နိရတော၊ တတ္ထေဝ ဂစ္ဆာဟိတိ။

သာ ဧဝေ ပန ဝတွာ “ပဏ္ဍိတ မဟာပရက္ကမ ကုဟိံ တံ နေမိ”တိ ပုစ္ဆိ။
“မိထိလနဂရ”န္တိ ဝုတ္တေ သာ မဟာသတ္တံ ပုပ္ဖကလာပံ ဝိယ ဥက္ခိပိတွာ

ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိဂ္ဂယ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပိယပုတ္တံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ
ဝိယ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ မဟာသတ္တော သတ္တာဟံ လောဏောဒကေန
ဥပက္ကသရီရော ဟုတွာ ဒိဗ္ဗဗေဒေန ဖုဋ္ဌော နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိ။ အထ နံ သံ မိထိလံ
နေတွာ အဗ္ဗဝနယျာနေ မင်္ဂလသီလာပဋ္ဌေ ဒက္ခိဏပဿေန နိပဇ္ဇာပေတွာ
ဥယျာနဒေဝတာဟိ တဿ အာရက္ခံ ဂါဟာပေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတာ။

တဒါ ပေါလဇနကံသံ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ ကော ပနံသံ မိတာ အဟောသိ၊
သာ သီဝလိဒေဝီ နာမ ပဏ္ဍိတာ ဗျတ္တာ။ အမစ္စာ တမေနံ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နံ
ပုတ္တိံသု “မဟာရာဇ တုမှေသု ဒိဝင်္ဂတေသု ရဇ္ဇံ ကဿ ဒဿာမာ”တိ။ အထ
နေ ရာဇာ “တာတာ မမ မိတရံ သီဝလိဒေဝီ” အာရာဇေတုံ သမတ္ထဿ
ရဇ္ဇံ ဒေထ၊ ယော ဝါ ပန စတုရဿပလ္လင်္ကဿ ဥသီသကံ ဇာနာတိ၊ ယော
ဝါ ပန သဟဿထာမဓနံ အာရာပေတုံ သက္ကောတိ၊ ယော ဝါ ပန
သောဠသ မဟာနိမိ နိဟရိတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ ရဇ္ဇံ ဒေထာ”တိ အာဟ။
အမစ္စာ “ဒေဝ တေသံ နော နိမိနံ ဥဒ္ဓါနံ ကထေထာ”တိ အာဟံသု။ အထ
ရာဇာ—

“သူရိယုဂ္ဂမနေ နိမိ၊ အထော ဩက္ကမနေ နိမိ။

အန္တော နိမိ ဗဟိ နိမိ၊ န အန္တော န ဗဟိ နိမိ။

အာရာဟနေ မဟာနိမိ၊ အထော ဩရောဟနေ နိမိ။

စတုသု မဟာသာလေသု၊ သမန္တာ ယောဇနေ နိမိ။

ဒန္တဂ္ဂေသု မဟာနိမိ၊ ဝါလဂ္ဂေသု စ ကေပုကေ။

ရုက္ခဂ္ဂေသု မဟာနိမိ၊ သောဠသေတေ မဟာနိမိ။

သဟဿထာမော ပလ္လင်္ကော၊ သီဝလိအာရာဇေန စာ”တိ—

မဟာနိမိဟိ သဒ္ဓိံ ဣတရေသမ္ပိ ဥဒ္ဓါနံ ကထေသိ။ ရာဇာ ဣမံ ကထံ ဝတွာ
ကာလမကာသိ။

အမစ္စာ ရညော အစ္စယေန တဿ မတကိစ္စံ ကတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ
သန္နိပတိတွာ မန္တယိံသု “အန္တော ရညာ ‘အတ္တနော မိတရံ ‘အာရာဇေတုံ
သမတ္ထဿ ရဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ ကော တံ အာရာဇေတုံ သက္ခိဿတိ”တိ။
တေ “သေနာပတိ ဝလ္လဘော”တိ ဝတွာ တဿ သာသနံ ပေသေသုံ။
သော သာသနံ သုတွာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ ရဇ္ဇတ္ထာယ ရာဇဒွါရံ ဂန္တော

အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ရာဇဓိတာယ အာရောစာပေသိ။ သာ တဿ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ “အတ္တိ န ခုဿ သေတစ္ဆတ္ထသိရိ” ဓာရေတုံ မိတိ”တိ တဿ ဝိမံသနတ္ထာယ “ဒိပ္ပံ အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဟ။ သော တဿာ သာသနံ သုတွာ တံ အာရာဓေတုကာမော သောပါနပါဒမူလတော ပဋ္ဌာယ ဇဝေနာဂန္တာ တဿာ သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သာ ဝိမံသမာနာ “မဟာတလေ ဇဝေန ဓာဝါ”တိ အာဟ။ သော “ရာဇဓိတရံ တော-သေဿာမိ”တိ ဝေဂေန ပက္ခန္တိ။ အထ နံ “ပုန ဇဟိ”တိ အာဟ။ သော ပုန ဝေဂေန အာဂတော။ သာ တဿ မိတိယာ ဝိရဟိတဘာဝံ ဥတွာ “ဇဟိ သမ္ပ ပါဒေ မေ သမ္မာဟာ”တိ အာဟ။ သော တဿာ အာရာဓနတ္ထံ နိသိဒိတွာ ပါဒေ သမ္မာဟိ။ အထ နံ သာ ဥရေ ပါဒေန ပဟရိတွာ ဥတ္တာနကံ ပါတေတွာ “ဣမံ အန္ဓဗာလပုရိသံ မိတိဝိရဟိတံ ပေါထေတွာ ဂိဝါယံ ဂဟေ-တွာ နိဟရထာ”တိ ဒါသိနံ သညံ အဒါသိ။ တာ တထာ ကရိသု။ သော တေဟိ “ကိံ သေနာပတိ”တိ ပုဋ္ဌော “မာ ကထေထ၊ သာ နေဝ မနုဿိတ္ထိ၊ ယက္ခိနိ”တိ အာဟ။ တတော ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဂတော၊ တမ္ပိ တထေဝ လဇ္ဇာပေသိ။ တထာ သေဋ္ဌိံ၊ ဆတ္တဂ္ဂါဟံ၊ အသိဂ္ဂါဟန္တိ သဗ္ဗေပိ တေ လဇ္ဇာ-ပေသိယေဝ။

အထ အမစ္ဆာ သန္တိပတိတွာ “ရာဇဓိတရံ အာရာဓေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ သဟဿထာမနေ အာရောပေတုံ သမတ္တဿ ရဇ္ဇံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ တမ္ပိ ကောပိ အာရောပေတုံ နာသက္ခိ။ တတော “စတုရဿပလ္လင်္ကဿ ဥဿိ-သကံ ဇာနန္တဿ ရဇ္ဇံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ တမ္ပိ ကောစိ န ဇာနာတိ။ တတော သောဠသ မဟာနိမိ နိဟရိတုံ သမတ္တဿ ရဇ္ဇံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ တေပိ ကောစိ နိဟရိတုံ နာသက္ခိ။ တတော “အမ္ဘော အရာဇိကံ နာမ ရဇ္ဇံ ပါလေတုံ န သုက္ကာ၊ ကိံ န ခေါ ကာတဗ္ဗ”န္တိ မန္တယိသု။ အထ နေ ပုရေဟိတော အာဟ “ဘော တုမေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ဖုဿရထံ နာမ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဖုဿရထေန ဟိ လဒ္ဓရာဇာ သကလဇမ္ပုဒိပေ ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ သမတ္ထော ဟောတိ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိတွာ နဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ မင်္ဂလရထေ စတ္တာရော ကုမုဒဝဇ္ဇော အသေယော-ဇေတွာ ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏံ အတ္တရိတွာ ပဉ္စ ရာဇကကုဓာဏ္ဍာနိ အာရော-ပေတွာ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ပရိဝါရေသုံ။ “သသာမိကဿ ရထဿ ပုရဟော တူရိယာနိ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အသာမိကဿ ပစ္ဆတော ဝဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ

သဗ္ဗတူရိယာနိ ပစ္ဆတော ဝါဒေသာ”တိ ဝတ္တာ သုဝဏ္ဏဘိက္ခာရေန ရထရရဉ္စ
ပတောဒဉ္စ အဘိသိဉ္စိတွာ “ယဿ ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ ပုညံ အတ္ထိ၊ တဿ
သန္တိကံ ဂစ္ဆတူ”တိ ရထံ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ အထ ရထော ရာဇဂေဟံ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ဝေဂေန မဟာဝီရိယံ အဘိရုဟိ။

သေနာပတိအာဒယော “ဖုဿရကော မမ သန္တိကံ အာဂစ္ဆတူ”တိ
စိန္တယိံသု။ သော သဗ္ဗေသံ ဂေဟာနိ အတိတ္တမိတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
ပါစိနဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဥယျာနာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ အထ နံ ဝေဂေန
ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ “နိဝတ္တေယာ”တိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော “မာ နိဝတ္တယိတ္ထ၊
ဇုစ္ဆန္တော ယောဇနသတမ္ပိ ဂစ္ဆတု၊ မာ နိဝါရေယာ”တိ အာဟ။ ရထော
ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ မင်္ဂလသိလာပဇ္ဇံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာရောဟနသဇ္ဇော
ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ ပုရောဟိတော မဟာသတ္တံ နိပန္နကံ ဒိသွာ အမစ္စေ
အာမန္တေတွာ “အန္တော ဧကော သိလာပဇ္ဇေ နိပန္နကော ပုရိသော ဒိဿတိ၊
သေတစ္ဆတ္တာနုစ္ဆရိကာ ပနဿ ဖိတိ အတ္ထိတိ ဝါ နတ္ထိတိ ဝါ န ဇာနာမ၊ သစေ
သေ ပုညဝါ ဘဝိဿတိ၊ အမေ န ဩလောကေဿတိ၊ ကာဠကဏ္ဍိသတ္တော
သစေ ဘဝိဿတိ၊ ဘိတတသိတော ဥဋ္ဌာယ ကမ္မမာနော ဩလောကေဿတိ၊
ဟသွာ ခိပ္ပံ သဗ္ဗတူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာယာ”တိ အာဟ။ တာဝဒေဝ အနေကသကာနိ
တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှိံသု။ တဒါ တူရိယသဒ္ဓေါ သာဂရသောသော ဝိယ အဟောသိ။

မဟာသတ္တော တေန သဒ္ဓေန ပဗုဇ္ဈိတွာ သီသံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တော
မဟာဇနံ ဒိသွာ “သေကစ္ဆတ္တေန မေ အာဂဟေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ
ပုန သီသံ ပါရုပိတွာ ပရိဝတ္တိတွာ ဝါမပဿေန နိပဇ္ဇိ။ ပုရောဟိတော
ဇာယ ပါဒေ ဝိဝရိတွာ လက္ခဏာနိ ဩလောကေန္တော “တိဋ္ဌတု အယံ
ဧကော ဒီပေါ၊ စတုန္ဒမြိ မဟာဒီပါနံ ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ သမတ္တော ဟောတိ”တိ
ပုန တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။ အထ မဟာသတ္တော မုခံ ဝိဝရိတွာ ပရိဝတ္တိတွာ
ဒက္ခိဏပဿေန နိပဇ္ဇိတွာ မဟာဇနံ ဩလောကေသိ။ တဒါ ပုရောဟိတော
ပရိသံ ဥဿာရေတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ အဝကုဇ္ဇော ဟုတွာ “ဥဋ္ဌေဟိ ဒေဝ၊
ရဇ္ဇံ တေ ပါပုဏာတိ”တိ အာဟ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “ရာဇာ ပေါ
ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ကာလကတော ဒေဝါ”တိ ပုစ္ဆေ “တဿ ပုတ္တော ဝါ
ဘာတာ၊ ဝါ နတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “နတ္ထိ ဒေဝါ”တိ ပုစ္ဆေ “တေန ဟိ သာဓု
ရဇ္ဇံ ကာရေဿာမီ”တိ ဝတ္တာ ဥဋ္ဌာယ သိလာပဇ္ဇေ ပလ္လင်္ဂေန နိသီဒိ။ အထ
နံ ဟတ္ထေဝ အဘိသိဉ္စိသု။ သော မဟာဇနကော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။
သော ရထဝရံ အဘိရုယ မဟန္တေန သိရိဝိဘဝေန နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇနိဝေသနံ

အဘိရုဟန္တော “သေနာပတိအာဒိနံ တာနေဝ ဌာနာနိ ဟောန္တ”တိ
ဝိစာရေတွာ မဟာတလံ အဘိရုဟိ။

ရာဇဓိတာ ပန ပုရိမသညာယ ဧဝံ တဿ ဝိမံသနတ္ထံ ဧကံ ပုရိသံ
အာဏာပေသိ “တာတ တံ ဂစ္ဆ၊ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ဒေဝ
သီဝလိဒေဝိ တုမေ ပက္ခောသတိ၊ ခိပ္ပံ ကိရာဂစ္ဆတူ’တိ”။ သော ဂန္တာ တထာ
အာရောစေသိ။ ရာဇာ ပဏ္ဍိတော တဿ ဝစနံ သုတွာပိ အဿုဏန္တော ဝိယ
“အဟော သောဘနော ဝတာယံ ပါသာဒေါ”တိ ပါသာဒမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။
သော တံ သာဝေတုံ အသက္ခောန္တော ဂန္တာ ရာဇဓိတာယ တံ ပဝတ္တိ အာ-
ရောစေသိ “အယျေ ရာဇာ တုမှာကံ ဝစနံ န သုဏာတိ၊ ပါသာဒမေဝ
ဝဏ္ဏေတိ၊ တုမှာကံ ဝစနံ တိဏံ ဝိယ န ဂဏေတိ”တိ။ သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ
“သော မဟဇ္ဈာသယော ပုရိသော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဒုတိယမ္ပိ တတိ-
ယမ္ပိ ပေသေသိ။ ရာဇာပိ အတ္တနော ရုစိယာ ပကတိဂမနေန သီဟောဝိယ ဝိဇ္ဇန္တ-
မာနော ပါသာဒံ အဘိရုဟိ။ တသ္မိ ဥပသင်္ကမန္တေ ရာဇဓိတာ တဿ တေဇေန
သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ခောန္တိ အာဂန္တာ ဟတ္ထာလမ္ပကံ အဒါသိ။

သော တဿာ ဟတ္ထံ ဩလမ္ပိတွာ မဟာတလံ အဘိရုဟိတွာ သမုဿိတ-
သေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသီဒိတွာ အမစ္စေ အာမန္တေတွာ “အန္တော
အတ္ထံ ပန ဝေါ ရညာ ကာလံ ကရေန္တေန ကောစိ ဩဝါဒေါ ဒိန္နော”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ဝဒေသာ”တိ အာဟ။
ဒေဝ “သီဝလိဒေဝိ” အာရာဇေတုံ သမတ္ထဿ ရဇ္ဇံ ဒေသာ”တိ တေန
ဝုတ္တန္တိ။ သီဝလိဒေဝိယာ အာဂန္တာ ဟတ္ထာလမ္ပကော ဒိန္နော၊ အယံ တာဝ
အာရာဓိတာ နာမ၊ အညံ ဝဒေသာတိ။ ဒေဝ “စတုရဿပလ္လင်္ဂဿ ဥဿိသကံ
ဇာနိတုံ သမတ္ထဿ ရဇ္ဇံ ဒေသာ”တိ တေန ဝုတ္တန္တိ။ ရာဇာ “ဣဒံ ဒုဇ္ဇာနံ၊
ဥပါယေန သက္ကာ ဇာနိတု”န္တိ စိန္တေတွာ သီသတော သုဝဏ္ဏသုစိ နိဟရိတွာ
သီဝလိဒေဝိယာ ဟတ္တေ ဌပေသိ “ဣမံ ဌပေဟိ”တိ။ သာ တံ ဂဟေတွာ
ပလ္လင်္ဂဿ ဥဿိသကေ ဌပေသိ။ “ခဂ္ဂံ အဒါသိ”တိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ သော
တာယ သညာယ “ဣဒံ ဥဿိသက”န္တိ ဥတွာ တေသံ ကထံ အဿုဏန္တော
ဝိယ “ကိံ ကထေသာ”တိ ဝတွာ ပန တေဟိ တထာ ဝုတ္တေ “ဣဒံ ဇာနိတုံ
န ဂရ၊ ဧတံ ဥဿိသက”န္တိ ဝတွာ “အညံ ဝဒေသာ”တိ အာဟ။ ဒေဝ
“သဟဿထာမဓနံ အာရောပေတုံ သမတ္ထဿ ရဇ္ဇံ ဒေသာ”တိ တေန ဝုတ္တန္တိ။
“တေန ဟိ အာဟရထ န”န္တိ အာဟရာပေတွာ သော ဓနံ ပလ္လင်္ဂေ

ယထာနိသိန္ဓောဝ ဣတ္ထိနံ ကပ္ပါသဗောဋ္ဌနဓနံ^၁ ဝိယ အာရောပေတွာ “အညံ
ဝဒေသာ”တိ အာဟ။ “ဒေဝ သောဠသ မဟာနိမိ နိဟရိတံ သမတ္ထဿ ရဇ္ဇံ
ဒေသာ”တိ တေန ဝုတ္တန္တိ။ “တေသံ ကိဉ္စ ဥဋ္ဌါနံ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ
ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ နံ ကထေသာ”တိ အာဟ။ တေ “သုရိယုဂ္ဂမနေ
နိမိ”တိ ဥဋ္ဌါနံ ကထယိံသု။ တဿ တံ သုဏန္တဿေဝ ဂဂနတလေ ပုဏ္ဏစန္ဒော
ဝိယ သော အတ္ထော ပါကဠော အဟောသိ။

အထ နေရာဇာ အာဟ “အဇ္ဇ ဘဏေ ဝေလာ နတ္ထိ၊ သွေ နိမိ ဂဏိဿာမီ”တိ။
သော ပုနဒိဝသေ အမစ္စေ သန္တိပါတေတွာ ပုစ္ဆိ “တုမှာကံ ရာဇာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ
ဘောဇေသီ”တိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ သော စိန္တေသိ “သုရိယောတိ နာယံ
သုရိယော၊ သုရိယသဒိသတ္တာ ပန ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုရိယာ နာမ၊ တေသံ
ပစ္စုဂ္ဂမနဋ္ဌာနေ နိမိနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ တတော ရာဇာ “တေသု ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု
အာဂစ္ဆန္တေသု ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရေန္တော ကတရံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
“အသုကဋ္ဌာနံ နာမ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “တံ ဌာနံ ခဏိတွာ နိမိ နိဟရထာ”တိ
နိမိ နိဟရာပေသိ။ “ဂမနကာလေ အနုဂစ္ဆန္တော ကတ္ထံ ဌာတွာ ဥယျောဇေသီ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “တတောပိ နိမိ နိဟရထာ”တိ
နိမိ နိဟရာပေသိ။ အထ မဟာဇနာ ဥက္ကဋ္ဌိသဟဿာနိ ပဝတ္တေန္တာ
“သုရိယုဂ္ဂမနေ နိမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သုရိယုဂ္ဂမနဒိသယံ ခဏန္တာ ဝိစရိံသု။
အထော “ဩက္ကမနေ နိမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သုရိယတ္ထိဂ်မနဒိသယံ ခဏန္တာ ဝိစရိံသု။
“ဣဒံ ပန ဓနံ ဣဓေဝ ဟောတိ၊ အဟော အစ္ဆရိယ”န္တိ ဝိတိသောမနဿံ
ပဝတ္တယိံသု။ အန္တော နိမိတိ ရာဇဂေဟေ မဟာဒ္ဓါရဿ အန္တောဥမ္မာရာ နိမိ
နိဟရာပေသိ။ ဗဟိ နိမိတိ ဗဟိဥမ္မာရာ နိမိ နိဟရာပေသိ။ န အန္တော န ဗဟိ
နိမိတိ ဟေဋ္ဌာဥမ္မာရတော နိမိ နိဟရာပေသိ။ အာရောဟနေ နိမိတိ မင်္ဂလဟတ္ထိ^၂
အာရောဟနကာလေ သုဝဏ္ဏနိဿေဏိယာ အတ္ထရဏဋ္ဌာနတော နိမိ နိဟရာ-
ပေသိ။ အထော ဩရောဟနေ နိမိတိ ဟတ္ထိက္ခန္တတော ဩရောဟနဋ္ဌာနတော
နိမိ နိဟရာပေသိ။ စတုသု မဟာသာလေသူတိ^၃ ဘူမိယံ ကတဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ
သိရိသယနဿ စတ္တာရော မဉ္ဇူပါဒါ သာလမယာ၊ တေသံ ဟေဋ္ဌာ စတဿော
နိမိကုမ္ဘိယော နိဟရာပေသိ။ သမန္တာယောဇနေ နိမိတိ ယောဇနံ နာမ
ရထယုဂပမာဏံ၊ သိရိသယနဿ သမန္တာ ရထယုဂပမာဏတော နိမိ^၃
နိဟရာပေသိ။ ဒန္တဂ္ဂေသု မဟာနိမိတိ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနေ တဿ ဦန္တံ ဒန္တာနံ

၁-ကပ္ပါသပေါဏနဓနံ (သီ၊ သု၊ ဣ)

၂-စတုရော စ မဟာသာလာတိ (သီ၊ ဣ)

၃-နိမိကုမ္ဘိယော (သီ၊ သု၊ ဣ)

အဘိဓမ္မာနုတော နိဓိ^၁ နိဟရာပေသိ။ ဝါလဂ္ဂေသူတိ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနေ တဿ ဝါလဓိသမ္ပုဓဋ္ဌာနတော နိဓိ^၂ နိဟရာပေသိ။ ကေပုကေတိ ကေပုကံ^၂ ပုစ္ဆတိ ဥဒကံ၊ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိတော ဥဒကံ နိဟရာပေတွာ နိဓိ^၃ ဒေသေသိ။ ရုက္ခဂ္ဂေသူ မဟာနိဓိတိ ဥယျာနေ မဟာသာလရုက္ခမူလေ ဌိတမဇ္ဈနိကသမယေ ပရိ-
မဏ္ဍလာယ ရုက္ခစ္ဆာယာယ အန္တောနိဓိ^၄ နိဟရာပေသိ။ ဧဝံ သောဠသ မဟာ-
နိဓယော နိဟရာပေတွာ “အညံ ကိဉ္စိ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။ “နတ္ထိ ဒေဝါ”တိ ဝဒိံသု။ မဟာဇနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အဟောသိ။

အထ ရာဇာ “ဣဒံ ဓနံ ဒါနမုခေ ဝိကိရိဿာမီ”တိ နဂရမဇ္ဈေ စေဝ စတူသု နဂရဒ္ဓါရေသု စာတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု ပဉ္စ ဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ မဟာဒါနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ကာလစမ္ပာနဂရတော အတ္တနော မာတရဉ္စ ဗြာဟ္မဏဉ္စ ပက္ခောသာပေတွာ မဟန္တံ သက္ကာရံ အကာသိ။ တဿ တရုဏရဇ္ဇေယေဝ သကလံ ဝိဒေဟရဋ္ဌံ “အရိဋ္ဌဇနကရညော ကိရ ပုတ္တော မဟာဇနကော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေတိ၊ သော ကိရ ပဏ္ဍိတော ဥပါယကုသလော၊ ပဿိဿာမ န”န္တိ ဒဿနတ္ထာယ သင်္ခတိတံ အဟောသိ။ တတော တတော ဗဟံ ပဏ္ဍာကာရံ ဂဟေတွာ အာဂမိံသု၊ နာဂရာပိ မဟာဆဏံ သဇ္ဇယိံသု။ ရာဇနိဝေသနေ အတ္တရဏာဒိနိ သန္တရိတွာ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒိနိ ဩသာရေတွာ ဝိပုကိဏ္ဍ-
လာဇာကုသုမဝါသရူမဂန္ဓာကာရံ၊ ကာရေတွာ နာနပ္ပကာရံ ပါနဘောဇနံ ဥပဋ္ဌာပေသုံ။ ရညော ပဏ္ဍာကာရတ္ထာယ ရဇတသုဝဏ္ဏဘာဇနာဒိသု အနေ-
ကပ္ပကာရာနိ ခါဒနီယဘောဇနီယမရုဇာဏိတဖလာဒိနိ ဂဟေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။ ဧကတော အမစ္စမဏ္ဍလံ နိသီဒိ၊ ဧကတော ဗြာဟ္မဏ-
ဂဏော၊ ဧကတော သေဋ္ဌိအာဒယော နိသီဒိံသု၊ ဧကတော ဥတ္တမရူပရော နာဠကိတ္ထိယော နိသီဒိံသု၊ ဗြာဟ္မဏာပိ သောတ္ထိကာရေန မုခမင်္ဂလိကာနိ ကထေန္တိ၊ နစ္စဂိတာဒိသု ကုသလာ နစ္စဂိတာဒိနိ ပဝတ္တယိံသု၊ အနေက-
သတာနိ တူရိယာနိ ပဝဇ္ဇိံသု။ တဒါ ရာဇနိဝေသနံ ယုဂန္ဓရဝါတဝေဂေန ပဟဋ္ဌာ သာဂရကုစ္ဆိ ဝိယ ဧကနိန္ဒာဒံ အဟောသိ။ ဩလောကိတောလော-
ကိတဋ္ဌာနံ ကမ္ပတိ။

အထ မဟာသတ္တော သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ ရာဇာသနေ နိသိန္ဒောဝ သက္ကသိရိသဒိသံ မဟန္တံ သိရိဝိလာသံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော မဟာသမုဒ္ဒေ ကတဝါယာမံ အနုဿရိ။ တဿ “ဝိရိယံ နာမ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ၊ သစာဟံ

၁-ဧဒ နိဓိ (သီ၊ ဣ)

၂-နိဓိကုစ္ဆိယော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-ကေပုကေတိ ကေပုကံ (သီ၊ ဣ)

၄-...ရူပန္ဓကာရံ (သီ၊ ဣ)....ရူပဂန္ဓပကရဏံ (သျှာ)

မဟာသမုဒ္ဒေ ဝိရိယံ နာကရိဿံ၊ န ဣမံ သမ္ပတ္တိံ အလဘိဿ”န္တိ တံ
ဝါယာမံ အနုဿရန္တဿ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဝီတိဝေဂေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော
အာဟ—

၁၃၃။ “အာသိသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏှိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣန္ဒြိယံ တထာ အဟု။

၁၃၄။ အာသိသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏှိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလ’မုဗ္ဗတံ။

၁၃၅။ ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏှိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣန္ဒြိယံ တထာ အဟု။

၁၃၆။ ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏှိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလ’မုဗ္ဗတံ။

၁၃၇။ ဒုက္ခပနီတောပိ နရော သပညော၊
အာသံ န ဆိန္ဒေယျ သုခါဂမာယ။
ဗဟူ ဟိ ဖဿာ အဟိတာ ဟိတာ စ၊
အဝိတက္ကိတာ မစ္စ’မုပဗ္ဗဇန္တိ။

၁၃၈။ အစိန္တိတမ္ပိ ဘဝတိ၊ စိန္တိတမ္ပိ ဝိနဿတိ။
န ဟိ စိန္တာမယာ ဘောဂါ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ”တိ။

တတ္ထ (အာသိသေထေဝါတိ အာသာဆေဒကမ္မံ အကတွာ အတ္ထနော ကမ္မံ
အာသံ ကရောထေဝ။) န နိဗ္ဗိန္ဒေယျာတိ ဝိရိယံ ကရောန္တော န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ န
အလသေယျ။ ယထာ ဣန္ဒြိယန္တိ ယထာ ရာဇဘာဝံ ဣန္ဒြိယံ၊ တထေဝ ရာဇာ
ဇာတောမ္ပိ။ ဥဒ္ဓတန္တိ နိဟဉံ။ ဒုက္ခပနီတောတိ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခေန
ဖုဋ္ဌောဝီတိ အတ္ထော။ အဟိတာ ဟိတာ စာတိ ဒုက္ခဖဿာ အဟိတာ၊ သုခ-
ဖဿာ ဟိတာ။ အဝိတက္ကိတာတိ အဝိတက္ကိတာရော အစိန္တိတာရော။ ဣဒံ
ပုတ္တံ ဟောတိ—တေသု ဖဿေသု အဟိတဖဿေန ဖုဋ္ဌာ သတ္တာ “ဟိတ-
ဖဿောပိ အတ္ထိတိ ဝိရိယံ ကရောန္တော တံ ပါပုဏန္တိ”တိ အစိန္တေတွာ ဝိရိယံ
န ကရောန္တိ၊ တေ ဣမဿ အတ္ထဿ အဝိတက္ကိတာရော ဟိတဖဿံ အလဘိ-
တွာဝ မစ္စ’မုပဗ္ဗဇန္တိ မရဏံ ပါပုဏန္တိ၊ တသ္မာ ဝိရိယံ ကတ္ထဗ္ဗမေဝါတိ။

အစိန္တတမ္ဘိတိ ဣမေသံ သတ္တာနံ အစိန္တတမ္ဘိဟောတိ၊ စိန္တတမ္ဘိ ဝိနဿတိ။ မယာပိ ဟိ “အယုဇ္ဈိတွာဝ ရဇ္ဇံ လဘိဿာမီ”တိ ဣဒံ အစိန္တတံ။ “သုဝဏ္ဏ- ဘူမိတော ဓနံ အာဟရိတွာ ယုဇ္ဈိတွာ ပိတု သန္တကံ ရဇ္ဇံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ပန စိန္တတံ၊ ဣဒါနိ မေ စိန္တတံ နဋ္ဌံ၊ အစိန္တတံ ဇာတံ။ န ဟိ စိန္တာမယာ ဘောဂါတိ ဣမေသံ သတ္တာနဋ္ဌိဘောဂါစိန္တာယ အနိပ္ပဇ္ဇနတော^၁ စိန္တာမယာ နာမ န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝိရိယမေဝ ကတ္တဗ္ဗံ။ ဝိရိယဝတော ဟိ အစိန္တတဋ္ဌိ ဟောတိတိ။

သော တတော ပဋ္ဌာယ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ဓမ္မေန သမေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ စ ဥပဋ္ဌာသိ။ အပရဘာဂေ သီဝလိဒေဝီ ခည- ပုညလက္ခဏသမ္ပန္နံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ “ဒိဿာဂုကုမာရော”တိဿ နာမံ ကရိံသု။ တဿ ငယပ္ပတ္တဿ ရာဇာ ဥပရဇ္ဇံ ဒတွာ သတ္တဝဿသဟဿာနိ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဥယျာနပါလေန ဖလာဖလေသု စေဝ နာနာပုပ္ဖေသု စ အာဘတေသု တာနိ ဒိသ္မာ တုဋ္ဌော ဟုတွာ တဿ သမ္မာနံ ကာရေတွာ “သမ္ပ ဥယျာနပါလ အဟံ ဥယျာနံ ပဿိဿာမိ၊ တံ အလင်္ကရေဟိ န”န္တိ အာဟ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ တထာ ကတွာ ရညော ပဋိဝေဒေသိ။ သော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော မဟန္တေန ပရိဝါရေန နဂရာနိက္ခ- မိတွာ ဥယျာနဒ္ဓါရံ ပါပုဏိ။ တတြ စ ဒွေ အဗ္ဗာ အတ္ထိ နီလောဘာသာ။ ဧကော အဖလော၊ ဧကော ဖလဓရော။ သော ပန အတိမရရော၊ ရညာ အဂ္ဂဖလဿ အပရိဘုတ္တတ္တာ တတော ကောစိ ဖလံ ဂဟေတုံ န ဥဿဟတိ။ ရာဇာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတောဝ တတော ဧကံ ဖလံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဋ္ဌိ၊ တဿ တံ ဇိဝုဋ္ဌေ ဌာပိတပုတ္တမေဝ ဒိဗ္ဗောဇံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော “နိဝတ္တနကာလေ ဗဟူ ခါဒိဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။ “ရညာ အဂ္ဂဖလံ ပရိဘုတ္တ”န္တိ ဥတွာ ဥပရာဇာနံ အာဒိ ကတွာ အန္တမသော ဟတ္ထိမေဏှာအဿမေဏှာဒယောပိ ဖလံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဋ္ဌိံသု။ အညေ ဖလံ အလဘန္တာ ဒဏှေဟိ သာခံ ဘိဒ္ဓိတွာ နိပဏ္ဏ- မကံသု။ ရုက္ခော ဩဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂေါ အဋ္ဌာသိ၊ ဣတရော ပန မဏိပဗ္ဗတော ဝိယ ဝိလာသမာနော ဌိတော။

ရာဇာ ဥယျာနာ နိက္ခန္တော တံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ကိ”န္တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆတိ။ “ဒေဝေန အဂ္ဂဖလံ ပရိဘုတ္တန္တိ မဟာဇနေန ဝိလုမ္ဗိတော ဒေဝါ”တိ အာဟံသု။ ကိံ န ခေါ ဘဏေ ဣမံဿ ပန နေဝ ပံတ္တံ၊ န ဝဏှော ဒီဏောတိ။ နိပ္ပလတာယ န ဒီဏော ဒေဝါတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ သံဝေဂံ

ပဋိလဘိတွာ “အယံ ရုက္ခော နိပ္ပလတာယ နိလောဘာသော ဌိတော၊ အယံ ပန သဗလတာယ ဩဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂေါ ဌိတော။ ဣဒမ္ပိ ရဇ္ဇံ သဗလရုက္ခသဒိသံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပန နိပ္ပလရုက္ခသဒိသာ။ သင်္ကဉ္ဍနဿေဝ ဘယံ၊ နာကိဉ္ဇနဿ။ တသ္မာ အဟံ ဖလရုက္ခော ဝိယ အဟုတွာ နိပ္ပလရုက္ခသဒိသော ဘဝိဿာမိ၊ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ စဇိတွာ နိက္ခမ္ပ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဒဠိ သမာဒါနံ ကတွာ မနံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒဒွါရေ ဌိတောဝ သေနာပတိံ ပက္ခောသာပေတွာ “မဟာ-သေနာပတိ အဇ္ဇ မေ ပဋ္ဌာယ ဘတ္တဟာရကဉ္စေဝ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌ-ဒါယကဉ္စ ဧကံ ဥပဋ္ဌာကံ ဌပေတွာ အညေ မံ ဒဠိ မာ လဘန္တ၊ ပေါရာဏက-ဝိနိစ္ဆယာမစ္စေ ဂဟေတွာ ရဇ္ဇံ အနုသာသထ၊ အဟံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိ-ပါသာဒတလေ သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမိ”တိ ဝတွာ ပါသာဒမာရုယျ ဧကကောဝ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ဧဝံ ဂတေ ကာလေ မဟာဇနော ရာဇင်္ဂဏေ သန္နိပတိတွာ မဟာသတ္တံ အဒိသ္မာ “န နော ရာဇာ ပေါရာဏကော ဝိယ ဟောတိ”တိ ဝတွာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၃၉။ “အပေါရာဏံ ဝတ ဘော ရာဇာ၊ သဗ္ဗဘုဓမ္မော ဒိသမ္ပတိ။
န’ဇ္ဇ နစ္စေ နိသာမေတိ၊ န ဂိတေ ကုရုတေ မနော။

၁၄၀။ န မိဂေ နပိ ဥယျာနေ၊ နပိ ဟံသေ ဥဒိက္ခတိ။
မူဂေါဝ တုဏှိမာသိနော၊ န အတ္ထ’မနုသာသတိ”တိ။

တတ္ထ မိဂေတိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝစနံ၊ ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိ ယုဇ္ဈာပေတိ၊ မေဇ္ဈေ ယုဇ္ဈာပေတိ၊ အဇ္ဇ တေပိ န ဩလောကေတိတိ အတ္ထော။ ဥယျာနေတိ ဥယျာနကိဋ္ဌမ္ပိ နာနုဘောတိ။ ဟံသေတိ ပဉ္စပဒုမသဉ္စန္ဒာသု ဥယျာနပေါက္ခရ-ဏီသု ဟံသဂဏံ န ဩလောကေတိ။ မူဂေါဝတိ ဘတ္တဟာရကဉ္စ ဥပဋ္ဌာကဉ္စ ပုစ္ဆိသု “ဘော ရာဇာ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဉ္စိ အတ္ထံ မန္တေတိ”တိ။ တေ “န မန္တေတိ”တိ ဝဒိသု။ တသ္မာ ဧဝမာဟံသု။

ရာဇာ ကာမေသု အနလ္လိယန္တေန ဝိဝေကနိန္တေန စိတ္တေန အတ္ထနော ကုလူပကပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အနုဿရိတွာ “ကော န ခေါမေ တေသံ သီလာဒိ-ဂုဏယုတ္တာနံ အင်္ဂိဉ္ဇနာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိဿတိ”တိ တိဟိ ဂါထာဟိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

၁၄၁။ “သုခကာမာ ရဟောသီလာ၊ ဝဓဇန္ဓာ ဥပါရတာ။
ကဿ န အဇ္ဇ အာရာမေ၊ ဒဟရာ ဝုဒ္ဓါ စ အတ္ထရေ။

၁၄၂။ ‘အတိက္ကန္တဝနထာ ဓီရာ၊ နမော တေသံ မဟေသိနံ။
ယေ ဥဿုကမ္ပိ လောကမ္ပိ၊ ဝိဟရန္တိ မနုဿုကာ။

၁၄၃။ တေ ဆေတွာ မစ္စုနော ဇာလံ၊ တတံ မာယာဝိနော ဒဠိ။
ဆိန္ခာလယတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကော တေသံ ဂတိ’မာပယေ’တိ။

တတ္ထ သုခကာမာတိ နိဗ္ဗာနသုခကာမာ။ ရဟောသီလာတိ ပဋိစ္ဆန္တသီလာ
န အတ္တနော ဂုဏပ္ပကာသနာ။ ဒဟရာ ဂုဇာ စာတိ ဒဟရာ စေဝ မဟလ္လကာ
စ။ အစ္ဆရေတိ ဝသန္တိ။

တဿေဝံ တေသံ ဂုဏေ အနုဿရန္တဿ မဟတိ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အယ
မဟာသတ္တော ပလ္လင်္ဂတော ဥဋ္ဌာယ ဥတ္တရသီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဥတ္တရ-
ဒိသာဘိမုခေါ သိရသိ အဉ္စလိံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဝေရူပေဟိ ဂုဏေဟိ
သမန္ဓာဂတာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ”တိ နမဿမာနော “အတိက္ကန္တဝနထာ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတိက္ကန္တဝနထာတိ ပဟိနတဏှာ။ မဟေသိနန္တိ မဟန္တေ
သီလက္ခန္ဓာဒယော ဂုဏေ ဧသိတွာ ဌိတာနံ။ ဥဿုကမ္ပိတိ ရာဂါဒိဟိ ဥဿုက္ကံ
အာပန္နေ လောကသ္မိံ။ မစ္စုနော ဇာလန္တိ ကိလေသမာရေန ပသာရိတံ
တဏှာဇာလံ။ တတံ မာယာဝိနောတိ အတိမာယာဝိနော။ ကော တေသံ
ဂတိ’မာပယေတိ ကော မံ တေသံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိဝါသဋ္ဌာနံ ပါပေယျ၊
ဂဟေတွာ ဂစ္ဆေယျာတိ အတ္တော။

တဿ ပါသာဒေယေဝ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တဿ စတ္တာရေ မာသာ
အတိကာ။ အတဿ အတိဝိယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ နမိ၊ အဂါရံ လောကန္တရိက-
နိရယော ဝိယ ခါယိ၊ တယော ဘဝါ အာဒိတ္တာ ဝိယ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သော
ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိမုခေန စိတ္တေန “ကဒါ န ခေါ ဣမံ သက္ကဘဝနံ ဝိယ အလင်္ကတပ္ပဋိ-
ယတ္တံ မိထိလံ ပယာယ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတဝေသဂဟဏကာလော
မယှံ ဘဝိဿဘိ”တိ စိန္တေတွာ မိထိလဝဏ္ဏနံ နာမ အာရတိ—

၁၄၄။ “ကဒါ’ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ’ဿု ဘဝိဿတိ။

၁၄၅။ ကဒါ’ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ဝိသာလံ သဗ္ဗတောပတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ’ဿု ဘဝိဿတိ။

၁၄၆။ ကဒါ’ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ မဟုပါကာရတောရဏံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ’ဿု ဘဝိဿတိ။

- ၁၄၇။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ဒဠ္ဗမဇ္ဇာလကောဠကံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၄၈။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ သုဝိဘတ္တံ မဟာပထံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၄၉။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ သုဝိဘတ္တန္တရာပဏံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၀။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ဂဝါဿရထပိဋိတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၁။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ အာရာမဝနမာလိနိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၂။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ဥယျာနဝနမာလိနိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၃။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ ပါသာဒဝနမာလိနိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၄။ ကဒါ'ဟံ မိထိလံ ဖိတံ၊ တိပုရံ ရာဇဗန္ဓုနိ။
မာပိတံ သောမနဿေန၊ ဝေဒေဟေန ယသဿိနာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၅။ ကဒါ'ဟံ ဝေဒေဟေ ဖိတေ၊ နိစိတေ ဓမ္မရက္ခိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၆။ ကဒါ'ဟံ ဝေဒေဟေ ဖိတေ၊ အဇေယျေ ဓမ္မရက္ခိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၇။ ကဒါ'ဟံ အန္တေပုရံ ရမ္မံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၅၈။ ကဒါ'ဟံ အန္တေပုရံ ရမ္မံ၊ သုဓာမတ္ထိကလေပနံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

- ၁၅၉။ ကဒါ'ဟံ အန္တေပုရံ ရမ္ပံ၊ သုစိဂန္တံ မနောရမံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၀။ ကဒါ'ဟံ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ၊ ဝိဘတ္တေ ဘာဂဿော မိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၁။ ကဒါ'ဟံ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ၊ သုဓာမတ္တိကလေပနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၂။ ကဒါ'ဟံ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ၊ သုစိဂန္တေ မနောရမေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၃။ ကဒါ'ဟံ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ၊ လိတ္တေ စန္ဒနဗောသိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၄။ ကဒါ'ဟံ သောဏ္ဍပလ္လင်္ဂေ၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္တတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၅။ ကဒါ'ဟံ မဏိပလ္လင်္ဂေ၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္တတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၆။ ကဒါ'ဟံ ကပ္ပိသကောသေယံ၊ ခေါမကောဋုမ္မရာနိ စ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၇။ ကဒါ'ဟံ ပေါက္ခရဏီ ရမ္မာ၊ စက္ကဝါကပကူဇိတာ။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဇန္တာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၆၈။ ကဒါ'ဟံ ဟတ္ထိဂုဗ္ဗေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
သုဝဏ္ဏကန္တေ မာတင်္ဂေ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသေ။
- ၁၆၉။ အာရူဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၇၀။ ကဒါ'ဟံ အဿင်္ဂုဗ္ဗေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
အာဇာနိယေဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝေ သီသဝါဟနေ။

- ၁၇၁။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၇၂။ ကဒါ'ဟံ ရထသေနိယော၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၇၃။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၇၄။ ကဒါ'ဟံ သောဝဏ္ဏရထေ၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၇၅။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၇၆။ ကဒါ'ဟံ သဇ္ဈရထေ စ၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၇၇။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၇၈။ ကဒါ'ဟံ အဿရထေ စ၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၇၉။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၈၀။ ကဒါ'ဟံ ဩဠရထေ စ၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၁။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၈၂။ ကဒါ'ဟံ ဂေါဏရထေ စ၊ သန္ဓဗ္ဗေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၃။ အာရုဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

- ၁၈၄။ ကဒါ'ဟံ အဇရထေ စ၊ သန္တဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၅။ အာရူဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၈၆။ ကဒါ'ဟံ မေဏှရထေ စ၊ သန္တဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၇။ အာရူဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၈၈။ ကဒါ'ဟံ မိဂရထေ စ၊ သန္တဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၉။ အာရူဠေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၀။ ကဒါ'ဟံ ဟတ္ထာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၁။ ကဒါ'ဟံ အဿာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၂။ ကဒါ'ဟံ ရထာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ စာပဟတ္ထေ ကလာပိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၃။ ကဒါ'ဟံ ဓနုဂ္ဂဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ စာပဟတ္ထေ ကလာပိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၄။ ကဒါ'ဟံ ရာဇပုတ္တေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
စိတြဝမ္မဓရေ သူရေ၊ ကဉ္စနာဝေဋ္ဌဓာရိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

- ၁၉၅။ ကဒါ'ဟံ အရိယဂဏေ စ၊ ဝတဝန္တေ အလင်္ကတေ။
ဟရိစန္ဒနုလိတ္တင်္ဂေ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၆။ ကဒါ'ဟံ အမစ္စဂဏေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
ဝီတဝဗ္ဗဓရေ သူရေ၊ ပုရတော ဂစ္ဆမာလိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၇။ ကဒါ'ဟံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၈။ ကဒါ'ဟံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၁၉၉။ ကဒါ'ဟံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၀။ ကဒါ'ဟံ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၁။ ကဒါ'ဿု မံ ဟတ္ထိဂုမ္ဘာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
- ၂၀၂။ အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၃။ ကဒါ'ဿု မံ အဿဂုမ္ဘာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အာဇာနိယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္နဝါ သီသဝါဟနာ။
- ၂၀၄။ အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ၊ ဣလိယာစာပဓာရိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၅။ ကဒါ'ဿု မံ ရထသေနိ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
- ၂၀၆။ အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၀၇။ ကဒါ'ဿု မံ သောဏှရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၀၈။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၀၉။ ကဒါ'ဿု မံ သဇ္ဈရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၁၀။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၁။ ကဒါ'ဿု မံ အဿရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၁၂။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၃။ ကဒါ'ဿု မံ ဩဠရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၁၄။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၅။ ကဒါ'ဿု မံ ဂေါဏရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၁၆။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၇။ ကဒါ'ဿု မံ အဇရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

၂၁၈။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၉။ ကဒါ'ဿု မံ မေဏှရထာ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။

- ၂၂၀။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိတိ။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၁။ ကဒါ'ဿု မံ မိဂရထာ၊ သန္ဓုဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
- ၂၂၂။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိတိ။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၃။ ကဒါ'ဿု မံ ဟတ္ထာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၄။ ကဒါ'ဿု မံ အဿာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၅။ ကဒါ'ဿု မံ ရထာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ စာပဟတ္ထာ ကလာပိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၆။ ကဒါ'ဿု မံ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ စာပဟတ္ထာ ကလာပိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၇။ ကဒါ'ဿု မံ ရာဇပုတ္တာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
စိတြဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ကဉ္စနာဝေဠာဓာရိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၈။ ကဒါ'ဿု မံ အရိယဂဏာ၊ ဝတဝန္တာ အလင်္ကာတာ။
ဟရိစန္ဒနုလိတ္တင်္ဂါ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။
- ၂၂၉။ ကဒါ'ဿု မံ အမစ္စဂဏာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ဝိတဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ပုရတော ဂစ္ဆမာလိနော။
ယန္တိ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၀။ ကဒါ'ဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၁။ ကဒါ'ဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနမဇ္ဈိမာ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၂။ ကဒါ'ဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ယန္တိ မံ နာနယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၃။ ကဒါ'ဟံ ပတ္တံ ဂဟေတွာန၊ မုဏ္ဍော သံဃာဋ္ဌိပါရတော။
ဝိဇ္ဇိကာယ စရိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၄။ ကဒါ'ဟံ ပံသုကူလာနံ၊ ဥဇ္ဈိတာနံ မဟာပထေ။
သံဃာဋ္ဌိ ဓာရယိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၅။ ကဒါ'ဟံ သက္ကာယသဓမ္မဃေ၊ ဩဝဠော အလ္လစိဝရော။
ဝိဇ္ဇိကာယ စရိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၆။ ကဒါ'ဟံ သဗ္ဗတ္ထ ဂန္ထာ၊ ရုက္ခာ ရုက္ခံ ဝနာ ဝနံ။
အနုပေက္ခော ဂမိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၇။ ကဒါ'ဟံ ဝိလိဒ္ဓဇ္ဇေသု၊ ပဟိနဘယဘေရဝေါ။
အဘုဏ္ဍိယော ဂမိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၈။ ကဒါ'ဟံ ဝိဂ္ဂဟံ ရုဇ္ဇကော၊ သတ္တတန္တိ မနောရမံ။
စိတ္တံ ဥပ ကမိဿာမိ၊ တံ ကုဒါ'ဿု ဘဝိဿတိ။

၂၃၉။ ကဒါ'ဟံ ရ ပကာရော'ဝ၊ ပရိကန္တိ ဥပါဟနံ။
ကာမသညောဓနေ ဆေန္တိ၊ ယေ ဒိဗ္ဗေ ယေ စ မာနသေ"တိ။

တတ္ထ ကဒါ'ဟံ ကာလပရိဝါတက္ကော။ ဖိတန္တိ ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိဟိ သုပုပ္ဖိတံ။
ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော ဖိတန္တိ ဆေကေဟိ နဂရမာပကေဟိ ရာဇနိဝေသနာဒိနံ
ဝသေန ဝိဘတ္တံ ဌာနိယိနံ ဝသေန ကောဠာသတော မိတံ။ တံ ကုဒါ'ဿု
ဘဝိဿတိဟိ ဝေ ဝေရူပံ နဂရံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇနံ၊ ကုဒါ နာမ မေ ဘဝိဿတိ။

သဗ္ဗတောပဘန္တိ သမန္တတော အလင်္ကာရောဘာသေန ယုတ္တံ။ ဗဟုပါကာ-
ရတောရဏန္တိ ဗဟလေန ပုယုလေန ပါကာရေန စေဝ ဒွါရတောရဏေဟိ စ
သမန္တာဂတံ။ ဒဗ္ဗမဇ္ဇာလကောဋ္ဌကန္တိ ဒဠေဟိ အဇ္ဇာလကေဟိ ဒွါရကောဋ္ဌ-
ကေဟိ စ သမန္တာဂတံ။ ဝိဠိတန္တိ သမာကိဏ္ဍံ။ တိပုရန္တိ တိဟိ ပုရေဟိ
သမန္တာဂတံ၊ တိပါကာရန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တိပုရန္တိ တိက္ခတ္တံ ပုဏ္ဏံ။
ရာဇဗန္ဓုနိန္တိ ရာဇဗြတကေဟေဝ ပုဏ္ဏံ။ သောဒနသေနာဟိ ဧဝံနာမကေန
ဝိဒေဟရာဇေန။

နိဝိတေတိ ဓနဓညနိစယာဒိနာ သမ္ပန္နေ။ အဇေယျေတိ ပစ္စာမိတ္တေဟိ
အဇေတဗ္ဗေ။ စန္ဒနဗောသိတေတိ လောဟိတစန္ဒနေန ပရိပ္ပေါသိတေ။ ကောဋ္ဌ-
ဗ္ဗရာနိတိ ကောဋ္ဌဗ္ဗရရဋ္ဌေ ဥဠိတဝတ္ထာနိ။ ဗတ္ထိရဗ္ဗေတိ ဟတ္ထိသဋ္ဌာယော။
ဟေမကပ္ပနဝါသသေတိ ဟေမမယေန သိသာလင်္ကာရသင်္ခါတေန ကပ္ပနေန စ
ဟေမဇာလေန စ သမန္တာဂတေ။ ဂါမဏိယေဟိတိ ဟတ္တာစရိယေဟိ။ အဇာ-
နိယေဝ ဇာတိယာတိ ဇာတိယာ ကာရဏာကာရဏဇာနနကာယ အာဇာ-
နိယေဝ၊ ဟာဒိသာနံ အဿာနံ ဂုဗ္ဗေ။ ဂါမဏိယေဟိတိ အဿာစရိယေဟိ။
ဣလိယာစာပဓာရိတိတိ ဣလိယဉ္စ စာပဉ္စ ဓာရေန္တေဟိ။ ရထသေနိယောတိ
ရထသဋ္ဌာယော။ သန္တဗ္ဗေတိ သုဋ္ဌ၊ နဗ္ဗေ။ ဒီပေ အထောဝိ ဝေယျဇ္ဈေတိ
ဒီပိဗျဉ္စစဗ္ဗပရိက္ခိတ္တေ။ ဂါမဏိယေဟိတိ ရထာစရိယေဟိ။ သဇ္ဈရထေတိ
ရတတရတေ။ အဇရထမေဏ္ဍရထမိဂရထေ သောဘနတ္ထာယ ယောဇေန္တိ။

အရိယဂဏေတိ ဗြာဟ္မဏဂဏေ။ တေ ကိရတဒါအရိယာစာရာ အဟေသုံ၊
တေန ဘေ ဧဝမာဟ။ ဟရိစန္ဒနလိတ္တဇော်တိ ကဉ္စနဝဏ္ဏေန စန္ဒနေန လိတ္တ-
သဒ္ဓါရေ။ သတ္တသတာ ဘရိယာတိ ဝိယဘရိယာယေဝ သန္တာယာဟ။ သုသညာတိ
သုဋ္ဌ၊ သညိကာ။ အဿဝါတိ သာမိကဿ ဝစနကာရိကာ။ သတပလန္တိ
ပလသတေန သုဝဏ္ဏေန ကာရိတံ။ ကံသန္တိ ပါတိ။ သတရာဇိကန္တိ ဝိဠိပသေ
ရာဇိသတေန သမန္တာဂတံ။ ယန္တိ မန္တိ အနိတ္ထိဂန္ထဝနသဏ္ဍေ ဧကမေဝ ဂစ္ဆန္တိ
မံ ကဒါ န တေ နာနယိဿန္တိ။ သတ္တာဟသဗ္ဗေသေတိ သတ္တာဟံ သမုဋ္ဌိတေ
မဟာမေသေ၊ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကေတိ အတ္ထော။ (သြဝဋ္ဌောတိ သြနဟ-
သိသော။) သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗဒိသံ။ ရုဇ္ဇကောတိ ဝိဏာဝါဒကော။ ကာမ-
သံယောဇနေတိ ကာမသံယောဇနံ။ ဒီဗ္ဗေတိ ဒိဗ္ဗံ။ မာနုသေတိ မာနုသံ။

၁-တိပုရံ ဝါ တိက္ခတ္တံ ပုဏ္ဏန္တိ အတ္ထော (သီ၊ ဣ)

၂-သုသညာတာ (သီ၊ ဣ)

၃-သတ္တာဟံ မေသေတိ (သီ၊ သျာ)

၄-()သီ-သျာ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထံ။

၅-သဗ္ဗဟန္တိ သဗ္ဗံ ဒိဝသံ (သီ၊ ဣ)၊ သဗ္ဗဏန္တိ သဗ္ဗရတ္တံ သဗ္ဗဒိဝသံ (သျာ) ၆-ဝိဏရုဇ္ဇကောတိ (သျာ)

သော ကိရ ဒသဝဿသဟဿာယုကကာလေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္တဝဿ-
သဟဿာနိ ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ တိဝဿသဟဿာဝသိဋ္ဌေ အာယုမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတော။
ပဗ္ဗဇန္တော ပနေသ ဥယျာနဒ္ဓါရေ အဗ္ဗရုက္ခဿ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ
စတ္တာရော မာသေ အဂါရေ ဝသိတွာ “ဣမမှာ ရာဇဝေသော ပဗ္ဗဇိတဝေသော
ဝရဘရော၊ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကံ ရဟဿေန အာဏာပေသိ
“တာတ ကဋ္ဌိ အဇာနာပေတွာ အန္တရာပဏတော ကာသာယဝတ္ထာနိ ဧဝ
မတ္တိကာပတ္တဉ္စ ကိဏိတွာ အာဟာရ”တိ။ သော တထာ အကာသိ၊ ရာဇာ
ကပ္ပကံ ပက္ခောသာပေတွာ ကေသမသံ ဩဟာရာပေတွာ ကပ္ပကဿ ဂါမဝရံ
ဒတွာ ကပ္ပကံ ဥယျောဇေတွာ ဧကံ ကာသာဝံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ
ဧကံ အံသေ ကတ္တာ မတ္တိကာပတ္တဉ္စ ထဝိကာယ ဩသာရေတွာ အံသေ လဋ္ဌေသိ၊
ဟတော ကတ္တရဒဏှံ ဂဟေတွာ မဟာတလေ ကတိပယေ ဝါရေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
လီလာယ အပရာပရံ စက်မိ။ သော တံ ဒိဝသံ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ
သုရိယုဂ္ဂမနဝေလာယ ပါသာဒါ ဩတရိတုံ အာရဘိ။

တဒါ သီဝလိဒေဝီ တာ သတ္တသတာ ဝလ္လဘိတ္တိယော ပက္ခောသာပေတွာ
“စိရံ ဒိဋ္ဌော နော ရာဇာ၊ စတ္တာရော မာသာ အတိတာ၊ အဇ္ဇ နံ ပဿိဿာမ၊
သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရိတွာ ယထာဗလံ ဣတ္ထိကုတ္တဟာသဝိလာသေ
ဒဿေတွာ ကိလေသဗန္ဓနေန ဗန္ဓိတုံ ဝါယမေယျာတာ”တိ ဝတွာ အလင်္ကာ-
တပ္ပဋိယတ္တာဟိ တာဟိ သဋ္ဌိ “ရာဇာနံ ပဿိဿာမာ”တိ ပါသာဒံ အဘိရုပ နှိ
တံ ဩတရန္တံ ဒိဿာပိ န သဉ္ဇာနိ၊ “ရညော ဩဝါဒံ ဒါတုံ အာဂဇော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ သညာယ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
မဟာသက္ကောပိ ပါသာဒါ ဩတရိ။ ဣတရာပိ ပါသာဒံ အဘိရုဟိတွာ
သိရိသယနပိဋ္ဌေ ဘမရဝဏ္ဏကေသေ စ ပသာနေဘဏ္ဍဉ္စ ဒိဿာ “န သော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ အမှာကံ ဝိယသာမိကော ဘဝိဿတိ၊ ဧထ နံ ယာစိတွာ
နိဝတ္ထာပေဿာမီ”တိ မဟာတလာ ဩတရိတွာ ရာဇင်္ဂဏံ သဗ္ဗာပုဏိ။
ပါပုဏိတွာ ဝ ပန သဗ္ဗာဟိ တာဟိ သဋ္ဌိ ကေသေ မောစေတွာ ဝိဋ္ဌိယံ
ဝိကိရိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဥရံ သံသုမ္ဘိတွာ “ကဿ ဧဝရူပံ ကမ္မံ
ကရောထ မဟာရာဇာ”တိ အတိကရုဏံ ပရိဒေဝမာနာ ရာဇာနံ အနုဗန္ဓိ၊
သကလနဂရံ သင်္ခါဘိတံ အဟောသိ။ တေပိ “ရာဇာ ကိရ နော ပဗ္ဗဇိတော၊
ကုတော ပန ဧဝရူပံ ဓမ္မိကရာဇာနံ လဘိဿာမာ”တိ ရောဒမာနာ ရာဇာနံ
အနုဗန္ဓိသု။ တတြ တာသံ ဣတ္ထိနံ ပရိဒေဝနဉ္စေဝ ပရိဒေဝန္တိယောပိ တံ
ပဟာယ ရညော ဂမနဉ္စ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၄၀။ “တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၂၄၁။ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၂၄၂။ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၂၄၃။ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဓဝိ ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော။

၂၄၄။ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဓဝိ ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော။

၂၄၅။ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဓဝိ ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော။

၂၄၆။ ဟိတွာ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟိ မတ္တိကံ ပတ္တံ၊ တံ ဒုတိယာဘိသေစနံ”န္တိ။

တတ္ထ ဗာဟာ ပဂ္ဂယုတိ ဗာဟာ ဥက္ခိပိတွာ။ သမ္ပဒ္ဓဝိတိ ဘိက္ခဝေ သော
မဟာဇနကော ရာဇာ တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ “ကိ” နော ဒေဝ ပဟာယ
ဂစ္ဆသိ၊ ကော အမှာကံ ဒေါသော”တိ ဝိလပန္တိယောဝ ဆဇေတွာ သမ္ပဒ္ဓဝိ
ဂတော၊ “ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ယာဟိ”တိ စောဒိယမာနော ဝိယ ပုရက္ခတော ဟုတွာ
ဂတောတိ အတ္ထော။ တံ ဒုတိယာဘိသေစနံ ဘိက္ခဝေ တံ မတ္တိကာပတ္တဂ္ဂဟဏံ
ဒုတိယာဘိသေစနံ ကတွာ သော ရာဇာ နိက္ခန္တောတိ။

သီဝလိဒေဝိပိ ပရိဒေဝမာနာ ရာဇာနံ နိဝဇ္ဇေတုံ အသက္ကောန္တိ “အတ္ထေ-
သော ဥပါယော”တိ စိန္တေတွာ မဟာသေနဂုတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ “တာတ
ရညော ပုရတော ဂမနဒိသာဘာဂေ ဇိဏ္ဏသရဇိဏ္ဏသာလာဒိသု အဂ္ဂိ” ဒေဟိ၊
တိဏပဏ္ဏာနိ သံဟရိတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ဓူမံ ကာရေဟိ”တိ အာဏာ-
ပေသိ။ သောတထာ ကုာရေသိ။ သာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ ပါဒေသုပတိတွာ
မိထိလာယ အာဒိတ္တဘာဝံ အာရောစေန္တိ ဂါယာဒွယမာဟ—

၂၄၇။ “ဘေသ္မာ အဂ္ဂိသမာ ဇံလာ၊ ကောသာ ခုယုန္တိ ဘာဂသော။
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

၂၄၈။ မဏယော သင်္ခမုတ္တာ စ၊ ဝတ္ထိကံ ဟရိစန္ဒနံ။
အဇိနံ ဒန္တဘဏ္ဍု၊ လောဟံ ကာဠာယသံ ဗဟူ။
ဧဟိ ရာဇ နိဝတ္တဿ၊ မာ တေ'တံ ဝိနဿ ဓန"န္တိ။

တတ္ထ ဘေသ္မာတိ ဘယာနကာ။ အဂ္ဂိသမာ ဇာလာတိ^၁ တေသံ တေသံ
မနုဿာနံ ဂေဟာနိ အဂ္ဂိ ဂဏှိ^၂၊ သော သေ မဟာဇာလောတိ အတ္ထော^၃။
ကောသာတိ သုဝဏ္ဏရဇတကောဠာဂါရာဒိနိ။ ဘာဂသောတိ ကောဠာ-
သတော သုဝိဘတ္တာပိ နော ဧတေ အဂ္ဂိနာ ခုယုန္တိ ဒေဝါတိ။ လောဟန္တိ
တမ္ဗလောဟာဒိကံ။ မာ တေ'တံ ဝိနဿ ဓနန္တိ မာ တေ ဧတံ ဓနံ ဝိနဿတု၊
ဧဟိ နံ နိဗ္ဗာပေဟိ၊ ပစ္စာ ဂမိဿသိ၊ “မဟာဇနကော နဂရံ ခုယုမာနံ အနော-
လောကေဘောဝ နိက္ခန္တော”တိ တုမှာကံ ဂရဟာ ဘဝိဿတိ၊ တာယ တေ
လဇ္ဇာပိ ဝိပ္ပဋိသာရောပိ ဘဝိဿတိ၊ ဧဟိ အမစ္စေ အာဏာပေတွာ အဂ္ဂိ^၄
နိဗ္ဗာပေဟိ ဒေဝါတိ။

အထ မဟာသတ္ထော “ဒေဝိ ကိ” ကထေသိ၊ ယေသံ ကိဉ္စနံ အတ္ထိ၊ တေသံ
တံ ခုယုတိ၊ မယံ ပန အကိဉ္စနာ”တိ ဒီပေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၄၉။ “သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္စနံ။
မိထိလာ ခုယုမာနာယ၊ န မေ ကိဉ္စိ အခုယုထာ”တိ။

တတ္ထ ကိဉ္စနန္တိ ယေသံ အမှာကံ ပလိဗုဒ္ဓကိလေသသင်္ခါတံ ကိဉ္စနံ နတ္ထိ၊
တေ မယံ တေန အကိဉ္စနဘာဝေန သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ။ တေနောဝ ကာရဏေန
မိထိလာယ ခုယုမာနာယ န မေ ကိဉ္စိ အခုယုထ၊ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ အတ္တနော
ဘဏ္ဍကံ ခုယုမာနံ န ပဿာမိတိ ဝဒတိ။

ဝေဠု ပန ဝတွာ မဟာသတ္ထော ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိ။ တာဝိဿ သတ္တသတာ
ဘရိယာ နိက္ခမိ^၅သု။ ပုန သီဝလိဒေဝီ ဧကံ ဥပါယံ စိန္တေတွာ “ဂါမသုတ-
ရဠဝိလုမ္ဗနာကာရံ ဝိယ ဒဿေထာ”တိ အမစ္စေ အာဏာပေသိ။ တံခဏံယေဝ
အာဝုဓမ္မာတ္ထေ ပုရိသေ တတော တတော အာဓာဝန္တေ ပရိဓာဝန္တေ ဝိလုမ္ဗန္တေ

၁-တတ္ထ ဝေသ္မာတိ (သီ)

၂-အဂ္ဂိနာ ခုယုန္တိ (သု)

၃-သော သေ ဝေသ္မာ ဇာလာ ဇလိတောတိ အတ္ထော (သီ)၊

သော ကေသမာယ ဇာလာယ ဇလိတောတိ အတ္ထော (သု)

ဝိယ သရီရေ လာခါရသံ သိဉ္စိတွာ လဒ္ဓပ္ပဟာရေ ဝိယ ဖလကေ နိပဇ္ဇာပေတွာ
 ဝုယုန္တေ မတေ ဝိယ စ ရညော ဒဿေသုံ။ မဟာဇနော ဥပက္ခောသိ “မဟာ-
 ရာဇေ တုမှေသု ဓရန္တေသုယေဝ ရဉ္စိ ဝိလုမ္ပန္တိ၊ မဟာဇနံ သာတေန္တိ”တိ။
 အထ ခေဝီပိ ရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ နိဝတ္တနတ္ထာယ ဂါထမာဟ—

၂၅၀။ “အဋ္ဌဝိယော သမုပ္ပန္နာ၊ ရဉ္စိ ဝိဒ္ဓိသယန္တိ တံ။
 ဧဟိ ရာဇေ နိဝတ္တဿ၊ မာ ရဉ္စိ ဝိနဿ ဣဒ”န္တိ။

တတ္ထ အဋ္ဌဝိယောတိ မဟာရာဇေ တုမှေသု ဓရန္တေသုယေဝ အဋ္ဌဝိစောရာ
 သမုပ္ပန္နာ သမုဋ္ဌိတာ၊ တံ တယာ ဓမ္မရက္ခိတံ^၁ တဝ ရဉ္စိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “မယိ ဓရန္တေယေဝ စောရာ ဥဋ္ဌာယ ရဉ္စိ ဝိဒ္ဓိသေန္တော
 နာမ နတ္ထိ၊ သီဝလိဒေဝိယာ ကိရိယာ သော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ တံ
 အပ္ပဋ္ဌိဘာနံ ကရောန္တော အာဟ—

၂၅၁။ “သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္ဇနံ။
 ရဋ္ဌေ ဝိလုမ္ပမာနမ္ပိ၊ န မေ ကိဉ္ဇိ အဟိရထ ၂။

၂၅၂။ သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္ဇနံ။
 ဝီတိဘက္ခာ ဘဝိဿာမ၊ ဒေဝါ အာဘဿရာ ယထာ”တိ။

တတ္ထ ဝိလုမ္ပမာနမ္ပိတိ ဝိလုပ္ပမာနေ။ အာဘဿရာ ယထာတိ ယထာ တေ
 ဗြဟ္မာနော ဝီတိဘက္ခာ ဟုတွာ သမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေန္တိ၊ တထာ
 ဝီတိနာမေဿာမာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေဝိ မဟာဇနော ရာဇာနံ အနုဗန္ဓိယေဝ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ
 “အယံ မဟာဇနော နိဝတ္တိတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ နိဝတ္တေဿာမိ န”န္တိ။ သော
 အစုဂါဝုဘမတ္တံ ဂဟကာလေ နိဝတ္တိတွာ မဟာမဂ္ဂေ ဌိတောဝ အမစ္စေ “ကဿိဒံ
 ရဇ္ဇ”န္တိ ပုစ္ဆိဟွာ “တုမှာကံ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ဣမံ လေခံ
 အန္တရံ ကရောန္တဿ ရာဇဒဏ္ဍိ ကရောထာ”တိ ကတ္တရဒဏ္ဍေန တိရိယံ
 လေခံ အာကမ္ပိ။ တေန ဘေဇဝတာ ရညာ ကတံ လေခံ ကောစိ အန္တရံ
 ကာတုံ နာသက္ခိ။ မဟာဇနော လေခံ ဥဿိသကေ ကတွာ ဗာဠပရိဒေဝံ
 ပရိဒေဝိ။ ဒေဝီပိ တံ လေခံ အန္တရံ ကာတုံ အသက္ခောန္တိ ရာဇာနံ

၁-တန္တိ တထာ ဓမ္မာရက္ခိယံ (သီ၊ ဣ)၊ ရဋ္ဌန္တိ တထာရူပံ ဓမ္မရက္ခိတံ (သျှာ)

၂-အဇီရထ (သီ၊ ဣ)၊ အဟာရထ (သျှာ၊ က)

ပိဋ္ဌိံ ဒတွာ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ သောကံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဥရံ ပဟရိတွာ မဟာမဂ္ဂေ တိရိယံ ပတိတွာ ပရိဝတ္တမာနာ အဂမာသိ။ မဟာဇနော “လေခ- သာမိကေဟံ လေခါ ဘိန္နာ” တိ ဝတွာ ဒေဝိယာ ဂတမဂ္ဂေနဝ ဂတော။ အထ မဟာသက္ကောပိ ဥတ္တရဟိမဝန္တာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ ဒေဝိပိ သဗ္ဗ သေနာဝါဟနံ အာဒါယ တေန သဗ္ဗိယေဝ ဂတာ။ ရာဇာ မဟာဇနံ နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တောယေဝ သဗ္ဗိယောဇနမဂ္ဂံ ဂတော။

တဒါ နာရဒေါ နာမ တာပသော ဟိမဝန္တေ သုဝဏ္ဏဂုဟာယံ ဝသိတွာ ပဉ္စဘိညော ဖျာနသုခေန ဝိတိနာမေတွာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေတွာ ဖျာနသုခတော ဝုဋ္ဌာယ “အဟော သုခံ၊ အဟော သုခံ” နှိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ သော “အတ္ထိ န ခေါ ကောစိ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ဣဒံ သုခံ ပရိယေသန္တော” တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဩလောကေန္တော မဟာဇနကဗုဒ္ဓကံရံ ဒိသ္မာ “ရာဇာ မဟာ- ဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောပိ သီဝလိဒေဝိပုမုခံ မဟာဇနံ နိဝတ္တေတုံ န သက္ကောတိ၊ အန္တရာယမ္ဘိဿ ကရေယျ၊ ဣဒါနိ ဂန္ဓာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒဋ္ဌသမာ- ဒါနတ္ထံ” ဩဝါဒံ ဒဿာမိ” တိ စိန္တေတွာ ဣဒ္ဓိဗလေန ဂန္ဓာ ရညော ပုရတော အာကာသေ ဌိတောဝ တဿ ဥဿာဟံ ဇနေတုံ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၅၃။ “ကိဗ္ဗေ’သော မဟတော သောသော၊ ကာ န ဂါမေဝ ကိဋ္ဌိယာ။
သမဏ တေဝ^၁ ပုစ္ဆာမ၊ ကတ္ထေ’သော အဘိသဇ္ဇော ဇနော” တိ။

တဿ တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၂၅၄။ “မမံ ဩဟာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧတ္ထေ’သော အဘိသဇ္ဇော ဇနော။
သီမာတိက္ကမနံ ယန္တိ၊ မုနိမောနဿ ပတ္တိယာ။
မိဿံ နန္ဒိဟိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ဇာန’မနုပုစ္ဆသိ” တိ။

တတ္ထ ကိဗ္ဗေ’သောတိ ကိမ္ဘိ ကေန ကာရဏေန ဒေသော ဟတ္ထိကာယာဒိ- ဝသေန မဟတော သမူဟဿ သောသော။ ကာ န ဂါမေဝ ကိဋ္ဌိယာတိ? ကာ နုသော တယာ သဗ္ဗိံ အာဂစ္ဆန္တာနံ^၄ ဂါမေဝိယ ကိဋ္ဌိယ။ ကတ္ထေ’သောတိ ကိမတ္ထံ သေ မဟာဇနော အဘိသဇ္ဇော သန္တိပတိတော၊ တံ ပရိဝါရေတွာ အာဂစ္ဆတိတိ ပုစ္ဆိ။ မမန္တိ ယော အဟံ ဧတံ ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆာမိ၊ တံ မံ ဩဟာယ ဂစ္ဆန္တိ။ ဒတ္တာတိ ဧတသ္မိံ ဌာနေ ဒေသော မဟာဇနော အဘိသဇ္ဇော အနုဗန္ဓန္တော အာဂတော။ သီမာတိက္ကမနံ ယန္တိ တံ ပန တံ မံ ကိလေသသိမံ

၁-ဒဋ္ဌံ သမ္မာဒနတ္ထံ (က)

၂-သမဏညေဝ (သိ၊ ဣ)၊ သမဏ တေဝ (သျှာ)

၃-ကိလိလိယာတိ (သိ)

၄-အာဂစ္ဆန္တာ (သျှာ) ၅-ကိလိကိလာ (သိ)၊ ကိဋ္ဌိကိဋ္ဌာယမာနာ (သျှာ)

အတိက္ကမ္မ အနဂါရိယမုနိဉာဏသင်္ခါတဿ မောနဿ ပတ္တိယာ ယန္တံ၊ “ပဗ္ဗဇိတော ဝတမိ”တိ နန္တိ အဝိဇေဟိတွာ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာဟိ နန္တိဟိ မိဿမေဝ ဂစ္ဆန္တံ ကိံ ဇာနန္တော ပုစ္ဆသိ၊ ဥဒါဟု အဇာနန္တော။ မဟာဇနကော ကိရ ဝိဒေဟရဋ္ဌံ ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတောတိ ကိံ န သုတံ တယာတိ။

အထဿ သော ဒဠသမာဒါနတ္ထာယ ပုန ဂါထမာဟ—

၂၅၅။ “မာဿု တိဏ္ဏော အမညိတ္ထ၊ သရိရံ ဓာရယံ ဣမံ။
အတိရဏေယျ ယမိဒံ၊ ဗဟူ ဟိ ပရိပန္နယော”တိ။

တတ္ထ မာဿု တိဏ္ဏော အမညိတ္ထာတိ^၁ ဣမံ ဘဏ္ဍုကာသာဝနိဝတ္ထံ^၂ သရိရံ ဓာရေန္တော “ဣမိနာ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂဂဟဏမတ္ထေနဝ ကိလေသသီမံ တိဏ္ဏော အတိက္ကန္တောသ္မိ”တိ မာ အမညိတ္ထံ။ အတိရဏေယျ ယမိဒန္တိ ဣဒံ ကိလေသဇာတံ နာမ န ဧတ္ထကေန တိရေတဗ္ဗံ။ ဗဟူ ဟိ ပရိပန္နယောတိ သဂ္ဂမဂ္ဂံ အာဝရိတွာ ဌိတာ တဝ ဗဟူ ကိလေသပရိပန္နာတိ။

တတော မဟာသတ္တော တဿ ဝစနံ သုတွာ ပရိပန္နော ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၂၅၆။ “ကော န မေ ပရိပန္နဿ၊ မမံ ဧဝံဝိဟာရိနော။
ယော နေဝ ဒိဋ္ဌေ နာဒိဋ္ဌေ၊ ကာမာနံ မာဘိပတ္တယေ”တိ။

တတ္ထ ယော နေဝ ဒိဋ္ဌေ နာဒိဋ္ဌေတိ ယော အဟံ နေဝ ဒိဋ္ဌေ မနုဿ-လောကေ နာဒိဋ္ဌေ ဒေဝလောကေ ကာမာနံ အဘိပတ္တေမိ၊ တဿ မမ ဧဝံ ကေဝိဟာရိနော ကော န ပရိပန္နော အဿာတိ ဝဒတိ။

အထဿ သော ပရိပန္နော ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၅၇။ “နိဒ္ဒါ တန္တိ ဝိဇိတိ၊ အရတိ ဘတ္တသမ္ပဒေါ။
အာဝသန္တိ သရိရဋ္ဌာ၊ ဗဟူ ဟိ ပရိပန္နယော”တိ။

တတ္ထ နိဒ္ဒါတိ ကဝိနိဒ္ဒါ။ တန္တိတိ အာလသိယံ။ အရတိတိ ဥက္ကဏ္ဍိတာ။ ဘတ္တသမ္ပဒေါတိ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“သမဏ တုံ ပါသာဒိကော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ရဇ္ဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဝုတ္တေ တုယံ ပဏီတံ ဩဇေန္တံ ပိဏ္ဍပိတံ ဒဿန္တိ၊ သော တုံ ပတ္တပူရံ အာဒါယ ယာဝဒတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပဏ္ဍသလံ ပဝိသိတွာ ကဋ္ဌတ္ထရဏေ နိပဇ္ဇိတွာ ကာကစ္ဆမာဇနာ

၁-အမညိတ္ထာတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-ဘဏ္ဍုကာသာဝနိဝတ္ထံ (သျှ)၊ ပဏ္ဍုကာသာဝနိဝတ္ထံ (က)

၃-မာ အမညိတ္ထော (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိဟ္တာ အန္တရာ ပဗုဒ္ဓေါ အပရာပရံ ပရိဝတ္တိဟ္တာ ဟတ္ထပါဒေ ပဿာရေ-
 တွာ ဥဋ္ဌာယ စိဝရဝံသံ ဂဟေတွာ လဂ္ဂစိဝရံ နိဝါသေတွာ အာလသိယော
 ဟုတွာ နေဝ သမ္ပဇ္ဇနိံ အာဒါယ သမ္ပဇ္ဇိဿသိ၊ န ပါနိယံ အာဟရိဿသိ၊ ပုန
 နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒါယိဿသိ၊ ကာမဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿသိ၊ တဒါ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ
 ဥက္ကဏ္ဍိဿသိ၊ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော တေ ဘဝိဿတိတိ။ အာဝသန္တိ သရီရဋ္ဌာတိ
 ဣမေ ဧကော ပရိပန္နာ တဝ သရီရဋ္ဌကာ ဟုတွာ နိာသန္တိ၊ သရီရေယေဝ တေ
 နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဒဿေတိ။

အထဿ မဟာသတ္တော ထုတိံ ကရောန္တော ဂါယမာဟ—

၂၅၈။ “ကလျာဏံ ဝတ မံ ဘဝံ၊ ဗြာဟ္မဏ မနုဿာသတိ။

ဗြာဟ္မဏ ဟေဝ ပုစ္ဆာမိ၊ ကော န ဟွ’မသိ မာရိသာ”တိ။

တတ္ထ ဗြာဟ္မဏ မနုဿာသတိတိ ဗြာဟ္မဏ ကလျာဏံ ဝတ မံ ဘဝံ
 အနုဿာသတိ။

တတော တာပသော အာဟ—

၂၅၉။ “နာရဒေါ ဣတိ မေ နာမံ၊ ကဿပေါ ဣတိ မံ ဝိဇ္ဇ။

ဘောတော သကာသမာဂစ္ဆိံ၊ သာဓု သန္တိ သမာဂမော။

၂၆၀။ တဿ တေ သဗ္ဗော အာနန္ဒော၊ ဝိဟာရော ဥပဝတ္တတု။

ယံ ဦးနံ တံ ပရိပူရေဟိ၊ ခန္တိယာ ဥပသမေန စ။

၂၆၁။ ပဿာရယ သန္တတဉ္စ၊ ဥန္တတဉ္စ ပဿာရယ။

ကမ္ပံ ဝိဇ္ဇေဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သက္ကတွာန ပရိဗ္ဗဇာ”တိ။

တတ္ထ ဝိဇ္ဇတိ ဂေါတ္တေန မံ “ကဿပေါ”တိ ဇာနန္တိ။ သန္တိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ
 သဗ္ဗိံ သမာဂမေတ နာမ သာဓု ဟောတိတိ အာဂတောမိ။ အာနန္ဒောတိ တဿ
 တဝ ဣမိဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာနန္ဒော တုဉ္စိ သောမနဿမေဝ ဟောတု မာ
 ဥက္ကဏ္ဍိ။ ဝိဟာရောတိ စတုဗ္ဗိဓော ဗြဟ္မဝိဟာရော။ ဥပဝတ္တတုတိ နိဗ္ဗတ္တတု။ ယံ
 ဦးနံ တန္တိ ယံ တေ သီလေန ကသိဏပရိကမ္ပေန ဈာနေန စ ဦးနံ၊ တံ ဧတေဟိ
 သီလာဒိဟိ ပူရယ။ ခန္တိယာ ဥပသမေန စာတိ “အဟံ ရာဇပဗ္ဗဇိတော”တိ
 မာနံ အကတွာ အဓိဝါသနခန္တိယာ စ ကိလေသုပသမေန စ သမန္တာဂတော
 ဟောဟိ။ ပဿာရယာတိ မာ ဥက္ခိပ မာ ပတ္တရ၊ ပဇဟာတိ အတ္ထော။
 သန္တတဉ္စ ဥန္တတဉ္စာတိ “ကော ၂ နာမာဟ”န္တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တံ ဩမာနဉ္စ

“အဟမသ္မိ ဇာတိသမ္ပန္နော”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တံ အတိမာနဉ္စ။ ကမ္မန္တိ ဒသကုသလကမ္မပလံ။ ဝိဇ္ဇန္တိ ပဉ္စအဘိညအဋ္ဌသမာပတ္တိဉ္စ။ ဓမ္မန္တိ ကသိဏပရိကမ္မသင်္ခါတံ သမဏဓဋ္ဌံ။ သက္ကတွာန ပရိဗ္ဗဇာတိ ဧတေ ဂုဏေ သက္ကတွာ ဝတ္တဿ၊ ဧတေ ဝါ ဂုဏေ သက္ကတွာ ဒဋ္ဌံ သမာဒါယ ပရိဗ္ဗဇ၊ ပဗ္ဗဇံ ပါလေဟိ၊ မာ ဥက္ကဏ္ဍိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သော မဟာသတ္တံ ဩဝဒိတွာ အာကာသေန သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တသ္မိံ ဂတေ အပရောပိ မိဂါဇိနော နာမ တာပသော တထေဝ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဩလောကေန္တော ဗောဓိသတ္တံ ဒိသ္မာ “မဟာဇနံ နိဝတ္တနတ္ထာယ တဿ ဩဝါဒံ ဒဿာမိ”တိ တတ္ထေဝါဂန္ဓာ အာကာသေ အတ္တာနံ ဒဿေန္တော အာဟ--

၂၆၂။ “ဗဟူ ဟတ္ထိ စ အဿေ စ၊ နဂရေ ဇနပဒါနိ စ။
ဟိတွာ ဇနက ပဗ္ဗဇိတော၊ ကပါလေ ရတိ’မဇ္ဈဂါ။

၂၆၃။ ကစ္စိ န တေ ဇာနပဒါ၊ မိတ္တာ’မစ္စာ စ ဉ္စတကာ။
ဒုတ္တိ’မကံသု ဇနက၊ ကသ္မာ တေ’တံ အရစ္စထာ”တိ။

တတ္ထ ကပါလေတိ မတ္တိကာပတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
မဟာရာဇေ တံ ဝေရူပံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတော ဣမသ္မိံ ကပါလေ၊ ရတိ’ အဇ္ဈဂါ အဓိဂတောတိ ပဗ္ဗဇာကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော ဝေမာဟ။ ဒုန္တိန္တိ ကိံ န ဧတေ တဝ အန္တရေ ကိဉ္စိ အပရုဇံ ကရိံသု၊ ကသ္မာ တဝ ဝေရူပံ ဣဿရိယသုခံ ပဟာယ ဧတံ ကပါလမေဝ အရစ္စိတ္တာတိ။

တတော မဟာသတ္ထော အာဟ--

၂၆၄။ “န မိဂါဇိန ဇာတုဇ္ဈေ၊ အဟံ ကဉ္စိ ကုဒါစနံ။
အဓမ္မေန ဇိနေ ဉ္စတိ၊ န စာပိ ဉ္စတယော မမ”န္တိ။

တတ္ထ န မိဂါဇိနာတိ အဟော မိဂါဇိန ဇာတုဇ္ဈေ၊ ကေဝံသေနဝ အဟံ ကဉ္စိ ဉ္စတိ ကုဒါစနံ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ အဓမ္မေန န ဇိနာမိ၊ တေပိ စ ဉ္စတယော မံ အဓမ္မေန န ဇိနန္တေဝ၊ ဣတိ န ကောဓိ မယိ ဒုတ္တိံ နာမ အကာသိတိ အတ္ထော။

ဝေမဿ ပဉ္စိ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣဒါနိ ယေန ကာရဏေန ပဗ္ဗဇိတော၊ တံ ဒဿေန္တော အာဟ—

၂၆၅။ “ဒိသ္မာန လောကဝတ္တန္တံ၊ ခဇ္ဇန္တံ ကဒ္ဒမိကတံ။
 ဟညရေ ဗဗ္ဗရေ စေ’တ္ထ၊ ယတ္ထ သန္တော ပုထုဇ္ဇနော။
 တော’ဟံ ဥပမံ ကတွာ၊ ဘိက္ခကော’သ္မိ မိဂါဇိနာ”တိ။

တတ္ထ ဒိသ္မာန လောကဝတ္တန္တံ ဝဇ္ဇာနဂတဿ ဗာလလောကဿ ဝတ္တံ တန္တံ ပဝေဏိ အာဟမဒ္ဓသံ၊ တံ ဒိသ္မာ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိတိ ဒိပေတိ။ ခဇ္ဇန္တံ ကဒ္ဒမိ-
 ကတန္တံ ကိလေသေဟိ ခဇ္ဇန္တံ တေဟေဝ စ ကဒ္ဒမိကတံ လောကံ ဒိသ္မာ။ ယတ္ထ
 သန္တော ပုထုဇ္ဇနောတိ ယမ္ပိ ကိလေသဝတ္ထုပ္ပိ သန္တော လဂ္ဂေါ ပုထုဇ္ဇနော၊ တတ္ထ
 လဂ္ဂါဗဟူ သတ္တာ ဟညန္တိ စေဝ အန္တုဗန္ဓနာဒီဟိ စ ဗဗ္ဗန္တိ။ တော’ဟန္တိ အာဟမ္ပိ
 သစေ ဧတ္ထ ဗဗ္ဗိဿာမိ၊ ဣမေ သတ္တာ ဝိယ ဟညိဿာမိ စေဝ ဗဗ္ဗိဿာမိ စာတိ
 ဧဝံ ဧတဒေဝ ကာရဏံ အတ္တနော ဥပမံ ကတွာ ကဒ္ဒမိကတံ လောကံ ဒိသ္မာ
 ဘိက္ခကော ဇာတောတိ အတ္တော။ မိဂါဇိနာတိ တံ နာမေန အာလပတိ။ ကထံ
 ပန တေန တဿ နာမံ ဉာတန္တိ? ပဋိသန္တာရကာလေ ပဌမမေဝ ပုစ္ဆိတတ္တာ။

တာပသော တံ ကာရဏံ ဝိတ္ထာရတော သောတုကာမော ဟုတွာ
 ဂါထမာဟ—

၂၆၆။ “ကော န တေ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ကဿေ’တံ ဝစနံ သုစိ။
 န ဟိ ကပ္ပံ ဝါ ဝိဇ္ဇံ ဝါ၊ ပစ္စက္ခာယ ရထေသဘ။
 သမဏံ အာဟု ဝတ္တန္တံ၊ ယထာ ဒုက္ခဿ’တိက္ကမော”တိ။

တတ္ထ ကဿေ’တန္တိ ဧတံ တယာ ဝုတ္တံ သုစိဝစနံ ကဿ ဝစနံ နာမ။ ကပ္ပန္တိ
 ကပ္ပေတွာ ကပ္ပေတွာ ပဝတ္တိတာနံ အဘိညာသမာပတ္တိနံ လာဘိ ကမ္မဝါဒိ
 တာပသံ။ ဝိဇ္ဇန္တိ အာသဝက္ခယဉာဏဝိဇ္ဇာယ သမန္နာဂတံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ရထေသဘ မဟာရာဇ န ဟိ ကပ္ပသမဏံ ဝါ ဝိဇ္ဇာ-
 သမဏံ ဝါ ပစ္စက္ခာယ တဿောဝါဒံ ဝိနာ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ သက္ကာ။ ယထာ
 ဒုက္ခဿ အတိက္ကမော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝတ္တန္တံ သမဏံ အာဟု။ တေသံ ပန ဝစနံ
 သုတွာ သက္ကာ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ၊ တသ္မာ ဝဒေဟိ၊ ကော န တေ ဘဂဝါ သတ္တာတိ။

မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၆၇။ “န မိဂါဇိန ဇာတုဗ္ဗေ၊ အဟံ ကဋ္ဌိ ကုဒါစနံ။
 သမဏံ မြာဟူဏံ ဝါဝိ၊ သက္ကတွာ အနုပါဝိသိ”န္တိ။

တတ္ထ သက္ကတွာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏပုစ္ဆနတ္ထာယ ပူဇေတွာ။ အနုပါဒိသိန္တိ
န ကဏ္ဍိ အနုပဝိဋ္ဌပုဗ္ဗော'သ္မိ၊ န မယာ အညော ကောစိ သမဏော ပုစ္ဆိတ-
ပုဗ္ဗောတိ ဝဒတိ။ ဣမိနာ ဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏ်န္တေနပိ န
ကဒါစိ ဩဒိဿကဝသေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏော ပုစ္ဆိတပုဗ္ဗော၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ ယေန ကာရဏေန ပဗ္ဗဇိတော၊ တံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
ဒီပေန္တော အာဟ—

၂၆၈။ “မဟတာ စာ'နဘာဝေန၊ ဂစ္ဆန္တော သိရိယာ ဇလံ။
ဂိယမာနေသု ဂိတေသု၊ ဝဇ္ဇမာနေသု ဝဂ္ဂုသု။

၂၆၉။ တူရိယတာဠသဃ်ဋ္ဌေ၊ သမ္မတာလသမာဟိတေ။
သ မိဂါဇိန မဒ္ဒက္ခိံ၊ ဖလိံ အဗ္ဗံ တိရောစ္ဆဒံ။
ဟညမာနံ မနုဿေဟိ၊ ဖလကာမေဟိ ဇန္တုဘိ။

၂၇၀။ သော ခေါ'ဟံ တံ သိရိံ ဟိတွာ၊ ဩရောဟိတွာ မိဂါဇိန။
မူလံ အဗ္ဗသု'ပါဂစ္ဆိံ၊ ဖလိနော နိပ္ပလဿ စ။

၂၇၁။ ဖလိံ အဗ္ဗံ ဟတံ ဒိသု၊ ဝိဒ္ဓသ္မံ ဝိနဠိကတံ။
အထေ'ကံ ဣတရံ အဗ္ဗံ၊ နိလောဘာသံ မနောရမံ။

၂၇၂။ ဧဝမေဝ နူနမှေပိ၊ ဣဿရေ ဗဟုကဏ္ဍကေ။
အမိတ္တာ နော ဝဓိဿန္တိ၊ ယထာ အဗ္ဗော ဖလိ ဟတော။

၂၇၃။ အဇိနမ္ပိ ဟညတေ ဒိပိ၊ နာဂေါ ဒန္တေဟိ ဟညတေ။
နေမ္ပိ ဓနိနော ဟန္တိ၊ အနိကေတ'မသန္တဝံ။
ဖလိ အဗ္ဗော အဖလော စ၊ တေ သတ္ထာရော ဥဘော မမာ"တိ။

တတ္ထ ဝဂ္ဂုသုတိ မဓုရဿရေသု တူရိယေသု ဝဇ္ဇမာနေသု။ တူရိယ-
တာဠသဃ်ဋ္ဌေတိ တူရိယာနံ တာဠိတေဟိ သဃ်ဋ္ဌေ ဥယျာနေ။ သမ္မတာလ-
သမာဟိတေတိ သမ္မေဟိ စ တာလေဟိ စ သမန္တာဂတေ။ သ မိဂါဇိနာတိ
မိဂါဇိန သော အဟံ အဒက္ခိံ။ ဖလိံ အဗ္ဗန္တိ ဖလိတံ အဗ္ဗရက္ခန္တိ အတ္ထော။
တိရောစ္ဆဒန္တိ တိရောပါကာရံ ဥယျာနဿ အန္တောဌိတံ ဗဟိပါကာရံ
နိဿာယ ဇာတံ အဗ္ဗရက္ခံ။ ဟညမာနန္တိ ပေါထိယမာနံ။ ဩရောဟိတွာတိ
ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ ဩတရိတွာ။ ဝိနဠိကတန္တိ နိပတ္တနဋ္ဌံ ကတံ ၂။

၁-တုဇ္ဇမာနန္တိ (သိ)၊ တုဒမာနန္တိ (သျှာ)၊ တဒ္ဓမာနန္တိ (ဣ)

၂-နိပတ္တနာဋိကတံ (သျှာ)၊ နိဗ္ဗတ္တနာဋိကတံ (က)

ဝေမေဝါတိ ဧဝံ ဧဝ။ ဖလီတိ ဖလသမ္ပန္နော။ အဇိနဒ္ဓိတိ စမ္ပတ္တာယ စမ္ပကာရဏာ။ ဒန္တေဟိတိ အတ္တနော ဒန္တေဟိ ဟညတေ၊ ဒန္တနိမိတ္တံ ဟညတေတိ အတ္ထော။ ဟန္တိတိ ဟညတိ။ အနိကေတ'မသန္တဝန္တိ ယော ပန နိကေတံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ အနိကေတော နာမ သတ္တသင်္ခါရဝတ္ထုကဿ တဏှာသန္တဝဿ အဘာဝါ အသန္တဝေါ နာမ၊ တံ အနိကေတံ အသန္တဝံ ကော ဟနိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေ သတ္တာရေတိ တေ ဒွေ ရုက္ခာ မမ သတ္တာရေ အဟေသုန္တိ ဝဒတိ။

တံ သုတ္တာ ဝိဂါဇိနော “အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ ရညော ဩဝါဒံ ဒတ္တာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တသ္မိံ ဂတေ သီဝလိဒေဝိ ရညော ပါဒမူလေ ပတိတ္တာ အာဟ—

၂၇၄။ “သဗ္ဗော ဇနော ပဗျထိတော၊ ရာဇာ ပဗ္ဗဇိတော ဣတိ။
ဟတ္တာရေဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။

၂၇၅။ အဿာသယိတွာ ဇနတံ၊ ဌပယိတွာ ပဋိစ္ဆိဒံ။
ပုတ္တံ ရဇေ ဌပေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ပဗျထိတောတိ ဘိတော ဥတြညော။ ပဋိစ္ဆိဒန္တိ အမှေ ဥယျမာနေပိ ဝိလုပ္ပမာနေပိ ရာဇာ န ဩလောကေတိတိ ပဗျထိတဿ မဟာဇနဿ အာဝရဏံ ရက္ခံ ဌပေတွာ ပုတ္တံ ဒီဃာဝုက္ခမာရံ ရဇေ ဌပေတွာ အဘိသိဉ္စိတွာ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိတိ အတ္ထော။

တတော ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၂၇၆။ “စတ္တာ မယာ ဇာနပဒါ၊ မိတ္တာ'မဇ္ဇာ စ ဉ္ဇတကာ။
သန္တိ ပုတ္တာ ဝိဒေဟာနံ၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝစုနော။
တေ ရဇံ ကာရယိဿန္တိ၊ မိထိလာယံ ပဇာပတိ”တိ။

တတ္ထ သန္တိ ပုတ္တာတိ သီဝလိ သမဏာနံ ပုတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ ဝိဒေဟရဋ္ဌဝါသိနံ ပန ပုတ္တာ ဒီဃာဝု အတ္ထိ၊ တေ ရဇံ ကာရယိဿန္တိ။ ပဇာပတိတိ ဒေဝိ အာလပတိ။

ဒေဝိ အာဟ “ဒေဝ တုမေသု တာဝ ပဗ္ဗဇိတေသု အဟံ ကိံ ကရောမီ”တိ။
အထ နံ သော “ဘဒ္ဒေ အဟံ တံ အနုသိက္ခာမိ၊ ဝစနံ မေ ကရောဟီ”တိ ဝတှာ
ဂါထမာဟ—

၂၇၇။ “ဧဟိ တံ အနုသိက္ခာမိ၊ ယံ ဝါကျံ မမ ရုစ္စတိ။
ရဇ္ဇံ တုဝံ ကာရယသိ”၊ ပါပံ ဒုဇ္ဈရိတံ ဗဟံ။
ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ ယေန ဂစ္ဆသိ ဒုဂ္ဂတိ”။

၂၇၈။ ပရဒိန္နကေန ပရနိဋ္ဌိတေန၊
ပိဏ္ဍေန ယာပေဟိ သ မိရဓမ္မော”တိ။

တတ္ထ ဣဝံ နှိ တံ ပုတ္တဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ “မေ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ”န္တိ၊
ရဇ္ဇံ အနုသာသမာနာ ဗဟံ ပါပံ ကရိဿသိ။ ဂစ္ဆသိတိ? ယေန ကာယာဒီဟိ
ကတေန ဗဟုပါပေန ဒုဂ္ဂတိံ ဂမိဿသိ။ သ မိရဓမ္မောတိ ပိဏ္ဍိယာလောပေန
ယာပေတဗ္ဗံ၊ ဒေဝ ပဏ္ဍိတာနံ ဓမ္မောတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော တဿာ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ တေသံ အညမညံ သလ္လ-
ပန္နာနံ ဂစ္ဆန္တာနုညေဝ သူရိယော အတ္တင်တော။ ဒေဝိ ပတိရူပေ ဌာနေ
ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသာပေသိ။ မဟာသတ္တောပိ ဧကံ ရုက္ခမူလံ ဥပဂတော။ သော
တတ္ထ ရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ သရိရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဋိ။ ဒေဝိပိ
“ဧဝာနာ ပစ္စတောဝ အာဂစ္ဆတူ”တိ ဝတှာ တဿ ပစ္စတောဝ အဟောသိ။
တေ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ထူဏံ နာမ နဂရံ ပါပုဏ်သု။ တသ္မိံ ခဏေ
အန္တောနဂရေ ဧကော ပုရိသော သူဏတော၊ မဟန္တံ မိသခဏ္ဍံ ကိဏိတွာ
သူခလန အင်္ဂါရေသု ပစာပေတွာ နိဗ္ဗာပနတ္ထာယ ဖလကကောဋိယံ ဌပေတွာ
အဋ္ဌာသိ။ တဿ အညဝိဟိတဿ ဧကော သုနခေါ တံ အာဒါယ ပလာယိ။
သော ဥတွာ တံ အနုဗန္ဓန္တော ယာဝ ဗဟိဒက္ခိဏဒွါရံ ဂန္တော နိဗ္ဗိန္ဒော နိဝတ္တိ။
ရာဇာ စ ဒေဝိ စ သုနဿ ပုရတော ဂစ္ဆန္တာ ဦစာ အဟေသုံ။ သော
ဘယေန မိသခဏ္ဍံ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယိ။

မဟာသတ္တော တံ ဒိသှာ စိန္တေသိ “အယံ သုနခေါ ဆဇ္ဇေတွာ အနပေက္ခော
ပလာဇ္ဇော၊ အညောဝိဿ သာမိကော န ပညာယတိ၊ ဧဝရူပေါ အနဝဇ္ဇော
ပံသုကူလပိဏ္ဍပါတော နာမ နတ္ထိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ န”န္တိ။ သော မတ္တိကာပတ္တံ

နိဟရိတွာ တံ မံသခဏှံ အာဒါယ ပုဋ္ဌိတွာ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ဥဒကဗာသုကဋ္ဌာနံ
ဂန္ဓာ ပရိဘုဋ္ဌိတုံ အာရဘိ။ တတော ဒေဝိ “သစေ သေ ရဇ္ဇေနတ္ထိကော
ဘဝေယျ။ ဝေရူပံ ဇေရုန္တံ ပံသုမက္ခိတံ သုနုဒ္ဓိဋ္ဌကံ န ခါဒေယျ။ သစေ
ခါဒေယျ။ ဣဒါနေသ အမှာကံ သာမိကော န ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ
“မဟာရာဇ ဝေရူပံ ဇေရုန္တံ ခါဒသီ”တိ အာဟ။ “ဒေဝိ တံ အန္ဓဗာလကော
ဣမဿ ပိဏ္ဍုပါတဿ ဝိသေသံ န ဇာနာသီ”တိ ဝတွာ တဿေဝ ပတိတဋ္ဌာနံ
ပစ္စဝေက္ခိတွာ အမတံ ဝိယ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေ ဓောဝတိ။
တသ္မိံ ခဏေ ဒေဝိ နိန္ဒမာနာ အာဟ—

၂၇၉။ “ယောပိ စတုတ္ထေ ဘတ္တကာလေ န ဘုဇ္ဇေ၊
အဇုဋ္ဌမာရိဝ ခုဒါယ မိယျေ။
န တွေဝ ပိဏ္ဍံ လုဋ္ဌိတံ အနရိယံ၊
ကုလပုတ္တရူပေါ သပ္ပုရိသော န သေဝေ။
တယိဒံ န သာဓု တယိဒံ န သုဋ္ဌ၊
သုနုဒ္ဓိဋ္ဌကံ ဇနက ဘုဇ္ဇသေ တုဝ”န္တိ။

တတ္ထ အဇုဋ္ဌမာရိဝါတိ အနာထမရဏမေဝ^၁။ လုဋ္ဌိတန္တိ ပံသုမက္ခိတံ။
အနရိယန္တိ အသုန္ဒရံ။ န သေဝေတိ န-ကာရော ပရိပုစ္ဆနတ္ထေ နိပါတော။
ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ စတုတ္ထေပိ ဘတ္တကာလေ န ဘုဇ္ဇေယျ။ ခုဒါယ
မရေယျ။ နန ဧဝံ သန္တေပိ ကုလပုတ္တရူပေါ သပ္ပုရိသော ဝေရူပံ ပိဏ္ဍံ န တွေဝ
သေဝေယျာတိ။ တယိဒန္တိ တံ ဣဒံ။

မဟာသတ္ထော အာဟ—

၂၈၀။ “န စာပိ မေ သီဂလိ သော အဘက္ခော၊
ယံ ဟောတိ စတ္တံ ဂိဟိနော သုနဿ ဝါ။
ယေ ကေစိ ဘောဂါ ဣဓ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊
သဗ္ဗော သော ဘက္ခော အနဝယောတိ ဝုတ္တော”တိ။

တတ္ထ အဘက္ခောတိ သော ပိဏ္ဍုပါတော မမ အဘက္ခော နာမ န ဟောတိ။
ယံ ဟောတိတိ ယံ ဂိဟိနော ဝါ သုနဿ ဝါ စတ္တံ ဟောတိ။ တံ ပံသုကုလံ
နာမ အသာမိကတ္တာ အနဝဇ္ဇမေဝ ဟောတိ။ ယေ ကေစိတိ တသ္မာ အညေပိ

၁-အဇုဋ္ဌမာရိဝါတိ အနာသကမရဏမေဝ (သီ၊ဣ)။ အဇ္ဈုဋ္ဌမာရိဝါတိ အာသန္နမရဏမေဝ (သျှာ)

မ-ဋ္ဌ ၂-၁၉၁၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၄၀-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ယေ ကေစိ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဘောဂါ၊ သဗ္ဗော သော ဘက္ခော။ အနဝယောတိ
အနုအဝယော^၁၊ အနုပုနပ္ပုနံ ဩလောကိယမာနောပိ အဝယော ပရိပုဏ္ဏဂုဏော
အနဝဇ္ဇော၊ အဓမ္မလဒ္ဓံ ပန သဟဿဂ္ဂနကမ္ပိ ဇီဂစ္ဆနိယမေဝါတိ။

ဧဝံ တေ အညမညံ ကထေန္တာဝ ထူဏနဂရဒ္ဓါရံ သမ္ဗာပုဏ္ဏိံသု။
တဩ ဒါရိကာသု ကိဋ္ဌန္တိသု ဧကာ ကုမာရိကာ ခုဒ္ဒကကုလ္လကေန ဝါလုကံ
ပပွေ၊ ဧတိ ၂။ တဿာ ဧကသ္မိံ ဟတ္ထေ နကံ ဝလယံ၊ ဧကသ္မိံ ဒွေ ဝလယာနိ။
တာနိ အညမညံ သဗ္ဗန္ဓေန္တိ၊ ဣတရံ နိဿဒ္ဓံ။ ရာဇာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ
“သီဝလိဒေဝိ မမ ပစ္ဆတော စရတိ၊ ဣတ္ထိ စ နာမ ပဗ္ဗဇိတဿ မလံ၊ ‘အယံ
ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဘရိယံ ဇဟိတုံ န သက္ကောတိ’တိ ဂရဟိဿန္တိ မံ။ သစာယံ
ကုမာရိကာ ပဏ္ဍိတာ ဘဝိဿတိ၊ သီဝလိဒေဝိယာ နိဝတ္တနကာရဏံ ကထေ-
ဿတိ၊ ဣဓိဿာ ကထံ သုတွာ သီဝလိဒေဝိံ ဥဿျာဇေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ
အာဟ—

၂၀၁။ “ကုမာရိကေ ဥပသေနိယေ၊ နိစ္စံ နိဂ္ဂဋ္ဌမဏ္ဍိတေ။
ကဿွာ တေ ဧကော ဘုဇော ဇနတိ၊
ဧကော တေ န ဇနတိ ဘုဇော”တိ။

တတ္ထ ဥပသေနိယေတိ မာတရံ ဥပဂန္တှာ သေနိကေ။ နိဂ္ဂဋ္ဌမဏ္ဍိတေတိ
အဂလိတမဏ္ဍနေန မဏ္ဍနသီလိကေတိ ဝဒတိ။ ဇနတိတိ သဒ္ဓံ ကရေတိ^၂။

ကုမာရိကာ အာဟ—

၂၀၂။ “ဣမသ္မိံ မေ သမဏ ဟတ္ထေ၊ ပဋိမုက္ကာ ဒုနီဝရာ။
သဃံတာ ဇာယတေ သဒ္ဓေါ၊ ဒုတိယဿေ’ဝ သာ ဂတိ။

၂၀၃။ ဣမသ္မိံ မေ သမဏ ဟတ္ထေ၊ ပဋိမုက္ကာ ဧကနီဝရော။
သော အဒုတိယော န ဇနတိ၊ မုနိဘူတောဝ ကိဋ္ဌတိ။

၂၀၄။ ဝိဝါဒပ္ပတ္တော ဒုတိယော၊ ကေနေ’ကော ဝိဝဒိဿတိ။
တဿ တေ သဂ္ဂကာမဿ၊ ဧကတ္ထ’မုပရောစတ”န္တိ။

၁-အနဝဇ္ဇောတိ အနုအဝဇ္ဇော (သီ)၊ အနဝဇ္ဇောတိ အနုအဝယော (ဣ)၊ အနဝယောတိ
အနုအဝဇ္ဇော (သျှာ)၊ ဝိ-၄ ၁-၂၄၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ပေါဋ္ဌေတိ (သီ၊ ဣ)

၃-ဇနတိတိ သနတိ သဒ္ဓံ ကရေတိ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ ခုနိဝရုတိ^၁ ခွေ ဝလယာနိ။ သင်္ခာတာတိ သံဟနနတော သင်္ခန္ဓန-
တောတိ အတ္ထော။ ဂတိတိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဒုတိယဿေဝ ဟိ ဝေရူပါနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိတိ
အတ္ထော။ သောတိ သော နိဝရော။ မုနိဘူတောဝါတိ ပဟိနသဗ္ဗကိလေသော
အရိယပုဂ္ဂလော ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ ဝိဝါဒပ္ပတ္တောတိ သမဏ ဒုတိယကော နာမ
ဝိဝါဒမာပန္နော ဟောတိ။ ကလဟံ ကရောတိ။ နာနာဂါဟံ ဂဏှာတိ။ ကေနေ^၂
ကောတိ ကေနော ပန ကေန သဒ္ဓိ^၃ ဝိဝဒိဿတိ။ ကေတ္တုပုပရောစတန္တိ ကေ-
ဘာဝေါ တေ ရုစ္စတု။ သမဏာ နာမ ဘဂိနိဗ္ဗိ အာဒါယ န စရန္တိ။ ကိ^၄ ပန
တံ ဝေရူပံ ဥတ္တမရူပစရံ ဘရိယံ အာဒါယ ဝိစရသိ။ အယံ တေ အန္တရာယံ
ကရိဿတိ။ ဗုဒ္ဓံ နိဟရိတွာ ဧကကောဝ သမဏကမ္ပံ ကရောဟိတိ နံ ဩဝဒတိ။

သောတဿာ ကုမာရိကာယ ဝစနံ သုတွာ ပစ္စယံ လဘိတွာ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိ^၅
ကထေန္တော အာဟ—

၂၀၅။ “သုဏာသိ သီဝလိ ကထာ၊ ကုမာရိယာ ပဝေဒိတာ။
ပေသိယာ မံ ဂရဟိတ္ထော၊ ဒုတိယဿေဝ သာ ဂတိ။”

၂၀၆။ အယံ ခွေဓာပထော ဘဒ္ဒေ၊ အနုစိန္တော ပထာဝိဟိ။
တေသံ တွံ ဧကံ ဂဏှာဟိ၊ အဟံမေကံ ပုနာပရံ။

၂၀၇။ မာ^၆ ဝစ မံ တွံ ‘ပတိ မေ’တိ၊ နာ’ဟံ ‘ဘရိယာ’တိ ဝါ ပုနာ”တိ။

တတ္ထ ကုမာရိယာ ပဝေဒိတာတိ ကုမာရိကာယ ကထိတာ။ ပေသိယာတိ
သဘဟံ ရန္တ ကာရေယျံ။ သော မေ ပေသိယာ ဝစနကာရိကာ ဘဝေယျံ။ ဩလော-
ကေသုဋ္ဌိ န ဝိသဟေယ။ ဣဒါနိ ပန အတ္တနော ပေသိယံ ဝိယ စ^၇ မညတိ။
“ဒုတိယဿေဝ သာ ဂတိ”တိ မံ ဩဝဒတိ။ အနုစိန္တောတိ အနုသဉ္ဇရိတော။
ပထာဝိဟိ ဟိ ယသိကေဟိ။ ကေန္တိ တဝ ရုစ္စနကံ ဧကံ မဂ္ဂံ ဂဏှာ။ အဟံ ပန တယာ
ဂ ဝိဘာဝဿေဝ အပရံ ဂဏှိဿာမိ။ မာ^၈ ဝစ မံ တွန္တိ သီဝလိ ဣတော ပဋ္ဌာယ
ပုန မံ “ပတိ မေ”တိ မာ အဝစ၊ အဟံ ဝါ တွံ “ဘရိယာ မေ”တိ နာဝစ။

သာတဿ ဝစနံ သုတွာ “ဒေဝ တုမေ ဥတ္တမာ၊ ဒက္ခိဏမဂ္ဂံ ဂဏှထ၊ အဟံ
ဝါမမဂ္ဂံ ဂဏှိဿာမိ”တိ ဝက္တာ ထောက် ဂန္တော သောက် သန္တာရေတုံ
အသတ္တောန္တိ ပုနာဂန္တော ရညာ သဒ္ဓိ^၉ ကထေန္တိ ဧကတောဝ နဂရံ ပါဝိသိ။
တပတ္တိ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဥပခုဂါလမာဟ—

“ဣမမေဝ ကထယန္တာ၊ ထူဏံ နဂရံ ပါဂမ္ဘိ” ဟိ။

တတ္ထ နဂရံ ပါဂမ္ဘိန္တိ နဂရံ ပရိဋ္ဌာ။

ပရိသိတွာ စ ပန မဟာသတ္တော ပိဏ္ဏတ္ထာယ စရန္တော ဥသုကာရဿ ဂေဟဒ္ဓါရံ ပတ္တော။ သီဝလိဒေဝီပိ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ သမယေ ဥသုကာရော အင်္ဂါရကပလ္လေ ဥသုံ တာပေတွာ ကဗ္ဗိယေန တေမေတွာ ဧကံ အက္ခိန္တိ နိမိလေတွာ ဧကေန အက္ခိန္တိ ဩလောကေန္တော ဥဇုံ ကရေတိ။ တံ ဒိသ္မာ မဟာသတ္တောစိန္တေသိ “သစာယံ ပဏ္ဍိတော ဘဝိဿတိ၊ မယံ ဧကံ ကာရဏံ ကထေဿတိ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ န” ဟိ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆတိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၀၈။ “ကောဋ္ဌကေ ဥသုကာရဿ၊ ဘတ္တကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။
တတြာ စ သော ဥသုကာရော၊ (ဧကံ ဒဏ္ဍံ ဥဇုံ ကံတံ)။
ကေဉ္စ စက္ခု နိဂ္ဂယ၊ ဇိမ္မမေကေန ပေက္ခတိ” တိ။

တတ္ထ ကောဋ္ဌကေတိ ဘိက္ခဝေ သော ရာဇာ အတ္တနော ဘတ္တကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ ဥသုကာရဿ ကောဋ္ဌကေ အဋ္ဌာသိ။ တတြာ စာတိ တသ္မိံ စ ကောဋ္ဌကေ။ နိဂ္ဂယာတိ နိမိလေတွာ။ ဇိမ္မမေကေနာတိ ဧကေန အက္ခိန္တိ ဝက် သရံ ပေက္ခတိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၀၉။ “ဧဝံ နော သာဓု ပဿသိ၊ ဥသုကာရ သုဏောဟိ မေ။
ယဒေကံ စက္ခု နိဂ္ဂယ၊ ဇိမ္မမေကေန ပေက္ခသိ” တိ။

တဿတ္တော—သမ္ပ ဥသုကာရ ဧဝံ န တံ သာဓု ပဿသိ၊ ယံ ဧကံ စက္ခု နိမိလေတွာ ဧကေန စက္ခုနာ ဝက် သရံ ပေက္ခသိတိ။

အထဿ သော ကထေန္တော အာဟ—

၂၁၀။ “ဒွိဟိ သမဏ စက္ခုဟိ၊ ဝိသာလံ ဝိယ ခါယတိ။
အသမ္ပတွာ ပရမံ လိင်္ဂံ၊ နုဇုဘာဝါယ ကပ္ပတိ။

၂၁၁။ ကေဉ္စ စက္ခု နိဂ္ဂယ၊ ဇိမ္မမေကေန ပေက္ခတော။
သမ္ပတွာ ပရမံ လိင်္ဂံ၊ ဥဇုဘာဝါယ ကပ္ပတိ။

၂၉၂။ ဝိဝါဒပ္ပတ္တော ဒုတိယော၊ ကေနေ'ကော ဝိဝိဿတိ။
တဿ တေ သဂ္ဂကာမဿ၊ ဧကတ္တ'မုပရောစတ"န္တိ။

တတ္ထ ဝိသလံ ဝိယာတိ ဝိတ္ထိန္တံ ဝိယ ဟုဟော ခါယတိ။ အသမ္ပတွာ ပရမံ^၁
လိင်္ဂန္တိ ပရတော ဝက်ဋ္ဌာနံ အပ္ပတွာ။ နုဇ္ဇဘာဝါယာတိ န ဥဇ္ဇဘာဝါယ။ ဣဒံ
ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဝိသလေ ခါယမာနေ ပရတော ဥဇ္ဇာနံ ဝါ ဝက်ဋ္ဌာနံ
ဝါ န ပါပုဏေယျ၊ တသ္မိံ အသမ္ပတ္တေ အဒိဿမာနေ ဥဇ္ဇဘာဝါယ ကိစ္စံ န
ကပ္ပတိ န သမ္ပဇ္ဇတိတိ။ သမ္ပတွာတိ စက္ခုနာ ပတွာ၊ ဒိသွာတိ အတ္ထော။
ဝိဝါဒပ္ပတ္တောတိ ယထာ ဒုတိယေ အက္ခိမ္မိ ဥဗ္ဗိလိဟေ လိင်္ဂံ န ပညာယတိ၊
ဝက်ဋ္ဌာနမ္ပိ ဥဇ္ဇကံ ပညာယတိ၊ ဥဇ္ဇာနမ္ပိ ဝက်ံ ပညာယတိတိ ဝိဝါဒေါ
ဟောတိ။ ဧဝံ သမဏဿဂိ ဒုတိယော နာမ ဝိဝါဒမာပဋ္ဌောဟောတိ၊ ကလဟံ
ကရေတိ၊ နာနာဂါဟံ ဂဏှာတိ။ (ကေနေ'ကောတိ ဧကော ပန ကေန သဒ္ဓိံ
ဝိဝိဿတိ။ ဧကတ္တ'မုပရောစတန္တိ ဧကိဘာဝေါ ဟေ ရုစ္စတု။ သမဏာ နာမ
ဘဂိနိမ္ပိ အာဒါယ န စရန္တိ၊ ကိံ ပန တံ ဧဝရူပံ ဥတ္တမရူပမရံ ဘရိယံ အာဒါယ
ဝိစရသိ၊ အယံ တေ အန္တရာယံ ကရိဿတိ၊ ဣမံ နိဟရိတွာ ဧကကောဝ
သမဏဓမ္မံ ကရောဟိတိ သော တံ ဩဝဒတိ။)^၂

ဧဝဿ သော ဩဝါဒံ ဒတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ မဟာသတ္ထောပိ
ဝိဏှာယ စရိတွာ မိဿကဘတ္တံ သံကမ္ပိတွာ နဂရာ နိက္ခဒိတွာ ဥဒကဇာသုက-
ဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော မုခံ ဝိက္ခာလေလွှာ ပတ္တံ ထဝိကာယ
ဩသာရေတွာ သီဝလိဒေဝိံ အာမန္တေတွာ အာဟ—

၂၉၃။ “သုဏာသိ သီဝလိ ကထာ၊ ဥသုကာရေန ဝေဒိတာ။
ပေသိယာ မံ ဂရဟိတ္ထော၊ ဒုတိယဿေ'ဝ သာ ဂတိ။

၂၉၄။ အယံ ဌေ'ဓာပထော ဘဒ္ဒေ၊ အနုစိဏှော ပထာဝိဟိ။
တေသံ တံ ဧကံ ဂဏှာဟိ၊ အဟ'မေကံ ပုနာပရံ။

၂၉၅။ မာ'ဝစ မံ တံ 'ပတိ ပေ'တိ၊ နာ'ဟံ 'ဘရိယာ'တိ ဝါ ပုနာ"တိ။

တတ္ထ သုဏာ'သီတိ သုဏ တံ ကထာ၊ “ပေသိယာ မ”န္တိ ဣဒံ ပန
ကုမာရိကာယ ဩဝါဒမေဝ သန္ဓာယာဟ။

၁-ပရံ (သီ၊ ဣ)

၃-ဂါထာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-()သီ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ၊

၄-သုဏသီတိ သုဏာ တေ တာ ဂါထာ (သီ၊ ဣ)

သာ ကိရ “မာ’ဝစ မံ တံ ‘ပတိ မေ’တိ” ဂုတ္တာပိ မဟာသတ္တံ အနုဗန္ဓိ-
ယေဝ။ ရာဇာ နံ နိဝတ္တေတုံ န သက္ကာတိ။ မဟာဇနောပိ အနုဗန္ဓိ။ တတော
ပန အဋ္ဌဝီ အဝိဒ္ဓုရေ ဟောတိ။ မဟာသတ္တော နိလဝနရာဇိ ဒိဿာ တံ
နိဝတ္တေတုကာမောဟုတွာ ဂစ္ဆန္တောယေဝ မဂ္ဂသမီပေ မုဉ္ဇတိဏံ အဒ္ဓသ။ သော
တတော ဤသိကံ လုဉ္ဇိတွာ “ပဿသိသီဝလိ၊ အယံ ဣမ ပုန ဃဋ္ဌေတုံ န သက္ကာ၊
ဧဝမေဝ ပုန မယံ တယာ သဒ္ဓိံ သံဝါသော နာမ ဃဋ္ဌေတုံ န သက္ကာ”တိ
ဝတွာ ဣမံ ဥပဗုဂါယမာဟ—

“မုဉ္ဇာ’ဝေ’သိကာ ပဝါဠာ၊ ဧကာ ဝိဟရ သီဝလိ”တိ။

တတ္ထ ဧကာ ဝိဟရာတိ အဟံ ဧကိဘာဝေန ဝိဟရိဿာမိ၊ တုမ္ပိ ဧကာ
ဝိဟရာဟိတိ တဿာ ဩဝါဒမဒါသိ။

တံ သုတွာသီဝလိဒေဝီ “ဣတောဒါနိ ပဋ္ဌာယ နတ္ထိ မယံ မဟာဇနကနရိန္ဒေန
သဒ္ဓိံ သံဝါသော”တိ သောကံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကာန္တိ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ
ဥရံ ပဟရိတွာ မဟာမဂ္ဂေ ပတိ။ မဟာသတ္တော တဿာ ဝိသညိဘာဝံ ဥတွာ
ပဒံ ဝိကောပေတွာ အရညံ ပါဝိသိ။ အမစ္စာ အာဂန္ဓာ တဿာ သရီရံ
ဥဒကေန သိဉ္ဇိတွာ ဟတ္ထပါဒေ ပရိမဇ္ဇိတွာ သညံ လဘာပေသုံ။ သာ
“တာတာ ကုဟိ ရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိ။ နန တုမှေဝ ဇာနာတာတိ။ ဥပဓာရေထ
တာတာတိ။ တေ ဣတော စိတော ဓာဝိတွာ ဝိစိနန္တာပိ မဟာသတ္တံ န
ပဿိသု။ ဒေဝီ မဟာပရိဒေဝံ ပရိဒေဝိတွာ ရညော ဌိတဋ္ဌာနေ စေတိယံ
ကာရေတွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ နိဝတ္တိ။ မဟာသတ္တောပိ ဟိမဝန္တံ
ပဝိသိတွာ သတ္တာဟန္တန္တရေယေဝ ပဉ္စ အဘိညာ စ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ
နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပုန မနုဿပထံ နာဂမိ။ ဒေဝီပိ ဥသုကာရေန သဒ္ဓိံ ကထိတဋ္ဌာနေ၊
ကုမာရိကာယ သဒ္ဓိံ ကထိတဋ္ဌာနေ၊ မံသပရိဘောဂဋ္ဌာနေ၊ မိဂါဇိနေန သဒ္ဓိံ
ကထိတဋ္ဌာနေ၊ နာရဒေန သဒ္ဓိံ ကထိတဋ္ဌာနေ စာဟိ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု စေတိယာနိ
ကာရေတွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ သေနင်္ဂပရိဝုတာ မိထိလံ ပတွာ အဗ္ဗဝန-
ယျာနေ ပုတ္တဿ အဘိသေကံ ကာရေတွာ တံ သေနင်္ဂပရိဝုတံ နဂရံ ပေသေတွာ
သယံ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထေဝ ဥယျာနေ ဝံသန္တိ ကသိဏပရိကမ္ဘံ ကတွာ
ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။ မဟာသတ္တောပိ
အပရိဟိနဇ္ဈာနော ဟုတွာ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခုဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ

သမောဓာနေသိ “တံဒါ သမုဒ္ဒရံက္ခိကာ ဒေဝဓိတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊
 နာရဒေါ သာရိပုတ္တော၊ မိဂါဇိနော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ကုမာရိကာ ခေမာ
 ဘိက္ခုနီ၊ ဥသုကာရော အာနန္ဒော၊ သီဝလိဒေဝီ ရာဟုလမာတာ၊ ဒီဃာဝု-
 ကုမာရော ရာဟုလော၊ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ၊ မဟာဇနက-
 နရိန္ဒော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာဇနကဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-သုဝဏ္ဏသာမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၀)

ကောနမံဉသုနာ ဝိဇ္ဇိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ မာတု-
ပေါသကဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အဋ္ဌာရသကောဋိဝိဘဝဿ
ကေဿ သေဋ္ဌိကုလဿ ဧကပုတ္တကော အဟောသိ မာတာပိတုနံ ဝိယော
မနာပေါ။ သော ဧကဒိဝသံ ပါသာဒဝရဂတော သီဟပဉ္ဇရံ ဥဋ္ဌါဋေတွာ ဝိထိ°
ဩလောကေန္တော ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထံ မဟာဇနံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဇေတဝနံ
ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ “အဟမ္မိ ဓမ္မံ သုဏီဿာမိ”တိ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ ဂန္ဓ-
မာလာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဝတ္ထဘေသဇ္ဇပါနကာဒိနိ ဘိက္ခု-
သံဃဿ ဒါပေတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ စ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္တော
ဓမ္မံ သုတွာ ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ပဗ္ဗဇာယ စ အာနိသံသံ သလ္လက္ခေတွာ
ပရိသာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ဘဂဝန္တံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတွာ “မာတာပိတုဟိ အနနညာတံ
ပုတ္တံ တထာဂတာ နာမ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ”တိ သုတွာ (ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ပုန ဂေဟံ
ဂန္ဓာ သဂါရဝေန မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ ဧဝမာဟ “အဗ္ဗတာတာ အဟံ
တထာဂတဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ အထဿ မာတာပိတရော တဿ
ဝစနံသုတွာ ဧကပုတ္တကဘာဝေန သတ္ထမာ ဘိဇ္ဇမာနဟဒယာ ဝိယ ပုတ္တသိနေ-
ဟေန ကမ္မမာနာ° ဧဝမာဟံသု “တာတ ဝိယပုတ္တက တာတ ကုလင်္ဂရတာတ
နယန တာတ ဟဒယ တာတ ပါဏသဒိသ တယာ ဝိနာ ကထံ ဇီဝါမ၊ တယိ
ပဋိဗဒ္ဓံ နော ဇီဝိတံ။ မယံ ဟိ တာတ ဇရာဇိဏ္ဏာ ဝုဗ္ဗာ မဟလ္လကာ၊ အဇ္ဇ ဝါ
သုဝေ ဝါ ပရသုဝေ ဝါ မရဏံ ပါပုဏီဿာမ၊ တသ္မာ မာ အမေ ဩဟာယ
ဂစ္ဆသိ၊ တာတ ပဗ္ဗဇာ နာမ အတိဒုက္ကရာ၊ သီတေန အတ္ထေ သတိ ဥဏှံ
လဘတိ၊ ဥဏှေန အတ္ထေ သတိ သီတံ လဘတိ၊ တသ္မာ တာတ မာ
ပဗ္ဗဇာဟိ”တိ။

တံ သုတွာ ကုလပုတ္တော ဒုက္ခိ ဒုဗ္ဗနော ဩနတသီသော ပဇ္ဈာယန္တောဝ
နိသိဒိ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော။ အထဿ မာတာပိတရော ဧဝံ စိန္တေသုံ
“သစေ နော ပုတ္တော အနနညာတော၊ အဒ္ဓါ မရိဿတိ၊ ပုန န ပဿိဿာမ၊
ပဗ္ဗဇာယ ဇီဝမာနံ ပုန နံ ပဿိဿာမာ”တိ။ စိန္တေတွာ စ ပန “တာတ
ဝိယပုတ္တက တံ ပဗ္ဗဇာယ အနုဇာနာမ၊ ပဗ္ဗဇာဟိ”တိ အနုဇာနိ°သု။
တံ သုတွာ ကုလပုတ္တော တုဋ္ဌမာနသော ဟုံတွာ အတ္တနော သကလသရီရံ

ဩဏာမေတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဘဂဝန္တံ ပဗ္ဗဇ္ဇိယာမိ။) သတ္တာဧကံ ဘိက္ခု ပက္ခောသာပေတွာ “ဣမံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ အာဏာပေသိ။ သော တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တဿ ပဗ္ဗဇိဟကာလတော ပဋ္ဌာယ မဟာလာဘသက္ကာရော နိဗ္ဗတ္တိ။ သော အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာရာဓေတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ပဉ္စ ဝဿာနိ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ “အဟံ ဣဓ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရာမိ၊ န မေ ဣဒံ ပတိရူပ”န္တိ ဝိပဿနာဓရံ ပူရေတုကာမော ဟုတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဝဋ္ဋိတွာ ဇေတဝနာ နိက္ခမိတွာ ဧကံ ပစ္စန္နဂါမံ နိဿာယ အရညေ ဝိဟာသိ။ သော တတ္ထ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ ဒွါဒသ ဝဿာနိ ဃဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တောပိ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ မာတာပိတရောပိဿ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဒုဂ္ဂတာ အဟေသုံ။ ယေ ဟိ တေသံ ခေတ္တံ ဝါ ဝဏီဇ္ဇံ ဝါ ပယောဇေသုံ၊ တေ “ဣမသ္မိံ ကုလေ ပုတ္တော ဝါ ဘာတာ ဝါ ဣဏံ စောဒေတွာ ဂဏှန္တော နာမ နတ္ထိ”တိ အတ္တနော အတ္တနော ဟတ္တဂတံ ဂဟေတွာ ယထာရူပိ ပလာယိံသု။ ဂေဟေ ဒါသကမ္မကရာဒယောပိ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိ ဂဟေတွာ ပလာယိံသု။

အပရဘာဂေ ဒွေ ဇနာ ကပဏာ ဟုတွာ ဟတ္ထေ ဥဒကသိဉ္ဇနမ္ပိ အလဘိဘွာ ဂေဟံ ဝိက္ခိဏိတွာ အဃရာ ဟုတွာ ကာရုညဘာဝံ ပတ္တာ ပိလောတိကံ နိဝါသေတွာ ကပါလဟတ္တာ ဘိက္ခာယ စရိံသု။ တသ္မိံ ကာလေ ဧကော ဘိက္ခု ဇေတဝနတော နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ သော တဿ အာဂန္တုကဝတ္တံ ကတွာ သုခနိသိန္ဓကာလေ “ဘန္တေ ကုတော အာဂတတ္ထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဇေတဝနာ အာဂတော အာဝုသော”တိ ပုတ္တေ သတ္တုနော စေဝ မဟာသာဝကာဒီနဉ္စ အာရောဂုံ ပုစ္ဆိတွာ မာတာ-ပိတုနဉ္စ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိ “ကိ” ဘန္တေ သာဝက္ခိယံ အသုကဿ နာမ သေဋ္ဌိကုလဿ အာရောဂုံ”န္တိ။ အာဝုသော မာ တဿ ကုလဿ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆာတိ။ ကိ ဘန္တေတိ။ အာဝုသော တဿ ကိရ ကုလဿ ဧကော ပုတ္တော အတ္ထိ။ သော ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတော၊ တဿ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧတံ ကုလံ ပရိက္ခိဏံ၊ ဣဒါနိ ဒွေ ဇနာ ပရမကာရုညဘာဝံ ပတ္တာ ဘိက္ခာယ စရန္တိတိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ခောန္တော အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ ရောဒိတုံ အာရဘိ။ အာဝုသော ကိ ရောဒသိကိ။ ဘန္တေ တေ မယံ မာတာပိတရော၊ အဟံ တေသံ ပုတ္တောတိ။ အာဝုသော တဝ မာတာပိတရော တံ နိဿာယ ဝိနာသံ ပတ္တာ၊ ဂစ္ဆ တေ ပဋိဇ္ဇဂါဟိတိ။

၁-(ဂန္ဓာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော မာတာပိတရော အနုဇနာပေတွာ အာဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇ္ဇိယာမိ)(သီ၊ဣ)

သော “အဟံ ခွါဒသ ဝဿာနိ ဃဇ္ဇန္တော ဝါယမန္တောပိ မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိံ၊ အဘဗ္ဗော ဘဝိဿာမိ၊ ကိံ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ဂိဟီ ဟုတွာ မာတာပိတရော ပေါသေတွာ ဒါနံ ဒတွာ သဂ္ဂပရာယဏော ဘဝိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အရညာဝါသံ တဿ ထေရဿ နိယျာဒေတွာ ပုနဒိဝသေ အရညာ နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဂစ္ဆန္တော သာဝတ္ထိတော အဝိဒူရေ ဇေတဝနပိဋ္ဌိ-
ဝိဟာရံ ပါပုဏိ။ တတ္ထ ဒွေ မဂ္ဂါ အဟေသုံ။ တေသု ဧကော မဂ္ဂေါ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော သာဝတ္ထိံ။ သော တတ္ထေဝ ဌတွာ “ကိံ န ခေါ ပဌမံ မာတာ-
ပိတရော ပဿာမိ၊ ဥဒါဟု ဒသဗလ”န္တိ စိန္တေတွာ “မယာ မာတာ-
ပိတရော စိရံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ဣတော ပဌာယ ပန မေ ဗုဒ္ဓဒဿနံ ဒုလ္လဘံ ဘဝိဿတိ၊
တသ္မာ အဇ္ဇမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိံ ဒိသ္မာ ဓမ္မံ သုတွာ သွေ ပါတောဝ မာတာပိတ-
ရော ပဿိဿာမိ”တိ သာဝတ္ထိမဂ္ဂံ ဟောယ သာယနသမယေ ဇေတဝနံ
ပါဝိသိ။ တံ ဒိဝသံ ပန သတ္တာ ပစ္စုသကာလေ လောကံ ဩလောကေန္တော
ဣမဿ ကုလပုတ္တဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ အဗ္ဗဿ။ သော တဿာဂမနကာလေ
မာတုပေါသကသုဇ္ဈေန^၁ မာတာပိတူနံ ဂုဏံ ဝဏ္ဏေသိ။ သော ပန ဘိက္ခု
ပရိသပရိယန္တေ ဌတွာ သတ္ထုဿ မ္ဗေကထံ သုဏန္တော စိန္တေသိ “အဟံ ဂိဟီ
ဟုတွာ မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်တုံ သက္ကောမိတိ စိန္တေသိ၊ သတ္တာ ပန
‘ပဗ္ဗမိတောဝ သမာနော ပဋိဇဉ်တော ဥပကာရဏော မာတာပိတူနံ’န္တိ^၂
ဝဒတိ။ သဘောတံ သဉ္ဇာရံ အဝိသ္မာ ဝတော၊ ဧဝေဝါယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပရိဟိနော
ဘဒ္ဒေယျံ ဥဒါရံ ပန ဂိဟီ အဟုတွာ ပဗ္ဗမိတောဝ သမာနော မာတာပိတရော
ပေါသေဿာမိ”တိ။

သော သလ္လာကဝ္ဂံ ဂန္တော သလ္လာကဘတ္တဉ္စေပ သလ္လာကယာဂုဉ္စ ဂဏိတွာ
ခွါဒသ ဝ ဝဿာနိ အရညေ ဝုတ္တဘိက္ခု ဝါရာမိကပ္ပတ္တော ဝိယ အဟောသိ။ သော
ပါတောဝ မာတုဇ္ဈိယံ ပဝိသိတွာ “ကိံ န ခေါ ပဌမံ ယာဂုံ ဂဏိဿာမိ၊
ဥဒါရံ မာတာပိတရော ပဿိဿာမိ”တိ ဝိန္တေသော “ကပဏာနံ မာတာပိတူနံ
လန္တိကံ တု ဥတဉ္စေရန ဂန္တံ အယုတ္တ”န္တိ စိန္တေတွာ ယာဂုံ ဂဟေတွာ ဧတေသံ
ပေါရာဏကဝေဒဒ္ဓါရံ ဝတော။ မာတာပိတရောဝိဿ ယာဂုဘိက္ခု စရိတွာ
ပရဘိက္ခိံ နိဿာယ ဝိဟရန္တိ။ သော ဥဝဂန္တော နိဿိနကေ ဒိသ္မာ ဥပ္ပန္နသော-
ကော အသုပုဗ္ဗေဟိ နေတ္ထေဟံ တေသံ အဝိဒူရေ အဋ္ဌာလိ။ တေ တံ ဒိသ္မာပိ
န သဉ္ဇာနိ၊ ဣ။ အထ မာတာ “ဘိက္ခုဘာယ ဌိတော ဘဝိဿတိ”တိ သညာယ
“ဘန္တေ တုမှာကံ ဒါကဗ္ဗယုတ္တကံ နတ္ထိ၊ အဝိစ္စတာ”တိ အာဟ။ သော

တဿာ ကထံ သုတွာ ဟဒယပူရံ သောကံ ဂဟေတွာ အဿုပုဏ္ဏေဟိ
 နေတ္တေဟိ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ။ ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ “အတိစ္ဆဏ”တိ ဝုစ္စ-
 မာနောပိ အဋ္ဌာသိယေဝ။ အထဿ ပိတာ မာတရံ အာဟ “ဂစ္ဆ ဘဒ္ဒေ
 ဇာနာဟိ၊ ပုတ္တော န ခေါ နော ဧသော”တိ။ သာ ဥဋ္ဌာယ ဥပဂန္တော
 ဩလောကေန္တိ သဇ္ဇာနိတွာ ပါဒမူလေ ပတိတွာ ပရိဒေဝိ၊ ပိတာပိဿ တထေဝ
 အကာသိ၊ မဟန္တံ ကာရုညံ အဟောသိ။

သောပိ မာတာပိတရော ဒိသွာ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော
 အဿုနိ ပဝတ္တေသိ။ သော သောကံ အဓိဝါသေတွာ “အဗ္ဗတတာတာ မာ
 စိန္တယိတ္ထ၊ အဟံ ဝေါ ပေါသေဿာမီ”တိ မာတာပိတရော အသားသေတွာ
 ယာဂုံ ပါယေတွာ ဧကမန္တေ နိသီဒါပေတွာ ပုန ဘိက္ခံ အာဟရိတွာ တေ
 ဘောဇေတွာ အတ္တနော အတ္တာယ ဘိက္ခံ ပရိယေသိတွာ တေသံ သန္တိကံ
 ဂန္တော ပုန ဘတ္တေနာပုစ္ဆိတွာ ပစ္ဆာ သယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ
 ဣမိနာ နိယာမေန မာတာပိတရော ပဋိဇဉ္ဇတိ။ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိ ပက္ခိက-
 ဘတ္တာဒိနိ တေသံယေဝ ဒတွာ သယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ လဘမာနော ဘုဉ္ဇတိ၊
 အလဘမာနော န ဘုဉ္ဇတိ၊ ဝဿာဝါသိကမ္ပိ အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ လဘိတွာ
 တေသံယေဝ ဒေတိ။ ဘောဟိ ပရိဘုဉ္ဇတံ ဇိဏ္ဍပိလောတိကံ ဂဟေတွာ အဂ္ဂဉ္စ
 ဒတွာ ရဇိတွာ သယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဘိက္ခလဘနဒိဝသေဟိ ပနဿ အလဘန-
 ဒိဝသာ ဗဟူ အဟေသုံ။ အထဿ နိဝါသနပါရူပနံ အတိလူခံ ဟောတိ။

ဣတိ သော မာတာပိတရော ပဋိဇဉ္ဇန္တောယေဝ အပရဘာဂေ ကိသော
 ဥပ္ပဏုပ္ပဏုကဇာတော ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တော အဟောသိ။ အထ နံ သန္တိဋ္ဌ-
 သန္တတ္တာ ဘိက္ခူ၊ ပုစ္ဆိံသု “အာဝုသော ပုဗ္ဗေ တဝ သရီရဝဏ္ဏော သောဘတိ၊
 ဣဒါနိ ပန ကိသော ဥပ္ပဏုပ္ပဏုကဇာတော ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တော၊ ဗျာဓိ
 တေ န ခေါ ဥပ္ပန္နော”တိ။ သော “နတ္ထိ မေ အာဝုသော ဗျာဓိ၊ အပိစ ပန
 ပလိဗောဓော မေ အတ္ထိ”တိ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသိ။ အထ နံ တေ ဘိက္ခူ
 အာဟံသု “အာဝုသော ဘဂဝါ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတုံ န ဒေတိ၊ တံ ပန
 သဒ္ဓါဒေယျံ ဂဟေတွာ ဂိဟိနံ ဒေမာနော အယုတ္တံ ကရောသိ”တိ။ သော
 တေသံ ကထံ သုတွာ လဇ္ဇိတော ဩလီယိ။ တေ ဧတ္တကေနပိ အသန္တုဋ္ဌာ
 ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တော “ဘန္တေ အသုကော နာမ ဘိက္ခူ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိ-
 ပါတေတွာ ဂိဟိ ပေါသေတိ”တိ သတ္ထု အာရောစေသုံ။ သတ္ထာ တံ ဘိက္ခူ
 ပက္ကောသာပေတွာ “သန္တံ ကိရ တံ ဘိက္ခူ သဒ္ဓါဒေယျံ ဂဟေတွာ ဂိဟိ

ပေါ်သေသီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဘန္တေ”တိ ပုတ္တေ တံ ကိရိယံ ဝဏ္ဏေတု-
ကာမော အတ္တနော စ ပုဗ္ဗစရိယံ ပကာသေတုကာမော “ဘိက္ခု ဂိဟိ
ပေါ်သေန္တော ကေ ပေါ်သေသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ “မာတာပိတရော မေ ဘန္တေ”တိ
ပုတ္တေ သတ္တာ တဿ ဥဿာဟံ ဇနေတုံ “သာဓု သာဓု ဘိက္ခု”တိ ဘိက္ခုတ္တံ
သာဓုကာရံ ဒတွာ “တံ မမ ဂတမဂ္ဂေ ဌိတော၊ အဟမ္မိ ပုဗ္ဗစရိယံ စရန္တော
မာတာပိတရော ပေါ်သေသီ”န္တိ အာဟ။ သော အဿာသံ ပဋိလဘိ။ သတ္တာ
တာယ ပုဗ္ဗစရိယာယ အာဝိကရဏတ္ထံ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီနဂရတော အဝိဇ္ဇရေ နဒိယာ ဩရိမတီရေ ဧကော
နေသာဒဂါမော အဟောသိ၊ ပါရိမတီရေ ဧကော နေသာဒဂါမော။ ဧကေ-
ကသ္မိံ ဂါမေ ပဉ္စ ပဉ္စ ကုလသတာနိ ဝသန္တိ။ ဒွိသုပိ ဂါမေသု ခွေ
နေသာဒဇေဋ္ဌကာ သဟာယကာ အဟေသုံ။ တေ ဒဟရကာလေယေဝံ ကတိ-
ကဝတ္တံ ကရိံသု “သစေ အမှေသု ဧကဿ ဓိတာ ဟောတိ၊ ဧကဿ
ပုတ္တော ဟောတိ၊ တေသံ အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရိဿာမာ”တိ။ အတ ဩရိမ-
တီရေ ဂါမဇေဋ္ဌကဿ ဂေဟေ ပုတ္တော ဇာယိ၊ ဇာတက္ခဏေယေဝ
ဒုကူလေန ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ “ဒုကူလော”တွေဿ နာမံ ကရိံသု။ ဣတရဿ
ဂေဟေ ဓိတာ ဇာယိ၊ တဿာ ပရတီရေ ဇာတတ္တာ “ပါရိကာ”တိ နာမံ
ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ အဘိရူပါ ပါသာဒိကာ အဟေသုံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ။
တေ နေသာဒကူလေ ဇာတာပိ ပါဏာတိပါတံ နာမ န ကရိံသု။

အပရဘာဂေ သောဠသံဝဿုဒ္ဓေသိကံ ဒုကူလကုမာရံ မာတာပိတရော
အာဟံသု “ပုတ္တ ကုမာရိကံ တေ အာနယိဿာမာ”တိ။ သော ပန ဗြဟ္မ-
လောကတော အာဂတော သုဒ္ဓသတ္တော ဥဘော ကဏ္ဏေ ပိဓာယ “န မေ
ဃရာဝါသေနတ္တော အဗ္ဗတာတာ၊ မာ ဧဝရူပံ အဝစုတ္တာ”တိ ဝတွာ ယာဝ-
တတိယံ ပုစ္စမာနောပိ န ဣစ္ဆိယေဝ။ ပါရိကာပိ မာတာပိတူဟိ “အဗ္ဗ
အမှာကံ သဟာယကဿ ပုတ္တော အတ္ထိ၊ သော အဘိရူပေါ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊
တဿ တံ ဒဿာမာ”တိ ပုတ္တော တထေဝ ဝတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ ပိဒဟိ။
သပိ ဗြဟ္မလောကတော အာဂတာ ဃရာဝါသံ န ဣစ္ဆိ။ ဒုကူလကုမာရေ
ပန တဿာ ရဟဿေန သာသနံ ပဟိဏိ “သစေ ပါရိကေ မေထုနဓမ္မေန
အတ္ထိကာ၊ အညဿ ဂေဟံ ဂစ္ဆတု၊ မယံ မေထုနဓမ္မေ ဆန္တော နတ္ထိ”တိ။
သပိ တဿ တထေဝ သာသနံ ပေသေသိ။

အထ မာတာပိတရော တေသံ အနိစ္စမာနာနညေဝ အာဝါဟရိဝါဟံ ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ ကိလေသသမုဒ္ဓိ အနောတရိတွာ ဒွေ မဟာ-
 မြဟ္မာနော ဝိယ ဧကတောဝ ဝသိံသု။ ဒုကူလကုမာရော ပန မစ္ဆံ ဝါ မိဂံ ဝါ
 န မာရေတိ၊ အန္တမသော အာဟဋမံသမ္ပိ န ဝိက္ခိဏာတိ။ အထ နံ မာတာ-
 ပိတရော ဝဒိံသု “တာတ တံ နေသာဒကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ နေဝ ဃာရာဝါသံ
 ဣစ္ဆသိ၊ န ပါဏဝဓံ ကရောသိ၊ ကိံ နာမ ကမ္ပံ ကရိဿသိ”တိ။ အဗ္ဗ-
 တာတာ တုမှေသု အနုဇာနန္တေသု မယံ ပဗ္ဗဇိဿာမာတိ။ တံ သုတွာ
 မာတာပိတရော “တေန ဟိ ပဗ္ဗဇထာ”တိ ဒွေ ဇနေ အနုဇာနိံသု။ တေ
 တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ မာတာပိတရော ဝဒ္ဓိတွာ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန
 ဂင်္ဂါတိရေန ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ယသ္မိံ ဌာနေ မိဂသမ္ပတာ နာမ နဒီ
 ဟိမဝန္တတော ဩတရိတွာ ဂင်္ဂံ ပတ္တာ၊ တံ ဌာနံ ဂန္ဒာ ဂင်္ဂံ ပဟာယ
 မိဂသမ္ပတာဘိမုခါ အဘိရုဟိံသု။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။ သက္ကော
 ဩလောကေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဝိဿကမ္ပံ အာမန္တေတွာ “တာတ
 ဝိဿကမ္ပံ ဒွေ မဟာပုရိသာ ဂါမာ နိက္ခမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိဋ္ဌာ၊ တေသံ နိဝါသ-
 ဌာနံ လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ၊ မိဂသမ္ပတာနဒီယာ အဗုဏောသန္တရေ ဧတေသံ ပဏ္ဏ-
 သာလဉ္စ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေစ မာပေတွာ ဧဟိ”တိ အာဟာ။ သော “သာဓု”တိ
 သမ္ပုဋ္ဌိတွာ မူဂပက္ခဇာတဏေ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗံ သံဝိဒဟိတွာ အမနာပ-
 သဒ္ဓေ မိဂပက္ခိနော ပလာပေတွာ ဧကပဒိကံ ဇဗ္ဗမဂ္ဂံ မာပေတွာ သက္ကဋ္ဌာန-
 မေဝ ဂတော။ တေပိ တံ မဂ္ဂံ ဒိသ္မာ တေန ပဂ္ဂေန ဂန္ဒာ တံ အသမပဒံ
 ပါပုဏိံသု။ ဒုကူလပဏ္ဍိတော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ဒိသ္မာ
 “သက္ကေန မယံ ဒိန္နာ”တိ၊ သက္ကဒတ္တိယဘာဝံ ဥတွာ သာဓုကံ ဩမုဋ္ဌိတွာ
 ရတ္တဝါကရိရံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ အဇိနစမ္ပံ အိသေ ကလွာ ဇဋ္ဌာ-
 မဏ္ဍလံ ဗဒ္ဓိတွာ ဣသိဝေသံ ဂဟေတွာ ပါပိကာသပိ ပဗ္ဗဇံ အဒါသိ၊ ဥဘောပိ
 ကာမာဝစရမေဏ္ဏိ ဘာဝေတွာ ကဏ္ဍ ဝသိံသု။ တေသံ မေတ္တာနုဘာဝေန
 သဗ္ဗေပိ မိဂပက္ခိနော အညမညံ မေတ္တစိတ္တမေဝ ပဋိလင်္ဂိသု၊ န ကောမိ ကဉ္စိ
 ဝိဟေဌေသိ။ ပါရိကာ တတော ပဋ္ဌာယ ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ အာဟရတိ၊
 အဿမပဒံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရောတိ။ ဥဘောပိ ဖလာဖလာနိ
 အာဟရိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ
 သမဏဓမ္မံ ကရေန္တာ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပယိံသု။

သက္ကော တေသံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ။ သော ဧကဒိဝသံ အနုဩလော-
ကေန္တော “ဣမေသံ စက္ခုနိ ပရိဟာယိဿန္တိ”တိ အန္တရာယံ ဒိသ္မာ ဒုကူလ-
ပဏ္ဍိတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိတွာ ဝေမာဟ “ဘန္တေ
တုမှာကံ အန္တရာယော ပညာယတိ၊ ပဋိဇဂ္ဂနကံ ပုတ္တံ လဒ္ဓု ဝဇ္ဇတိ၊ လောကဓမ္မံ
ပဋိသေဝတာ”တိ။ အထ နံ ဒုကူလပဏ္ဍိတော အာဟ “သက္က ကိန္နာမေတံ
ကထေသိ၊ မယံ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တာပိ ဧတံ လောကဓမ္မံ ပုဠဝကဂူထရာသံ”
ဝိယ ဇိဂုစ္ဆိမှာ၊ ဣဒါနိ ပန အရညံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ကထံ
ဧဝရူပံ ကရိဿာမာ”တိ။ အထ သက္ကော တံ အာဟ “ဘန္တေ သစေ ဧဝံ န
ကရောထ၊ ပါရိကာယ တာပသိယာ ဥတုနိကာလေ နာဘိ” ဟတ္ထေန ပရာမ-
သေယျာထာ”တိ။ ဒုကူလပဏ္ဍိတော “ဣဒံ သက္ကာ ကာတု”န္တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။
သက္ကော တံ ဝဋ္ဋိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

ဒုကူလပဏ္ဍိတောပိ တံ ကာရဏံ ပါရိကာယ အာစိက္ခိတွာ အဿာ ဥတုနိ-
ကာလေ နာဘိ” ဟတ္ထေန ပရာမသိ။ တဒါ ဗောဓိသက္ကော ဒေဝလောကတော
စဝိတွာ တဿာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ သာ ဒသမာသစ္စယေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ
ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ တေနောဿ “သုဝဏ္ဏသာမော”တိ နာမံ ကရိံသု။ ပါရိကာယ
ဖလာဖလတ္ထာယ ဝနံ ဂတကာလေ ပဗ္ဗတန္တရေ ကိန္နရိယော ဓာတိကိဗ္ဗံ
ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ ဗောဓိသတ္တံ နာပေတွာ ပဏ္ဏသာလာယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ
ဖလာဖလတ္ထာယ အရညံ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မိံ ခဏေ ကိန္နရာ ကုမာရံ ဂဟေတွာ
ဝိရိကန္တရာဒိသု နာပေတွာ ပဗ္ဗတမတ္ထကံ အာရုယ နာနာပုပ္ဖေဟိ အလင်္က-
ရိတွာ ဟရိတာလမနောသိလာဒိနိ သိလာယံ ဗံသိတွာ နလာဠေ တိလကေ
ကတွာ ပုန အာနေတွာ ပဏ္ဏသာလာယံ နိပဇ္ဇာပေသုံ။ ပါရိကာပိ အာဂန္တာ
ပုတ္တံ ထညံ ပါယေသိ။ တံ အပရဘာဂေ ဝဓိတွာ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကမ္ပိ
အနုရက္ခန္တာ မာတာပိတရော ပဏ္ဏသာလာယံ နိသီဒါပေတွာ သယမေဝ
ဝနမူလဖလာဖလတ္ထာယ ဝနံ ဂစ္ဆန္တိ။ မဟာသက္ကော “မမ မာတာပိတူနံ
ကဒါစိ ကောစိဒေဝ အန္တရာယော ဘဝေယျာ”တိ စိန္တေတွာ တေသံ ဂတမဂ္ဂံ
သလ္လက္ခေသိ။

အထေကဒိဝသံ တေသံ ဝနမူလဖလာဖလံ အာဒါယ သာယနသမယေ
နိဝတ္တန္တာနံ အဿမပဒတော အဝိဒူရေ မဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိ။ တေ ဧကံ
ရက္ခမူလံ ပဝိသိတွာ ဝဓိကမတ္ထကေ အဋ္ဌသု။ တဿ စ အပ္ပန္နရေ အာသိ-
ဝိသော အတ္ထိ။ တေသံ သရီရတော သေဒဂန္ဓမိဿကံ ဥဒကံ ဩတရိတွာ

တဿ နာသာပုဋ် ပါဝိသိ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ နာသာဝါတေန ပဟရိ။ ဒွေဝိ အန္ဓာ ဟုတွာ အညမညံ န ပဿိံသု။ ဒုကူလပဏ္ဍိတော ပါရိကံ အာမန္တေတွာ “ပါရိကေ မမ စက္ခုနိ ပရိဟိနာနိ၊ အဟံ တံ န ပဿာမိ”တိ အာဟ။ သာဝိ တထေဝအာဟ။ တေ “နတ္ထိနော ဣဒါနိ ဇီဝိတ”န္တိ မဂ္ဂံ အပဿန္တာ ပရိဒေဝ-မာနာ အဋ္ဌံသု။ ကိံ ပန တေသံ ပုဗ္ဗကမ္မန္တိ? တေ ကိရ ပုဗ္ဗေ ဝေဇ္ဇကုလေ အဟေသုံ။ အထ သော ဝေဇ္ဇော ကေဿ မဟာဓနဿ ပုရိသဿ အက္ခိ-ရောဂံ ပဋိဇဉ်။ သော တဿ ကိဉ္စ ဓနံ န အဒါသိ။ အထ ဝေဇ္ဇော ကုဇ္ဈိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္တာ ဘရိယာယ အာရောစေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဟံ တဿ အက္ခိရောဂံ ပဋိဇဉ်၊ ဣဒါနိ မယံ ဓနံ န ဒေတိ၊ ကိံ ကရောမာ”တိ အာဟ။ သာဝိ ကုဇ္ဈိတွာ “န နော တဿ သန္တကေနတ္ထော၊ ဘေသဇ္ဇံ တဿ ကေယောဂံ ဒတွာ အက္ခိနိ ကာဏာနိ ကရောဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ်စိတ္တတွာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ တထာ အကာသိ။ သော န စိရဿေဝ အန္ဓော ဟောတိ။ တေသံ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ဣမိနာ ကမ္မေန စက္ခုနိ အန္ဓာနိ ဇာယိံသု။

အထ မဟာသတ္ထော “မမ မာတာပိတရော အညေသု ဒိဝသေသု ဣမာယ ဝေလာယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဣဒါနိ တေသံ ပဝတ္ထိံ န ဇာနာမိ၊ ပဋိမဂ္ဂံ ဂမိဿာ-မိ”တိ စိန္တေတွာ မဂ္ဂံ ဂန္တာ သဒ္ဓမကာသိ။ တေ တဿ သဒ္ဓိ သဉ္ဇာနိတွာ ပဋိသဒ္ဓိ ကရိတွာ ပုတ္တသိနေဟေန “တာတ သုဝဏ္ဏသာမ ဣဓ ပရိပန္နော အတ္ထိ၊ မာ အာဂမိ”တိ ဝဒိံသု။ အထ နေသံ “တေန ဟိ ဣမံ လဋ္ဌိကောဋိံ ဂဟေတွာ မမ သန္တိကံ ဧတ”တိ ဒီဃလဋ္ဌိံ အဒါသိ။ တေ လဋ္ဌိကောဋိံ ဂဟေတွာ တဿ သန္တိကံ အာဂမိံသု။ အထ နေ “ကေန ကာရုဏေန ဝေါ စက္ခုနိ ဝိနဋ္ဌာနိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ မာတာပိတရော အာဟံသု “တာတ မယံ ဒေပေ ဝဿန္တေ ဣဓ ရုက္ခမူလေ ဝဓိကမတ္ထကေ ဌိတာ၊ တေန ကာရုဏေနာ”တိ။ သော မာတာပိတူနံ ကထံ သုတွာဝ အညာသိ “တတ္ထ အာသီဝိသေန ဘဝိ-တဗ္ဗံ၊ တေန ကုဒ္ဒေန နာသာဝါတော ဝိဿဋ္ဌော ဘဝိဿတိ”တိ။ သော မာတာပိတရော ဒိသွာ ရောဒိ စေဝ ဟသိ စ။ အထ နံ တေ ပုစ္ဆိံသု “ကလ္လွာ တာတ ရောဒသိ စေဝ ဟသသိ စာ”တိ။ အဗ္ဗတာတာ “တုမ္မာကံ ဒဟရ-ကာလေယေဝ ဧဝံ စက္ခုနိ ဝိနဋ္ဌာနိ”တိ ရောဒိ။ “ဣဒါနိ ပဋိဇဉ်တုံ လဘိဿာမိ”တိ ဟသိ။ အဗ္ဗတာတာ တုမှေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ အဟံ ဝေါ ပဋိဇဉ်ဿာမိတိ။

သော မာတာပိတရော အဿာသေတွာ အဿမပဒံ အာနေတွာ တေသံ ရုတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု စက်မေ ပဏ္ဏသာလာယံ ဝစ္စဋ္ဌာနေ ပဿာဝဋ္ဌာနေ

စာတိ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု ရဇ္ဇုကေ ဗန္ဓိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တေ အဿမပဒေ
 ဌပေတွာ သယံ ဝနမူလဖလာဒီနိ အာဟရိတွာ ပဏ္ဏသာလာယံ ဌပေတွာ
 ပါတောဝ တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ ဃဉ္စ
 အာဒါယ မိဂသမ္ပတာနဒိ ဂန္ဓာ ပါနိယပရိဘောဇနီယံ အာဟရိတွာ ဥပဋ္ဌာ-
 ပေတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌမုခေါဒကာဒီနိ ဒတွာ မဓုရဖလာဖလံ ဒေတိ၊ တေဟိ ဘုဉ္စိတွာ
 မုခေ ဝိက္ခာလိတေ သယံ ခါဒိတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ မိဂဂဏပရိဝုတော
 ဖလာဖလတ္ထာယ အရညံ ပါဝိသိ။ ပဗ္ဗတပါဒေ ကိန္နရပရိဝါရော ဖလာဖလံ
 ဂဟေတွာ သာယနသမယေ အာဂန္ဓာ ဃဋ္ဌေန ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဥဏှော-
 ဒကေန တေသံ ယထာရုစိ နှာပနံ ပါဒဓောဝနံ ဝါ ကတွာ အင်္ဂါရကပလ္လံ
 ဥပနေတွာ ဟတ္ထပါဒေ သေဒေတွာ တေသံ နိသိန္ဓာနံ ဖလာဖလံ ဒတွာ
 ခါဒါပေတွာ ပရိယောသာနေ သယံ ခါဒိတွာ သေသကံ ဌပေသိ။ ဣမိနာ
 နိယာမေနော မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်။

တသ္မိံ သမယေ ဗာရာဏသီယံ ဝိဋ္ဌိယက္ခော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။
 သော မိဂမံသလောဘေန မာတရံ ရဇ္ဇံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ သန္တုပ္ပဉ္စာဝုဓော
 ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ မိဂေ ဝဋ္ဋိတွာ မံသံ ခါဒန္တော မိဂသမ္ပတာနဒိ ပတွာ
 အနုပုဗ္ဗေန သာမဿ ပါနိယဂ္ဂဟဏတိတ္ထံ သမ္ပတ္တော မိဂပဒဝလဉ္စ ဝိသွာ
 မဏိဝဏ္ဏာဟိ သာခါဟိ ကောဋ္ဌကံ ကတွာ ဓနံ အာဒါယ ဝိသပိတံ သရံ
 သန္တဟိတွာ နိလီနောဝ အတ္ထိ။ မဟာသတ္တောပိ သာယနသမယေ ဖလာဖလံ
 အာဟရိတွာ အဿမပဒေ ဌပေတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ “ပါနိယံ အာဟ-
 ရိဿာမိ”တိ ဃဉ္စ ဂဟေတွာ မိဂဂဏပရိဝုတော ဒွေပိ မိဂေ ဧကတော ကတွာ
 တေသံ ဝိဋ္ဌိယံ ပါနိယဃဉ္စ ဌပေတွာ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ နဒိတိတ္ထံ အဂမာသိ။
 ရာဇာ ကောဋ္ဌကေ ဌိတောဝ တံ တထာ အာဂစ္ဆန္တံ ဝိသွာ “မယာ
 ဧတ္တကံ ကာလံ ဧဝံ ဝိစရန္တေနပိ မနုဿော နာမ န ဝိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ဒေဝေါ န
 ခေါ ဒေ နာဂေါ န ခေါ၊ သစေ ပနာဟံ ဧတံ ဥပသက်မိတွာ ပုစ္ဆိဿာမိ၊
 ဒေဝေါ စေ ဘဝိဿတိ၊ အာကာသံ ဥပ္ပတိဿတိ။ နာဂေါ စေ၊ ဘူမိယံ
 ပဝိသိဿတိ။ န ခေါ ပနာဟံ သဗ္ဗကာလံ ဟိမဝန္တေယေဝ ဝိစရိဿာမိ၊
 ဗာရာဏသီ ဂမိဿာမိ။ တတြ မံ ပုစ္ဆိဿန္တိ ‘အပိ န ခေါ တေ မဟာရာဇ
 ဟိမဝန္တေ ဝသန္တေန ကိဉ္စိ အတ္ထရိယံ ဝိဋ္ဌပုဗ္ဗန္တိ’။ တတြာဟံ ‘ဝေရူပေါ မေ သတ္တော
 ဝိဋ္ဌပုဗ္ဗော’တိ ဝက္ခာမိ၊ ‘ကော နာမေသော’တိ ဝုတ္တေ သစေ ‘န ဇာနာမိ’တိ

ဝက္ခာမိ၊ အထ ဂရဟိဿန္တိ မံ၊ တသ္မာ ဧတံ ဝိဇ္ဇိတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ ပုစ္ဆိ-
ဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။

အထ တေသု မိဂေသု ပဌမမေဝ ဩတရိတွာ ပါနိယံ ဝိဝိတွာ ဥတ္တိဏ္ဏေသု
ဗောဓိသတ္တော ဥဂ္ဂဟိတဝတ္တော မဟာထေရော ဝိယ သဏိကံ ဩတရိတွာ
ပဿဒ္ဓဒရထော ပစ္စုတ္တရိတွာ ရတ္တဝါကစီရံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရမိတွာ
အဇိနစမ္ပံ အံသေ^၁ ကတွာ ပါနိယသဉ် ဥက္ခိပိတွာ ဥဒကံ ပုဋ္ဌိတွာ ဝါမအံသကုဋေ
ဌပေသိ။ တသ္မိံ ကာလေ “ဣဒါနိ ဝိဇ္ဇိတုံ သမယော”တိ ရာဇာ ဝိသပိတံ သရံ
ဥက္ခိပိတွာ မဟာသတ္တံ ဒက္ခိဏပဿေ ဝိဇ္ဇိ၊ သရော ဝါမပဿေန နိက္ခမိ။ တဿ
ဝိဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ မိဂဂဏာ ဘိတာ ပလာယိံသု။ သုဝဏ္ဏသမပဏ္ဍိတော
ပန ဝိဒ္ဓေါပိ ပါနိယသဉ် ယထာ ဝါ တထာ ဝါ အနဝသုမ္ဘိတွာ^၂ သတိံ^၃
ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ သဏိကံ ဩတာရေတွာ ဝါလုကံ ဝိယူဟိတွာ ဌပေတွာ ဒိသံ
ဝဝဗ္ဗပေတွာ မာတာပိတုနံ ဝသနဋ္ဌာနဒိသာဘာဂေန သိသံ ကတွာ ရဇတပဏ္ဍ-
ဝဏ္ဏာယ ဝါလုကာယ သုဝဏ္ဏပဋိမာ ဝိယ နိပဇ္ဇိတွာ သတိံ^၃ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ
“ဣမသ္မိံ ဟိမဝန္တပုဒေသေ မမ ဝေရီ နာမ နတ္ထိ၊ မယံ မာတာပိတုနဉ္စ ဝေရီ^၃
နာမ နတ္ထိ”တိ မုခေန လောဟိတံ ဆဋ္ဌေတွာ ရာဇာနံ အဒိသ္မာဝ ပဌမံ
ဂါထမာဟ—

၂၉၆။ “ကော န မံ ဥသုနာ ဝိဇ္ဇိ၊ ပမတ္တံ ဥဒဟာရကံ။
ခတ္တိယော ဗြာဟ္မဏော ဝေဿော၊ ကော မံ ဝိဒ္ဓါ နိလိယသီ”တိ။

တတ္ထ ပမတ္တန္တိ မေတ္တာဘာဝနာယ အနုပဋ္ဌိတသတိံ။ ဣဒဉ္စိ သော သန္တာယ
တသ္မိံ ခဏေ အတ္တာနံ ပမတ္တံ နာမ အကာသိ။ ဝိဒ္ဓါတိ ဝိဇ္ဇိတွာ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ပန အတ္တနော သရီရမံသဿ အဘက္ခသမ္ပတဟာဝံ
ဒေသေတုံ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂၉၇။ “န မေ မံသာနိ ခဇ္ဇာနိ၊ စမ္ပေန’တ္ထောန ဝိဇ္ဇတိ။
အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဝိဒ္ဓေယျံ မံ အမညထာ”တိ။

ဒုတိယဂါထံ ဝတွာ တမေဝ နာမာဒိဝသေန ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၂၉၈။ “ကော ဝါ တုံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
ပုဋ္ဌော မေ သမ္ပ အက္ခာဟိ၊ ကိံ မံ ဝိဒ္ဓါ နိလိယသီ”တိ။

၁-အကံသံ (သိ၊ သု၊ ဣ) ၂-အနုသုမ္ဘိတွာ (သု၊ ဣ) ၃-မေပိ အညသ္မိံ ဝေရံ (သိ၊ ဣ)

တတ္ထ အမညိတ္တာတိ အယံ ပုရိသော ကေန ကာရဏေန မံ ဝိဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ
အမညိတ္တာတိ အတ္ထော။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ “အယံ မယာ ဝိသ-
ဝီတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဇိတွာ ပါတိတောပိ နေဝ မံ အက္ခောသတိ န ပရိဘာသတိ၊
မမ ဟဒယံ သမ္မာဟန္တော ဝိယ ဝိယဝစနေန သမုဒါစရတိ၊ ဝိက္ခိဿာမိဿ
သန္တိက”န္တိ စိန္တေတွာ ဝန္တော တဿ သန္တိကေ ဌိတောဝ ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိ—

၂၉၉။ “ရာဇာ’ဟ’မသ္မိ ကာသိနံ၊ ဝိဇ္ဇိယက္ခောတိ မံ ဝိဇ္ဇူ။
လောဘာ ရုဠိ ပဟိတွာန၊ မိဂ’မေသံ စရာမ’ဟံ။

၃၀၀။ ဣဿတ္ထေ စ’သ္မိ ကုသလော၊ ဒဠေဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။
နာဂေါပိ မေ န မုစ္ဆေယျ၊ အာဂတော ဥသုပါတန”န္တိ။

တတ္ထ ရာဇာ’ဟ’မသ္မိတိ ဧဝံ ကိရဿ ဝိတက္ခော အဟောသိ “ဒေဝါပိ
နာဂေါပိ မနုဿဘာသာယ ကထေန္တိယေဝ၊ အဟမေတံ ဒေဝေါတိ ဝါ
နာဂေါတိ ဝါ မနုဿောတိ ဝါ န ဇာနာမိ။ သစေ ကုဇ္ဈေယျ၊ နာသေယျ
မံ၊ ‘ရာဇာ’တိ ဝုတ္တေ ပန အဘာယန္တော နာမ နတ္ထိ”တိ။ တသ္မာ အတ္တနော
ရာဇဘာဝံ ဇာနာပေတုံ ပဌမံ “ရာဇာ’ဟ’မသ္မိ”တိ အာဟ။ လောဘာတိ
မိဂမံသလောဘေန။ မိဂ’မေသန္တိ မိဂံ သေန္တော။ စရာမ’ဟန္တိ စရာမိ အဟံ။
ဝုတိယံ ဂါထံ ပန အတ္တနော ဗလံ ဒီပေတုကာမော ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ဣဿတ္ထေတိ
ခနုဿဗ္ဗေ။ ဒဠေဓမ္မောတိ ဒဠေဓနံ သဟဿတ္တာမဓနံ ဩရောပေတုဉ္စ အာရော-
ပေတုဉ္စ သမတ္ထော။

ဣတိ ရာဇာ အတ္တနော ဗလံ ဝဏ္ဏေတွာ တဿ နာမဂေါတ္တံ ပုစ္ဆန္တော
အာဟ—

၃၀၁။ “ဧကာ ဝါ တုံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
ဝိတုနော အတ္တနော စာပိ၊ နာမဂေါတ္တံ ပဝေဒယာ”တိ။

တတ္ထ ပဝေဒယာတိ ကထယ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “သစာဟံ ‘ဒေဝနာဂကိန္နရခတ္တိယာဒီသု အည-
တရောဟမသ္မိ’တိ ကထေယျံ၊ သဒ္ဓဟေယျေဝ ဒေသ၊ သစ္စမေဝ ပနဿ
ကထေတုံ ဝနုတိ”တိ စိန္တေတွာ ဝေမာဟ—

၃၀၂။ “နေသာဒပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ သာမော ဣတိ မံ ဉ္ဇတယော။
အာမန္တယိံသု ဇီဝန္တံ၊ သွ’ဇ္ဇေ’ဝါ’ဟံ ဂတော သယေ။

၃၀၃။ ဝိဒ္ဓေါသ္မိ ပုထုသလ္လေန၊ သဝိသေန ယထာ မိဂေါ။
သကမ္ပိ လောဟိတေ ရာဇ၊ ပဿ သေမိ ပရိပ္ပုတော။

၃၀၄။ ပဋိဝါမဂတံ သလ္လံ၊ ပဿ မိမ္မာမိ လောဟိတံ။
အာတုရော ဘျာ’နုပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ မံ ဝိဒ္ဓါ နိလိယသိ။

၃၀၅။ အဇိနမ္ပိ ဟညတေ ဒိဝိ၊ နာဂေါ ဒန္တေဟိ ဟညတေ။
အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဝိဒ္ဓေယျံ မံ အမညထာ”တိ။

တတ္ထ ဇီဝန္တန္တိ မံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဇီဝမာနံ “ဧဟိ သာမ၊ ယာဟိ သာမာ”တိ
ဉ္ဇတယော အာမန္တယိံသု။ သွ’ဇ္ဇေ’ဝါ’ဟံ ဂတောတိ သော အဟံ အဇ္ဇ ဧဝံ
ဂတော မရဏမုခေ သမ္ပတ္တော၊ ပဝိဋ္ဌောတိ အတ္တော။ သယေတိ သယာမိ။
ပရိပ္ပုတောတိ နိမုဂ္ဂေါ။ ပဋိဝါမဂတန္တိ ၂ ဒက္ခိဏပဿေန ပဝိသိတွာ
ဝါမပဿေန နိဂ္ဂတန္တိ အတ္တော။ ပဿာတိ ဩလောကေဟိ မံ။ မိမ္မာမိတိ?
နိဋ္ဌဘာမိ၊ ဣဒံ သော သတိံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ အဝိကမ္မမာနောဝ လောဟိတံ
မုခေန ဆဇ္ဇေတွာ အာဟ။ အာတုရော ဘျာ’နုပုစ္ဆာမိတိ ဗာဠုဂီလာနော ဟုတွာ
အဟံ တံ အနုပုစ္ဆာမိ။ နိလိယသိတိ ဧတသ္မိ ဝနဂုဗ္ဗေ နိလိနော အစ္ဆသိ။
ဝိဒ္ဓေယျန္တိ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ အမညထာတိ အမညိတ္ထ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ယထာဘူတံ အနာစိက္ခိတွာ မုသာဝါဒံ
ကထေန္တော အာဟ—

၃၀၆။ “မိဂေါ ဥပဋ္ဌိတော အာသိ၊ အာဂတော ဥသုပါတနံ။
တံ ဒိသွာ ဥဗ္ဗိဇိ သာမ၊ တေန ကောဓော မ’မာဝိသိ”တိ။

တတ္ထ အာဝိသိတိ အဇ္ဈောတ္ထရိ။ တေန ကာရဏေန မေ ကောဓော
ဥပ္ပန္နောတိ ဒီပေတိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “ကိံ ဝဒေသိ မဟာရာဇ၊ ဣမသ္မိံ ဟိမဝန္တေ
မံ ဒိသ္မာ ပလာယနမိဂေါ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၃၀၇။ “ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တော’သ္မိံ ဝိညတံ။
န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိဝိ။

၃၀၈။ ယတော နိဓိံ ပရိဟရိံ၊ ယတော ပတ္တော’သ္မိံ ယောဗ္ဗနံ။
န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိဝိ။

၃၀၉။ ဘိရူ ကိဗ္ဗရိသာ ရာဇ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
သမ္မောဒမာနာ ဂစ္ဆာမ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။

၃၁၀။ (န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိဝိ။)°
အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဥတြာသန္တိ မိဂါ မမ”န္တိ။

တတ္ထ န မံ မိဂါတိ (ဘော မဟာရာဇ ယတော ကာလတော ပဋ္ဌာယ
အဟံ အတ္တာနံ သရာမိ၊ ယတော ကာလတော ပဋ္ဌာယ အဟံ ဝိညဘာဝံ
ပတ္တော အသ္မိံ ဘဝါမိ၊ တတော ကာလတော ပဋ္ဌာယ)° မံ ဒိသ္မာ မိဂါ နာမ န
ဥတ္တသန္တိ။ သာပဒါနိဝိတိ ဝါဠမိဂါဝိ။ ယတော နိဓိန္တိ ယတော ကာလတော
ပဋ္ဌာယ အဟံ ဝါကစီရံ ပရိဟရိံ။ ဘိရူ ကိဗ္ဗရိသာတိ မဟာရာဇ မိဂါ
တာဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကိဗ္ဗရိသာ နာမ အတိဘိရုကာ ဟောန္တိ။ ယေ ဣမသ္မိံ
ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တိ၊ တေပိ မံ ဒိသ္မာ န ဥတ္တသန္တိ၊ အထ ခေါ မယံ
အညမညံ သမ္မောဒမာနာ ဂစ္ဆာမ။ ဥတြာသန္တိ မိဂါ မမ”န္တိ မမံ ဒိသ္မာ မိဂါ
ဥတြာသေယျု၊ ကေန ကာရဏေန တံ မံ သဒ္ဓဟာပေဿသီတိ ဒီပေတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “မယာ ဣမံ နိရပရာမံ ဝိဇ္ဈိတွာ မုသာဝါဒေါ ကထိတော၊
သစ္စမေဝ ကထယိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၃၁၁။ “န တံ တသ မိဂေါ သာမ၊ ကိံ တာဟံ အလိကံ ဘဏေ။
ကောဓလောဘာဘိဘူတာ’ဟံ၊ ဥသုံ တေ တံ အဝဿဇိ”န္တိ။

တတ္ထ န တံ တသတိ န တံ ဒိသ္မာ မိဂေါ တသ၊ န ဘိတောတိ အတ္ထော’။
ကိံ တာဟန္တိ ကိံ တေ ဧဝံ ကလျာဏဒဿနဿ သန္တိကေ အဟံ အလိကံ

၁-()သိ-သျှာ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

၂-ပရိဟရိံ၊ နိဝါသေဇိတိ အတ္ထော (က)

၃-ဥတြာသေတိ မမ မိဂေါ ဥတြသေယျာတိ (သိ၊ ဣ)

၄-တတ္ထ န တဒ္ဓသာတိ န တံ အဒ္ဓသ (သိ၊ သျှာ ဣ)

ဘဏိဿာမိ။ ကောဓလောဘာဘိဘူတာ'ဟန္တိ ကောဓေန စ လောဘေန စ အဘိဘူတော ဟုတွာ အဟံ။ သော ဟိ ပဌမမေဝ မိဂေသု ဥပ္ပန္နေန ကောဓေန “မိဂေ ဝိဇ္ဈိဿာမိ”တိ ခနံ အာရောပေတွာ ဌိတော ပစ္ဆာ ဗောဓိသတ္တံ ဒိသ္မာ တဿ ဒေဝတာဒိသု အညတရဘာဝံ အဇာနန္တော “ပုစ္ဆိ-ဿာမိ န”န္တိ လောဘံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တသ္မာ ဝေမာဟ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ “နာယံ သုဝဏ္ဏသာမော ဣမသ္မိံ အရညေ ကေကေဝဝ သိဿတိ၊ ဣတကေဟိဝိဿ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၁၂။ “ကုတော န သာမ အာဂမ္မ၊ ကဿ ဝါ ပဟိတော တုဝံ။
‘ဥဒဟာရော နဒိံ ဂစ္ဆ’၊ အာဂတော မိဂသမ္မတ”န္တိ။

တတ္ထ သာမာတိံ မဟာသတ္တံ အာလပတိ။ အာဂမ္မာတိ ကုတော ဒေသာ ဣမံ ဝနံ အာဂမိတွာ “အမှာကံ ဥဒဟာရော ဥဒကံ အာဟရိတုံ နဒိံ ဂစ္ဆာ”တိ ကဿ ဝါ ပဟိတော ကေန ပုဂ္ဂလေန ပေသိတော ဟုတွာ တုဝံ ဣမံ မိဂသမ္မတံ အာဂတောတိ အတ္ထော။

သော တဿ ကထံ သုတွာ မဟန္တိ ဒုက္ခဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ မုခေန လောဟိတံ ဆဇ္ဇေတွာ ဂါထမာဟ—

၃၁၃။ “အန္ဓာ မာတာပိတာ မယံ၊ တေ ဘရာမိ မြဟာဝနေ။
တေသာ'ဟံ ဥဒကာဟာရော၊ အာဂတော မိဂသမ္မတ”န္တိ။

တတ္ထ ဘရာမိတိ မူလဖလာဒိနိ အာဟရိတွာ ပေါသေမိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ မဟာသတ္တော မာတာပိတရော အာရဗ္ဘ ဝိလပန္တော အာဟ—

၃၁၄။ “အတ္ထိ နေသံ ဥဿမတ္တံ၊ အထ သာဟဿ ဇီဝိတံ။
ဥဒကဿ အလာဘေန၊ မညေ အန္ဓာ မရိဿရေ။

၃၁၅။ န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လမ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္စ အမ္ပံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။

၃၁၆။ န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လန္တာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္ဇ တာတံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။

၃၁၇။ သာ နူန ကပဏာ အဗ္ဗာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အဗုရတ္တေ ဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။

၃၁၈။ သော နူန ကပဏော တာဟော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အဗုရတ္တေ ဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။

၃၁၉။ ဥဋ္ဌာနပါဒစရိယာယ၊ ပါဒသဗ္ဗာဟနဿ စ။
‘သာမ တာတ’ ဝိလပန္နာ၊ ဟိဏ္ဍိဿန္တိ ဗြဟ္မာဝနေ။

၃၂၀။ ဣဒမ္ပိ ဒုတိယံ သလ္လံ၊ ကမ္ပေတိ ဟဒယံ မမံ။
ယဉ္ဇ အန္တေ န ပဿာမိ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဥဿမတ္တန္တိ ဘောဇနမတ္တံ။ “ဥဿ”တိ ဟိ^၁ ဘောဇနဿ နာမံ
တဿ စ အတ္ထိတာယ။ သာဟဿ ဇီဝိတန္တိ ဆဒိဝသမတ္တံ ဇီဝိတန္တိ
အတ္ထော။ ဣဒံ အာဟရိတွာ ဌဝိတံ ဖလာဖလံ သန္ဓာယာဟ။ အထ ဝါ
ဥဿတိ ဥဿ။ တေနေတံ ဒဿေတိ—တေသံ သရီရေ ဥဿမတ္တံ အတ္ထိ။
အထ မယာ အာဘတေန ဖလာဖလေန သာဟဿ ဇီဝိတံ အတ္ထိတိ။
မရိဿရေတိ မရိဿန္တိတိ မညာမိ။ ပုမုနာတိ ပုရိသေန၊ ဝေရူပဉ္စိ ဒုက္ခံ
ပုရိသေန လဘိကဗ္ဗမေဝါတိ အတ္ထော။ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိတိ စိရရတ္တံ
ရောဒိဿတိ။ အဗုရတ္တေ ဝါတိ မဇ္ဈိမရတ္တေ ဝါ။ ရတ္တေ ဝါတိ ပစ္ဆိမရတ္တေ ဝါ။
အဝသုစ္ဆတိတိ ကုန္တဒီ ဝိယ သုဿိဿတိတိ အတ္ထော။ ဥဋ္ဌာနပါဒစရိ-
ယာယာတိ၊ မဟာရာဇ အဟံ ရတ္ထိမ္ပိ ဒိဝါပိ ဒွေ တယော ဝါရေ ဥဋ္ဌာယ
အတ္တနေ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန တေသံ ပါဒစရိယံ^၂ ကရောမိ၊ ဟတ္ထပါဒေ သဗ္ဗာ-
ဟာမိ၊ ဣဒါနိ မံ အဒိသ္မာ မမတ္တာယ^၃ တေ ပရိဟိနစက္ခုကာ “သာမတာတာ”တိ
ဝိလပန္နာ ကဏ္ဍကေဟိ ဝိဇ္ဈိယမာနာ ဝိယ ဣမသ္မိ^၄ ဝနပ္ပဒေသေ ဟိဏ္ဍိဿန္တိ
ဝိစရိဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယံ သလ္လန္တိ ပဌမဝိဒ္ဓဝိသင်္ဂတသလ္လတော သတ-
ဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန ဒုက္ခတရံ ဣဒံ ဒုတိယံ တေသံ
အဒဿနသောကသလ္လံ။

၁-ကိရ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-ပါရိစရိယံ (သီ၊ ဣ)

၂-ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယာတိ (သီ၊ ဣ)

၄-တေသံ အတ္ထာယ (သီ၊ ဣ)၊ တဒတ္ထာယ (သျှာ)

ရာဇာ တဿံ ဝိလာပံ သုတွာ “အယံ အစ္စန္တံ မြဟ္မစာရိ ဓမ္မေ ဌိတော မာတာပိတရော ဘရဟ္မိ၊ ဣဒါနိ ဧဝံ ဒုက္ခပ္ပတ္တောပိ တေသံယေဝ ဝိလပတိ၊ ဧဝံ ဂုဏသမ္ပန္နော နာမ မယာ အပရာဓော ကတော၊ ကထံ န ခေါ ဣမံ သမဿာ-
သေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ “နိရယေ ပစ္စနကာလေ ရဇ္ဇံ ကံ” ကရိဿတိ၊ ဣမိနာ ပဋိဇဉ်တနိယာမေနေဝဿ မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်ဿာမိ၊ ဣမဿ မရဏမ္ပိ အမရဏံ ဝိယ ဘဝိဿတိ”တိ သဗ္ဗိဋ္ဌာနံ ကတွာ အာဟ—

၃၂၁။ “မာ ဗာဠံ ပရိဒေဝေသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ မြဟာဝနေ။

၃၂၂။ ဣဿတ္ထေ စ’သ္မိ ကုသလော၊ ဒဠဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ မြဟာဝနေ။

၃၂၃။ မိဂါနံ ဝိဿာသ’မန္တေသံ၊ ဝနမူလဖလာနိစ။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ မြဟာဝနေ။

၃၂၄။ ကတမံ တံ ဝနံ သာမ၊ ယတ္ထ မာတာပိတာ တဝ။
အဟံ တေ တထာ ဘရိဿံ၊ ယထာ တေ အဘရိ တုဝ”န္တိ။

တတ္ထ ဘရိဿံ တေတိ တေ တဝ မာတာပိတရော ဘရိဿာမိ။ မိဂါနန္တိ သီဟာဒီနံ မိဂါနံ ဝိဿာသံ အန္တေသန္တော။ ဣဒံ သော “ဣဿတ္ထေ စ’သ္မိ ကုသလောတိ၊ ထူလထူလေ မိဂေ ဝဓိတွာ မရုရမံသေန တဝ မာတာပိတရော ဘရိဿာမိ”တိ ဝတွာ “မာ မဟာရာဇ အမေ နိဿာယ ပါဏာဝဓံ ကရိ”တိ ဝုတ္တေ ဧဝမာဟ။ ယထာ တေတိ ယထာ ဟံ တေ အဘရိ၊ တထေဝါဟမ္ပိ ဘရိဿာမိတိ။

အထဿ မဟာသတ္တော “သာဓု မဟာရာဇ၊ တေန ဟိ မေ မာတာ-
ပိတရော ဘရဿူ”တိ ဝတွာ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၃၂၅။ “အယံ ဧကပဒီ ရာဇ၊ ယော’ယံ ဥဿီသကေ မမ။
ဣတော ဂန္တာ အမုကောသံ၊ တတ္ထ နေသံ အဂါရကံ။
ယတ္ထ မာတာပိတာ မယံ၊ တေ ဘရဿု ဣတော ဂတော”တိ။

တတ္ထ ဧကပဒီတိ ဧကပဒမဂ္ဂေါ။ ဥဿီသကေတိ ယော သေ မမ မတ္တက-
ဋ္ဌာနေ။ အမုကောသန္တိ အမုကောသန္တရေ။

ဧဝံ သော တဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခိတွာ မာတာပိတူသု ဗလဝသိနေဟေန တထာရူပံ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ တေသံ ဘရဏတ္တာယ အဇ္ဇလိံ^၁ ပဂ္ဂယု ယာစန္တော ပုန ဝေမာဟ—

၃၂၆။ “နမော တေ ကာသိရာဇ’တ္ထု၊ နမော တေ ကာသိဝဗုဒ္ဓံ။
အန္ဓာ မာတာပိတာ မယံ၊ တေ ဘရဿု ပြဟာဝနေ။

၃၂၇။ အဇ္ဇလိံ^၂ တေ ပဂ္ဂဏာမိ၊ ကာသိရာဇ နမ’တ္ထု တေ။
မာတရံ ပိတရံ မယံ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိ ဝန္တန”န္တိ။

တတ္ထ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိ^၃တိ “ပုတ္တော ဝေါ သုဝဏ္ဏသာမော နဒီတိရေဝိသ-
ပိတေန သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ ရဇတပဋ္ဌသဒိသေ ဝါလုကာပုလိနေ ဒက္ခိဏပဿေန
နိပန္နော အဇ္ဇလိံ^၄ ပဂ္ဂယု တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္တတိ”တိ ဧဝံ မဟာရာဇ မယာ
ဝုတ္တော ဟုတွာ မာတာပိတူနံ မေ ဝန္တနံ ဝဒေယျာသိတိ အတ္ထော။

ရာဇာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ မဟာသတ္တောပိ မာတာပိတူနံ ဝန္တနံ
ပေသေတွာ ဝိသညိတံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၂၈။ “ဣဒံ ဝတွာန သော သာမော၊ ယုဝါ ကလျာဏဒဿနော။
မုစ္ဆိတော ဝိသဝေဂေန၊ ဝိသညိ သမပဇ္ဇေတာ”တိ။

တတ္ထ သမပဇ္ဇေတာ^၅တိ ဝိသညိ ဇာတော။

သော ဟိ^၆ ဟေဋ္ဌာ ဧတ္ထကံ ကထေန္တော နိရဿာသော ဝိယ အဟောသိ။
ဣဒါနိ ပနဿ ဂိဿဂေဂေန မဒ္ဓိတာ၊^၇ ဘဝဂ်စိတ္တသန္တတိ ဟဒယရူပံ နိဿာယ
ပဝတ္တိ၊ ကထာ ပစ္ဆိဋ္ဌိ၊ မုခံ ပိဟိတံ၊ အက္ခိနိ နိမိလိတာနိ၊ ဟတ္ထပါဒါ ထဒ္ဓဘာဝံ
ပတ္တာ၊ သကလသရီရံ လောဟိတေန မက္ခိတံ။ ရာဇာ “အယံ ဣဒါနေဝ မယာ
သဒ္ဓိံ ကထေသိ၊ ကိံ န ခေါ”တိ တဿ အဿာသပဿာသေ ဥပဓာရေသိ။
တေ ပန နိရုဒ္ဓါ၊ သရီရံ ထဒ္ဓံ ဇာတံ။ သော တံ ဒိသွာ “နိရုဒ္ဓေါ ဒါနိ
သာမော”တိ သောကံ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဥဘော ဟတ္ထေ မတ္တကေ
ဌပေတွာ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၂၉။ “သ ရာဇာ ပရိဒေဝေသိ၊ ဗဟုံ ကာရညသဂ္ဂိတံ။
အဇရာမရော’ဟံ အာသိံ၊ အဇ္ဇေတံ ဉှမိ နော ပုရေ။
သာမံ ကာလင်္ဂတံ ဒိသွာ၊ နတ္ထိ မစ္စုဿ နာဂမော။

၃၃၀။ ယဿ မံ ပဋိမန္တေတိ၊ သဝိသေန သမပ္ပိတော။
သုဇ္ဇေ ဧဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသတိ။

၃၃၁။ နိရယံ နူန ဂစ္ဆာမိ၊ ဧတ္ထ မေ နတ္ထိ သံသယော။
တဒါ ဟိ ပကတံ ပါပံ၊ စိရရတ္တာယ ကိဗ္ဗိသံ။

၃၃၂။ ဘဝန္တိ တဿ ဝတ္တာရော၊ ဂါမေ ကိဗ္ဗိသကာရကော။
အရညေ နိဗ္ဗနဿမိ၊ ကော မံ ဝတ္တု'မရဟတိ။

၃၃၃။ သာရယန္တိ ဟိ ကမ္မာနိ၊ ဂါမေ သံဂစ္ဆ မာဏဝါ။
အရညေ နိဗ္ဗနဿမိ၊ ကော န မံ သာရယိဿတိ"တိ။

တတ္ထ အာသိန္တိ အဟံ ဧတ္ထကံ ကာလံ အဇရာမရောမှီတိ သညိ
အဟောသိ။ အဇ္ဇေတန္တိ အဇ္ဇေ အဟံ ဣမံ သာမံ ကာလကတံ ဒိသ္မာ မမဉ္ဇေဝ
အညေသဉ္စ နတ္ထိ မစ္စုဿ နာဂမောတိ တံ မစ္စုဿ အာဂမနံ အဇ္ဇေ ဇာနာမိ၊
ဣတော ပုဗ္ဗေ န ဇာနာမီတိ ဝိလပတိ။ သုဇ္ဇေ ဧဝံ ဂတေ ကာလေတိ ယော
သဝိသေန သလ္လေန သမပ္ပိတော ဣဒါနေဝ မံ ပဋိမန္တေတိ၊ သော အဇ္ဇေ ဧဝံ
ဂတေ ကာလေ ဧဝံ မရဏကာလေ သမ္ပတ္တေ ကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ န ဘာသတိ။
တဒါ ဟိတိ တသ္မိံ ခဏေ သာမံ ဝိဇ္ဈန္တေန မယာ ပါပံ ကတံ။ စိရရတ္တာယ
ကိဗ္ဗိသန္တိ တံ ပန စိရရတ္တံ ဝိပစ္စနသမတ္တံ ဒါရုဏံ ဖရသံ။

တဿာတိ တဿ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ ကတွာ ဝိစရန္တဿ။ ဝတ္တာရောတိ
နိဋ္ဌိတာရော ဘဝန္တိ “ကုဟိ” ဂါမေ ကိဉ္စိ ကိဗ္ဗိသကာရကော”တိ။ ဣမသ္မိံ ပန
အရညေ နိဗ္ဗနဿမိ ကော မံ ဝတ္တု'မရဟတိ၊ သစေ ဟိ ဘဝေယျ၊ ဝဒေယျာဟိ
ဝိလပတိ။ သာရယန္တိတိ ဂါမေ ဝါ နိဂမာဒိသု ဝါ သံဂစ္ဆ မာဏဝါ တတ္ထ
တတ္ထ ဗဟု ပုရိသာ၊ သန္ဓိပတိတွာ “အဗ္ဘေ ပုရိသဃာတက ဒါရုဏံ တေ ကမ္မံ
ကတံ၊ အသုကဒဏ္ဍံ ပတ္တော နာမ တွ”န္တိ ဧဝံ ကမ္မာနိ သာရေန္တိ စောဒေန္တိ။
ဣမသ္မိံ ပန နိဗ္ဗနဿေ အရညေ မံ ကော သာရယိဿတိတိ အတ္တာနံ
စောဒေန္တော ဝိလပတိ။

တဒါ ဗဟုသုန္ဓရီ^၁ နာမ ဒေဝဓိတာ ဂန္ဓမာဒနဝါသိနိ မဟာသတ္တဿ
သတ္တမေ အတ္တဘာဝေ မာတုဘူတပုဗ္ဗာ။ သာ ပုတ္တသိနေဟေန ဗောဓိသတ္တံ နိစ္စံ
အာဝဇ္ဇေတိ၊ တံ ဒိဝသံ ပန ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝမာနာ န တံ အာဝဇ္ဇေတိ။
“ဒေဝသမာဂမံ ဂတာ”တိဝိ ဝဒန္တိယေဝ။ သာ တဿ ဝိသညိဘူတကာလေ

“ကိံ န ခေါ မေ ပုတ္တဿ ပဝတ္တိ”တိ အာဝဇ္ဇမာနာ အဋ္ဌသ “အယံ ဝိဠိယက္ခော နာမ ရာဇာ မမ ပုတ္တံ ဝိသပိတေန သလ္လေန ဝိဠိတွာ မိဂသမ္ပတာနဒီတိရေ ဝါလုကာပုလိနေ ဃာတေတွာ” မဟန္တေန သဋ္ဌေန ပရိဒေဝတိ။ သစာဟံ န ဂမိဿာမိ၊ မမ ပုတ္တော သုဝဏ္ဏသာမော ဧတ္ထေဝ မရိဿတိ၊ ရညောပိ ဟဒယံ ဖလိဿတိ၊ သာမဿ မာတာပိတရောပိ နိရာဟာရာ ပါနိယမ္ပိ အလဘန္တာ သုဿိတွာ မရိဿန္တိ။ မယိ ပန ဂတာယ ရာဇာ ပါနိယသဉ္စ အာဒါယ တဿ မာတာပိတုနံ သန္တိကံ ဂမိဿတိ၊ ဂန္တာ စ ပန ‘ပုတ္တော ဝေါမယာ ဟတော’တိ ကထေဿတိ။ ဧဝံ ဝတွာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ တေ ပုတ္တဿ သန္တိကံ အာနယိဿတိ။ အထ ခေါတေ စ အဟဉ္စ သစ္စကိရိယံ ကရိဿာမ၊ သစ္စဗလေန သာမဿ ဝိသံ ဝိနဿိဿတိ။ ဧဝံ မေ ပုတ္တော ဇီဝိတံ လဘိဿတိ၊ မာတာ-ပိတရော စ စက္ခုနိလဘိဿန္တိ၊ ရာဇာ စ သာမဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ နဂရံ ဂန္တာ မဟာဒါနံ ဒတွာ သဂ္ဂပရာယဏော ဘဝိဿတိ၊ တဿ ဂစ္ဆာမဟံ တတ္ထာ”တိ။ သာ ဂန္တာ မိဂသမ္ပတာနဒီတိရေ အဒိဿမာနေန ကာယေန အာကာသေ ဌတွာ ရညာ သမ္ပိ ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၃၃၄။ “သာ ဒေဝတာ အန္တရဟိတာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ရညောဝ အနုကမ္ဘာယ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

၃၃၅။ အာဂုံ ကိရ မဟာရာဇ၊ အကရိ ကမ္မဒုက္ကဋ်။
အဗ္ဗသကာ ပိတာပုတ္တာ၊ တယော ဧကုသုနာ ဟတာ။

၃၃၆။ ဧဟိ တံ အနုသိက္ခာမိ၊ ယထာ တေ သုဂတိ သိယာ။
ဓမ္မေန’န္တေ ဝနေ ပေါသ၊ မညေ’ဟံ သုဂတိ တယာ”တိ။

တတ္ထ ရညောဝါတိ ရညောယေဝ။ အာဂုံ ကိရတိ၊ မဟာရာဇ တံ မဟာ-ပရာဓံ မဟာပါပံ အကရိ။ ဒုက္ကဋ် ယံ ကတံ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊ တံ လာမက-ကမ္မံ အကရိ။ အဗ္ဗသကာတိ နိဋ္ဌေါသာ။ ပိတာပုတ္တာတိ မာတာ စ ပိတာ စ ပုတ္တော စ ဣမေ တယော ဇနာ ဧကုသုနာ ဟတာ။ တသ္မိံ ဟိ ဟတေ တပုဂ္ဂိုဗဒ္ဓါတဿ မာတာပိတရောပိ ဟတာဝ ဟောန္တိ။ အနုသိက္ခာမိတိ သိက္ခာ-ပေမိ အနုသာသာမိ။ ပေါသတိ သာမဿ ဌာနေ ဌတွာ သိနေဟံ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ပေတွာ သာမော ဝိယ တေ ဥဘော အန္တေ ပေါသေဟိ။ မညေဟံ သုဂတိ တယာတိ ဧဝံ တယာ သုဂတိယေဝ ဂန္တဗ္ဗာ ဘဝိဿတိတိ အဟံ မညာမိ။

သော ဒေဝတာယ ဝစနံ သုတွာ “အဟံ ကိရ တဿ မာတာပိတရော ပေါသေတွာ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမီ”တိ သဒ္ဓဟိတွာ “ကိ” မေ ရဇ္ဇေန၊ တေယေဝ ပေါသေဿာမီ”တိ ဒဠ်အဓိဋ္ဌာယ ဗလဝပရိဒေဝံ ပရိဒေဝန္တော သောကံ တနုကံ ကတွာ “သုဝဏ္ဏသာမော မတော ဘဝိဿတိ”တိ နာနာပုပ္ဖေဟိ တဿ သရိရံ ပူဇေတွာ ဥဒကေန သိဉ္စိတွာ တိက္ခတ္ထု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝဋ္ဋိတွာ တေန ပူရိတံ ဥဒကသဋ္ဌံ အာဒါယ ဒေါမနဿပုတ္တော ဒက္ခိဏဒိသာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၃၇။ “သ ရာဇာ ပရိဒေဝိတွာ၊ ဗဟံ ကာရုညသဉ္စိတံ။
ဥဒကကုမ္ဘမာဒါယ၊ ပက္ခာမိ ဒက္ခိဏာမုခေါ”တိ။

ပကတိယာပိ မဟာထာမော ရာဇာ ပါနီယသဋ္ဌံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တော အဿမပဒံ ကောဇေန္တော ဝိယ ပဝိသိတွာ ဒုကူလပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဏသာလာ-
ဒ္ဓါရံ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ ဒုကူလပဏ္ဍိတော အန္တော နိသိန္တောဝ တဿ ပဒသဒ္ဓိ သုတွာ “နာယံ သာမဿ ပဒသဒ္ဓေါ၊ ကဿ န ခေါ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထာ-
ဒ္ဓယမာဟ—

၃၃၈။ “ကဿ န ဧသော ပဒသဒ္ဓေါ၊ မနဿဿေဝ အာဂတော။
နေသော သာမဿ နိဋ္ဌေါသော၊ ကော န တွ’မသိ မာရိသ။

၃၃၉။ “သန္တံ ဟိ သာမော ဝဇတိ၊ သန္တံ ပါဒါနိ နေယတိ။
နေသော သာမဿ နိဋ္ဌေါသော၊ ကော န တွ’မသိ မာရိသ”တိ။

တတ္ထ မနဿဿေဝါတိ နာယံ သီဟဗျုပ္ပဒိပိယက္ခနာဂကိန္ဓရာနံ၊
အာဂစ္ဆတော^၁ ပန မနဿဿေဝါယံ ပဒသဒ္ဓေါ၊ နေသော သာမဿာတိ။
သန္တံ ဟိတိ ဥပသမယုတ္တံ ဧဝ။ ဝဇတိတိ စက်မတိ။ နေယတိတိ^၂ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “သစာဟံ အတ္တနော ရာဇဘာဝံ အကထေတွာ ‘မယာ တုမှာကံ ပုတ္တော မာရိတော’တိ ဝက္ခာမိ၊ ဣမေ ကုမ္ဘိတွာ မယာ သဒ္ဓိံ ဖရုသံ ကထေဿန္တိ။ ဧဝံ မေ တေသု ကောဓော ဥပ္ပဋ္ဌိဿတိ၊ အထ နေ ဝိဟေ-
ဌေဿာမိ၊ တံ မမ အကုသလံ ဘဝိဿတိ၊ ‘ရာဇာ’တိ ပန ပုတ္တေ အဘာ-
ယန္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ရာဇဘာဝံ တာဝ ကထေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ
ပါနီယမာဠကေ ပါနီယသဋ္ဌံ ဌပေတွံ ပဏ္ဏသာလာဒ္ဓါရေ ဌတွာ အာဟ—

၁-အာဂစ္ဆန္တော (သျှာ)၊ အာဂတော (ဣ၊က)

၂-ဥတ္တတိ (သို့၊ဇု)၊ ဟညတိ (သျှာ)

၃၄၀။ “ရာဇာ’ဟ’မသ္မိ ကာသီနံ၊ ပိဋိယက္ခောတိ မံ ဝိဒူ။
လောဘာ ရဋ္ဌံ ပဟိတွာန၊ မိဂမေသံ စရာမ’ဟံ။

၃၄၁။ ဣဿတ္ထေ စ’သ္မိ ကုသလေ၊ ဒဠေဓမ္မောတိ ဝိသုတော။
နာဂေါပိ မေ န မုစ္ဆေယျ၊ အာဂတော ဥသုပါတန”န္တိ။
ဒုက္ကလပဏ္ဍိတောပိ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၃၄၂။ “သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရော’သိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓ’တ္ထိ ပဝေဒယ။

၃၄၃။ တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ၊ မရကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဠ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။

၃၄၄။ ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တံ အဘိကံသီ”တိ။

တဿတ္ထော သတ္တိရမ္မဇာတကေ^၁ ကထိတော။ ဣဓ ပန “ဂိရိဂဗ္ဘရာ”တိ
မိဂသမ္ပတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သာ ဟိ နဒီ ဂိရိဂဗ္ဘရာ နိက္ခန္တတ္တာ “ဂိရိဂဗ္ဘရာ”
တွေဝ ဇာတာ။

ဧဝံ တေန ပဋိသန္တာရေ ကတေ ရာဇာ “ပုတ္တော ဝေါ မယာ မာရိ-
တော”တိ ပဌမမေဝ ဝတ္ထု အယုတ္တံ၊ အဇာနန္တော ဝိယ ကထံ သမုဠာ-
ပေတွာ ကထေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၃၄၅။ “နာ’လံ အန္ဓာ ဝနေ ဒဠုံ၊ ကော န ဝေါ ဖလ’မာဟရိ။
အနန္တဿေဝ’ယံ သမ္မာ၊ နိဝါပေါ မယ ခါယတိ”တိ။

တတ္ထ နာလန္တိ တုမှေ အန္ဓာ ဣမသ္မိံ ဝနေ ကိဉ္စိ ဒဠုံ န သမတ္တာ။ ကော
န ဝေါ ဖလ’မာဟရိတိ ကော န တုမှာကံ ဣမာနိ ဖလာဖလာနိ အာဟရိ။
နိဝါပေါတိ အယံ သမ္မာ နယေန ဥပါယေန ကာရဏေန ကတော
ခါဒိတဗ္ဗယုတ္တကာနံ ပရိသုဒ္ဓါနံ ဖလာဖလာနံ နိဝါပေါ သန္တိစယော အနန္တဿ
ဝိယ မယံ ခါယတိ ပညာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ။

တံ သုတွာ ဒုက္ကလပဏ္ဍိတော “မဟာရာဇ န မယံ ဖလာဖလာနိ အာဟ-
ရာမ၊ ပုတ္တော ပန နော အာဟရတိ”တိ ဒဿေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၄၆။ ဒဟရော ယုဝါ နာတိဗြဟ္မာ၊ သာမော ကလျာဏဒဿနော။
ဒီဃံဿ ကေသာ အသိတာ၊ အထော သူနဂ္ဂဝေလ္လိတာ။

၃၄၇။ သော ဟဝေ ဖလမာဟရိတွာ၊ ဣတော အာဒါယ ကမဏ္ဍလံ။
နဒိံ ဂတော ဥဒဟာရော၊ မညေ န ခူရမာဂတော”တိ။

တတ္ထ နာတိဗြဟ္မာတိ နာတိဒီဃော နာတိရဿော။ သူနဂ္ဂဝေလ္လိတာတိ
သူနသင်္ခါတာယ မံသကောဋ္ဌနပေါတ္ထနိယာ အဂ္ဂံ ဝိယ ဝိနတာ”။ ကမဏ္ဍလုန္တိ
သဉ္စ။ န ခူရမာဂတောတိ ဣဒါနိ န ခူရံ အာဂတော၊ အာသန္နဋ္ဌာနံ
အာဂတော ဘဝိဿတိတိ မညာမိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၃၄၈။ “အဟံ တံ အဝဓိံ သာမံ၊ ယော တုယံ ပရိစာရကော။
ယံ ကုမာရံ ပဝေဒေထ၊ သာမံ ကလျာဏဒဿနံ။

၃၄၉။ ဒီဃံဿ ကေသာ အသိတာ၊ အထော သူနဂ္ဂဝေလ္လိတာ။
တေသု လောဟိတလိတ္တေသု၊ သေတိ သာမော မယာ ဟတော”တိ။

တတ္ထ အဝဓိန္တိ ဝိသဝီတေန သရေန ဝိဇ္ဈိတွာ မာရေသိ”။ ပဝေဒေထာတိ
ကထေထ။ သေတိတိ မိဂသမ္မတာနဒီတိရေ ဝါလုကာပုလိနေ သယတိ။

ဒုက္ကလပဏ္ဍိတဿ ပန အဝိဒူရေ ပါရိကာယ ပဏ္ဏသာလာ ဟောတိ။ သာ
တတ္ထ နိသိန္တာဝ ရညော ဝစနံ သုတွာ တံ ပဝတ္ထိံ သောတုကာမာ အတ္ထနော
ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ ရဇ္ဇကသညာယ ဒုက္ကလပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ
ဂန္တော အာဟ—

၃၅၀။ “ကေန ဒုက္ကလ မန္တေသိ၊ ‘ဟတော သာမော’တိ ဝါဒိနာ။
‘ဟတော သာမော’တိ သုတွာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ။

၃၅၁။ အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ ပဝါဠံ မာလုတေရိတံ။
‘ဟတော သာမော’တိ သုတွာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ”တိ။

တတ္ထ ဝါဒိနာတိ “မယာ သာမော ဟတော”တိ ဝဒန္တေန။ ပဝါဠန္တိ
ပလ္လဝံ။ မာလုတေရိတန္တိ ဝါတေန ပဟဉ္စ။

ဒုက္ခလပဏ္ဍိတော ဩဝဒန္တော အာဟ—

၃၅၂။ “ပါရိကေ ကာသိရာဇာ’ယံ၊ သော သာမံ မိဂသမ္ပတေ။
ကောသော ဥသုနာ ဝိဇ္ဇိ၊ တဿ မာ ပါပမိစ္ဆိမှာ”တိ။

တတ္ထ မိဂသမ္ပတေတိ မိဂသမ္ပတာနဒီတီရေ။ ကောသောတိ မိဂေသု
ဥပဇ္ဇေန ကောဓေန။ မာ ပါပမိစ္ဆိမှာတိ တဿ မယံ ဥဘောဝိ ပါပံ မာ ဣစ္ဆိမှာ။
ပုန ပါရိကာ အာဟ—

၃၅၃။ “ကိစ္ဆာ လဒ္ဓေါ ပိယော ပုတ္တော၊ ယော အန္ဓေ အဘရီ ဝနေ။
တံ ကေပုတ္တံ သာတိမိ၊ ကထံ စိတ္တံ န ကောပယေ”တိ။

တတ္ထ သာတိမိတိ သာတကေ။

ဒုက္ခလပဏ္ဍိတော အာဟ—

၃၅၄။ “ကိစ္ဆာ လဒ္ဓေါ ပိယော ပုတ္တော၊ ယော အန္ဓေ အဘရီ ဝနေ။
တံ ကေပုတ္တံ သာတိမိ၊ အက္ခောဓံ အာဟု ပဏ္ဍိတာ”တိ။

တတ္ထ အက္ခောဓန္တိ ကောဓော နာမ နိရယသံဝတ္တနိကော၊ တဿာ တံ
ကောဓံ အကတွာ ပုတ္တသာတကမိ အက္ခောဓော ဧဝ ကတ္တဗ္ဗောတိ ပဏ္ဍိတာ
အာဟု ကထေန္တိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ တေ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဥရံ ပဟရိတွာ မဟာသတ္တဿ
ဂုဏေ ဝဏ္ဏေတွာ ဘုသံ ပရိဒေဝိ’သု။ အထ နေ ရာဇာ သမဿာသေန္တော
အာဟ—

၃၅၅။ “မာ ဗာဠိ ပရိဒေဝေထ၊ ‘ဟတော သာမော’တိ ဝါဒိနာ။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ မြဟာဝနေ။

၃၅၆။ ဣဿတ္ထေ စ’သ္မိ ကုသလော၊ ဒဠေဓမ္မောတိ ဝိသုတော။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ မြဟာဝနေ။

၃၅၇။ ‘မိဂါနံ ဝိသာသ’မန္တေသံ၊ ဝနမူလဖလာနိ စ။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ မြဟာဝနေ”တိ။

တတ္ထ ဝါဒိနာတိ တုမှေ “သာမော ဟတော”တိ ဝဒန္တေန မယာ သဒ္ဓိံ
“တယာ နော ဧဝံ ဂုဏသမ္ပန္နော ပုတ္တော မာရိတော၊ ဣဒါနိ ကော အမှေ

ဘရိဿံတိ”တိအာဒိနိ ဝတွာ မာ ဗာဠိ ပရိဒေဝေထ။ အဟံ တုမှာကံ ကမ္မ-
ကရော ဟုတွာ သာမော ဝိယ တုမှေ ဘရိဿာမီတိ။

ဧဝံ ရာဇာ “တုမှေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ န မယံ ရဇ္ဇေနတ္ထော၊ အဟံ ဝေါ ယာဝဇီဝံ
ဘရိဿာမီ”တိ တေ အဿာသေသိ။ တေ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နာ
အာဟံသု—

၃၅၈။ “နေ’သ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ နေ’တံ အမှေသု ကပ္ပတိ။
ရာဇာ တွ’မသိ အမှာကံ၊ ပါဒေ ဝန္တာမ တေ မယ”န္တိ။

တတ္ထ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ ကာရဏံ ဝါ။ နေ’တံ အမှေသု ကပ္ပတိတိ
ဧတံ တဝ ကမ္မကရဏံ အမှေသု န ကပ္ပတိ န သောဘတိ။ “ပါဒေ ဝန္တာမ
တေ မယ”န္တိ ဣဒံ ပန တေ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂေ ဌိတာပိ ပုတ္တသောကေန သမဗ္ဗာဟ-
တာယ စေဝ နိဟတမာနတာယ စ ဝဒိ’သု။ “ရညော ဝိဿာသံ ဥပ္ပါဒေတုံ
ဝေမာဟံသု”တိပိ ဝဒန္တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အတိဝိယ တုဿိတွာ “အဟော အစ္ဆရိယံ၊ ဧဝံ
ဒေါသကာရကေ နာမ မယိ ဖရသဝစနမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ပဂ္ဂဏန္တိယေဝ မမ”န္တိ
စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၃၅၉။ “ဓမ္မံ နေသာဒါ’ ဘဏထ၊ ကတာ အပစိတိ တယာ။
ဝိတာ တွ’မသိ အမှာကံ၊ မာတာ တွ’မသိ ပါရိကေ’”တိ။

တတ္ထ တယာတိ ဧကေကံ ဝဒန္တော ဝေမာဟ။ ဝိတာတိ ဒုက္ကလပဏ္ဍိတ
အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ တံ မယံ ဝိတုဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌ၊ အမ္မ ပါရိကေ တွမ္ပိ မေ မာတုဋ္ဌာနေ
တိဋ္ဌ၊ အဟံ ပန ဝေါ ပုတ္တဿ သာမဿ ဌာနေ ဌတွာ ပါဒဓောဝနာဒိနိ
သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရိဿာမိ၊ မံ ရာဇာတိ အသလ္လကေတွာ သာမောတိ သလ္လကေ-
ထာတိ။

တေ အဇ္ဇလိ’ ပဂ္ဂယု ဝန္တိတွာ “မဟာရာဇ တဝ အမှာကံ ကမ္မကရဏ-
ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အပိစ ခေါ ပန လဋ္ဌိကောဋိယာ နော ဂဟေတွာ အာနေတွာ
သာမံ ဒဿေဟိ”တိ ယာစန္ကာ ဂါထာဒွယမာဟံသု—

၃၆၀။ “နမော တေ ကာသိရာဇ’တ္ထ၊ နမော တေ ကာသိဝစုန။
အဇ္ဇလိ’ တေ ပဂ္ဂဏာမ၊ ယာဝ သာမာ’နုပါပယ။

၃၆၁။ ကဿ ပါဒေ သမဇ္ဇန္တာ^၁၊ မုခဉ္စ ဘုဇဒဿနံ။
သံသုပ္ပမာနာ အတ္တာနံ၊ ကာလ'မာဂမယာမသေ'တိ။

တတ္ထ ယာဝ သာမာ'နုပါပယာတိ ယာဝ သာမော ယတ္ထ၊ တတ္ထ အမေ
အနုပါပယ။ ဘုဇဒဿနန္တိ ကလျာဏဒဿနံ အဘိရူပံ။ သံသုပ္ပမာနာတိ
ပေါထေန္တာ^၂။ ကာလ'မာဂမယာမသေတိ ကာလကိရိယံ အာဂမေဿာမ။

ကေသံ ဧဝံ ကထေန္တာနညေဝ သူရိယော အတ္ထင်္ဂတော။ အထ ရာဇာ
“သဗ္ဗာဟံ ဣဒါနေဝ ဣမေ တတ္ထ နေဿာမိ၊ တံ ဒိသ္မာဝ နေသံ ဟဒယံ
ဇလိဿတိ၊ ဣတိ တိဏ္ဍမြိ ဧတေသံ မတကာလေ အဟံ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တော-
ယေဝ နာမ၊ တဿွာ တေသံ ဂန္တံ န ဒဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ စတဿော
ဂါထာယော အဇ္ဈဘာသိ—

၃၆၂။ “ဗြဟ္မာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ စန္ဒောဝ ပတိတော ဆမာ။

၃၆၃။ ဗြဟ္မာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ သူရိယောဝ ပတိတော ဆမာ။

၃၆၄။ ဗြဟ္မာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ ပံသုနာ ပတိကုန္တိတော။

၃၆၅။ ဗြဟ္မာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ ဣဓေဝ ဝသထ'ဿမေ”တိ။

တတ္ထ ဗြဟ္မာတိ အဇ္ဈဂ္ဂတံ။ အာကာသန္တံဝါတိ ဧတံ ဝနံ အာကာသဿ
အန္တော ဝိယ ဟုတွာ ဒိဿတိ။ အထ ဝါ အာကာသန္တန္တိ အာကာသမာနံ၊
ပကာသမာနန္တိ အတ္ထော^၃။ ဆမာတိ ဆမာယံ၊ ပထဝိယန္တိ အတ္ထော။
“ဆမ”န္တိပိ ပါဠော၊ ပထဝီ^၄ ပတိတော ဝိယာတိ အတ္ထော။ ပတိကုန္တိတောတိ^၅
ပရိကိဏ္ဍော၊ ပလိဝေဠိတောတိ အတ္ထော။

၁-ပမဇ္ဇန္တာ (သီ၊ သျှ)၊ ပမဇ္ဇန္တာ (ဣ) ၂-မဇ္ဇန္တာ (သီ၊ ဣ)၊ ပေါထေန္တာ ပရိဝဏ္ဏမာနာ (က)

၃-အာကာသန္တန္တိ အာကာသဿမာနံ ပကာသမာနန္တိ အတ္ထော (သီ၊ ဣ)၊

အာကာသန္တန္တိ အာကာသဿ ပမာဏံ (က)

၄-ပထဝီဤတောတိ (သီ၊ ဣ)၊ ပရိကုဏ္ဍိတောတိ (သျှ)

အထံ တေ အတ္တနော ဝါဠုမိဂဘယာဘာဝံ ဒဿေတုံ ဂါထမာဟံသု—

၃၆၆။ “ယဒိ တတ္ထ သဟဿာနိ၊ သတာနိ နိယုတာနိ” စ။
နေဝ’မှာကံ ဘယံ ကောစိ၊ ဝနေ ဝါဠေသု ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကောစိတိ ဣမသ္မိ” ဝနေ ကတ္ထစိ ကေသ္မိ” ပဒေသေပိ အမှာကံ
ဝါဠေသု ဘယံ နာမ နတ္ထိ။

ရာဇာ တေ ပဋိဗာဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဟတ္ထေသု ဂဟေတွာ တတ္ထ
နေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၆၇။ “တတော အန္ဓာန’မာဒါယ၊ ကာသိရာဇာ မြဟာဝနေ။
ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ၊ ယတ္ထ သာမော ဟတော အဟူ”တိ။

တတ္ထ တတောတိ တဒါ။ အန္ဓာနန္တိ အန္ဓေ။ အဟူတိ အဟောသိ။ ယတ္ထာတိ
ယသ္မိ” ဌာနေ သော နိပန္နော၊ တတ္ထ နေသိတိ အတ္ထော။

သော အာနေတွာ စ ပန သာမဿ သန္တိကေ ဌပေတွာ “အယံ ဝေါ
ပုတ္တော”တိ အာစိက္ခိ။ အထဿ ဝိတာ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ မာတာ ပါဒေ
ဂဟေတွာ ဦရူသု ဌပေတွာ နိသီဒိတွာ ဝိလပိ’သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၃၆၈။ “ဒိသ္ဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
အာဝိဒ္ဓိံ မြဟာရညေ၊ စန္ဒိဝ ပတိတံ ဆမာ။

၃၆၉။ ဒိသ္ဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
အာဝိဒ္ဓိံ မြဟာရညေ၊ သူရိယံ ပတိတံ ဆမာ။

၃၇၀။ ဒိသ္ဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
အာဝိဒ္ဓိံ မြဟာရညေ၊ ကလူနံ ပရိဒေဝယံ။

၃၇၁။ ဒိသ္ဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ‘အဓမ္မော ကိရ ဘော’ဇ္ဇတိ။

၃၇၂။ ဗာဠု ခေါ တုံ ပမတ္ထော’သိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
လော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။

- ၃၇၃။ ဗာဠိ ခေါ် တုံ ပဒိက္ခော သိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
- ၃၇၄။ ဗာဠိ ခေါ် တုံ ပကုဋ္ဌေါ'သိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
- ၃၇၅။ ဗာဠိ ခေါ် တုံ ပသုက္ခော'သိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
- ၃၇၆။ ဗာဠိ ခေါ် တုံ ဝိမနော'သိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
- ၃၇၇။ ဇဋ္ဌံ ဝလိနံ ပံသုဂတံ၊ ကော'ဒါနိ သဏ္ဌပေဿတိ။
သာမော အယံ ကာလကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
- ၃၇၈။ ကော မေ သမ္ပဇ္ဇ'မာဒါယ၊ သမ္ပဇ္ဇိဿတိ အဿမံ။
သာမော အယံ ကာလကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
- ၃၇၉။ ကော'ဒါနိ နှာပယိဿတိ၊ သီတေန'ဏှောဒကေန စ။
သာမော အယံ ကာလကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
- ၃၈၀။ ကော'ဒါနိ ဘောဇယိဿတိ၊ ဝနမူလဖလာနိ စ။
သာမော အယံ ကာလကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော"တိ။

ကတ္တ အပဝိဒ္ဓန္တိ ရညာ နိရတ္ထကံ ဆဒ္ဓိတံ။ အဓမ္မော ကိရ ဘော ဣတိတိ
အယုတ္တံ ကိရ ဘော အဇ္ဇ ဣမသ္မိ လောကေ ဝတ္တတိ။ ပမတ္တောတိ တိဒိဏသုရံ
ပိဝိတွာ ဝိယ မတ္တော ပမတ္တော ပမာဒံ အာပန္နော။ ပဒိက္ခောတိ ဒပ္ပိတော။
“ပကုဋ္ဌေါ'သိ ဝိမနော'သိ”တိ သဗ္ဗံ ဝိလာပဝသေန ဘဏန္တိ။ ဇဋ္ဌန္တိ တာတ
အမှာကံ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလံ။ ဝလိနံ ပံသုဂတန္တိ ယဒါ အာကုလံ မလဂ္ဂဟိတံ
ဘဝိဿတိ။ ကော'ဒါနိတိ ဣဒါနိ ကော သဏ္ဌပေဿတိ၊ သောဓေတွာ ဥဇုံ
ကရိဿတိတိ။

အထဿ မာတာ ဗဟုံ ဝိလပိတွာ တဿ ဥရေ ဟတ္ထံ ဌပေတွာ သန္တာပံ
ဥပဓာရေန္တိ “ပုတ္တဿ မေ သန္တာပေါ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဝိသဝေဂေန ဝိသညိတံ
အာပန္နော ဘဝိဿတိ၊ နိဗ္ဗိသဘာဝတ္ထာယ စဿ သစ္စကိရိယံ ကရိဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ သစ္စကိရိယမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၃၀၁။ “ဒိဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
အဋ္ဌိတာ ပုတ္တသောဂေန၊ မာတာ သစ္စံ အဘာသထ။
- ၃၀၂။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ ဓမ္မစာရီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၃။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ မြဟ္မစာရီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၄။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ သစ္စဝါဒီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၅။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ မာတာပေတ္တိဘရော အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၆။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၇။ ယေန သစ္စေန’ယံ သာမော၊ ပါဏာ ဝိယတရော မမ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၀၈။ ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ မယုဉ္ဇေဝ ပိတုစ္စ တေ။
သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု”တိ။

တတ္ထ ယေန သစ္စေနာတိ ယေန ဘူတေန သဘာဝေန။ ဓမ္မစာရီတိ ဒသ-
ကုသလကမ္မပထဓမ္မစာရီ။ သစ္စဝါဒီတိ ဟသိတဝသေနပိ မုသာဝါဒံ န ဝဒတိ။
မာတာပေတ္တိဘရောတိ အနုလသော ဟုတွာ ရတ္တိန္ဒြိယံ မာတာပိတရော ဘရိ။
ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကောတိ ဇေဋ္ဌာနံ မာတာပိတူနံ သက္ကာရကာရကော
ဟောတိ။

ဧဝံ မာတရာ သတ္တဟိ ဂါထာဟိ သစ္စကိရိယာယ ကတာယ သာမော
ပရိဝတ္တိတွာ နိပဇ္ဇိ။ အထဿ ပိတာ “ဇီဝတိ မေ ပုတ္တော၊ အဟမ္ဘိဿ သစ္စ-
ကိရိယံ ကရိဿာမိ”တိ တထေဝ သစ္စကိရိယမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

- ၃၀၉။ “ဒိဿာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္တိတံ။
အဋ္ဌိတာ ပုတ္တသောဂေန၊ ပိတာ သစ္စံ အဘာသထ။

- ၃၉၀။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ ဓမ္မစာရီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၁။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ မြဟ္မစာရီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၂။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ သစ္စဝါဒီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၃။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ မာတာပေတ္တိဘရော အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၄။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၅။ ယေန သစ္စေန'ယံ သာမော၊ ပါဏာ ပိယံတရော မမ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၆။ ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ မယုဇ္ဇေဝ မာတုစ္စ တေ။
သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတူ"တိ။

ဧဝံ ပိတရိ သစ္စကိရိယံ ကရောန္တေ မဟာသတ္တော ပရိဝတ္တိတွာ ဣတရေန ပဿေန နိပဋ္ဌိ။ အထဿ တတိယံ သစ္စကိရိယံ ဒေဝတာ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အဟ—

- ၃၉၇။ “သာ ဒေဝတာ အန္တရဟိတာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
သာမဿ အနုကမ္ပာယ၊ ဣမံ သစ္စံ အဘာသထ။
- ၃၉၈။ ပဗ္ဗတျာ'ဟံ ဂန္ဓမာဒနေ၊ စိရရတ္တနိဝါသိနိ။
န မေ ပိယတရော ကောစိ၊ အညော သာမေန ဝိဇ္ဇတိ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၃၉၉။ သဗ္ဗေ ဝနာ ဂန္ဓမယာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
- ၄၀၀။ တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဉ္စိတံ။
ဒိပ္ပံ သာမော သမုဋ္ဌာသိ၊ ယုဝါ ကလျာဏဒဿနော"တိ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဉ္စာ'ဟန္တိ ပဗ္ဗတေ အဟံ။ သဗ္ဗေဝနာ ဂန္ထမယာတိ သဗ္ဗေ ရုက္ခာ
ဂန္ထမယာ။ န ဟိ တတ္ထ အဂန္ဓော နာမ ကောစိ ရုက္ခော အတ္ထိ။ တေသန္တိ
ဘိက္ခဝေ တေသံ ဥဘိန္တံ လာလပ္ပမာနာနဉ္စေဝ ဒေဝတာယ သစ္စကိရိယာယ
ပရိယောသာနေ ခိပ္ပံ သာမော ဥဋ္ဌာသိ၊ ပဒုမပတ္တတော ဥဒကံ ဝိယဿ ဝိသံ
ဝိနိဝတ္တေတွာ အာဗာဓော ဝိဂတော၊ ဣမ န ခေါ ဝိဒ္ဓေါ၊ ဧတ္ထ န ခေါ
ဝိဒ္ဓေါတိ ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနမ္ပိ န ပညာယိ။

ဣတိ မဟာသတ္တဿ နိရောဂဘာဝေါ၊ မာတာပိတုနဉ္စ စက္ခုပဋိလာဘော၊
အရုဏ္ဏမနဉ္စ၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန တေသံ စတုန္တံ အဿမေယေဝ ပါကုဋ္ဌဘာ-
ဝေါ စာတိ သဗ္ဗံ ကေက္ခဏေယေဝ အဟောသိ။ မာတာပိတရော “စက္ခုနိ
နော လဒ္ဓါနိ၊ သုဝဏ္ဏသာမော စ အရောဂေါ ဇာတော”တိ အတိရေကတရံ
တုဿိသု။ အထ နေ သာမပဏ္ဍိတော ဂါထံ အဘာသိ—

၄၀၁။ “သာမော'ဟ'မသ္မိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ သောတ္ထိနာ'မိ သမုဋ္ဌိတော။

မာ ဗာဠံ ပရိဒေဝေထ၊ မဇ္ဈနာ'ဘိဝဒေထ မ”န္တိ။

(တတ္ထ သောတ္ထိနာ'မိ သမုဋ္ဌိတောတိ သောတ္ထိနာ သုခေန ဥဋ္ဌိတော အမှိ
ဘဝါမိ။ မဇ္ဈနာတိ မရုဏ္ဏမနေန မံ အဘိဝဒေထ။)၂

အထ သော ရာဇာနံ ဒိသွာ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၄၀၂။ “သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရ ဂတံ။

ဣဿရော'သိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။

၄၀၃။ တိန္ဒြကာနိ ဝိယာလာနိ၊ မရုကေ ကာသုမာရိယော။

ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္စ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။

၄၀၄။ အတ္ထိ မေ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂမ္ဘရာ။

တတော ဝိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တံ အဘိကံသိ”တိ။

ရာဇာပိ တံ အစ္စရိယံ ဒိသွာ အာဟ—

၄၀၅။ “သမ္မုယာမိ ပမုယာမိ၊ သဗ္ဗာ မုယန္တိ မေ ဒိသာ။

ပေတံ တံ သာမ မဒ္ဒန္တိ၊ ကော န တံ သာမ ဇီဝသိ”တိ။

တတ္ထ ဖေတန္တိ သာမ အဟံ တံ မတံ အဒ္ဓသံ။ ကော နု တွန္တိ ကထံ နု တုံ
ဇီဝိတံ ပဋိလဘသီတိ ပုစ္ဆိ။

မဟာသတ္ထော “အသံရာဇာ မံ ‘မတော’တိ သလ္လက္ခေသိ၊ အမတဘာဝဿ
ပကာသေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၄၀၆။ “အပိ ဇီဝံ မဟာရာဇ၊ ပုရိသံ ဂါဠဝေဒနံ။
ဥပနိတမနသင်္ကပ္ပံ၊ ဇီဝန္တံ မညတေ မတံ။

၄၀၇။ အပိ ဇီဝံ မဟာရာဇ၊ ပုရိသံ ဂါဠဝေဒနံ။
တံ နိရောဓဂတံ သန္တံ၊ ဇီဝန္တံ မညတေ မတံ”န္တိ။

တတ္ထ အပိ ဇီဝန္တိ ဇီဝမာနံ အပိ။ ဥပနိတမနသင်္ကပ္ပန္တိ ဘဝင်္ဂဩတိတ္ထ-
စိတ္တာစာရံ။ ဇီဝန္တန္တိ ဇီဝမာနမေဝ “သော မတော”တိ မညတိ။
နိရောဓဂတန္တိ အဿာသပဿာသနိရောဓံ သမာပန္တံ သန္တံ ဝိဇ္ဇမာနံ မံ ဧဝံ
လောကော မတံ ဝိယ ဇီဝန္တမေဝ မညတိ။

ဧဝေ ပန ဝဘွာ မဟာသတ္ထော ရာဇာနံ အတ္ထေ ယောဇေတုကာမော
ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ပုန ဒွေ ဂါတာ အဘာသိ—

၄၀၈။ “ယော မာတရံ ပိတရံ ဝါ၊ မဇ္ဈော ဓမ္မေန ပေါသတိ။
ဒေဝါပိ နံ တိကိစ္ဆန္တိ၊ မာတာပေတ္တိဘရံ နရံ။

၄၀၉။ ယော မာတရံ ပိတရံ ဝါ၊ မဇ္ဈော ဓမ္မေန ပေါသတိ။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ”တိ။

တံ သုဘွာ ရာဇာ “အတ္ထရိယံ ဝတ ဘော မာတာပေတ္တိဘရဿ ဇန္တုနော
ဥပ္ပန္နရောဂံ ဒေဝတာပိ တိကိစ္ဆန္တိ၊ အတိဝိယ အယံ သာမော သောဘင်္ဂ”တိ
အဇ္ဈင်္ဂိ ပဂ္ဂယု ယာစန္တော အာဟ—

၄၁၀။ “သေ ဘိယျော ပမယာမိ၊ သဗ္ဗာ မယုန္တိ မေ ဒိသာ။
သရဏံ တံ သာမ ဂစ္ဆာမိ၊ တုဉ္စ မေ သရဏံ ဘဝါ”တိ။

တတ္ထ ‘ဘိယျော’တိ ယသ္မာ တာဒိသေ ပရိသုဒ္ဓသီလရုဏသမ္ပန္နေ တယံ
အပရိတ္တိံ၊ တသ္မာ အတိရေကတရံ သမ္ပယုာမိ။ တုဉ္စ မေ သရဏံ ဘဝါတိ
သရဏံ ဂစ္ဆန္တဿ မေ တံ သရဏံ ဘဝ၊ ပတိဋ္ဌာ ဟောဟိ၊ ဒေဝလောကဂါမိ-
မဂ္ဂံ ကရောဟိတိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “သစေဝိ မဟာရာဇ ဒေဝလောကံ ဂန္ထကုာ-
မောသိ၊ မဟန္တံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမောသိ၊ ဣမာသု ဒသရာဇဓမ္မ-
စရိယာသု ဝတ္တဿူ”တိ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဒသ ရာဇဓမ္မစရိယဂါထာ
အဘာသိ—

၄၁၁။ “ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတုသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၂။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၃။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၄။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၅။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၆။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၇။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၈။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၉။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိက္ခော သုခါဝဟော။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၂၀။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဇ္ဇန္တာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိက္ခေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ”တိ။

တာသံ အတ္ထော တေသကုဏဇာတကေ^၁ ဝိတ္တာရိတောဝ။ ဧဝံ မဟာ-
သတ္ထော တဿ ဒသ ရာဇဓမ္မေ ဒေသေတွာ ဥတ္တရိဝိ ဩဝေတွာ ပဉ္စ သီလနိ
အဒါသိ။ သော တဿ ဩဝါဒံ သိရဿ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ မဟာသတ္ထံ ဝဋ်တွာ
ခမာပေတွာ ဗာရာဏသီ^၂ ဂန္ဒာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော
အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္ထောဝိ ယာဝဇီဝံ မာတာပိတရော ပရိစရိတွာ
မာတာပိတူဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စ အဘိညာ စ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္ထာ ဣဒံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ပေါသနံ
နာမ ပဏှိတာနံ ဝံသော”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ။ သစ္စပရိယောသာနေမာတုပေါသကဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလံ
ပါပုဏိ။ တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ။ ဒေဝဓိတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊
သတ္ထော အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဒုကူလပဏှိတော မဟာကဿပေါ၊ ပါရိကာ ဘဒ္ဒကာပိ-
လာနိ ဘိက္ခုနိ၊ သုဝဏ္ဏသာမပဏှိတော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
အဟောသိန္တိ။

သုဝဏ္ဏသာမဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-နိမိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၁)

အန္တရံ ဝတ လောကသို့န္တိ ဣဒံ သတ္တာ မိထိလံ ဥပနိဿာယ မဃဒေဝ-
အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တော သိတပါတုကမ္ပံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ကေဒိဝသဉ္စိ
သတ္တာ သာယန္တသမယေ သမ္ပဟုလေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ တသ္မိံ အဗ္ဗဝနေ
စာရိကံ စရမာနော ဧကံ ရမဏီယံ ဘူမိပ္ပဒေသံ ဒိသ္မာ အတ္တနော ပုဗ္ဗစရိယံ
ကထေတုကာမော ဟုတွာ သိတပါတုကမ္ပံ ကတွာ အာယသ္မတာ အာနန္တတ္ထေ-
ရေန သိတပါတုကမ္ပကာရဏံ ပုဋ္ဌော “အာနန္တ အယံ ဘူမိပ္ပဒေသော ပုဗ္ဗေ
မယာ မဃဒေဝရာဇကာလေ ဈာနကိဉ္စ ကိဋ္ဌန္တေန အဇ္ဈာပုဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ဝတွာ
တေန ယာစိတော ပညတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလနဂရေ မဃဒေဝေါ နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ
ကာရေသိ။ သော စတုရာသီတိဝဿသဟဿာနိ ကုမာရကိဉ္စ ကိဋ္ဌိ၊ စတုရာ-
သီတိဝဿသဟဿာနိ ဥပရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ စတုရာသီတိဝဿသဟဿာနိ ရဇ္ဇံ
ကာရေန္တော “ယဒါ မေ သမ္ပ ကပ္ပက သိရသ္မိံ ပလိတာနိ ပဿေယျာသိ၊
တဒါ မေ အာရောစေယျာသိ”တိ အာဟ။ အပရဘာဂေ ကပ္ပကော ပလိတာနိ
ဒိသ္မာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ ပလိတံ သုဝဏ္ဏသဏ္ဌာသေန ဥဒ္ဓရာ-
ပေတွာ ဟတ္ထတလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပလိတံ ဩလောကေတွာ မစ္စုရာဇေန
အာဂန္တော နလာဇေ လဂ္ဂံ ဝိယ မရဏံ သမ္ပဿမာနော “ဣဒါနိ မေ ပဗ္ဗဇိတ-
ကာလော”တိ ကပ္ပကဿ ဂါမဝရံ ဒတွာ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ပက္ခောသာပေတွာ
“တာတ ရဇ္ဇံ ပဋိစ္စ၊ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဝတွာ “ကိံကာရဏာ ဒေဝါ”တိ
ပုတ္တေ—

“ဥတ္တမဂ်ရဟာ မယံ၊ ဣမေ ဇာတာ ဝယောဟရာ။

ပါတုဘူတာ ဒေဝဒူတာ၊ ပဗ္ဗဇာသမယော မမာ”တိ—

ဝတွာ ပုတ္တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိတွာ “တာတ တုမ္ပိ ဧဝရူပံ ပလိတံ ဒိသ္မာဝ ပဗ္ဗ-
ဇေယျာသိ”တိ တံ ဩဝဒိတွာ နဂရာ နိက္ခမိတွာ အဗ္ဗဝနေ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
စတုရာသီတိဝဿသဟဿာနိ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မ-
လောကေနိဗ္ဗတ္တိ။ ပုတ္တောပိဿ ဧတေနော ဥပါယေန ပဗ္ဗဇိတွာ မြဟ္မလောက-
ပရာယဏော အဟောသိ။ တထာ တဿ ပုတ္တော၊ တထာ တဿ ပုတ္တောတိ ဧဝံ
ဒ္ဓိဟိ ဦးနာနိ စတုရာသီတိဝတ္ထိယသဟဿာနိ သိသေ ပလိတံ ဒိသ္မာဝ ဣမသ္မိံ

အမ္မဝနေ ပဗ္ဗဇိတွာ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

တေသံ သဗ္ဗပဌမံ နိဗ္ဗတ္တော မဃဒေဝရာဇာ မြဟ္မလောကေ ဌိတောဝ အတ္တနော ဝံသံ ဩလောကေန္တော ဌိဟိ ဌိနာနိ စတုရာသီတိခတ္တိယ- သဟဿာနိ ပဗ္ဗဇိတာနိ ဒိသ္မာ တဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ “ဣတော န ခေါ ပရံ ပဝတ္တိဿတိ၊ န ပဝတ္တိဿတိ”တိ ဩလောကေန္တော အပ္ပဝတ္တနဘာဝံ ဥတွာ “မမ ဝံသံ အဟမေဝ ဃဋ္ဌေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ တတော စဝိတွာ မိတ္ထိလ- နဂရေ ရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိတွာ ဒသမာသစ္စယေန မာတု ကုန္တိတော နိက္ခမိ။ ရာဇာ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝေ နေမိတ္တကေ မြာဟ္မဏေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ။ တေတဿ လက္ခဏာနိ ဩလောကေတွာ “မဟာရာဇ အယံ ကုမာရော တုမှာကံ ဝံသံ ဃဋ္ဌေန္တော ဥပ္ပန္နော။ တုမှာကံ ဟိ ဝံသော ပဗ္ဗဇိတဝံသော၊ ဣမဿ ပရတော နာဂမိဿတိ”တိ ဝဒိံသု။ တံ သုတွာ ရာဇာ “အယံ ကုမာရော ရထစက္ကနေမိ ဝိယ မမ ဝံသံ ဃဋ္ဌေန္တော ဇာတော၊ တဿ နာမိကုမာရော”တိ နာမံ ကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “နိမိကုမာရော”တိဿ နာမံ အကာသိ။

သော ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒါနေ သီလေ ဥပေါသထကမ္မေ စ အဘိရတော အဟောသိ။ အထဿ ပိတာ ပုရိမနယေနေဝ ပလိတံ ဒိသ္မာ ကပ္ပကဿ ဂါမဝရံ ဒတွာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေတွာ အမ္မဝနေ ပဗ္ဗဇိတွာ မြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။ နိမိရာဇာ ပန ဒါနဇ္ဈာသယတာယ စတုသု နဂရဒွါရေသု နဂရမဇ္ဈေ စာတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု ပဉ္စ ဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ ဧကေကာယ ဒါနသာလာယ သတ- သဟဿံ သတသဟဿံ ကတွာ ဒေဝသိကံ ပဉ္စ ပဉ္စ ကဟာပဏသတ- သဟဿာနိ ပရိစ္စဇိ၊ နိစ္စံ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခိ၊ ပက္ခဒိဝေသေသု ဥပေါသထံ သမာဒိယိ၊ မဟာဇနမ္ပိဒါနာဒိသု ပုညေသု သမာဒပေသိ၊ သဂ္ဂမဂ္ဂံ အာစိက္ခိတွာ နိရယဘယေန တဇ္ဇေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တဿ ဩဝါဒေ ဌိတာ မနုဿာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ ဒေဝ- လောကော ပရိပူရိ၊ နိရယော တုစ္ဆော ဝိယ အဟောသိ။ တဒါ တာဝတိံသ- ဘဝနေ ဒေဝသံဃာ သုဓမ္မာယံ ဒေဝသုဘာယံ သန္တိပတိတွာ “အဟော ဝတ အမှာကံ အာစရိယော နိမိရာဇာ၊ တံ နိဿာယ မယံ ဣမံ ဗုဒ္ဓဉာဏေနပိ အပရိစ္ဆိန္နနီယံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝါမာ”တိ ဝတွာ မဟာသတ္တဿ ဂုဏေ

ဝဏ္ဏယီသု။ မနုဿလောကေပိ မဟာသမုဒ္ဒပိဋေ အာသိတ္တတေလံ ဝိယ မဟာ-
သတ္တဿ ဂုဏကထာ ပတ္တရိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ အာဝိဘူတံ ကတော ဘိက္ခု-
သံဃဿ ကထေန္တော အာဟ—

၄၂၁။ “အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ။
ယဒါ အဟု နိမိရာဇာ၊ ပဏ္ဍိတော ကုသလတ္ထိကော။

၄၂၂။ ရာဇာ သဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ အဒါ ဒါနံ အရိန္ဒမော။
တဿ တံ ဒေတော ဒါနံ၊ သင်္ကပ္ပေါ ဥဒပဇ္ဇေယ။
ဒါနံ ဝါ မြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ပလ”န္တိ။

တတ္ထ ယဒါ အဟူတိ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ပဏ္ဍိတော အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ
ကုသလတ္ထိကော နိမိရာဇာ အဟောသိ၊ တဒါ ဒေဝမနုဿာ “အစ္ဆေရံ ဝတ
တော ဧဝရူပါပိ နာမ အနုပ္ပန္န ဗုဒ္ဓဉာဏေ မဟာဇနဿ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ သာဓေ-
မာနာ လောကသ္မိံ ဝိစက္ခဏာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ ဧဝံ တဿ ဂုဏကထံ ကထေသုန္တိ
အတ္ထော။ “ယထာ အဟူ”တိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော—ယထာ^၁ အဟု
နိမိရာဇာ ပဏ္ဍိတော ကုသလတ္ထိကောယေဝ၊ တထာရူပါ မဟာဇနဿ ဗုဒ္ဓ-
ကိစ္စံ သာဓေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ။ ယံ တေသံ ဥပ္ပန္တံ၊ တံ အစ္ဆေရံ ဝတ
လောကသ္မိန္တိ။ ဣတိ သတ္တာ သယမေဝ အစ္ဆရိယဇာတော ဧဝမာဟ။ သဗ္ဗ-
ဝိဒေဟာနန္တိ သဗ္ဗဝိဒေဟရဋ္ဌဝါသိနံ။ ကတမံ သူတိ ဧတေသု ဒွီသု ကတမံ န
ခေါ မဟပ္ပလန္တိ အတ္ထော။

သော ကိရ ပန္နရသိဥပေါသထဒိဝသေ ဥပေါသထိကော ဟုတွာ သဗ္ဗာ-
ဘရဏာနိ ဩမုဗ္ဗိတွာ သိရိသယနပိဋေ နိပန္နောဝ ခွေ ယာမေ နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိတွာ
ပစ္စိမယာမေ ပဗုဒ္ဓေါ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ “အဟံ မဟာဇနဿ အပရိမာဏံ
ဒါနမ္ပိ ဒေမိ၊ သီလမ္ပိ ရက္ခာမိ၊ ဒါနဿ န ခေါ မဟန္တံ ဖလံ၊ ဥဒါဟု
မြဟ္မစရိယဿာ”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော ကင်္ဂံ ဆိန္ဒိတုံ နာသက္ခိ။ တသ္မိံ
ခဏေ သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ ဒေယေသိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ
တထာ ဝိတက္ကေန္တံ ဝိသွာ “ကင်္ဂမဿ ဆိန္ဒိဿာမိ”တိ ဧကေကောဝံ သီဃံ
အာဂန္တော သကလနိဝေသနံ ဧကောဘာသံ ကတွာ သိရိဂန္တံ ပဝိသိတွာ
ဩဘာသံ ဖရိတွာ အာကာသေ ဌတွာ တေန ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၄၂၃။ “တဿ သင်္ကပ္ပ’မညာယ၊ မဃဝါ ဒေဝကုဉ္ဇရော။
သဟဿနေတ္တော ပါတုရဟု၊ ဝဏ္ဏေန ဝိဟနံ တမံ။
- ၄၂၄။ သလောမဟဋ္ဌော မနုဇိန္ဒော၊ ဝါသဝံ အဝစာ နိမိ။
ဒေဝတာ နှုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
- ၄၂၅။ န စ မေ တာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ဒိဋ္ဌော ဝါ ယဒိ ဝါ သုတော။
အာစိက္ခ မေ တံ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
- ၄၂၆။ သလောမဟဋ္ဌံ ဥတုာန၊ ဝါသဝေါ အဝစာ နိမိ။
‘သက္ကောဟ’မသ္မိ ဒေဝိန္ဒော၊ အာဂတော’သ္မိ တဝန္တိကေ။
အလောမဟဋ္ဌော မနုဇိန္ဒ၊ ပုစ္ဆ ပဉ္စ ယ’မိစ္ဆသိ’။
- ၄၂၇။ သော စ တေန ကတောကာသော၊ ဝါသဝံ အဝစာ နိမိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ မဟာရာဇ၊ သဗ္ဗဘူတာန’မိဿရ။
‘ဒါနံ ဝါ မြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ပလံ’။
- ၄၂၈။ သော ပုဋ္ဌော နရဒေဝေန၊ ဝါသဝေါ အဝစာ နိမိ။
ဝိပါကံ မြဟ္မစရိယဿ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ’ဇာနတော။
- ၄၂၉။ ဟိနေန မြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္ထံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတိ။
- ၄၃၀။ န ဟေ’တေ သုလဘာ ကာယာ၊ ယာစယောဂေန ကေနစိ။
ယေ ကာယေ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အနာဂါရာ တပဿိနော”တိ။

တတ္ထ သလောမဟဋ္ဌောတိ ဘိက္ခဝေ သော နိမိရာဇာ ဩဘာသံ ဒိသ္မာ
အာကာသံ ဩလောကေန္တော တံ ဒိဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတံ ဒိသ္မာဝ ဘယေန
လောမဟဋ္ဌော ဟုတွာ “ဒေဝတာ နှုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော”တိအာဒိနာ ပုစ္ဆိ။
အလောမဟဋ္ဌောတိ နိဗ္ဗယော အဟဋ္ဌလောမော ဟုတွာ ပုစ္ဆ မဟာရာဇာတိ။
ဝါသဝံ အဝစာတိ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ သက္ကံ အဝေါစ။ ဇာနံ အက္ခာသိ’-
ဇာနတောတိ ဘိက္ခဝေ သော သက္ကော အတိတေ အတ္တနာ ပစ္စက္ခတော
ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ မြဟ္မစရိယဿ ဝိပါကံ’ ဇာနန္တော တဿ အဇာနတော အက္ခာသိ။

ဟိနေနာတိအာဒိသု ပုထုတိတ္ထာယတနေ မေထုနဝိရတိမတ္တံ သီလံ ဟိနံ
နာမ၊ တေန ခတ္တိယကုလေ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဈာနဿ ဥပစာရမတ္တံ မဇ္ဈိမံ နာမ၊ တေန

ဒေဝတ္တံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနံ ပန ဥတ္တမံ နာမ၊ တေန ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တံ ဗာဟိရကာ နိဗ္ဗာနန္တိ ကထေန္တိ။ တေနာဟ “ဝိသုဇ္ဈတိ”တိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဗုဒ္ဓသာသနာ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ဘိက္ခုနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပတ္ထေန္တဿ ဗြဟ္မစရိယစေတနာ ဟိနတာယ ဟိနံ နာမ၊ တေန ယထာပတ္တိတေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ဘိက္ခုနော အဋ္ဌသမာပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနံ မဇ္ဈိမံ နာမ၊ တေန ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ ဥတ္တမံ နာမ၊ တေန ဝိသုဇ္ဈတိတိ။ ဣတိ သက္ကော “မဟာရာဇ ဒါနတော သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန ဗြဟ္မစရိယ-ဝါသောဝ မဟပ္ပလော”တိ ဝဏ္ဏေတိ။ ကာယာတိ ဗြဟ္မဃဋ္ဌာ။ ယာစ-ယောဂေနာတိ ယာစနယုတ္တကေန ယညယုတ္တကေန ဝါတိ^၁ ဥဘယတ္ထာပိ^၂ ဒါယကဿေဝေတံ နာမံ။ တပဿိနောတိ တပနိဿိတကာ။

ဣမာယ ဂါထာယ ဗြဟ္မစရိယဝါသဿေဝ မဟပ္ပလဘာဝံ ဒီပေတွာ ဣဒါနိ ယေ အတိတေ မဟာဒါနံ ဒတွာ ကာမာဝစရံ အတိက္ကမိတုံ နာသက္ခိံသု၊ တေ ရာဇာနော ဒဿေန္တော အာဟ—

၄၃၁။ “ဒုဒိပေါ^၃ သာဂရော သေလော၊ မုဇေဏိန္ဒော^၄ ဘဂီရသော။
ဥသိန္ဒရော ကဿပေါ စ^၅၊ အသကော စ ပုထုဇ္ဇနော။

၄၃၂။ ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော၊ ခတ္ထိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဗဟူ။
ပုထုယညံ ယဇိတွာန၊ ပေတတ္ထံ နာတိဝတ္တိသု”န္တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ပုဗ္ဗေ ဗာရာဏသီယံ ဒုဒိပေါ နာမ ရာဇာ ဒါနံ ဒတွာ မရဏစက္ကေန ဆိန္ဒော ကာမာဝစရေယေဝ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တထာ သာဂရာ-ဒယော အဋ္ဌာတိ ဧတေ စ အညေ စ ဗဟူ ရာဇာနော စေဝ ခတ္ထိယာ ဗြာဟ္မဏာ စ ပုထုယညံ ယဇိတွာန အနေကပ္ပကာရံ ဒါနံ ဒတွာ ကာမာ-ဝစရဘူမိသင်္ခါတံ ပေတတ္ထံ နာတိဝတ္တိသုတိ အတ္ထော။ ကာမာဝစရဒေဝတာ ဟိ ရူပါဒိနော ကိလေသဝတ္ထုဿ ကာရဏာ ပရံ ပစ္စာသီသနတော ကပဏ-တာယ “ပေတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

၁-ယာစကယုတ္တကေန ယာစနယောဂေနဝါ ယညယုတ္တကေနာတိ(သီ)၊ ယာစနယုတ္တကေန ယာစယောဂေန ဝါ ယညယုတ္တေန ဝါတိ အတ္ထော (သျှာ)၊ ယာစယောဂေန ဝါ ယည-ယုတ္တကေန ဝါတိ(ဣ)

၂-ဥဘယထာပိ(သီ၊သျှာ၊ဣ) ၃-ဒုတိပေါ(က) ၄-မုဇလိန္ဒော(သီ၊ဣ)၊ ဘုဇဂိန္ဒော(သျှာ)

၅-ဥသိန္ဒရော အဋ္ဌကေဒု စ (သီ၊ဣ)၊ ဥသိန္ဒရော အတ္တကော စ (သျှာ)

“ယေ အဒုတိယာ န ရမန္တိ ဧကိကာ၊
 ဝိဝေကဇံ ယေ န လဘန္တိ ဝီတိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဣန္ဒြိယမာနဘောဂါ၊
 တေ ဝေ ပရာမီနသုခါ ဝရာကာ”တိ။

ဧဝံ ဒါနဖလတော မြဟ္မစရိယဖလဿေဝ မဟန္တဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
 မြဟ္မစရိယဝါသေန ပေတဘဝနံ အတိက္ကမိတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတာပသေ
 ဒဿေန္တော အာဟ—

၄၃၃။ “အထ ယိမေ^၁ အဝတ္တိ^၂သု၊ အနာဂါရာ တပဿိနော။
 သတ္တိ^၃သယော ယာမဟနု၊ သောမယာမော^၂ မနောဇဝေါ။

၄၃၄။ သမုဒ္ဓေါမာသော ဘရတော စ၊ ဣသိ ကာလပုရက္ခတော^၃။
 အင်္ဂီရသော ကဿပေါ စ၊ ကိသဝန္တော အကတ္တိ စာ”တိ^၄။

တတ္ထ အဝတ္တိ^၂သုတိ ကာမာဝစရံ အတိက္ကမိ^၃သု။ တပဿိနော^၂တိ သီလ-
 တပဉ္စေဝ သမာပတ္တိတပဉ္စ နိဿိတာ။ သတ္တိ^၃သယော^၂တိ ယာမဟနုအာဒယော
 သတ္တ ဘာတရောဝ သန္ဓာယာဟ။ အင်္ဂီရသာဒီဟိ စတူဟိ သဒ္ဓိ^၃ ကောဒသေ-
 တေ အဝတ္တိ^၂သု အတိက္ကမိ^၃သုတိ အတ္ထော။

ဧဝံ တာဝ သုတဝသေနေဝ^၁ ဒါနဖလတော မြဟ္မစရိယဝါသဿေဝ
 မဟပ္ပလတံ ဝဏ္ဏေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ အာဟရန္တော အာဟ—

၄၃၅။ “ဥတ္တရေန နဒီ သီဒါ၊ ဂမ္ဘိရာ ဒုရတိက္ကမာ။
 နဋ္ဌဂိုဏ္ဍာ ဇောတန္တိ၊ သဒါ ကဉ္စနပဗ္ဗတာ။

၄၃၆။ ပရုဠကန္တာ တဂရာ၊ ရုဠကန္တာ ဝနာ နဂါ။
 တတြာ’သုံ ဒသသဟဿာ၊ ပေါရာဏာ ဣသယော ပုရေ။

၄၃၇။ အဟံ သေဠော’သ္မိ ဒါနေန၊ သံယမေန ဒမေန စ။
 အနတ္တရံ ဝတံ ကတွာ၊ ပကိရစာရီ သမာဟိတေ။

၄၃၈။ ဇာတိမန္တံ အဇစ္စန္တံ၊ အဟံ ဥဇုဂတံ နရံ။
 အတိဝေလံ နမဿိဿံ၊ ကမ္မဗန္ဓု ဟိ မာဏဝါ။

၁-အဒ္ဓါ ဣမေ (သီ၊ဣ) ၂-သောမယာဂေါ (သီ၊သျှ၊ဣ) ၃-ကာလိကရက္ခိယော (သီ၊ဣ)
 ၄-အကိတ္တိ စာတိ (သီ၊သျှ၊ဣ) ၅-သုတိဝသေနေဝ (သီ၊ဣ)

၄၃၉။ သဗ္ဗေ ဝဏ္ဏာ အဓမ္မဌာ၊ ပတန္တိ နိရယံ အဓော။

သဗ္ဗေ ဝဏ္ဏာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စရိတွာ ဓမ္မ'မုတ္တမ'န္တိ။

တတ္ထ ဥတ္တရေနာတိ မဟာရာဇ အတိတေ ဥတ္တရဟိမဝန္တေ ဦး၌ သုဝဏ္ဏ-
ပဗ္ဗတာနံ အန္တရေ ပဝတ္တာ သီဒါ နာမ နဒီ ဂမ္ဘီရာ နာဝါဟိဝိ ဒုရတိက္ကမာ
အဟောသိ။ ကိံကာရဏာ? သာ ဟိ အတိသုခုမောဒကာ၊ သုခုမတ္တာ
ဥဒကဿ အန္တမသော မောရိပ္ပမတ္တဗ္ဗိ တတ္ထ ပတိတံ န သဏ္ဌာတိ၊ ဩသီ-
ဒိတွာ ဟေဌာတလမေဝ ဂစ္ဆတိ။ တေနေဝ သာ သီဒါ နာမ အဟောသိ။
တေ ပန တဿာ တီရေသု ကဉ္စနပဗ္ဗတာ သဒါ နဠဂိဝဏ္ဏာ ဟုတွာ ဇောတန္တိ
ဩဘာသန္တိ။ ပရုဇ္ဈကန္တာ တဂရာတိ တဿာ ပန နဒိယာ တီရေ ကန္တာ
ပရုဇ္ဈတဂရာ အဟေသုံ တဂရဂန္ဓသုဂန္ဓိနော။ ရုဇ္ဈကန္တာ ဝနာ နဂါတိ
ယေ တတ္ထ အညေဝိ ပဗ္ဗတာ၊ တေသဗ္ဗိ အန္တရေ ကန္တာ ရုဇ္ဈဝနာ အဟေသုံ၊
ပုပ္ဖလူပဂရုက္ခသဉ္စန္ဒာတိ အတ္ထော။ တတြာ'သုန္တိ တသ္မိံ ဧဝံ ရမဏီယေ
ဘူမိဘာဂေ ဒဿသဟဿာ ဣသယော အဟေသုံ။ တေ သဗ္ဗေဝိ အဘိညာ-
သမာပတ္တိလာဘိနောဝ။ တေသု ဘိက္ခာစာရဝေလာယ ကေစိ ဥတ္တရကုရုံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ ကေစိ မဟာဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဇမ္ဗုဒ္ဓလံ အာဟရန္တိ၊ ကေစိ ဟိမဝန္တေယေဝ
မရုဇ္ဈလာဇလာနိ အာဟရိတွာ ခါဒန္တိ၊ ကေစိ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလေ တံ တံ နဂရံ
ဂစ္ဆန္တိ။ ဧကောပိ ရသတဏှာဘိဘူတော နတ္ထိ၊ ဈာနသုခေနောဝိတိနာမေန္တိ။
ကဒါ ဧကော တာပသော အာကာသေန ဗာရာဏသိံ ဂန္ဓာ သုနိဝတ္ထော
သုပါရုတော ပိဏ္ဏာယ စရန္တော ပုရောဟိတဿ ဂေဟဒ္ဓါရံ ပါပုဏိ။ သော
ကဿ ဥပသမေ ပသီဒိတွာ အန္တောနိဝေသနံ အာနေတွာ ဘောဇေတွာ
ကဘိပါဟံ ပဋိဇေဋ္ဌန္တော ဝိဿာသေ ဥပ္ပန္တေ “ဘန္တေ တုမေ ကုဟိံ ဝသထာ”တိ
ပုစ္ဆိ။ အသုကဋ္ဌာနေ နာမာဝုသောတိ။ ကိံ ပန တုမေ ဧကကောဝ တတ္ထ
ဝသထ၊ ဥဒါဟု အညေဝိ အတ္ထိတိ။ ကိံ ဝဒေသိ အာဝုသော၊ တသ္မိံ ပဒေသေ
ဒဿသဟဿာ ဣသယော ဝသန္တိ၊ သဗ္ဗေဝိ အဘိညာသမာပတ္တိလာဘိနောတိ။
တဿ တေသံ ဂုဏံ သုတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ နမိ။ အထ နံ သော အာဟ
“ဘန္တေ မဗ္ဗိ တတ္ထ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ။ အာဝုသော တံ ရာဇပုရိသော၊
န တံ သက္ကာ ပဗ္ဗာဇေတုန္တိ။ တေန ဟိ ဘန္တေ အဇ္ဇာဟံ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိဿာမိ၊
တုမေ သွေဝိ အာဂစ္ဆေယျာထာတိ။ သော အဓိဝါသေသိ။

ဣတရောပိ ဘုတ္တပါတရာသော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဣစ္ဆာမဟံ ဒေဝ
ပဗ္ဗဇိတု”န္တိ အာဟ။ ကိံကာရဏာ ပဗ္ဗဇိဿသိတိ။ ကာမေသု ဒေါသံ နေက္ခမ္ပေ

စ အာနိသံသံ ဒိသ္မာတိ။ တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာဟိ၊ ပဗ္ဗဇိတောပိ မံ ဒဿေယျာသီတိ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္ဓာ ပုတ္တဒါရံ အနုသာသိတွာ သဗ္ဗံ သာပတေယျံ ဒဿေတွာ အတ္တနော ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ ဂဟေတွာ တာပဿဿ အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တောဝ နိသီဒိ။ ကာပသောပိ တထေဝ အာကာသေနာဂန္ဓာ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတွာ တဿ ဂေဟံ ပါဝိသိ။ သော တံ သက္ကစ္စံ ပရိဝိသိတွာ “ဘန္တေ မယာ ကထံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ သော တံ ဗဟိနဂရံ နေတွာ ဟတ္ထေ အာဒါယ အတ္တနော အာနုဘာဝေန တတ္ထ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပုနဒိဝသေ တံ တတ္ထေဝ ဌပေတွာ ဘတ္တံ အာဟရိတွာ ဒတွာ ကသိဏပရိကမ္ဘံ အာစိက္ခိ။ သော ကုတိပါဟေနေဝ အဘိညာသမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ သယမေဝ ပိဏ္ဍာယ စရတိ။

သော အပရဘာဂေ “အဟံ ရညော အတ္တာနံ ဒဿေတုံ ပဋိညံ အဒါသိံ၊ ဒဿေဿာမဿ အတ္တာန”န္တိ စိန္တေတွာ တာပသေ ဝဋ္ဌိတွာ အာကာသေန ဗာရာဏသီ ဂန္ဓာ ဘိက္ခုံ စရန္တော ရာဇဒ္ဓါရံ ပါပုဏိ။ ရာဇာ တံ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာနိတွာ အန္တောနိဝေသနံ ပဝေသေတွာ သက္ကာရံ ကတွာ “ဘန္တေ ကုဟိံ ဝသထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဥတ္တရဟိမဝန္တပဒေသေ ူ ကမ္ဘနပဗ္ဗတန္တရေ ပဝတ္တာယ သီဒါနဒိယာ တီရေ မဟာရာဇာတိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ ဧကကောဝ တတ္ထ ဝသထ၊ ဥဒါဟု အညေပိ အတ္တိတိ။ ကိံ ဝဒေသိ မဟာရာဇ၊ တတ္ထ ဒဿသဟဿာ ဣသယော ဝသန္တိ၊ သဗ္ဗေဝ အဘိညာသမာပတ္တိလာဘိနောတိ။ ရာဇာ တေသံ ဂုဏံ သုတွာ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခုံ ဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထ နံ ရာဇာ အာဟ “ဘန္တေ အဟံ တေသံ ဣသိနံ ဘိက္ခုံ ဒါတုကာမောမိ၊ ကိံ ကရောမီ”တိ။ မဟာရာဇ တေ ဣသယော ဇိဝှါဝိညေယျရသေ အဂိဇ္ဈါ၊ န သက္ကာ ဣဓာနေတုန္တိ။ ဘန္တေ တုမေ နိဿာယ တေ ဘောဇေဿာမိ၊ ဥပါယံ မေ အာစိက္ခထာတိ။ နေတန ဟိ မဟာရာဇ သစေ တေသံ ဒါနံ ဒါတုကာမောသိ၊ ဣတော နိက္ခမိတွာ သီဒါနဒိတီရေ ဝသန္တော တေသံ ဒါနံ ဒေဟီတိ။

သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ သဗ္ဗုပကရဏာနိ ဂါဟာပေတွာ စတုရဂ္ဂိနိယာ သေနာယ သဗ္ဗိံ နိက္ခမိတွာ အတ္တနော ရဇ္ဇသီမံ ပါပုဏိ။ အထ နံ တာပသော အတ္တနော အာနုဘာဝေန သဗ္ဗိံ သေနာယ သီဒါနဒိတီရံ နေတွာ နဒိဘိရေ ခန္ဓာဝါရံ ကာရာပေတွာ အာကာသေန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ပုနဒိဝသေ ပစ္စာဂမိ။ အထ နံ ရာဇာ သက္ကစ္စံ ဘောဇေတွာ “သွေ ဘန္တေ ဒဿသဟဿေ ဣသယော အာဒါယ ဣဝေဝ အာဂစ္ဆထာ”တိ အာဟ။ သော

“သာရ”တိ သမ္ပုဋ်တိတွာ ဂန္ဓာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ တေသံ ဣသိနံ အာရောစေသိ “မာရိသာ ဗာရာဏသိရာဇာ ‘တုမှာကံ ဘိက္ခံ ဒဿာမီ’တိ အာဂန္ဓာ သီဒါနဒီတိရေ နိသိန္ဓော သွေ ဝေါ နိမန္တေတိ၊ တဿာနကမ္ပာယ ခန္ဓာဝါရံ ဂန္ဓာ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ။ တေ “သာရ”တိ သမ္ပုဋ်တိတွာ အာကာသေန ဂန္ဓာ ခန္ဓာဝါရဿ အဝိဒူရေ ဩတရိံသု။ ရာဇာ တေ ဒိသွာ ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ ခန္ဓာဝါရံ ပဝေသေတွာ ပညတ္တာသနေသု နိသီဒါပေတွာ ဣသိဂဏံ ပဏီတေနာဟာရေန သန္တပေတွာ တေသံ ဣရိယာပထေ ပသန္ဓော သွာတနာယဝိ နိမန္တေသိ။ ဧတေနပါယေန ဒသန္တံ တာပသသဟဿာနံ ဒသဝဿသဟဿာနိ ဒါနံ အဒါသိ။ ဒဒန္တော စ တသ္မိယေဝ ပဒေသေ နဂရံ မာပေတွာ သဿကမ္ပံ ကာရေသိ။ န ခေါ ပန မဟာရာဇ တဒါ သော ရာဇာ အညော အဟောသိ၊ အထ ခေါ အဟံ သေဋ္ဌော’သ္မိ ဒါနေန၊ အဟမေဝ ဟိ တဒါ ဒါနေန သေဋ္ဌော ဟုတွာ တံ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဣမံ ပေဟလောကံ အတိက္ကမိတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ နာသက္ခိ။ မယာ ဒိန္တံ ပန ဒါနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သဗ္ဗေဝ တေ တာပသာ ကာမာဝစရံ အတိက္ကမိတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဣမိနာပေတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ “မြဟ္မစရိယဝါသောဝ မဟပ္ပလော”တိ။

ဧဝံ ဒါနေန အတ္တနော သေဋ္ဌဘာဝံ ပကာသေတွာ ဣတံရေဟိ တိဟိ ပဒေဟိ တေသံ ဣသိနံ ဂုဏံ ပကာသေတိ။ တတ္ထ သံယမေနာတိ သီလေန။ ဒမေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန။ အနုတ္တရန္တိ ဧတေဟိ ဂုဏေဟိ နိရန္တရံ ဥတ္တမံ ဝတံ သမာဒါနံ စရိတွာ။ ပကိရစာရီတိ ဂဏံ ပကိရိတွာ ပဋိက္ခိပိတွာ ပဟာယ ကေစာရိကေ၊ ဧကိဘာဝံ ဂတေတိ^၁ အတ္ထော။ သမာဟိတေတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဒိဟိ သမာဟိတစိတ္တေ။ ဧဝရူပေ အဟံ တပဿိနော ဥပဋ္ဌဟိန္တိ ဒေသေတိ။ အဟံ ဥဇုဂတန္တိ အဟံ မဟာရာဇ တေသံ ဒသသဟဿာနံ ဣသိနံ အန္တရေ ကာယဝင်္ကာဒိနံ အဘာဝေန ဥဇုဂတံ ဧကမ္ပိ နရံ ဟိနဇစ္စော ဝါ ဟောတု ဇာတိသမ္ပန္နော ဝါ၊ ဇာတိံ အဝိစာရေတွာ တေသံ ဂုဏေသု ပသန္ဓမာနသော ဟုတွာ သဗ္ဗမေဝ^၂ အတိဝေလံ နမသိဿံ၊ နိစ္စကာလမေဝ နမသိဿန္တိ ဝဒတိ။ ကိံကာရဏာ? ကမ္မဗန္ဓု။ ဟိ မာဏဝါတိ၊ သတ္တာ ဟိ နာမေတေ ကုမ္မဗန္ဓု၊ ကမ္မပဋိသရဏာ၊ တေနေဝ ကာရဏေန သဗ္ဗေ ဝဏ္ဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အနုတ္တရံ (သိ)၊ နိရုတ္တရံ (ဣ)

၂-သဗ္ဗေဝ တေ (သိ၊ ဣ)၊ သဗ္ဗေဝိမေ (သျှာ)

၂-ဧကိဘာဝေ ရတေတိ (က)

၄-မာတိယာတိ (သိ၊ ဣ)

ဝေဇ္ဇ ဝန ဝတွာ “ကိဇ္ဇာပိ မဟာရာဇ ခါနတော မြဟ္မစရိယမေဝ မဟပ္ပလံ၊
ဒွေပိ ပနေတေ မဟာပုရိသဝိတက္ကာဝ၊ တဿ ဌီသုပိ အပ္ပမတ္တောဝ ဟုတွာ
ဒါနဉ္စ ဒေဟိ၊ သီလဉ္စ ရက္ခာဟိ”တိ တံ ဩဝဒိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၄၄၀။ “ဣဒံ ဝတွာန မဃဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇမ္ပတိ။
ဝေဒေဟ’မနုဿာသိတွာ၊ သဂ္ဂကာယံ အပက္ကမီ”တိ။

တတ္ထ အပက္ကမီတိ ပက္ကမိ၊ သုဓမ္မာဒေဝသဘာယံ နိသိန္နမေဝ အတ္တာနံ
ဒသေသိတိ အတ္တော။

အထ နံ ဒေဝဂဏာ အာဟံသု “မဟာရာဇ နန န ပညာ’သိတ္ထ၊ ကုဟိံ
ဂတတ္တာ”တိ။ “မာရိသာ မိထိလာယံ နိမိရညော ဧကာ ကင်္ခါ ဥပ္ပဋ္ဌိ၊ တဿ
ပဉ္စိ ကထေတွာ တံ ရာဇာနံ နိက္ကဓံ ကတွာ အာဂတောမ္ပိ”တိ ဝတွာ ပုန တံ
ကာရဏံ ဂါထာယ ကထေတုံ အာဟ—

၄၄၁။ “ဣမံ ဘောန္တော နိဿာမေထ၊ ယာဝန္တေ’တ္ထ သမာဂတာ။
ဓမ္မိကာနံ မနုဿာနံ၊ ဝဏ္ဏံ ဥစ္စာဝစံ ဗဟုံ။

၄၄၂။ ယထာ အယံ နိမိရဇာ၊ ပဏ္ဍိတော ကုသလတ္ထိကော။
ရာဇာ သဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ အဒါ ဒါနံ အရိန္ဒမော။

၄၄၃။ တဿ တံ ဒေတော ဒါနံ၊ သင်္ကပ္ပေါ ဥဒပဇ္ဇေထ။
ဒါနံ ဝါ မြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ပလ”န္တိ။

တတ္ထ ဣမန္တိ ဓမ္မိကာနံ ကလျာဏဓမ္မာနံ မနုဿာနံ မယာ ဝုစ္စမာနံ
သီလဝသေန ဥစ္စံ ဝါနဝသေန အဝစံ ဗဟုံ ဣမံ ဝဏ္ဏံ နိဿာမေထ သုဏာထာတိ
အတ္တော။ ယထာ အယန္တိ အယံ နိမိရဇာ ယထာ အတိဝိယ ပဏ္ဍိတောတိ။

ဣတိ သော အပရိဟာပေတွာ ရညော ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ တံ သုတွာ
ဒေဝသံဃာ ရာဇာနံ ဒဠုကာမာ ဟုတွာ “အမှာကံ နိမိရဇာ အာစရိယော၊
တဿောဝါဒေ ဌတွာ တံ နိဿာယ အမှေဟိ အယံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ လဒ္ဓါ၊ မယံ
ဒဠုကာမမှာ၊ တံ ပက္ခောသာပေဟိ မဟာရာဇာ”တိ ဝဒိသု။ သက္ကော “သာရူ”တိ
သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ မာတလိံ ပက္ခောသာပေတွာ “သမ္ပ မာတလိံ ဝေဇယန္တရထံ
ယောဇေတွာ မိထိလံ ဂန္ဓာ နိမိရဇာနံ ဒိဗ္ဗယာနေ အာရေပေတွာ အာနေ-
ဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ ရထံ ယောဇေတွာ ပါယာသိ။

သက္ကဿ ပန ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တဿ မာတလိံ အာဏာပေန္တဿ စ
ရထံ ယောဇေန္တဿ စ မနုဿဂဏနာယ မာသော အတိက္ကန္တော။ ဣတိ
နိမိရညော ပုဏ္ဏမာယံ ဥပေါသထိကဿ ပါစိနသီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ မဟာ-
တလေ နိသီဒိတွာ အမစ္စဂဏပရိဂုတဿ သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပါစိနလောက-
ဓာတုတော ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေန စန္ဒမဏ္ဍလေန သဒ္ဓိံ ယေဝ သော ရထော ပညာယတိ။
မနုဿာ ဘုတ္တဿာယမာသာ သရဒ္ဓါရေသု နိသီဒိတွာ သုခကထံ ကထေန္တ
“အဇ္ဇ ဒွေ စန္ဒာ ဥဂ္ဂတာ”တိ အာဟံသု။ အထ နေသံ သလ္လပန္နာနညေဝ ရထော
ပါကဠော အဟောသိ။ မဟာဇနော “နာယံ စန္ဒော, ရထော”တိ ဝတွာ
အနုက္ကမေန သိန္ဓဝသဟဿယုတ္တေ မာတလိသင်္ဂါဟကေ ဝေဇယန္တရထေ စ
ပါကဠေ ဇာတေ “ကဿ န ခေါ ဣဒံ ဗိဗ္ဗယာနံ အာဂစ္ဆတိ”တိ စိန္တေတွာ
“န ကဿစိ အညဿ, အမှာကံ ရာဇာ ဝေဠိကော၊ သက္ကေန ဝေဇယန္တရထော
ပေသိတော ဘဝိဿတိ၊ အမှာကံ ရညောဝ အနုစ္ဆဝိကော”တိ တုဠပ္ပဟဋ္ဌော
ဂါထမာဟ—

၄၄၄။ “အတ္တုတော ဝတ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ လောမဟံသနော။
ဗိဗ္ဗော ရထော ပါတုရဟု၊ ဝေဒေဟဿ ယသသိနော”တိ။

တတ္ထ အတ္တုတောတိ အဘူဘပုဗ္ဗော။ အတ္တရိယောတိ တေ^၁ ဝိမှယဝသေ-
နေဝမာဟံသု။

တဿ ပန မဟာဇနဿ ဧဝံ ကထေန္တဿေဝ မာတလိ ဝါတဝေဂေန
အာဂန္တော ရထံ နိဝတ္တေတွာ သီဟပဉ္စရဥမ္မာရေ ပစ္ဆာဘာဂေန^၂ ဌပေတွာ
အာရောဟဏသဇ္ဇံ ကတွာ အာရောဟဏတ္ထာယ ရာဇာနံ နိမန္တေသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၄၄၅။ “ဒေဝပုတ္တော မဟိဒ္ဓိကော၊ မာတလိ ဒေဝံသာရထိ။
နိမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။

၄၄၆။ ဧဟိ^၃မံ ရထမာရယု၊ ရာဇသေဋ္ဌ ဗိသမ္ပတိ။
ဒေဝါ ဒဿနကာမာ တေ၊ တာဝတိံသာ သဇ္ဇန္တကာ။
သရမာနာ ဟိ တေ ဒေဝါ၊ သုဗ္ဗောယံ သမစ္ဆရေ”တိ။

တတ္ထ မိထိလဂ္ဂဟန္တိ မိထိလာယံ ပဟိဒ္ဓိတဂေဟံ၊ စတူဟိ ဝါ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ
မိထိလာယံ သင်္ဂါဟကံ။ သမစ္ဆရေတိ ဟဝေဝဂုဏကထံ ကထေန္တ နိသိန္တာတိ။

တံ သုဘော ရာဇာ “အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒေဝလောကဉ္စ ပဿိဿာမိ၊ မာတလိဿ စ
မေ သင်္ဂဟော ကတော ဘဝိဿတိ၊ ဂစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အန္တေပုရဉ္စ
မဟာဇနဉ္စ အာမန္တေတွာ “အဟံ နစိရဿေဝ အာဂမိဿာမိ၊ တုမှေ
အပ္ပမတ္တာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကရေယာ”တိ ဝတွာ ရထံ အဘိရုဟိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၄၄၇။ “တတော ရာဇာ တရမာနော၊ ဝေဒေဟော မိထိလဂ္ဂဟော။
အာသနာ ဝုဠဟိတွာန၊ ပမုခေါ ရထံ မာရုဟိ။

၄၄၈။ အဘိရုဠံ ရထံ ဝိဗ္ဗံ၊ မာတလိ တေ’ဒဗြဟိ။
ကေန တံ နေမိ မဂ္ဂေန၊ ရာဇသေဠ ဝိသမ္ပတိ။
ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ”တိ။

တတ္ထ ပမုခေါတိ ဥတ္တမော၊ အဘိမုခေါ ဝါ၊ မဟာဇနဿ ဝိဠံ ဒတွာ
အာရဠောတိ အတ္ထော။ ယေန ဝါတိ ယေန မဂ္ဂေန ဂန္တာ ယတ္ထ ပါပကမ္မန္တာ
ဝသန္တိ၊ တံ ဌာနံ သက္ကာ ဒဠ၊ ယေန ဝါ ဂန္တာ ယေ ပုညကမ္မာ နရာ ဝသန္တိ၊
တေသံ ဌာနံ သက္ကာ ဒဠ၊ တေသု ဦသု ကေန မဂ္ဂေန တံ နေမိ။ ဣဒံ သော
သက္ကေန အနာဏတ္ထောပိ အတ္တနော ဂူတဝိသေသဒဿနတ္ထံ အာဟ။

အထ နံ ရာဇာ “မယာ ခွေ ဌာနာနိ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ၊ ခွေပိ ပဿိဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ အာဟ—

၄၄၉။ “ဥဘယေနေဝ မံ နေဟိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ”တိ။

တတော မာတလိ “ခွေပိ ကေပဟာရေနေဝ န သက္ကာ ဒသေတုံ၊
ပုစ္ဆိဿာမိ န”န္တိ၊ ပုစ္ဆန္တော ပုန ဂါထမာဟ—

၄၅၀။ “ကေန တံ ပဌမံ နေမိ၊ ရာဇသေဠ ဝိသမ္ပတိ။
ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ”တိ။

တတော ရာဇာ “အဟံ အဝဿံ ဒေဝလောကံ ဂမိဿာမိ၊ နိရယံ တာဝ
ပဿိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၄၅၁။ “နိရုယေ တာဝ ပဿာမိ၊ အာဝါသေ ပါပကမ္မိနံ။
ဌာနာနိ လုဒ္ဒကမ္မာနံ၊ ဒုဿီလာနဉ္စ ယာ ဂတိ”တိ။

တတ္ထ ယာ ဂတိတိ ယာ ဧတေသံ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ တဉ္စ ပဿာမီတိ။

အသဿ ဝေတရဏိံ နဒိံ တာဝ ဒဿေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၄၅၂။ “ဒဿေသိ မာတလိ ရညော၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ နဒိံ။
ကုထိတံ ခါရသံယုတ္တံ၊ တတ္ထံ အဂ္ဂိသိဉ္စပမ”န္တိ။

တတ္ထ ဝေတရဏိန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ မာတလိ ရညော ကထံ သုတွာ နိရယာဘိမုခံ ရထံ ပေသေတွာ ကမ္မပစ္စယေ ဥတုနာ သမုဠိတံ ဝေတရဏိံ နဒိံ တာဝ ဒဿေသိ။ ဟတ္ထ နိရယပါလာ ဇလိတာနိ အသိသတ္တိတောမရာဘိန္ဒဝါလမုဂ္ဂရာ- ဒိနိ အာဝုဓာနိ ဂဟေတွာ နေရယိကသတ္တေ ပဟရန္တိ ဝိဇ္ဈန္တိ ဝိဟေဌေန္တိ။ တေ တံ ဒုက္ခံ အသဟန္တာ ဝေတရဏိယံ ပတန္တိ။ သာ ဥပရိ ဘိန္ဒဝါလပ္ပမ္ဘာဏာဟိ သကဏ္ဍကာဟိ ဝေတ္တလတာဟိ သဉ္စန္တော။ တေ တတ္ထ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ပစ္စိံသု။ ဟေသု ပဇ္ဇလန္တေသု ခုရဓာရာတိခိဏေသု ကဏ္ဍကေသု ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကာ ဟောန္တိ။ တေသံ ဟေဌာ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာနံ ပဇ္ဇလိတအယသုလ္လာနိ ဥဌ- ဟန္တိ။ နေရယိကသတ္တာ ဗဟုံ အဒ္ဓါနံ ဝီတိနာမေတွာ ဝေတ္တလတာဟိ ဂဠိတွာ သူလေသု ပတိပ္ပာ ဝိဒ္ဓသရိရာ၊ သူလေသု အာဝုဏိတမစ္ဆာ ဝိယ စိရံ ပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ သုလ္လာနိပိ ပဇ္ဇလန္တိ၊ နေရယိကသတ္တာပိ ပဇ္ဇလန္တိ။ သုလ္လာနံ ဟေဌာ ဥဒကဝိဌေ ဇလိတာနိ ခုရဓာရာသဒိသာနိ တိခိဏာနိ အယောပေါက္ခရပတ္တာနိ ဟောန္တိ။ တေသုလေဟိ ဂဠိတွာ အယပေါက္ခရပတ္တေသု ပတိတွာ စိရံ ဒုက္ခဝေဒနံ အနုဘဝန္တိ။ တတော ခါရောဒကေ ပတန္တိ၊ ဥဒကံ ပဇ္ဇလတိ၊ နေရယိကသတ္တာပိ ပဇ္ဇလန္တိ၊ ဂူမောပိ ဥဌဟတိ။ ဥဒကဿ ပန ဟေဌာ နဒိတလံ ခုရဓာရာဟိ သဉ္စန္တိ။ တေ “ဟေဌာ န ခေါ ကိဒိသ”န္တိ ဥဒကေ နိမုဠိတွာ ခုရဓာရာသု ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကာ ဟောန္တိ။ တေ တံ မဟာဒုက္ခံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တာ မဟန္တံ ဘေရဝံ ဝိရဝန္တာ ဝိစရန္တိ။ ကဒါစိ အနုသောတံ ဝုယန္တိ၊ ကဒါစိ ပဋိသောတံ။ အထ နေ တီရေ ဌိတာ နိရယပါလာ ဥသုသတ္တိတောမရာဒိနိ ဥက္ခိပိတွာ မစ္ဆေ ဝိယ ဝိဇ္ဈန္တိ။ တေ ဒုက္ခဝေဒနာပ္ပတ္တာ မဟာဝိရဝံ ရဝန္တိ။ အထ နေ ပဇ္ဇလိတေဟိ အယဗဠိသေဟိ ဥဒ္ဓရိတွာ ပရိကမ္ပိတွာ ပဇ္ဇလိတအယ- ပထဝိယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ တေသံ မုခေ တတ္ထံ အယောဂုဠံ ပက္ခိပန္တိ။

ဣတိ - နိမိဇာတ ဝေတရဏိယံ မဟာဒုက္ခဝိဠိတေ နေရယိကသတ္တေ ဒိသ္မာ ဘိတဘသိတော သင်္ကမ္ပိတဟဒယော ဟုတွာ “ကိ” နာမေတေ သတ္တာ

ပါပကမ္မံ အကံသု”တိ မာတလိ” ပုစ္ဆိ။ သောပိဿ ဗျာကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၄၅၃။ “နိမိ ဟဝေ မာတလိမဇ္ဈဘာသထ၊
ဒိသွာ ဇနံ ပတမာနံ ဝိဒုဂ္ဂေ။
ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ န မစ္စာ ကိ’မကံသု ပါပံ၊
ယေ’မေ ဇနာ ဝေတရဏိ” ပတန္တိ။

၄၅၄။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ’ဇာနတော။

၄၅၅။ ယေ ဒုဗ္ဗလေ ဗလဝန္တာ ဇီဝလောကေ၊
ဟိံသန္တိ ရောသေန္တိ သုပါပဓမ္မာ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
တေ’မေ ဇနာ ဝေတရဏိ” ပတန္တိ”တိ။

တတ္ထ ဝိန္ဒတိတိ အဟံ အတ္တနော” အနိဿရောဟုဘွာ ဘယသန္တကော ဝိယ
ဇာတော။ ဒိသွာတိ ပတမာနံ ဒိသွာ။ ဇာနန္တိ ဘိက္ခဝေ သော မာတလိ သယံ
ဇာနန္တော တဿ အဇာနတော အက္ခာသိ။ ဒုဗ္ဗလေတိ သင်္ချီရဗလဘောဂဗလ-
အာဏာဗလဝိရဟိတေ။ ဗလဝန္တာတိ တေဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတာ။
ဟိံသန္တိတိ ပါဏိပ္ပဟာရာဒိဟိ ကိလမေန္တိ။ ရောသေန္တိတိ နာနပ္ပကာရေဟိ
အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသန္တိ ဃလေန္တိ။ ပသဝေတွာဟိ ဇနေတွာ၊
ကတွာတိ အက္ခော။

ဧဝံ မာတလိ တဿ ပဉ္စ ဗျာကရိဘွာ ရညာ ဝေတရဏိနိရယေ ဒိဋ္ဌေ တံ
ပဒေသံ အန္တရဓာပေတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ သုနခါဒိဟိ ခါဒနဋ္ဌာနံ
ဒဿေတွာ တံ ဒိသွာ ဘိတေန ရညာ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၄၅၆။ “သမာမာ စ သောဏာ သဗလာ စ ဂိဇ္ဈာ၊
 ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ ဘေရဝါ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္တတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊
 ယေမေ ဇနေ ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ။

၄၅၇။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိဇာနတော။

၄၅၈။ “ယေ ကေဓိမေ မစ္ဆရိနော ကဒရိယာ၊
 ပရိဘာသကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
 ဟိံသန္တိ ရောသေန္တိ သုပါပဓမ္မာ၊
 တေ လုဒ္ဓကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
 တေမေ ဇနေ ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ”တိ။

ဣတော ပရေသု ပဋ္ဌေသု စေဝ ဗျာကရဏေသု စ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ သမာမာတိ ရတ္တဝဏ္ဏာ။ သောဏာတိ သုနခါ။ သဗလာ စာတိ ကဗရဝဏ္ဏာ စ သေတကာဠာဘိကလောဟိတဝဏ္ဏာ စာတိ ဧဝံ ပဉ္စဝဏ္ဏသုနခေ ဒသေတိ။ တေ ကိရ မဟာဟတ္ထိပ္ပမာဏာ ဇလိကအယပထဝိယံ နေရယိကသတ္တေ မိဂေ ဝိယ အနုဗန္တိတ္တာ ပိဇ္ဈိကခံသေသု ခံသိတွာ တေသံ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ သရိရံ ဇလိဟအယပထဝိယံ ပါတေတွာ မဟာရဝံ ရဝန္တာနံ ဒွိဟိ ပုရိမပါဒေဟိ ဥရံ အတ္တမိတွာ အဋ္ဌိမေဝ သေသေတွာ ဖံသံ လုဉ္ဇိတွာ ခါဒန္တိ။ ဂိဇ္ဈာတိ မဟာ-
 ဘဏ္ဍသကဋ္ဌပ္ပမာဏာ လောဟတုဏ္ဏာ ဂိဇ္ဈာ။ ဧတေ တေသံ ကဏယသဒိ-
 သေဟိ^၁ တုဏ္ဏေဟိ အဋ္ဌိနိ ဘိဒ္ဓိတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စ ခါဒန္တိ။ ကာကောလသင်္ဃာတိ လောဟတုဏ္ဏကာကဝဏ္ဏာ။ တေ အတိဝိယ ဘယာနကာ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌေ ခါဒန္တိ။ ယေမေ ဇနေတိ ယေ ဣမေ နေရယိကသတ္တေ ကာကောလသင်္ဃာ ခါဒန္တိ။ ဣမေ န မစ္စာ ကိ^၂ နာမ ပါပံ အကံသုတိ ပုစ္ဆိ။ မစ္ဆရိနောတိ အညေသံ အဒါယကာ။ ကဒရိယာတိ ပရေ၊ ဒေန္တေဝိ၊ ပဋိသေခကာ ထဒ္ဓမစ္ဆရိနော။ သမဏဗြာဟ္မဏာနန္တိ သမိတဗာဟိတပါပါနံ။

၄၅၉။ သဇောတိဘူတာ ပထဝီံ ကမန္တိ၊
 တက္ကေဟိ ခန္ဓေဟိ စ ပေါထယန္တိ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ ခန္ဓဟတာ သယန္တိ။

၄၆၀။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၆၁။ သေ ဇိဝသောကသျှိ သုပါပခမ္ပိနော၊
 နရဉ္စ နာရိဉ္စ အပါပဓမ္မံ။
 ဟိံသန္တိ ရောသေန္တိ သုပါပဓမ္မာ၊
 တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
 ဟေ'မေ ဇနာ ခန္ဓဟတာ သယန္တိတိ။

တတ္ထ သဇောတိဘူတာတိ ပဇ္ဇလိကသရိရာ။ ပထဝီန္တိ ပဇ္ဇလိတံ နဝ-
 ယောဇနဗဟလံ အယပထဝီံ။ ကမန္တိတိ အက္ကမန္တိ။ ခန္ဓေဟိ စ ပေါထယန္တိတိ
 နိရယပါလာ အနုဗန္ဓိတွာ တာလပ္ပမာဏေဟိ ဇလိတအယက္ခန္ဓေဟိ ဇဃံာဒိသု
 ပဟရိတွာ ပါကေတွာ တေဟေဝ ခန္ဓေဟိ ပေါထယန္တိ၊ ဗုဏ္ဏဝိဗုဏ္ဏံ ကရေန္တိ။
 သုပါပခမ္ပိနောဘိ အတ္တနာ သုဋ္ဌ၊ ပါပဓမ္မာ ဟုတွာ။ အပါပဓမ္မန္တိ
 သီလာစာရာဒိသမ္ပန္နံ၊ နိရပရာဓံ ဝါ။

၄၆၂။ အင်္ဂါရကာသု အပရေ ဖုဏန္တိ၊
 နရာ ရုဒန္တာ ပရိဒုက္ခတ္တာ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ အင်္ဂါရကာသု ဖုဏန္တိ။

၄၆၃။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၆၄။ ယေကေဓိ ပူဂါယ ဓနဿ ဟေတု၊
 သက္ခိံ ကရိတွာ ဣဏံ ဇာပယန္တိ။
 တေ ဇာပယိတွာ ဇနတံ ဇနိန္ဒ၊
 တေ လုဒ္ဓကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
 တေ'မေ ဇနာ အင်္ဂါရကာသုံ ဖုဏန္တိတိ။

တတ္ထ အင်္ဂါရကာသုန္တိ သမ္ပ မာတလိ ကေ နာမေတေ အပရေ ဝဇီ
 အပဝိသန္တိယော ဂါဝေါ ဝိယ သမ္ပရိဝါရေတွာ နိရယပါလေဟိ ဇလိတအယ-
 ဂုဠေဟိ ပေါထိယမာနာ^၁ အင်္ဂါရကာသုံ ပတန္တိ။ တတြ စ နေသံ ယာဝကဋ္ဌိပ္ပ-
 မာဏာ နိမုဂ္ဂါနံ မဟဘိဟိ အသပစ္ဆိဟိ အာဒါယ ဥပရိအင်္ဂါရေ ဩကိရန္တိ၊
 အထ နေ အင်္ဂါရေ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတုံ အသက္ခောန္တာ ရောဒန္တာ ဒမုဂတ္တာ ဖုဏန္တိ
 ဝိရုနန္တိ^၂၊ ကမ္မဗလေန ဝါ အတ္တနော သိသေ အင်္ဂါရေ ဖုဏန္တိ ဩကိရန္တိတိ
 အတ္ထော။ ပူဂါယ ဓနဿာတိ^၃ ဩကာသေ သတိဒါနံ ဝါ ဒဿာမ၊ ပူဇံ ဝါ
 ပဝတ္ထေဿာမ၊ ဝိဟာရံ ဝါ ကရိဿာမာတိ သံကမ္ပိတွာ ဌဝိတဿ ပူဂသန္တ-
 ကဿ ဓနဿ ဟေတု။ ဇာပယန္တိတိ တံ ဓနံ ယထာရူပိ ခါဒိတွာ ဂဏဇေဋ္ဌ-
 ကာနံ လဉ္စိဒတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ ဧတ္တကံ ဝယကရဏံ ဂတံ^၄၊ အသုကဋ္ဌာနေ
 အမှေဟိ ဧတ္တကံ ဒိန္န”န္တိ ကုဋသက္ခိံ ကရိတွာ^၅ တံ ဣဏံ ဇာပယန္တိ ဝိနာသေန္တိ။

၄၆၅။ သဇောတိဘူတာ ဇလိတာ ပဒိတ္တာ၊
 ပဒိဿတိ မဟတိ လောဟကုမ္ဘိ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိ။

၄၆၆။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၆၇။ ယေ သီလဝန္တံ သမဏံ မြာဟ္မဏံ ဝါ၊
 ဟိံသန္တိ ရောသေန္တိ သုပါပဓမ္မာ။
 တေ လုဒ္ဓကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
 တေ'မေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိတိ။

၁-ကောဠိယမာနာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-ထုနန္တိ ဝိပုနန္တိ (သီ၊ သျှ၊) ၃-ပူဂါယတနဿာတိ (သီ၊ ဣ)
 ၄-ဝေယျာဝစ္စကရဏံ ကတံ (သျှ၊)၊ ဝေယျာကရဏံ ကတံ (က) ၅-ဒတွာ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ ပဒိတ္တာတိ အာဒိတ္တာ။ မဟတီတိ ပဗ္ဗတပ္ပမာဏာ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတ-
လောဟရသေန သမ္ပုဏ္ဏာ။ အဝံသိရာတိ ဘယာနကေဟိ နိရယပါလေဟိ
ဥဒ္ဓံပါဒေ အဓောသိရေ ကတွာ ခိပိယမာနာ တံ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိ။
သီလဝန္တန္တိ သီလအာစာရဂုဏသမ္ပန္နံ။

၄၆၈။ လုဉ္ဇန္တိ ဂိဝံ အထ ဝေဌယိတွာ၊
ဥဏ္ဍောဒကသ္မိံ ပကိလေဒယိတွာ။
ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္နတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
ယေ'မေ ဇနာ လုတ္တသိရာ သယန္တိ။

၄၆၉။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၇၀။ ယေ ဇီဝလောကသ္မိံ သုပါပဓမ္မိနော၊
ပက္ခိ ဂဟေတွာန ဝိဟေဌယန္တိ တေ။
ဝိဟေဌယိတွာ သကုဏံ ဇနိန္ဒ၊
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
တေ'မေ ဇနာ လုတ္တသိရာ သယန္တိ။

တတ္ထ လုဉ္ဇန္တိတိ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ အထ ဝေဌယိတွာတိ ဇလိတလောဟ-
ယောက္ခေဟိ အဓောမုခံ ဝေဌယိတွာ။ ဥဏ္ဍောဒကသ္မိံ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတ-
လောဟဥဒကသ္မိံ။ ပကိလေဒယိတွာတိ တေမေတွာ ခိပိတွာ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ
ဟောတိ—သမ္ပ မာတလိ ယေသံ ဣမေ နိရယပါလာ ဇလိတလောဟ-
ယောက္ခေဟိ ဂိဝံ ဝေဌေတွာ တိဂါဝုကပ္ပမာဏံ သရီရံ ဩနာမေတွာ တံ ဂိဝံ
သမ္ပရိဝတ္တကံ လုဉ္ဇိတွာ ဇလိတအယဒဏ္ဍေဟိ အာဒါယ ကေသ္မိံ ဇလိတ-
လောဟရသေ ပက္ခိပိတွာ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ တာယ စ ဂိဝါယ လုဉ္ဇိတာယ
ပုန သိသေန သဒ္ဓိံ ဂိဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ ကိံ နာမေတေ ကမ္မံ ကရိံသု။ ဧတေ
ဟိ မေ ဒိသွာ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ပက္ခိ ဂဟေတွာန ဝိဟေဌယန္တိတိ မဟာရာဇ
ယေ ဇီဝလောကသ္မိံ သကုဏေ ဂဟေတွာ ပက္ခေ လုဉ္ဇိတွာ ဂိဝံ ဝေဌေတွာ
ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ခါဒန္တိ-ဝါ ဝိက္ခိဏန္တိ ဝါ၊ တေ ဣမေ လုတ္တသိရာ
သယန္တိတိ။

၄၇၁။ ပဟူတတောယာ အနိဂါဓကူလာ၊
 နဒီ အယံ သန္တတိ သုပ္ပတိတ္တာ။
 ဃမ္မာဘိတတ္တာ မနုဇော ပိဝန္တိ၊
 ဝိတဉ္စ တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိ။

၄၇၂။ ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္တတိ သူတ ဗိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ဝိတဉ္စ တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိ။

၄၇၃။ တဿ ပုဋ္ဌော ပိယာကာယံ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပင်္ကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၇၄။ ယေ သုဒ္ဓဉ္စေ ပလာသေန မိဿံ၊
 အသုဒ္ဓကမ္မာ ကယိနော ဒေန္တိ။
 ဃမ္မာဘိတတ္တာန ပိပါယိတာနံ၊
 ဝိတဉ္စ တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိတိ။

တတ္ထ အနိဂါဓကူလာဝိ^၁ အဂမ္ဘီရတိရော။ သုပ္ပတိတ္တာတိ သောဘနေဟိ
 တိတ္ထေဟိ ဥပေတာ။ ဘုသ ဟောတိတိ ဝိဟိဘုသံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ ပါနိတိ ပါနိယံ။
 တသ္မိံ ကိရ ပဒေသေ ပဟူတသလိလာ ရမဏီယာ နဒီ သန္တတိ၊ နေရယိက-
 သတ္တာ အဂ္ဂိသန္တာပေန တတ္တာ ပိပါယံ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တာ ဗာဟာ
 ပဂ္ဂယ ဇလိတလောဟပထဝိ မဒ္ဒန္တာ တံ နဒီ ဩတရန္တိ၊ တံဇာဏညေဝ တိရာ
 ပဇ္ဇလန္တိ၊ ပါနိယံ ဘုသပလာသဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ ပဇ္ဇလတိ။ တေ ပိပါယံ
 သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တာ တံ ဇလိတံ ဘုသပလာသံ ခါဒန္တိ။ တံ တေသံ
 သကလသရီရံ ဈာပေတွာ အဓောဘာဂေန နိက္ခမတိ။ တေ တံ ဒုက္ခံ အဓိ-
 ဝါသေတုံ အသက္ကောန္တာ ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ကန္တန္တိ။ သုဒ္ဓဉ္စေန္တိ ဝိဟိအာဒိသတ္တဝိဓံ
 ပရိသုဒ္ဓဉ္စေ။ ပလာသေန မိဿန္တိ ပလာသေန ဝါ ဘုသေန ဝါ ဝါလုကာ-
 မတ္တိကာဒိဟိ ဝါ မိဿကံ ကတွာ။ အသုဒ္ဓကမ္မာတိ ကိလိဋ္ဌကာယဝစီမနော-
 ကမ္မာ။ ကယိနောတိ “သုဒ္ဓဉ္စေ ဒဿာမိ”တိ ကယိကဿ ဟတ္ထတော မူလံ
 ဂဟေတွာ တထာရူပံ အသုဒ္ဓဉ္စေ ဒေန္တိ။

၄၇၅။ ဥသူဟိ သတ္တိဟိ စ တောမရေဟိ၊
 ဒုဘယာနိ ပဿာနိ တုဒန္တိ ကန္တတံ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္တတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ သတ္တိဟတာ သယန္တိ။

၄၇၆။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၇၇။ ယေ ဇီဝလောကသ္မိံ အသာဓုကမ္ပိနော၊
 အဒိန္နမာဒါယ ကရောန္တိ ဇီဝိကံ။
 ဧညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ၊
 ဒေဇ္ဇေကဉ္စာပိ ပသုံ မဟိံသံ။
 ဘေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
 တေ'မေ ဇနာ သတ္တိဟတာ သယန္တိတိ။

တဏှ ဒုဘယာနိတိ ဥဘယာနိ။ တုဒန္တိတိ ဝိဇ္ဇန္တိ။ ကန္တတန္တိ ကန္တန္တာနံ။
 ဇေယျသာ နိရယပါလာ အရညေ လုဒ္ဒါ မိဂံ ဝိယ သမ္ပရိဝါရေတွာ ဥသုအာဒိဟိ
 နာနာသုဓေဟိ ဒွေ ပဿာနိ တုဒန္တိ၊ သဗ္ဗိရံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ပုရာဏပဏ္ဍိ ဝိယ
 ခါယတိ။ အဒိန္နမာဒါယာတိ ပရသန္တကံ သဝိညာဏကာဝိညာဏကံ
 သန္တိစ္ဆေဒါဒိဟိ စေဝ ဝဉ္စနာယ စ ဂဟေဟွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ။

၄၇၈။ ဂိဝါယ ဗဒ္ဓါ ကိဿ ဣမေ ပုနေ'ကေ၊
 အညေ ဝိကန္တာ ဗိလကတာ သယန္တိ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္တတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ ဗိလကတာ သယန္တိ။

၄၇၉။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၈၀။ ဩရန္တိကာ သူကရိကာ စ မန္တိကာ၊
 ပသုံ မဟိံသဉ္စ အဇေဋ္ဌကဉ္စ။
 ဟန္တာန သူနေသု ပသာရယိံသု၊
 တေ လုဒ္ဓကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
 တေ'မေ ဇနာ ဗိလကတာ သယန္တိတိ။

တတ္ထ ဂီဝါယ ဗဒ္ဓါတိ မဟန္တေဟိ ဇလိတလောဟယောက္ခေဟိ ဂီဝါယ
 ဗဒ္ဓိတွာ အာကရိတွာ အယပထဝိယံ ပါတေတွာ နာနာဝုဓေဟိ ကောဋိယ-
 မာနေ ဒိသွာ ပုစ္ဆိ။ အညေ ဝိကန္တာတိ အညေ ပန ခဏှာခဏှိကံ ဆိန္ဒာ။
 ဗိလကတာတိ ဇလိတေသု အယဖလကေသု ဌပေတွာ မံသံ ဝိယ ပေါတ္တနိယာ
 ကောဋေတွာ ပုဉ္ဇကတာ ဟုတွာ သယန္တိ။ မန္တိကာတိ မစ္ဆသာတကာ။ ပသုန္တိ
 ဂါဝိ။ သူနေသု ပသာရယိံသုတိ မံသံ ဝိက္ခိဏိတွာ ဇိဝိကကပ္ပနတ္ထံ
 သူနာပဏေသု ဌပေသုံ။

၄၈၁။ ရဟဒေါ အယံ မုတ္တကရိသပူရေ၊
 ဒုဂ္ဂန္ဓရူပေါ အသုဗ် ပူတိ ဝါတိ။
 ခုဒါပရေတာ မနုဇာ အဒန္တိ၊
 ဘယံ ဟိ ပံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ။
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊
 ဣမေ န မဇ္ဇာ ကိ'မကံသု ပါပံ။
 ယေ'မေ ဇနာ မုတ္တကရိသဘက္ခာ။

၄၈၂။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၈၃။ ယေ ကေစိ'မေ ကာရဏိကာ ဝိရောသကာ၊
 ပရေသံ ဟိံသာယ သဒါ နိဝိဋ္ဌာ။
 တေ လုဒ္ဓကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
 မိတ္တဒ္ဓါနော မိဋ္ဌ'မဒန္တိ ဗာလာတိ။

တတ္ထ ခုဒါပရေတာ မနုဇာ အဒန္တိတိ ဧတေ နေရယိကာ သတ္တာ
 ဆာတကေန ဖုဋ္ဌာ ခုဒံ သဟိတုံ အသက္ခောန္တာ ပက္ကယိတံ ဓူမာယန္တံ ပဇ္ဇ-
 လန္တံ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတံ ပုရာဏမိဋ္ဌံ ဝိဏ္ဏံ ဝိဏ္ဏံ ကတွာ အဒန္တိ ခါဒန္တိ။

ကာရဏိကာတိ ကာရဏကာရကာ။ ဝိရောသကာတိ မိတ္တသုဟဇ္ဇာနမ္ပိ ဝိဟေ-
ဌကာ။ မိတ္တဒ္ဓါနောတိ ယေ တေသညေဝ ဂေဟေ ခါဒိတွာ ဘုဒ္ဓိတွာ ပညတ္တာ-
သနေ နိဿိဒိတွာ သယိတွာ ပုန မာသကဟာပဏံ၊ နာမ အာဟရာပေန္တိ၊ လဉ္စ
ဂဏ္ဍန္တိ၊ တေ မိတ္တဒ္ဓာသကာ ဗာလာ ဝေရူပံ မိဋ္ဌံ ခါဒန္တိ မဟာရာဇာတိ။

၄၇၄။ ရဟဒေါ အယံ လောဟိတပုဗ္ဗပူရော၊
ဒုဂ္ဂန္ဓရူပေါ အသုစိ ပူတိ ဝါတိ။
သမ္မာဘိတတ္တာ မနုဇော ပိဝန္တိ၊
ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ။
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊
ဣမေ နု မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ။
ယေ'မေ ဇနာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာ။

၄၇၅။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၇၆။ ယေ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ ဇီဝလောကေ၊
ပါရာဇိကာ အရဟန္တေ ဟနန္တိ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
တေ'မေ ဇနာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာတိ။

တတ္ထ သမ္မာဘိတတ္တာတိ သန္တာပေန ဝိဋ္ဌိတာ။ ပါရာဇိကာတိ ပရာဇိတာ
ဇရာဇိက္ခေ မာတာပိတရော သာတေတွာ ဂိဟိဘာဝေယေဝ ပါရာဇိကံ ဟတ္တာ။
အရဟန္တေတိ ပူဇာဝိသေသဿ အနုတ္တရိကေ။ ဟနန္တိတိ ဒုက္ခရကာရကေ
မာတာပိတရော မာရေန္တိ။ အပိစ “အရဟန္တေ”တိ ပဒေန ဗုဒ္ဓသာဝကေဝိ
သင်္ဂဏှာတိ။

အပရသ္မိမ္ပိ ဥဿဒနိရယေ နိရယပါလာ နေရယိကာနံ တာလပ္ပမာဏေန
ဇလိတအယဗဠိသေန ဇိဝံ ဝိဇ္ဈိတွာ အာကရိတွာ တေ သတ္တေ ဇလိတအယ-
ပထဝိယံ ပါတေတွာ ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ ပတ္ထရိတွာ သင်္ကံသတေန ဟနန္တိ။ တေ
ထလေ ခိတ္တမစ္စာ ဝိယ ဖန္တန္တိ၊ တဉ္စ ဒုက္ခံ သဟိတုံ အသက္ခောန္တာ ရောဒန္တာ
ပရိဒေဝန္တာ မုခေန ခေဋ္ဌံ မုဉ္ဇန္တိ။ တသ္မိ' ရာဇာ မာတလိနာ ဒဿိတေ
အာဟ—

၄၇၇။ “ဇိဝံ စ ပဿ ဗဠိသေန ဝိဒ္ဓိ၊
ဝိဟတံ ယထာ သင်္ကသတေန စမ္ပံ။
ဖန္ဒန္တိ မစ္ဆာဝ ထလမ္ပိ ခိတ္တာ၊
မုဉ္ဇန္တိ ခေဠံ ရုဒမာနာ ကိ’မေတေ။

၄၇၈။ ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိ’မကံသု ပါပံ၊
ယေ’မေ ဇနာ ဝက်သညာ သယန္တိ”တိ။

၄၇၉။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ’ဇာနတော။

၄၈၀။ ယေ ကေစိ သန္ဓာနဂတော မနုဿာ၊
အဂ္ဂေန အဂ္ဂိ ကယံ ဟာပယန္တိ။
ကုဋေန ကုဋံ ခနလောဘဟေတု၊
ဆန္တံ ယထာ ဝါရိစရံ ဝဓာယ။

၄၈၁။ န ဟိ ကုဋကာရိဿ ဘဝန္တိ တာဏာ၊
သကေဟိ ကမ္မေဟိ ပုရက္ခတဿ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
တေ’မေ ဇနာ ဝက်သညာ သယန္တိတိ။

တဏှ ကိ’မေတေတိ ကိ’ကာရဏာ ဧတေ။ ဝက်သညာတိ ဝိလိတဗဠိသာ။
သန္ဓာနဂတာတိ သန္ဓာနံ မရိယာဒံ^၁ ဂတာ၊ အဂ္ဂိပနကဋ္ဌာနေ ဌိတာတိ
အတ္ထော။ အဂ္ဂေန အဂ္ဂန္တိ တံ တံ အဂ္ဂိ လဉ္စ ဂဟေတွာ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ
ဝါ ဇာတရူပရဇတာဒိနံ ဝါ တေသံ တေသံ သဝိညာဏကာဝိညာဏကာနံ
အဂ္ဂိ ဟာပေန္တိ။ ကယန္တိ တံ ဟာပေန္တော ကာယိကာနံ ကယံ^၂ ဟာပေန္တိ၊
သတေ ဒါတဗ္ဗေ ပဏ္ဏာသံ ဒါပေန္တိ၊ ဣတရံ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဘဇိတွာ ဂဏန္တိ။
ကုဋေန ကုဋန္တိ တုလာကုဋာဒိသု တံ တံ ကုဋံ။ ခနလောဘဟေတူတိ ခန-
လောဘေန ဧတံ ကုဋကမ္ပံ ကရေန္တိ။ ဆန္တံ ယထာ ဝါရိစရံ ဝဓာယာတိ တံ
ပန ကမ္ပံ ကရေန္တောပိ မရဝါစာယ^၃ ကထာ ကတဘာဝံ ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ

၁-သန္ဓာနဂတာတိ သန္ဓာနမရိယာဒံ (သီ၊ ဣ)၊ သန္ဓာနဂတာတိ သန္ဓာနံ မရိယာဒံ (သျှာ)

၂-အယံ (သီ၊ သျှာ)

ယထာ ဝါရိစရံ မန္တံ ဝဇာယ ဥပဂစ္ဆန္တာ ဗဠိသံ အာမိသေန ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ
 တံ ဝဇေန္တိ^၁၊ ဧဝံ ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ တံ ကမ္မံ ကရေန္တိ။ န ဟိ ဣဋ္ဌကာရိဿာတိ
 ပဋိစ္ဆန္တံ မမ ကမ္မံ၊ န တံ ကောစိ ဇာနာတိတိ မညမာနဿ ဟိ ဣဋ္ဌကာရိဿ
 တာဏာ နာမ န ဟောန္တိ။ သော ဂေဟိ ကမ္မေဟိ ပုရက္ခတော ပတိဋ္ဌံ န
 လဘတိ။

၄၉၂။ နာရီ ဣမာ သမ္ပရိဘိန္ဒဂတ္တာ၊
 ပဂ္ဂယျ ကန္တန္တိ ဘုဇေ ဒုဇေ။
 သမ္ပက္ခိတာ လောဟိတပုဗ္ဗလိတ္တာ၊
 ဂါဝေါ ယထာ အာဃာတနေ ဝိကန္တာ။
 တာ ဘူမိဘာဂသ္မိံ သဒါ နိခါတာ၊
 ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာ။

၄၉၃။ ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမာ န နာရိယော ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယာ ဘူမိဘာဂသ္မိံ သဒါ နိခါတာ။
 ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာ။

၄၉၄။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၄၉၅။ ကောလိတ္ထိယာယော ဣမ ဇီဝလောကေ၊
 အသုဒ္ဓကမ္မာ အသတံ အစာရုံ။
 တာ ဒိတ္တရူပါ ပတိ ဝိပ္ပဟာယ၊
 အညံ အစာရုံ ရတိဒိဉ္စဟေတု။
 တာ ဇီဝလောကသ္မိံ ရမာပယိတွာ၊
 ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာတိ။

တတ္ထ နာရီတိ ဣတ္ထိယော^၂။ သမ္ပရိဘိန္ဒဂတ္တာတိ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဘိန္ဒု-
 သရိရာ။ ဒုဇေတိ ဒုဇောတိကာ ဝိရူပါ ဇေဂုစ္ဆာ။ (အာဃာတနေတိ ဂါဝ-
 ဃာတဋ္ဌာနေ။)။^၃ ဝိကန္တာတိ^၄ ဆိန္ဒသီသာ ဂါဝေါ ဝိယ ပုဗ္ဗလောဟိတလိတ္တာ

၁-ဝဇေတိ (က)

၃-()သိ-သျှာ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

၂-နရိယောတိ နာရိယော (သိ၊ ဣ)

၄-ဝိကတ္တာတိ (သိ၊ ဣ)

ဟုတွာ။ သဒါ နိခါတာတိ နိစ္စံ ဇလိတအယပထဝိယံ ကဋိမတ္တံ ပဝေ-
သေတွာ နိခဏိတွာ ဌပိတာ ဝိယ ဌိတာ။ ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိတိ သမ္မ မာတလိ
တာ နာရိယော ဧတေ ပဗ္ဗတက္ခန္ဓာ အတိက္ကမန္တိ။ တာသံ ကိရ ဧဝံ ကဋိပ္ပမာဏံ
ပဝိသိတွာ ဌိတကာလေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဇလိတအယပဗ္ဗတော သမုဋ္ဌ-
ဟိတွာ အသနိ ဝိယ ဝိရဝန္တော အာဂန္ဓာ သရိရံ သဏ္ဍကရဏီ' ဝိယ ပိသန္တော
ဂစ္ဆတိ။ တသ္မိ' အတိဝတ္တိတွာ ပစ္စိမပဿေ ဌိတေ ပုန စ တာသံ သရိရံ
ပါတု ဘဝတိ။ တာ ဒုက္ခံ အဒိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တိယော ဗာဟာ ပဂ္ဂယု
ကန္တန္တိ။ သေသဒိသာသု ပုဋ္ဌိတေသု ဇလိတပဗ္ဗတေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွေ
ပဗ္ဗတာ သမုဋ္ဌာယ ဥစ္ဆုဗ္ဗဋ္ဌိကံ ဝိယ ပိဋ္ဌေန္တိ၊ လောဟိတံ ပက္ကုလိတံ သန္တတိ။
ကဒါမိ တယော ပဗ္ဗတာ သမုဋ္ဌာယ ပိဋ္ဌေန္တိ။ ကဒါမိ စတ္တာရော ပဗ္ဗတာ
သမုဋ္ဌာယ တာသံ သရိရံ ပိဋ္ဌေန္တိ။ တေနာဟ “ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိ”တိ။

ကောလိန္ဒိယာယောတိ^၂ ကုလေ ပတိဋ္ဌိတာ ကုလမိတရော။ အသတံ
အစာရန္တိ အသညတကမ္မံ ကရိ'သု။ ဒိတ္တရူပါတိ သဋ္ဌရူပါ ဓုတ္တဇာတိကာ
ဟုဘျာ'။ ပတိ ဝိပ္ပဟာယာတိ အဗ္ဘုနော ပတိ' ပဇေဟိတွာ။ အစာရန္တိ
အဂမံသု။ ရတိဒိန္နဗေတူတိ ကာမရတိဟေတု ဧဝေ ဒိဋ္ဌာဟေတု' စ။
ရမာပယိတွာဘိ ပရပုရိသေဘိ သဒ္ဓိ' အတ္တနော စိတ္တံ ရမာပယိတွာ ဣမ ဥပပဉ္စ။
အထ တာသံ သရိရံ ဣမေ ခန္ဓာ'တိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာတိ။

၄၉၆။ ပါဒေ ဂဟေတွာ ကိဿ ဣမေ ပုနေ'ကေ၊
အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ။
ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္နတိ သူတ ဒိသျာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
ယေ'မေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ။

၄၉၇။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၁-သဏ္ဍကရဏီယံ (သျှာ၊ က)

၂-ကောလိန္ဒိယာယောတိ (သီ၊ ဣ)

၃-ဓုတ္တရူပါ အသာဓုရူပါ ဒုဋ္ဌရူပါ ဓုတ္တဇာတိကာ ဟုတွာ (သျှာ) ၄-ကိဋ္ဌာဟေတု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၄၉၈။ 'ယေ ဇီဝလောကသ္မိံ အသာဓုကမ္မိနော၊
 ပရဿ ဒါရာနိ အတိက္ကမန္တိ။
 တေ တာဒိသာ ဥတ္တမဘဏ္ဍထေနာ၊
 တေ'မေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ။

၄၉၉။ တေ ဝဿပူဂါနိ ဗဟူနိ တတ္ထ၊
 နိရယေသု ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယန္တိ။
 န ဟိ ပါပကာရိဿ ဘဝန္တိ တာဏာ၊
 သကေဟိ ကမ္မေဟိ ပုရက္ခတဿ။
 တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊
 တေ'မေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိတိ။

တတ္ထ နရကေဟိ ဇလိတအင်္ဂါရပုဏ္ဏေ မဟာအာဝါဇေ။ တေ ကိရဝဇံ အပဝိ-
 သန္တိယော ဂါဝေါ ဝိယ နိရယပါလေဟိ နာနာဝုခေန ဂဟေတွာ ဝိဇ္ဈိယမာနာ
 ပေါထိယမာနာ ယဒါ တံ နရကံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ အထ တေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓိပါဒေ
 ကတွာ တတ္ထ ပါတယန္တိ ခိပန္တိ။ ဧဝံ တေ ပါတိယမာနေ ဒိသွာ ပုစ္ဆန္တော
 ဧဝမာဟ။ ဥတ္တမဘဏ္ဍထေနာတိ မဒုဿေဟိ ဝိယာယိဘဿ ဝရဘဏ္ဍဿ
 ထေနကာ။

ဧဝေ ပန ဝဘွာ မာတလိသင်္ဂါဟကော တံ နိရယံ အန္တရောပေတွာ ရထံ
 ပုရတော ပေသေတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ပစ္စနဋ္ဌာနံ နိရယံ ဒဿေသိ။ တေန
 ပုဋ္ဌော စဿ ဝိယာကာသိ။

၅၀၀။ ဥစ္စာဝစာ'မေ ဝိဝိဓော ဥပက္ကမာ၊
 နိရယေသု ဒိဿန္တိ သုသောရရူပါ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္နတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု ပါပံ၊
 ယေ'မေ ဇနာ အဓိမတ္တာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ။
 ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒယန္တိ။

၅၀၁။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၀၂။ ယေ ဇီဝလောကသို့ သုပါပဒိဋ္ဌိနော၊
 ဝိဿာသကမ္မာနိ ကရောန္တိ မောဟာ။
 ပရဉ္စ ဒိဋ္ဌိသု သမာဒပေန္တိ၊
 တေ ပါပဒိဋ္ဌိံ ပသဝေတွ ပါပံ။
 တေ'မေ ဇနာ အဓိမတ္တာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ၊
 ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒယန္တိတိ။

တတ္ထ ဥစ္စာဝစာ'မေတိ ဥစ္စာ အဝစာ ဣမေ၊ ဒုဒ္ဓကာ စ မဟန္တာ စာတိ အတ္ထော။ ဥပက္ကမာတိ ကာရဏပ္ပယောဂါ။ သုပါပဒိဋ္ဌိနောတိ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ”န္တိ- အာဒိကာယ ဒသဝတ္ထုကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သုဋ္ဌု ပါပဒိဋ္ဌိနော။ ဝိဿာသကမ္မာ- နိတိ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိဿာသေန တန္တိဿိတာ ဟုတွာ နာနာဝိမာနိ ပါပ- ကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ တေ'မေတိ တေ ဣမေ ဇနာ ဝေရူပံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။

ဣတိ ရညော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ပစ္စနနိရယံ အာစိက္ခိ။ ဒေဝလောကေဝိ ဒေဝဂဏာ ရညော အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကယမာနာ သုဓမ္မာယံ ဒေဝ- သဘာယံ နိဿိဒိသုယေဝ။ သက္ကောပိ “ကိံ န ခေါ မာတလိ စိရာယတိ”တိ ဥပဓာရေန္တော တံ ကာရဏံ ဥဟာ “မာတလိ အတ္တနော ဒူတဝိသေသံ ဒဿေတုံ 'မဟာရာဇ အသုကကမ္မံ ကတွာ အသုကနိရယေ နာမ ပစ္စန္တိ'တိ နိရယေ ဒဿေန္တော ဝိစရတိ၊ နိမိရညော ပန အပ္ပမေဝ အာယု ဝိယေထ၊ နိရယဒဿနံ နာဿ ပရိယန္တံ ဂစ္ဆေယျာ”တိ ဧကံ မဟာဇဝံ ဒေဝပုတ္တံ ပေသေသိ “တွံ သီဃံ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတူ'တိ မာတလိဿ ဝဒေ- ဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ ဇဝေန ဂန္တော အာရောစေသိ။ မာတလိ တဿ ဝစနံ သုတွာ “န သက္ကာ စိရာယိတု”န္တိ ရညော ဧကပဟာ- ရေနေဝ စတူသု ဒိသာသု ဗဟူ နိရယေ ဒဿေတွာ ဂါထမာဟ—

၅၀၃။ “ဝိဒိတာနိ တေ မဟာရာဇ၊ အာဝါသံ ပါပကမ္မိနံ။
 ဌာနာနိ လုဒ္ဓကမ္မာနံ၊ ဒုဿီလာနဉ္စ ယာ ဂတိ။
 ဥယျာဟိ ဒါနိ ရာဇိသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ဣမံ ပါပကမ္မိနံ သက္ကာနံ အာဝါသံ ဒိသွာ လုဒ္ဓကမ္မာနဉ္စ ဌာနာနိ တယာ ဝိဒိတာနိ။ ဒုဿီလာနဉ္စ ယာ ဂတိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သာပိ

တေ ဝိဒိတာ။ ဣဒါနိ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ ဝိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ဒဿနတ္ထံ ဥပျာဟိ
ဂစ္ဆာဟိ မဟာ ဇာတိ။

နိရယကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတ္တာ မာတလိ ဒေဝလောကာဘိမုခံ ရထံ ပေသေသိ။ ရာဇာ
ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆန္တော ဒွါဒသယောဇနိကံ မဏိမယံ ပဉ္စထူပိကံ^၁ သဗ္ဗာ-
လင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ဥပျာနပေါက္ခရဏိသမ္ပန္တံ ကပ္ပရက္ခပရိဝုတံ ဗီရဏိယာ
ဒေဝဓိတာယ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနံ ဒိသ္မာ တဉ္စ ဒေဝဓိတရံ အန္တောကူဋ္ဌာဂါရေ
သယနုပိဋေ နိဿိန္တံ အစ္ဆရာသဟဿပရိဝုတံ မဏိသီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဩလော-
ကေန္တိံ ဒိသ္မာ မာတလိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ။ ဣတရောပိဿ ဗျာကာသိ။

၅၀၄။ ပဉ္စထူပံ ဒိဿတိ'ဒံ ဝိမာနံ၊
မာလာပိဋန္တာ သယနဿ မဇ္ဈေ။
တတ္ထ'စ္ဆတိ နာရိ မဟာနဘာဝါ၊
ဥစ္စာဝစံ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗမာနာ။

၅၀၅။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ န နာရိ ကိ'မကာသိ သာရံ၊
ယာ မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ။

၅၀၆။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၀၇။ ယဒိ ဧဝံ သုတာ ဗီရဏီ ဇီဝလောကေ၊
အာမာယဒါသီ အဟု မြာဟ္မဏဿ။
သာ ပတ္တကာလံ အတိထိ' ဝိဒိတွာ၊
မာတာ'ဝ ပုတ္တံ သကိ'မာဘိနန္တိ။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သာ ဝိမာနသ္မိ မောဒတိတိ။

တတ္ထ ပဉ္စထူပန္တိ ပဉ္စဟိ ကူဋ္ဌာဂါရေဟိ သမန္နာဂတံ။ မာလာပိဋန္တာတိ
မာလာဒီဟိ သဗ္ဗာဘရဏေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ'စ္ဆတိတိ

တသ္မိံ ဝိမာနေ အစ္ဆတိ။ ဥစ္စာဝဓံ ဣဒ္ဓိ ဝိက္ခမ္ဘမာနာတံ နာနပ္ပကာရံ ဒေဝိဒ္ဓိံ
ဒဿယမာနာ။ ဒိသ္မာတိ ဧတံ ဒိသ္မာ ဌိတံ မံ ဝိတ္တိံ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ၊ ဝိတ္တိ-
သန္တကော ဝိယ ဟောမိ တုဋ္ဌိယာ အတိဘူတတ္တာတိ အတ္ထော။ အာမာယဒါ-
သီတိ ဂေဟဒါသိယာ ကုစ္ဆိမိ ဇာတဒါသီ။ အဟု ဗြာဟ္မဏဿာတိ သာ ကိရ
ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ဧကဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဒါသီ အဟောသိ။ သာ
ပတ္တကာလန္တိ တေန ဗြာဟ္မဏေန အဋ္ဌ သလ္လာကဘတ္တာနိ သံဃဿ
ပရိစ္စတ္တာနိ အဟောသုံ။ သော ဂေဟံ ဂန္ဓာ “သွေ ပဋ္ဌာယ ဧကေကဿ
ဘိက္ခုဿ ဧကေကံ ကဟာပဏဋ္ဌနကံ ကတွာ အဋ္ဌ သလ္လာကဘတ္တာနိ
သမ္မာဒေယျာသီ”တိ ဗြာဟ္မဏိံ အာဟ။ သာ “သာမိ ဘိက္ခု နာမ ခုတ္တော၊
နာဟံ သက္ခိဿာမိ”တိ ပဋိက္ခိပိ။ ဓိတရောပိဿ ပဋိက္ခိပိသု။ သော ဒါသိံ
“သက္ခိဿသိ အမ္မာ”တိ အာဟ။ သာ “သက္ခိဿာမိ အယျာ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတ္တာ
သက္ကစ္ဆံ ယာဂုဓဇကဘတ္တာဒိနိ သမ္မာဒေတွာ သလ္လာကံ လဘိတွာ အာဂတံ
ပတ္တကာလံ အတိထိံ ဝိဒိတွာ ဟရိတဂေါမယုပလိတ္တေ ကတပုပ္ဖုပဟာရေ
သုပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ ယထာ နာမ ဝိပ္ပဝါသာ အာဂတံ ပုတ္တံ
မာတာ သက္ခိံ အဘိနန္ဒတိ၊ တထာ နိစ္စကာလံ အဘိနန္ဒတိ၊ သက္ကစ္ဆံ ပရိဝိသတိ၊
အတ္တနော သန္တကမ္ပိ ကိဉ္စိ ဒေတိ။ သံယမာ သံဝိဘာဂါ စာတိ သာ
သီလဝတိ အဟောသိ စာဂဝတိ စ၊ တသ္မာ တေန သီလေန စေဝ စာဂေန စ
ဇုမသ္မိံ ဝိမာနေ မောဒတိ။ အထ ဝါ သံယမာတိ ဣန္ဒြိယဒမနာ။

• ဧဝံ ပန ဝတွာ မာတလိ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ သောဏဒိန္နဒေဝ-
ပုတ္တဿ သတ္တ ကနကဝိမာနာနိ ဒဿေသိ။ သော တာနိ စ တဿ စ သိရိ-
သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ တေန ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိ။ ဣတရောပိဿ ဗျာကာသိ။

၅၀၀။ ဒဋ္ဌလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ ဝိမာနာ သတ္တ နိမ္မိတာ။
တတ္ထ ယက္ခော မဟိဋ္ဌိကော၊ သမ္မာဘရဏဘူသိတော။
သမန္တာ အနုပရိယာတိ၊ နာရိဂဏပုရက္ခတော။

၅၀၉။ ဝိတ္တိံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ န မဇ္ဈော ကိမကာသိ သာရုံ၊
ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ။

၅၁၀။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိဇာနတော။

၅၁၁။ သောဏဒိန္နော ဂဟပတိ၊ ဒေဝ ဒါနပတိ အဟု။
သေ ပဗ္ဗဇိတုဒ္ဓိဿ၊ ဝိဟာရေ သတ္တ ကာရယိ။

၅၁၂။ သက္ကစ္စံ တေ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ဘိက္ခဝေါ တတ္ထ ဝါသိကေ။
အစ္ဆာဒနဉ္စ ဘတ္တဉ္စ၊ သေနာသနံ ပဒိပိယံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

၅၁၃။ စာဟုဒ္ဓသိ ပဉ္စဒသိ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။

၅၁၄။ ဥပေါသထံ ဥပဝသိ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိတိ။

တတ္ထ ဒဗ္ဗလ္လမာနာတိ ဇလမာနာ။ အာဘေန္တိကိ တရုဏသုရိယော ဝိယ
ဩဘာသန္တိ။ တတ္ထာတိ တေသု ပဋိပါဠိယာ ဌိတေသု သတ္တသု ဝိမာနေသု။
ယက္ခောတိ ဧကော ဒေဝပုတ္တော။ သောဏဒိန္နောတိ မဟာရာဇ အယံ ပုဗ္ဗေ
ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ကာသိရဋ္ဌေ အညတရသ္မိ နိဂမေ သောဏဒိန္နော
နာမ ဂဟပတိ ဒါနပတိ အဟောသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတေ ဥဒ္ဓိဿ သတ္တ ဝိဟာရ-
ကုဋိယော ကာရေတွာ တတ္ထ ဝါသိကေ ဘိက္ခု စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပ-
ဋ္ဌာသိ၊ ဥပေါသထဉ္စ ဥပဝသိ၊ နိစ္စံ သီလေသု စ သံဝုတော အဟောသိ။ သော
တတော စဝိတွာ ဣရူပပန္နော မောဒတိတိ အတ္တော။ ဧတ္ထ စ ပါဠိဟာရိယပက္ခန္တိ
ဣဒံပန အဋ္ဌမိဥပေါသထဿ ပစ္စုဂ္ဂမနာနုဂမနဝသေန သတ္တမိနဝမိယော၊ စာတု-
ဒ္ဓသိပန္နရသိနံ ပစ္စုဂ္ဂမနာနုဂမနဝသေန တေရသိပါဠိပဒေ စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ သောဏဒိန္နဿ ကတကမ္မံ ကထေတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ
ဖလိကဝိမာနံ ဒဿေသိ။ တံ ဥဗ္ဗေဓတော ပဉ္စဝိသတိယောဇနံ အနေက-
သတေဟိ သတ္တရတနမယတ္ထန္တေဟိ သမန္ဓာဂတံ အနေကသတကုဋ္ဌာဂါရပဋိ-
မဏ္ဍိတံ ကိင်္ဂိဏိကဇာလာပရိက္ခိတ္တံ သမုဿိတသုဝဏ္ဏရဇတမယဇဇံ နာနာ-
ပုပ္ဖဝိစိတ္တဥယျာနဝနဝိဘူသိတံ ရမဏီယပေါက္ခရဏီသမန္ဓာဂတံ နစ္စဂိတ-
ဝါဒိတဒုဒိသု ဆေကာဟိ အစ္ဆရာဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဍံ။ တံ ဒိသ္မာ ရာဇာ တာသံ
အစ္ဆရာနံ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ၊ ဣတရောပိဿံ ဗျာကာသိ။

၅၁၅။ ပဘာသတိ မိဒံ ဗျုပ္ပံ၊ ဖလိကာသု သုနိဗ္ဗိတံ။
နာရိဝရဂဏာကိဏ္ဍံ၊ ကုဋ္ဌာဂါရဝရောစိတံ။
ဥပေတံ အန္တပါနေဟိ၊ နစ္စဂိတေဟိ စူဘယံ။

၅၁၆။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ န မစ္စာ ကိမကံသု သာဓု၊
ယာ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ။

၅၁၇။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိဇာနတော။

၅၁၈။ ယာ ကာစိ နာရိယော ဣမ ဇီဝလောကေ၊
သီလဝန္တိယော ဥပါသိကာ။
ဒါနေ ရတာ နိစ္စံ ပသန္တစိတ္တာ၊
သစ္စေ ဌိတာ ဥပေါသထေ အပ္ပမတ္တာ။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ တာ ဝိမာနသ္မိ မောဒရေတိ။

တတ္ထ ဗျုပ္ပန္နိ ဝိမာနံ၊ ပါသာဒေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဖလိကာသုတိ
ဖလိကာသိတ္တိသု။ နာရိဝရဂဏာကိဏ္ဍန္တိ ဝရနာရိဂဏေဟိ အာကိဏ္ဍံ။ ကုဋ္ဌာ-
ဂါရဝရောစိတန္တိ ဝရကုဋ္ဌာဂါရေဟိ ဩစိတံ သမောစိတံ၊ ဝဗ္ဗိတန္တိ အတ္ထော။
ဥဘယန္တိ ဥဘယေဟိ။ “ယာ ကာစိ”တိ ဣဒံ ကိဉ္စာပိ အနိယမေတွာ ဝုတ္တံ၊
တာ ပန ကဿပဗုဒ္ဓသာသနေ ဗာရာဏသီယံ ဥပါသိကာ ဟုတွာ ဂဏ-
ဗန္ဓနေန တောနိ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ ပုညာနိ ကတွာ တံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပတ္တာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထဿ သော ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ ဧကံ ရမဏီယံ မဏိဝိမာနံ
ဒဿေသိ။ တံ သမေ ဘူမိဘာဂေ ပတိဋ္ဌိတံ ဥဗ္ဗေဓသမ္ပန္နံ မဏိပဗ္ဗတော ဝိယ
ဩဘာသမာနံ တိဋ္ဌတိ ဒိဗ္ဗဂီတဝါဒိတနိန္ဒာဒိတံ ဗဟူဟိ ဒေဝပုတ္တေဟိ သမ္ပရိ-
ကိဏ္ဍံ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ တေသံ ဒေဝပုတ္တာနံ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ၊ ဣတရောပိဿ
ဗျာကာသိ။

၅၁၉။ ပဘာသတိ မိဒံ ဗျုပ္ပံ၊ ဝေဠုရိယာသု နိဗ္ဗိတံ။
ဥပေတံ ဘူမိဘာဂေဟိ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။

- ၅၂၀။ အာဠုပ္ပရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ နစ္စဂီတာ သုဝါဒိတာ။
ဒိဗ္ဗာ သဒ္ဓါ နိစ္ဆရန္တိ၊ သဝနီယာ မနောရမာ။
- ၅၂၁။ နာဟံ ဧဝံဂတံ ဇာတု၊ ဧဝံသုရုစိရံ ပုရေ။
သဒ္ဓိံ သမာဓိဇာနာမိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယဒိ ဝါ သုတံ။
- ၅၂၂။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္နတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု သာဓုံ၊
ယေ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ။
- ၅၂၃။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။
- ၅၂၄။ ယေ ကေစိ မစ္စာ ဣမ ဇီဝလောကေ၊ သီလဝန္တာ ဥပါသကာ။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယုံ။
- ၅၂၅။ စိဝရံ ဝိဇ္ဇာပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒံသု ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
- ၅၂၆။ စာတုဒ္ဓသိ' ပဉ္စဒသိ'၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
- ၅၂၇။ ဥပေါသထံ ဥပဝသုံ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတာ။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ တေ ဝိမာနသ္မိ မောဒရေတိ။

တတ္ထ ဝေဠုရိယာသူတိ ဝေဠုရိယဘိတ္တိသု။ ဘူမိဘာဂေဟိတိ ရမဏိ-
ယေဟိ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတံ။ အာဠုပ္ပရာ မုဒိင်္ဂါ စာတိ ဧတေ ခွေ ဧတ္ထ
ဝဇ္ဇန္တိ။ နစ္စဂီတာ သုဝါဒိတာတိ နာနပ္ပကာရာနိ နစ္စာနိ စေဝ ဂီတာနိ စ
အပရေသမ္ဘိ တူရိယာနံ သုဝါဒိတာနိ စေတ္ထ ပဝတ္တန္တိ။ ဧဝံဂတန္တိ ဧဝံ
မနောရမဘာဝံ ဂတံ။ “ယေ ကေစိ”တိ ဣဒမ္ဘိ ကာမံ အနိယမေတွာ ဝုတ္တိံ၊ တေ
ပန ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ဗာရာဏသီဝါသိနော ဥပါသကာ ဟုတွာ ဂဏ-
ဗန္ဓနေန တောနိ ပုညာနိ ကတွာ တံ သမ္ပတ္တိံ ပတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ

ပဋိပါဒယူန္တိ ပဋိပါဒယိံသု၊ တေသံ အဒံသုတိ အတ္ထော။ ပစ္စယန္တိ
ဂိလာနပစ္စယံ။ အဒံသုတိ ဧဝံ နာနပ္ပကာရကံ ဒါနံ အဒံသုတိ။

ဣတိဿ သောတေသံ ကတကမ္ပံ အာစိက္ခိတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ
အပရမ္ပိ ဖလိကဝိမာနံ ဒဿေသိ။ တံ အနေကကုဋ္ဌာဂါရပဋိမဏ္ဍိတံ နာနာ-
ကုသုမသဉ္စန္ဒဒိဗ္ဗတရုဏဝနပဋိမဏ္ဍိတတိရာယ ၊ ဝိဝိဓဝိဟင်္ဂမနိန္ဒာဒိတာယ
နိဗ္ဗလသလိလာယ နဒိယာ ပရိက္ခိတ္တံ အစ္ဆရာဂဏပရိဂုတဿေကဿ ပုည-
ဝတော နိဝါသဘူတံ။ တံ ဒိသွာ ရာဇော တဿ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိ၊ ဣတရောပိဿ
ဗျာကာသိ။

၅၂၈။ ပဘာသတိ မိဒံ ဗျုပ္ပံ၊ ဖလိကာသု သုနိမ္မိတံ။
နာရိဝရဂဏာကိဏ္ဍိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရဝရောစိတံ။

၅၂၉။ ဥပေတံ အန္တပါနေဟိ၊ နစ္စဂိတေဟိ စူဘယံ။
နဇ္ဇော စာ'နပရိယာတိ၊ နာနာပုပ္ဖဒုမာယုတာ။

၅၃၀။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ န မစ္စော ကိ'မကာသိ သာဓု၊
ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ။

၅၃၁။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနိ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၃၂။ မိထိလာယံ ဂဟပတိ၊ ဧသံ ဒါနပတိ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္ဆံ ပဋိပါဒယိ။

၅၃၃။ စိဝရံ ဝိဏ္ဏပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

၅၃၄။ စာတုဒ္ဒသိ ပဉ္စဒသိ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။

၅၃၅။ ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိတိ။

တတ္ထ နန္ဒောတိ ဝစနဝိပလ္လာသော၊ ဧကာ နဒီ တံ ဝိမာနံ ပရိက္ခိပိတွာ
ဂတာတိ အတ္ထော။ နာနာပုပ္ဖဒုမာယုတာတိ သာ နဒီ နာနာပုပ္ဖေဟိ ဒုမေဟိ
အာယုတာ။ မိထိလာယန္တိ^၁ ဧသ မဟာရာဇ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ မိထိလ-
နဂရေ ဧကာ ဂဟပတိ ဒါနပတိ အဟောသိ။ သော ဧတာနိ အာရာမရော-
ပနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ ပတ္တောတိ။

ဧဝမဿ တေန ကတကမ္ပံ အာစိက္ခိတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ
အပရမ္ပိ ဖလိကဝိမာနံ ဒေသေသိ။ တံ ပုရိမဝိမာနတော အတိရေကာယ နာနာ-
ပုပ္ဖဗလသဉ္စန္ဒာယ တရုဏဝနသဋ္ဌာယ^၂ သမန္နာဂတံ။ တံ ဒိသ္မာရာဇာ တာယ
သမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတဿ ဒေဝပုတ္တဿ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိ၊ ဣတရောဝိဿ
ဗျာကာသိ။

၅၃၆။ ပဘာသတိ မိဒံ ဗျုပ္ပံ၊ ဖလိကာသု သုနိဗ္ဗိတံ။
နာရိဝရဂဏာကိဏ္ဍံ၊ ကုဋ္ဌာဂါရဝရေစိတံ။

၅၃၇။ ဥပေတံ အန္တပါနေဟိ၊ နစ္စဂိတေဟိ စူဘယံ။
နန္ဒော စာ'နုပရိယာတိ၊ နာနာပုပ္ဖဒုမာယုတာ။

၅၃၈။ ရာဇာယတနာ ကပိတ္တာ စ၊ အမ္မာ သာလာ စ ဇမ္ဗုယော။
တိန္ဒြကာ စ ပိယာလာ စ၊ ဒုမာ နိစ္စဗလာ ဗဟူ။

၅၃၉။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ နှ မစ္စော ကိ'မကာသိ သာရုံ၊
ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ။

၅၄၀။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၄၁။ မိထိလာယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတိ အဟူ။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။

- ၅၄၂။ စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
- ၅၄၃။ စာတုဒ္ဓသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
- ၅၄၄။ ဥပေါသထံ ဥပဝသိ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတီတိ။

တတ္ထ မိထိလာယန္တိ ဧသ မဟာရာဇ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ
မိထိလနဂရေ ဧကော ဂဟပတိ ဒါနပတိ အဟောသိ။ သော ဧတာနိ ပုညာနိ
ကတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ ပတ္တောတိ။

ဧဝမဿ တေန ကတကမ္မံ အာစိက္ခိတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ
ပုရိမသဒိသမေဝ အပရမ္ပိ ဝေဠုရိယဝိမာနံ ဒဿေတွာ တတ္ထ သမ္ပတ္တိံ
အနုဘဝန္တဿ ဒေဝပုတ္တဿ ကတကမ္မံ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခိ။

- ၅၄၅။ ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမံ၊ ဝေဠုရိယာသု နိဗ္ဗိတံ။
ဥပေတံ ဘူမိဘာဂေဟိ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
- ၅၄၆။ အာဠမ္မရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ နစ္စဂိတာ သုဝါဒိတာ။
ဒိဗျာ သဒ္ဓါ နိစ္ဆရန္တိ၊ သဝနီယာ မနောရမာ။
- ၅၄၇။ နာဟံ ဧဝံဂတံ ဇာတု၊ ဧဝံသုရုစိရံ ပုရေ။
သဒ္ဓိ သမာဘိဇာနာမိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယဒိ ဝါ သုတံ။
- ၅၄၈။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ န မစ္စော ကိမကာသိ သာဓု၊
ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ။
- ၅၄၉။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိဇာနတော။
- ၅၅၀။ ဗာရာဏသီယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတိ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။

၅၅၁။ စိဝရံ ဝိဇ္ဇာပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သံယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

၅၅၂။ စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿံ အဋ္ဌမီ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။

၅၅၃။ ဥပေါသထံ ဥပဝသိ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတီတိ။

အထဿ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ ဗာလသူရိယသန္နိတံ ကနကဝိမာနံ
ဒဿေတွာ တတ္ထ နိဝါသိနော ဒေဝပုတ္တဿ သမ္ပတ္တိံ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခိ။

၅၅၄။ ယထာ ဥဒယ'မာဒိစ္စော၊ ဟောတိ လောဟိတကော မဟာ။
တထူပမံ ဣဒံ ဗျုပ္ပံ၊ ဇာတရူပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၅၅၅။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ န မစ္စော ကိ'မကာသိ သာဓု၊
ယော မောဒတီ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ။

၅၅၆။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိဇာနတော။

၅၅၇။ သာဝတ္ထိယံ ဂဟပတိ၊ သေ ဒါနပတိ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။

၅၅၈။ စိဝရံ ဝိဇ္ဇာပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သံယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

၅၅၉။ စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿံ အဋ္ဌမီ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။

၅၆၀။ ဥပေါသထံ ဥပဝသိ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတီတိ။

တတ္ထဥဒယ'မာဒိစ္စောတိ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တော^၁ အာဒိစ္စော။ သာဝတ္ထိယန္တိ ကဿပ-
ဗုဒ္ဓကာလေ သာဝတ္ထိနဂရေ ဧကော ဂဟပတိ ဒါနပတိ အဟောသိ။ သော
တောနိ ပုညာနိ ကတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိ^၂ ပတ္တောတိ။

ဧဝံ တေန ဣမေသံ အဋ္ဌန္တံ ဝိမာနာနံ ကထိတကာလေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ
“မာတလိ အတိဝိယ စိရာယတိ”တိ အပရမ္ပိ ဇေနဒေဝပုတ္တံ ပေသေသိ။ သော
ဝေဂေန ဂန္တော အာရောစေသိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “န သက္ကာ ဣဒါနိ
စိရာယိတု”န္တိ စတုသု ဒိသာသု ဧကပ္ပဟာရေနော ဗဟူနိ ဝိမာနာနိ ဒေသေသိ။
ရညာ စ တတ္ထ သမ္ပတ္တိ^၂ အနုဘဝန္တာနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ကတကမ္ပံ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခိ။

၅၆၁။ ဝေဟာယသာ'မေ^၂ ဗဟုကာ၊ ဇာတရူပဿ နိဗ္ဗိတာ။
ဒဒ္ဓလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ ဝိဇ္ဇ၊ဝ'ဗ္ဗသနန္တရေ။

၅၆၂။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ န မစ္စာ ကိ'မကံသု သာရံ၊
ယေ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ။

၅၆၃။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၆၄။ သဒ္ဓါယ သုနိဝိဋ္ဌာယ၊ သံဗ္ဗမ္မေ သုပ္ပဝေဒိတေ။
အကံသု သတ္တု ဝစနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေး။
တေသံ တောနိ ဌာနာနိ၊ ယာနိ တံ ရာဇ ပဿသီတိ။

တတ္ထ ဝေဟာယသာ'မေတိ ဝေဟာယသာ ဣမေ အာကာသေယေဝ
သဏ္ဌိတာ^၃။ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာ ဣမေတိ ဝဒတိ။ ဝိဇ္ဇ၊ဝ'ဗ္ဗသနန္တရေတိ
သနဝလာဟကန္တရေ ဇလမာနာ ဝိဇ္ဇ၊ ဝိယ။ သုနိဝိဋ္ဌာယာတိ မဂ္ဂေန အာဂ-
တတ္တာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာယ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မဟာရာဇ ဧတေ ပုရေ နိယျာ-
နိကေ ကဿပဗုဒ္ဓသာသနေး ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိသုဒ္ဓသီလာ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တာ
သေတာပတ္တိဖလံ သန္တိကတွာ အရဟတ္တံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တာ တတော
စုတာ ဣမေသု ကနကဝိမာနေသု ဥပ္ပန္နာ။ ဧတေသံ ကဿပဗုဒ္ဓသာဝကာနံ
တာနိ ဌာနာနိ၊ ယာနိ တံ မဟာရာဇ ပဿသီတိ။

ဝေမဿ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ ဒဿေတွာ သက္ကဿ သန္တိကံ ဂမနတ္ထာယ ဥဿာဟံ ကံရောန္တော အာဟ—

၅၆၅။ “ဝိဒိတာနိ တေ မဟာရာဇ၊ အာဝါသံ ပါပကမ္မိနံ။
အထော ကလျာဏကမ္မာနံ ၊ ဌာနာနိ ဝိဒိတာနိ တေ။
ဥယျာဟိ ဒါနိ ရာဇိသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ”တိ။

တတ္ထ အာဝါသန္တိ မဟာရာဇ တယာ ပဌမမေဝ နေရယိကာနံ အာဝါသံ ဒိသွာ ပါပကမ္မာနံ ဌာနာနိ ဝိဒိတာနိ၊ ဣဒါနိ ပန အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ ပဿန္တေန အထော ကလျာဏကမ္မာနံ ဌာနာနိ ဝိဒိတာနိ၊ ဣဒါနိ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ သမ္ပတ္တိံ ဒဠှံ ဥယျာဟိ ဂစ္ဆာဟိတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ ပုရတော ရထံ ပေသေတွာ သိနေရုံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတေ သတ္တ ပရိဘဏ္ဍပဗ္ဗတေ ဒဿေသိ။ တေ ဒိသွာ ရညာ မာတလိဿ ပုဋ္ဌဘာဝံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ အာဟ—

၅၆၆။ “သဟဿယုတ္တံ ဟယဝါဟိ၊ ဒိဗ္ဗယာန’မဓိဋ္ဌိတော။
ယာယမာနော မဟာရာဇာ၊ အဒ္ဓါ သီဒန္တရေ နဂေ။
ဒိသွာနာ’မန္တယီ သူတံ၊ ဣမေ ကေ နာမ ပဗ္ဗတာ”တိ။

တတ္ထ ဟယဝါဟိန္တိ ဟယေဟိ ဝါဟိယမာနံ။ ဒိဗ္ဗယာန’မဓိဋ္ဌိတောတိ ဒိဗ္ဗယာနေ ဌိတော ဟုတွာ။ အဒ္ဓါတိ အဒ္ဓသ။ သီဒန္တရေတိ သီဒါမဟာ-သမုဒ္ဓဿ အန္တရေ။ တသ္မိံ ကိရ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကံ သုခုမံ၊ မောရပိဉ္စမတ္တမိ ပက္ခိတ္တံ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ သီဒတေဝ၊ တသ္မာ သော “သီဒါမဟာ-သမုဒ္ဓေါ”တိ ပုစ္ဆတိ။ တဿ အန္တရေ။ နဂေတိ ပဗ္ဗတေ။ ကေ နာမာတိ ကေ နာမ နာမေန ဣမေ ပဗ္ဗတာတိ။

ဧဝံ နိမိရညာ ပုဋ္ဌော မာတလိ ဒေဝပုတ္တော အာဟ—

၅၆၇။ “သုဒဿနော ကရဝိကော၊ ဤသဓရော ယုဂန္ဓရော။
နေမိန္ဒရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဍော ဂိရိ မြဟာ။

၅၆၈။ ဧတေ သီဒန္တရေ နဂါ၊ အနုပုဗ္ဗသမုဂ္ဂတာ။
မဟာရာဇာန’မာဝါသာ၊ ယာနိ တံ ရာဇ ပဿသိ”တိ။

တတ္ထ သုဒဿနောတိ အယံ မဟာရာဇ ဧတေသံ သဗ္ဗဗာဟိရော သုဒဿနော ပဗ္ဗတော နာမ၊ တဒနန္တရေ ကရဝိကော နာမ၊ သော ညုဒဿနတော

ဥစ္စတရော။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ပန တေသံ အန္တရေ ဧကောပိ သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။
 ကရဝိကဿ အနန္တရေ ဤသဓရော နာမ၊ သော ကရဝိကတော ဥစ္စတရော။
 တေသမ္ပိ အန္တရေ ဧကော သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။ ဤသဓရဿ အနန္တရေ
 ယုဂန္ဓရော နာမ၊ သော ဤသဓရတော ဥစ္စတရော။ တေသမ္ပိ အန္တရေ ဧကော
 သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။ ယုဂန္ဓရဿ အနန္တရေ နေမိန္ဒရော နာမ၊ သော ယုဂန္ဓ-
 ရတော ဥစ္စတရော။ တေသမ္ပိ အန္တရေ ဧကော သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။
 နေမိန္ဒရဿ အနန္တရေ ဝိနတကော နာမ၊ သော နေမိန္ဒရတော ဥစ္စတရော။
 တေသမ္ပိ အန္တရေ ဧကော သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။ ဝိနတကဿ အနန္တရေ
 အဿကဏ္ဍော နာမ၊ သော ဝိနတကတော ဥစ္စတရော။ တေသမ္ပိ အန္တရေ
 ဧကော သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ။ အနုပုဗ္ဗသမုဂ္ဂတာတိ ဧတေ သီဒန္တရမဟာ-
 သမုဒ္ဒေ သတ္တ ပဗ္ဗတာ အနုပဋိပါဋိယာ သမုဂ္ဂတာ သောပါနသဒိသာ
 ဟုတွာ ဌိတာ။ ယာနီတိ ယေ တံ မဟာရာဇ ဣမေ ပဗ္ဗတေ ပဿူသိ၊ ဧတေ
 စတုဏ္ဏံ မဟာရာဇာနံ အာဝါသာတိ။

ဧဝမဿ စာတုမဟာရာဇိကဒေဝလောကံ ဒဿေတွာ ပုရတော ရထံ
 ပေသေတွာ တာဝတိံသဘဝနဿ စိတ္တကုဋ္ဌါရကောဋ္ဌကံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ
 ဣန္ဒပဋိမာ ဒဿေသိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ ပုစ္ဆိ၊ ဣတရောပိဿ ဗျာကာသိ။

၅၇၀။ အနေကရူပံ ရုစိရံ၊ နာနာစိတြိ ပကာသတိ။
 အာကိဏ္ဏံ ဣန္ဒသဒိသေဟိ၊ ဗျဿေဟေဝ သုရက္ခိတံ။

၅၇၁။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမံ န ခွါရံ ကိ'မဘည'မာဟု၊
 (မနောရမ ဒိဿတိ ခူရတောဝ။)၁

၅၇၂။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၇၃။ “စိတြကုဋ္ဌာ”တိ ယံ အာဟု၊ ဒေဝရာဇပုဝေသနံ။
 သုဒဿနဿ ဂိရိနော၊ ခွါရံ ဟေတံ ပကာသတိ။

၅၇၄။ အနေကရူပံ ရုစိရံ၊ နာနာစိတြိ ပကာသတိ။
 အာကိဏ္ဏံ ဣန္ဒသဒိသေဟိ၊ ဗျဠေဟေဝ သုရက္ခိတံ။
 ပဝိသေ'တေန ရာဇိသိ၊ အရဇံ ဘူမိ'မက္ကမာတိ။

တတ္ထ အနေကရူပန္တိ အနေကဇာတိကံ။ နာနာစိတြိန္တိ နာနာရတနစိတြိ။
 ပကာသတိတိကိ နာမ ဧတံ ပညာယတိ။ အာကိဏ္ဏန္တိ သမ္ပရိပုဏ္ဏံ။ ဗျဠေဟေဝ
 သုရက္ခိတန္တိ ယထာ နာမ ဗျဠေဟိ ဝါ သိကေဟိ ဝါ မဟာဝနံ၊ ဧဝံ ဣန္ဒ-
 သဒိသေဟေဝ သုရက္ခိတံ။ တာသဉ္စ ပန ဣန္ဒပဋိမာနံ အာရက္ခဏတ္ထာယ ဌပိတ-
 ဘာဝေါ ဧကကနိပါတေ ကုလဝကဇာတကေ၊ ပုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗော။
 ကိ'မဘည'မာဟူတိ ကိန္နာမံ၊ ဝဒန္တိ။ ပဝေသနန္တိ နိက္ခမနပ္ပဝေသနတ္ထာယ
 နိဗ္ဗိတံ။ သုဒဿနဿာတိသောဘနဒဿနဿ သိနေရုဂိရိနော။ ခွါရံ ဟေတန္တိ
 ဧတံ သိနေရုမတ္ထကေ ပတိဋ္ဌိတဿ ဒသသဟဿယောဇနိကဿ ဒေဝနဂရဿ
 ခွါရံ ပကာသတိ၊ ခွါရကောဋ္ဌကော ပညာယတိတိ အတ္ထော။ ပဝိသေ'တေနာတိ
 ဧတေန ခွါရေန ဒေဝနဂရံ ပဝိသ။ အရဇံ ဘူမိ'မက္ကမာဟိ အရဇံ သုဝဏ္ဏ-
 ရဇတမဏိမယံ နာနာပုဗ္ဗေဟိ သမာကိဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗဘူမိံ ဒိဗ္ဗယာနေန အက္ကမ
 မဟာရာဇာတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္တာ မာတလိ ရာဇာနံ ဒေဝနဂရံ ပဝေသေသိ။ တေန ပုတ္တံ—

၅၇၅။ “သဟဿယုတ္တံ ဟယဝါဟိ၊ ဒိဗ္ဗယာန'မမိဋ္ဌိတော။
 ယာယမာနော မဟာရာဇာ၊ အဗ္ဗါ ဒေဝသဘံ ဣဒ'န္တိ။

သော ဒိဗ္ဗယာနေ ဌိတောဝ ဂစ္ဆန္တော သုမဗ္ဗာဒေဝသဘံ ဒိဿာ မာတလိ
 ပုစ္ဆိ၊ သောဝိဿ အာစိက္ခိ။

၅၇၆။ ယထာ သရဒေ အာကာသေ၊ နိလောဘာသော ပဒိဿတိ။
 တထူပမံ ဣဒံ ဗျု၊ ဝေဠုရိယာသု နိဗ္ဗိတံ။

၅၇၇။ ဝိတ္တိ ဟိ မံ ဝိန္နတိ သူတ ဒိဿာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ဣမံ န ဗျု ကိ'မဘည'မာဟု၊
 (မနောရမ ဒိဿတိ ခူရတောဝ။)

၅၇၈။ တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရယိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခာသိ'ဇာနတော။

၅၇၉။ “သုဓမ္မာ” ဣတိ ယံ အာဟု၊ ပဿေ'သာ ဒိဿတေ သဘာ။
ဝေဠုရိယာရူပိရာ စိတြာ၊ ဓာရယန္တိ သုနိမ္မိတာ။

၅၈၀။ အဋ္ဌိသာ သုကတာ ထမ္ဘာ၊ သဗ္ဗေ ဝေဠုရိယာမယာ။
ယတ္ထ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ သဗ္ဗေ ဣန္ဒြပုရောဟိတာ။

၅၈၁။ အတ္ထံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ စိန္တယန္တာ သမစ္ဆရေ။
ပဝိသေ'တေန ရာဇိသိ၊ ဒေဝါနံ အနုမောဒနန္တိ။

တတ္ထ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ၊ ဒေဝသဘံ အဋ္ဌသာတိ အတ္ထော။ ပဿ သာတိ ပဿ သော။ ဝေဠုရိယာ ရူပိရာတိ ရူပိရဝေဠုရိယာ။ စိတြာတိ နာနာ-
ရတနဝိစိတြာ။ ဓာရယန္တိတိ ဣမံ သဘံ ဧတေ အဋ္ဌိသာဒိဘေဒါ သုကတာ
ထမ္ဘာ ဓာရယန္တိ။ ဣန္ဒြပုရောဟိတာတိ ဣန္ဒြ ပုရောဟိတံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ
ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဒေဝမနုဿာနံ အတ္ထံ စိန္တယန္တာ အတ္ထန္တိ။ ပဝိသေ'တေ-
နာတိ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ယတ္ထ ဒေဝါ အညမညံ အနုမောဒန္တာ အတ္ထန္တိ၊ တံ ဌာနံ
ဒေဝါနံ အနုမောဒနံ ပဝိသ။

ဒေဝါပိ ခေါတဿာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တာဝ နိသီဒိ'သု။ တေ “ရာဇာ
အာဂတော”တိ သုတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓဝါသပုပ္ဖဟတ္ထာ ယာဝ စိတ္တကုဋ္ဌဒါရကောဋ္ဌကာ
ပဋိမဂ္ဂံ ဂန္တာ မဟာသတ္ထံ ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယန္တာ သုဓမ္မာဒေဝသဘံ
အာနယိ'သု။ ရာဇာ ရဏာ ဩတရိတွာ ဒေဝသဘံ ပါဝိသိ၊ ဒေဝါ အာသနေန
နိမန္တယိ'သု။ သက္ကောပိ အာသနေန စေဝ ကာမေဟိ စ နိမန္တေသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၅၈၂။ “တံ ဒေဝါ ပဋိနန္တိ'သု၊ ဒိသွာ ရာဇာန'မာဂတံ။
သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
နိသီဒ ဒါနိ ရာဇိသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ။

၅၈၃။ သက္ကောပိ ပဋိနန္တိတ္ထ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။
နိမန္တယိတ္ထ ကာမေဟိ၊ အာသနေန စ ဝါသဝေါ။

၅၀၄။ သာဓု ခေါ်သိ အနုပ္ပတ္တော၊ အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။
 ဝသ ဒေဝေသု ရာဇိသိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိသု။
 တာဝတိံသေသု ဒေဝေသု၊ ဘုဉ္ဇ ကာမေ အမာနသေ”တိ။

တတ္ထ ပဋိနန္ဒိယူတိ သမ္ပိယာယိံသု၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာဝ ဟုတွာ သမ္ပုဋိန္ဒိယူ။
 သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိယူတိ သဗ္ဗေသံ ကာမာနံ သမိဒ္ဓိယုတ္တေသု။

ဧဝံ သက္ကေန ဒိဗ္ဗကာမေဟိ စေဝ အာသနေန စ နိမန္တိကော ရာဇာ
 ပဋိက္ခိပန္နော အာဟ—

၅၀၅။ “ယထာ ယာစိတကံ ယာနံ၊ ယထာ ယာစိတကံ ခနံ။
 ဧဝံသမ္ပဒ’မေဝေ’တံ၊ ယံ ပရတော ဒါနပစ္စယာ။

၅၀၆။ န စာဟ’မေတ’မိစ္ဆာမိ၊ ယံ ပရတော ဒါနပစ္စယာ။
 သယံကတာနိ ပုညာနိ၊ တံ မေ အာဝေဏိကံ ခနံ။

၅၀၇။ သောဟံ ဂန္ဓာ မနုဿေသု၊ ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟုံ။
 ဒါနေန သမစရိယာယ၊ သံယမေန ဒမေန စ။
 ယံ ကတွာ သုခိတော ဟောတိ၊ န စ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ”တိ။

တတ္ထ ယံ ပရတော ဒါနပစ္စယာတိ ယံ ပရတော တဿ ပရဿ
 ဒါနပစ္စယာ တေန ဒိန္နတ္တာ လတ္တတိ၊ တံ ယာစိတကသဒိသံ ဟောတိ၊
 တသ္မာ နာဟံ ဧတံ ဣစ္ဆာမိ။ သယံကတာနိတိ ယာနိ ပန မယာ အတ္တနာ
 ကတာနိ ပုညာနိ၊ တမေဝ မမ ပရေဟိ အသာဓာရဏတ္တာ အာဝေဏိကံ ခနံ
 အနုဂါမိယခနံ။ သမစရိယာယာတိ တိဟိ ဒွါရေဟိ သမစရိယာယ။ သံယမေ-
 နာတိ သီလရက္ခဏေန။ ဒမေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဒေဝါနံ မဓုရသဒ္ဓေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဓမ္မံ
 ဒေသေန္တောယေဝ မနုဿဂဏနာယ သတ္တ ဒိဝသာနိ ဌတွာ ဒေဝဂဏံ
 တောသေတွာ ဒေဝဂဏမဇ္ဈေ ဌိတောဝ မာတလိဿ ဂုဏံ ကထေန္တော
 အာဟ—

၅၀၈။ “ဗဟူပကာရော နော ဘဝံ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 ယော မေ ကလျာဏကမ္မာနံ၊ ပါပါနံ ပဋိဒဿယိ”တိ။

တတ္ထ ယော မေ ကလျာဏကမ္မာနံ၊ ပါပါနံ ပဋိဒဿသီတိ ယော သေ
မယံ ကလျာဏကမ္မာနံ ဒေဝါနဉ္စ ဌာနာနိ ပါပကမ္မာနံ နေရယိကာနဉ္စ
ပါပါနိ ဌာနာနိ ဒဿေသီတိ အတ္ထော။

အထ ရာဇာ သက္ကံ အာမန္တေတွာ “ဣစ္ဆာမဟံ မဟာရာဇ မနုဿလောကံ
ဂန္တု”န္တိ အာဟ။ သက္ကော “တေန ဟိ သမ္ပ မာတလိ နိမိရာဇာနံ
တတ္ထေဝ မိထိလံ နေဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ရထံ
ဥပဋ္ဌာပေသိ။ ရာဇာ ဒေဝဂဏေဟိ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတွာ ဒေဝေ နိဝတ္တောပေတွာ
ရထံ အဘိရူဟိ။ မာဘလိ ရထံ ပေသေန္တော ပါစိနဒိသာဘာဂေန မိထိလံ
ပါပုဏ်။ မဟာဇနော ဒိဗ္ဗရထံ ဒိဿာ “ရာဇာ နော အာဂတော”တိ
ပမုဒိတော အဟောသိ။ မာတလိ မိထိလံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တသ္မိယေဝ
သီဟပဉ္စရေ မဟာသတ္တံ ဩတာရေတွာ “ဂစ္ဆာမဟံ မဟာရာဇာ”တိ
အာပုဋ္ဌိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ မဟာဇနောပိ ရာဇာနံ ပရိဝရေတွာ
“ကိဒိသော ဒေဝ ဒေဝလောကော”တိ ပုဏ္ဏိ။ ရာဇာ ဒေဝတာနဉ္စ သက္ကဿ
စ ဒေဝရညော သမ္ပတ္တိံ ဝဏ္ဏေတွာ “တုမ္ပေပိ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရေထ၊
ဧဝံ တသ္မိံ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဿထာ”တိ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

သော အပရဘာဂေ ကပ္ပကေန ပလိတဿ ဇာတဘာဂေ အာစေဇိတေ
ပဿိဘံ သုဝဏ္ဏသဏ္ဌာသေန ဥဒ္ဓရာပေတွာ ဟက္ခေ ဌပေတွာ လူကဿ
ဂါမဝရံ ဒဿာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ ပုတ္တဿ ရန္တံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ ယေန စ
“ကလ္လော ဒေဝ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ ပုတ္တေ—

“ဥက္ကမဂ်ရူဟာ မယံ၊ ဣမေ ဇာတာ ဝယောဟရာ။

ပါတုဘူတာ ဒေဝဒူတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာသမယော မမာ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ ပုရိမရာဇာနော ဝိယ ပဗ္ဗဇိတွာ တသ္မိယေဝ အဗ္ဗဝနေ
ဝိဟရန္တော စက္ကာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကူပဂေါ
အဟောသိ။ တဿေဝံ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ အာဝိကရောန္တော သက္ကာ
ဩသာနုဂါယမာဟ—

၅၀၉။ “ဣဒံ ဝတွာ နိမိရာဇာ၊ ဝေဒေဟော မိထိလဂ္ဂဟော။

ပုထုယညံ ယဇိတွာန၊ သံယမံ အဇ္ဈုပါဂမီ”တိ။

တတ္ထ ဣဒံ ဝတ္ထာတိ “ဥတ္တမဂ်ရဟာမယ”န္တိ ဣမံ ဂါထံ ဝတ္ထာ။ ပုထုယညံ
ယဇိတွာနာတိ မဟာဒါနံ ဒတ္ထာ။ သံယမံ အဇ္ဈုပါဂမီတိ သီလသံယမံ
ဥပဂတော။

ပုတ္တော ပနဿ ကာဠာရဇေနကော^၁ နာမ တံ ဝံသံ ဥပတ္တိန္တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္ဓောယေဝါ”တိ ဝတ္ထာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါ အဟောသိ၊ မာတုလိ အာနန္ဒော၊
စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ နိမိရာဇာ ပန အဟမေဝ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ”န္တိ။

နိမိဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-ဥမင်ဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၂)

ပဉ္စာလော သဗ္ဗသေနာယာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပညာပါရမိံ အာရတ္တ ကထေသိ။ ကေဒိဝသဉ္စိ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ သန္နိသိန္နာ တထာဂတဿ ပညာပါရမိံ ဝဏ္ဏယန္တာနိသိဒိံသု “မဟာပညော အာဝုသော တထာဂတော ပုထုပညော ဂမ္ဘီရပညော ဟာသပညော ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေမိကပညော ပရပုဝါဒမဒ္ဒနော၊ အတ္တနော ပညာနုဘာဝေန ကုဋဒန္တာဒယော မြာဟ္မဏေ၊ သဘိယာဒယော ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ အင်္ဂုလိမာလာဒယော စောရေ အာဠဝကာဒယော ယက္ခေ၊ သက္ကာဒယော ဒေဝေ၊ ဗကာဒယော မြဟ္မာနော စ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနေ အကာသိ၊ ဗဟုဇနကာယေ ဗုဒ္ဓဇ္ဇိဒတွာ မဂ္ဂဇလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ဧဝံ မဟာပညော အာဝုသော သတ္တာ”တိ။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဣဒါနေဝ ပညဝါ၊ အတိတေပိ အပရိပက္ခေ ဉဏေ ဗောဓိဉာဏဉ္စာယ စရိယံ စရန္တောပိ ပညဝါယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အဘိဘေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလာယံ ဝေဒေဟော နာပ ရာဇာ ရဇ္ဇိကာရေသိ။ တဿ အတ္ထဓမ္မာနုသာသကာ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ အဟေသု သေနကော ပုတ္တုသော^၁ ကာမိန္ဒော^၂ ဒေဝိန္ဒော စာတိ။ တဒါ ရာဇာ ဗောဇိသတ္တဿ ပဋိသန္နိဂဟဏဒိဝသေ ပစ္စုသကာလေ ဧဝရူပံ သုပိနံ အဒ္ဓသ—ရာဇင်္ဂဏေ စဂ္ဂသု ကောဏေသု စတ္တာရော အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ မဟာပါကာပေမာဏာ ဥဋ္ဌာယ ပဇ္ဇလန္တိ၊ တေသံ မဇ္ဈေ ခန္ဓောပနကပ္ပမာဏော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဥဋ္ဌဟိဘွာ တင်္ဂဏညေဝ စတ္တာရော အဂ္ဂိက္ခန္ဓေ အဂ္ဂိက္ခန္ဓိတွာ ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဥဋ္ဌာယ သကလစက္ကဝါဠံ ဩဘာသေတွာ ဌိတော၊ ဘူမိယံ ပတိတော သာသပဗ္ဗိဇမတ္တမ္ဘိ ပညာယတိ။ တံ သဒေဝကာ လောကာ သဘေရကာ သမြဟ္မကာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေန္တိ၊ မဟာဇနော ဇာလန္တရေနဝ စရတိ၊ လောမကူပမတ္တမ္ဘိ ဥဏှံ န ဂဏှာတိ။ ရာဇာ ဣမံ သုပိနံ ဒိဿာ ဘိတတသိတော ဥဋ္ဌာယ “ကိံ န ခေါ မေ ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေန္တော နိသိန္နကောဝ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေသိ။

စတ္တာရောပိ ပဏ္ဍိတာ ပါကောဝါဂန္တာ “ကပ္ပိ ဒေဝ သုခံ သယိဏ္ဏာ”တိ သုခသေယျံ ပုစ္ဆိသု။ သော “ကုတော မေ သုခသေယျံ လဒ္ဓ”န္တိ ဝတွာ

“ဧဝရူပေါ မေ သုပိနော ဒိဋ္ဌော”တိ သဗ္ဗံ ကထေသိ။ အထ နံ သေနက-
ပဏ္ဍိတော “မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မင်္ဂလသုပိနော သေ၊ ဝုဒ္ဓိ ဝေါ ဘဝိဿ-
တိ”တိ ဝတွာ “ကိံကာရဏာ အာစရိယာ”တိ ဝုတ္တေ “မဟာရာဇ အမေ
စတ္တာရော ပဏ္ဍိတေ အဘိဘဝိတွာ အညော ဝေါ ပဉ္စမော ပဏ္ဍိတော ဥပ္ပဇ္ဇိ-
ဿတိ၊ မယံ ဟိ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ စတ္တာရော အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ ဝိယ၊ တေသံ မဇ္ဈေ
ဥပ္ပန္နော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ အညော ပဉ္စမော ပဏ္ဍိတော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ သော
သဒေဝကေ လောကေ အသဒိသော ဘဝိဿတိ”တိ ဝတွာ “ဣဒါနိ ပနေသ
ကုဟိ”န္တိ ဝုတ္တေ “မဟာရာဇ အဇ္ဇ တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေန ဝါ မာတု-
ကုစ္ဆိတော နိက္ခမနေန ဝါ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ အတ္တနော သိပ္ပဗလေန^၁ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ
ဒိဋ္ဌော ဝိယ ဗျာကာသိ။ ရာဇာပိ တတော ပဋ္ဌာယ တံ ဝစနံ အနုဿရိ။

မိထိလာယံ ပန စတူသု ဒွါရေသု ပါရိနယဝမဇ္ဈကော ဒက္ခိဏယဝဇ္ဈကော
ပဋိမယဝမဇ္ဈကော ဥတ္တရယဝမဇ္ဈကောတိ စတ္တာရော ဂါမာ အဟေသုံ။ တေသု
ပါရိနယဝမဇ္ဈကေ သိရိဝုဗ္ဗနော နာမ သေဋ္ဌိ ပဋိဝသတိ၊ သုမနဒေဝိ နာမသ
ဘရိယာ အဟေသိ။ မဟာသတ္တော တံ ဒိဝသံ ရညာ သုပိနဿ ဒိဋ္ဌဝေလဿ
တာဝတိံသဘဝနတော စဝိတွာ တဿာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တသ္မိံယေဝ
ကာလေ အပရေဝိ ဒေဝပုတ္တသဟဿာ တာဝတိံသဘဝနတော ဇေတူာ
တသ္မိံယေဝ ဂါမေ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ ကုလေသု ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိသု။ သုမနဒေဝိဝိ
ဒသမာသစ္စယေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တသ္မိံ ခဏေ သတ္တော မနုဿ-
လောကံ ဩလောကေန္တော မဟာသတ္တဿ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမေနဘာဝံ
ဥတွာ “ဣမံ ဗုဒ္ဓကုံရံ သဒေဝကေ လောကေ ပါကဋံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ မဟာ-
သတ္တဿ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တက္ခဏေ အဒိဿမာနကာယေန ဂန္ဓာ တဿ
ဟတ္ထေ ဧကံ ဩသဓမ္မဋ္ဌိကံ ဌပေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ မဟာသတ္တော
တံ မုဒ္ဓိံ ကတွာ ဂဏှိ။ တသ္မိံ ပန မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တေ မာတု
အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဒုက္ခံ နာဟေသိ၊ ဓမ္မကရဏတော ဥဒကမိဝ သုခေန နိက္ခမိ။

သာ တဿ ဟတ္ထေ ဩသဓမ္မဋ္ဌိကံ^၂ ဒိသ္မာ “တာတ ကိံ တေ လဒ္ဓ”န္တိ
အာဟ။ “ဩသဓံ အဗ္ဗာ”တိ ဒိဗ္ဗောသဓံ မာတု ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ဌပေတွာ စ
ပန “အဗ္ဗ ဣဒံ ဩသဓံ ယေန ကေနစိ အာဗာဓေန အာဗာမိကာနံ ဒေတာ”တိ
အာဟ။ သာ တုဋ္ဌပဟဋ္ဌာ သိရိဝုဗ္ဗနော အာရောစေသိ။ တဿ ပန
သတ္တဝသိကော သိသာဗာဓော အတ္ထိ။ သော တုဋ္ဌပဟဋ္ဌော ဟုတွာ “အယံ

၁-သိက္ခာဗလေန (သျှာ၊ က)

၂-ဩသဓမ္မဋ္ဌိကံ (သီ၊ ဣ)၊ ဩသထဓမ္မဋ္ဌိကံ (သျှာ)

မာတုကုစ္ဆိတော ဇာယမာနော ဩသဓံ ဂဟေတွာ အာဂတော၊ ဇာတက္ခ-
 ဏေယေဝ မာတရာ သဒ္ဓိံ ကထေသိ၊ ဝေရူပေန ပုညဝတာ ဒိန္နံ ဩသဓံ
 မဟာနုဘာဝံ ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ တံ ဩသဓံ ဂဟေတွာ နိသဒါယံ
 ခံသိတွာ ထောက် နလာဋေ မက္ခေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ တဿ သတ္တဝသိ-
 ကော သီသာဗာဓော ပဒုမပတ္တတော ဥဒကံ ဝိယ နိဝတ္တိတွာ ဂတော။ သော
 “မဟာနုဘာဝံ ဩသဓ”န္တိ သောမနဿပုတ္တော အဟောသိ။ မဟာ-
 သတ္တဿ ဩသဓံ ဂဟေတွာ အာဂတဘာဝေါ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋေ ဇာတော။
 ယေ ကေစိ အာဗာဓိကာ၊ သဗ္ဗေ သေဋ္ဌိဿ ဂေဟံ ဂန္တော ဩသဓံ ယာစန္တိ။
 သဗ္ဗေသံ နိသဒါယံ ခံသိတွာ ထောက် ဂဟေတွာ ဥဒကေန အာဠောလေတွာ
 ဒေတိ။ ဒိဗ္ဗောသမေန သရီရေ မက္ခိတမတ္တေယေဝ သဗ္ဗာဗာဓော ပူပသမ္ပန္တိ။
 သုဒိဟာ မနုဿာ “သိရိဝဗ္ဗနသေဋ္ဌိနော ဂေဟေ ဩသဿေ မဟန္တော အာနု-
 ဘာဝေါ”တိ ဝဏ္ဏယန္တာ ပက္ကမိံသု။ မဟာသတ္တဿ ပန နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ
 မဟာသေဋ္ဌိ “မမ ပုတ္တဿ အယျကာဒိနံ န နာမေန အတ္တော အတ္တိ၊
 ဇာယဝာနဿ ဩသဓံ ဂဟေတွာ အာဂတတ္တာ ဩသနောမကောဝ
 ဟောတူ”တိ ဝတွာ “မဟောသဓကုမာရော”တွေဝဿ ဝိ နာမမကောသိ။

ဣဒဉ္ဇဿ အဟောသိ “မမ ပုတ္တော မဟာပုညော၊ န ကေကောဝ
 နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ ဣဒိနာ သဒ္ဓိံ ဇာတဒါရကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ သော ဩလော-
 ကာဝဇ္ဇန္တော ဒါရကသဟဿာနံ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ သုတွာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကုမာရ-
 ကာနံ ဝိဇ္ဇနနာနိ ဒတွာ ဓာတိယော ဒါပေသိ “ပုတ္တဿ မေ ဥပဋ္ဌာကာ
 ဘဝိဿန္တိ”တိ။ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံယေဝ တေသံ မင်္ဂလဋ္ဌာနေ မင်္ဂလံ
 ကာရေသိ။ ဒါရကေ အလင်္ကရိတွာ မဟာသတ္တဿ ဥပဋ္ဌာတုံ အာနေန္တိ။
 ဗောဓိသတ္တော တေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌန္တော ဝနိတွာ သတ္တဝသိကကာလေ
 သုဝဏ္ဏပရိမာ ဝိယ အဘိရူပေါ အဟောသိ။ အဏဿ ဂါမဇ္ဈေ တေဟိ သဒ္ဓိံ
 ကိဋ္ဌန္တဿ ဟတ္ထိအဿာဒိသု အာဂစ္ဆန္တေသု ကိဋ္ဌာမဏ္ဍလံ ဘိဇ္ဇတိ။ ဝါတာ-
 တပပဟရဏကာလေ ဒါရကာ ကိလမန္တိ။ ကေဒိဝသဉ္စ တေသံ ကိဋ္ဌန္တာနံယေဝ
 အကာလမေသော ဥဋ္ဌဟိ။ တံ ဒိသ္မာ နာဂဗလော ဗောဓိသတ္တော ဓာဝိတွာ
 ကေသာလံ ပါဝိသိ။ ဣတရေ ဒါရကာ ပစ္ဆတော ဓာဝန္တာ အညမညဿ
 ပါဒေသု ပဟရိတွာ ဥပက္ခလိတွာ ပတိတာ ဇဏ္ဍကဘေဒါဒိနိ ပါပုဏိံသု။
 ဗောဓိသတ္တောဝိ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကိဋ္ဌာသာလံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဝါဓေ ဝါ

၁-ဩသနောမကောဝ ဟောတူတိ တတော မဟန္တံ ဩသဓန္တိ ဝစနံ ဥပါဒါယ မဟောသကုမာရော-
 တွေဝဿ (က)

ဝဿေ ဝါ အာတပေ ဝါ အာဂတေ န ကိလမိဿံမာ”တိ စိန္တေတွာ တေ ဒါရဏေ ဟာဟ “သမ္ဗော ဣမသ္မိ” ဌာနေ ဝါတေ ဝါ ဝဿေ ဝါ အာတပေ ဝါ အာဂတေ ဌာနနိသဇ္ဇသယနက္ခမံ ဧကံ သာလံ ကာရေဿာမ၊ ဧကေကံ ကဟာပဏံ အာဟရထာ”တိ။ တေ တထာ ကရိံသု။

မဟာသတ္တော မဟာဝဇုကိံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဣမသ္မိ” ဌာနေ သာလံ ကရေဟိ”တိ သဟဿံ အဒါသိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ သဟဿံ ဂဟေတွာ ခါဏုကဏုကေ ကောဇ္ဇေတွာ ဘူမိံ သမံ ကာရေတွာ သုတ္တံ ပသာရေဟိ။ မဟာသတ္တော တဿ သုတ္တပသာရဏဝိဓာနံ အနာရာ-
ဓေန္တော “အာသနိယ ဧဝံ အပသာရေတွာ သာရကံ ပသာရေဟိ”တိ အာဟ။ သာမိ အဟံ အတ္တနော သိပ္ပါနုရူပေန ပသာရေသိ။ ဣတော အညံ န ဇာနာမိဟိ။ “ဧတ္ထကံ အဇာနန္တော တံ အမှာကံ ဓနံ” ဂဟေတွာ သာလံ ကထံ ကရိံသဿိ။ အာဟရ သုတ္တံ ပသာရေတွာ တေ ဒဿာမိ”တိ အာဟရ-
ပေတွာ သယံ သုတ္တံ ပသာရေသိ။ တံ ဝိဿကမ္ပဒေဝပုတ္တဿ ပသာရိတံ ဝိယ အဟောသိ။ တတော ဝဇုကိံ အာဟ “ဧဝံ ပသာရေတုံ သက္ခိဿသိ”တိ။ န သက္ခိဿာမိသိ။ ဓမ္မ ဝိစာရဏာယ ပန ကာတုံ သက္ခိဿသိတိ။ သက္ခိဿာမိ သာမိဟိ။ မဟာသတ္တော ယထာ တဿာ သာလာယ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ အနာ-
ထာနံ ဝသနဌာနံ ဟောတိ။ ဧကသ္မိံ အနာထာနံ ဣတ္ထိနံ ဝိဇာယနဌာနံ၊ ဧကသ္မိံ အာဂန္တုကာမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝသနဌာနံ၊ ဧကသ္မိံ အာဂန္တုကာမနုဿာနံ ဝသနဌာနံ၊ ဧကသ္မိံ အာဂန္တုကာဝါဏီဇာနံ ဘဏ္ဍုပနဌာနံ ဟောတိ။ ဇထာ သဗ္ဗာနိ ဌာနာနိ ဗဟိမုခါနိ ကတွာ သာလံ ဝိစာရေသိ။ တတ္ထေဝ ကိဋ္ဌာမဏ္ဍလံ၊ တတ္ထေဝ ဝိနိစ္ဆယံ၊ တတ္ထေဝ ဓမ္မသဘံ ကာရေသိ။ ကတိပါဟေနေဝ နိဋ္ဌိတာယ သာလာယ စိတ္တကာရေ ပက္ခောသာပေတွာ သယံ ဝိစာရေတွာ ရမဏီယံ စိတ္တကန္တံ ကာရေသိ။ သာလာ သုဓမ္မာဒေဝသဘာပဋိဘာဂါ အဟောသိ။

တတော “န ဧတ္ထကေန သာလာ သောဘတိ၊ ပေါက္ခရဏိံ ပန ကာရေတုံ ဝဇ္ဇာသိ”တိ ပေါက္ခရဏိံ ခဏာပေတွာ ဣဋ္ဌကဝဇုကိံ ပက္ခောသာပေတွာ သယံ ဝိစာရေတွာ သဟဿဝကံ သတတိတ္ထံ ပေါက္ခရဏိံ ကာရေသိ။ သာ ပဉ္စဝိပေဒုမသန္တန္တာ နန္ဒာပေါက္ခရဏိံ ဝိယ အဟောသိ။ တဿာ တိရေ ပုပ္ဖလခရေ နာနာရုက္ခေ ရောပါပေတွာ နန္ဒနဝနကပ္ပံ ဥယျာနံ ကာရေသိ။ တမေဝ စ သာလံ နိဿာယ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာနဉ္စေဝ အာဂန္တုကာဂမိ-
ကာဒိနဉ္စ ဒါနဗတ္တံ ပဋ္ဌပေသိ။ တဿ သာ ကိရိယာ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋ္ဌာ

အဟောသိ။ ဗဟူ မနုဿာ ဩသရန္တိ။ မဟာသတ္တော သာလာယ နိသီဒိတွာ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တာနံ ကာရဏာကာရဏံ ယုတ္တာယုတ္တံ ကထေသိ၊ ဝိနိစ္ဆယံ ဌပေသိ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကာလော ဝိယ အဟောသိ။

ဝေဒေဟရာဇာပိ သတ္တဝဿစွယေန “စတ္တာရော ပဏှိတာ ‘အမေ အဘိ-
ဘဝိတွာ ပဉ္စမော ပဏှိတော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ’တိ မေ ကထယိ”သု၊ ကတ္ထ သော
တေရဟိ”တိ သရိတွာ “တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနာထာ”တိ စတူဟိ ဒွါရေဟိ
စတ္တာရော အမစ္စေ ပေသေသိ။ သေသဒွါရေဟိ နိက္ခန္ဓာ အမစ္စော မဟာသတ္တံ
န ပဿိ”သု။ ပါစိနဒွါရေန နိက္ခန္ဓော အမစ္စော ပန သာလာဒီနိ ဒိသွာ
“ပဏှိတေန နာမ ဣမိဿာ သာလာယ ကာရဏေန ဝါ ကာရာပဏေန ဝါ
ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ မနုဿေ ပုစ္ဆိ “အယံ သာလာ ကတရဝဗုဒ္ဓိနာ
ကတာ”တိ။ မနုဿာ “နာယံ ဝဗုဒ္ဓိနာ ကတာ၊ သိရိဝဗုဒ္ဓိပုတ္တေန
မဟောသပဏှိတေန အတ္တနော ပညာဗလေန ဝိစာရေတွာ ကတာ”တိ
ဝဒိ”သု။ ကတိဝဿော ပန ပဏှိတောတိ။ ပရိပုဏ္ဏသတ္တဝဿောတိ။ အမစ္စော
ရညာ ဒိဋ္ဌသုပိနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝဿံ ဂဏေတွာ “ရညော ဒိဋ္ဌသုပိနေန
သမေတိ၊ အယမေဝ သော ပဏှိတော”တိ ရညော ဒူတံ ပေသေသိ “ဒေဝ
ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမေ သိရိဝဗုဒ္ဓိပုတ္တော မဟောသပဏှိတော နာမ
သတ္တဝဿိကောဝ သမာနော ဧဝရူပံ နာမ သာလံ ဝိစာရေသိ၊ ပေါက္ခရဏိ”
ဥယျာနဉ္စ ကာရေသိ၊ ဣမံ ပဏှိတံ ဂဟေတွာ အာနေမိ”တိ။ ရာဇာ တံ ကထံ
သုတွာဝ တုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ သေနကံ ပက္ခောသာပေတွာ တမတ္ထံ အာရေ-
စေတွာ “ကိ” အာစရိယ အာနေမ ပဏှိတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော လာဘံ” မစ္ဆရာ-
ယန္တော “မဟာရာဇ သာလာဒီနံ ကာရာပိတမတ္တေန ပဏှိတော နာမ န
ဟောတိ၊ ယော ကောစိ ဧတာနိ ကာရေတိ၊ အပ္ပမတ္တကံ ဧတ”န္တိ အာဟ။
သော တဿ ကထံ သုတွာ “ဘဝိတဗ္ဗမေတ္တ ကာရဏေနာ”တိ တုဏှိ ဟုတွာ
“တတ္ထေဝ ဝသန္တော ပဏှိတံ ဝိမံသတူ”တိ အမစ္စဿ ဒူတံ ပဋိပေသေသိ။ တံ
သုတွာ အမစ္စော တတ္ထေဝ ဝသန္တော ပဏှိတံ ဝိမံသိ။

တတြိဒံ ဝိမံသနုဒ္ဓါနံ—

“မိသံ ဂေါဏော ဂန္တိ သုတ္တံ၊ ပုတ္တော ဂေါတော ရထေန စ။
ဒဏှော သီသံ အဟိ စေဝ၊ ကုတ္တုဇ္ဇော မဏိ ဝိဇာယနံ။
ဩဒနံ ဝါလုကဉ္စာပိ၊ တဋ္ဌာကုယျာနံ ဂဗြဘော မဏိ”တိ။

တတ္ထ မံသန္တိ ကေဒိဝသံ ဗောဓိသတ္တေ ကိဋ္ဌာမဏှလံ ဂစ္ဆန္တေ ဧကော
 သေနော သုနဗလကကော မံသပေသိံ ဂဟေတွာ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ တံ ဒိသွာ
 ဒါရကော “မံသပေသိံ” ဆဒ္ဓာပေဿာမာ”တိ သေနံ အနုဗန္တိ”သု။ သေနော
 ဣတော စိတော စ ဓာဝတိ။ တေ ဥဒ္ဓံ ဩလောကေတွာ တဿ ပစ္ဆတော
 ပစ္ဆဟော ဂစ္ဆန္တော ပါသာဏာဒိသု ဥပက္ခလိတွာ ကိလမန္တိ။ အထ နေ
 ပုဂ္ဂိုကော အာဟ “ဆဒ္ဓာပေဿာမိ န”န္တိ။ ဆဒ္ဓာပေဟိ သာမိတိ။ “တေန ဟိ
 ပဿသ”တိ သော ဥဒ္ဓံ အနာလောကေတွာဝ ဝါတဝေဂေန ဓာဝိတွာ
 သေနဿ ဆာဟံ အက္ခမိတွာ ပါဏိံ ပဟရိတွာ မဟာရဝံ ရဝိ။ တဿ
 ဟေဇေန သော သဒ္ဓေါ သေနဿ ကုမ္ဘိယံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ နိစ္ဆာရိတော ဝိယ
 အဟောသိ။ သော ဘိဟော မံသံ ဆဒ္ဓေသိ။ မဟာသတ္တော ဆဒ္ဓိတဘာဝံ ဥတွာ
 ဆာဟံ ဩလောကေန္တောဝ ဘူမိယံ ပတိတုံ အဒဘ္ဘာ အာကာသေယေဝ
 သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသွာ မဟာဇေနော နဒန္တော ဝဂ္ဂန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော
 မဟာသဒ္ဓိ အကာသိ။ အမဇော တံ ပဝတ္ထိံ ဥတွာ ရညော ဒူတံ ပေသေသိ
 “ပုဂ္ဂိုကော ဣဝိနာ ဥပါယေန မံသပေသိံ” ဆဒ္ဓာပေသိ။ ဣဒံ ဒေဝေါ ဇာနာ-
 ဟူ”သိ။ ကံ သုဘွာ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏှိတ”န္တိ။
 သော မိန္ဒေသိ “တဿ ဣဓာဂဘကာလတော ပဋ္ဌာယ မယံ နိပ္ပဘာ
 သမိသာမာ။ အတ္ထိကဝေဋ္ဌိ နော ရာဇာ န ဇာနိဿတိ။ န တံ အာနေတုံ
 ဝေဇိ”တိ။ သော မဟာပာဘမဗ္ဗရိယကာယ” “မဟာရာဇေ ဣက္ခကေန
 ပုဂ္ဂိုကော နာပ န ဟောတိ။ အပ္ပမက္ကကံ ကိဉ္စိ တေ”န္တိ အာဟ။ ရာဇာ
 မဇ္ဇသ္မောဝ ဟုဘွာ “တတ္ထေဝ နံ ဝိမံသတူ”တိ ပုန ပေသေသိ။

ဂေါဏောဘိ ဧကော ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသီ ပုရိသော “ဝဿေ
 ပာဘိဘေ ကသိယာဒီ”တိ ဂါမန္တရတော ဂေါဏေ ကိဏိတွာ အာနေတွာ
 ဂေဟေ ဝဿာဇာတွာ ပုနဒိဝသေ ဂေါဇရတ္ထာယ တိဏဘူမိံ အာနေတွာ
 ဂေါဇာဝိဓဋ္ဌ နိသီန္တော ကိလန္တရူပေါ ဩတရိတွာ ရုက္ခမူလေ နိပန္တောဝ နိဒ္ဓိ
 ဩက္ခမိ။ ဘသ္မိံ ခဏေ ဧကော စောရော ဂေါဏေ ဂဟေတွာ ပလာယိ။ သော
 ပပုဉ္စိတွာ ဂေါဏေ အပဿန္တော ဣတောစိတော စ ဩလောကေတွာ ဂေါဏေ
 ဂဟေတွာ ပလာယန္တိ စောရံ ဒိသွာ ဝေဂေန ပက္ခန္တိတွာ “ကုဟိံ မေ ဂေါဏေ
 နေသိ”တိ အာဟ။ မမ ဂေါဏေ အတ္တနော ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ နေမိတိ။ တေသံ
 ဝိဝါဒံ သုဘွာ မဟာဇေနော သန္နိပတိ။ ပဏှိတော တေသံ သာလာဒ္ဓါရေန
 ဂစ္ဆန္တောနံ သဒ္ဓိ သုဘွာ ဥဘောပိ ပက္ခောသာပေတွာ တေသံ ကိရိယံ ဒိသွာဝ

“အယံ စောရော၊ အယံ ဂေါဏသမိကော”တိ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တောပိ “ကသ္မာ ပိဝဒတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဂေါဏသမိကော အာဟ “သမိ ဣမေ အဟံ အသုကဂါမတော အသုကဿ နာမ ဟတ္ထတော ကိဏိတွာ အာနေတွာ ဂေဟေ ဝဿပေတွာ ဂေါစရတ္ထာယ တိဏဘူမိ” နေသိ။ တတ္ထ မမ ပမာဒိ ဒိသ္မာ အယံ ဂေါဏေ ဂဟေတွာ ပလာယိ၊ သွာဟံ ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တော ဣမံ ဒိသ္မာ အနုဗန္ဓိတွာ ဂဏှိ။ အသုကဂါမဝါသိနော မဿာ ဧတေသံ ကိဏိတွာ ဂဟိတဘာဝံ ဇာနန္တိ”တိ။ စောရော ပန “မမေ-
တေ သရဇာတိကာ၊ အယံ မုဿာ ဘဏတိ”တိ အာဟ။

အထ နေ ပဏှိတော “အဟံ ဝေါ အဉ္စ ဓမ္မေန ဝိနိစ္ဆိနိဿာမိ၊ ဌဿထ မေ ဝိနိစ္ဆယေ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ သမိ ဌဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ “မဟာဇနဿ မနံ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ပဌမံ စောရံ ပုစ္ဆိ “တယာ ဣမေ ဂေါဏာ ကိံ ခါဒါပိတာ ကိံ ပါယိတာ”တိ။ ယာဂံ ပါယိတာ တိလပိဋ္ဌဉ္စ မာသေ စ ခါဒါပိတာတိ။ တတော ဂေါဏသမိကံ ပုစ္ဆိ။ သော အာဟ “သမိ ကုတော မေ ဒုဂ္ဂတဿ ယာဂုအာဇီနိ လဒ္ဓါနိ၊ တိဏမေဝ ခါဒါပိတာ”တိ။ ပဏှိတော တေသံ ဣသံ ဝါသိ ဂါဟာပေတွာ ပိယဂံပတ္တာနိ အာဟရာပေတွာ ကောဇ္ဇာပေတွာ ဥဒကေန မဒ္ဓါပေတွာ ဂေါဏေ ပါယေသိ။ ဂေါဏာ တိဏမေဝ ဆဉ္စယိသု။ ပဏှိတော “ပဿယေတ”န္တိ မဟာဇနဿ ဒဿေတွာ စောရံ ပုစ္ဆိ “တုံ စောရောသိ၊ န စောရောသိ”တိ။ သော “စောရောဗျိ”တိ အာဟ။ “တေန ဟိ တုံ ဣတော ပဌာယ မာ ဝေရူပမကာသိ”တိ ဩဝေ။ ဗောဓိသတ္တဿ ပရိသာ ပန တံ ဟတ္ထပါဒေဟိ ကောဇ္ဇေတွာ ဒုဗ္ဗလမကာသိ။ အထ နံ ပဏှိတော “ဒိဋ္ဌ-
ဓမ္မဇယဝ တာဝ ဣမံ ဒုက္ခံ လဘသိ၊ သမ္မရာယေ ပန နိရယာဒိသု မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိဿသိ၊ သမ္မ တုံ ဣတော ပဌာယ ပဇဟေတံ ကမ္မ”န္တိ ဝတွာ တဿ ပဉ္စ သီလာနိ အဒါသိ။ အမစ္စော တံ ပဝတ္တိံ ယထာဘူတံ ရဉ္စော အာရောဇာ-
ပေသိ။ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏှိတ”န္တိ။ “ဂေါဏအဉ္စ နာမ မဟာရာဇ ယေ ကေမိ ဝိနိစ္ဆိနန္တိ”။ အာဂမေဟိ တာဝါ”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာ မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ ပန တထေဝ သာသနံ ပေသေသိ။ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသုပိ^၂ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတော ပရံ ပန ဥဒ္ဓါနမတ္တမေဝ ဝိဘဇိတွာ ဒဿယိဿာမာတိ။

‘ဝန္တိတိ’^၁ ကော ဒုဂ္ဂတိတ္ထိ နာနာဝဏ္ဏေဟိ သုတ္တေဟိ ဝန္တိကေ ဗန္တိတွာ ကတံ သုတ္တဝန္တိတပိဋ္ဌန္တံ ဂီဝတော မောစေတွာ သာဠကဿ ဥပရိ ဌပေတွာ

၁-ယေန ကေနမိ ဝိနိစ္ဆိတံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂-သဗ္ဗဝါဒေသုပိ (သီ၊ ဣ)၊ သဗ္ဗဝိဇာနေ (သျှာ)

၃-ဝဏ္ဏိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

နာယိတုံ၊ ပဏှိတေန ကာရိတပေါက္ခရဏိံ ဩတရိ။ အပရာ တရုဏိတ္ထိ တံ ဒိသ္မာ လောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဥက္ခိပိတွာ “အဗ္ဗ အတိဝိယ သောဘနံ ဣဒံ ကိတ္တကေန တေ ကတံ၊ အဟမ္ပိ အတ္တနော ဧဝရူပံ ကရိဿာမိ၊ ဂိဝါယ ပိဋန္တိတွာ ပမာဏံ တာဝဿ ဥပဓာရေမိ”တိ ဝတွာ တာယ ဥဇုစိတ္တတာယ “ဥပဓာရေဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဂိဝါယ ပိဋန္တိတွာ ပက္ကာမိ။ ဣတရာ တံ ဒိသ္မာ သီဃံ ဥဟ္မရိတွာ သာဠကံ နိဝါသေတွာ ဥပဓာဝိတွာ “ကဟံ မေ ပိဋန္တနံ ဂဟေတွာ ပလာယိဿသိ”တိ သာဠကေ ဂဏှိ။ ဣတရာ “နာဟံ တဝ သန္တကံ ဂဏှာမိ၊ မမ ဂိဝါယမေဝ ပိဋန္တနံ”န္တိ အာဟ။ မဟာဇနော တံ သုတွာ သန္တိပတိ။ ပဏှိတော ဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌန္တော တာသံ ကလဟံ ကတွာ သာလာ-
ဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တိနံ သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိံသဒ္ဓေါ ဧသော”တိ ပုစ္ဆိတွာ ဥဘိန္တံ ကလဟကာရဏံ သုတွာ ပက္ခောသာပေတွာ အာကာရေနော စောရိဉ္စ အစောရိဉ္စ ဥတွာပိ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိတွာ “အဟံ ဝေါ ဓမ္မေန ဝိနိစ္ဆိနိဿာမိ၊ မမ ဝိနိစ္ဆယေ ဌဿထာ”တိ ဝတွာ “အာမ ဌဿာမ သာမိ”တိ ဝုတ္တေ ပဌမံ စောရိံ ပုစ္ဆိ “တံ ဣမံ ပိဋန္တနံ ပိဋန္တန္တိ ကတရဂန္တံ ဝိလိမ္မသိ”တိ။ အဟံ နိဂ္ဂံ သဗ္ဗသံဟာရကံ ဝိလိမ္မာမိတိ။ သဗ္ဗသံဟာရကော နာမ သဗ္ဗဂန္တေဟိ ယောဇေတွာ ကတဂန္တော။ တတော ဣတရံ ပုစ္ဆိ။ သာ အာဟ “ကုတော သာမိ လဒ္ဓေါ ဒုဂ္ဂတာယ မယံ သဗ္ဗသံဟာရကော၊ အဟံ နိစ္စံ ပိယာပုပ္ဖဂန္တမေဝ ဝိလိမ္မာမိ”တိ။ ပဏှိတော ဥဒကပါတိံ အာဟရာပေတွာ တံ ပိဋန္တနံ တတ္ထ ပက္ခိပါပေတွာ ဂန္တိကံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဧတံ ဂန္တံ” ဥပသိဃိတွာ အသုက-
ဂန္တဘာဝံ ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။ သော ဥပသိဃန္တော ပိယာပုပ္ဖဘာဝံ ဥတွာ ဣမံ ဧကကနိပါတေ ဂါထမာဟ—

“သဗ္ဗသံဟာရကော နတ္ထိ၊ သုဒ္ဓိံ ကရံ ပဝါယတိ။

အလိကံ ဘာသတိ’ယံ ခုတ္တိ၊ သစ္စမာဟု မဟလ္လိကာ”တိ ၂။

တတ္ထ ခုတ္တိတိ ခုတ္တိကာ။ အာဟူတိ အာဟ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

ဧဝံ မဟာသတ္တော တံ ကာရဏံ မဟာဇနံ ဇာနာပေတွာ “တံ စောရိသိ၊ န စောရိသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ စောရိဘာဝံ ပဋိဇာနာပေသိ။ တတော ပဌာယ မဟာသတ္တဿ ပဏှိတဘာဝေါ ပါကဋော ဇာတော။

သုတ္တန္တိ ဧကော ကပ္ပိသက္ခေတ္တရက္ခိကာ ဣတ္ထိ ကပ္ပိသက္ခေတ္တံ ရက္ခန္တိ တံတ္ထေဝ ပရိသုဒ္ဓိံ ကပ္ပိသံ ဂဟေတွာ သုဓမ္မသုတ္တံ ကန္တိတွာ ဂုဠံ ကတွာ

ဥစ္ဆရ် ဌပေတွာ ဂါမံ အာဂစ္ဆန္တိ “ပဏ္ဍိတဿ ပေါက္ခရဏိယံ နှာယိဿာ-
မိ”တိ တိရံ ဂန္ဓာ သာဠကံ မုဉ္ဇိတွာ သာဠကဿ ဥပရိ သုတ္တရဉ္စ ဌပေတွာ
ဩဘရိတွာ ပေါက္ခရဏိယံ နှာယတိ။ အပရာ တံ ဒိဿာ လုဒ္ဓမိတ္တဟာယ တံ
ဂဟေတွာ “အဟော မနာပံ သုတ္တံ အဗ္ဗ တယာ ကတ”န္တိ အတ္တရံ ပဟရိတွာ
ဩလောကေန္တိ ဝိယ ဥစ္ဆရ် ကတွာ ပက္ကာမိ။ သေသံ ပုရိမနယေနဝ
ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ပဏ္ဍိတော ပဌမံ စောရိံ ပုစ္ဆိ “တံ ရဉ္စ ကရောန္တိ အန္တော
ကိ” ပက္ခိပိတွာ အကာသိ”တိ။ ကပ္ပိယလဉ္စမေဝ သာမိတိ။ တတော
ဇုတရံ ပုစ္ဆိ။ သာ “သုဗ္ဗိ တိဗ္ဗရအဋ္ဌ”န္တိ အာဟ။ သော ဥဘိန္တံ ဝစနံ ပရိသံ
ဂါဟာပေတွာ သုတ္တရဉ္စ နိဗ္ဗေဌာပေတွာ တိဗ္ဗရအဋ္ဌံ ဒိဿာ တံ စောရိဘာဝံ
သမ္ပုဉ္ဇိတ္ထာပေသိ။ မဟာဇနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော “သုဝိနိစ္ဆိတော အဇော”တိ
သာဓုကာရသဟဿာနိ ပဝတ္တေသိ။

ပုတ္တောတိ ကေဒိဝသံ ကော ဇုတ္တိ ပုတ္တံ အာဒါယ မုခေဋ္ဌာဝုနတ္ထာယ
ပဏ္ဍိတဿ ပေါက္ခရဏိ ဂန္ဓာ ပုတ္တံ နှာပေတွာ အတ္တနော သာဠကေ နိသီဒါ-
ပေတွာ အတ္တနော မုခံ ဓောဝိတုံ ဩတရိ။ တသ္မိံ ခဏေ ကော ယက္ခိနိ တံ
ဒါရကံ ဒိဿာ ခါဒိတုကာမာ ဟုတွာ ဇုတ္တိဝေသံ ဂဟေတွာ “သဟာယိကေ
သောသတိ ဝတာယံ ဒါရကော၊ တဝေသော ပုတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမာ”တိ
ဝုတ္တေ “ပါယေမိ န”န္တိ ဝတွာ “ပါယေဟိ”တိ ဝုတ္တာ တံ ဂဟေတွာ ထောကံ
ကိန္နာပေတွာ အာဒါယ ပလာယိ။ ဇုတရာ တံ ဒိဿာ ဓာဝိတွာ “ကုဟိ” မေ
ပုတ္တံ နေသိ”တိ ဂဏှိ။ ယက္ခိနိ “ကုတော တယာ ပုတ္တော လဗ္ဗေ၊ မမေသော
ပုတ္တော”တိ အာဟ။ တာ ကလဟံ ကရောန္တိယော သာလာဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တိ။
ပဏ္ဍိတော တံ ကလဟသဒ္ဓိ သုတွာ ပက္ခောသာပေတွာ “ကိမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။
တာ တဿ ဧတမတ္တံ အာရောစေသုံ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္တော အက္ခိနံ
အနိမိသတာယ စေဝ ရတ္တတာယ စ နိရာသက်တာယ စ ဆာယာယ
အဘာဝတာယ စ “အယံ ယက္ခိနိ”တိ ဥတွာပိ “မမ ဝိနိစ္ဆယေ ဌဿထာ”တိ
ဝတွာ “အာမ ဌဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ ဘူမိယံ လေခံ ကမုယိတွာ လေခါမဇ္ဈေ
ဒါရကံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ယက္ခိနိ ဟတ္ထေသု၊ မာတရံ ပါဒေသု ဂါဟာပေတွာ
“ဒွေပိ ကမ္မိတွာ ဂဏှထ၊ ကမ္မိတုံ သက္ကောန္တိယာ ဧဝ ပုတ္တော”တိ အာဟ။

တာ ဥဘောပိ ကမ္မိသု။ ဒါရကော ကမ္မိယမာနော ဒုက္ခပုတ္တော ဟုတွာ
ဝိရဝိ။ မာတာ ဟဒယေန ဖလိတေန ဝိယ ဟုတွာ ပုတ္တံ မုဉ္ဇိတွာ ရောဒမာနာ
အဋ္ဌာသိ။ ပဏ္ဍိတော မဟာဇနံ ပုစ္ဆိ “အန္တော ဒါရကေ မာတု ဟဒယံ မုဒုကံ
ဟောတိ၊ ဥဒါဟု အမာတူ”တိ။ မာတု ဟဒယံ မုဒုကံ ဟောတိတိ။ ကိံ ဒါနိ

ဒါရကံ ဂုဟေတွာ ဌိတာ မာတာ ဟောတိ၊ ဥဒါဟု ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌိတာတိ။
 ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌိတာ ပဏ္ဍိဟာတိ။ ဣမံ ပန ဒါရကစောရိံ တုမှေ ဇာနာထာတိ။
 န ဇာနာမ ပဏ္ဍိတာတိ။ အထ နေ ပဏ္ဍိတော အာဟ “ယက္ခိနိ သော၊ ဧတံ
 ခါဒိတုံ ဂဏှိ”တိ။ ကထံ ဇာနာသိ ပဏ္ဍိတာတိ။ အက္ခိနံ အနိမိသတာယ စေဝ
 ရတ္တကာယ စ နိရာသင်္ကတာယ စ ဆာယာယ အဘာဝေန စ နိက္ကရုဏတာယ
 စာတိ။ အထ နံ ပုစ္ဆိ “ကာသိ တွ”န္တိ။ ယက္ခိနိမိ သာမိတိ။ ကသ္မာ ဣမံ
 ဒါရကံ ဂဏှိတိ။ ခါဒိတုံ ဂဏှာမိ သာမိတိ။ “အန္ဓဗာလေ တံ ပုဗ္ဗေပိ ပါပကမ္မံ
 ကတွာ ယက္ခိနိ ဇာတာသိ၊ ဣဒါနိ ပုနပိ ပါပံ ကရောသိ၊ အဟော အန္ဓဗာလာ-
 သိ”တိ ဝတွာ တံ ပဉ္စသီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဧဝရူပံ ပါပ-
 ကမ္မံ မာ အကာသိ”တိ ဝတွာ တံ ဥယျောဇေသိ။ ဒါရကမာတာပိ ဒါရကံ
 လာဘိတွာ “စိရံ ဇီဝတု သာမိ”တိ ပဏ္ဍိတံ ထောမေတွာ ပုတ္တံ အာဒါယ ပက္ကာမိ။

ဂေါတောတိ^၁ ဧကော ကိရ လကုဏ္ဍကတ္တာ ဂေါတော၊ ကာဠ-
 ဝဏ္ဏတ္တာ စ ကာဠောတိ ဂေါတကာဠော^၂ နာမ ပုရိသော သတ္တသံဝရ္ဓရာနိ ဣမံ
 ကတ္တာ ဘဒ္ဒိယံ လာဘိ။ သာ နာမေန ဒိဃတာလာ နာမ။ သော ဧကဒိဝသံ တံ
 အာမဇ္ဇေတွာ “ဘဒ္ဒေ ပူဝါဒနိယံ ပစာဟိ၊ မာတာပိတရော ဒဠ္ဗု ဂမိဿာ-
 မာ”တိ ဝတွာ “ကိ” ဟေ မာတာပိတူဟိ”တိ ဘာယ ပဋိက္ခိတ္တောပိ ယာဝတတိယံ
 ဝတွာ ပူဝါဒနိယံ ပစာပေတွာ ပါထေယျဇ္ဇေဝ ပဏ္ဏာကာရဉ္စ အာဒါယ ကာယ
 သမ္ဘိ^၃ မဂ္ဂ ပဋိပဇ္ဇော အန္တရာမဂ္ဂေ ဥတ္တာနဝါဟိနိ^၄ ဧကံ နဒိ^၅ အဋ္ဌသ။ တေ ပန ဒွေပိ
 ဥဒကဘိရုကဇာတိကာဝ၊ တသ္မာ တံ ဥတ္တရိတုံ အဝိသဟန္တာ တိရေ ဒဋ္ဌသု။
 တဒါ ဒိဃဒိဋ္ဌိ နာမေကော ဒုဂ္ဂတပုရိသော အနုဝိစရန္တော တံ ဌာနံ ပါပုဏှိ။
 အသ နံ ဘေ ဒိဿာ ပုစ္ဆိ^၆ သု “သမ္မ အယံ နဒိ ဂမ္ဘိရာ ဥတ္တာနာ”တိ။ သော ဧတသံ
 ကသံ သုတွာ ဥဒကဘိရုကဘာဝံ ဥတွာ “သမ္မ အယံ နဒိ ဂမ္ဘိရာ ဗဟုစဏ္ဍမစ္ဆာ-
 ကိဉ္ဇာ”တိ အာဟ။ သမ္မ ကထံ တံ ဂမိဿသိတိ။ သော အာဟ “သံသုမာရ-
 မကရာနံ အပေဟိ ပရိစယော အတ္ထိ၊ တေန တေ အမှေ န ဝိဟေဌေန္တိ”တိ။ တေန
 ဟိ သမ္မ အမှေပိ နေဟိတိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္မုဋ္ဌိန္တိ။ အထဿ တေ ခဇ္ဇဘောဇနံ
 အဒိသု။ သော ကတဘတ္တကိစ္စော “သမ္မ ကံ ပဌမံ နေမိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော အာဟ
 “တဝ သဟာယိကံ ပဌမံ နေဟိ၊ မံ ပစ္ဆာ နေဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္မုဋ္ဌိ-
 န္တိတွာ တံ ခန္ဓေ ကတ္တာ ပါထေယျဇ္ဇေဝ ပဏ္ဏာကာရဉ္စ ဂဟေတွာ နဒိ^၇ ဩကရိတွာ
 ထောကံ ဂန္ဓာ ဥက္ကုဋ္ဌိကော နိဿိဒိတွာ ပက္ကာမိ။

၁-ဂေါဠရထေန ဇာတိ ဂေါဠေန စ ရထေန စ (သီ၊ ဣ)၊ ဂေါဇောတိ (သျှာ)

၂-ဂေါဠော (သီ၊ ဣ)

၃-ဂေါဠကာဠော (သီ၊ ဣ)၊ ဂေါကောဠော (သျှာ)

ဂေါတကာဌောတိရေဌိတောဝံ “ဂန္ထိရာဝတာယံ နဒိ၊ ဧဝံ ဒီဃဿပိ နာမ ဝေရူပေါ၊ မယံ ပန အပဿယျာဝ ဘဝိဿတိ”တိစိန္တေသိ။ ဣတရောပိ တံ နဒိမဇ္ဈိ နေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဟံ တံ ပေါသေဿာမိ၊ သမ္ပန္နဝတ္ထာလင်္ကာရာ ဒါသိဒါသ- ပရိဝုတာ ဝိစရိဿသိ၊ ကိံ တေ အယံ လကုဏ္ဍကဝါမနကော ကရိဿတိ၊ မမ ဝစနံ ကရောဟိ”တိ အာဟ။ သာ တဿ ဝစနံ သုတွာဝ အတ္တနော သာမိကေ သိနေဟံ ဘိန္နိတွာ တံခဏညေဝ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ “သာမိ သစေ မံ န ဆဇ္ဇေဿသိ၊ ကရိဿာမိ တေ ဝစနံ”န္တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ ဘဒ္ဒေ ကိံ ဝဒေသိ၊ အဟံ တံ ပေါသေဿာမိတိ။ တေ ပရတိရံ ဂန္တာ ဥဘောပိ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ “ဂေါတကာဌံ ပဟာယ တိဋ္ဌ တွ”န္တိ ဝတွာ တဿ ပဿန္တဿေဝ ခါဒနိယံ ခါဒန္တာ ပက္ကမိံသု။ သော ဒိသွာ “ဣမေ ဧကတော ဟုတွာ မံ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယန္တိ မညေ”တိ အပရာပရံ ဓာဝန္တော ထောက် ဩတရိတွာ ဘယေန နိဝတ္တိတွာ ပုန တေသုကောပေန “ဇီဝိမိ ဝါမရာမိ ဝါ”တိ ဥလ္လပ္ပိတွာ နဒိယံ ပတိတော ဥတ္တာနဘာဝံ ဥတွာ နဒိံ ဥတ္တရိတွာ ဝေဂေန တံ ပါပုဏိံတွာ “အန္တော ဒုဋ္ဌစောရ ကုဟိံ မေ ဘရိယံ နေသိ”တိ အာဟ။ ဣတရောပိ တံ “အရေ ဒုဋ္ဌဝါမနက ကုတော တဝ ဘရိယာ၊ မမေသာ ဘရိယာ”တိ ငတွာ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ ခိဝိ။ သော ဒီဃတာလံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “တိဋ္ဌ တံကုဟိံ” ဂန္တေသိ။ သက္က သံဝစ္ဆရာနိ ကမ္မံ ကတွာ လဒ္ဓဘရိယာ မေသိ”တိ ဝတွာ တေန သဒ္ဓိံ ကာယဟံ ကရောန္တော သာလာယ သန္တိကံ ပါပုဏိံ။ မဟာဇနော သဋ္ဌိမတိ။

ပဏ္ဍိတော “ကိံသဒ္ဓေါ နာမေသော”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေ ဥဘောပိ ပက္ခော- သာပေတွာ ပစနပ္ပုဋိဝစနံ သုတွာ “မမ ဝိနိစ္ဆယေ ဌဿထာ”တိ ဝတွာ “အာမ ဌဿာမာ”တိ ဝတ္ထေ ပဌမံ ဒီဃပိဋ္ဌိံ ပက္ခောသာပေတွာ “တံ ကောနာမော- သိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒီဃပိဋ္ဌိကော နာမ သာမိတိ။ ဘရိယာ တေ ကာ နာမာတိ။ သော တဿာ နာမံ အဇာနန္တော အညံ ကထေသိ။ မာတာပိတရော တေ ကေ နာမာတိ။ အသုကာ နာမာတိ။ ဘရိယာယ ပန တေ မာတာပိတရော ကေ နာမာတိ။ သော အဇာနိတွာ အညံ ကထေသိ။ တဿ ကထံ ပရိသံ ဂါဟာ- ပေတွာ တံ အပနေတွာ ဣတရံ ပက္ခောသာပေတွာ ပုရိမနယေနေဝ သဗ္ဗေသံ နာမာနိ ပုစ္ဆိ။ သော ယထာဘူတံ ဇာနန္တော အဝိရဇ္ဈိတွာ ကထေသိ။ တမ္ပိ အပနေတွာ ဒီဃတာလံ ပက္ခောသာပေတွာ “တံ ကာ နာမာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒီဃ- တာလာ နာမ သာမိတိ။ သာမိကော တေ ကောနာမောတိ။ သာ အဇာနန္တိ အညံ ကထေသိ။ မာတာပိတရော တေ ကေ နာမာတိ။ အသုကာ နာမ သာမိတိ။ သာမိကဿ ပန တေ မာတာပိတရော ကေ နာမာတိ။ သာပိ ဝိလပန္တိ အညံ

ကထေသိ။ ဣတရေ ခွေ ပက္ခောသာပေတွာ မဟာဇနံ ပုစ္ဆိ “ကိ” ဣမိဿာ ဒိဃပိဋဿ ဝစနေန သမေတိ၊ ဥဒါဟု ဂေါတကာဋ္ဌဿ”တိ။ ဂေါတကာဋ္ဌဿ ပဏှိတာတိ။ အယံ ဇေတိဿာ သာမိကော၊ ဣတရော စောရေတိ။ အထ နံ “စောရေသိ၊ န စောရေသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ “အာမ သာမိ စောရေမ္ပိ”တိ စောရဘာဝံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ပဏှိတဿ ဝိနိစ္ဆယေန ဂေါတကာဋ္ဌော အတ္တနော ဘရိယံ လဘိဟ္တာ မဟာသတ္တံ ထောမေတွာ တံ အာဒါယ ပက္ကာမိ။ ပဏှိတော ဒိဃပိဋမဟာ “မာ ပုန ဝေမကာသိ”တိ။

ရထေန စာတိ ဧကဒိဝသံ ဧကော ပန ပုရိသော ရထေ နိသိဒ္ဓိတွာ မုခ-
 ဓောဝနတ္ထာယ နိက္ခမိ။ တသ္မိ ခဏေ သက္ခော အာဝဇ္ဇေန္တော ပဏှိတံ ဒိဿာ
 “မဟောသဗေဒုက္ခိရဿ ပညာနဘာဝံ ပါကဋ္ဌံ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ
 မနုဿဝေလေနာဂန္တော ရထဿ ပစ္ဆာဘာဝံ ဂဟေတွာ ပါယာသိ။ ရထ
 နိသိန္တော ပုရိသော “တာတ ကေနတ္ထေနာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “တုဗ္ဗေ
 ဥပဋ္ဌာတု”န္တိ ဝုတ္တေ “သာဂူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ယာနာ ဩရုယ သရီရကိရုတ္တဿ
 ဂတော။ တသ္မိ ခဏေ သက္ခော ရထံ အဘိရုဟိတွာ ဝေဂေန ပါဇေသိ။
 ရထသာမိကော ပန သရီရကိစ္စံ ကဟော နိက္ခန္တော သက္ကံ ရထံ ဂဟေတွာ
 ပလာယန္တိ ဒိဿာ ဝေဂေန ဂန္တော “တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ၊ ကုဟိ” မေ ရထံ နေသိ”တိ
 ဝတွာ “တဝ ရထော အညော ဘဝိဿတိ၊ အယံ ပန မမ ရထော”တိ ဝုတ္တေ
 တေန သဒ္ဓိံ ကလဟံ ကရောန္တော သာလာဒ္ဓါရံ ပက္ခော။ ပဏှိတော “ကိ” နာ-
 မေတ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ တေ ပက္ခောသာပေတွာ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိဿာ နိစ္ဆယဇာတယ
 စေဝ အက္ခိနံ အနိမိသတာယ စ “အယံ သက္ခော၊ အယံ ရထသာမိကော”တိ
 အညာသိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ဝိဝါဒကာရဏံ ပုစ္ဆိတွာ “မမ ဝိနိစ္ဆယေ ဌဿတာ”တိ
 ဝတွာ “အာမ ဌဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ “အဟံ ရထံ ပါဇေဿာမိ၊ တုဗ္ဗေ ဒွေပိ
 ရထံ ပဋ္ဌတော ဂဟေတွာ ဂစ္ဆထ၊ ရထသာမိကော န ဝိဿဇ္ဇေဿဟိ၊
 ဣတရော ဝိဿဇ္ဇေဿတိ”တိ ဝတွာ ပုရိသံ အာဏာပေသိ “ရထံ ပါဇေဟိ”တိ။
 သော တဏှာ အကာသိ။

ဣတရေပိ ခွေ ပစ္ဆတော ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ရထသာမိကော ထောက်
 ဂန္တော ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌိတော၊ သက္ခော ပန ရထေန သဒ္ဓိံ ဂန္တော ရထေ-
 နေဝ သဒ္ဓိံ ဝိဝတ္တိ။ ပဏှိတော မနုဿေ အာစိက္ခိ “အယံ ပုရိသော ထောက် ဂန္တော
 ရထံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဌိတော၊ အယံ ပန ရထေန သဒ္ဓိံ ဇာဝိတွာ ရထနေဝ သဒ္ဓိံ
 နိဝတ္တိ၊ နေဝဿ သရီရေ သေဒမိန္ဒု၊ မတ္တမ္ပိ အတ္တိ၊ အဿာသပဿာသောပိ

နတ္ထိ၊ အဘိတော အနိမိသနေတ္ထော၊ သေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ”တိ။ အထ နံ “သက္ကော ဒေဝရာဇာသီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝုတ္တေ “ကဿ အာဂတောသီ”တိ ဝတွာ “တဝေဝ ပညာပကာသနတ္ထံ ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ မာ ပုန ဧဝမကာသီ”တိ ဩဝဒတိ။ သက္ကောပိ သက္ကာနဘာဝံ ဒဿေန္တော အာကာသေ ဌတွာ “သုဝိနိစ္ဆိတော ပဏ္ဍိတေန အဇ္ဇော”တိ ပဏ္ဍိတဿ ထုတိံ ကတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တဒါ သော အမစ္စော သယမေဝ ရညော သန္တိကံ ဂန္တော “မဟာရာဇ ပဏ္ဍိတေန ဧဝံ ရထအဇ္ဇော သုဝိနိစ္ဆိတော၊ သက္ကောပိ တေန ပရာဇိတော၊ ကဿ ပုရိသဝိသေသံ န ဇာနာသိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏ္ဍိတ”န္တိ။ သော လာဘမစ္ဆရေန “မဟာရာဇ ဧတ္တကေန ပဏ္ဍိတော နာမ န ဟောတိ၊ အာဂမေထ တာဝ ဝိမံသိတွာ ဇာနိဿာမာ”တိ အာဟ။

သတ္တဒါရကပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ဒဏ္ဍောတိ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ “ပဏ္ဍိတံ ဝိမံသိဿာမာ”တိ ခဒိရဒဏ္ဍံ၊ အာဟရာပေတွာ တတော ဝိဒတ္ထိံ ဂဟေတွာ စုန္ဒကာရေ ပက္ခောသာပေတွာ သုဋ္ဌ၊ လိခါပေတွာ ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမံ ပေသေသိ “ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ကိရ ပဏ္ဍိတာ၊ ‘ဣမဿ ခဒိရဒဏ္ဍဿ ဣဒံ အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ မူလ’န္တိ ဇာနန္တု၊ အဇာနန္တာနံ သဟဿဒဏ္ဍော”တိ။ ဂါမဝါသိနော သဋ္ဌိပတိတွာ ဇာနိတုံ အသက္ကောန္တာ သေဋ္ဌိနော ကထယိသု “ကဒါစိ မဟောသမပဏ္ဍိတော ဇာနေယျ၊ ပက္ခောသာပေတွာ တံ ပုစ္ဆထာ”တိ။ သေဋ္ဌိ ပဏ္ဍိတံ ကိဋ္ဌာမဏ္ဍလာ ပက္ခောသာပေတွာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “တာတ မယံ ဇာနိတုံ န သက္ကောမ၊ အပိ န တံ သက္ခိဿသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ တံ သုတွာ ပဏ္ဍိတော စိန္တေသိ “ရညော ဣမဿ အဂ္ဂေန ဝါ မူလေန ဝါ ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ မမ ဝိမံသနတ္ထာယ ပေသိကံ ဘဝိဿတိ”တိ။ စိန္တေတွာ စ ပန “အာဟရထ တာတ ဇာနိဿာမီ”တိ အာဟရာပေတွာ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာဝ “ဣဒံ အဂ္ဂံ ဣဒံ မူလ”န္တိ ဥတွာပိ မဟာဇနဿ ဟဒယဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဥဒကပါတိံ အာဟရာပေတွာ ခဒိရဒဏ္ဍကဿ မဇ္ဈေ သုတ္တေန ဗန္ဓိတွာ သုတ္တကောဋိယံ ဂဟေတွာ ခဒိရဒဏ္ဍကံ ဥဒကပိဋ္ဌေ ဌပေသိ။ မူလံ ဘာရိယတာယ ပဌမံ ဥဒကေ နိမုဇ္ဈိ။ တတော မဟာဇနံ ပုစ္ဆိ “ရက္ခဿ နာမ မူလံ ဘာရိယံ ဟောတိ၊ ဥဒါဟု အဂ္ဂ”န္တိ။ မူလံ ပဏ္ဍိတာတိ။ တေန ဟိ ဣမဿ ပဌမံ နိမုဂ္ဂံ ပဿထ၊ ဧတံ မူလန္တိ ဣမာယ

သညာယ အဂ္ဂဉ္စမူလဉ္စအာစိက္ခိ။ ဂါမဝါသိနော “ဣဒံ အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ မူလံ” နှိ ရညော ပဟိဏိံသု။ ရာဇာ “ကော ဣမံ ဇာနာတိ” တိ ပုစ္ဆိတွာ “သိရိဝေဒနသေဋ္ဌိနော ပုတ္တော မဟောသပေဏှိတော” တိ သုတွာ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏှိတ” နှိ ပုစ္ဆိ။ အဝိဝါသေဟိ ဒေဝ၊ အညေနပိ ဥပါယေန နံ ဝိမံသိဿာမာတိ။

သီသန္တိ အထေကဒိဝသံ ဣတ္ထိယာ စ ပုရိသဿ စာတိ ဒွေ သီသာနိ အာဟရာပေတွာ “ဣဒံ ဣတ္ထိသီသံ၊ ဣဒံ ပုရိသသီသန္တိ ဇာနန္တု၊ အဇာနန္တာနံ သဟဿဒဏှော” တိ ပဟိဏိံသု။ ဂါမဝါသိနော အဇာနန္တာ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိံသု။ သော ဒိသ္မာဝ အညာသိ။ ကထံ ဇာနာတိ? ပုရိသသီသေ ကိရ သိဗ္ဗိနိံ ဥဇ္ဇကာဝ ဟောတိ။ ဣတ္ထိသီသေ သိဗ္ဗိနိ ဝက်ာ ဟောတိ။ ပရိဝတ္တိတွာ ဂစ္ဆတိ။ သော ဣမိနာ အဘိညာဏေန “ဣဒံ ဣတ္ထိယာ သီသံ၊ ဣဒံ ပုရိသဿ သီသ” နှိ အာစိက္ခိ။ ဂါမဝါသိနောပိ ရညော ပဟိဏိံသု။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အဟိတိ အထေကဒိဝသံ သပ္ပဉ္စ သပ္ပိနိဉ္စ အာဟရာပေတွာ “အယံ သံပေဓိ၊ အယံ သပ္ပိနိတိ ဇာနန္တု၊ အဇာနန္တာနံ သဟဿဒဏှော” တိ ဝတ္တာ ဂါမဝါသိနံ ပေသေသုံ။ ဂါမဝါသိနော အဇာနန္တာ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိံသု။ သော ဒိသ္မာဝ ဇာနာတိ။ သပ္ပဿ ဟိ နဂုံဋ္ဌံ ထူလံ ဟောတိ။ သပ္ပိနိယာ တနက် ဟောတိ။ သပ္ပဿ သီသံ ပုကုလံ ဟောတိ။ သပ္ပိနိယာ ကနက် ဟောတိ။ သပ္ပဿ အက္ခိနိ မဟန္တာနိ၊ သပ္ပိနိယာ ခုဒ္ဒကောနိ၊ သပ္ပဿ သောဝတ္ထိကော၊ ပရာမဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သပ္ပိနိယာ ဝိမုန္တကော၊ သော ဣဇေဟိ အဘိညာဏေဟိ “အယံ သံပေဓိ၊ အယံ သပ္ပိနိ” တိ အာစိက္ခိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ကုက္ကုဒ္ဓောဘိ အထေကဒိဝသံ “ပါမိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ဒုဗ္ဗာကံ သဗ္ဗသေတံ ပါဒဝိသာဏံ သီသကကုဝံ တယော ကာလေ အနတ္တိမိတွာ နဒန္တံ ဥသဘံ ပေသေန္တု၊ နော စေ ပေသေန္တိ၊ သဟဿဒဏှော” တိ ပဟိဏိံသု။ တေ အဇာနန္တာ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိံသု။ သော အာဟ “ရာဇာ ဝေါ သဗ္ဗသေတံ ကုက္ကုဒ္ဓံ အာဟရာပေသိ၊ သော ဟိ ပါဒနခသိခတာယ ပါဒဝိသာဏော နာမ၊ သီသရူဠတာယ သီသကကုဝေ နာမ၊ တိက္ခတ္တံ ဝဿနကော တယော ကာလေ အနတ္တိမိတွာ နဒတိ နာမ၊ တသ္မာ ဝေရူပံ ကုက္ကုဒ္ဓံ ပေသေသော” တိ အာဟ။ တေ ပေသယိံသု။

၁-သိဗ္ဗနာနိ (သိ)၊ သိဗ္ဗာနိ (ဣ)

၂-သောဝတ္ထိကော (သု)၊ ဣ

၃-ပရိမဒ္ဓေါ (သိ)၊ ပရာမဒ္ဓော (သု)၊ ပရိမဒ္ဓော (ဣ)

မဏိတိ သက္ကေန ကုသရညော ဒိန္နော မဏိက္ခန္ဓော အဋ္ဌသု ဌာနေသု
ဝင်္ကော ဟောတိ။ တဿ ပုရာဏသုတ္တံ ဆိန္ဒိ၊ ကောစိ ပုရာဏသုတ္တံ
နိဟရိတွာ နဝသုတ္တံ ပဝေသေတုံ န သက္ကောတိ၊ တဿာ ဧကဒိဝသံ
“ဣမဿာ မဏိက္ခန္ဓာ ပုရာဏသုတ္တံ နိဟရိတွာ နဝသုတ္တံ ပဝေသေန္တ”တိ
ပေသယိံသု။ ဂါမဝါသိနော ပုရာဏသုတ္တံ နိဟရိတွာ နဝသုတ္တံ ပဝေသေတုံ
အသက္ကောန္တာ ပဏ္ဍိတဿ အာစိက္ခိံသု။ သော “မာ စိန္တယိတ္ထ၊ မဇုံ
အာဟရထာ”တိ အာဟရပေတွာ မဏိနော ခြိသု ပဿေသု မရနာ ဆိဒ္ဓိ
မက္ခေတွာ ကမ္မလသုတ္တံ ဝဇေတွာ ကောဋိယံ မရနာ မက္ခေတွာ ထောကံဆိဒ္ဓေ
ပဝေသေတွာ ကိပိလိကာနံ နိက္ခမနဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ကိပိလိကာ မရဂန္ဓေန
နိက္ခမိတွာ မဏိမှိ ပုရာဏသုတ္တံ ခါဒမာနာ ဂန္ဓာ ကမ္မလသုတ္တကောဋိယံ
ဥသိတွာ ကခုန္တာ ဧကေန ပဿေန နိဟရိံသု။ ပဏ္ဍိတော ပဝေသိတဘာဝံ
ဥတွာ “ရညော ဒေထာ”တိ ဂါမဝါသိနံ အဒါသိ။ တေ ရညော ပေသယိံသု။
သော ပဝေသိတဥပါယံ သုတွာ တုသိ။

ဝိဇာယနန္တိ အထေကဒိဝသံ ရညော မင်္ဂလဥသဘံ ဗဟူ မာသေ
ခါဒါပေတွာ မဟောဒရံ ကတွာ ဝိသာဏာနိ ခောဝိတွာ တေလေန မက္ခေတွာ
ဟလိဒ္ဓိယာ နာပေတွာ ဂါမဝါသိနံ ပဟိဏိံသု “တုမေ ကိရ ပဏ္ဍိတာ၊
အယဉ္ဇ ရညော မင်္ဂလဥသဘော ပတိဋ္ဌိတဂဗ္ဘော၊ ဧတံ ဝိဇာယာပေတွာ
သဝစ္ဆကံ ပေသေယ၊ အပေသေန္တာနံ သဟဿဒဇ္ဈော”တိ။ ဂါမဝါသိနော
“န သက္ကာ ဣဒံ ကာတုံ၊ ကိံ န ခေါ ကရိဿာမာ”တိ ပဏ္ဍိတံ ပုစ္ဆိံသု။
သော “ဣမိနာ ဧကေန ပဥပဋိဘာဂေန ဘဝိဘဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ “သက္ခိဿထ
ပနေကံ ရညာ သဒ္ဓိံ ကထနသမတ္တံ ဝိသာရဒံ ပုရိသံ လဒ္ဓါ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ န ဂရု
ဧတံ ပဏ္ဍိတာသိ။ ဘေန ဟိ နံ ပက္ခောသထာတိ။ တေ ပက္ခောသိံသု။
အထ နံ မဟာသက္ကော “ဧဟိ ဘော ပုရိသ တံ တဝ ကေသေ ပိဋိယံ
ဝိကိရိတွာ နာနပ္ပကာရံ ဗလဝပရိဒေဝံ ပရိဒေဝန္တော ရာဇဒ္ဓါရံ ဂစ္ဆ၊
အညေဟိ ပုစ္ဆိတောပိ ကိဉ္စိ အဝတွာဝ ပရိဒေဝ၊ ရညာ ပန ပက္ခောသာပေတွာ
ပရိဒေဝကာရဏံ ပုစ္ဆိတောဝံ သမာနော ‘ပိတာ မေ ဒေဝ ဝိဇာယိတုံ န
သက္ကောတိ၊ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော၊ ပဋိသရဏံ မေ ဟောဟိ၊ ဝိဇာယ-
နပါယမံဿ ကရေဟိ’တိ ဝတွာ ရညာ ‘ကံ ဝိလပသိ အဋ္ဌာနမေတံ၊
ပုရိသာ နာမ ဝိဇာယန္တာ နတ္ထိ’တိ ပုတ္တေ ‘သစေ ဒေဝ ဧဝံ နတ္ထိ၊ အထ

ကသွာ ပါဠိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ကထံ မင်္ဂလဥသဘံ ဝိဇာယာ-
ပေဿန္တိ'တိ ဝဒေယျာသိ"တိ အာဟ။ သော "သာရူ"တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ
တထာ အကာသိ။ ရာဇာ "ကေနိဒံ ပဥပဋ္ဌိဘာဂံ စိန္တိတ"န္တိ ပုစ္ဆိတွာ
"မဟောသပေဏှိတေနာ"တိ သုတွာ တုဿိ။

ဩဒနန္တိ အပရသ္မိံ ဒိဝသေ "ပဏှိတံ ဝိမံသိဿာမာ"တိ "ပါဠိန-
ယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော အမှာကံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတံ အဓ္မိလောဒနံ ပစိတွာ
ပေသေန္တိ။ တတြိမာနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ—န တဏှာလေဟိ၊ န ဥဒကေန၊ န ဥက္ခလိယာ၊
န ဥဒ္ဓနေန၊ န အဂ္ဂိနာ၊ န ဒါရူဟိ၊ န ဗုဒ္ဓိယာ န ပုရိသေန၊ န မဂ္ဂေနာတိ။
အပေသေန္တာနံ သဟဿဒဏှော"တိ ပဟိဏိံသု။ ဂါမဝါသိနော တံ ကာရဏံ
အဇာနန္တာ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိံသု။ သော "မာ စိန္တယိက္ခာ"တိ ဝတွာ "န
တဏှာလေဟိတိ" ကဏိကံ ဂါဟာပေတွာ၊ န ဥဒကေနာတိ ဟိမံ ဂါဟာ-
ပေတွာ၊ န ဥက္ခလိယာတိ အညံ နဝမတ္တိကာဘာဇနံ ဂါဟာပေတွာ၊ န
ဥဒ္ဓနေနာတိ ခါဏုကေ ကောဇ္ဇာပေတွာ၊ န အဂ္ဂိနာတိ ပကတိအဂ္ဂိံ ပဟာယ
အရဏိအဂ္ဂိံ ဂါဟာပေတွာ၊ န ဒါရူဟိတိ ပဏှာနိ ဂါဟာပေတွာ အဓ္မိလောဒနံ
ပစာပေတွာ နဝဘာဇနေ ပက္ခိပိတွာ လဉ္ဇိတွာ၊ န ဗုဒ္ဓိယာ န ပုရိသေနာတိ
ပဏှကေန ဥက္ခိပါပေတွာ၊ န မဂ္ဂေနာတိ မဟာမဂ္ဂံ ပဟာယ ဇဗ္ဗမဂ္ဂေန ရညော
ပေသေယာ"တိ အာဟ။ တေ တထာ ကရိံသု။ ရာဇာ "ကေန ပနေသ ပဉ္ဇော
ဉာတော"တိ ပုစ္ဆိတွာ "မဟောသပေဏှိတေနာ"တိ သုတွာ တုဿိ။

ဝါလုကန္တိ အပရသ္မိံ ဒိဝသေ ပဏှိတဿ ဝိမံသနတ္ထံ ဂါမဝါသိနံ ပဟိဏိံသု
"ရာဇာ ဒေါလယ ကိဋ္ဌိတုကာမော၊ ရာဇကုလေ ပုရာဏယောတ္တံ ဆိန္နံ၊ ဧကံ
ဝါလုကယောတ္တံ ဝဇ္ဇေတွာ ပေသေန္တိ။ အပေသေန္တာနံ သဟဿဒဏှော"တိ။
တေ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိံသု။ ပဏှိတော "ဗုဒ္ဓိနာပိ ပဥပဋ္ဌိဘာဂေနော ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ
ဂါမဝါသိနော အဿာသေတွာ ဇေနကုသလေ ဒွေ တယော ပုရိသေ ပက္ခော-
သာပေတွာ "ဂစ္ဆထ တုဗ္ဗေ၊ ရာဇာနံ ဝဒေယ 'ဒေဝ ဂါမဝါသိနော တဿ
ယောတ္တဿ တနကံ ဝါ ထူလံ ဝါ ပမာဏံ န ဇာနန္တိ၊ ပုရာဏဝါလုက-
ယောတ္တတော ဝိဒတ္ထိမတ္ထံ ဝါ စတုရဂ္ဂလမတ္ထံ ဝါ ခဏှံ ပေသေယ။ တံ ဩလော-
ကေတွာ တေန ပမာဏေန ဝဇ္ဇေယန္တိ'တိ။ သစေ ဝေါ ရာဇာ 'အမှာကံ သရေ
ဝါလုကယောတ္တံ နာမ န ကဒါစိ သုတပုဗ္ဗ'န္တိ ဝဒတိ။ အထ နံ 'သစေ မဟာရာဇ
ဝေါ ဝေရူပံ န သက္ကာ ကာတုံ၊ ပါဠိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ကထံ
ကရိယန္တိ'တိ ဝဒေယျာထာ"တိ ပေသေသိ။ တေ တထာ ကရိံသု။ ရာဇာ

“ကေန စိန္တိတံ ပဥပဋိဘာဂ” နှိ ပုစ္ဆိတွာ “မဟောသပေဏှိတေနာ” တိ သုတွာ တုဿိ။

အဗ္ဗာကန္တိ အပရသ္မိံ ဒိဝသေ ပဏှိတဿ ဝိမံသနတ္ထံ “ရာဇာ ဥဒကကိဉ္ဇံ ကိဉ္ဇိတုကာမော၊ ပဗ္ဗဝိဓပဒုမသဉ္စန္ဒံ ပေါက္ခရဏိံ ပေသေန္တု။ အပေသေန္တုနံ သဟဿဒဏှော” တိ ဂါမဝါသိနံ ပေသယိံသု။ တေ ပဏှိတဿ အာရောစေသုံ။ သော “ဣဒိနာပိ ပဥပဋိဘာဂေနော ဘဝိတဗ္ဗ” နှိ စိန္တေတွာ ဝစနကုသလေ ကတိပယေ မနုဿေ ပက္ခောသာပေတွာ “ဇေယျေ ဥဒကကိဉ္ဇံ ကိဉ္ဇိတွာ အက္ခိနိ ရတ္တာနိ ကတွာ အလ္လကေသာ အလ္လဝတ္ထာ ကဒ္ဒမမက္ခိတသရီရာ ယောတ္တဒဏှလေဉ္စဟတ္ထာ ရာဇဒ္ဓါရံ ဂန္တော ဒ္ဓါရေ ဌိတဘာဝံ ရညော အာရောစာပေတွာ ကကောကာသာ ပဝိသိတွာ ‘မဟာရာဇ တုမေဟိ ကိရ ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ပေါက္ခရဏိံ ပေသေန္တု’ တိ ပဟိတာ” မယံ တုမှာကံ အနုစ္ဆိပိကံ မဟန္တံ ပေါက္ခရဏိံ အာဒါယ အာဂတာ။ သာ ပန အရညဝါသိကတ္တာ နဂရံ ဒိသော ဒ္ဓါရပါကာရပရိခါအဇ္ဇာလကာဒိနိ ဩလောကေတွာ ဘိဘတသိတာ ယောတ္တာနိ ဆိန္တိတွာ ပလာယိတွာ အရညမေဝ ပဝိဋ္ဌာ၊ မယံ လေဉ္စဒဏှာဒိဟိ ပေါယေန္တာပိ နိဝတ္တေတုံ န သင်္ခါမှာ၊ တုမှာကံ အရညာ အာနိတံ ပုရာဏပေါက္ခရဏိံ ပေသေဏ၊ တာယ ဘဒ္ဒိံ ယောဇေတွာ ဟဒိဿာမာ’ တိ ဝတွာ ရညာ ‘န ကဒါစိ မမ အရညတော အာနိတပေါက္ခရဏိ နာမ ဘူဘုဗ္ဗော၊ န စ မယာ ကဿစိ ယောဇေတွာ အာဟရဏတ္ထာယ ပေါက္ခရဏိ ပေသိတပုဗ္ဗာ’ တိ ပုတ္တေ ‘သစေ ဒေဝ ဝေါ ဇေ န သက္ကာ ကာတုံ၊ ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော ကထံ ပေါက္ခရဏိံ ပေသေသန္တိ’ တိ ဝဒေယျာယာ” တိ ဝတွာ ပေသေသိ။ တေ တထာ ကရိံသု။ ရာဇာ ပဏှိကေန ဣတဘာဝံ သုတွာ တုဿိ။

ဥယျာနန္တိ ပုနေကဒိဝသံ “မယံ ဥယျာနကိဉ္ဇံ ကိဉ္ဇိတုကာမော၊ အဗ္ဗာကန္တ ပုရာဏဥယျာနံ ပရိဗိဏှိ၊ ဩဘဂ္ဂံ ဇာတံ၊ ပါစိနယဝမဇ္ဈကဂါမဝါသိနော သုပုပ္ဖိတတရုဏရုက္ခသဉ္စန္ဒံ နဝဥယျာနံ ပေသေန္တု” တိ ပဟိဏိံသု။ ဂါမဝါသိနော၊ ပဏှိတဿ အာရောစေသုံ။ ပဏှိတော “ဣဒိနာပိ ပဥပဋိဘာဂေနော ဘဝိတဗ္ဗ” နှိ တေ သမဿာသေတွာ မနုဿေ ပေသေတွာ ပုရိမနယေနော ကသာပေသိ။

တဒါပိ ရာဇာ တုဿိတွာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏ္ဍိ-
တ”န္တိ။ သော လာဘမစ္ဆရိယေန “တ္ထေကေန ပဏ္ဍိတော နာမ န ဟောတိ၊
အာဂမေထ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ ရာဇာ စိန္တေသံ
“မဟောသပေဏ္ဍိတော သတ္တဒါရကပဉ္ဇေဟိ” မမ မနံ ဂဏှိ၊ ဝေရူပေသုပ္ပဿ
ဂုယုပဉ္ဇဝိဿန္တေနသု စေဝ ပဉ္ဇပဋိဘာဂေသု စ ဗုဒ္ဓဿ ဝိယ ဗျာကရဏံ၊
သေနကော ဝေရူပံ ပဏ္ဍိတံ အာနေတုံ န ဒေတိ၊ ကိံ မေ သေနကေန၊
အာနေဿာမိ န”န္တိ။ သော မဟန္တေန ပရိဝါရေန တံ ဂါမံ ပါယာသိ။ တဿ
မင်္ဂလအဿံ အဘိရူဟိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ အဿဿ ပါဒေါ ဖလိတဟူမိယာ
အန္တရံ ပဝိသိတွာ ဘိဇ္ဇိ။ ရာဇာ တတောဝ နိဝတ္တိတွာ နဂရံ ပါရိသိ။ အယ နံ
သေနကော ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “မဟာရာဇ ပဏ္ဍိတံ ကိံ” အာနေတုံ ပါဗိန-
ယဝမဇ္ဈကဂါပံ အဂမိတ္တာ”တိ။ အာမ ပဏ္ဍိတတိ။ မဟာရာဇ တုမေ ဖံ
အနတ္တကာမံ ကတွာ ပဿထ၊ “အာဂမေထ တာဝါ”တိ ဝုတ္တေပိ အတိတုရိတာ
နိက္ခမိတ္ထ၊ ပဌမဂမနေနေဝ မင်္ဂလအဿဿ ပါဒေါ ဘိန္နောတိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ တုဏှိ ဟုတွာ ပုနေကဒိဝသံ တေန သဒ္ဓိံ
မန္တေသိ “ကိံ သေနက အာနေမ ပဏ္ဍိတ”န္တိ။ ဒေဝ သယံ အဂန္တော ဒူတံ
ပေသေထ “ပဏ္ဍိတ အမှာကံ တဝ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တာနံ အဿဿ ပါဒေါ
ဘိန္နော၊ အဿတရံ ဝါ နော ပေသေတု သေဠတရံ ဝါ”တိ။ ယဒိ အဿတရံ
ပေသေဿတိ၊ သယံ အာဂမိဿတိ။ သေဠတရံ ပေသေန္တော ပိတရံ
ပေသေဿတိ၊ အယမေကော နော ပဉ္ဇော ဘဝိဿဟိတိ။ ရာဇာ “သာဓူ”တိ
သမ္ပုဋ္ဌိတွာ တထာ ကတွာ ဒူတံ ပေသေသိ။ ပဏ္ဍိတော ဒူတဿ ဝစနံ သုတွာ
“ရာဇာ မမဉ္ဇေဝ ပိတရဉ္စ ပဿိတုကာမော”တိ စိန္တေတွာ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တော
ဝဋ္ဋိတွာ “တာတ ရာဇာ တုမေ စေဝ မမဉ္ဇ ဒဠကာမော၊ တုမေ ပဌမတရံ
သေဠိသဟဿပရိဝုတာ ဂစ္ဆထ၊ ဂစ္ဆန္တော စ တုစ္ဆဟတ္တာ အဂန္တော နဝ-
သပ္ပိပူရံ၊ စန္ဒနကရဏ္ဍကံ အာဒါယ ဂစ္ဆထ၊ ရာဇာ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ
ကတွာ ‘ဂဟပတိ ပတိရူပံ အာသနံ ဥတွာ နိသီဒါဟိ’တိ ဝက္ခတိ၊ အထ တုမေ
တထာရူပံ အာသနံ ဥတွာ နိသီဒေယျာထ။ တုမှာကံ နိသိန္တကာလေ အဟံ
အာဂမိဿာမိ၊ ရာဇာ မယာပိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ‘ပဏ္ဍိတ တဝါနရူပံ
အာသနံ ဥတွာ နိသီဒါ’တိ ဝက္ခတိ၊ အထာဟံ တုမေ ဩလောကေဿာမိ၊
တုမေ တာယ သညာယ အာသနာ ဝုဠာယ ‘တာတ မဟောသမ ဣမသ္မိ’
အာသနေ နိသီဒါ’တိ ဝဒေယျာထ၊ အဇ္ဇ နော ဧကော ပဉ္ဇော မတ္ထကံ

ပါပုဏ်ဿတိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတော ဝုတ္တနယေနော ဝန္တော အတ္တနော ဒွါရေ ဌိတဘာဝံ ရညော အာရောစာပေတွာ “ပဝိသတူ”တိ ဝုတ္တေ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ရာဇာတေန သဗ္ဗိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ဂဟပတိ တဝပုတ္တော မဟောသပေဏ္ဍိတော ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ “ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ”တိ သုတွာ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ “မဟာသေဋ္ဌိ အတ္တနော ယုတ္တာသနံ ဥတွာ နိသီဒါ”တိ အာဟ။ သော အတ္တနော ယုတ္တာသနံ ဥတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ မဟာသတ္တောပိ အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဒါရကသဟဿပရိဝုတော အလင်္ကတရထေ နိသီဒိတွာ နဂရံ ပဝိသန္တော ပရိခါပိဋ္ဌေ စရမာနံ ဧကံ ဂဠိဘံ ဒိသ္မာ ထာမသမ္ပန္နော မာဏဝေ ပေသေသိ “အမ္ဘော ဧတံ ဂဠိဘံ အနုဗန္ဓိတွာ ယထာ သဒ္ဓံ န ကရောတိ။ ဧဝမဿ မုခဗန္ဓနံ ကတွာ ကိလဉ္ဇေန ဝေဋ္ဌေတွာ တသ္မိံ ဧကေနတ္ထရဏေန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ” အံသေနာဒါယ ၂ အာဂစ္ဆထာ”တိ။ တေ တဿ ကရိံသု။ ဗောဓိသတ္တောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နဂရံ ပါပိသိ။ မဟာဇနော “ဧသေ ကိရ သိရိဝရနသေဋ္ဌိနော ပုတ္တော မဟောသပေဏ္ဍိတော နာမံ။ ဧသေ ကိရ ဇာယမာနော ဩသဗေဋ္ဌိကံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဇာယော။ ဣမိနာ ကိရ ဧတ္တကာနံ ဝိမံသနပဉ္စာနံ ပဉ္စပဋိဘာဂေါ ဣတော”တိ မဟာသတ္တံ အဘိတ္ထဝန္တော ဩလောကေန္တောပိ တိတ္ထိံ န ဂစ္ဆတိ။ သော ရာဇဒွါရံ ဝန္တော ပဋိဝေဒေသိ။ ရာဇာ သုတွာ ဝဟဋ္ဌတုဋ္ဌော “မမပုတ္တော မဟောသပေဏ္ဍိတော ခိပ္ပံ အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဟ။ သော ဒါရကသဟဿပရိဝုတော ပါသာဒိ အဘိရုဟိတွာ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသ္မာဝသောမနဿပုတ္တော ဟုတွာ မရရပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ပဏ္ဍိတပတိရူပံ အာသနံ ဥတွာ နိသီဒါ”တိ အာဟ။ အထ သော ပိတရံ ဩလောကေသိ။ အထဿ ပိတာပိ ဩလောကိတသညာယ ဥဋ္ဌာယ “ပဏ္ဍိတ ဣမသ္မိံ အာသနေ နိသီဒါ”တိ အာဟ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသီဒိ။

တံ တတ္ထ နိသိန္တံ ဒိသ္မာဝ သေနကပုတ္တုသကာမိန္ဒဒေဝိန္ဒာ စေဝ အညေ စ အန္ဓဗာလာ ပါဏိံ ပဟရိတွာ မဟာဟသိတံ ဟသိတွာ “ဣမံ အန္ဓဗာလံ ‘ပဏ္ဍိတော’တိ ဝဒိံသု။ သော ပိတရံ အာသနာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ သယံ နိသီဒတိ။ ဣမံ ‘ပဏ္ဍိတော’တိ ဝတ္ထု အယုတ္တ”န္တိ ပရိဟာသံ ကရိံသု။ ရာဇာပိ ဒုမ္မုခေါ အနတ္တမနော အဟောသိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ပုစ္ဆိ “ကိံ မဟာရာဇ

၁-မုခဗန္ဓနံ ကတွာ ဧကသ္မိံ အတ္တရဏေန ဝေဋ္ဌေတွာ (သီ၊ ဣ)။ မုခဗန္ဓနံ ကတွာ ကိလဉ္ဇေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဧကသ္မိံ အတ္တရဏေန သယာပေတွာ (သျှာ)

၂-အမ္ဘောဒါယ (က)

ဒုဗ္ဗုဒ္ဓတ္ထာ”တိ။ အာမ ပဏှိတ ဒုဗ္ဗုဒ္ဓေါမိ၊ သဝနမေဝ တေ မနာပံ၊ ဒဿနံ ပန အမနာပံ ဇာတန္တိ။ ကိံကာရဏာ မဟာရာဇာတိ။ ပိတရံ အာသနာ ဝုဋ္ဌာပေလ္လာ နိဿိတ္တုတိ။ ကိံ ပန တံ မဟာရာဇ “သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု ပုတ္တေဟိ ပိတရောဝ ဥတ္တမာ”တိ မညသိတိ။ အာမ ပဏှိတာတိ။ အထ မဟာသတ္တော “နန မဟာရာဇ တုမ္ဘေဟိ အမှာကံ ‘အဿတရံ ဝါ ပေသေတု သေဋ္ဌဟရံ ဝါ’တိ သာသနံ ပဟိတ”န္တိ ဝတ္တာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ တေ မာဏေဝ ဩလောကေတွာ “တုမ္ဘေဟိ ဂဟိတံ ဂဗြိတံ အာနေထာ”တိ အာဏာပေတွာ ရညော ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇာပေတွာ “မဟာရာဇ အယံ ဂဗြိဘော ကိံ အဂ္ဂတိ”တိ ပုတ္တိ။ ပဏှိတ သစေ ဥပကာရကော၊ အဋ္ဌ ကဟာပဏေ အဂ္ဂတိတိ။ ဣမံ ပဋိစ္စ ဇာတော အာဇာနိယဝဋ္ဌဝါယ ကုမ္ဘိမိ ဝုဋ္ဌအဿတရော ကိံ အဂ္ဂတိတိ။ အနုဋ္ဌေါ ပဏှိတာတိ။ “ဒေဝ ကဿာ ဒဝံ ကထေထ၊ နန တုမ္ဘေဟိ ဣဒါနေဝ ဝုတ္တံ ‘သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု ပုတ္တေဟိ ပိတရောဝ ဥတ္တမာ’တိ။ သစေ ဟံ သန္တံ၊ တုမှာကံ ဝါဒေ အဿတရတော ဂဗြိဘောဝ ဥတ္တမော ဟောတိ။ ကိံ ပန မဟာရာဇ တုမှာကံ ပဏှိတာ ဧတ္တကမ္ဘိ ဇာနိတံ အသက္ခောနာ ပါဏိံ ပဟရိတွာ ဟသန္တိ၊ အဟော တုမှာကံ ပဏှိတာနံ ပညာသမ္ပတ္တိ၊ တုတော ဝေါ ဧတေ လဒ္ဓါ”တိ စဟ္တာရော ပဏှိတေ ပရိဟသိတွာ ရာဇာနံ ဣမာယ ဧကကနိပါတေ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဟံစိ တုဝံ ဒေဝမညသိ ‘သေယျော၊
 ပုတ္တေန ပိတာ’တိ ရာဇသေဋ္ဌ။
 ဟန္တံ သတရဿ တေ အယံ၊
 အဿတရဿ ဟိ ဂဗြိဘော ပိတာ”တိ ၂။

တဿတ္ထော—ယဒိ တံ ရာဇသေဋ္ဌ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သေယျော ပုတ္တေန ပိတာတိ ဒေဝံ မညသိ၊ တဝ အဿတရတောပိ အယံ ဂဗြိဘော သေယျော ဟောတု။ ကိံကာရဏာ? အဿတရဿ ဟိ ဂဗြိဘော ပိတာတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတ္တာ မဟာသတ္တော အာဟ “မဟာရာဇ သစေ ပုတ္တတော ပိကာ သေယျော၊ မမ ပိတရံ ဂဏှထ။ သစေ ပိတိတော ပုတ္တော သေယျော၊ မံ ဂဏှထ တုမှာကံ အတ္တာယာ”တိ။ ရာဇာ သောမနဿပုတ္တော အဟောသိ။ သဗ္ဗာ ရာဇပရိသာပိ “သုကထိတော ပဏှိတေန ပဉ္စော”တိ ဥန္တဒန္တာ? သာဓုကာရသဟဿာနိ အဒိသု၊ အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌာ စေဝ စေလုက္ခေပါ စ

ပဝတ္တိသု။ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာပိ ဒုမ္မုခါ ပဇ္ဈာယန္တာဝ အဟေသုံ။ နနံ
မာတာပိတုနံ ဂုဏံ ဇာနန္တော ဗောဓိသတ္တေန သဒိသော နာမ နတ္ထိ။ အထ
သော ကသ္မာ ဝေမကာသီတိ? န သော ပိတု အဝမာနနတ္ထာယ၊ ရညာ
ပန “အဿတရံ ဝါ ပေသေတု သေဋ္ဌတရံ ဝါ”တိ ပေသိတံ၊ တသ္မာ
တဿေဝ ပဉ္ဇဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ အတ္တနော စ ပဏ္ဍိတဘာဝဿ ဣပနတ္ထံ
စတုန္ဒူ ပဏ္ဍိတာနံ အပ္ပဋိဘာနကရဏတ္ထံ ဝေမကာသီတိ။

ဂဠာဘပဉ္ဇေ နိဋ္ဌိတော။

ရာဇာ တုဿိတွာ ဂန္ဓောဒကပုဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏဘိဏ္ဍာရံ အာဒါယ “ပါစိနယဝ-
မဇ္ဈကဂါမံ ရာဇဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ သေဋ္ဌဿ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပါတေတွာ
“သေသသေဋ္ဌိနော ဧတဿေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဟောန္တူ”တိ ဝတွာ ဗောဓိ-
သတ္တဿ မာတု စ သဗ္ဗာလင်္ကာရေ ပေသေတွာ ဂဠာဘပဉ္ဇေ ပသန္ဓော
ဗောဓိသတ္တံ ပုတ္တံ ကတွာ ဂဏှိတုံ သေဋ္ဌိံ အဝေါစ “ဂဟပတိ မဟောသ-
ပဏ္ဍိတံ မမ ပုတ္တံ ကတွာ ဒေဟိ”တိ။ ဒေဝ အတိတရုဏော အယံ၊ အဇ္ဇာဝိဿ
မုခေ ခီရဂန္ဓော ဝါယတိ၊ မဟလ္လကကာလေ ဘုမ္မာကံ သန္တိကေ ဘဝိဿတိကိ။
“ဂဟပတိ တွံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဧတသ္မိံ” နိရာလယော ဟောဟိ၊ အယံ
အဇ္ဇဟဂ္ဂေ မမ ပုတ္တော၊ အဟံ မမ ပုတ္တံ ပေါလေတုံ သက္ခိဿာမိ၊ ဂစ္ဆ တွ”န္တိ
တံ ဥယျောဇေသိ။ သော ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ ပဏ္ဍိတံ အာလိဂိတွာ ဥရေ
နိပဇ္ဇာပေတွာ သိသေ စုမ္ဘိတွာ “တာတ အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ ဩဝါဒဿ
အဒါသိ။ သောပိ ပိတရံ ဝန္တိတွာ “တာတ မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ အဿာသေတွာ
ပိတရံ ဥယျောဇေသိ။ ရာဇာ ပဏ္ဍိတံ ပုစ္ဆိ “တာတ အန္ဓောဘတ္တိကော
ဘဝိဿသိ၊ ဥဒါဟု ဗဟိဘတ္တိကော”တိ။ သော “မဟာ မေ ပရိဝါရော၊ တသ္မာ
ဗဟိဘတ္တိကေန မယာ ဘဝိတုံ ဝနုတိ”တိ စိန္တေတွာ “ဗဟိဘတ္တိကော
ဘဝိဿာမိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ အထဿ ရာဇာ အနုရူပံ ဂေဟံ ဒါပေတွာ
ဒါရကသဟဿံ အာဒိံ ကတွာ ပရိဗ္ဗယံ ဒါပေတွာ သဗ္ဗပရိဘောဂေ ဒါပေသိ။
သော တတော ပဋ္ဌာယ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌာသိ။

ရာဇာပိ နံ ဝိမံသိတုကာမော အဟောသိ။ တဒါ စ နဂရဿ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရ-
တော အဝိဒူရေ ပေါက္ခရဏိတီရေ ကေသ္မိံ တာလရက္ခေ ကာကကုလာဝကေ
မဏိရတနံ အဟောသိ။ တဿ ဆာယာ ပေါက္ခရဏိယံ ပညာယိ။ မဟာဇနော

“ပေါက္ခရဏိယံ မဏိ အတ္ထိ”တိ ရညော အာရောစေသိ။ သော သေနကံ အာမန္တေတွာ “ပေါက္ခရဏိယံ ကိရ မဏိရတနံ ပညာယတိ၊ ကထံ တံ ဂဏှာပေဿာမာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “မဟာရာဇ ဥဒကံ နိဟရာပေတွာ ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ပုစ္ဆေ “တေန ဟိ အာစရိယ ဧဝံ ကရောဟိ”တိ တဿေဝ ဘာရမကာသိ။ သော ဗဟူ မနုဿေ သဒ္ဓိပါတာပေတွာ ဥဒကဉ္စ ကဒ္ဒမဉ္စ နိဟရာပေတွာ ဘူမိံ ဘိဒ္ဓိတွာပိ မဏိံ နာဒ္ဒသ။ ပုန ပုဏှာယ ပေါက္ခရဏိယာ မဏိစ္ဆာယာ ပညာယိ။ သော ပုနပိ တထာ ကတွာ န စ အဒ္ဒသ။ ဟတော ရာဇာ ပဏှိတံ အာမန္တေတွာ “တာတ ပေါက္ခရဏိယံ ဧကော မဏိ ပညာယတိ၊ သေနကော ဥဒကဉ္စ ကဒ္ဒမဉ္စ နိဟရာပေတွာ ဘူမိံ ဘိဒ္ဓိတွာပိ နာဒ္ဒသ၊ ပုန ပုဏှာယ ပေါက္ခရဏိယာ ပညာယတိ၊ သက္ခိဿသိ တံ မဏိံ ဂဏှာပေတွာ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော “နေတံ မဟာရာဇ ဂရ၊ ဧတ ဒဿေဿာမိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တဿ ဝစနံ တုဿိတွာ “ပဿိဿာမိ အဇ္ဇ ပဏှိတဿ ဣဏဗလ”န္တိ မဟာဇနပရိဝုတော ပေါက္ခရဏိတိရံ ဂတော။

မဟာသတ္တော တိရေ ဌတွာ မဏိံ ဩလောကေန္တော “နာယံ မဏိ ပေါက္ခရဏိယံ၊ တာလရုက္ခေ ကာကကုလာဝကေ မဏိနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဥတွာ “နတ္ထိ ဒေဝ ပေါက္ခရဏိယံ မဏိ”တိ ဝတွာ “နန ဥဒကေ ပညာယတိ”တိ ပုစ္ဆေ “တေန ဟိ ဥဒကပိတိံ အာဟရာ”တိ ဥဒကပိတိံ အာဟရာပေတွာ “ပဿသ ဒေဝ၊ နာယံ မဏိ ပေါက္ခရဏိယံယေဝ ပညာယတိ၊ ပါတိယမ္ပိ ပညာယတိ”တိ ဝတွာ “ပဏှိတ ကတ္ထ ပန မဏိနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆေ “ဒေဝ ပေါက္ခရဏိယမ္ပိ ပါတိယမ္ပိ ဆာဿာဝ ပညာယတိ၊ န မဏိ၊ မဏိ ပန တာလရုက္ခေ ကာကကုလာဝကေ အတ္ထိ၊ ပုရိသံ အာဏာပေတွာ အာဟရာပေဟိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တထာ ကတွာ မဏိံ အာဟရာပေသိ။ သော အာဟရိတွာ ပဏှိတဿ အဒါသိ။ ပဏှိတော တံ ဂဟေတွာ ရညော ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ တံ ဒိသျှာ မဟာဇနော ပဏှိတဿ သာဓုကာရံ ဒတွာ သေနကံ ပရိဘာသန္တော “မဏိရတနံ တာလရုက္ခေ ကာကကုလာဝကေ အတ္ထိ၊ သေနကဗာလော ဗဟူ မနုဿေ ပေါက္ခရဏိမေဝ ဘိဒ္ဓာပေသိ၊ ပဏှိတေန နာမ မဟောသဓေဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ မဟာသတ္တဿ ထုတိမကာသိ။ ရာဇာပိဿ တုဌော အတ္တနော ဂီဝါယ ပိဋန္တနံ မုတ္တာဟာရံ ဒတွာ ဒါရကသဟဿာနမ္ပိ မုတ္တာဝလိယော ဒါပေသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ စ ပရိဝါရဿ စ ဣဒိနာ ပရိဟာရေန ဥပဋ္ဌာနံ အနုဇာနိတိ။

ဧကေနဝိသတိမပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ပုနေကဒိဝသံ ရာဇာ ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ အဂမာသိ။ တဒါဧကော ကကဏ္ဍကော တောရဏဂ္ဂေ ဝသတိ။ သော ရာဇာနံ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ဩတရိတွာ ဘူမိယံ နိပဋ္ဌိ။ ရာဇာ တဿ တံ ကိရိယံ ဩလောကေတွာ “ပဏ္ဍိတ အယံ ကကဏ္ဍကော ကိံ ကရေတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ တုမေ သေဝတိ”တိ အာဟာ။ သစေ ဧဝံ အမှာကံ သေဝတိ၊ ဧတဿ မာ နိပ္ပလော ဟောဘု၊ ဘောဂမဿ ဒါပေဟိတိ။ ဒေဝ တဿ ဘောဂေန ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ခါဒနိယမတ္ထံ အလမေတဿာတိ။ ကိံ ပနေသ ခါဒတိတိ။ မံသံ ဒေဝါတိ။ ကိတ္တကံ လဒ္ဓု ဝဋ္ဋတိတိ။ ကာကဏိကမတ္တဂ္ဂနကံ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ ဧကံ ပုရိသံ အာဏာပေသိ “ရာဇဒါယော နာမ ကာကဏိကမတ္တံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမဿ နိဗ္ဗိဒ္ဓိ အမုမာသဂ္ဂနကံ မံသံ အာဟရိတွာ ဒေဟိ”တိ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ တထာ အဂ္ဂာသ်။ သော ဧကဒိဝသံ ဥပေါသထေ မာဃာတေ မံသံ အလဘန္တေန တမေဝ အမုမာသကံ ငိဇ္ဈိတွာ သုတ္တေန အာဝုနိတွာ တဿ ဂီဝါယံ ဝိဇ္ဇန္တိ။ အထဿ တံ နိဿာယ မာဇနာ ဥပ္ပဋ္ဌိ။ တံ ဒိဝသမေဝ ရာဇာ ပုန မဟောသဓေန သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ အဂမာသိ။ သော ရာဇာနံ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာပိ နေ နိဿာယ ဥပ္ပန္နမာနဝသေန “ဝေဒေဟ တုံ န ခေါ မဟဒ္ဒနော၊ အဟံ န ခေါ”တိ ရညာ သဒ္ဓိံ အတ္တာနံ သမံ ကရောန္တော အနောတရိတွာ တောရဏဂ္ဂေယေဝ သိသံ စာလေန္တော နိပဋ္ဌိ။ ရာဇာ တဿ တံ ကိရိယံ ဩလောကေတွာ “ပဏ္ဍိတ သေ ပုဗ္ဗေ ငါယ အဇ္ဇ န ဩတရတိ၊ ကိံ န ခေါကာရဏ”န္တိ ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“နာယံ ပုရေ ဥန္တမတိ၊ တောရဏဂ္ဂေ ကကဏ္ဍကော။

မဟောသဓ ဝိဇာနာဟိ၊ ကေန ထဒ္ဓေါ ကကဏ္ဍကော”တိ။

တတ္ထ ဥန္တမတိတိ ယထာ အဇ္ဇ အနောတရိတွာ တောရဏဂ္ဂေယေဝ သိသံ စာလေန္တော ဥန္တမတိ၊ ဧဝံ ပုရေ န ဥန္တမတိ။ ကေန ထဒ္ဓေါ ကေန ကာရဏေန ထဒ္ဓဘာဝံ အာပန္နောတိ။

ပဏ္ဍိတော တဿ ဝစနံ သုတွာ “မဟာရာဇ ဥပေါသထေ မာဃာတေ မံသံ အလဘန္တေန ရာဇပုရိသေန ဂီဝါယ ဗဒ္ဓိ အမုမာသကံ နိဿာယ တဿ မာဇနေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဥတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အလဒ္ဓပုဗ္ဗံ လဒ္ဓါန၊ အမုမာသံ ကကဏ္ဍကော။

အတိမညတိ ရာဇာနံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟ”န္တိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တံ ပုရိသံ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ။ သော
ယထာဘူတံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တံ ကထံ သုတွာ “ကဋ္ဌိ
အပုစ္ဆိတွာဝ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန ဝိယ ပဏှိတေန ကကဏူကဿ အဇ္ဈာသယော
ဉ္ဇတော”တိ အတိဝိယ ပသီဒိတွာ ပဏှိတဿ စတူသု ဒွါရေသု သုဂ်”
ဒါပေသိ။ ကကဏူကဿ ပန ကုဇ္ဈိတွာ ဝတ္တံ ဟာရေတုံ အာရဘိ။ ပဏှိတော
ပန “မာ ဟာရေဟိ မဟာရာဇာ”တိ တံ နိဝါရေသိ။

ကကဏူကပညော နိဋ္ဌိတော။

အယေကော မိထိလဝါသီ ပိဂ်တ္တရော နာမ မာဏဝေါ တက္ကသိလံ ဂန္ဓာ
ဒိသာပါမောက္ခာစရိယဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ သိက္ခန္တော ဒိပ္ပမေဝ သိက္ခိ။ သော
အနုယောဂံ ဒတွာ “ဂစ္ဆာမဟ”န္တိ အာစရိယံ အာပုစ္ဆိ။ တသ္မိံ ပန ကုလေ
“သစေ ဝယပ္ပတ္တာ မိတာ ဟောတိ၊ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကဿ ဒါတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တံဝ၊
တသ္မာ တဿ အာစရိယဿ ဝယပ္ပတ္တာ ဧကော မိတာ အတ္ထိ၊ သာ အဘိရူပါ
ဒေဝစ္ဆရာပဋိဘာဂါ။ အထ နံ အာစရိယော “မိတရံ တေ တာတ ဒဿာမိ၊
တံ အာဒါယ ဂမိဿသီ”တိ အာဟ။ သော ပန မာဏဝေါ ဒုဗ္ဗဂေါ ကာဠု-
ကဏှိ၊ ကုမာရိကာ ပန မဟာပုညာ။ တဿ တံ ဒိသ္မာ စိတ္တံ န အလ္လိယတိ။
သော တံ အရောစေန္တောပိ “အာစရိယဿ ဝစနံ န ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။
အာစရိယော မိတရံ တဿ အဒါသိ။ သော ရတ္တိဘာဂေ အလင်္ကတသိရိ-
သယနေ နိပန္နော တာယ အာဂန္ဓာ သယနံ အဘိရူဠမတ္တာယ အနိယမာနော
ဟရာယမာနော ဇိဂုစ္ဆမာနော ပကမ္မမာနော ဩတရိတွာ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇိ။ သာပိ
ဩတရိတွာ တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ နိပဇ္ဇိ၊ သော ဥဠာယ သယနံ အဘိရူဟိ။
သာပိ ပန သယနံ အဘိရူဟိ၊ သော ပန သယနာ ဩတရိတွာ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇိ။
ကာဠုကဏှိ နာမ သိရိယာ သဒ္ဓိံ န သမေတိ။ ကုမာရိကာ သယနေယေဝ
နိပဇ္ဇိ၊ သော ဘူမိယံ သယိ။

ဧဝံ သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေတွာ တံ အာဒါယ အာစရိယံ ဝဋ္ဌိတွာ နိက္ခမိ၊
အန္တရာမဂ္ဂေ အာလာပသလ္လာပမတ္တမ္ဘိ နတ္ထိ။ အနိစ္ဆမာနာပ ဥဘောပိ မိထိလံ
သမ္ပတ္တာ။ အထ ပိဂ်တ္တရော နဂရာ အဝိဒူရေ ဖလသမ္ပန္နံ ဥဒုဗ္ဗရရက္ခံ ဒိသ္မာ ခုဒါယ
ဝိဋ္ဌိတော တံ အဘိရူဟိတွာ ဖလာနိ ခါဒိ။ သာပိ ဆာတဇ္ဈတ္တာ ရုက္ခမူလံ
ဂန္ဓာ “သာမိမယုမ္ဘိ ဖလာနိ ပါတေထာ”တိ အာဟ။ ကိံ တဝ ဟတ္ထပါဒါနတ္ထိ၊
သယံ အဘိရူဟိတွာ ခါဒါတိ။ သာ အဘိရူဟိတွာ ခါဒိ။ သော တဿာ

အဘိရုဋ္ဌဘာဝံ ဥတွာ ခိပ္ပံ ဩတရိတွာ ရုက္ခံ ကဏ္ဍကေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ “မုတ္တောမှိ ကာဠကဏ္ဍိယာ”တိ ဝတွာ ပလာယိ။ သာပိ ဩတရိတုံ အသက္ကောန္တိ တက္ကေဝ နိသီဒိ။ အထ ရာဇာ ဥယျာနေ ကိဋ္ဌိတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသိန္ဓော သာယန္တသမယေ နဂရံ ပဝိသန္ဓော တံ ဒိသ္မာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ “သပရိဂ္ဂဟာ၊ အပရိဂ္ဂဟာ”တိ ပုစ္ဆာပေသိ။ သာပိ “အတ္ထိ မေ သာမိ ကုလဒတ္ထိကော ပတိ၊ သော ပန မံ ဣမ နိသီဒါပေတွာ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာတော”တိ အာဟ။ အမစ္စော တံ ကာရဏံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “အသာမိကဘဏ္ဍံ နာမ ရညော ပါပုဏာတိ”တိ တံ ဩတာရေတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ အာရောပေတွာ နိဝေသနံ နေတွာ အဘိသိဉ္စိတွာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ တဿ ပိယာ အဟောသိ မနာပါ။ ဥဒုမ္မရရက္ခေ လဒ္ဓတ္တာ “ဥဒုမ္မရဒေဝီ”တွေဝဿာ နာမံ သဉ္ဇာနိံသု။

အထေကဒိဝသံ ရညော ဥယျာနဂမနတ္ထာယ ဒွါရဂါမဝါသိကေဟိ မဂ္ဂံ ပဋိဇဂ္ဂါပေသုံ။ ပိရ်တ္တရောပိ ဘတိံ ကရေန္တော ကမ္ဘံ ဗန္ဓိတွာ ကုဒ္ဒါလေန မဂ္ဂံ တစ္ဆိ။ မဂ္ဂေ အနိဋ္ဌိတေယေဝ ရာဇာ ဥဒုမ္မရဒေဝီယာ သဉ္စိ ရထေ နိသီဒိတွာ နိက္ခမိ။ ဥဒုမ္မရဒေဝီ ကာဠကဏ္ဍိ မဂ္ဂံ တစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ “ဝေရူပံ သိရိ ဓာရေတုံ နာသက္ခိ အယံ ကာဠကဏ္ဍိ”တိ တံ ဩလောကေန္တိ ဟသိ။ ရာဇာ ဟသမာနံ ဒိသ္မာ ကုဇ္ဈိတွာ “ကဿာ ဟသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ အယံ မဂ္ဂဟန္တကော ပုရိသော မယံ ပေါရာဏကသာမိကော၊ သေ မံ ဥဒုမ္မရရုက္ခံ အာရောပေတွာ ကဏ္ဍကေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဂတော၊ ဣမာဟံ ဩလောကေတွာ “ဝေရူပံ သိရိ ဓာရေတုံ နာသက္ခိ ကာဠကဏ္ဍိ အယ”န္တိ စိန္တေတွာ ဟသိန္တိ။ ရာဇာ “တံ မုသာဝါဒံ ကထေသိ၊ အညံ ကမ္ဘံ ပုရိသံ ဒိသ္မာ တယာ ဟသိတံ ဘဝိဿတိ၊ တံ မာရေဿာမိ”တိ အသိ အဂ္ဂဟေသိ။ သာ ဘယပ္ပတ္တာ “ဒေဝ ပဏ္ဍိတေ တာဝ ပုစ္ဆထာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “သေနက ဣမိဿာ ဝစနံ တံ သဒ္ဓဟသိ”တိ။ န သဒ္ဓဟာမိ ဒေဝ၊ ကော နာမ ဝေရူပံ ဣတ္ထိရတနံ ပဟာယ ဂမိဿတိတိ။ သာ တဿ ကထံ သုတွာ အတိရေကတရံ ဘိတာ အဟောသိ။ အထ ရာဇာ “သေနကော ကိံ ဇာနာတိ၊ ပဏ္ဍိတံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တံ ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဣတ္ထိ သိယာ ရူပဝတိ၊ သာ စ သီလဝတိ သိယာ။

ပုရိသော တံ န ဣစ္ဆေယျ၊ သဒ္ဓဟာသိ မဟောသဓာ”တိ။

တတ္ထ သီလဝတိတိ အာစာရဂုဏသမ္ပန္နာ။

တံ သုတွာ ပဏှိတော ဂါထမာဟ—

“သဒ္ဓဟာမိ မဟာရာဇ၊ ပုရိသော ဒုဗ္ဘဂေါ သိယာ။
သိရိ စ ကာဠကဏှိ စ၊ န သမေန္တိ ကုဒါစန”န္တိ။

တတ္ထ န သမေန္တိတိ သမုဒ္ဓဿ ဩရိမတိရပါရိမတိရာနိ ဝိယ စ ဂဂန-
တလပထဝိတလာနိ ဝိယ စ န သမာဂစ္ဆန္တိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနေန တံ ကာရဏံ သုတွာ တဿာ န ကုဠိ၊ ဟဒယမဿ
နိဗ္ဗာယိ။ သော ဟဿ တုသိတွာ “သစေ ပဏှိတော နာဘဝိဿ၊ အဇ္ဇောဟံ
ဗာလသေနကဿ ကဏာယ ဝေဇ္ဇပံ ဣတ္ထိရတနံ ဟိနော အဿံ၊ တံ နိဿာယ
မယာ သော လဒ္ဓါ”တိ သတသဟဿေန ပူဇံ ကာရေသိ။ ဒေဝီပိ ရာဇာနံ
ဝဋ္ဋိတွာ “ဒေဝ ပဏှိတံ နိဿာယ မယာ ဇိဝိကံ လဒ္ဓံ၊ ဣမာဟံ ကုဋ္ဌဘာတိ-
ကဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ ဝရံ ယာစာမိ”တိ အာဟ။ သာဓု ဒေဝိ ဂဏှာဟိ၊ ဒမ္ပိ တေ
ဝရန္တိ။ ဒေဝ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ မမ ကနိဋ္ဌံ ဝိနာ ကိဋ္ဌိ မရုရသံ န ခါဒိဿာမိ၊
ဣဘော ပဋ္ဌာယ ဝေလာယ ဝါ အဝေလာယ ဝါ ဒွါရံ ဝိဝရာပေတွာ ဣမဿ
မရုရသံ ပေသေတုံ လဘနကဝရံ ဂဏှာမိတိ။ သာဓု ဘဒ္ဒေ ဣမဉ္စ ဝရံ
ဂဏှာဟိတိ။

သိရိကာဠကဏှိပညော နိဋ္ဌိတော။

အပရသ္မိံ ဒိဝသေ ရာဇာ ကတပါတရာသော? ပါသာဒဿ ဝိသန္တရေ
စက်မန္တောဝါတပါနန္တရေန ဩလောကေန္တောဧကံ ဇဠကဉ္စ ဂုဏ်သန္တံ နိဋ္ဌသန္တံ
ကရေန္တံ အဒ္ဓဿ။ သော ကိရ ဇဠကော ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တော ဟတ္ထိဿ
ပုရဘော ဝိတ္တံ အနာမဋ္ဌတိဏံ ခါဒိ။ အထ နံ ဟတ္ထိဂေါပကာ ပေါဏေတွာ
နိဟာရိသု။ သော ဝိရဝိတွာ ပလာယိ။ အထ နံ ဇကော ပုရိသော ဝေဂေနာ-
ဂန္တော ဝိဋ္ဌိယံ ဒဏှေန တိရိယံ ပဟရိ။ သော ဝိဋ္ဌိံ ဩနာမေတွာ ဝေဒနာ-
ပုတ္တော ဟုတွာ ဂန္တော ရာဇဂေဟဿ မဟာဘိတ္တိံ နိဿာယ ဝိဋ္ဌိကာယ
နိပဋ္ဌိ။ တံ ဒိဝသမေဝ ရညော မဟာနသေ အဋ္ဌိစမ္ဘာဒီနိ ခါဒိတွာ
ဝရိတသုနခေါဘတ္တကာရကေ ဘတ္တံ သမ္ဘာဒေတွာ ဗဟိ ဌတွာ သရိရေ သေဒံ
နိဗ္ဗာပေန္တေ မစ္ဆမံသဂန္တံ ဃာယိတွာ တဏှံ အဝိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော

၁-၃ ၅-၅၀-ပိဋေ။

၂-အတ္ထိရတနံ န လဘိဿံ (သီ၊ဇ)

၃-ကတပါဘရာသဘက္ကော (သီ၊ဇ)၊ ကတပါတရာသကာလေ (က) ၄-ပိဋံ ဩနာမေတွာ နိပဋ္ဌိ (က)

မဟာနသံ ပရိသိတွာ ဘာဇနပိဓာနံ ပါတေတွာ မံသံ ခါဒိ။ အထ ဘတ္တကာရကော ဘာဇနသဒ္ဓေန ပရိသိတွာ တံ ဒိသ္မာ ခွါရံ ဝိဒဟိတွာ တံ လေဉ္စဒဏ္ဍာဒီဟိ ပေါထေသိ။ သော ခါဒိတမံသံ မုနေနေဝ ဆဋ္ဌေတွာ ဝိရဝိတွာ နိက္ခမိ။ ဘတ္တကာရကောပိ တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ ဥတွာ အနုဗဠိတွာ ဝိဠိယံ ဒဏ္ဍေန တိရိယံ ပဟရိ။ သော ဝေဒနာပုတ္တော ဝိဠိံ ဩနာမေတွာ ဧကံ ပါဒံ ဥက္ခိပိတွာ ဇဠကဿ နိပန္နဌာနမေဝ ပါဝိသိ။ အထ နံ ဇဠကော “သမ္ပ ကိံ ဝိဠိံ ဩနာမေတွာ အာဂစ္ဆသိ၊ ကိံ တေ ဝါတော ဝိဇ္ဈတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သုနခေါပိ “တွမ္ပိ ဝိဠိံ ဩနာမေတွာ နိပန္နောသိ၊ ကိံ တေ ဝါတော ဝိဇ္ဈတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တေ အညမညံ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာရောစေသုံ။

အထ နံ ဇဠကော ပုစ္ဆိ “ကိံ ပန တံ ပန ဘတ္တဂေဟံ ဂန္တု သက္ခိဿသိ သမ္ပာ”တိ။ န သက္ခိဿာမိ သမ္ပ၊ ဂတဿ မေ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ။ တံ ပန ပန ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တု သက္ခိဿသိတိ။ မယာပိ တတ္ထ ဂန္တု န သက္ကာ၊ ဂတဿ မေ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ။ တေ “ကထံ န ခေါမယံ ဣဒါနိ ဇီဝိဿာမာ”တိ ဥပါယံ စိန္နေသုံ။ အထ နံ ဇဠကော အာဟ “သစေ မယံ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသိတုံ သက္ကာမ၊ အက္ခေကော ဥပါယော”တိ။ တေန ဟိ ကထေဟိတိ။ သမ္ပ တံ ဣတော ပဌာယ ဟတ္ထိသာလံ ယာဟိ၊ “နာယံ တိဏံ ခါဒတိ”တိ တယိ ဟတ္ထိဂေါပကာ အာသကံ န ကရိဿန္တိ၊ တံ မမ တိဏံ အာဟဇေယျာသိ။ အဟမ္ပိ ဘတ္တဂေဟံ ပရိသိဿာမိ၊ “နာယံ မံသခါဒကော”တိ ဘတ္တကာရကော မေ အာသကံ န ကရိဿတိ၊ အဟံ တေ မံသံ အာဟရိဿာမိတိ။ တေ “သုန္နရော ဥပါယော”တိ ဥဘောပိ သမ္ပဉ္စိန္တိသု။ သုနခေါ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တု တိဏကလာပံ ခံသိတွာ အာဂန္တု မဟာဘိတ္တိပိဋ္ဌိကာယ ဌပေသိ။ ဣတရောပိ ဘတ္တဂေဟံ ဂန္တု မံသခဏံ မုခပူရံ ခံသိတွာ အာနေတွာ တပျှေဝ ဌပေသိ။ သုနခေါ ပံသံ ခါဒိ၊ ဇဠကော တိဏံ ခါဒိ။ တေ ဣမိနာ ဥပါယေန သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ မဟာဘိတ္တိပိဋ္ဌိကာယ ဝသန္တိ။ ရာဇာ တေသံ မိတ္တသန္တဝံ ဒိသ္မာ စိန္နေသိ “အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝတ မေ ကာရဏံ ဒိဋ္ဌံ၊ ဣမေ ပစ္စာမိတ္တာ ဟုတ္တာပိ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသန္တိ။ ဣဒံ ကာရဏံ ဂဟေတွာ ပဉ္စံ ကတွာ ပဉ္စံ ပဏှိတေ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဣမံ ပဉ္စံ အဇာနန္တံ ရဌာ ပဗ္ဗာဇေဿာမိ၊ တံ ဇာနန္တဿ ‘ဝေရူပေါ ပဏှိတော နတ္ထိ’တိ မဟာသက္ကာရံ ကရိဿာမိ။ အဇ္ဇ တာဝ အဝေလာ၊ သွေ ဥပဌာနံ အာဂတကာလေ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ သော ပုနဒိဝသေ ပဏှိတေသု အာဂန္တု နိသိန္နေသု ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယေသံ န ကဒါစိ ဘူတပုဗ္ဗံ၊
သင်္ချံ သတ္တပဒမ္ပိမသ္မိ လောကေ။
ဇာတာ အဓိတ္တာ ဒုဝေ သဟာယာ၊
ပဋိသန္ဓာယ စရန္တိ ကိဿ ဟေတူ”တိ။

တတ္ထ ပဋိသန္ဓာယာတိ သဒ္ဓဟိတွာ သဋ္ဌိတာ ဟုတွာ။

ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ ပုန ဝေမာဟ—

“ယဒိ မေ အဇ္ဇ ပါတရာသကာလေ၊
ပဉ္စံ န သက္ကုဏေယျာယ ဝတ္တုမေတံ။
ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယိဿာမိ ဝေါ သဗ္ဗေ၊
န ဟိ မ’တ္ထော ဒုပ္ပညဇာတိကေဟိ”တိ။

တဒါ ပန သေနကော အဂ္ဂါသနေ နိဿိန္နော အဟောသိ၊ ပဏ္ဍိတော ပန ပရိယန္တေ နိဿိန္နော။ သော တံ ပဉ္စံ ဥပဓာရေန္တော တမတ္ထံ အဒိသ္မာ စိန္တေသိ
“အယံ ရာဇာ ဒန္ဓဓာဘုကော ဣမံ ပဉ္စံ စိန္တေတွာ သင်္ခရိတုံ အသမတ္ထော၊
ကိဉ္စိဒေဝ တေန ဒိဋ္ဌံ ဘဝိဿတိ၊ ကေဒိဝသံ ဩကာသံ လဘန္တော ဣမံ ပဉ္စံ
နိဟရိဿာမိ၊ သေနကော ကေနစိ ဥပါယေန အဇ္ဇေကဒိဝသမတ္ထံ အဓိဝါ-
သာပေတူ”တိ။ ဣတရေဝိ စဉ္စောရော ပဏ္ဍိတာ အန္ဓကာရဂစ္ဆံ ပရိဋ္ဌာ ဝိယ န ကိဉ္စိ
ပဿိ’သု။ သေနကော “ကာ န ခေါ၊ မဟောသဿ ပဝတ္တိ”တိ ဗောဓိသတ္တံ
ဩလောကေသိ။ သောပိ တံ ဩလောကေသိ။ သေနကော ဗောဓိသတ္တဿ
ဩလောကိတာကာရေနေဝ တဿ အဓိပ္ပါယ်ဥတွာ “ပဏ္ဍိတဿာပိ န ဥပဋ္ဌာတိ၊
တေနကဒိဝသံ ဩကာသံ ဣဉ္စတိ၊ ပူရေဿာမိဿ မနောရယ”န္တိ စိန္တေတွာ
ရညာ သဋ္ဌိ ဝိဿာသေန မဟာဟသိတံ ဟသိတွာ “ကိ” မဟာရာဇ သဗ္ဗေဝ
အမေ ပဉ္စံ ကဘေဟုံ အသက္ခောန္တေ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇေဿသိ၊ တေမ္ပိ ‘ကော
ဂဏ္ဍိပဉ္ဇော’တိ ဘုံ သဉ္ဃနုဉ္ဇသိ၊ န မယံ ဧတံ ကထေတုံ န သက္ကောမ၊
အဝိဇ ခေါ ထောကံ အဓိဝါသေဟိ။ ဂဏ္ဍိပဉ္ဇော သေ၊ န သက္ကောမ
မဟာဇနမဇ္ဈေ ကထေတုံ၊ ကေမန္တေ စိန္တေတွာ ပဉ္စာ တုမှာကံ
ကထေဿာမ၊ ဩကာသံ နော ဒေဟိ”တိ မဟာသတ္တံ ဩလောကေတွာ ဣမံ
ဂါထာဒွယမာဟ—

“မဟာဇနသမာဂမိ ယောရေ၊
ဇနကောလာဟလသင်္ဂမိ ဇာတေ။
ဝိက္ခိတ္တမနာ အနေကစိတ္တာ၊
ပဉ္စ န သက္ကဏောမ ဝတ္တမေတံ။

ဧကဂ္ဂစိတ္တာဝ ဧကမေကာ၊
ရဟသိ ဂတာ အတ္ထံ နိစိန္တယိတွာ။
ပဝိဝေကေ သမ္ပသိတွာန ဓီရာ၊
အထ ဝက္ခန္တိ ဇနိန္ဒ တေမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ သမ္ပသိတွာနာတိ ကာယစိတ္တဝိဝေကေ ဌိတာ ဣမေ ဓီရာ ဣမံ ပဉ္စ
သမ္ပသိတွာ အထ ဝေါ ဧတံ အတ္ထံ ဝက္ခန္တိ။

ရာဇာ တဿ ကထံ သုတွာ အနတ္တမနော ဟုတွာပိ “သာဓု စိန္တေတွာ
ကထေထ၊ အကထေန္တေ ပန ဝေါပဗ္ဗာဇေဿာမီ”တိ တဇ္ဇေသိယေဝ။ စတ္တာရော
ပဏ္ဍိတာ ပါသာဒါ ဩတရိံသု။ သေနကော ဣတရေ အာဟ “သမ္မာ ရာဇာ
သုဓမ္မပဉ္စ ပုစ္ဆိ၊ အကထိတေ မဟန္တံ ဘယံ ဘဝိဿတိ၊ သပ္ပာယဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ
သမ္မာ ဥပဓာရေဃာ”တိ။ ဧကေ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟံ ဂတာ။ ပဏ္ဍိတော ပိ
ဥဋ္ဌာယ ဥဒုမ္မရဒေဝိယာ သန္တိကံ ဂန္တော “ဒေဝိ အဇ္ဇ ဝါဟိယျောဝါ ရာဇာ ကတ္ထ
စိရိ အဋ္ဌာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တာတ ဒိဃန္တရေ ဝါတပါနေန ဩလောကေန္တော
စက်မံတိတိ။ တတော ပဏ္ဍိတော ပိန္တေသိ “ရညာ ဣမိနာ ပဿေန ကိဉ္စ
ဒိဋ္ဌံ ဘဝိဿတိ”တိ။ သော တတ္ထ ဂန္တော ဗဟိ ဩလောကေန္တော ဇဠကသုန-
ခါနံ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “ဣမေ ဒိသ္မာ ရညာ ပဉ္စော အဘိသင်္ခတော”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ
ကတွာ ဂေဟံ ဂတော။ ဣတရေပိ တယော စိန္တေတွာ ကိဉ္စ အဒိသ္မာ သေန-
ကဿ သန္တိကံ အဂမံသု။ သော တေ ပုစ္ဆိ “ဒိဋ္ဌော ဝေါပဉ္စော”တိ။ န ဒိဋ္ဌော
အာစရိယာတိ။ ယဒိ ဧဝံ ရာဇာ ဝေါပဗ္ဗာဇေဿတိ၊ ကိံ ကရိဿထာတိ။
တုမှေဟိ ပန ဒိဋ္ဌောတိ။ အဟမိ န ပဿာမီတိ။ “တုမှေသု အပဿန္တေသု
မယံ ကိံ ပဿာမ၊ ရညော ပန သန္တိကေ ‘စိန္တေတွာ ကထေဿာမာ’တိ
သီဟနာဒံ နဒိတွာ အာဂတမ္မာ၊ အကထိတေ အမှေ ရာဇာ ကုဇ္ဈိဿတိ၊
ကိံ ကရောမံ၊ အယံ ပဉ္စော န သက္ကာ အမှေဟိ ဒဠ၊ ပဏ္ဍိတေန ပန သတဂုဏံ
သဟဿဂုဏံ သတသဟဿဂုဏံ ကတွာ စိန္တိတော ဘဝိဿတိ၊ ဧက တဿ
သန္တိကံ ဂစ္ဆာမာ”တိ တေ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ ဗောဓိသတ္တဿ ဃရဒ္ဓါရံ

အာဂတံဘာဝံ အာရောစာပေတွာ “ပဝိသန္တ၊ ပဏှိတာ”တိ ပုတ္တေ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ ပဝိသန္တာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ ဌိတာ မဟာသတ္တံ ပုစ္ဆိံသု “ကိံ ပန ပဏှိတ စိန္တိတော ပဉ္စော”တိ။ အာမ စိန္တိတော၊ မယိ အစိန္တေန္တေ အညော ကော စိန္တယိဿတိတိ။ တေန ဟိ ပဏှိတ အမှာကမ္ပိ ကထေထာတိ။

ပဏှိတော “သစာဟံ ဧတေသံ န ကထေဿာမိ၊ ရာဇာ တေ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာ-
ဇေသတိ၊ မံ ပန သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူဇေသတိ၊ ဣမေ အန္ဓဗာလာ မာ ဝိန-
ဿန္တ၊ ကထေဿာမိ တေသ”န္တိ စိန္တေတွာ တေ စတ္တာရောပိ နိစာသနေ
နိသီဒါပေတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂဏှာပေတွာ ရညာ ဒိဋ္ဌတံ အဇာနာပေတွာ “ရညာ
ပုစ္ဆိတကာလေ ဧဝံ ကထေယျာယာ”တိ စတုန္ဒမ္ပိ စတဿော ဂါထာယော
ဗန္ဓိတွာ ပါဠိမေဝ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ဥယျောဇေသိ။ တေ ဒုတိယဒိဝသေ
ရာဇုပဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိံသု။ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “ဉာတော
တေ သေနက ပဉ္စော”တိ။ မဟာရာဇ မယိ အဇာနန္တေ အညော ကော
ဇာနိဿတိတိ။ တေန ဟိ ကထေဟိတိ။ “သုဏာထ ဒေဝါ”တိ သော
ဥဂ္ဂဟိတနိယာမေနဝ ဂါထမာဟ—

“ဥဂ္ဂပုတ္တရာဇပုတ္တိယာနံ၊
ဥရုဗ္ဗဿ မံသံ ဝိယံ မနာပံ။
န သုနဿ တေ အဒေန္တိ မံသံ၊
အထ မေဏ္ဍဿ သုဏေန သချမဿာ”တိ။

တတ္ထ ဥဂ္ဂပုတ္တရာဇပုတ္တိယာနန္တိ ဥဂ္ဂတာနံ အမစ္စပုတ္တာနဉ္စေဝ ရာဇပုတ္တာနဉ္စ။

ဂါထံ ဝတ္တာပိ သေနကော အတ္ထံ န ဇာနာတိ။ ရာဇာ ပန အတ္တနော
ဒိဋ္ဌဘာဝေနိ ပဇာနာတိ၊ တသ္မာ “သေနကေန တာဝဉာတော”တိ ပုတ္တုသံ
ပုစ္ဆိ။ သောပိဿ “ကိံ အဟပ္ပိ အပဏှိတော”တိ ဝတ္တာ ဥဂ္ဂဟိတနိယာမေ-
နေဝ ဂါထမာဟ—

“စမ္ပံ ဝိဟနန္တိ ဇေကဿ၊
အဿပိဋ္ဌတ္တရသုဿာ ဟေတု။
န စ ဧသ သုနဿ အတ္တရန္တိ၊
အထ မေဏ္ဍဿ သုဏေန သချမဿာ”တိ။

တဿပိ အတ္ထော အပါကဋ္ဌောယေဝ။ ရာဇာ ပန အတ္တနော ပါကဋ္ဌတ္တာ
“ဣမိနာပိ ပုတ္တုသေန ဤတော”တိ ကာမိန္တံ ပုစ္ဆိ။ သောပိ ဥဂ္ဂဟိတနိယာမေ-
နေဝ ဂါထမာဟ—

“အာဝေလ္လိတသိဂီကော ဟိ မေဇ္ဈော၊
န စ သုနဿ ဝိသာဏကာနိ အတ္ထိ။
တိဏဘက္ခော မံသဘောဇနော စ၊
အထ မေဇ္ဈဿ သုဏေန သချမဿာ”တိ။

ရာဇာ “ဣမိနာပိ ဤတော”တိ ဒေဝိန္တံ ပုစ္ဆိ။ သောပိ ဥဂ္ဂဟိတနိယာ-
မနေဝ ဂါထမာဟ—

“တိဏမာသိ ပလာသမာသိ မေဇ္ဈော၊
န စ သုနခေါ တိဏမာသိ နော ပလာသံ။
ဂဏှေယျ သုဏော သသံ မိဋ္ဌာရံ၊
အထ မေဇ္ဈဿ သုဏေန သချမဿာ”တိ။

တတ္ထ တိဏမာသိ ပလာသမာသိတိ တိဏခါဒကော စေဝ ပဏ္ဏခါဒကော
စ။ နော ပလာသန္တိ ပဏ္ဏမ္ဘိ န ခါဒတိ။

အထ ရာဇာ ပဏ္ဍိတံ ပုစ္ဆိ “တာတ တွဗ္ဗိ ဣမံ ပဉ္စ ဇာနာသိ”တိ။
မဟာရာဇ အဇိစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ မံ ဌပေတွာ ကော အညော ဇေတံ
ဇာနိဿတိတိ။ တေန ဟိ ကထေဟိတိ။ “သုဏ မဟာရာဇာ”တိ တဿ
ပဉ္ဇဿ၊ အတ္တနော ပါကဋ္ဌဘာဝံ ပကာသေန္တော ဂါထာဒ္ဓယမာဟ—

“အဋ္ဌမုပဒေါ စတုပ္ပဿ၊
မေဇ္ဈော အဋ္ဌနခေါ အဒိဿမာနော။
ဆာဒိယမာဟရတိ အယံ ဣမဿ၊
မံသံ အာဟရတိ အယံ အမုဿ။
ပါသာဒဝရဂတော ဝိဒေဟသေဋ္ဌော၊
ဝိတိဟာရံ အညမညဘောဇနာနံ။
အဒ္ဓက္ခိ ကိရ သက္ခိကံ? ဇနိန္ဒော၊
ဗုဘုက္ကဿ ပုဏ္ဏံမုခဿ စေတ”န္တိ ၄။

တတ္ထ အဋ္ဌဇုပဒေါတိ ဗျုဉ်နကုသလတာယ ဇဠကဿ စတုပ္ပါဒံ သန္ဓာယာဟ။
 မေဇ္ဈောဘိ ဇဠဟော။ အဋ္ဌနုခေါတိ ဧကေကသ္မိံ^၁ ပါပေ ဦန္တံ ဦန္တံ ခုရာနံ ဝသေ-
 နေတံ ဝုတ္တံ။ အဗိဿမာနောတိ မံသံ အာဟရဏကာလေ အပညာယမာနော။
 ဆာဒိယန္တိ ဂေဟတ္ထဒနံ၊ တိဏန္တိ အတ္ထော။ အယံ ဣမဿာတိ သုနုခေါ
 ဇဠကဿ။ ဝိတိဟာရန္တိ ဝိတိဟရဏံ။ အညမညဘောဇနာနန္တိ အညမညဿ
 ဘောဇနာနံ။ မေဇ္ဈော ဟိ သုနုခဿ ဘောဇနံ ဟရတိ၊ သော တဿ ဝိတိ-
 ဟရတိ၊ သုနုခေါပိ တဿ ဟရတိ၊ ဣတရော ဝိတိဟရတိ။ အဒ္ဓန္တိတိ တံ
 တေသံ အညမညဘောဇနာနံ ဝိတိဟရဏံ သက္ခိကံ^၂ အတ္တနော ပစ္စက္ခံ ကတွာ
 အဒ္ဓဿ။ ဗုဘုက္ကဿာတိ ဘုဘုတိ သဒ္ဓကရဏသုနုခဿ^၃။ ပုဏ္ဏိပုခဿာတိ
 မေဇ္ဈာဿ။ ဣမေသံ ဧတံ ဝိတ္တသန္တဝံ ရာဇာ သယံ ပဿိတိ။

ရာဇာ ဣတဒရဟိ ဗောဓိသတ္တံ နိဿာယ ဉ္ဇတဘာဝံ အဇာနန္တော “ပဉ္စ
 ပဏ္ဍိတာ အတ္တနော အတ္တနော ဉ္ဇဏဗလေန ဇာနိံသူ”တိ မညမာနော
 သောမနဿပုတ္တော ဟုတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ —

“လာဘာ ဝတ မေ အနုပ္ပရူပါ၊
 ယဿ မေ’ဒိဿာ ပဏ္ဍိတာ ကုလမှိ။
 ပဉ္ဇဿ ဂမ္ဘိရဂတံ နိပုဏမတ္ထံ၊
 ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ သုဘာသိတေန ဝိရာ”တိ^၄။

တတ္ထ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ သုဘာသိတေန တေ ဝိဒိတွာ^၄ ကထေန္တိ။

အထ နေသံ “တုဠေန နာမ တုဠာကာရော ကတ္တဗ္ဗော”တိ တံ ကရောန္တော
 ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အဿတရိရထဉ္စ ဧကမေကံ၊
 ဖိတံ ဂါမဝရဉ္စ ဧကမေကံ။
 သဗ္ဗေသံ^၅ ဝေါ ဒမ္မိ ပဏ္ဍိတာနံ၊
 ပရမပ္ပတိတမနော သုဘာသိတေနာ”တိ^၆။

ဣတိ ဝတွာ တေသံ တံ သဗ္ဗံ ဒါပေသိ။

ဒွါဒသနိပါတေ မေဇ္ဈကပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

၁-သက္ခိ (သီ၊ဣ) ၂-ဘောဘုက္ကဿာတိ ဘုဏ်ရဏသုနုခဿ (သီ၊ဣ) ၃-ခု ၅-၂၅၃-ပိဋေ။
 ၄-ဘိနိတွာ (သု)၊ ဝိနိစ္ဆိန္တိတွာ (က) ၅-သဗ္ဗံ (သီ)

ဥဒုမ္မရဒေဝီ ပန ဣတရေဟိ ပဏှိတံ နိဿာယ ပဉ္စဿ ဉ္ဈတဘာဝံ ဥတွာ “ရညာ မုဂ္ဂံ မာသေန နိဗ္ဗိသေသကံ ကရောန္တေန ဝိယ ပဉ္စန္ဓံ သမကောဝ သက္ကာရော ကတော၊ နနု မယံ ကနိဋ္ဌဿ ဝိသေသံ သက္ကာရံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ ရညောသန္တိကံ ဂန္ဓာပုစ္ဆိ “ဒေဝ ကေန ဝေါ ပဉ္စောကထိတော”တိ။ ပဉ္စဟိ ပဏှိတေဟိ ဘဒ္ဒေတိ။ ဒေဝ စတ္တာရော ဇနာ တံ ပဉ္စံ ကံ နိဿာယ ဇာနိံ သူတိ။ န ဇာနာမိ ဘဒ္ဒေတိ။ မဟာရာဇ ကိံ တေ ဇာနန္တိ၊ ပဏှိတော ပန “မာ နဿန္တ၊ ဣမေ ဗာလာ”တိ ပဉ္စံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ၊ တုမေ သဗ္ဗေသံ သမကံ သက္ကာရံ ကရောထ၊ အယုတ္တမေတံ၊ ပဏှိတဿ ဝိသေသကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ။ ရာဇာ “အတ္တာနံ နိဿာယ ဉ္ဈတဘာဝံ န ကထေသိ”တိ ပဏှိတဿ တုသိတွာ အတိရေကတရံ သက္ကာရံ ကာတုကာမော စိန္တေသိ “ဟောတု မမ ပုတ္တံ ဧကံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ ကထိတကာလေ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကရိဿာမိ”တိ။ သော ပဉ္စံ စိန္တေန္တော သိရိမန္တပဉ္စံ စိန္တေတွာ ဧကဒိဝသံ ပဉ္စန္ဓံ ပဏှိတာနံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂန္ဓာ သုခနိသိန္နကာလေ သေနကံ အာဟ “သေနက ပဉ္စံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ ပုစ္ဆိ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ သိရိမန္တပဉ္စေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“ပညာယု’ပေတံ သိရိယာ ဝိဟိနံ၊
ယသဿိနံ ဝါပိ အပေတပညံ။
ပုစ္ဆာမိ တံ သေနက တေမတ္ထံ၊
ကမေတ္ထ သေယျော ကုသလာ ဝဒန္တိ”တိ။

တတ္ထ ကမေတ္ထ သေယျောတိ ဣမေသု ဒွိသု ကတရံ ပဏှိတာ သေယျောတိ ဝဒန္တိ။

အယဉ္စ ကိရ ပဉ္စော သေနကဿ ဝိသာနဂတော၊ တေန နံ ဒိပ္ပမေဝ ကထေသိ—

“မိရာ စ ဗာလာ စ ဟဝေ ဇနိန္တ၊
သိပ္ပူပပန္နာ စ အသိပ္ပိနော စ။
သုဇာတိမန္တောပိ အဇာတိမဿ၊
ယသဿိနော ပေသကရာ ဘဝန္တိ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ ပညော နိဟိနောတိ ပညဝါ နိဟိနော၊ ဣဿရောဝ ဥတ္တမောတိ အတ္ထော။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဣတရေ တယော အပုစ္ဆိတွာ သဃ်နဝကံ ဟုတွာ နိသိန္တံ မဟောသမပဏ္ဍိတံ အာဟ—

“တုဝဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ အနောမပည၊
မဟောသမ ကေဝလဓမ္မဒဿိ။
ဗာလံ ယသဿိ° ပဏ္ဍိတံ အပ္ပဘောဂံ၊
ကမေတ္တ သေယျော ကုသလာ ဝဒန္တိ”တိ ၁။

တတ္ထ ကေဝလဓမ္မဒဿိတိ သဗ္ဗဓမ္မဒဿိ။

အထဿ မဟာသတ္ထော “သုဏ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ ကထေသိ—

“ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရောတိ ဗာလော၊
ဣဓမေဝ သေယျော ဣတိ မညမာနော။
ဣဓလောကဒဿိ ပရလောကမဒဿိ၊
ဥဘယတ္ထ ဗာလော ကလိမဂ္ဂဟေသိ။
ဧတမ္ဘိ ဒိသွာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညောဝ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ ၂။

တတ္ထ ဣဓမေဝ သေယျောတိ ဣဓလောကေ ဣဿရိယမေဝ မယံ သေဋ္ဌန္တိ မညမာနော။ ကလိမဂ္ဂဟေသိတိ ဗာလော ဣဿရိယမာနေန? ပါပကမ္မံ ကတွာ နိရယာဒိ° ဥပပဇ္ဇန္တော ပရလောကေ စ ပုန တတော အာဂန္တော နိစကုလေ ဒုက္ခဘာဝံ ပတွာ နိဗ္ဗတ္တမာနော ဣဓလောကေ စာတိ ဥဘယတ္ထ ပရာဇယမေဝ ဂဏှာတိ။ ဧတမ္ဘိ ကာရဏံ အဟံ ဒိသွာ ပညာသမ္ပန္နောဝ ဥတ္တမော၊ ဣဿရော ပန ဗာလော န ဥတ္တမောတိ ဝဒါမိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ရာဇာ သေနကံ ဩလောကေတွာ “နန မဟောသမော ပညဝန္တမေဝ ဥတ္တမောတိ ဝဒတိ”တိ အာဟ။ သေနကော “မဟာရာဇ မဟောသမော ဒဟရော၊ အဇ္ဇာပိဿ မုခေ ဒီရဂန္တော ဝါယတိ၊ ကိမေသ ဇာနာတိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“နိသိပ္ပမေတံ ဝိဒဓာတိ ဘောဂံ၊
 န ဗန္ဓုဝါ န သရီရဝဏ္ဏော ယော”။
 ပဿေ’ဋ္ဌမူဂံ သုခမေဓမာနံ၊
 သိရိ ဟိ နံ’ ဘဇတေ ဂေါရိန္ဒံ။
 တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
 ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ”။

တတ္ထ ဧဋ္ဌမူဂန္တိ ပဋ္ဌရိတလာလမုခံ။ ဂေါရိန္ဒန္တိ ၇ သော ကိရ တသ္မိယေဝ
 နဂရေ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ ဝိရူပေါ။ နာဿ ပုတ္တော န စ ဓိတာ၊
 န ကိဉ္စိ သိပ္ပံ ဇာနာတိ။ ကထေန္တဿပိဿ ဟနကဿ ဥဘောဟိပိ ပဿေဟိ
 လာလာဓာရာ ပဋ္ဌရတိ။ ဒေဝစ္ဆရာ ဝိယ ဒွေ ဣတ္ထိယော သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ
 ဝိဘူသိတာ သုပုပ္ဖိတာနိ နိလုပ္ပလာနိ ဂဟေတွာ ဥဘောသု ပဿေသု ဌိတာ
 တံလာလံ နိလုပ္ပလေဟိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ နိလုပ္ပလာနိ ဝါတပါနေန ဆဇ္ဇေန္တိ။ သုရာ-
 သောဏ္ဍာပိ ပါနာဂါရံ ပဝိသန္တာ နိလုပ္ပလေဟိ အတ္ထေ သတိ တဿ ဂေဟ-
 ခွါရံ ဂန္တာ “သမိ ဂေါရိန္ဒ” သေဋ္ဌိ”တိ ဝဒန္တိ။ သော တေသံ သဒ္ဓိ သုတွာ
 ဝါတပါနေ ဌတွာ “ကိ” တာတာ”တိ ဝဒတိ။ အထဿ လာလာဓာရာ ပဋ္ဌရတိ။
 တာ ဣတ္ထိယော တံ နိလုပ္ပလေဟိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ နိလုပ္ပလာနိ အန္တရိယံ
 ဝိပန္တိ။ သုရာဓုတ္တာ တာနိ ဂဟေတွာ ဥဒကေန ဝိက္ခာလေတွာ ပိဋ္ဌန္တိတွာ
 ပါနာဂါရံ ပဝိသန္တိ။ ဧဝံ သိရိသမ္ပန္နော အဟောသိ။ သေနကော တံ ဥဒါ-
 ဟရဏံ ကတွာ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ကိဒိသံ တာတ မဟောသပေဏ္ဍိတာ”တိ အာဟ။
 ပဏ္ဍိတော “ဒေဝ ကိ” သေနကော ဇာနာတိ။ ဩဒနသိတ္တဌာနေ ကာကော
 ဝိယ ဒဓိ” ပါတုံ အာရဒ္ဓသုနခေါ ဝိယ စ ယသမေဝ ပဿတိ။ သိသေ ပတန္တိ
 မဟာမုဂ္ဂရံ န ပဿတိ။ သုဏ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“လဒ္ဓါ သုခံ မဇ္ဇတိ အပ္ပပညော၊
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌောပိ ပမောဟ’မေတိ။
 အာဂန္တုနာ ဒုက္ခသုခေန ဖုဋ္ဌော၊
 ပဝေဓတိ ဝါရိစရောဝ ဃမ္မေ။
 တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
 ပညောဝ သေယျော န ယသံသိ ဗာလော”တိ”။

၁-န သရီရာဝကာသော (သိ၊ သု၊ ဣ)

၄-ဂေါရိမန္တိ (သိ၊ ဣ)

၂-သိရိဟိနံ (သု၊ ဣ)

၅-ဂေါရိမန္တိ (သိ၊ ဣ)

၃-၃၅-၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။

တတ္ထ သုခန္တိ ဣဿရိယသုခံ လဘိတွာ ဗာလော ပမဇ္ဇတိ၊ ပမတ္တော သမာနော ပါပံ ကရေတိ။ ခုက္ခေနာတိ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခေန။ အာဂန္တုနာတိ န အဇ္ဈတ္တိကေန။ သတ္တာနံ ဟိ သုခမ္ပိ ဒုက္ခမ္ပိ အာဂန္တုကမေဝ၊ န နိစ္စပဝတ္တံ။ ဃမ္ဗေတိ ဥဒကာ ဥဒ္ဓရိတွာ အာတပေ ခိတ္တမစ္ဆော ဝိယ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ကိဒိသံ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ သေနကော “ဒေဝ ကိမေသ ဇာနာတိ၊ တိဋ္ဌန္တု တာဝ မနုဿံ၊ အရညေ ဇာတရုက္ခေသုပိ ဖလသမ္ပန္နမေဝ ဗဟူ ဝိဟင်္ဂမာ ဘဇန္တိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဒုမံ ယထာ သာသုဖလံ အရညေ၊
သမန္တတော သမဘိသရန္တိ ပက္ခိ။
ဝေမ္ပိ အမုံ သဓနံ သဘောဂံ၊
ဗဟုဇ္ဇနော ဘဇတိ အတ္ထဟေတု။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ပဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ ဗဟုဇ္ဇနောတိ မဟာဇနော။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ကိဒိသံ တာတာ”တိ အာဟ။ ပဏှိတော “ကိမေသ မဟောဒရော ဇာနာတိ၊ သုဏ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“န သာဓု ဗလဝါ ဗာလော၊ သာဟသာ ဝိန္ဒတေ ဓနံ။
ကန္တန္တမေတံ ဒုဗ္ဗေမံ၊ ကဗုန္တိ နိရယံ ဘုသံ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ပဒါမိ၊
ပညောဝ သေယျော န ယဿသိ ဗာလော”တိ။

တတ္ထ သာဟသာတိ သာဟသေန သာဟသိကကမ္ပံ ကတွာ ဇနံ ဝိဇ္ဇေတွာ ဓနံ ဝိန္ဒတိ။ အထ နံ နိရယပါလာ ကန္တန္တမေဝ ဒုဗ္ဗေမံ ဗလဝေဒနံ နိရယံ ကဗုန္တိ။

ပုန ရညာ “ကိံ သေနကာ”တိ ဝုတ္တေ သေနကော ဣမံ ဂါယမာဟ—

“ယာ ကာစိ နဇ္ဇော ဂင်္ဂမာဘိဿဝန္တိ၊
သဗ္ဗာဝ တာ နာမဂေါတ္တံ ဇဟန္တိ။
ဂင်္ဂါ သမုဒ္ဒံ ပဋိပဇ္ဇမာနာ၊
န ခါယတေ ဣဒ္ဓိံ ပညောပိ လောကေ။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ ၂။

တတ္ထ နဇ္ဇောတိ နိန္ဒာ ဟုတွာ သန္ဓမာနာ အန္တမသော ကုန္ဒဒိယောပိ ဂင်္ဂံ အဘိဿဝန္တိ။ ဇဟန္တိတိ ဂင်္ဂါတွေ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အတ္တနော နာမဂေါတ္တံ ဇဟန္တိ။ န ခါယတေတိ သာပိ ဂင်္ဂါ သမုဒ္ဒံ ပဋိပဇ္ဇမာနာ န ပညာယတိ၊ သမုဒ္ဒေါတွေ နာမံ လဘတိ။ ဧဝမေဝ မဟာပညောပိ ဣဿရသန္တိကံ ပတ္တော^၁ န ခါယတိ န ပညာယတိ၊ သမုဒ္ဒံ ပဝိဋ္ဌဂင်္ဂါ ဝိယ ဟောတိ။

ပုန ရာဇာ “ကိံ ပဏ္ဍိတာ”တိ အာဟ။ သော “သုဏ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထာဒွယမာဟ—

“ယမေတမက္ခာ ဥဒမိံ မဟန္တိ၊
သဝန္တိ နဇ္ဇော သဗ္ဗကာလမသင်္ချံ။
သော သာဂရော နိစ္စမုဋ္ဌာရဝေဂေါ၊
ဝေလံ န အစ္စေတိ မဟာသမုဒ္ဒေါ။
ဧဝမ္ပိ ဗာလဿ ပဇေပိတာနိ၊
ပညံ န အစ္စေတိ သိရိ ကဒါစိ။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညောဝ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ ၂။

တတ္ထ ယမေတမက္ခာတိ ယံ ဧတံ အက္ခာသိ ဝဒေသိ။ အသင်္ချံန္တိ အဂဏနံ။ ဝေလံ န အစ္စေတိတိ ဥဋ္ဌာရဝေဂေါပိ ဟုတွာ ဦးမိသဟဿံ ဥက္ခိပိတွာပိ ဝေလံ အတိက္ကမိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝေလံ ပတွာ အဝဿံ သဗ္ဗာ ဦးမိယော ဘိဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမ္ပိ ဗာလဿ ပဇေပိတာနိတိ ဗာလဿ ဝစနာနိပိ ဧဝမေဝ ပညဝန္တံ အတိက္ကမိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တံ ပတွာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ပညံ န အစ္စေတိတိ ပညဝန္တံ သိရိမာ နာမ နာတိက္ကမတိ။ န ဟိ ကောစိ မနုဇော အတ္ထာနတ္ထေ ဥပ္ပန္နကဗေါ

၁-ဣဒ္ဓိပရော ဟိ လောကော (သီ၊ ဣ)၊ ဣဒ္ဓိဝရော ဟိ လောကေ (သျှာ)

တံဆိန္ဒနံတ္ထာယ ပညဝန္တံ အတိက္ကမိတ္တာ ဗာလဿ ဣဿရဿ ပါဒမူလံ
ဂစ္ဆတိ၊ ပညဝန္တဿ ပန ပါဒမူလေယေဝ ဝိနိစ္ဆယော နာမ လဗ္ဘတိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ကထံ သေနကာ”တိ အာဟ။ သော “သုဏ ဒေဝါ”တိ
ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အသညတော စေပိ ပရေသမတ္ထံ၊
ဘဏာတိ သန္ဓာနဂတော ယသဿိ။
တဿေဝ တံ ရူဟတိ ဉှတိမဇ္ဈေ၊
သိရိ ဟိ နံ^၁ ကာရယတေ န ပညာ^၂။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ^၃။

တတ္ထ အသညတော စေပိတိ ဣဿရော ဟိ သစေပိ ကာယာဒီဟိ
အသညတော ဒုဿိလော။ သန္ဓာနဂတောတိ ဝိနိစ္ဆယေ ဌိတော ဟုတွာ
ပရေသံ အတ္ထံ ဘဏတိ၊ တသ္မိံ ဝိနိစ္ဆယမဏ္ဍလေ မဟာပရိဝါရပရိဝုတဿ
မုသာဝါဒံ ဝတွာ သာမိကမ္ပိ အဿာမိကံ ကရောန္တဿ တဿေဝ တံ ဝစနံ
ရူဟတိ။ သိရိ ဟိ နံ^၄ တထာ ကာရယတေ န ပညာ^၅၊ တသ္မာ ပညော နိဟိနော၊
သိရိမာဝ သေယျောတိ ဝဒါမိ။

ပုန ရညာ “ကိံ တာတာ”တိ ဝုတ္တေ ပဏ္ဍိတော “သုဏ ဒေဝ၊ ဗာလ-
သေနကော ကိံ ဇာနာတိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ပရဿ ဝါ အတ္တနော ဝါပိ ဟေတု၊
ဗာလော မုသာ ဘာသတိ အပ္ပပညော။
သော နိဋ္ဌိတော ဟောတိ သဘာယ မဇ္ဈေ၊
ပစ္ဆာပိ^၆ သော ဒုဂ္ဂတိဂါမီ ဟောတိ။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညောဝ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ^၇။

၁-သိရိဟိနံ (သျှာ၊ဣ)

၂-န ပညော (သျှာ)၊ န ပညံ (က)

၃-၃ ၅-၃ ၂၁-ပိဋေ။

၄-သိရိဟိနံ (သိ၊သျှာ၊ဣ)

၅-န ပညော (သျှာ)၊ န ပညံ (က)

၆-ပေစ္စမ္ပိ (သိ၊ဣ)

တတော သေနကော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အတ္တမ္ပိ စေ ဘာသတိ ဘူရိပညော၊
အနာဠိယော အပ္ပဓနော ဒလိဒ္ဓေါ။
န တဿ တံ ရူဟတိ ဉ္ဇတိမဇ္ဈေ၊
သိရိ စ ပညာဏဝတော န ဟောတိ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ အတ္တပီတိ ကာရဏမ္ပိ စေ ဘာသတိ။ ဉ္ဇတိမဇ္ဈေတိ ပရိသမဇ္ဈေ။
ပညာဏဝတောတိ မဟာရာဇ ပညာဏဝန္တဿ သိရိသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တဿ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပကတိယာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ သိရိ နာမ န ဟောတိ။ သော ဟိ
တဿ သန္တိကေ သူရိယုဂ္ဂမနေ ခဇ္ဇောပနကော ဝိယ ခါယတိတိ ဒုဿေတိ။

ပုန ရညာ “ကိဒိသံ တာတာ”တိ ဝုတ္တေ ပဏှိတော “ကိ” ဇာနာတိ
သေနကော၊ ဣလောကမတ္တမေဝ ဩလောကေတိ၊ န ပရလောက”န္တိ ဝတော
ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ပရဿ ဝါ အတ္တနော ဝါပိ ဟေတု၊
န ဘာသတိ အလိကံ ဘူရိပညော။
သော ပူဇိတော ဟောတိ သဘာယ မဇ္ဈေ၊
ပစ္စာပိ သော သုဂ္ဂတိဂါမိ ဟောတိ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညောဝံ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ။

တတော သေနကော ဂါထမာဟ—

“ဟတ္ထိ ဂဝါဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ စ၊
ထိယော စ ဣဒ္ဓေသု ကုလေသု ဇာတာ။
သဗ္ဗာဝ တာ ဥပဘောဂါ ဘဝန္တိ၊
ဣဒ္ဓဿ ပေါသဿ အနိဗ္ဗိမန္တော။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ ဣဒ္ဓဿာတိ ဣဿရဿ။ အနိဒ္ဓိမန္တောတိ န ကေဝလံ တာ နာရိ-
ယောဝ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗေ အနိဒ္ဓိမန္တောပိ သတ္တာ တဿ ဥပဘောဂါ
ဘဝန္တိ။

တတော ပဏှိတော “ကိ” သေ ဇာနာတိ”တိ ဝတ္တာ ဧကံ ကာရဏံ
အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အသံဝိဟိတံကမ္မန္တံ၊ ဗာလံ ဒုမ္မေဓမန္တိနံ။
သိရိ ဇဟတိ ဒုမ္မေဓံ၊ ဇိဏ္ဏံ ဥရဂေါ တစံ။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညောဝ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ။

တတ္ထ “သိရိ ဇဟတိ”တိ ပဒဿ စေတိယဇာတကေန၊ အတ္ထော
ဝဏ္ဏေတဗ္ဗော။

အထ သေနကော ရညာ “ကိဒိသ”န္တိ ပုတ္တေ “ဒေဝ ကိ” သေ တရုဏ-
ဒါရကော ဇာနာတိ၊ သုဏာထာ”တိ ဝတ္တာ “ပဏှိတံ အပ္ပဋ္ဌိဘာနံ
ကရိဿံမိ”တိ စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ပဉ္စ ပဏှိဟာ မယံ ဘဒ္ဒန္တေ၊
သဗ္ဗေ ပဉ္စလိကာ ဥပဋ္ဌိတာ။
တံ နော အဘိဘုယျ ဣဿရေသိ၊
သက္ကောဝ ဘူတပတိ ဒေဝရာဇာ။
ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
ပညော နိဟိနော သိရိမာဝ သေယျော”တိ။

ဣဒံ ကိရ သုတွာ ရာဇာ “သာဓုရူပံ သေနကေန ကာရဏံ အာဘတံ၊
သက္ခိဿတိ န ခေါ မေ ပုတ္တော ဣဿ ဝါဒံ ဘိဒ္ဓိတွာ အညံ ကာရဏံ
အာဟရိတု”န္တိ စိန္တေတွာ “ကိဒိသံ ပဏှိတာ”တိ အာဟ။ သေနကေန ကိရ
ဣမသ္မိ ကာရဏေ အာဘတေ ဌပေတွာ ဗောဓိသတ္တံ အညော တံ ဝါဒံ
ဘိဒ္ဓိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ မဟာသတ္ထော အတ္တနော ဉာဏဗလေန
တဿ ဝါဒံ ဘိန္တန္တော “မဟာရာဇ ကိမေသ ဗာလော ဇာနာတိ၊ ယသ-
မေဝ ဩလောကေတိ၊ ပညာယ ဝိသေသံ န ဇာနာတိ၊ သုဏာထာ”တိ ဝတ္တာ
ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဒါသောဝ ပညဿ ယသဿိ ဗာလော၊
 အတ္တေသု ဇာကေသု တထာဝိဓေသု။
 ယံ ပဏ္ဍိတော နိပုဏံ သံဝိဓေတိ၊
 သမ္မောဟ’မာပဇ္ဇတိ တတ္ထ ဗာလော။
 ဧတမ္ပိ ဒိသ္မာန အဟံ ဝဒါမိ၊
 ပညောဝ သေယျော န ယသဿိ ဗာလော”တိ။

တတ္ထ အတ္တေသုတိ ကိစ္စေသု ဇာကေသု။ သံဝိဓေတိတိ သံဝိဒဟတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော သိနေရပါဒတော သုဝဏ္ဏဝါလုကံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ ဂဂနတလေ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ စ နယကာရဏံ ဒဿေသိ။ ဧဝံ မဟာသတ္တေန ပညာနုဘာဝံ ဒဿေတွာ ကထိတေ ရာဇာ သေနက အာဟ “ကိဒိသံ သေနက သတ္တောန္တော ဥတ္တရိပိ ကထေဟိ”တိ။ သော ကောဋ္ဌေ ဌပိတံဗညံ ဝိယ ဥဂ္ဂဟိတကံ ခေပေတွာ အပ္ပဋ္ဌိဘာနော မင်္ဂ-ဘူတော ပဇ္ဈာယန္တော နိသီဒိ။ သစေ ဟိ သော အညံ ကာရဏံ အာဟ-ရေယျ၊ န ဂါထာသဟဿေနပိ ဣမံ ဇာတကံ နိဋ္ဌာယေထ။ တဿ ပန အပ္ပဋ္ဌိဘာနဿ ဌိတကာလေ ဂမ္ဘီရံ ဩဃံ အာနေန္တော ဝိယ မဟာသတ္တော ဥတ္တရိပိ ပညမေဝ ဝဏ္ဏေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အဒ္ဓါ ဟိ ပညာဝ သတံ ပသတ္တာ၊
 ကန္တာ သိရိဘောဂရတာ မနုဿာ။
 ဣဏဉ္စ ဗုဒ္ဓါန’မတုလျရူပံ။
 ပညံ န အစ္စေတိ သိရိ ကဒါစိ”တိ။

တတ္ထ သတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာနံ။ ဘောဂရတာတိ မဟာရာဇ ယသ္မာ အန္ဓဗာလမနုဿာ ဘောဂရတာဝ၊ တသ္မာ တေသံ သိရိ ကန္တာ။ ယသော နာမေသ ပဏ္ဍိတေဟိ ဂရဟိတော ဗာလာနံ ကန္တောတိ စာယံ အတ္တော ဘိသ-ဇာတကေန^၂ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗော။ ဗုဒ္ဓါနန္တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဣဏံ^၃။ ကဒါစိတိ ကိသ္မိဉ္စ ကာလေ ဣဏဝန္တံ သိရိ နာမ နာတိက္ကမတိ ဒေဝါတိ။

တံ သံတွာ ရာဇာ မဟာသတ္တဿ ပဌဗျာကရဏေန တုဋ္ဌော သနဝဿံ ဝဿေန္တော ဝိယ မဟာသတ္တံ ဓနေန ပူဇေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယံ ဟံ အပုစ္ဆိမှ အကိုတ္တယီ နော၊
မဟောသမ ကေဝလဓမ္မဒဿီ။
ဂဝံ သဟဿံ ဥသဘန္တ နာဂံ၊
အာဇညယုတ္တေ စ ရထေ ဒသ ဣမေ။
ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရာနိ သောဋ္ဌဿာ”တိ။

တတ္ထ ဥသဘန္တ နာဂန္တိ တဿ ဂဝံ သဟဿဿ၊ ဥသဘံ ကတွာ
အလင်္ကတပဋိယတ္တံ အာရောဟနီယံ နာဂံ ဒဗ္ဗိတိ။

ဝိသတိနိပါတေ သိရိမန္တပဋော နိဋ္ဌိတော။

တတော ပဋ္ဌာယ ဗောဓိသတ္တဿ ယသော မဟာ အဟောသိ။
တံ သဗ္ဗံ ဥဒုဗ္ဗရဒေဝိယေဝ ဝိစာရေသိ။ သာ တဿ သောဋ္ဌဿဝဿိက-
ကာလေ စိန္တေသိ “မမ ကနိဋ္ဌော မဟလ္လကော ဇာတော၊ ယသော-
ဝိဿ မဟာ အဟောသိ၊ အာဝါဟမဿ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ သာ
ရညော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ရာဇာ “သာဓု ဇာနာပေဟိ န”န္တိ အာဟ။
သာ တံ ဇာနာပေတွာ တေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတေ “တေန ဟိ တာတ တေ ကုမာရိကံ
အာနေမိ”တိ အာဟ။ အထ မဟာသတ္တော “ကဒါမိ ဣမေဟိ အာနိတာ
မမ န ရုစ္စေယျ၊ သယမေဝ တာဝ ဥပဓာရေမိ”တိ စိန္တေတွာ ဝေမာဟ “ဒေဝိ
ကတိပါဟံ မာ ကိဉ္စိ ရညော ဝဒေထ၊ အဟံ ဧကံ ကုမာရိကံ သယံ
ပရိယေသိတွာ မမ စိတ္တရူပိတံ တုမှာကံ အာဖိက္ခိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ
ကရောဟိ တာတာတိ။ သော ဒေဝိ ဝဋ္ဋိတွာ အတ္တနော သရံ ဂန္တော
သဟာယကာနံ သညံ ဒတွာ အညာတကဝေသေန တုန္တဝါယဥပကရဏာနိ
ဂဟေတွာ ဧကေကာဝ ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဥတ္တရယဝမဇ္ဈကံ ပါယာသိ။
တဒါ ပန တတ္ထ ဧကံ ပေါရာဏသေဋ္ဌိကုလံ ပရိက္ခိဏံ အဟောသိ။ တဿ
ကုလဿ ဒိတာ အမရာဒေဝိ နာမ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ
သဗ္ဗလက္ခဏသမ္ပန္နာ ပုညဝတိ။ သာ တံ ဒိဝသံ ပါတောဝံ ယာဂုံ ပစိတွာ
အာဒါယ “ပိတု ကသနဋ္ဌာနံ ဂရိဿာမိ”တိ နိက္ခမိတွာ တမေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဋိ။
မဟာသတ္တော တံ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသော “သဗ္ဗလက္ခဏသမ္ပန္နာယံ ဣတ္ထိ၊ သစေ
အပရိဂ္ဂဟာ၊ ဣမာယ မေ ပါဒပရိစာရိကာယ ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေသိ။

သာပိ တံ ဒိသ္မာဝ “သစေ ဧဝရူပဿ ပုရိသဿ ဂေဟေ ဘဝေယျံ၊ သက္ကာ မယာ ကုဋုမ္ပိ သဏ္ဌာပေတု”န္တိ စိန္တေသိ။

အတ မဟာသတ္တော “ဣမိဿာ သပရိဂ္ဂဟာပရိဂ္ဂဟဘာဝံ န ဇာနာမိ၊ ဟတ္ထမုဋ္ဌိယာ န ပုဗ္ဗိဿာမိ၊ သစေ ဧသော ပဏ္ဍိတာ ဘဝိဿတိ၊ ဇာနိဿတိ။ နော စေ၊ န ဇာနိဿတိ၊ ဣဓေဝ နံ ဆဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဌာရေ ဌိတောဝ ဟတ္ထမုဋ္ဌိမကာသိ။ သာပိ “အယံ မမ သဿာမိ-ကာသာမိကဘာဝံ ပုစ္ဆတိ”တိ ဥတွာ ဟတ္ထံ ပဿာရေသိ။ သော အပရိဂ္ဂ-ဟဘာဝံ ဥတွာ သမိပံ ဂန္ဓာ “ဘဒ္ဒေ ကာ နာမ တွ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သာမိ အဟံ အတိတေ ဝါ အနာဂတေ ဝါ ဧတရဟိ ဝါ ယံ နတ္ထိ၊ တန္ဓာမိကာတိ။ ဘဒ္ဒေ လောကေ အမရာ နာမ နတ္ထိ၊ တံ အမရာ နာမ ဘဝိဿသိတိ။ ဧဝံ သာမိတိ။ ဘဒ္ဒေ ကဿ ယာဂုံ ဟရိဿသိတိ။ ပုဗ္ဗဒေဝတာယ သာမိတိ။ ဘဒ္ဒေ ပုဗ္ဗဒေဝတာ နာမ မာတာပိတရော၊ တဝ ဗိတု ယာဂုံ ဟရိဿသိ မညေတိ။ ဧဝံ သာမိတိ။ ဘဒ္ဒေ တဝ ပိတာ ကိံ ကရေတိတိ။ သာမိ ဧကံ ဌိမာ ကရေတိတိ။ ဧကဿ ဌိမာကရဏံ နာမ ကသနံ၊ တဝ ပိတာ ကသတိတိ။ ဧဝံ သာမိတိ။ ကတရသ္မိ ပန ဌာနေ တေပိတာ ကသတိတိ။ ယတ္ထ သက္ကံ ဂတာ န ဧန္တိ၊ တသ္မိ ဌာနေ သာမိတိ။ သက္ကံ ဂတာနံ န ပစ္စာဂမနဌာနံ နာမ သုသာနံ၊ သုသာနသန္တိကေ ကသတိ ဘဒ္ဒေတိ။ ဧဝံ သာမိတိ။ ဘဒ္ဒေ အဇ္ဇေဝ ဧဿသိတိ။ သစေ ဧဿတိ၊ န ဧဿာမိ။ နော စေ ဧဿတိ၊ ဧဿာမိ သာမိတိ။ ဘဒ္ဒေ ပိတာ တေ မညေ နဒီပါရေ ကသတိ၊ ဥဒကေ ဧန္တေ န ဧဿသိ၊ အနေန္တေ ဧဿသိတိ။ ဧဝံ သာမိတိ။ ဧတ္တကံ နာမ မဟာသတ္တော အာလာပသလ္လာပံ ကရေတိ။

အထ နံ အမရာဒေဝိ “ယာဂုံ ပိဝိဿသိသာမိ”တိ နိမန္တေသိ။ မဟာသတ္တော “ပဌမမေဝ ပဋိက္ခိပနံ နာမ အဝမင်္ဂလ”န္တိ စိန္တေတွာ “အာမ ပိဝိဿာမိ”တိ အာဟ။ သာ ပန ယာဂုဃဉံ ဩတာရေသိ။ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “သစေ ပါတိ”၊ အခေဝိတွာ ဟတ္ထခေဝနံ အဒံတွာ ဒဿတိ၊ ဧတ္ထေဝ နံ ပဟာယ ဂမိဿာမိ”တိ။ သာ ပန ပါတိ ခေဝိတွာ ပါတိယာ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဟတ္ထခေဝနံ ဒံတွာ တုစ္ဆပါတိ ဟတ္ထေ အဋ္ဌပေတွာ ဘူမိယံ ဌပေတွာ ဃဉံ အာလုဋ္ဌေတွာ ယာဂုယာ ပူရေသိ၊ တတ္ထ ပန သိတ္တာနိ မဟန္တာနိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ “ကိံ ဘဒ္ဒေ အတိဗဟလာ ယာဂုံ”တိ။ ဥဒကံ န လဒ္ဓိ

သာမီတိ။ ကေဒါရေ^၁ ဥဒကံ န လဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ မညေတိ။ ဧဝံ သာမီတိ။ သာ ပိတု ယာဂုံ ဌပေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အဒါသိ။ သော ယာဂုံ ပိဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဟုယံ မာတု ဂေဟံ ဂမိဿာမိ၊ မဂ္ဂံ မေ အာစိက္ခာ”တိ အာဟ။ သာ “သာဓူ”တိ ဝတွာ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တိ ဧကကနိပါတေ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယေန သတ္တုဗိလင်္ဂါ စ၊ ဒိဂုဏပလာသော စ ပုပ္ဖိတော။

ယေန ဒဒါမိ ဘေန ဝဒါမိ၊ ယေန န ဒဒါမိ န တေန ဝဒါမိ။

ဧသ မဂ္ဂေါ ယဝမဇ္ဈကဿ၊ ဧတံ ဆန္ဒပထံ ဝိဇာနာဟိ”တိ။^၂

တဿတ္ထော— သာမီ အန္တောဂါမံ ပဝိသိတွာ ဧကံ သတ္တုအာပလံ ပဿိဿသိ၊ တတော ကဉ္စိကာပလံ၊ တေသံ ပုရတော^၃ ဒိဂုဏပတ္ထော ကောဝိဋ္ဌာရော သုပုပ္ဖိတော၊ တသ္မာ ဟံ ယေန သတ္တုဗိလင်္ဂါစ ကောဝိဋ္ဌာရော စ ပုပ္ဖိတော၊ တေန ဂန္တော ကောဝိဋ္ဌာရမူလေ ဌတွာ ဒက္ခိဏံ ဂဏှ ဝါမံ မုဉ္ဇ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ယဝမဇ္ဈကဿ ယဝမဇ္ဈကဂါမေ ဌိတဿ အမှာကံ ဂေဟဿ၊ ဧတံ ဧဝံ ပဋိစ္စာဒေတွာမယာ ဝုတ္တံ ဆန္ဒပထံ ပဋိစ္စန္ဒပထံ ဆန္ဒပထံ ဝါ ပဋိစ္စန္ဒကာရဏံ^၄ ဝိဇာနာဟိတိ။ ဧတ္တ ဟိ ယေန ဒဒါမိတိ ယေန ဟတ္ထေန ဒဒါမိ၊ ဣဒံ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဣတရံ ဝါမဟတ္ထံ။ ဧဝံ သာ တဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခိဘူာ ပိတု ယာဂုံ ဂဟေတွာ အဂမာသိ။

ဆန္ဒပထပညော နိဋ္ဌိတော။

သောပိ တာယ ကထိတမဂ္ဂေနောဝ တံ ဂေဟံ ဂတော။ အထ နံ အမရာဒေဝိယာ မာတာ ဒိသ္မာ အာသနံ ဒတွာ “ယာဂုံ ပိဝိဿသိ သာမီ”တိ အာဟ။ အဗ္ဗ ကနိဋ္ဌဘဂိနိယာ မေ အမရာဒေဝိယာ ထောကာ ယာဂု မေ ဒိန္နာတိ။ တံ သုတွာ သာ “ပိတု မေ အတ္ထာယ အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ အညာသိ။ မဟာသတ္ထော တေသံ ဒုဂ္ဂတဘာဝံ ဇာနန္တောပိ “အဗ္ဗ အဟံ တုန္တဝါယော၊ ကိဉ္စိ သိဗ္ဗိတဗ္ဗယုတ္တကံ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အတ္ထိ သာမိ၊ မူလံ ပန နတ္ထိတိ။ အဗ္ဗ မူလေန ကမ္ပံ နတ္ထိ၊ အာနေဟိ၊ သိဗ္ဗိဿာမိ နန္တိ။ သာ ဇိဏ္ဏသာဠကနိ အာဟရိတွာ အဒါသိ။ ဗောဓိသတ္တော အာဟဠာဟဠံ နိဋ္ဌာပေသိယေဝ။ ပုညဝတော ဟိ ကိရိယာ နာမ သမိဇ္ဈတိယေဝ။ အထ နံ အာဟ “အဗ္ဗ

၁-ကေဒါရေဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-ဒံ ၅-၂၆-ပိဋေ။

၃-ပရတော (သီ၊ ဣ)

၄-ဆန္ဒပထံ ဆန္ဒပဓံ ဝါ ပဋိစ္စန္ဒကာရဏံ (သီ၊ ဣ)

၅-ယေနာဒါဒိတိ ယေန ဟတ္ထေန အာဒါဒါမိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၆-ဝေဓေမိ (သီ၊ ဣ)

ဝီထိဘာဂေန^၁ အာရောစေယျာသီ”တိ။ သံ သကလဂါမံ အာရောစေသီ။ မဟာသတ္တော ဟုဒ္ဒဝါယကမ္ပံ ကတွာ ကောဟေနေဝ သဟဿံ ကဟာပဏံ ဥပ္ပါဒေသီ။ မဟလ္လိကာပိဿ ပါတရာသဘတ္တံ ပစိတွာ ဒတွာ “တာတ သာယမာသံ ကိတ္တကံ ပစာမီ”တိ အာဟ။ အမ္မ ယတ္တကာ ဣမသ္မိံ^၂ ဂေဟေ ဟုဉ္ဇန္တိ၊ တေသံ ပပာဏေနာတိ။ သာ အနေကသူပဗျဉ္ဇနံ ဗဟုဘတ္တံ ပစိ။ အမရာဒေဝီပိ သာယံ သီသေန ဒါရုကလာပံ၊ ဥစ္ဆင်္ဂေန ပဏ္ဍိ အာဒါယ အရညတော အာဂန္တာ ပုရဂေဟဒ္ဓါရေ ဒါရုကလာပံ နိက္ခိပိတွာ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေန ဂေဟံ ပါဝိသီ။ ပိတာပိဿာ သာယတရံ^၃ အာဂမာသိ။ မဟာသတ္တော နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဟုဉ္ဇိ၊ ဣတရာ မာတာပိတရော ဘောဇေတွာ ပစ္ဆာ သယံ ဟုဉ္ဇိတွာ မာတာပိတူနံ ပါဒေ ဓောဝိတွာ မဟာသတ္တဿ ပါဒေ ဓောဝိ။

သော တံ ပရိဂ္ဂဏန္တော ကတိပါဟံ တတ္ထေဝ ဝသိ။ အထ နံ ဝိမံသန္တော ကေဒိဝသံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ အမုနာဋ္ဌိကတဏှုလေ ဂဟေတွာ^၄ တတော? မယံ ယာရဉ္ဇ ပူဝဉ္ဇ ဘတ္တဉ္ဇ ပစာဟိ”တိ။ သာ “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ တဏှုလေ ကောဇေတွာ မူလတဏှုလေဟိ ဘတ္တံ၊ မဇ္ဈိမတဏှုလေဟိ ယာရံ^၅၊ ကဏကာဟိ ပူဝံ ပစိတွာ တဒနရူပံ သူပဗျဉ္ဇနံ သမ္ပာဒေတွာ မဟာသတ္တဿ သဗျဉ္ဇနံ ယာရံ အဒါသိ။ သာ ယာရ မုခေ ဌပိတ-မတ္တာဝ သတ္တ ရသဟရဏိသဟဿာနိ ဖရိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သော တဿာ ဝိမံသနတ္ထမေဝ “ဘဒ္ဒေ ယာရံ ပစိတုံ အဇာနန္တိ ကိမတ္ထံ မမ တဏှုလေ နာသေသီ”တိ ကုဒ္ဒေါ ဝိယ သဟ ခေဋေန နိဋ္ဌာဘိတွာ ဘူမိယံ ပါတေသိ။ သာ တဿ အကုဇ္ဈိတွာဝ “သာမိ သစေ ယာရ န သုန္ဒရာ၊ ပူဝံ ခါဒါ”တိ ပူဝံ အဒါသိ။ တမ္ပိ တထေဝ အကာသိ။ “သစေ သာမိ ပူဝံ န သုန္ဒရံ၊ ဘတ္တံ ဟုဉ္ဇာ”တိ ဘတ္တံ အဒါသိ။ ဘတ္တမ္ပိ တထေဝ ကတွာ “ဘဒ္ဒေ တံ ပစိတုံ အဇာနန္တိ မမ သန္တကံ ကိမတ္ထံ နာသေသီ”တိ ကုဒ္ဒေါ ဝိယ တိဏိပိ ကေတော မဒ္ဓိတွာ သီသတော ပဋ္ဌာယ သကလသရီရံ လိမ္ပိတွာ “ဂစ္ဆ ဒ္ဓါရေ နိသီဒါဟိ”တိ အာဟ။ သာ အကုဇ္ဈိတွာဝ “သာရ သာမိ”တိ ဂန္တာ တထာ အကာသိ။ သော တဿာ နိဟတမာနဘာဝံ ဥတွာ “ဘဒ္ဒေ ဇဟိ”တိ အာဟ။ သာ အကုဇ္ဈိတွာ ကေဝစနေနေဝ အာဂတာ။ မဟာသတ္တော ပန အာဂစ္ဆန္တော ကဟာပဏ-သဟဿေန သမ္ပိ^၆ ကေသာဋကယုဂံ တမ္ပုလပသိဗ္ဗကေ^၇ ဌပေတွာ အာဂတော။

၁-ဝီထိသဘာဂါနံ (သီ၊ ဣ)

၂-သာယနသမယေ (က)၊ သာယနတရံ (သျှာ)

၃-ပါတောဝ (က)

၄-မူလတဏှုလေဟိ ယာရံ၊ မဇ္ဈိမတဏှုလေဟိ ဘတ္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅-ရူပသိဗ္ဗကေ (သျှာ)

အထ သော တံ သာဠကံ နိဟရိတွာ တဿာ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ “ဘဒ္ဒေ တဝ သဟာယိကာဟိ သဗ္ဗိ နှာယိတွာ ဣမံ သာဠကံ နိဝါသေတွာ ဧဟိ”တိ အာဟ။ သာ တထာ အကာသိ။

ပဏ္ဍိတော ဥပ္ပါဒိတနေဉ္စ အာဘတနေဉ္စ သဗ္ဗိ တဿာ မာတာပိတူနံ ဒံတွာ သမဿာသေတွာ သသုရေ အာပုစ္ဆိတွာ တံ အာဒါယ နဂရာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ (အန္တရာမဂ္ဂေ တဿာ ဝိမံသနတ္ထာယ ဆတ္တဉ္စ ဥပါဟနဉ္စ ဒတွာ ဝေမာဟ “ဘဒ္ဒေ ဣမံ ဆတ္တံ ဂဟေတွာ အတ္တာနံ ဓာရေဟိ၊ ဥပါဟနံ အဘိရုဟိတွာ ယာဟိ”တိ။ သာ တံ ဂဟေတွာ တထာ အကတွာ အဗ္ဗောကာသေ သူရိယသန္တာပေ ဆတ္တံ အဓာရေတွာ ဝနန္တေ ဓာရေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ထလဋ္ဌာနေ ဥပါဟနံ ပဋိမုဉ္ဇိတွာ ဥဒကဋ္ဌာနံ သမ္ပတ္တကာလေ အဘိရုဟိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဗောဓိသတ္တော ဟံ ကာရဏံ ဒိသ္မာ ပုစ္ဆိ “ကိ” ဘဒ္ဒေ ထလဋ္ဌာနေ ဥပါဟနံ ပဋိမုဉ္ဇိတွာ ဥဒကဋ္ဌာနေ အဘိရုဟိတွာ ဂစ္ဆသိ၊ သူရိယသန္တာပေ ဆတ္တံ အဓာရေတွာ ဝနန္တေ ဓာရေတွာ”တိ။ သာ အာဟ “သမိ ထလဋ္ဌာနေ ကဏ္ဍကာဒီနိ ပဿာမိ၊ ဥဒကဋ္ဌာနေ မစ္ဆကစ္ဆပကဏ္ဍကာဒီနိ န ပဿာမိ၊ တေသု ပါဒေ ပဝိဇ္ဇေသု ဒုက္ခဝေဒနာ ဘဝေယျ၊ အဗ္ဗောကာသေ သုက္ခရုက္ခကဏ္ဍကာဒီနိ နက္ခိ၊ ဝနန္တရံ ပဝိဋ္ဌာနံ ပန သုက္ခရုက္ခဒဏ္ဍာဒိကေသု မတ္တကေ ပတိတေသု ဒုက္ခဝေဒနာ ဘဝေယျ၊ တဿာ တာနိ ပဋိသဘာတနတ္ထာယ ဧဝံ ကရောမိ”တိ။

ဗောဓိသတ္တော ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ တဿာ ကထံ သုတွာ တုဿိတွာ ဂစ္ဆန္တော ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဖလသမ္ပန္နံ ဧကံ ဗဒရရက္ခံ ဒိသ္မာ ဗဒရရက္ခမူလေ နိဿိဒိ။ သာ ဗဒရရက္ခမူလေ နိဿိန္နံ မဟာသတ္တံ ဒိသ္မာ “သမိ အဘိရုဟိတွာ ဗဒရဖလံ ဂဟေတွာ ခါဒါဟိ၊ မယုမ္ပိ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ ဘဒ္ဒေ အဟံ ကိလမာမိ၊ အဘိရုဟိတုံ န သက္ကောမိ၊ တွမေဝ အဘိရုဟာတိ။ သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဗဒရရက္ခံ အဘိရုယု သာခန္တရေ နိဿိဒိတွာ ဖလံ ဩစိနိ။ ဗောဓိသတ္တော တံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ ဖလံ မယုံ ဒေဟိ”တိ။ သာ “အယံ ပုရိသော ပဏ္ဍိတော ဝါ အပဏ္ဍိတော ဝါ? ဝိမံသိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တံ အာဟ “သမိ ဥဏ္ဍဖလံ ခါဒိဿသိ၊ ဥဒါဟု သီတဖလ”န္တိ။ သော တံ ကာရဏံ အဇာနန္တော ဝိယ ဝေမာဟ “ဘဒ္ဒေ ဥဏ္ဍဖလေန မေ အတ္ထော”တိ။ သာ ဖလာနိ ဘူမိယံ ဒိဝိတွာ “သမိ ခါဒါ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော တံ ဂဟေတွာ ဓမ္မေန္တော ခါဒိ။ ပုန ဝိမံသမာနော နံ ဝေမာဟ “ဘဒ္ဒေ သီတလံ မေ ဒေဟိ”တိ။ အထ

သာ ဗဒရဇလာနိ တိဏဘူမိယာ ဥပရိ ဒိပိ။ သော တံ ဂဟေတွာ ခါဒိတွာ “အယံ ဒါရိကာ အတိဝိယ ပဏ္ဍိတာ”တိ စိန္တေတွာ တုဿိ။ အထ မဟာသတ္တော တံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ ဗဒရရက္ခတော ဩတရာဟိ”တိ။ သာ မဟာသတ္တဿ ဝစနံ သုတွာ ရက္ခတော ဩတရိတွာ ဃဋ္ဌံ ဂဟေတွာ နဒိံ ဂန္ဓာ ဥဒကံ အာနေတွာ မဟာသတ္တဿ အဒါယိ။ မဟာသတ္တော ပိဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတော ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တော နဂရမေဝ သဗ္ဗတ္ထော။)”

အထ သော တံ ဝိမံသနတ္ထာယ ဒေါဝါရိကဿ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဒေါဝါရိကဿ ဘရိယာယ အာစိက္ခိတွာ အတ္တနော နိဝေသနံ ဂန္ဓာ ပုရိသေ အာမန္တေတွာ “အသုကဂေဟေ ဣတ္ထိံ ဌပေတွာ အာဂတောမ္ပိ၊ ဣမံ သဟဿံ အာဒါယ ဂန္ဓာ တံ ဝိမံသထာ”တိ သဟဿံ ဒတွာ ပေသေသိ။ တေ တထာ ကရိံသု။ သာ အာဟ “ဣဒံ မမ သာမိကဿ ပါဒရဇမ္ပိ န အဂ္ဂတိ”တိ။ တေ အာဂန္ဓာ ပဏ္ဍိတဿ အာရောစေသုံ။ ပုနပိ ယာဝတတိယံ ပေသေတွာ စတုတ္ထေ ဝါရေ မဟာသတ္တော တေယေဝ “ဘေန ဟိ နံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ကမုန္တော အာနေထာ”တိ အာဟ။ တေ တထာ ကရိံသု။ သာ မဟာသတ္တံ မဟာသမ္ပတ္တိယံ ဌိတံ န သဉ္ဇာနိ၊ နံ ဩလောကေတွာ စ ပန ဟသိ စေဝ ရောဒိ စ။ သော ဥဘယကာရဏံ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ သာ အာဟ “သာမိ အဟံ ဟသမာနာ တဝ သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ ‘အယံ အကာရဏေန န လဒ္ဓါ၊ ပုရိမဘဝေ ကုသလံ ကတွာ လဒ္ဓါ၊ အဟော ပုညာနံ ဖလံ နာမာ’တိ ဟသိ။ ရောဒမာနာ ပန ‘ဣဒါနိ ပရဿ ရက္ခိတဂေါပိတဝတ္ထုမ္ပိ အပရမ္ပိတွာ နိရယံ ဂမိဿတိ’တိ တယိ ကာရုညေန ရောဒိ”န္တိ။

သော တံ ဝိမံသိတွာ သုဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ “ဂစ္ဆထ နံ တတ္ထေဝ နေထာ”တိ ဝတွာ ပေသေတွာ ပုန တုန္ဒဝါယဝေသံ ဂဟေတွာ ဂန္ဓာ တာယ သဒ္ဓိံ သယိတွာ ပုနဒိဝေသေ ပါတောဝ ရာဇကုလံ ပဝိသိတွာ ဥဒုမ္မရဒေဝိယာ အာရောစေသိ။ သာ ရညော အာရောစေတွာ အမရာဒေဝိံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရိတွာ မဟာယောဂေ နိသီဒါပေတွာ မဟန္တေန သက္ကာရေန မဟာသတ္တဿ ဂေဟံ နေတွာ မင်္ဂလံ ကာရေသိ။ ရာဇာ မောဓိသတ္တဿ သဟဿမူလံ ပဏ္ဍာကာရံ ပေသေသိ။ ဒေါဝါရိကေ အာဒိံ ကတွာ သကလနဂရဝါသိနော ပဏ္ဍာကာရေ ပဟိဏိံသု။ အမရာဒေဝိပိ ရညာ ပဟိတံ ပဏ္ဍာကာရံ

ဒို့ဓာ ဘိန္နိတွာ ဧကံ ကောဠာသံ ရညော ပေသေသိ၊ ဧတေနုပါယေန သကလ-
နဂရဝါသီနဗ္ဗိ ပဏ္ဍာကာရံ ပေသေတွာ နဂရံ သင်္ဂဏိ။ တတော ပဋ္ဌာယ
မဟာသတ္တော တာယ သဗ္ဗိ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသန္တော ရညော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ
အနုသာသိ။

အမရာဒေဝိပရိယေသနာ နိဋ္ဌိတာ။

အထေကဒိဝသံ သေနကော ဣတရေ တယော အတ္တနော သန္တိကံ
အာဂတေ အာမန္တေသိ “အမ္ဘော မယံ ဂဟပတိပုတ္တဿ မဟောသဿေဝ
နပ္ပဟောမ၊ ဣဒါနိ ပန တေန အတ္တနာ ဗျတ္တတရာ ဘရိယာ အာနိတာ၊
ကိန္တိ နံ ရညော အန္တရေ ပရိဘိဇ္ဇေယျာမာ”တိ။ အာစရိယ မယံ ကိံ ဇာနာမ၊
တံယေဝ ဇာနာဟိတိ။ ဟောတု မာ စိန္တယိတ္ထ၊ အတ္ထေကော ဥပါယော၊ အဟံ
ရညော စူဠာမဏိံ ထေနေတွာ အာဟရိဿာမိ၊ ပုတ္တဿ တံ သုဝဏ္ဏမာလံ
အာဟရ၊ ကာမိန္ဒ တံ ကမ္မလံ၊ ဒေဝိန္ဒ တံ သုဝဏ္ဏပါဒကန္တိ ဧဝံ မယံ
စတ္တာရောပိ ဥပါယေန တာနိ အာဟရိဿာမ၊ တတော အမှာကံ ဂေဟေ
အဋ္ဌပေတွာ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဂေဟံ ပေသေဿာမာတိ။ အထ ခေါ တေ
စတ္တာရောပိ ကထာ ကရိံသု။ တေသု သေနကော တာဝ စူဠာမဏိံ တက္ကဃဇ္ဇေ
ပက္ခိပိတွာ ဒါသိယာ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ ပေသေသိ “ဣမံ တက္ကဃဇ္ဇံ အညေသံ
ဂဏှန္တာနံ အဒတွာ သစေ မဟောသဿေ ဂေဟေ ဂဏှာတိ၊ ဃဇ္ဇေနေဝ
သဗ္ဗိံ ဒေဟိ”တိ။ သာ ပဏ္ဍိတဿ ဃရဒ္ဓါရံ ဂန္တော “တက္ကံ ဂဏှထ တက္ကံ
ဂဏှထာ”တိ အပရာပရံ စရတိ။

အမရာဒေဝိ ဒွါရေ ဌိတာ တဿာ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “အယံ အညတ္ထ န ဂစ္ဆတိ၊
ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ကာရဏေနာ”တိ ဣဂိတသညာယ ဒါသိယော ပဋိက္ခမာပေတွာ
သယမေဝ “အမ္မ ဧဟိ တက္ကံ ဂဏှိဿာမိ”တိ ပက္ခောသိတွာ တဿာ အာဂတ-
ကာလေ ဒါသိနံ သညံ ဒတွာ တာသု အနာဂစ္ဆန္တိသု “ဂစ္ဆ အမ္မ ဒါသိယော၊
ပက္ခောသာဟိ”တိ တမေဝ ပေသေတွာ တက္ကဃဇ္ဇေ ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ မဏိံ
ဒိသ္မာ တံ ဒါသိံ ပုစ္ဆိ “အမ္မ တံ ကဿ သန္တကာ”တိ။ အယျေ သေနကပဏ္ဍိ-
တဿ ဒါသိမိတိ။ တတော တဿာ နာမံ တဿာ စ မာတုယာ နာမံ ပုစ္ဆိတွာ
“အသုကာ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “အမ္မ ဣမံ တက္ကံ ကတိမူလ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အယျေ
စတုနာဠိကန္တိ။ “တေန ဟိ အမ္မ ဣမံ တက္ကံ မေ ဒေဟိ”တိ ဝတွာ “အယျေ
တုမှေသု ဂဏှန္တိသု မူလေန မေကော အတ္ထော၊ ဃဇ္ဇေနေဝ သဗ္ဗိံ ဂဏှထာ”တိ
ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ယာဟိ”တိ တံ ဥယျောဇေတွာ သာ “အသုကမာသေ

အသုကဒိဝသေ သေနကာစရိယောံ အသုကာယ နာမ ဒါသိယာ မိတာယ
အသုကာယ နာမ ဟတ္ထေ ရညော စူဠာမဏိံ ပဟေနကတ္ထာယံ ပဟိဏိံ”တိ
ပဏ္ဍေ လိခိတွာ တက္ကံ ဂဏိံ။ ပုတ္တုသောပိ သုဝဏ္ဏမာလံ သုမနပုပ္ဖစင်္ကောဋကေ
ဌပေတွာ သုမနပုပ္ဖေန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ တထေဝ ပေသေသိ။ ကာမိန္ဒောပိ
ကမ္မလံ ပဏ္ဍပစ္ဆိယံ ဌပေတွာ ပဏ္ဍေဟိ ဆာဒေတွာ ပေသေသိ။ ဒေဝိန္ဒောပိ
သုဝဏ္ဏပါဒုကံ ယဝကလာပန္နရေ ဗန္ဓိတွာ ပေသေသိ။ သာ သဗ္ဗာနိပိ တာနိ
ဂဟေတွာ ပဏ္ဍေ အက္ခရာနိံ အာရောပေတွာ မဟာသတ္တဿ အာစိက္ခိတွာ
ဌပေသိ။

တေပိ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ ရာဇကုလံ ဂန္ဓာ “ကိံ ဒေဝ တုမေ စူဠာမဏိံ
န ပိဋန္တထာ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ “ပိဋန္တိဿာမိ အာဟရထာ”တိ ပုရိသေ
အာဟ။ ဟေ မဏိံ န ပဿိံသု။ ဣတရာနိပိ န ပဿိံသုယေဝ။ အထ တေ
စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ “ဒေဝ တုမာကံ အာဘရဏာနိ မဟောသဿေ ဂေဟေ
အတ္ထိ၊ သော တာနိ သယံ ဂဠုဉေတိ၊ ပဋိသတ္တု တေ မဟာရာဇ ဂဟပတိ-
ပုတ္တော”တိ တံ ဘိန္တိံသု။ အထဿ အတ္ထစရကာ မနဿာ သီဃံ ဂန္ဓာ
အာရောစေသုံ။ သော “ရာဇာနံ ဝိသ္ဗာ ဇာနိဿာမိ”တိ ရာဇပဌာနံ အဂမာသိ။
ရာဇာ ကုဠိတွာ “ကော ဇာနိဿတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ ကိံ ကရိဿတိ”တိ
အတ္တာနံ ပဿိတုံ နာဒါသိ။ ပဏ္ဍိတော ရညော ကုဒ္ဒဘာဝံ ဥတွာ အတ္တနော
နိဝေသနမေဝ ဂတော။ ရာဇာ “နံ ဂဏှထာ”တိ အာဏာပေသိ။ ပဏ္ဍိတော
အတ္ထစရကာနံ ဝစနံ သုဘွာ “မယာ အပဂန္တု ဝဇ္ဇဂ်”တိ အမရာဒေဝိယာ သညံ
ဒတွာ အညာတကပေသေန နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိဏယဝမဇ္ဈကဂါမံ ဂန္ဓာ
တသ္မိံ ဂုမ္ဘကာရကပ္ပံ အကာသိ။ နဂရေ “ပဏ္ဍိတော ပလာတော”တိ
ဧကကောလာဟလံ ဇာတံ။

သေနကာဒယောပိ စတ္တာရော ဇနာ တဿ ပလာတဘာဝံ ဥတွာ
“မာ စိန္တယိတ္တ၊ မယံ ကိံ အပဏ္ဍိတာ”တိ အညမညံ အဇာနာပေတွာဝ အမရာ-
ဒေဝိယာ ပဏ္ဍာကာရံ ပဟိဏိံသု။ သာ တေဟိ စတူဟိ ပေသိတပဏ္ဍာကာရံ
ဂဟေတွာ “အသုကအသုကဝေလာယ အာဂစ္ဆတူ”တိ ဝတွာ (ဧကံ ကူပံ ခဏာ-
ပေတွာ ဂူထရာသိန္နော သဟ ဥဒကေန တတ္ထ ပူရေတွာ ဂူထကူပဿ ပုရိ-
တလေ ယန္တဗလကာဟိ ပိဒဟိတွာ ကိဠုဉေန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ သဗ္ဗံ နိဋ္ဌာပေသိ။
အထ သေနကော သာယန္တသမယေ နှတွာ အတ္တာနံ အလင်္ကရိတွာ နာနဂ္ဂရသ-
ဘောဇနံ ဘုဂ္ဂိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဂေဟံ အဂမာသိ။ သော ဃရဒ္ဓါရေ

ဌတွာ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေသိ။ သာ “ဧဟိ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ သော ဂန္ဓာ တဿာ သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ။ သာ ဝေမာဟ “သာမိ ဣဒါနိ အဟံ တဝ ဝသံ ဂတာ၊ အတ္တနော သရိရံ အနာယိတွာ သယိတုံ အယုတ္တ”န္တိ။ သော တဿာ ဝစနံ သုတွာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သာ နိက္ခမိတွာ ဥဒကပူရံ ဃဋ္ဌံ ဂဟေတွာ အာသိတ္တာ ဝိယ “ဧဟိ အာစရိယ နှာနတ္ထာယ ဖလကာနိ အာရုဟာ”တိ ဝတွာ တဿ ဖလကာနိ အဘိရုယု ဌိတကာလေ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ ဖလကကောဋိယံ အက္ကမိတွာ ဂူထကူပေ ပါတေသိ။

ပုတ္တုသောဝိ သာယနသမယေ နတွာ အလင်္ကရိတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ဃရဒ္ဓါရေ ဌတွာ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေသိ။ ကော ပရိစာရိကာ ဣတ္ထိ အမရာဒေဝိယာ အာရောစေသိ။ သာ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ဧဟိ အာစရိယ အတ္တနော သရိရံ အနာယိတွာ သယိတုံ အယုတ္တ”န္တိ အာဟ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သာ နိက္ခမိတွာ ဥဒကပူရံ ဃဋ္ဌံ ဂဟေတွာ အာသိဉ္စမာနာ ဝိယ “ဧဟိ အာစရိယ နှာနတ္ထာယ ဖလကာနိ အဘိရုဟာ”တိ အာဟ။ တဿ ဖလကာနိ အဘိရုယု ဌိတကာလေ သာ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ ဖလကာနိ အာကမ္ပိတွာ ဂူထကူပေ ပါတေသိ။ ပုတ္တုသံ သေနကော “ကော ဧသော”တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ ပုတ္တုသောတိ။ တံ ကော နာမ မနုဿောတိ။ အဟံ သေနကောတိ အညမညံ ပုစ္ဆိတွာ အဋ္ဌံသု။ တထာ ဣတရေ ဒွေပိ တတ္ထေဝ ပါတေသိ။ သဗ္ဗေပိ တေ ဇေဂုစ္ဆေ ဂူထကူပေ အဋ္ဌံသု။ သာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ တတော ဥက္ခိပါပေတွာ)၊ စတ္တာရေပိ ဇနေ ခုရမုဏ္ဍေ ကာရာပေတွာ တဏှုလာနိ ဂါဟာပေတွာ ဥဒကေန တေမေတွာ ကောဇာပေတွာ စုဏ္ဏံ ဗဟလယာဂံ ပစာပေတွာ မဒ္ဓိတွာ သီသတော ပဋ္ဌာယ သကလသရိရံ ဝိလိမ္မာပေတွာ တူလဝိစူနိ ဂါဟာပေတွာ တထေဝ သီသတော ပဋ္ဌာယ ဩကိရာပေတွာ မဟာဒုက္ခံ ပါပေတွာ ကိလဉ္စကုစ္ဆိယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဝေဌေတွာ ရညော အာရောစေတုကာမာ ဟုတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ စတ္တာရိ ရတနာနိ ဂါဟာပေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိတွာ “ဒေဝ သေတဝါနရံ နာမ မဟာပဏ္ဍာကာရံ ပဋိဂ္ဂဏှထာ”တိ ဝတွာ စတ္တာရိ ကိလဉ္စာနိ ရညော ပါဒမူလေ ဌပါပေသိ။ အထ ရာဇာ ဝိဝရာပေတွာ သေတမက္ကဋ္ဌသဒိသေ စတ္တာရေပိ ဇနေ ပဿိ။ အထ သဗ္ဗေ မနုဿာ “အဟော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ အဟော မဟာသေတဝါနရာ”တိ ဝတွာ မဟာဟသိတံ ဟသိံသု။ တေ စတ္တာရေပိ မဟာလဇ္ဇာ အဟေသုံ။

အထ အမရာဒေဝီ အတ္တနော သာမိနော နိဒ္ဒေါသဘာဝံ ကထေန္တိ ရာဇာနံ အာဟ “ဒေဝ မဟောသပေဏှိတော န စောရော၊ ဣမေ စတ္တာရောဝ စောရော။ ဧတေသု ဟိ သေနကော မဏိစောရော၊ ပုတ္တုသော သုဝဏ္ဏမာလာစောရော၊ ကာမိန္ဒော ကမ္မလစောရော၊ ဒေဝိန္ဒော သုဝဏ္ဏပါဒုကာစောရော။ ဣမေ စောရာ အသုကမာသေ အသုကဒိဝသေ အသုကဒါသိမိတာနံ အသုကဒါသိနံ ဟတ္ထေ ဣမာနိ ရတနာနိ ပဟိဏန္တိ၊ ဣမံ ပဏှံ ပဿထ၊ အတ္တနော သန္တကဉ္စ ဂဏှထ၊ စောရေ စ ဒေဝ ပဋိစ္စထာ”တိ။ သာ စတ္တာရောပိ ဇေန မဟာဝိပ္ပကာရံ ပါပေတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဌိတွာ အတ္တနော ဂေဟမေဝ ဂတာ။ ရာဇာ ဗောဓိသတ္တဿ ပလာတဘာဝေန တသ္မိံ အာသင်္ကာယ စ အညေသံ ပဏှိတပတိမန္တိနံ အဘာဝေန စ တေသံ ကိဉ္စိ အဝတွာ “ပဏှိတာ နှာပေတွာ အတ္တနော ဂေဟာနိ ဂစ္စထာ”တိ ပေသေသိ။ စတ္တာရော ဇနာ မဟာဝိပ္ပကာရံ ပတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဌိတွာ အတ္တနော ဂေဟမေဝ ဂတာ။

သဗ္ဗရတနထေနာ နိဋ္ဌိတာ။

အထဿ ဆတ္ထေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဗောဓိသတ္တဿ ဓမ္မဒေသနံ အဿုဏန္တိ “ကိ” န ခေါ ကာရဏ”န္တိ အာဝဇ္ဇမာနာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ “ပဏှိတဿ အာနယနကာရဏံ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ရတ္တိဘာဂေ ဆတ္ထပိဏှိကံ ဝိဝရိတွာ ရာဇာနံ စတုက္ကနိပါတေ ဒေဝတာယ ပုစ္ဆိတပဉ္စေ အာဂတေ “ဟန္တိ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ”တိအာဒိကေ စတ္တာရော ပဉ္စေ ပုစ္ဆိ။ ရာဇာ အဇာနန္တော “အဟံ န ဇာနာမိ၊ အညေ ပဏှိတေ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ကေဒိဂသံ ဩကာသံ ယာစိတွာ ပုနဒိဝသေ “အာဂစ္ဆန္တ”တိ စတုနံ ပဏှိတာနံ သာသနံ ပေသေသိ။ တေဟိ “မယံ ခုရမုဏှာ ဝီထိံ ဩတရန္တာ လဇ္ဇာမာ”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာ စတ္တာရော နာဠိပဇ္ဇေ ပေသေသိ “ဣမေ သိသေသု ကတွာ အာဂစ္ဆန္တ”တိ။ တဒါ ကိရ တေ နာဠိပဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ။ တေ အာဂန္တာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိသု။ အထ ရာဇာ “သေနက အဇ္ဇေ ရတ္တိဘာဂေ ဆတ္ထေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ မံ စတ္တာရော ပဉ္စေ ပုစ္ဆိ၊ အဟံ ပန အဇာနန္တော ‘ပဏှိတေ ပုစ္ဆိဿာမိ’တိ အဝစံ၊ ကထေဟိ မေ တေ ပဉ္စေ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဟန္တိ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ၊ မုခဉ္စ ပရိသုမ္ပတိ။

သ ဝေ ရာဇ ပိယော ဟောတိ၊ ကံ တေန တွာ’ဘိပဿသိ”တိ။

သေနကော အဇာနန္တော “ကိ” ဟန္တိ ကထံ ဟန္တိ”တိ တံ တံ ဝိလပိတွာ
 နေဝ အန္တံ ပဿိ၊ န ကောဋိံ ပဿိ။ သေသာပိ အပ္ပုဋ္ဌိဘာနာ အဟေသံ။
 အသ ရာဇာ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ ပုန ရတ္တိဘာဂေ ဒေဝတာယ “ပဉ္ဇော တေ
 ဉ္ဇတော”တိ ပုဋ္ဌော “မယာ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ ပုဋ္ဌာ၊ တေပိ န ဇာနိံသု”တိ
 အာဟ။ ဒေဝတာ “ကိ” တေ ဇာနိဿန္တိ၊ ဌပေတွာ မဟောသပေဏ္ဍိတံ
 အညော ကောစိ ဧတေ ပဉ္ဇေ ကထေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ သစေ တံ
 ပက္ခောသာပေတွာ ဧတေ ပဉ္ဇေ န ကတာပေဿသိ၊ ဣမိနာ တေ ဇလိတေန
 အယကူဇေန သီသံ ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ ရာဇာနိ တဇ္ဇေတွာ “မဟာရာဇ အဂ္ဂိနာ
 အတ္ထေ သတိ ခဇ္ဇောပနကံ ဓမ္မိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဒီရေန အတ္ထေ သတိ ဝိသာဏံ
 ဒုဟိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ပဉ္ဇကနိပါတေ ခဇ္ဇောပနကပဉ္ဇံ ဥဒါဟရိ—

“ကော န သန္တမ္ပိ ပဇ္ဇောတေ၊ အဂ္ဂိပရိယေသနံ စရံ။

အဒ္ဓက္ခိ ရတ္တိ ခဇ္ဇောတံ၊ ဇာတဝေဒံ အမညထ။

သုဿ ဂေါမယစုဏ္ဏာနိ၊ အဘိမတ္ထံ တိဏာနိ စ။

ဝိပရိတာယ သညာယ၊ နာသက္ခိ ပဇ္ဇလေတဝေ။

ဧဝမ္ပိ အနုပါယေန၊ အတ္ထံ န လဘတေ မိဂေါ။

ဝိသာဏတော ဂဝံ ဒေါဟံ၊ ယတ္ထ ဒီရံ န ဝိန္ဒတိ။

ဝိဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ၊ အတ္ထံ ပပ္ပေါန္တိ မာဏဝါ။

နိဂ္ဂဟေန အမိတ္တာနံ၊ မိတ္တာနံ ပဂ္ဂဟေန စ။

သေနာမောက္ခပလာဘေန၊ ဝလ္လဘာနံ နယေန စ။

ဇဂတိံ ဇဂတိပါလာ၊ အာဝသန္တိ ဝသုန္ဓရ”န္တိ။

တတ္ထ သန္တမ္ပိ ပဇ္ဇောတေတိ အဂ္ဂိမ္ပိ သန္တေ။ စရန္တိ စရန္တော။ အဒ္ဓက္ခိတိ
 ပဿိ၊ ဒိသ္မာ စ ပန ဝဏ္ဏသာမညတာယ ခဇ္ဇောပနကံ “ဇာတဝေဒေါ
 အယံ ဘဝိဿတိ”တိ အမညိတ္ထ။ သုဿာတိ သော အသ ခဇ္ဇောပနကဿ
 ဥပရိ သုခုမာနိ ဂေါမယစုဏ္ဏာနိ စေဝ တိဏာနိ စ။ အဘိမတ္ထန္တိ ဟတ္ထေဟိ
 ဗံသိတွာ အာကိရန္တော ဇဏ္ဍုကေဟိ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာယ မုခေန ဓမ္မန္တော
 ဇာလေဿာမိ နန္တိ ဝိပရိတာယ သညာယ ဝါယမန္တောပိ ဇာလေတုံ နာသက္ခိ။
 မိဂေါတိ မိဂသဒိသော အန္ဓဗာလော ဧဝံ အနုပါယေန ပရိယေသန္တော
 အတ္ထံ န လဘတိ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝိသာဏေ ဒီရမေဝ နတ္ထိ၊ တတော ဂါဂိံ

ဒုဟန္တော ဝိယ စ အတ္ထံ န ဝိန္တတိ။ သေနာမောက္ခပလာဘေနာတိ သေနာ-
မောက္ခာနံ^၁ အမစ္စာနံ လာဘေန။ ဝလ္လဘာနန္တိ ဝိယမနာပါနံ ဝိဿာသိကာနံ
အမစ္စာနံ နယေန စ။ ဝသုန္ဓရန္တိ ဝသုသင်္ခါတာနံ ရတနာနံ ဓာရဏ-
တော ဝသုန္ဓရန္တိ လဒ္ဓနာမံ ဇဂတိ^၂ ဇဂတိပါလာ ရာဇာနော အာဝသန္တိ။

န တေ တယာ သဒိသာ ဟုတွာ အဂ္ဂိမိ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ ခဇ္ဇောပနကံ မေန္တိ။
မဟာရာဇေ တံ ပန အဂ္ဂိမိ သတိ ခဇ္ဇောပနကံ မေန္တော ဝိယ တုလံ ဆဋ္ဌေတွာ
ဟတ္ထေန တုလယန္တော ဝိယ ဒီရေန အတ္ထေ ဇာတေ ဝိဿာဏတော ဒုဟန္တော
ဝိယ စ သေနကာဒယော ပုစ္ဆသိ၊ ဧတေ ကိံ ဇာနန္တိ။ ခဇ္ဇောပနကသဒိသာ
ဟေတေ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓသဒိသော မဟောသဓော ပညာယ ဇလတိ၊ တံ ပက္ခော-
သာပေတွာ ပုစ္ဆ။ ဣမေ တေ ပဉ္စေ အဇာနန္တဿ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ ရာဇာနံ
တဇ္ဇေတွာ အန္တရဓာယိ။

ခဇ္ဇောပနကပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

အထ ရာဇာ မရဏဘယတဇ္ဇိတော ပုနဒိဝသေ စတ္တာရော အမစ္စေ ပက္ခော-
သာပေတွာ “တာတာ တုမှေ စတ္တာရော စတူသု ရထေသု ဌတွာ စတူဟိ
နဂရဒ္ဓါရေဟိ နိက္ခမိတွာ ယတ္ထ မမ ပုတ္တံ မဟောသပေဏ္ဍိတံ ပဿထ၊ တတ္ထေ-
ဝဿ သက္ကာရံ ကတွာ ခိပ္ပံ အာနေထာ”တိ အာဏာပေသိ။ တေပိ စတ္တာရော
ဧကေကေန ဒ္ဓါရေန နိက္ခမိ^၃သု။ တေသု တယော ဇနာ ပဏ္ဍိတံ န ပဿိ^၄သု။
ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန နိက္ခန္တော ပန ဒက္ခိဏယဝမဇ္ဈကဂါမေ မဟာသတ္တံ မတ္တိကံ
အာဟရိတွာ အာစရိယဿ စက္ကံ ဝဇ္ဇေတွာ မတ္တိကာမက္ခိတသရီရံ ပလာလ-
ဝိဋ္ဌကေ နိသီဒိတွာ မုဋ္ဌိ^၅ မုဋ္ဌိ^၆ ကတွာ အပ္ပသုပံ ယဝဘတ္တံ ဘုဉ္ဇမာနံ ပဿိ။
ကသ္မာ ပနေသ ဧတံ ကမ္မံ အကာသိတိ? ရာဇာ ကိရ “နိဿံသယံ ပဏ္ဍိတော
ရဇ္ဇံ ဂဏ္ဍိယတိ”တိ အာသင်္ကတိ။ “သော ‘ကုမ္ဘကာရကဓမ္မေန ဇီဝတိ’တိ
သုတွာ နိရာသင်္ကော ဘဝိယတိ”တိ စိန္တေတွာ ဧဝမကာသိတိ။ သော
အမစ္စံ ဒိသ္မာ အတ္ထနော သန္တိကံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ “အဇ္ဇေ မယံ ယသော
ပုန ပါကတိကော ဘဝိယတိ၊ အမရာဒေဝိယာ သမ္ပာဒိတံ နာနဂ္ဂရသ-
ဘောဇနမေဝ ဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဂဟိတံ ယဝဘတ္တပိဏ္ဍိ ဆဋ္ဌေတွာ
ဥဋ္ဌာယ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ သော အမစ္စော တံ
ဥပသင်္ကမိ။ သော ပန သေနကပက္ခိကော၊ တသ္မာ နံ ဃဋ္ဌေန္တော “ပဏ္ဍိတ
အာစရိယသေနကဿ ဝစနံ နိယျာနိကံ၊ တဝ နာမ ယသေ ပရိဟိနေ

တထာရူပါ ပညာ ပတိဋ္ဌာ ဟောတုံ နာသက္ခိ၊ ဣဒါနိ မတ္တိကာမက္ခိတော
ပလာလပိဋ္ဌေ နိဿိတော ဝေရူပံ ဘတ္တိ ဘုဉ္ဇသိ”တိ ဝတော ဒသကနိပါတေ
ဘူရိပဉ္ဇေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“သစ္စံ ကိရ၊ တံ အပိ ဘူရိပည၊
ယာ တာဒိသိ သိရိ မိတိ မတိ စ။
န တာယတေ’ဘာဝသုပနိတံ၊
ယော ယဝကံ ဘုဉ္ဇသိ အပ္ပသုပ’န္တိ”။

တတ္ထ သစ္စံ ကိရတိ ယံ အာစရိယသေနကော အာဟ၊ တံ ကိရ သစ္စမေဝ။
သိရိတိ ဣဿရိယံ။ မိတိတိ အဗ္ဘောဓိန္ဒြိရိယံ။ န တာယတေ’ဘာဝသု-
ပနိတန္တိ အဘာဝဿ အဝုဗ္ဗိယာ ဝသံ ဥပနိတံ ဟံ န ရက္ခတိ န ဂေါပေတိ၊
ပတိဋ္ဌာ ဟောတုံ န သက္ခောတိ။ ယဝကန္တိ ယဝဘတ္တိ။

အထ နံ မဟာသက္ခော “အန္ဓဗာလ အဟံ အတ္တနော ပညာဗလေန
ပုန တံ ယသံ ပါကဘိကံ ကာတုကာမော ဧဝံ ကရောမီ”တိ ဝတော ဣမံ
ဂါထာဒွယမာဟ—

“သုခံ ဒုက္ခေန ပရိပါစယန္တော၊
ကာလာကာလံ ဝိစိနံ ဆန္ဒဆန္တော။
အတ္တဿ ဒွါရာနိ အဝါပုရန္တော၊
တေနာဟံ တုဿာမိ ယဝေါဒနေန။

ကာလဉ္စ ဥတွာ အဘိဇီဟနာယ၊
မန္တေဟိ အတ္တံ ပရိပါစယိတွာ။
ဝိဇ္ဇိဿံ သိဟဝိဇ္ဇိတာနိ၊
တာယိ’ဒ္ဓိယာ ဒက္ခသိ မံ ပုနာဝီ”တိ”။

တတ္ထ ဒုက္ခေနာတိ ဣမိနာ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခေန အတ္တနော
ပေါရာဏကသုခံ ပဋိပါကတိကကရဏေန ပရိပါစယန္တော ဝဓေန္တော။
ကာလာကာလန္တိ အယံ ပဋိစ္စန္တော^၂ ဟုတွာ စရဏကာလော၊ အယံ အပ္ပ-
ဋိစ္စန္တောတိ? ဧဝံ ကာလဉ္စ အကာလဉ္စ ဝိစိနန္တော ရညော ကုဒ္ဒကာလေ
ဆန္ဒေန စရိကဗ္ဗန္တိ ဥတွာ ဆန္ဒေန အတ္တနော ရုစိယာ ဆန္တော ပဋိစ္စန္တော
ဟုတွာ ကုမ္ဘကာရကဗ္ဗေန ဇီဝန္တော အတ္တနော အတ္တဿ ကာရဏသင်္ခါတာနိ

ဒွါရာနိ အဝါပုရန္တော ဝိဟရာမိ၊ တေန ကာရုဏေနာဟံ ယဝေါဒနေန
တုဿာမိတိ အတ္ထော။ အဘိဇိဟနာယာတိ ဝိရိယကရုဏဿ။ မန္တေဟိ
အတ္ထံ ပရိပါစယိတွာတိ အတ္တနော ဉာဏဗလေန မမ ယသံ ဝဇေတွာ မနော-
သိလာတလေ ဝိဇ္ဇမ္မာနော သိဟော ဝိယ ဝိဇ္ဇိဿံ၊ တာယ ဣဒ္ဓိယာ မံ
ပုနပိ တံ ပဿိဿသိတိ။

အထ နံ အမစ္စော အာဟ “ပဏ္ဍိတ ဆတ္တေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ရာဇာနံ
ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ ရာဇာ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတေ ပုစ္ဆိ။ တေသု ဧကောပိ တံ ပဉ္စ
ကထေတုံ နာသက္ခိ၊ တဿ ရာဇာ တဝ သန္တိကံ မံ ပဟိဏီ”တိ။ “ဧဝံ သန္တေ
ပညာယ အာနုဘာဝံ ကဿ န ပဿသိ၊ ဧဝရူပေ ဟိ ကာလေ န ဣဿရိယံ
ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ပညာသမ္ပန္နောပိ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ”တိ မဟာသတ္တော
ပညာယ အာနုဘာဝံ ဝဏ္ဏေသိ။ အမစ္စော ရညာ “ပဏ္ဍိတံ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ
သက္ကာရံ ကတွာ အာနေထာ”တိ ဒိန္တံ ကဟာပဏသဟဿံ မဟာသတ္တဿ
ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ကုမ္ဘကာရော “မဟောသပေဏ္ဍိတော ကိရ မယာ ပေသ-
ကာရကမ္မံ ကာရိတော”တိ ဘယံ အာပဇ္ဇိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “မာ ဘာယိ
အာစရိယ၊ ဗဟူပကာရော တံ အမှာက”န္တိ အဿာသေတွာ သဟဿံ ဒတွာ
မတ္တိကာမက္ခိတေနော သရိရေန ရထေ နိသိဒိတွာ နဂရံ ပါဝိသိ။ အမစ္စော
ရညော အာရောစေတွာ “တာတ ကုဟိ” ပဏ္ဍိတော ဒိဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တေ “ဒေဝ
ဒက္ခိဏယဝမဇ္ဈကဂါမေ ကုမ္ဘကာရကမ္မံ ကတွာ ဇီဝတိ၊ တုမေ ပက္ခောသ-
ထာတိ သုတွာဝ” အနာယိတွာ မတ္တိကာမက္ခိတေနော သရိရေန အာဂတော”တိ
အာဟ။ ရာဇာ “သစေ မယံ ပစ္စတ္ထိကော အဿ၊ ဣဿရိယဝိဓိနာ စရေယျ၊
နာယံ မမ ပစ္စတ္ထိကော”တိ စိန္တေတွာ “မမ ပုတ္တဿ ‘အတ္တနော သရံ ဂန္တာ
နတွာ အလင်္ကရိတွာ မယာ ဒိန္တဝိခာနေန အာဂစ္ဆတူ’တိ ဝဒေယျာထာ”တိ
အာဟ။ တံ သုတွာ ပဏ္ဍိတော တထာ ကတွာ အာဂန္တော “ပဝိသတူ”တိ ဝုတ္တေ
ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ ပဝိသန္တာရံ ကတွာ
ပဏ္ဍိတံ ဝိမံသန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“သုဒ္ဓိဝိ ဟေကေ န ကရောန္တိ ပါပံ၊
အဝဏ္ဏသံသဂ္ဂဘယာ ပုနေကေ။
ပဟူ သမာနော ဝိပုလတ္ထစိန္တိ၊
ကိံကာရဏာ မေ န ကရောသိ ဒုက္ခ”န္တိ။

တတ္ထ သုဒ္ဓိတိ ပဏ္ဍိတ ဧကစ္စေ “မယံ သုဒ္ဓိနော သမ္ပန္နဇ္ဇဿရိယာ၊ အလံ
နော ဧတ္တကေနာ”တိ ဥတ္တရိ ဇ္ဇဿရိယကာရဏာ ပါပံ န ကရေန္တိ၊ ဧကစ္စေ
“ဝေရူပဿ နော ယသဒါယကဿ သာမိကဿ အပရဇ္ဈန္တာနံ အဝဏ္ဏော
ဘဝိဿတိ”တိ အဝဏ္ဏသံသဂ္ဂဘယာ န ကရေန္တိ။ ဧကော န သမတ္ထော
ဟောတိ၊ ဧကော မန္တပညော၊ တံ ပန သမတ္ထော စ ဝိပုလတ္ထမိန္တိ စ၊ ဇုစ္ဆန္တော
ပန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဇ္ဇေဗ္ဗိ ကာရေယျာသိ၊ ကိံကာရဏာ မမ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ
ဒုက္ခံ န ကရေသိတိ။

အထ နံ ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

“န ပဏ္ဍိတာ အတ္တသုခဿ ဟေတု၊
ပါပါနိ ကမ္မာနိ သမာစရန္တိ။
ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌာ ခလိတာပိ သန္တာ၊
ဆန္တာ စ ဒေါသာ န ဇဟန္တိ ဓမ္မ”န္တိ။

တတ္ထ ခလိတာပိတိ၊ သမ္ပတ္တိတော ခလိတွာ ဝိပတ္တိယံ ဌိတသဘာဝါ
ဟုတွာပိ။ န ဇဟန္တိ ဓမ္မန္တိ ပဝေကိယဓမ္မဗ္ဗိ သုစရိတဓမ္မဗ္ဗိ န ဇဟန္တိ။

ပုန ရာဇာ တဿ ဝိမံသနတ္ထံ ခတ္တိယမာယံ ကဏေန္တော ဇုမံ ဂါထမာဟ—

“ယေန ကေနစိ ဝဏ္ဏေန၊ မုဒုနာ ဒါရုဏေန ဝါ။
ဥဒ္ဓရေ ဒိနမတ္တာနံ၊ ပစ္ဆာ ဓမ္မံ သမာစရေ”တိ။

တတ္ထ ဒိနန္တိ ဒုဂ္ဂတံ အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတွာ သမ္ပတ္တိယံ ဌပေယျာတိ။

အထဿ မဟာသတ္တော ရုက္ခပမံ ဒဿေန္တော ဇုမံ ဂါထမာဟ—

“ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော”တိ။

ဝေဇူ ပန ဝတွာ “မဟာရာဇ ယဒိ ပရိဘုတ္တရုက္ခဿ သာခံ ဘဇေန္တောပိ
မိတ္တဒုဗ္ဘိ ဟောတိ၊ ယေဟိ တုမှေဟိ မမ ပိတာ ဥဒ္ဓာရေ ဇ္ဇဿရိယေ
ပတိဋ္ဌာပိတော၊ အဟဉ္စ မဟန္တေန အနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟိတော၊ တေသု
တုမှေသု အပရဇ္ဈန္တော အဟံ ကထံ နာမ မိတ္တဒုဗ္ဘော န ဘဝေယျ”န္တိ
သဗ္ဗထာပိ အတ္တနော အမိတ္တဒုဗ္ဘိဘာဝံ ကထေတွာ ရညော စိတ္တာစာရံ
စောဒေန္တော ဇုမံ ဂါထမာဟ—

“ယဿာပိ ဓမ္မံ ပုရိသော ဝိဇညာ၊
 ယေ စဿ ကင်္ခံ ဝိနယန္တိ သန္ဓော။
 တံ ဟိဿ ဒိပဉ္စ ပရာယဏဉ္စ၊
 န တေန မေတ္တိံ ဇရသေထ ပဉ္ဇော”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ယဿ အာစရိယဿ သန္တိကာ ယော ပုရိသော အပ္ပမတ္တကမ္မိ ဓမ္မံ ကာရဏံ ဇာနေယျ၊ ယေ စဿ သန္ဓော ဥပ္ပန္နံ ကင်္ခံ ဝိနယန္တိ၊ တံ တဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဒိပဉ္စေဝ ပရာယဏဉ္စ၊ တာဒိသေန အာစရိယေန သဒ္ဓိံ ပဏှိတော မိတ္တဘာဝံ နာမ န ဇိရေယျ၊ န နာသေယျ။

ဣဒါနိ တံ ဩဝဒန္တော ဣမံ ဂါထာဒွယမာဟ—

“အလသော ဂိဟီ ကာမဘောဂီ န သာဓု၊
 အသညတော ပဗ္ဗဇိတော န သာဓု။
 ရာဇာ န သာဓု အနိသမ္ပကာရီ၊
 ယော ပဏှိတော ကောဇနော တံ န သာဓု။
 နိသမ္ပ ခတ္တိယော ကယိရာ၊ နာနိသမ္ပ ဒိသမ္ပတိ။
 နိသမ္ပကာရိနော ရာဇ၊ ယသော ကိတ္တိံ စ ဝေုတိ”တိ။

တတ္ထ န သာဓုတိ န သုန္ဒရော။ အနိသမ္ပကာရိတိ ကိန္တိ သုတွာ အနုပဓာ-
 ရေတွာ အတ္တနော ပစ္စက္ခံ အကတွာ ကာရကော။ ယသော ကိတ္တိံ စာတိ
 ဣဿရိယပရိဝါရော စ ဂုဏကိတ္တိံ စ ကေန္တေန ဝေုတိတိ။

ဘူရိပဉ္ဇော နိဋ္ဌိတော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ မဟာသတ္တံ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ကေ
 နိဿိဒါပေတွာ သယံ နိစာသနေ နိဿိဒိတွာ အာဟ “ပဏှိတ သေတစ္ဆတ္တေ
 အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ မံ စတ္တာရော ပဉ္ဇေ ပုစ္ဆိ၊ တေ အဟံ န ဇာနာမိ။
 စတ္တာရောပိ ပဏှိတာ န ဇာနိံသု၊ ကထေဟိ မေ တာတ တေ ပဉ္ဇေ”တိ။
 မဟာရာဇ ဆတ္တေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဝါ ဟောတု၊ စာတုမဟာရာဇိကာ-
 ဒယော ဝါ ဟောန္တု၊ ယေန ကေနစိ ပုစ္ဆိတပဉ္စ အဟံ ကထေတုံ သက္ကောမိ၊
 ဝဒ မဟာရာဇ ဒေဝတာယ ပုစ္ဆိတပဉ္ဇေတိ။ အထ ရာဇာ ဒေဝတာယ ပုစ္ဆိတ-
 နိယာမေနော ကထေန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“ဟန္တိ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ၊ မုခဉ္စ ပရိသုန္နတိ။

သ ဝေ ရာဇ ပိယော ဟောတိ၊ ကံ တေန တွာ’ဘိပဿသိ”တိ။

တတ္ထ ဟန္တိတိ ပဟရတိ။ ပရိသုန္နတိတိ ပဟရတိယေဝ။ သ ဝေတိ သော ဧဝံ ကရောန္တော ပိယော ဟောတိ။ ကံ တေန တွာ’ဘိပဿသိတိ တေန ပဟရဏကာရဏေန ပိယံ ကတမံ ပုဂ္ဂလံ တံ ရာဇ အဘိပဿသိတိ။

မဟာသတ္တဿ တံ ကထံ သုတွာဝ ဂဂနတလေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ပိယ အတ္ထော ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အထ မဟာသတ္တော “သုဏ မဟာရာဇ ယဒါ ဟိ မာတုအဂ္ဂေ နိပန္နော ဒဟရကုမာရောဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ကိဋ္ဌန္တော မာတရံ ဟတ္ထပါဒေဟိ ပဟရတိ၊ ကေသေ လုဉ္စတိ၊ မုဋ္ဌိနာ မုခံ ပဟရတိ၊ တဒါ နံ မာတာ၊ ‘စောရပုတ္တက ကထံ တံ နော ဧဝံ ပဟရသိ’တိအာဒိနိ ပေမသိနေဟ-ဝသေနောဝ ဝတွာ ပေမံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ အာလိဂိတွာ ထနန္တရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ မုခံ ပရိစုဗ္ဗတိ။ ဣတိ သော တဿာ ဧဝရူပေ ကာလေ ပိယ-တရော ဟောတိ၊ တထာ ပိတုနောပိ”တိ ဧဝံ ဂဂနမဇ္ဈေ သူရိယံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ပိယ ပါကဋ္ဌကတွာ ပဉ္စ ကထေသိ။ တံ သုတွာ ဒေဝတာ ဆတ္တပိဏ္ဍိကံ ပိဝရိတွာ နိက္ခမိတွာ ဥပဗုံ သရီရံ ဒဿေတွာ “သုကထိတော ပဏ္ဍိတေန ပဉ္ဇော”တိ မရုဓဿရေနသာဓုကာရံ ဒတွာရတနစင်္ကောဋကံ ပူရေတွာဒိဗ္ဗပုပ္ဖဂန္ဓဝါသေဟိ ဗောဓိသတ္တံ ပူဇေတွာ အန္တရဓာယိ။ ရာဇာပိ ပဏ္ဍိတံ ပုပ္ဖါဒိဟိ ပူဇေတွာ ဣတရံ ပဉ္စ ယာမိတွာ “ဝဒ မဟာရာဇာ”တိ ဝုတ္တေ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

“အက္ခောသတိ ယထာကာမံ၊

အာဂမဉ္စ’ဿ ဣစ္ဆတိ ၂။

သ ဝေ ရာဇ ပိယော ဟောတိ၊

ကံ တေန တွာ’ဘိပဿသိ”တိ။

အထဿ မဟာသတ္တော—“မဟာရာဇ မာတာ ဝစနပေသနံ ကာတုံ သမတ္ထံ သတ္တဋ္ဌဝသိကံ ပုတ္တံ ‘တာတ ခေတ္တံ ဂစ္ဆ၊ အန္တရာပဏံ ဂစ္ဆာ’တိ အာဒိနိ ဝတွာ ‘အဗ္ဗ သဝေ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒဿသိ၊ ဂမိဿာမီ’တိ ဝုတ္တေ ‘သာဓု ပုတ္တ ဂဏှာဟိ’တိ ဝတွာ ဒေတိ။ သော ဒါရကော တံ ခါဒိတွာ ဗဟိ ဂန္ဓာ ဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌိတွာ မာတု-ပေသနံ န ဂစ္ဆတိ။ မာတရာ ‘တာတ ဂဏှာဟိ’တိ ဝုတ္တေ သော မာတရံ ‘အဗ္ဗ တံ သီတာယ သရန္တာယာယ နိသီဒသိ၊ ကိံ ပန အဟံ တဝ

ဗဟိ ပေသနကမ္ပံ ကရိယာမိ၊ အဟံ တံ ဝဇ္ဇေမိ'တိ ဝတွာ ဟတ္ထဝိကာရမုခ-
 ဝိကာရေ ကတွာ ဂတော။ သာ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ကုဇ္ဈိတွာ ဒဏှကံ ဂဟေတွာ
 'တွံ မမ သန္တကံ ခါဒိတွာ ခေတ္တေ ကိစ္ဆံ ကာတုံ န ဣစ္ဆသီ'တိ တဇ္ဇေန္တိ ဝေဂေန
 ပလာယန္တံ အနုဗန္ဓိတွာ ပါပုဏိတုံ အသက္ကောန္တိ 'စောရာ တံ ခဏှာခဏှံ
 ဆိန္ဒန္တံ'တိ အာဒိနိ ဝတွာ ယထာကာမံ အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ။ ယံ^၁ ပန
 မုခေန ဘဏတိ၊ တထာ ဟဒယေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ န ဣစ္ဆတိ၊ အာဂမနဉ္စဿ ဣစ္ဆတိ^၂၊
 သော ဒိဝသဘာဝံ ကိဋ္ဌိတွာ သာယံ ဂေဟံ ပပိသိတုံ အဝိသဟန္တော ဉာတကာနံ
 သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ။ မာတာပိဿ အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တိ အနာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ
 'ပပိသိတုံ န ဝိသဟတိ မညေ'တိ သောကဿ ဟဒယံ ပူရေတွာ အဿု-
 ပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ ဉာတိသရေ ဥပဓာရေန္တိ ပုတ္တံ ဒိသွာ အာလိဂိတွာ သီသေ
 စုမ္ဗိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ 'တာတ ပိယပုတ္တက မမ ဝစနံ
 ဟဒယေ ဌပေသီ'တိ အတိရေကတရံ ပေမံ ဥပ္ပါဒေသိ။ ဧဝံ 'မဟာရာဇ
 မာတုယာ ကုဒ္ဒကာလေ ပုတ္တော ပိယတရော နာမ ဟောတိ'တိ ဗုဒ္ဓိယံ ပဉ္စ
 ကထေသိ။ ဒေဝတာ တထေဝ ပူဇေသိ။

ရာဇာပိ ပူဇေတွာ တတိယံ ပဉ္စ ယာစိတွာ “ဝဒ မဟာရာဇာ”တိ ဝုတ္တေ
 တတိယံ ဂါထမာဟ—

“အဗ္ဘက္ခာတိ အဘူတေန၊ အလိကေနာ'ဘိသာရယေ။

သ ဝေ ရာဇ ပိယော ဟောတိ၊ ကံ တေန တွာ'ဘိပဿသိ”တိ^၃။

အထဿ မဟာသက္ကော “ရာဇ ယဒါ ဥဘော ဇယမ္ပတိကာ ရဟော-
 ဂတာ လောကဿာဒရတိယာ ကိဋ္ဌန္တာ 'ဘဒ္ဒေ တဝ မယိ ပေမံ နတ္ထိ၊
 ဟဒယံ တေ ဗဟိ ဂတ'န္တိ ဧဝံ အညမညံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ အလိကေန
 သာရေန္တိ စောဒေန္တိ၊ တဒါ တေ အတိရေကတရံ အညမညံ ပိယာယန္တိ။
 ဧဝမဿ ပဉ္စဿ အတ္ထံ ဇာနာဟိ”တိ ကထေသိ။ ဒေဝတာ တထေဝ ပူဇေသိ။

ရာဇာပိ ပူဇေတွာ ဣတရံ ပဉ္စ ယာစိတွာ “ဝဒ မဟာရာဇာ”တိ ဝုတ္တေ
 စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၁-ယဒါ(သျှာ)

၂-တတော အပ္ပမတ္တကဿပိ အာဂမနဿ န ဣစ္ဆတိ (သီ)၊ တတော ဟဒယေန အပ္ပမတ္တကဿပိ
 အာဂမနဉ္စဿ န ဣစ္ဆတိ (သျှာ)

၃-ခု ၅-၁၁၀-ပိဋေ။

“ဟရံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထုသေနာသနာနိ စ။
 အညဒတ္ထုဟရာ သန္တာ၊ တေ ဝေ ရာဇ ပိယာ ဟောန္တိ။
 ကံ တေန တွာ’ဘိပဿသိ”တိ။

အထဿ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ အယံ ပဉ္စော မြွေကသမဏ-
 မြာဟူဏေ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။ သဒ္ဓါနိ ဟိ ကုလာနိ ဣဓလောကပရလောကံ
 သဒ္ဓဟိတွာ ဒေန္တိ စေဝ ဒါတုကာမာနိ စ ဟောန္တိ၊ တာနိ တထာရူပေ
 သမဏမြာဟူဏေ ယာစန္တေပိ လဒ္ဓံ ဟရန္တေ ဘုဉ္ဇန္တေပိ ဒိသွာ ‘အမှေယေဝ
 ယာစန္တိ၊ အမှာကံယေဝ သန္တကာနိ အန္တပါနာဒိနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ’တိ တေသု
 အတိရေကတရံ ပေမံ ကရေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ အညဒတ္ထုဟရာ သန္တာ
 ဧကံသေန ယာစန္တာ စေဝ လဒ္ဓံ ဟရန္တာ စ သမာနာ ပိယာ ဟောန္တိ”တိ
 ကထေသိ။ ဣမသ္မိံ ပန ပဉ္စေ ကထိတေ ဒေဝတာ တထေဝ ပူဇေတွာ သာဓု-
 ကာရံ ဒတွာ သတ္တရတနပူရံ ရတနစင်္ကောဋကံ “ဂဏှ မဟာပဏ္ဍိတာ”တိ
 မဟာသတ္တဿ ပါဒပူဇေ ခိဝိ။ ရာဇာပိဿ အတိရေကတရံ ပူဇံ ကရေန္တော
 အတိဝိယ ပသီဒိတွာ သေနာပတိဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မဟာ-
 သတ္တဿ ယသော မဟာ အဟောသိ။

ဒေဝတာပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ပုန တေ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ “မန္တော ဂဟပတိပုတ္တော ဣဒါနိ မဟန္တတရော
 ဇာတော၊ ကိံ ကရေမာ”တိ မန္တယိသု။ အဟ နေ သေနကော အာဟ
 “ဟောတု ဝိဋ္ဌော မေ ဥပါယော၊ မဟံ ဂဟပတိပုတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ‘ရဟဿံ
 နာမ ကဿ ကဏေတုံ ဝဇ္ဇတိ’တိ ပုတ္တိဿာမ၊ သော ‘န ကဿမိ ကထေ-
 တဗ္ဗ’န္တိ ဝက္ကတိ။ အသ နံ ‘ဂဟပတိပုတ္တော တေ ဒေဝ ပဉ္စတ္ထိကော ဇာတော’တိ
 ပရိဘိန္တိဿာမာ”တိ။ ဇေ စတ္တာရောပိ ပဏ္ဍိတာ တဿ သရံ ဂန္တာ ပဋိသန္တာရံ
 ကတွာ “ပဏ္ဍိတ ပဉ္စ ပုတ္တိတုကာမမှာ”တိ ဝတွာ “ပုစ္ဆထာ”တိ ဝုတ္တေ
 သေနကော ပုတ္တိ “ပဏ္ဍိတ ပုဋိသေန နာမ ကတ္ထ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ။ သစ္စေ
 ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ။ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတေန ကိံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗန္တိ။ ဓနံ ဥပ္ပါဒေ-
 တဗ္ဗန္တိ။ ဓနံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ မန္တော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ မန္တံ
 ဂဟေတွာ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ အတ္တနော ရဟဿံ ပရဿ န ကထေတဗ္ဗန္တိ။
 တေ “သာဓု ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝတွာ တုဋ္ဌမာနဿ ဟုတွာ “ဣဒါနိ ဂဟပတိ-
 ပုတ္တဿ ဝိဋ္ဌိံ ပသီဿာမာ”တိ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “မဟာရာဇ

ဂဟပတိပုတ္တော တေ ပစ္စတ္တိကော ဇာတော”တိ ဝဇိံသု။ နာဟံ တုမှာကံ ဝစနံ သဒ္ဓဟာမိ၊ န သော မယံ ပစ္စတ္တိကော ဘဝိဿတိတိ။ သစ္စံ မဟာရာဇ သဒ္ဓဟထ၊ အသဒ္ဓဟန္တော ပန တမေဝ ပုစ္ဆထ “ပဏ္ဍိတ အတ္တနော ရဟဿံ နာမ ကဿ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ သစေ ပစ္စတ္တိကော န ဘဝိဿတိ၊ “အသုကဿ နာမ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ ဝက္ခတိ။ သစေ ပစ္စတ္တိကော ဘဝိဿတိ၊ “ကဿဖိ န ကထေတဗ္ဗ၊ မနောရထေ ပရိပုတ္တော ကထေတဗ္ဗ”န္တိ ဝက္ခတိ။ တဒါ အမှာကံ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ နိက္ကံခါ ဘဝေယျာထာတိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ဧကဒိဝသံ သဗ္ဗေသု သမာဂန္တော နိသိန္ဓေသု ဝိသတိနိပါတေ ပဉ္စပဏ္ဍိတဗျေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“ပဉ္စ ပဏ္ဍိတာ သမာဂတာ’တ္ထ၊
ပဉ္စာ’ မေ ပဋိဘာတိ တံ သုဏာထ။
နိဗ္ဗိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
ကဿေဝါ’ဝိကရေယျ ဂယမတ္ထ”န္တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ သေနကော “ရာဇာနဗ္ဗိ အမှာကံယေဝ အပ္ပန္နရေ ပက္ခိပိဿာ-
ဗိ”တိ စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“တံ အာဝိကရောဟိ ဘူမိပါလ၊
ဘတ္တာ ဘာရသဟော တုဝံ ဝဒေ’တံ။
တဝ ဆန္တရုစိနိ သမ္ပသိတွာ၊
အထ ဝက္ခန္တိ ဇနိန္ဒ ပဉ္စ မိရာ”တိ။

ဘတ္တ ဘတ္တာတိ တံ အမှာကံ သာမိကော စေဝ ဥပ္ပန္နဿ စ ဘာရဿ သဟော၊ ပဌမံ တာဝ တွမေဝ ဧတံ ဝဒေဟိ။ တဝ ဆန္တရုစိနိတိ? ပစ္ဆာ တဝ ဆန္တဇ္ဇေဝ ရုစနကာရဏာနိ စ သမ္ပသိတွာ ဣမေ ပဉ္စ ပဏ္ဍိတာ ဝက္ခန္တိ။

အထ ရာဇာ အတ္တနော ကိလေသဝသိကတာယ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယာ သီလဝတိ အနညထေယျာ၊
ဘတ္တုန္တဒ္ဓဝသာနဂါ ပိယာ မနာပါ။
နိဗ္ဗိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
ဘရိယာယာ’ ဝိကရေယျ ဂယမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထံ အနညထေယျာတိ? ကိလေသဝသေန အညေန န ထေနိတဗ္ဗာ။

တတော သေနကော “ဣဒါနိ ရာဇာနံ အမှာကံ အပ္ပန္နရေ ပက္ခိပိမှာ”တိ
တုဿိတွာ သယံကတကာရဏမေဝ ဒီပေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယော ကိစ္ဆဂတဿ အာတုရဿ၊
သရဏံ ဟောတိ ဂတိ ပရာယဏဉ္စ။
နိဗ္ဗိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
သဒိနောဝါ’ဝိကရေယျ ဂယမတ္ထ”န္တိ။

အထ ရာဇာ ပုတ္တုသံ ပုစ္ဆိ “ကထံ ပုတ္တုသ ပဿသိ၊ နိဗ္ဗိယံ ဝါ ပသံသိယံ
ဝါ ရဟသံ ကဿ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ သော ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဇေဋ္ဌော အထ မဇ္ဈိမော ကနိဋ္ဌော၊
ယော ၂ စေ သီလသမာဟိတော ဌိတတ္ထော။
နိဗ္ဗိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
ဘာဘုဝါ’ဝိကရေယျ ဂယမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ဌိတတ္ထောတိ ဌိတသဘာဝေါ နိဗ္ဗိသေဝနော။

တတော ရာဇာ ကာမိန္ဒံ ပုစ္ဆိ “ကထံ ကာမိန္ဒ ပဿသိ၊ ရဟသံ ကဿ
ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ သော ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယော ဝေ ပိတုဟဒယဿ ပဒ္ဒဂူ၊
အနုဇာတော ပိဘရံ အနောမပညော။
နိဗ္ဗိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
ပုတ္တဿာ’ဝိကရေယျ ဂယမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ပဒ္ဒဂူတိ? ပေသနကာရကော ယော ပိတုဿ ပေသနံ ကရေတိ၊
ပိတု စိတ္တဿ ဝသေ ဝတ္တတိ၊ ဩဝါဒက္ခမော ဟောတီတိ အတ္ထော။ အနု-
ဇာတောတိ တယော ပုတ္တာ အဘိဇာတော စ အနုဇာတော စ အဝဇာတော
စာတိ။ အနုပ္ပန္နံ ယသံ ဥပ္ပါဒေန္တော အဘိဇာတော၊ ကုလဘာရော၊ အဝဇာ-
တော၊ ကုလပဝေဏိရက္ခကော ပန အနုဇာတော။ တံ သန္ဓာယ ဝေမာဟ။

၁-ခု ၅-၃၄၇-ပိဋေ။

၂-သော (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-ပတ္ထဂူတိ (သျှာ)

၄-ကုလင်္ဂါရော ကုလပစ္စိမကော ဓနဝိနာသကော (သိ)၊ ကုလင်္ဂရော ကုလပစ္စေဒကော
ဓနဝိနာသကော (သျှာ)

တတော ရာဇာ ဒေဝိန္ဒ ပုစ္ဆိ “ကထံ ဒေဝိန္ဒ ပဿသိ၊ ရဟဿံ ကဿ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ သော အတ္တနော ကတကာရဏမေဝ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“မာတာ ခွိပဒါဇနိန္ဒသေဋ္ဌ၊
ယာ နံ ပေါသေတိ ဆန္ဒသာ ပိယေန။
နိန္ဒိယ’မတ္ထံ ပသံသိယံ ဝါ၊
မာတုယာဝိကရေယျ ဂုယုမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ခွိပဒါဇနိန္ဒသေဋ္ဌာတိ ခွိပဒါနံ သေဋ္ဌ ဇနိန္ဒ။ ဆန္ဒသာ ပိယေနာတိ ဆန္ဒေန စေဝ ပေမေန စ။

ဧဝံ တေ ပုစ္ဆိတွာ ရာဇာ ပဏှိတံ ပုစ္ဆိ “ကထံ ပဿသိ ပဏှိတ၊ ရဟဿံ ကဿ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ။ (“မဟာရာဇ ယာဝ အတ္တနော ဣစ္ဆိတံ န နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဏှိတော အဓိဝါသေယျ၊ ကဿစိ န ကထေယျာ”တိ)။ သော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဂုယုဿ ဟိ ဂုယုမေဝ သာဓု၊
န ဟိ ဂုယုဿ ပသတ္ထ’မာဝိကဗ္ဗံ။
အနိပ္ပန္နတာ သဟေယျ မိရော၊
နိပ္ပန္နောဝိ ယထာသုခံ ဘဏောပုဉ္ဇာ”တိ။

တတ္ထ အနိပ္ပန္နတာတိ၊ မဟာရာဇ ယာဝ အတ္တနော ဣစ္ဆိတံ န နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဏှိတော အဓိဝါသေယျ၊ န ကဿစိ ကထေယျာတိ။

ပဏှိတေန ပန ဧဝံ ဂုတ္တေ ရာဇာ အနတ္တပနော အဟောသိ။ သေနကော ရာဇာနံ ဩလောကေသိ၊ ရာဇာပိ သေနကမုခံ ဩလောကေသိ။ ဇောဝိသတ္တော တေသံ ကိရိယံ ဒိသျာဝ ဇာနိ “ဣမေ ဗုတ္တောရော ဇနာ ပဌမေမေ မံ ရညော အန္တရေ ပရိဘိန္ဒိသု၊ ဝိမံသနဝသေန ပဉ္စော ပုစ္ဆိတော ဘဝိဿတိ”တိ။ တေသံ ပန ကထေန္တာနုညေဝ သူရိယော အတ္ထင်္ဂတော၊ ဒီပါ ဇလိတာ။ ပဏှိတော “ရာဇကမ္မာနိ နာမ ဘာရိယာနိ၊ န ပညာယတိ ‘ကိ’ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ခိပ္ပမေဝ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ”တိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ရာဇာနံ ဝဇ္ဇိတွာ နိက္ခမိတွာ စိန္တေသိ “ဣမေသု ဧကော ‘သဟာယကဿ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ’တိ

၁-ခု ၅-၃၄၀-ပိဋေ။

၂-() သံ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

၃-နိပ္ပန္နတ္ထော (သိ)၊ နိပ္ပန္နတ္ထောဝ (သု)၊ နိပ္ပန္နတ္ထော (ဣ)

၄-အနိပ္ပါဒါယာတိ (သိ)၊ အနိပ္ပန္နာယာတိ (သု)၊ အနိပ္ပါဒါယာတိ (ဣ)

အာဟ၊ ဧကော ‘ဘာတုဿ၊ ဧကော ပုတ္တဿ၊ ဧကော မာတု ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ’တိ အာဟ။ ဣမေဟိ ဧတံ ကတမေဝ ဘဝိဿတိ၊ ဒိဋ္ဌမေဝ ကထိတန္တိ မညာမိ၊ ဟောတု အဇ္ဇေဝ ဧတံ ဇာနိဿာမိ”တိ။ တေ ပန စတ္တာရောပိ အညေသု ဒိဝသေသု ရာဇကုလာ နိက္ခမိတွာ ရာဇနိဝေသနဒွါရေ ဧကဿဘတ္တ- အမ္မဏဿ ပိဋ္ဌေ နိဿိဒိတွာ ကိစ္စကရဏီယာနိ မန္တေတွာ ဃရာနိ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ပဏ္ဍိတော “အဟံ ဧတေသံ စတုန္တံ ရဟဿံ အမ္မဏဿ ဟေဋ္ဌာ နိပဋိတွာ ဇာနိတုံ သက္ကုဏေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ တံ အမ္မဏံ ဥက္ခိပါပေတွာ အတ္ထ- ရဏံ အတ္ထရာပေတွာ အမ္မဏဿ ဟေဋ္ဌာ ပဝိသိတွာ ပုရိသာနံ သညံ အဒါသိ “တုမေ စတုသု ပဏ္ဍိတေသု မန္တေတွာ ဂတေသု အာဂန္တာ မံ အာနေယျာထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ်န္တိတွာ ပက္ကမိံသု။ သေနကောပိ ရာဇာနံ အာဟ “မဟာရာဇ အမှာကံ ဝစနံ န သဒ္ဓဟထ၊ ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ သော တဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ အနိသာမေတွာဝ ဘိဝေတသိ- တော ဟုတွာ “ဣဒါနိ ကိံ ကရောမ သေနက ပဏ္ဍိတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာရာဇ ပပဉ္စ အကတွာ ကဉ္စ အဇာနာပေတွာ ဂဟပတိပုတ္တံ မာရေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ ရာဇာ “သေနက ဌပေတွာ တုမေ အညော မမ အတ္တကာမော နာမ နတ္ထိ၊ တုမေ အတ္တနော သုဟဒေ ဂဟေတွာ ဒွါရန္တရေ ဌတွာ ဂဟပတိပုတ္တဿ ပါတောဝ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တဿ ခဂ္ဂေန သိသံ ဆိန္ဒယာ”တိ အတ္တနော ခဂ္ဂရတနံ အဒါသိ။ တေ “သာဓု ဒေဝ မာ ဘာသိ၊ မယံ တံ မာရေဿာ- မာ”တိ ဝတွာ နိက္ခမိတွာ “ဒိဋ္ဌာ နော ပစ္စာမိတ္တဿ ပိဋ္ဌိ”တိ ဘတ္တအမ္မဏဿ ပိဋ္ဌေ နိဿိဒိသု။ တတော သေနကော အာဟ “အဗ္ဗော ကော ဂဟပတိပုတ္တံ မာရေဿဘိ”တိ။ ဣတရေ “တုမေယေဝ အာစရိယ မာရေထာ”တိ တဿေဝ ဘာရံ ကရိံသု။

အထ နေ သေနကော ပုစ္ဆိ “တုမေ ‘ရဟဿံ နာမ အသုကဿ အသုကဿ ကထေတဗ္ဗ’န္တိ ဝဒထ၊ ကိံ ဝေါ ဧတံ ကတံ၊ ဥဒါဟု ဒိဋ္ဌံ သုတ”န္တိ။ ကတံ ဧတံ အာစရိယာတိ။ တုမေ “ရဟဿံ နာမ သဟာယကဿ ကထေတဗ္ဗ’န္တိ ဝဒထ၊ ကိံ ဝေါ ဧတံ ကတံ၊ ဥဒါဟု ဒိဋ္ဌံ သုတန္တိ။ ကတံ ဧတံ မယာတိ။ ကထေထ အာစရိယာတိ။ ဣမသ္မိံ ရဟဿေ ရညာ ဉ္စတေ ဇီဝိတံ မေ နတ္ထိတိ။ မာ ဘာယထ အာစရိယ၊ ဣမ တုမှာကံ ရဟဿဘေဒကော နတ္ထိ၊ ကထေ- ထာတိ။ သော နခေန အမ္မဏံ ကောဇ္ဇေတွာ “အတ္ထိ န ခေါ ဣမဿ ဟေဋ္ဌာ ဂဟပတိပုတ္တော”တိ အာဟ။ အာစရိယ ဂဟပတိပုတ္တော အတ္တနော ဣဿရိ- ယေန ဧဝရူပံ ဌာနံ န ပဝိသိဿတိ၊ ဣဒါနိ ယသေန မတ္တော ဘဝိဿတိ။

ကထေထ တုမှေတိ။ သေနကော တာဝ အတ္တနော ရဟဿံ ကထေန္တော အာဟ “တုမှေ ဣမသ္မိံ နဂရေ အသုကံ နာမ ဝေသိံ ဇာနာယာ”တိ။ အာမ အာစရိယာတိ။ ဣဒါနိ သာ ပညာယတိတိ။ န ပညာယတိ အာစရိယာတိ။ အဟံ သာလဝနယျာနေ တာယ သဒ္ဓိံ ပုရိသကိစ္စံ ကတွာ တဿာ ပိဋန္တနေသု လောဘေန တံ မာရေတွာ တဿာယေဝ သာဠကေန ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ အာဟရိတွာ အမှာကံ သရေ အသုကဘူမိကာယ အသုကေ နာမ ဂဗ္ဘေ နာဂဒန္တကေ လဂ္ဂေသိံ၊ ဝဋ္ဋဗ္ဗေတုံ န ဝိသဟာမိ၊ ပုရာဏဘာဝမဿ ဩလောကေမိ၊ ဧဝရူပံ အပရာဓကမ္ပံ ကတွာ မယာ ဧကဿ သဟာယကဿ ကထိတံ၊ န တေန ကဿစိ ကထိတပုဗ္ဗံ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန “သဟာယကဿ ဂုယံ ကထေတဗ္ဗ”န္တိ မယာ ကထိတန္တိ။ ပဏ္ဍိတော တဿ ရဟဿံ သာဓုကံ ဝဝတ္ထပေတွာ သလ္လက္ခေသိ။

ပုတ္တုသောပိ အတ္တနော ရဟဿံ ကထေန္တော အာဟ “မမ ဦရုယာ ကုဋ္ဌံ အတ္ထိ၊ ကနိဋ္ဌော မေ ပါတောဝ ကဋ္ဌိ အဇာနာပေတွာ တံ ခောဝိတွာ ဘေသဇ္ဇေန မက္ခေတွာ ဥပရိ ပိလောတိကံ ဒတွာ ဗန္ဓတိ။ ရာဇာ မယိ မုဒုစိတ္တော ‘ဧဟိ ပုတ္တုသ’တိ မံ ပက္ခောသိတွာ ယေဘုယျေန မမ ဦရုယာယေဝ သယတိ၊ သစေ ပန ဧတံ ရာဇာ ဇာနေယျ၊ မံ မာရေယျ။ တံ မမ ကနိဋ္ဌံ ဌပေတွာ အညော ဇာနန္တော နာမ နတ္ထိ၊ တေန ကာရဏေန ‘ရဟဿံ နာမ ဘာတု ကထေတဗ္ဗ’န္တိ မယာ ဝုတ္တ”န္တိ။ ကာမိန္ဒောပိ အတ္တနော ရဟဿံ ကထေန္တော အာဟ “မံ ကာဠပက္ခေ ဥပေါသထဒိဝသေ နရဒေဝေါ နာမ ယက္ခော ဂဏှာတိ၊ အဟံ ဥမ္ပတ္တကသုနခေါ ဝိယ ဝိရဝါမိ၊ သွာဟံ တမတ္ထံ ပုတ္တဿ ကထေသိ။ သော မမ ယက္ခေန ဂဟိတဘာဝံ ဥတွာ မံ အန္တောဂေဟဂဗ္ဘေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဒွါရံ ဝိဒဟိတွာ နိက္ခမိတွာ မမ သဒ္ဓိံ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ ဒွါရေ သမဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန ‘ရဟဿံ နာမ ပုတ္တဿ ကထေတဗ္ဗ’န္တိ မယာ ဝုတ္တ”န္တိ။ တတော တယောပိ ဒေဝိန္ဒံ ပုစ္ဆိံသု။ သော အတ္တနော ရဟဿံ ကထေန္တော အာဟ “မယာ မဏိပဟံသနကမ္ပံ” ကရောန္တေန ရညော သန္တကံ သက္ကေန ကုသရညော ဒိန္တံ သိရိပဝေသနံ မင်္ဂလမဏိရတနံ ထေနေတွာ မာတုယာ ဒိန္တံ။ သာ ကဋ္ဌိ အဇာနာပေတွာ မမ ရာဇကုလံ ပဝိသနကာလေ တံ မယံ ဒေတိ၊ အဟံ တေန မဏိနာ သိရိံ ပဝေသေတွာ ရာဇနိဝေသနံ ဂစ္ဆာမိ။ ရာဇာ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ အကထေတွာ ပဌမတရံ မယာ သဒ္ဓိံ ကထေသိ။ ဒေဝသိကံ အဋ္ဌ၊ သောဋ္ဌသ၊ ဒုတ္တိံသ၊ စတုသဋ္ဌိ ကဟာပဏေ မမ ပရိဗ္ဗယတ္တာယ

ဒေတိ။ သစေ တဿ မဏိရတနဿ ဆန္ဒဘာဝံ^၁ ရာဇာ ဇာနေယျ၊ မယံ ဇီဝိတံ နတ္ထိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန ‘ရဟဿံ နာမ မာတု ကထေတဗ္ဗ’န္တိ မယာ ဝုတ္တ”န္တိ။

မဟာသတ္တော သဗ္ဗေသမ္ပိ ဂုယံ အတ္တနော ပစ္စက္ခံ အကာသိ။ တေ ပန အတ္တနော ဥဒရံ ဗာလေတွာ အန္တံ ဗာဟိရံ ကရေန္တာ ဝိယ ရဟဿံ အညမညံ ကထေတွာ “တုမေ အပ္ပမတ္တာ ပါတောဝ အာဂစ္ဆထ၊ ဂဟပတိပုတ္တံ မာရေဿာမာ”တိ ဥဋ္ဌာယ ပက္ကမိံသု။ တေသံ ဂတကာလေ ပဏ္ဍိတဿ ပုရိသာ အာဂန္တာ အဗ္ဗဏံ ဥက္ခိပိတွာ မဟာသတ္တံ အာဒါယ ပက္ကမိံသု။ သော စာရံ ဂန္တာ နတွာ အလင်္ကရိတွာ သုဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ “အဇ္ဇ မေ ဘဂိနိ ဥဒုမ္မရဒေဝိ ရာဇဂေဟတော သာသနံ ပေသေဿတိ”တိ ဥတွာ ဒွါရေ ပစ္စာယိကံ ပုရိသံ ဌပေသိ “ရာဇဂေဟတော အာဂတံ သီဃံ ပဝေသေတွာ မမ ဒသေယျာသိ”တိ။ ဧဝံ ပန ဝတွာ သယနပိဋ္ဌေ နိပဋ္ဌိ။ တသ္မိံ ခဏေ ရာဇာပိ သယနပိဋ္ဌေ နိပဋ္ဌောဝ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏံ သရိက္ခာ “မဟောသပေဏ္ဍိတော သတ္တဝသိကကာလတော ပဋ္ဌာယ မံ ဥပဋ္ဌဟန္တော န ကိဉ္စိ မယံ အနတ္တံ အကာသိ၊ ဒေဝတာယ ပုစ္ဆိတပဉ္ဇေပိ ပဏ္ဍိတေ အသတိ ဇီဝိတံ မေ လဉ္စံ န သိယာ။ ဝေရိပစ္စာမိတ္တာနံ^၂ ဝစနံ ဂဟေတွာ ‘အသမဓုရံ ပဏ္ဍိတံ မာရေထာ’တိ ခဂ္ဂံ ဒေခန္တန အယုတ္တံ မယာ ကတံ၊ သေ့ ဒါနိ နံ ပဿိတုံ န လဘိဿာမိ”တိ သောကံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သရိရတော သေဒါ ဗုဒ္ဓိံသု။ သော သောကသမပ္ပိတော စိတ္တဿာဒံ န လဘိ။ ဥဒုမ္မရဒေဝိပိ တေန သဋ္ဌိံ ဧကသယနဂတာ တံ အာကာရံ ဒိသ္မာ “ကိ” န ခေါ မယံ ကောမိ အပရာဓော အတ္ထိ၊ ဥဒါဟု ဒေဝဿ ကိဉ္စိ သောကကာရဏံ ဥပ္ပန္နံ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ တာဝ န”န္တိ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ကိ” တုံ ပိမနောသိ ရာဇသေဋ္ဌ၊
ဦးပဒဇနိန္ဒ ဝစနံ သုဏောမ မေတံ။
ကိ” စိန္တယမာနော ဒုပ္ပနောသိ၊
နူန ဒေဝ အပရာဓော အတ္ထိ မယ”န္တိ^၃။

အထ ရာဇာ ကထေန္တော ဂါထမာဟ—

“ပဏ္ဍေ^၄ ဝဇ္ဇော မဟောသဓောတိ၊
အာဏတ္တော မေ ဝဓာယ ဘူရိပညော။
တံ စိန္တယမာနော ဒုပ္ပနောသိ၊
န ဟိ ဒေဝိ အပရာဓော အတ္ထိ တုယ”န္တိ^၅။

၁-အာနုဘာဝံ (က)

၂-ဝေရိနံ ပစ္စာမိတ္တာနံ (သျှာ)၊ ဝေရိဘေဒကာနံ ပစ္စာမိတ္တာနံ (က)

၃-ဒု ၅-၃၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၄-ပညော (သီ၊ ဣ)၊ ပညော (သျှာ)

တတ္ထ အာဏတ္တောတိ ဘဒ္ဒေ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ “မဟာသဓော မမ ပစ္စတ္တိကော”တိ ကထယိံသု၊ မယာ တထတော အဝိစိနိတွာ “ဝဓေထ န”န္တိ ဘူရိပညော ဝဓာယ အာဏတ္တော၊ တံ ကာရဏံ စိန္တယမာနော ဒုဗ္ဗနောသ္မိတိ။

တဿာ တဿ ဝစနံ သုတွာဝ မဟာသတ္တေ သိနေဟေန ပဗ္ဗတမတ္တော သောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတော သာ စိန္တေသိ “ဧကေန ဥပါယေန ရာဇာနံ အဿာသေတွာ ရညော နိဒ္ဒံ ဩက္ခမနကာလေ မမ ကနိဋ္ဌဿ သာသနံ ပဟိ-
ဏိဿာမီ”တိ။ အထ သာ “မဟာရာဇ တယာဝေတံ ကတံ ဂဟပတိပုတ္တံ မဟန္တေ ဣဿရိယေ ပတိဋ္ဌာပေန္တေန၊ တုမှေဟိ သော သေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ ဣဒါနိ ကိရ သော တုမှာကံယေဝ ပစ္စတ္တိကော ဇာတော၊ န ခေါ ပန ပစ္စတ္တိကော ဒုဒ္ဒကော နာမ အတ္ထိ၊ မာရေတဗ္ဗောပ၊ တုမှေ မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ ရာဇာနံ အဿာသေသိ။ သော ဟာဘူကသောကော နိဒ္ဒံ ဩက္ခမိ၊ ခေဝိ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆံ ပဝိသိတွာ “ဟာက မဟာသဓ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ တံ ပရိဘိဇ္ဇိံသု၊ ရာဇာ ကုဒ္ဒေါ သွေ ခွါရန္တရေ တံ ဝဓာယ အာဏာပေသိ၊ သွေ ရာဇကုလံ မာ အာဂစ္ဆေယျာသိ၊ အာဂစ္ဆန္တော ပန နဂရံ ဟတ္ထဂတံ ကတွာ သမတ္တော ဟုတွာ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ ပဏ္ဍိ လိနိတွာ မော၊ ကဿ အန္တော ပဏ္ဍိတော မောဒကံ သုတ္တေန ဝေဋ္ဌတွာ နဝဘာဓနေ ပဏ္ဍိတ သာဒေတွာ လညေတွာ အဋ္ဌစာရိ-
ကာယ ဒါသိယာ အဒါသိ “ဗုဒ္ဓံ ဘောဒကံ ဂဟေတွာ မမ ကနိဋ္ဌဿ ဒေဟိ”တိ။ သာ တထာ အဏာသိ၊ “ရတ္ထိံ ကယံ နိက္ခန္တော”တိ န ဝိန္တေတဗ္ဗံ။ ရညာ ပဌမမေဝ ဒေဝိယာ ဝရော ဝိန္တော၊ တေန န နံ ကောမိ နိဝါရေသိ။ ဗောဓိသတ္တော ပဏ္ဍာကာရံ ဂဟေတွာ နံ ဥယျာဇေသိ။ သာ ပန အာဂန္တော ဝိန္တဘာဝံ အာမရာစေသိ။ ဟသ္မိံ ဧကေ ဒေဝိ အာဂန္တော ရညာ သဋ္ဌိံ နိပဇ္ဇိ။ မဟာသတ္တောပိ မောဒကံ ဘိဇ္ဇိတွာ ပဏ္ဍိ ဝါစေတွာ တမတ္တံ ဥတွာ ကတ္တဗ္ဗ-
ကိစ္စံ ဝိစာရေတွာ သယနေ နိပဇ္ဇိ။

ဣတရေပိ စတ္တာရော ဇနာ ပါဘောဝ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ခွါရန္တရေ ဌတွာ ပဏ္ဍိတံ အပဿန္တာ ဒုဗ္ဗနာ ဟုတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တော “ကိံ ပဏ္ဍိတာ မာရိတော ဝေါ ဂဟပတိပုတ္တော”တိ ဝုတ္တေ “န ပဿာမ ဒေဝါ”တိ အာဟံသု။ မဟာသတ္တောပိ အရုဏုဂ္ဂမနေယေဝ နဂရံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ကတွာ ဣတ္ထ တတ္ထ အာရက္ခံ ဌပေတွာ မဟာဇနပရိဝုတော ရထံ အာရုပ္ပ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ရာဇဒွါရံ အဂမာသိ။ ရာဇာ သီဟပဉ္စရံ ဥဣါဋေတွာ ဗဟိ ဩလောကေန္တော အဋ္ဌာသိ။ အထ မဟာသတ္တော ရထာ ဩတရိတွာ ရာဇာနံ ဝဇ္ဇိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “သစေ အယံ မမ ပစ္စတ္တိကော

ဘဝေယျာ န မံ ဝန္တေယျာ”တိ။ အထ နံ ပက္ခောသာပေတွာ ရာဇာ အာသနေ နိသီဒိ။ မဟာသတ္တောပိ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ စတ္တာရောပိ ပဏ္ဍိတာ တတ္ထေဝ နိသီဒိ”သု။ အထ နံ ရာဇာ ကိဉ္စိ အဇာနန္တော ဝိယ “တာတ တံ ဟိယျော ဂန္တော ဣဒါနိ အာဂစ္ဆသိ၊ ကိံ မံ ပရိစ္စဇေသိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အဘိဒေါသဂတော ဒါနိ ဧဟိသိ^၁၊
 ကိံ သုတွာ ကိံ သင်္ကတေ မနော တေ။
 ကော တေ ကိမဝေါစ ဘူရိပည၊
 ဣဉ် ဝစနံ သုဏောမ မြူဟိ မေ’တ”န္တိ^၂။

တတ္ထ အဘိဒေါသဂတောတိ ဟိယျော ပဌမယာမေ ဂတော ဣဒါနိ အာဂတော။ ကိံ သင်္ကတေတိ? ကိံ အာသင်္ကတေ။ ကိမဝေါစာတိ ကိံ ရညော သန္တိကံ မာ ဂမိတိ တံ ကောစိ အဝေါစ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ တယာ မေ စတုန္တံ ပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ ဂဟေတွာ ဝဓော အာဏတ္တော၊ တေနာဟံ န ဧမိ”တိ စောဒေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ပဏှေ ဝဇ္ဈော မဟောသဓောတိ၊
 ယဒိ တေ မန္တယိတံ ဇနိန္တ ဒေါသံ။
 ဘရိယာယ ရဟောဂတော အသံသိ၊
 ဂုယံ ပါတုကတံ သုတံ မမေ’တ”န္တိ^၂။

တတ္ထ ယဒိ တေတိ ယသ္မာ^၃ တယာ။ မန္တယိတန္တိ ကထိတံ။ ဒေါသန္တိ အဘိဒေါသံ၊ ရတ္တိဘာဂေတိ အတ္တော။ ကဿ ကထိတန္တိ? ဘရိယာယ။ တံ ဟိ ဟိယျော တဿာ ဣမမတ္ထံ ရဟောဂတော အသံသိ။ ဂုယံ ပါတုကတန္တိ တဿာ ဧဝရူပံ၊ အတ္တနော ရဟသံ ပါတုကတံ။ သုတံ မမေ’တန္တိ မယာ ပနေတံ တသ္မိံ ခဏေယေဝ သုတံ။

ရာဇာ တံ သုတွာ “ဣမာယ တင်္ဂဏညေဝ သာသနံ ပဟိတံ ဘဝိဿတိ”တိ ကုဒ္ဒေါ ဒေဝိံ ဩလောကေသိ။ တံ ဥတွာ မဟာသတ္တော “ကိံ ဒေဝ ဒေဝိယာ ကုဇ္ဈထ၊ အဟံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္တံ သဗ္ဗံ ဇာနာမိ၊ ဒေဝ တုမှာကံ တာဝ ရဟသံ ဒေဝိယာ ကထိတံ ဟောတု၊ အာစရိယသေနကဿ ပုတ္တုသာဒိနံ ဝါ ရဟသံ မမ ကေန ကထိတံ၊ အဟံ ဧတေသမ္ပိ ရဟသံ

^၁ ဒ-ဒေဝိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

^၂ ကိမာသင်္ကတေတိ (သိ)၊ ကိမာသင်္ကတေတိ (သျှ)

၂-ဒ ၅-၃၄၈-ပိဋေ။

၄-ယဒါ (သျှ)

ဇာနာမိယေဝါ”တိ သေနကဿ တာဝ ရဟဿံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယံ သာလဝနသ္မိံ သေနကော၊
ပါပကမ္ပံ အကာသိ အသမ္ဘိရူပံ။
သဒိနောဝ ရဟောဂတော အသံသိ၊
ဂယံ ပါတုကတံ သုတံ မမေ’တ”န္တိ။

တတ္ထ အသမ္ဘိရူပန္တိ အသာဓုဇာတိကံ လာမကံ အကုသလကမ္ပံ အကာသိ။ ဣမသ္မိံယေဝ ဟိ နဂရေ အသုကံ နာမ ဝေသိံ သာလဝနယျာနေ ပုရိသကိစ္စံ ကတွာ တံ မာရေတွာ အလင်္ကာရံ ဂဟေတွာ တဿာယေဝ သာဓုကေန ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ အတ္တနော ဃရေ အသုကဋ္ဌာနေ နာဂဒန္တကေ လဂ္ဂေတွာ ဌပေသိ။ သဒိနောဝါတိ အယ နံ မဟာရာဇေ ကေဿ သဟာယကဿ ရဟောဂတော ဟုတွာ အက္ခာသိ၊ တမ္ပိ မယာ သုတံ။ နာဟံ ဒေဝဿ ပစ္စုတ္တိကော၊ သေနကောယေဝ။ ယဒိ တေ ပစ္စုတ္တိကေန ကမ္ပံ အတ္ထိ၊ သေနကံ ဂဏှာပေဟိတိ။

ရာဇာ သေနကံ ဩလောကေတွာ “သစ္စံ သေနကာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ တဿ ဗန္ဓနာဂါရပ္ပဝေသနံ အာဏာပေသိ။ ပဏ္ဍိတော ပုတ္တုသဿ ရဟဿံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ပုတ္တုသပုရိသဿ တေ ဇနိန္ဒ၊
ဥပ္ပန္နော ရောဂေါ အရာဇယုတ္တော။
ဘာတုစ္စ ရဟောဂတော အသံသိ၊
ဂယံ ပါတုကတံ သုတံ မမေ’တ”န္တိ။

တတ္ထ အရာဇယုတ္တောတိ မဟာရာဇေ တေဿ ကုဋ္ဌရောဂေါ ဥပ္ပန္နော၊ သော ရာဇာနံ ပုတ္တု အယုတ္တော၊ ဆုပနာနုစ္ဆရိကော န ဟောတိ။ တုမှေ စ “ပုတ္တုသဿ ဦရ မုဒုကော”တိ ယေဘုယျေန တဿ ဦရမ္ပိ နိပဇ္ဇေ၊ သော ပနေသ ဝဏဗန္ဓဝိလောတိကာယ ဖဿော ဒေဝါတိ။

ရာဇာ ကမ္ပိ ဩလောကေတွာ “သစ္စံ ပုတ္တုသ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝေသာပေသိ။ ပဏ္ဍိတော ကာမိန္ဒဿဝိ ရဟဿံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အာဗာဓော’ယံ အသတ္တိရူပေါ၊
 ကာမိန္ဒော နရဒေဝေန ဖုဋ္ဌော။
 ပုတ္တဿ ရဟောဂတော အသံသိ၊
 ဂုယံ ပါတုကတံ သုတံ မမေ’တ”န္တိ။

တတ္ထ အသတ္တိရူပေါ’တိ ယေန သော အာဗာဓေန ဖုဋ္ဌော ဥမ္မတ္တကသုနခေါ
 ဝိယဝိရဝတိ၊ သော နရဒေဝယက္ခာဗာဓော အသတ္တိဇာတိကော လာမကော၊
 ရာဇကုလံ ပဝိသိတုံ န ယုတ္တော မဟာရာဇာတိ ပဒတိ။

ရာဇာ တမ္ပိ ဩလောကေတွာ “သစ္စံ ကာမိန္ဒာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ
 ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝေသာပေသိ။ ပဏှိတော ဒေဝိန္ဒဿပိ
 ရဟဿံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“အဋ္ဌဝက်” မဏိရတနံ ဥဋ္ဌာရံ၊
 သက္ကော ဟေ အဒဒါ ပိတာမဟဿ။
 ဒေဝိန္ဒဿ ဂတံ တဒဇ္ဇ ဟတ္ထံ၊
 မာဘုဇ္ဇ ရဟောဂတော အသံသိ။
 ဂုယံ ပါဘုကတံ သုတံ မမေ’တ”န္တိ။

တတ္ထ ပိတာမဟဿာတိ တဝ ပိတာမဟဿ ကုသရာဇဿ။ တဒဇ္ဇ ဟတ္ထန္တိ
 တံ မင်္ဂလသမ္ပတံ မဏိရတနံ အဇ္ဇ ဒေဝိန္ဒဿ ဟတ္ထဂတံ မဟာရာဇာတိ။

ရာဇာ တမ္ပိ ဩလောကေတွာ “သစ္စံ ဒေဝိန္ဒာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ
 ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝေသာပေသိ။ ဧဝံ “ဗောဓိသတ္တံ
 ဝိဓိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ သဗ္ဗေပိ တေ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝိဋ္ဌာ။ ဗောဓိ-
 သက္ကော “မဟာရာဇ ဣမိနာ ကာရဏေနာဟံ အတ္တနော ဂုယံ ပရဿ န
 ကထေတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ ဝဒန္တော ပန မဟာဝိနာသံ ပတ္တာ”တိ ဝတွာ ဥတ္တရိ
 ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

“ဂုယဿံ ဟိ ဂုယမေဝ သာဓု၊
 န ဂုယဿ ပသတ္ထ’မာဝိကမ္ပံ။
 အနိပ္ပန္နတာ သဟေယျ မိရော၊
 နိပ္ပန္နောဝ ယထာသုခံ ဘဏေယျ။

န ဂုယမတ္တံ ဝိဝရေယျ၊ ရက္ခေယျ နံ ယထာ နိဓိ။
 န ဟိ ပါတုကတော သာဓု၊ ဂုယော အတ္ထော ပဇာနတာ။
 ထိယာ ဂုယံ န သံသေယျ၊ အမိတ္တဿ စ ပဏ္ဍိတော။
 ယော စာမိသေန သံဟိရော၊ ဟဒယတ္ထေနော စ ယော နရော။
 ဂုယမတ္တံ အသမ္ပုဒ္ဓိ၊ သမ္မောဓေတိ ယော နရော။
 မန္တဘောဒဘယာ တဿ၊ ဒါသဘူတော တိတိက္ခတိ။
 ယာဝန္တော ပုရိသဿ'တ္ထံ၊ ဂုယံ ဇာနန္တိ မန္တိနံ။
 တာဝန္တော တဿ ဥဗ္ဗေဂါ၊ တသ္မာ ဂုယံ န ဝိဿဇေ။
 ဝိဝိစ္စ ဘာသေယျ ဒိဝါ ရဟဿံ၊
 ရတ္ထိံ ဂိရံ နာတိဝေလံ ပမုဉ္ဇေ။
 ဥပဿုတိကာ ဟိ သုဏန္တိ မန္တိ၊
 တသ္မာ မန္တော ခိပ္ပမုပေတိ ဘောဒ"န္တိ။

တတ္ထ အမိတ္တဿ စာတိ ဣတ္ထိယာ စ ပစ္စတ္တိကဿ စ န ကထေယျ။
 သံဟိရေတိ ယော စ ယေန ကေနစိ အာမိသေန သံဟိရတိ ဥပလာပတိ သင်္ဂဟံ
 ဂစ္ဆတိ၊ တဿပိ န သံသေယျ။ ဟဒယတ္ထေနောတိ ယော စ အမိတ္တော
 မိတ္တပတိရူပကော မုခေန အညံ ကထေဝိ၊ ဟဒယေန အညံ စိန္တေတိ၊
 တဿပိ န သံသေယျ။ အသမ္ပုဒ္ဓန္တိ ပရေဟိ အညာတံ။ “အသမ္မောဓ”န္တိပိ
 ပါဌော၊ ပရေသံ ဗောဓေတုံ အယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ တိတိက္ခတိတိ တဿ
 အက္ခောသမ္ပိ ပရိဘာသမ္ပိ ပဟာရမ္ပိ ဒါသော ဝိယ ဟုတွာ အမိဝါသေတိ။
 မန္တိနန္တိ မန္တိတံ၊ မန္တိနံ ဝါ အန္တရေ ယာဝန္တော ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။
 တာဝန္တောတိ တေ ဂုယဇာနနကေ ပဋိစ္စတတ္တကာ တဿ ဥဗ္ဗေဂါသန္တာသာ
 ဥပ္ပဇန္တိ။ န ဝိဿဇေတိ န ဝိဿဇေယျ ပရံ န ဇာနာပေယျ။ ဝိဝိစ္စာတိ
 သစေ ဒိဝါ ရဟဿံ မန္တေတုကာမော ဟောတိ၊ ဝိဝိတ္တံ ဩကာသံ ကာရေတွာ
 သုပ္ပုဋ္ဌန္တဌာနေ မန္တေယျ။ နာတိဝေလန္တိ ရတ္ထိံ ရဟဿံ ကထေန္တော ပန
 အတိဝေလံ မရိယာဒါတိက္ကန္တံ မဟာသဒ္ဓိံ ကရောန္တော ဂိရံ နပ္ပမုဉ္ဇေယျ။
 ဥပဿုတိကာ ဟိတိ မန္တနဌာနံ ဥပဂန္တာ တိရောကုဋ္ဌာဒီသု ဌတွာ
 သောတာပရော၊ တသ္မာတိ မဟာရာဇေ တေန ကာရဏေန သော မန္တော
 ခိပ္ပမေဝ ဘောဒမုပါဂမိတိ။

ရာဇာ မဟာသတ္တဿ ကထံ သုတွာ “ဧတေ သယံ ရာဇဝေရိနော ဟုတွာ ပဏ္ဍိတံ မမ ဝေရိံ ကရောန္တိ”တိ ကုဋ္ဌိတွာ “ဂစ္ဆေ နေ နဂရာ နိက္ခမာပေတွာ သူလေသု ဝါ ဥတ္တာသေထ၊ သိသာနိ ဝါ တေသံ ဆိန္ဒထာ”တိ အာဏာပေသိ။ တေသု ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ စတုက္ကေ စတုက္ကေ ကသာဟိ ပဟာရသဟဿံ ဒတွာ နိယမာနေသု ပဏ္ဍိတော “ဒေဝ ဣမေ တုမှာကံ ပေါရာဏကာ အမစ္စာ၊ ခမထ နေသံ အပရာဓ”န္တိ ရာဇာနံ ခမာပေသိ။ ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “သာဓူ”တိ တေ ပက္ခောသာပေတွာ တဿေဝ ဒါသေ ကတွာ အဒါသိ။ သော ပန တေ တတ္ထေဝ ဘုဇိဿေ အကာသိ။ ရာဇာ “တေန ဟိ မမ ဝိဇိတေ မာ ဝသန္တူ”တိ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပံ အာဏာပေသိ။ ပဏ္ဍိတော “ခမထ ဒေဝ ဧတေသံ အဗ္ဗဗာလာနံ ဒေါသ”န္တိ ခမာပေတွာ တေသံ ဌာနန္တရနိ ပုန ပါကတိကာနိ ကာရေသိ။ ရာဇာ “ပစ္စာမိတ္တေသုပိ တာဝဿ ဧရေပါ မေတ္တာ ဘဝတိ၊ အညေသု ဇနေသု ကထံ န ဘဝိသာတိ”တိ ပဏ္ဍိတဿ အဘိဝိယ ပသန္ဓော အဟောသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ ဥဒ္ဓတဒါဌာ ဝိယ သပ္ပါ နိဗ္ဗိသာ ဟုတွာ ကိဉ္စိ ကထေတုံ နာသက္ခိံသု။

ပဉ္စပဏ္ဍိတပညော နိဗ္ဗိတော။

နိဗ္ဗိတာ စ ပရိဘိန္ဒကထာ။

တတော ပဋ္ဌာယ ပဏ္ဍိတောဝ ရညော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုသာသတိ။ သော စိန္တေသိ “ရညော သေတစ္ဆတ္တမတ္တမေဝ၊ ရဇံ ပန အဟမေဝ ဝိစာရေမိ၊ မယာ အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သော နဂရေ မဟာပါကာရံ နာမ ကာရေသိ၊ တဿ အနုပါကာရဉ္စ ခွါရနာလကေ အန္တရနာလကေ ဥဒကပရိခံ ကဒ္ဓမပရိခံ သုက္ခပရိခန္တိ တိဿော ပရိခါယော ကာရေသိ၊ အန္တောနဂရေ ဇိဏ္ဏဂေဟာနိ ပဋိသင်္ခရာပေသိ၊ မဟာပေါက္ခရဏိယော ကာရေတွာ တာသု ဥဒကနိဓာနံ ကာရေသိ၊ နဂရေ သဗ္ဗကောဋ္ဌာဂါရာနိ ခညဿ ပူရာပေသိ၊ ဟိမဝန္တပုဒေသတော ကုလုပကတာပသေဟိ ကုဗြူသကုမုဒဗီဇာနိ၊ အာဟရေပေသိ၊ ဥဒကနိဗ္ဗမနာနိ သောဓာပေတွာ (ကတ္ထ ရောပါပေသိ)၊ ဗဟိနဂရေပိ ဇိဏ္ဏသာလာပဋိသင်္ခရဏကမ္ပံ ကာရေသိ။ ကိံကာရဏာ? အနာဂတဘယပဋိဗာဟနတ္ထံ။ တတော တတော အာဂတဝါဏိဇကေပိ “သမ္မာ တုမှေ ကုတော အာဂတဏှာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အသုကဋ္ဌာနတော”တိ ဝုတ္တေ “တုမှာကံ ရညာ ကိံ ဝိယ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “အသုကံ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ တေသံ သမ္မာနံ ကာရေတွာ

ဥယျောဇေတွာ အတ္တနော ဧကသတေ ယောဓေ ပက္ခောသာပေတွာ “သမ္မာ မယာ ဒိန္နော ပဏ္ဍာကာရေ ဂဟေတွာ ဧကသတရာဇောနိယော ဂန္ဓာ ဣမေ ပဏ္ဍာကာရေ အတ္တနော ပိယကာမတာယ တေသံ ရာဇနံ ဒတွာ တေယေဝ ဥပဋ္ဌဟန္တာ တေသံ ကိရိယံ ဝါ မန္တံ ဝါ ဥတွာ မယံ သာသနံ ပေသေန္တာ တတ္ထေဝ ဝသထ၊ အဟံ ဝေါ ပုတ္တဒါရံပေါသေဿာမီ”တိ ဝတွာ ကေသဉ္စိ ကုဏ္ဍလေ၊ ကေသဉ္စိ ပါဒုကာယော၊ ကေသဉ္စိ ခဂ္ဂေ၊ ကေသဉ္စိ သုဝဏ္ဏမာလာ-ယော အက္ခရာနိ ဆိန္ဒိတွာ “ယဒါ မမ ကိစ္စံ အတ္ထိ၊ တဒါပညာယန္တံ”တိ အဓိ-ဋ္ဌဟိတွာ တေသံ ဟတ္ထေ ဒတွာ ပေသေသိ။ တေ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဓာ တေသံ တေသံ ရာဇနံ ပဏ္ဍာကာရံ ဒတွာ “ကေနတ္ထေနာဂတာ”တိ ပုတ္တေ “တုမှေဝ ဥပဋ္ဌာတုံ အာဂတမှာ”တိ ဝတွာ “ကုတော အာဂတတ္တာ”တိ ပုဋ္ဌာ အာဂ-တဋ္ဌာနံ အဝတွာ အညာနိ ဌာနာနိ အာစိက္ခိတွာ “တေန ဟိ သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတေ ဥပဋ္ဌဟန္တာ တေသံ အတ္တန္တရိကာ အဟေသုံ။

တဒါ ကပိလရဋ္ဌေ သင်္ခဗလကော^၁ နာမ ရာဇာ အာဝုဇာနိ သဇ္ဇာပေသိ၊ သေနံ သင်္ကမိ။ တဿ သန္တိကေ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသော ပဏ္ဍိတဿ သာသနံ ပေသေသိ “သာမိ မယံ ဣမေ ပဝတ္ထိ”^၂ “ဣဒံ နာမ ကရိဿတီ”တိ န ဇာနာမ၊ အာဝုဇာနိ သဇ္ဇာပေတိ၊ သေနံ သင်္ကမတိ၊ တုမှေ ပုရိသဝိသေသေ ပေသေတွာ ဣဒံ ပဝတ္ထိ^၃ တထတော ဇာနာထာ”တိ။ အထ မဟာသတ္ထော သုဝပေါတကံ အာမန္တေတွာ “သမ္မ ကပိလရဋ္ဌေ သင်္ခဗလကော နာမ ရာဇာ အာဝုဇာနိ သဇ္ဇာပေသိ၊ တံ တတ္ထ ဂန္ဓာ ‘ဣမံ နာမ ကရေတီ’တိ တထတော ဥတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ အာဟိဏ္ဍိတွာ မယံ ပဝတ္ထိ^၄ အာဟရာဟိ”တိ ဝတွာ မရလာဇေ ခါဒါပေတွာ မရပါနိယံ ပါယေတွာ သတပါကသဟဿပါကေဟိ တေလေဟိ ပက္ခန္တရံ မက္ခေတွာ ပါစီနသီဟပဉ္စရေ ဌတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သောပိ တတ္ထ ဂန္ဓာ တဿ ပုရိသဿ သန္တိကာ တဿ ရညော ပဝတ္ထိ^၅ တထတော ဥတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ ပရိဂ္ဂဏန္တော ကပိလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာ-လနဂရံ ပါပုဏိ။ တဒါ တတ္ထ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္ထော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ ကေဝဇ္ဇော နာမ ဗြာဟ္မဏော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုဿာသတိ ပဏ္ဍိတော ဗျုတ္တော။ သော ပစ္စုသကာလေ ပဗုဇ္ဈိတွာ ဒီပါလောကေန အလင်္ကတပုဋိ-ယတ္ထံ သိရိဂဗ္ဘံ ဩလောကေန္တော အတ္တနော မဟန္တံ ယသံ ဒိသ္မာ “အယံ မမ ယသော ကဿ သန္တကော”တိ စိန္တေတွာ “န အညဿ သန္တကော

၁-ကေဗလရဋ္ဌေ သင်္ခပါလော (သီ၊ဣ)၊ ကမ္မလရဋ္ဌေ သင်္ခဗလကော (သျှာ)

၂-အယံ ဣမေ ပဝတ္ထိ (သီ၊ဣ)

စူဠနိဗ္ဗာန်ဟူသည်။ ဧဝံရူပံ ပန ယသဒါယကံ ရာဇာနံ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အဂ္ဂ-
ရာဇာနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဟဉ္စ အဂ္ဂပုရောဟိတော ဘဝိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ
ပါတောဝ နတွာ ဘုဒ္ဓိတွာ အလင်္ကရိတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “မဟာ-
ရာဇ သုခံ သယထာ”တိ သုခသေယျံ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝုတ္တေ
ရာဇာနံ “ဒေဝ မန္တေတဗ္ဗံ အတ္ထိ”တိ အာဟ။ ဝဒ အာစရိယာတိ။ ဒေဝ
အန္တောနဂရေ ရဟော နာမ န သက္ကာ လဉ္စ၊ ဥယျာနံ ဂစ္ဆာမာတိ။ “သာဓု
အာစရိယာ”တိ ရာဇာ တေန သဗ္ဗိ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဗလကာယံ ဗဟိ
ဌပေတွာ အာရက္ခံ ကာရေတွာ ဗြာဟ္မဏေန သဗ္ဗိ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ မင်္ဂလ-
သိလာပဇ္ဇေ နိသိဒ္ဓိ။

တဒါ သုဝပေါတကောပိ တံ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ကာရဏေန၊
အဇ္ဇ ပဏ္ဍိတဿ အာစိက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဘိဗ္ဗိ သုဏိဿာမီ”တိ ဥယျာနံ ပဝိ-
သိတွာ မင်္ဂလသာလရုက္ခဿ ပတ္တန္တရေ နိသိဒ္ဓိတွာ နိသိဒ္ဓိ။ ရာဇာ “ကထေထ
အာစရိယာ”တိ အာဟ။ မဟာရာဇ တဝ ကဏ္ဍေ ဣဟော ကရောဟိ၊
စတုက္ကဏ္ဍောဝ မန္တော ဘဝိဿတိ။ သစေ မဟာရာဇ မေ ဝစနံ ကရေယျာသိ၊
သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ တံ အဂ္ဂရာဇာနံ ကရေဒိတိ။ သော မဟာဗဟုကာယ
တဿ ဝစနံ သုတွာ သောမနဿပုဏ္ဏော ဟုတွာ “ကထေထ အာစရိယ၊
ကရိဿာမိ တေ ဝစနံ”န္တိ အာဟ။ ဒေဝ မယံ သေနံ သင်္ကရိတွာ ပဌမံ
ခုဒ္ဒကနဂရံ ရုတ္တိတွာ ဂဏိဿာမ၊ အဟဉ္စိ စူဠဉ္စါရေန နဂရံ ပဝိသိတွာ
ရာဇာနံ ဝက္ခာမိ “မဟာရာဇ တဝ ယုဠေန ကိဉ္စ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ အမှာကံ
ရညော သန္တကော ဟောဟိ၊ တဝ ရဉ္စ တဝေဝ ဘဝိဿတိ၊ ယုဠန္တော ပန
အမှာကံ ဗလဝါဟနဿ မဟန္တတာယ ဧကန္တေန ပရာဇိဿသီ”တိ။ သစေ
မေ ဝစနံ ကရိဿတိ၊ သင်္ကရိဿာမ နံ။ နော စေ၊ ယုဠိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ
ပါပေတွာ ဒွေ သေနာ ဂဟေတွာ အညံ နဂရံ ဂဏိဿာမ၊ တတော အညန္တိ
ဧတေနပါယေန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဉ္စ ဂဟေတွာ “ဇယပါနံ ပိဝိဿာမာ”တိ
ဝတွာ ဧကသတရာဇာနော အမှာကံ နဂရံ အာနေတွာ ဥယျာနေ အာပါန-
မဏ္ဍပံ ကာရေတွာ တတ္ထ နိသိန္တေ ဝိသမိဿကံ သုရံ ပါယေတွာ သဗ္ဗေပိ တေ
ရာဇာနော ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ဧကသတရာဇာနောသု ရဉ္စ အမှာကံ
ဟတ္ထဂတံ ကရိဿာမ။ ဧဝံ တံ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အဂ္ဂရာဇာ ဘဝိဿသိတိ။
သောပိ “သာဓု အာစရိယ ဧဝံ ကရိဿာမီ”တိ ဝဒတိ။ မဟာရာဇ
စတုက္ကဏ္ဍော မန္တော နာမ၊ အယဉ္စိ မန္တော န သက္ကာ အညေန ဇာနိတုံ၊

တသ္မာ ပပဉ္စိ အကတွာ သီသံ နိက္ခမထာတိ။ ရာဇာ တုဿိတွာ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ။

သုဝပေါတကော တံ သုတွာ တေသံ မန္တပရိယောသာနေ သာခါယံ ဩလမ္ပကံ ဩတာရေန္တော ဝိယ ကေဝဇ္ဇဿ သီသေ ဆကဏပိဏ္ဍိ ပါတေတွာ “ကိမေတ”န္တိ မုခံ ဝိဝရိတွာ ဥဉ္စ ဩလောကေန္တဿ အပရဒ္ဓိ မုခေ ပါတေတွာ “ကိရိ ကိရိ”တိ သဒ္ဓံ ဝိရဝန္တော^၁ သာခတော ဥပ္ပတိတွာ “ကေဝဇ္ဇ တံ စတုက္ကဏ္ဍမန္တောတိ မညသိ၊ ဣဒါနေဝ ဆက္ကဏ္ဍော ဇာတော၊ ပုန အဋ္ဌကဏ္ဍော ဘဝိတွာ အနေကသတကဏ္ဍောပိ ဘဝိဿတိ”တိ ဝတွာ “ဂဏှထ ဂဏှထာ”တိ ဝဒန္တာနညေဝ ဝါတဝေဂေန မိထိလံ ဂန္တော ပဏ္ဍိတဿ နိဝေသနံ ပါဝိသိ။ တဿ ပန ဣဒံ ဝတ္ထံ—သစေ ကုတောစိ အာဘတသာသနံ ပဏ္ဍိတဿေဝ ကထေတဉ္စ ဟောတိ၊ အထဿ အံသကူဠေ ဩတရတိ၊ သစေ အမရာဒေဝိယာပိ သောတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဥစ္စရေ ဩတရတိ၊ သစေ မဟာဇနေန သောတဉ္စ၊ ဘူမိယံ ဩတရတိ။ တဒါသော ပဏ္ဍိတဿ အံသကူဠေ ဩတရိ၊ တာယသညာယ “ရဟဿေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ မဟာဇနော ပဋိက္ကမိ။ ပဏ္ဍိတော တံ ဂဟေတွာ ဥပရိပါသာဒတလံ အဘိရုယ “ကိ”တေ ဟာတ ဒိဋ္ဌံ သုတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ သော “အဟံ ဒေဝ သကလဇမ္ပဒီပေ ဝိစရန္တော အညဿ ရညော သန္တိကေ ကိဉ္စိ ဂုပ္ပံ^၂ န ပဿာမိ၊ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ပန စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ ပုရောဟိတော ဝေဝဇ္ဇော နာမ ဗြာဟ္မဏော ရာဇာနံ ဥယျာနံ နေတွာ စတုက္ကဏ္ဍမန္တံ ဂဏှိ။ အသာဟံ သာခန္တရေ နိသီဒိတွာ တေသံ မန္တံ သုဏ်တွာ မန္တပရိယောသာနေ တဿ သီသေ စ မုခေ စ ဆကဏပိဏ္ဍိ ပါတေတွာ အာဂတောမ္ပိ”တိ ဝတွာ သဉ္စ ကထေသိ။ “ရညာ သမ္ပုဋိန္ဒြိတ”န္တိ ဂုတ္တေ “သမ္ပုဋိန္ဒြိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။

အထဿ ပဏ္ဍိတော ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ သက္ကာရံ ကရိတွာ တံ မုဒုပစ္စတ္တရဏေ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေ သုဠ၊ သယာပေတွာ “ကေဝဇ္ဇော မမ မဟောသဿ ပဏ္ဍိတဘာဝံ န ဇာနာတိ မညေ၊ အဟံ န ဒါနိဿ မန္တဿ မတ္ထကံ ပါပုဏ်တုံ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ နဂရတော ဒုဂ္ဂတကုလ္လာနိ နိဟရာပေတွာ ဗဟိ နိဝါသာပေသိ၊ ရဋ္ဌဇေနပဒဒ္ဓါရဂါမေသု သမိဒ္ဓါနိ ဣဿရိယကုလ္လာနိ အာဟရိတွာ အန္တောနဂရေ နိဝါသာပေသိ၊ ဗဟံ နေဓညံ^၃ ကာရေသိ။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တောပိ ကေဝဇ္ဇဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ သေနင်္ဂပရိဂုတော ဂန္တော ဧကံ ခုဒ္ဒကနဂရံ ပရိက္ခိပိ။ ကေဝဇ္ဇောပိ ဂုတ္တနယေနေဝ

တတ္ထ ပဝိသိတွာ တံ ရာဇာနံ သညာပေတွာ အတ္တနော သန္တကမကာသိ။
 ဒွေ သေနာ ဧကတော ကတွာ တတော အညံ နဂရံ ရုက္ခတိ။ ဧတေန-
 ပါယေန ပဋိပါဠိယာ သဗ္ဗာနိ တာနိ နဂရာနိ ဂဏှိ။ ဧဝံ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော
 ကေဝဇ္ဇဿ ဩဝါဒေ ဌိတော ဌပေတွာ ဝေဒေဟရာဇာနံ သေသရာဇာနော
 သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အတ္တနော သန္တကေ အကာသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ပန ဥပ-
 နိက္ခိတ္တကပုရိသာ “စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တေန ဧတ္တကာနိ နဂရာနိ ဂဟိတာနိ၊ အပ္ပ-
 မတ္တော ဟောတူ”တိ နိစ္စံ သာသနံ ပဟိဏိံသု။ သောပိ တေသံ “အဟံ
 ဣဓ အပ္ပမတ္တော ဝသာမိ၊ တုမှေပိ အနုက္ကဏန္တာ အပ္ပမတ္တာ ဟုတွာ ဝသ-
 ထာ”တိ ပဋိပေသေသိ။

စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော သတ္တဒိဝသသတ္တမာသာမိကေဟိ သတ္တသံဝစ္ဆရေဟိ
 ဝိဒေဟရဇ္ဇံ ဝဇ္ဇေတွာ သေသံ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ကေဝဇ္ဇံ
 အာဟ “အာစရိယ မိထိလာယံ ဝိဒေဟရဇ္ဇံ ဂဏှာမာ”တိ။ “မဟာရာဇ
 မဟောသဝေဏှိတဿ ဝသနနဂရေ ရဇ္ဇံ ဂဏှိတုံ န သက္ခိဿာမ။ သော ဟိ
 ဧဝံ ဉာဏသမ္ပန္နော ဧဝံ ဥပါယကုသလော”တိ သော ဝိတ္တာရေတွာ
 စန္ဒမဏ္ဍလံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ မဟောသဓဿ ဂုဏေ ကထေသိ။ အယဉ္ဇိ
 သသမ္ဗိ ဥပါယကုသလောဝ၊ တသ္မာ “မိထိလနဂရံ နာမ ဒေဝ အပ္ပမတ္တကံ၊
 သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဇ္ဇံ အမှာကံ ပဟောတိ၊ ကိံ နော ဧတေနာ”တိ
 ဥပါယေနေဝ ရာဇာနံ သညာတွာပေသိ။ သေသရာဇာနောပိ “မယံ မိထိလ-
 ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာဝ ဇယပါနံ ပိဝိဿာမာ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေဝဇ္ဇော ဧတပိ
 နိဝါရေတွာ “ဝိဒေဟရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ကိံ ကရိဿာမ၊ သောပိ ရာဇာ
 အမှာကံ သန္တကောဝ၊ တသ္မာ နိဝတ္တထာ”တိ တေ ဥပါယေနေဝ ဗောဓေသိ။
 တေ တဿ ဝစနံ သုတ္တာ နိဝတ္တိံသု။ မဟာသတ္တဿ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ
 သာသနံ ပေသယိံသု “ဗြဟ္မဒတ္တော ကေသတရာဇပရိပုတော မိလိလံ
 အာဂစ္ဆန္တောဝ နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော နဂရမေဝ ဂတော”တိ။ သောပိ
 တေသံ “ဣတော ပဋ္ဌာယ တဿ ကိရိယံ ဇာနန္တူ”တိ ပဋိပေသေသိ။ ဗြဟ္မ-
 ဒတ္တောပိ ကေဝဇ္ဇေန သဌိံ “ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿာမိ”တိ မန္တေတွာ “ဇယပါနံ
 ပိဝိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ ဥယျာနံ အလင်္ကရိတွာ စာဋိသတေသု စာဋိ-
 သဟဿေသု သုရံ ဌပေထ၊ နာနာဝိဓာနိ စ မစ္ဆမံသာဒီနိ ဥပနေထာ”တိ
 သေဝကေ အာဏာပေသိ။ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ တံ ပဝတ္တိံ ပဏှိတဿ
 အာရောစေသုံ။ ဧတ ပန “ဝိသေန သုရံ ယောဇေတွာ ရာဇာနော မာရေ-
 တုကာမော”တိ န ဇာနိံသု။ မဟာသတ္တော ပန သုဝပေါတကဿ သန္တိကာ

သုတတ္တာ တထတော ဇာနိတွာ “နေသံ သုရာပါနဒိဝသံ တထတော ဇာနိတွာ မမ ပေသေထာ”တိ ပဋိသာသနံ ပေသေသိ။ တေ တထာ ကရိံသု။

ပဏ္ဍိတော “မာဒိသေ ရေမာနေ ဧတ္တကာနံ ရာဇုနံ မရဏံ အယုတ္တံ၊ အဝဿယော နေသံ ဘဝိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ သဟဇာတံ ယောဓေသဟဿံ ပက္ခောသာပေတွာ “သမ္မာ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော ကိရဥယျာနံ အလင်္ကာရာပေတွာ ဧကသတရာဇပရိဝုတော သုရံ ပါတုကာမော၊ တုမေ တတ္ထ ဂန္ဓာ ရာဇုနံ အာသနေသု ပညတ္တေသု ကိသ္ဗိန္ဒိ အနိသိန္ဓေယေဝ ‘စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ အနန္တရံ မဟာရဟံ အာသနံ အမှာကံ ရညောဝ ဒေထာ’တိ ဝဒန္တာ ဂဟေတွာ တေသံ ပုရိသေဟိ ‘တုမေ ကဿ ပုရိသာ’တိ ဝုတ္တေ ‘ဝိဒေဟရာဇဿာ’တိ ဝဒေယျာယ။ တေ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ‘မယံ သတ္တဒိဝသသတ္တမာသာဓိကောနိ သတ္တဝဿာနိ ရဇံ ဂဏန္တာ ဧကဒိဝသမ္ပိ ဝိဒေဟရာဇာနံ နှံ ပဿာမ၊ ကိံ ရာဇာ နာမေသ၊ ဂစ္ဆထ ပရိယန္တေ အာသနံ ဂဏထာ’တိ ဝဒန္တာ ကလဟံ ကရိဿန္တိ။ အထ တုမေ ‘ဌပေတွာ ဗြဟ္မဒတ္တံ အညော အမှာကံ ရညော ဥတ္တရိတရော ဣဓ နတ္ထိ’တိ ကလဟံ ဝဇေတွာ အမှာကံ ရညော အာသနမတ္တမ္ပိ အလဘန္တာ ‘န ဒါနိ ဝေါ သုရံ ပါတုံ မစ္ဆမံသံ ခါဒိတုံ ဒဿာမာ’တိ နဒန္တာ ဝဂန္တာ မဟာဃောသံ ကရေန္တာ တေသံ သန္တာသံ ဇနေန္တာ မဟန္တေဟိ လေဉ္စဒဏ္ဍေဟိ” သဗ္ဗစာဋိယော ဘိန္တိတွာ မစ္ဆမံသံ ပိပ္ပကိရိတွာ အပရိဘောဂံ ကတွာ ဇဝေန သေနာယ အန္တရံ ပဝိသိတွာ ဒေဝနဂရံ ပဝိဋ္ဌာ အသုရာ ဝိယ ဥလ္လောဠံ ဥဋ္ဌာပေတွာ ‘မယံ မိထိလနဂရေ မဟောသဓပဏ္ဍိတဿ ပုရိသာ၊ သက္ကောန္တာ အမေ ဂဏထာ’တိ တုမှာကံ အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ အာဂစ္ဆထာ”တိ ပေသေသိ။ တေ “သာဓု”တိ တသဿ ဝစနံ သမ္ပုဋိန္တိတွာ ဝန္တိတွာ သန္ဓဒ္ဓပဉ္စာဝုဇော နိက္ခမိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ နန္ဒနဝနမိဝ အလင်္ကာတဥယျာနံ ပဝိသိတွာ သမုဿိတသေတစ္ဆေတ္တေ ဧကသတရာဇပလ္လင်္ဂေ အာဒိံ ကတွာ အလင်္ကာတပ္ပဋိယတ္တံ သိရိဝိဘဝံ ဒိသ္မာ မဟာသတ္တေန ဝုတ္တနိယာမေနေဝ သမ္ပံ ကတွာ မဟာဇနံ သင်္ခေါဘေတွာ မိထိလာဘိမုခါ ပက္ကမိံသု။ ရာဇပုရိသာပိ တံ ပဝတ္ထိံ တေသံ ရာဇုနံ အာရောစေသုံ။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တောပိ “ဝေရူပဿ နာမ မေ ဝိသယောဂဿ အန္တရာယော ကတော”တိ ကုဇ္ဈိ။ ရာဇာနောပိ “အမှာကံ ဇယပါနံ ပါတုံ နာဒါသိ”တိ ကုဇ္ဈိံသု။ ဗလကာယာပိ “မယံ အမူလကံ သုရံ ပါတုံ န လဘိမှာ”တိ ကုဇ္ဈိံသု။

စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော တေ ရာဇာနော အာမန္တေတွာ “ဧေ ဘော မိထိလံ ဂန္ဓာ ဝိဒေဟရာဇဿ ခဂ္ဂေန သီသံ ဆိန္ဒိတွာ ပါဒေဟိ အက္ကမိတွာ နိသိန္ဓာ ဇယပါနံ ပိဝိဿာမ၊ သေနံ ဂမနသဇ္ဇံ ကရေတော”တိ ဝတွာ ပုန ရဟောဂတော ကေဝလဿပိ တေမတ္ထံ ကထေတွာ “အမှာကံ ဝေရူပဿ မန္တဿ အန္တရာယကရံ ပစ္စာမိတ္ထံ ဂဏိဿာမ၊ ကေသတရာဇနံ အဋ္ဌာရသ- အက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ ပရိဝုတာ ဂစ္ဆာမ၊ ဧေ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ ဗြာဟ္မဏော အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝေန စိန္တေသိ “မဟောသဓ- ပဏ္ဍိတံ ဇိနိတုံ နာမ န သက္ကာ၊ အမှာကံယေဝ လဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ နိဝတ္တာပေဿာမိ န”န္တိ။ အထ နံ ဝေမာဟ “မဟာရာဇ န သေ ဝိဒေဟ- ရာဇဿ ထာမော၊ ပဟောသာပဏ္ဍိတဿ သံဝိဓာနမေတံ၊ မဟာနုဘာဝေါ ပနေသ၊ တေန ရက္ခိဘာ မိထိလာ သီဟရက္ခိဘဂဟာ ဝိယ န သက္ကာ ကေနစိ ဂဟေတုံ၊ ကေဝလံ အမှာကံ လဇ္ဇနကံ ဘဝိဿတိ၊ အလံ တတ္ထ ဂမနေနာ”တိ။ ရာဇာ ပန ခုတ္တိယမာနေန ဣဿရိယမဒေန မတ္တော ဟုတွာ “ကိံ သော ကရိဿတိ”တိ ဟော ကေသတရာဇပရိဝုတော အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ သဗ္ဗိံ နိက္ခမိ။ ကေဝလောပိ အတ္တနော ကထံ ဂဏှာပေတုံ အသုပ္ပောန္တော “အေလာ” ပစ္စနိကဝုတ္တိ နာမ အယုတ္တော”တိ တေန သဗ္ဗိံယေဝ နိက္ခမိ။ တေပံ ယောဇော ကေရတ္တေနဝ မိထိလံ ပတွာ အတ္တနာ ကဘကိစ္စံ ပဏ္ဍိတဿ ကထသိံသု။ ပဌမံ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာပိဿ သာသနံ ပဟိဏိံသု။ “စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော ဝိဒေဟရာဇာနံ ဂဏိဿာမိ”တိ ကေသတ- ရာဇပရိဝုတော အာဝုတ္တိ၊ ပဏ္ဍိတော အပ္ပမတ္တော ဟောတု၊ အဇ္ဇ အသုက- ဌာနံ နာမ အာဂတော၊ အဇ္ဇ အသုကဌာနံ၊ အဇ္ဇ နဂရံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ပဏ္ဍိတဿ နိဗ္ဗိံ ပေသေန္တိယေဝ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္တော အပ္ပမတ္တော အဟောသိ။ ဝိဒေဟရာဇာ ပန “ဗြဟ္မဒတ္တော ကိရ ဣမံ နဂရံ ဂဟေတုံ အာဂစ္ဆတိ”တိ ပရဗြုဓဿာသေန အသောသိ။

အထ ဗြဟ္မဒတ္တော အပ္ပပဒေါသယေဝ ဥက္ကာသတသဟဿေန မာရိယ- မာနေန အာဂန္ဓာ သကလနဂရံ ပရိဝါရေသိ၊ အထ နံ ဟတ္ထိပါကာရရထ- ပါကာရာဒိဟိ ပရိက္ခိပါပေတ္တာ တေသု တေသု ဌာနေသု ဗလဂုမ္ဘံ ဌပေသိ။ မနုဿာ ဥန္တာဒေန္တာ အပ္ပေါဇ္ဇန္တာ သေဌေန္တာ နစ္စန္တာ ဂဇ္ဇန္တာ တဇ္ဇန္တာ မဟာသောသံ ကရေန္တာ အဋ္ဌိသု။ ပိပေါဘာသေန ခေဝ အလင်္ကာရေဘာ- သေန စ သကလသတ္တယောဇနိကာ မိထိလာ ကောဘာသာ အဟောသိ။

ဟတ္ထိအဿရထတူရိယာနံ သဗ္ဗေန ပထဝိယာ ဘိဇ္ဇနကာလောဝိယ အဟောသိ။
စက္ကာရော ပဏ္ဍိတာ ဥလ္လောဋ္ဌသဒ္ဓိ သုတွာ အဇာနန္တာ ရညော သန္တိကံ
ဂန္တာ “မဟာရာဇ ဥလ္လောဋ္ဌသဒ္ဓေါ ဇာတော၊ န ခေါ ပန မယံ ဇာနာမ၊
ကိ” နာမေတံ၊ ဝိမံသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတွာ ရာဇာ “စူဠနိ-
မြဟ္မဒတ္တော န ခေါ အာဂတော ဘဝေယျာ”တိ သီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ
ဩလောကေန္တော တဿာဂမနဘာဝံ ဥတွာ ဘိတတသိတော “နတ္ထိ အမှာကံ
ဇိဝိတံ၊ သဗ္ဗေ နော ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေဿတိ”တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ သလ္လ-
ပန္တော နိသီဒိ။ မဟာသတ္တော ပန တဿာဂတဘာဝံ ဥတွာ သီဟော
ဝိယ အဆန္တိတော သကလနဂရေ အာရက္ခံ သံဝိဒဟိတွာ “ရာဇာနံ အဿာ-
သေဿာမိ”တိ ရာဇနိဝေသနံ အဘိရုဟိတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ
ဒိသ္မာဝ ပဋိလဒ္ဓဿာသော ဟုတွာ “ဌပေတွာ မမ ပုတ္တံ မဟောသပေဏ္ဍိတံ
အညော မံ ဣမမှာ ဒုက္ခာ မောစေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ”တိ စိန္တေတွာ
တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော အာဟ—

၅၉၀။ “ပဉ္စာလော သဗ္ဗသေနာယ၊ မြဟ္မဒတ္တော’ယ’မာဂတော”။
သာ’ယံ ပဉ္စာလိယာ သေနာ၊ အပ္ပမေလျော’မဟောသမ။

၅၉၁။ ဝိထိမတိ ပတ္တိမတိ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါမကောဝိဒါ။
ဩဟာရိနိ သဒ္ဓဝတိ၊ ဘေရိသင်္ခပ္ပဗောဓနာ။

၅၉၂။ လောဟဝိဇ္ဇာလင်္ကာရာဘာ၊ ဓဇိနိ ဝါမရောဟိနိ။
သိပ္ပိယေဟိ သုသမ္ပန္နာ၊ သူရေဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။

၅၉၃။ ဒသေ’တ္ထ ပဏ္ဍိတာ အာဟု၊ ဘူရိပညာ ရဟောဂမာ။
မာတာ ကောဒသိ ရညော၊ ပဉ္စာလိယံ ပဿာသတိ။

၅၉၄။ အထေ’တ္ထေ’ကသတံ ခဏျာ၊ အနုယန္တာ ယသဿိနော။
အတ္ထိန္နရဋ္ဌာ ဗျထိတာ၊ ပဉ္စာလိယံ ဝသံ ဂတာ။

၅၉၅။ ယံဝဒါ တက္ကရာ ရညော၊ အကာမာ ပိယဘာဏိနော။
ပဉ္စာလ’မနုယာယန္တိ၊ အကာမာ ဝသိနော ဂတာ။

၅၉၆။ တာယ သေနာယ မိထိလာ၊ တိသန္တိပရိဝါရိတာ။
ရာဇဓာနိ ဝိဒေဟာနံ၊ သမန္တာ ပရိခညတိ။

၁-မြဟ္မဒတ္တော သမာဂတော၊ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅၉၇။ ဥဒ္ဓံ တာရကဇာတာဝ၊ သမန္တာ ပရိဝါရိတာ။
မဟောသမ ဝိဇာနာဟိ၊ ကထံ မောက္ခော ဘာဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗသေနာယာတိ သဗ္ဗာယ ဧကသတရာဇနာယိကာယ^၁ အဋ္ဌာရသ-
အက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ သဒ္ဓိ^၂ အာဂတော ကိရ တာတာတိ ဝဒတိ။
ပဉ္စာလိယာတိ ပဉ္စာလရညော သန္တကာ။ ဝိသိမတိတိ ဝိသိယာ^၃ အာနိတေ
ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တေန ဝဗုကိဂဏေန^၄ သမန္တာဂတာ။
ပတ္တိမတိတိ ပဒသဉ္စရေန ဗလကာယေန သမန္တာဂတာ။ သဗ္ဗသင်္ခါမ-
ကောဝိဒါတိ သဗ္ဗသင်္ခါမေ ကုသလာ။ ဩဟာရိနိတိ ပရသေနာယ အန္တရံ
ပဝိသိတွာ အပညာယန္တာဝ ပရသိသံ အာဟရိတုံ သမတ္တာ။ သဒ္ဓဝတိတိ ဒသဟံ
သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တာ။ ဘေရိသင်္ခပ္ပမောဓနာတိ “ဧဝ ယာထ ယုဇ္ဈထာ”တိ-
အာဒိနိ တတ္ထ ဝစီဘေဒေန ဇာနာပေတုံ န သက္ကာ၊ တာဒိသာနိ ပနေတ္ထ
ကိစ္စာနိ ဘေရိသင်္ခသဒ္ဓေဟေဝ^၅ မောဓေန္တိတိ ဘေရိသင်္ခပ္ပမောဓနာ။ လောဟ-
ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရာဘာတိ^၆ ဧတ္ထ လောဟဝိဇ္ဇာတိ လောဟသိပ္ပါနိ။ သတ္တရတန-
ပဋိမဏ္ဍိတာနံ ကဝစစမ္ပဇာလိကာသိသကရေဏိကာဒိနံ တေ နာမံ။ အလင်္ကာ-
ရာတိ ရာဇမဟာမတ္တာဒိနံ အလင်္ကာရာ။ တသ္မာ လောဟဝိဇ္ဇာဟိ ဧဝ
အလင်္ကာရေဟိ စ ဘာသတိတိ လောဟဝိဇ္ဇာလင်္ကာရာဘာတိ အယမေတ္ထ
အတ္ထော။ ဓဇိနိဘိ^၇ သုဝဏ္ဏာဒိပဋိမဏ္ဍိတေဟိ နာနာဝတ္ထသမုဇ္ဈလေဟိ ရထာ-
ဒိသု သမုဿိတဓဇေဟိ သမန္တာဂတာ။ ဝါမရေဟိနိတိ ဟတ္ထိ စ အဿေ စ
အာရောဟန္တာ ဝါမပဿေန အာရောဟန္တိ၊ တေန^၈ “ဝါမရေဟိနိ”တိ ဝုနန္တိ၊
တေဟိ သမန္တာဂတာ၊ အပရိမိတဟတ္ထိအဿသမာကိဏ္ဍာတိ အတ္ထော။ သိပ္ပိ-
ယေဟိတိ ဟတ္ထိသိပ္ပအဿသိပ္ပါဒိသု အဋ္ဌာရသသု သိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိ^၉ ပတ္တေဟိ
သုဋ္ဌ၊ သမန္တာဂတာ သုသမာကိဏ္ဍာ။ သူရေဟိတိ တာတ သော ကိရ သေနာ
သိဟသမာနပရက္ကမေဟိ သူရယောဓေဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။

အာဟူတိ ဒသ ကိရေတ္ထ သေနာယ ပဏ္ဍိတာတိ ဝဒန္တိ။ ဘူရိပညာတိ
ပထဝိသမာယ ဝိပုလဿ ပညာယ သမန္တာဂတာ။ ရဟောဂမာတိ ရဟော
ဂမနသီလာ ရဟော နိသိဒိတွာ မန္တနသီလာ။ တေ ကိရ ဧကဟဒ္ဒိဟံ စိန္တေတုံ
လဘန္တာ ပထဝီ^၁ ပရိဝတ္တေတုံ အာကာသေ ဂဏှိတုံ^၂ သမတ္တာ။ ကောဝသိတိ

၁-ဧကသတရာဇနာယိကာ(ဣ)

၂-ဝဗုကိဂဏေန(သီ၊ သျာဣ)

၃-လောဟဝိဇ္ဇာ အလင်္ကာရာ(သျာ၊ ဣ၊ က)

၄-တေ(သီ၊ သျာ)

၅-ဝိသိမတိတိ ဝိသိယာ(သီ၊ ဣ)၊ ဝိသိမတိတိ ဝိသိယာ(သျာ)

၆-ဘေရိသင်္ခသင်္ခသညာဏေနေဝ(သီ၊ ဣ)

၇-ဇေနိတိ(သျာ၊ ဣ)

၈-ဂဏှိ ကာတုံ(သီ၊ ဣ)၊ သဏှိတုံ(သျာ)

တေဟိ ကိရ ပဏ္ဍိတေဟိ အတိရေကတရပညာ ပညာလရညော မာတာ။ သာ
တေသံ ကောဒသိ ဟုတွာ ပညာလိယံ သေနံ ပဿာသတိ အနုသာသတိ။

ကေဒိဝသံ ကိရေကော ပုရိသော ဧကံ တဏှုလနာဠိဉ္စ ပုဋကဘတ္တဉ္စ
ကဟာပဏသဟဿဉ္စ ဂဟေတွာ “နဒိ” တရိဿာမိ”တိ ဩတိဏ္ဍော နဒိမဇ္ဈံ
ပတွာ တရိတုံ အသက္ကောန္တော တိရေ ဌိတေ မနဿေ ဝေမာဟ “အန္တော မမ
ဟတ္ထေ ကော တဏှုလနာဠိ ပုဋကဘတ္တံ ကဟာပဏသဟဿဉ္စ အတ္ထိ၊ ဣတော
ယံ မယံ ရုစ္စတိ၊ တံ ဒဿာမိ။ ယော သက္ကောတိ၊ သော မံ ဥတ္တာရေတူ”တိ။
အထေကော ထာမသမ္ပန္နော ပုရိသော ဂါဠိ နိဝါသေတွာ နဒိ” ဩဂါဟေတွာ
တံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပရတိရံ ဥတ္တာရေတွာ “ဒေဟိ မေ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ
အာဟ။ သော တဏှုလနာဠိ ဝါ ပုဋကဘတ္တံ ဝါ ဂဏှာဟိတိ။ သမ္ပ အဟံ
ဇီဝိတံ အဂဏေတွာ တံ ဥတ္တာရေသိ။ န မေ ဧတေဟိ အတ္ထော၊ ကဟာပဏံ
မေ ဒေဟိတိ။ အဟံ “ဣတော မယံ ယံ ရုစ္စတိ၊ တံ ဒဿာမိ”တိ အဝစံ၊ ဣဒါနိ
မယံ ယံ ရုစ္စတိ၊ တံ ဒဗ္ဗိ၊ ဣန္ဒန္တော ဂဏှာဟိ။ သော သမိပေ ဌိတဿ ကေဿ
ကထေသိ။ သောပိ တံ “ဧသံ အတ္တနော ရုစ္စနကံ တဝ ဒေတိ၊ ဂဏှာ”တိ
အာဟ။ သော “အဟံ န ဂဏှိဿာမိ”တိ တံ အာဒါယ ဝိနိစ္ဆယံ ဂန္တော
ဝိနိစ္ဆယာမစ္စာနံ အာရောစေသိ။ တေပိ သဗ္ဗံ သုတွာ တထေဝါဟံသု။ သော
တေသံ ဝိနိစ္ဆယေန အတုဋ္ဌော ရညော သန္တိကံ ဂန္တော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။
ရာဇာပိ ဝိနိစ္ဆယာမစ္စေ ပက္ခောသာပေတွာ တေသံ သန္တိကေ ဥဘိန္တံ ဝစနံ
သုတွာ ဝိနိစ္စိတုံ အဇာနန္တော အတ္တနော ဇီဝိတံ ပဟာယ နဒိ” ဩတိဏ္ဍံ
ပရဇ္ဇာပေသိ။

တသ္မိံ ခဏေ ရညော မာတာ စလာကဒေဝီ နာမ အဝိဒူရေ နိသိန္နာ
အဟောသိ။ သာ ရညော ဒုဗ္ဗိနိစ္စိတဘာဝံ ဥတွာ “တာတ ဣမံ အနံ ဥတွာဝ
သုဠ၊ ဝိနိစ္စိတ”န္တိ အာဟ။ အမ္ပ အဟံ ဧတ္တကံ ဇာနာမိ။ သစေ တုမေ
ဥတ္တရိတရံ ဇာနာယ၊ တုမေဝ ဝိနိစ္စိနထာတိ။ သာ “ဧဝံ ကရိဿာမိ”တိ
ဝတွာ တံ ပုရိသံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဧဟိ တာတ တဝ ဟတ္ထဂတာနိ
တိဏိပိ ဘူမိယံ ဌပေဟိ”တိ ပဋိပါဠိယာ ဌပါပေတွာ “တာတ တံ ဥဒကေ
ဝုယုမာနော ဣမဿ ကိ” ကထေသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣဒံ နာမယျေ”တိ ဝုတ္တေ
“တေန ဟိ တဝ ရုစ္စနကံ ဂဏှာ”တိ အာဟ။ သော သဟဿတ္ထဝိကံ
ဂဏှိ။ အထ နံ သာ ထောက် ဂတကာလေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ
သဟဿံ တေ ရုစ္စတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ရုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တေ “တာတ တယာ

‘ဣတော’ ဟံ မယံ ရုစ္စတိ၊ တံ ဒဿံမီ’တိ ဣမဿ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဝုတ္တံ ဒေဝီ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ဣမံ သဟဿံ ဧတဿ ဒေဝီ”တိ ဝတွာ ဒါပေသိ။ သော ရောဒန္တော ပရိဒေဝန္တော အဒါသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ရာဇာ အမစ္စာ စ တုဿိတွာ သာဓုကာရံ ပဝတ္တယိံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿာ ပဏ္ဍိတဘာဝေါ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဠော ဇာတော။ တံ သန္ဓာယ ဝိဒေဟရာဇာ “မာတာ ကောဒသီ ရညော”တိ အာဟ။

ခဏှာတိ ခတ္တိယာ။ အန္တိန္ဒရဋ္ဌာတိ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တေန အန္တိန္ဒိတွာ ဂဟိတရဋ္ဌာ။ ဗျထိတာတိ မရဏဘယဘိတာ အညံ ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ အပဿန္တာ။ ပဉ္စာလိယံ ဝံသံ ဂတာတိ ဧတဿ ပဉ္စာလရညော ဝသံ ဂတာတိ အတ္ထော။ သာမိဝစနတ္ထေ ဟိ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ယံဝဒါ တက္ကရာတိ ယံ မုခေန ဝဒန္တိ၊ တံ ရညော ကာတုံ သက္ကောန္တာဝ။ ဝသိနော ဂတာတိ ပုဗ္ဗေ သယံဝသိနော ဣဒါနိ ပနဿ ဝသံ ဂတာတိ အတ္ထော။ တိသန္ဓိတိ ပဌမံ ဟတ္ထိပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တာ၊ တတော ရထပါကာရေန၊ တတော အဿ-ပါကာရေန၊ တတော ယောပေတ္တိပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တာတိ ဣမေဟိ စတုဟိ သင်္ခေပေဟိ တိသန္ဓိဟိ ပရိဝါရိတာ။ ဟတ္ထိရထာနဉ္စိ အန္တရံ ဧကော သန္ဓိ၊ ရထအဿာနံ အန္တရံ ဧကော သန္ဓိ၊ အဿပတ္တိနံ အန္တရံ ဧကော သန္ဓိ။ ပရိခညတိတိ ခနီယတိ။ ဣမဉ္စိ ဣဒါနိ ဥပ္ပါဠေတွာ ဂဏှိတုကဿော ဝိယ သမန္တတော ခနန္တိ။ ဥဒ္ဓံ တာရကဇာတာဝါတိ တာတ ယာယ သေနာယ သမန္တာ ပရိဝါရိတာ၊ သာ အနေကသတသဟဿဒဏ္ဍိပိကာဟိ ဥဒ္ဓံ တာရက-ဇာတာ ဝိယ ခါယဘိ။ ဝိဇာနာဟိတိ တာတ မဟောသပေဏှိတ အဇိဓိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ အညော တယာ သဒိသော ဥပါယကုသလော ပဏ္ဍိဘော နာမ နတ္ထိ၊ ပဏ္ဍိတဘာဝေါ နာမ ဝေရူပေသု ဌာနေသု ပညာယတိ၊ တသ္မာ တွမေဝ ဇာနာဟိ၊ က’ထံ အမှာကံ ဣတော ဒုက္ခာ ပမောက္ခော ဘဝိဿတိတိ။

ဣမံ ရညော ကထံ သုတွာ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ မရဏဘယဘိတော၊ ဂိလာနဿ ခေါ ပန ဝေဇ္ဇော ပဋိသရဏံ၊ ဆာတဿ ဘောဇနံ၊ ပိပါသိတဿ ပါနီယံ၊ ဣမဿပိ မံ ဌပေတွာ အညံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ အဿာသေဿာမိ န”န္တိ။ အထ မဟာသတ္တော မနောသိလာတလေ နဒန္တော သိဟော ဝိယ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇ ရဇေသုခံ အနုဘဝ၊ အဟံ လေဇှုံ

ဂဟေတွာ ကာကံ ဝိယ ဓနံ ဂဟေတွာ မက္ကဋ္ဌံ ဝိယ စ ဣမံ အဋ္ဌာရသအက္ခော-
ဘဏိသင်္ခံ သေနံ ဥဒရေ ဗဒ္ဒသာဋကနဗ္ဗိ အဿာမိကံ ကတွာ ပလာ-
ပေဿာမီ”တိ ဝတွာ နဝမံ ဂါထမာဟ—

၅၉၈။ “ပါဒေ ဒေဝ ပဿာရေဟိ၊ ဘုဉ္ဇ ကာမေ ရမဿု စ။
ဟိတွာ ပဉ္စာလိယံ သေနံ၊ မြဟ္မဒတ္တော ပလာယိတိ”တိ။

တဿတ္တော—ဒေဝ တံ ယထာသုခံ အတ္တနော ရဇ္ဇသုခသင်္ခါတေ တေ
ပါဒေ ပဿာရေဟိ၊ ပဿာရေန္တော စ သင်္ဂါမေ စိတ္တံ အကတွာ ဘုဉ္ဇ ကာမေ
ရမဿု စ၊ သေ မြဟ္မဒတ္တော ဣမံ သေနံ ဆဉ္စေတွာ ပလာယိဿတိတိ။

ဧဝံ ပဏှိတော ရာဇာနံ သမဿာသေတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ရာဇနိဝေသနာ
နိက္ခမိတွာ နဂရေ ဆဏဘေရိံ စရာပေတွာ နာဂရေ အာဟ “အန္တော တုမှေ
မာ စိန္တယိတ္ထ၊ သတ္တာဟံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနပါနဘောဇနာဒိနိ သမ္ပာဒေတွာ
ဆဏကီဠံ ပဋ္ဌပေထ။ တတ္ထ တတ္ထ မနုဿာ ယထာရူပံ မဟာပါနံ ပိဝန္တ၊
ဂန္ဓဗ္ဗံ ကရောန္တ၊ ဝါဒေန္တ၊ ဝဂ္ဂန္တ၊ သေဋ္ဌေန္တ၊ နဒန္တ၊ နစ္စန္တ၊ ဂါယန္တ၊
အပ္ပေါဋ္ဌေန္တ၊ ပရိဗ္ဗယော ပန ဝေါ မမ သန္တကောဝ ဟောတု၊ အဟံ မဟော-
သပဏှိတော နာမ၊ ပဿိဿထ မေ အာနုဘာဝ”န္တိ။ တေ ဣထာ ကရိံသု။
တဒါ ဂီတဝါဒိတာဒိသဒ္ဓံ ဗဟိနဂရေ ဌိတာ သုဏန္တိ၊ စူဠဒ္ဓါရေန မနုဿာ
နဂရံ ပဝိသန္တိ။ ဌပေတွာ ပဋိသတ္တံ ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌံ န ဂဏန္တိ၊ တသ္မာ သဉ္စာရော န
ဆိဇ္ဇတိ၊ နဂရံ ပဝိဋ္ဌမနုဿာ ဆဏကီဠနိဿိတံ ဇနံ ပဿန္တိ။

စူဠနိမြဟ္မဒတ္တောပိ နဂရေ ကောလာဟလံ သုတွာ အမစ္စေဝေမာဟ “အန္တော
အမှေသု အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိယာ သေနာယ နဂရံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတေသု
နဂရဝါသိနံ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ နတ္ထိ၊ အာနန္ဒိတာ သောမနဿပုတ္တာ
အပ္ပေါဋ္ဌေန္တ နဒန္တ သေဋ္ဌေန္တ နစ္စန္တ ဂါယန္တ၊ ကိံ နာမေတ”န္တိ။ အထ နံ
ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ မုသာဝါဒိ ကတွာ ဧဝမာဟံသု “ဒေဝ မယံ ဧကေန
ကမ္မေန စူဠဒ္ဓါရေန နဂရံ ပဝိသိတွာ ဆဏနိဿိတံ မဟာဇနံ ဒိသ္မာ ပုစ္ဆိမ္မာ
‘အန္တောသကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပရာဇာနော အာဂန္တောတုမှာကံ နဂရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာ၊
တုမှေ ပန အတိပမတ္တာ၊ ကိံ နာမေတ’န္တိ၊ တေ ဧဝမာဟံသု ‘အန္တော အမှာကံ
ရညော ကုမာရကာလေ ဧကော မနောရထော အဟောသိ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပ-
ရာဇဟိ နဂရေ ပရိဝါရိတေ ဆဏံ ကရိဿာမီတိ၊ တဿ အဇ္ဇ မနောရထော
မတ္တကံ ပတ္တော၊ တသ္မာ ဆဏဘေရိံ စရာပေတွာ သယံ မဟာတလေ
မဟာပါနံ ပိဝတိ”တိ။

ရာဇာ တေသံ ကထံ သုတွာ ကုဇ္ဈိတွာ သေနံ အာဏာပေသိ “ဘောန္တော ဂစ္ဆထံ၊ ခိပ္ပံ ဣဇော စိတော စ နဂရံ အဝတ္ထရိတွာ ပရိခံ ဘိန္ဒိတွာ ပါကာရံ မဒ္ဒန္တာ ခွါရဇ္ဇာလကေ ဘိန္ဒန္တာ နဂရံ ပဝိသိတွာ သကဋေဟိ ကုမ္ဘဏ္ဍာနိ ဝိယ မဟာဇနဿ သိသာနိ ဂဏှထံ၊ ဝိဒေဟရညော သိသံ အာဟရထာ”တိ။

တံ သုတွာ သူရယောဓာ နာနာဝုဟေတ္တာ ခွါရသမိပံ ဂန္တာ ပဏှိတဿ ပုရိသေဟိ သက္ခရာဝါလုကကလလသိဉ္ဇနပါသာဏပတနာဒိဟိ ဥပဒ္ဓုတာ ပဋိက္ခမန္တိ။ “ပါကာရံ ဘိန္ဒိဿာမာ”တိ ပရိခံ ဩတိဏ္ဍေပိ အန္တရဇ္ဇာလကေသု ဌိတာ ဥသုသတ္တိတောမရာဒိဟိ ဝိဇ္ဇန္တာ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ။ ပဏှိတဿ ယောဓာ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ ယောဓေ ဟတ္ထဝိကာရာဒိနိ ဒဿေတွာ နာနပ္ပကာရေဟိ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ ဝုဇ္ဇေန္တိ။ “တုမေ ကိလမန္တာ ဘတ္တံ အလဘန္တာ ထောက် ပိဝိဿထ ခါဒိဿတာ”တိ သုရာဝိဋ္ဌကာနိ စေဝ မစ္ဆမံသသူလာနိ စပသာရေတွာ သယမေဝပိဝန္တိ ခါဒန္တိ၊ အနုပါကာရေ စက်မန္တိ။ ဣတရေ ကိဉ္စိ ကာတုံ အသက္ခောန္တာ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ “ဒေဝ ဌပေတွာ ဣဒ္ဓိမန္တေ အညေဟိ နိဒ္ဓရိတုံ န သက္ကာ”တိ ဝဒိသု။

ရာဇာ စတုပညာဟံ ဝသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗယုတ္တကံ အပဿန္တော ကေဝဇ္ဇံ ပုစ္ဆိ “အာစရိယ နဂရံ ဂဏှိတုံ န သက္ခောမ၊ ကောပိ ဥပသက်မိတုံ သမက္ခော နတ္ထိ၊ ဘိ ကာဘဗ္ဗ”န္တိ။ ကေဝဇ္ဇော “ဟောတု မဟာရာဇ၊ နဂရံ နာမ ဗဟိ-ဥဒကံ ဟောတိ၊ ဥဒကက္ခယေန နံ ဂဏှိဿာမ၊ မနုဿာ ဥဒကေန ကိလမန္တာ ခွါရံ ဝိဝေသန္တိ”တိ အာဟ။ သော “အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ တဘော ပဋ္ဌာယ ဥဒကံ ပဝေသေတုံ န ဒေန္တိ။ ပဏှိတဿ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ ပဏှံ လိနိက္ခာ ကဏ္ဍေ ဗန္ဓိတွာ တံ ပဝတ္တိ ပေသေသုံ။ တေနပိ ပဌမမေဝ အာဏတ္တံ “သော သော ကဏ္ဍေ ပဏှံ ပဿတိ၊ သော သော မေ အာဟရ-တူ”တိ။ အထေကော ပုရိသော တံ ဒိသွာ ပဏှိတဿ ဒဿေသိ။ သော တံ ပဝတ္တိ ဥတွာ “န မေ ပဏှိတဘာဝံ ဇာနန္တိ”တိ သဋ္ဌိဟတ္ထံ ဝေဠု ခြိဓာ ဇာလေတွာ ပရိသုဒ္ဓိ သောဓာပေတွာ ပုန ကေတော ကတွာ စမ္ပေန ဗန္ဓိတွာ ဥပရိ ကလလေန မက္ခေတွာ ဟိမဝန္တတော ဣဒ္ဓိမန္တဟာပသေဟိ အာနိတံ ကုဋြသကုမုဒမိဇံ၊ ပေါက္ခရဏိတိရေ ကလလေသု ရောပါပေတွာ ဥပရိ ဝေဠု ဌပါပေတွာ ဥဒကဿ ပူရာပေသိ။ ကေရတ္ထေနေဝ ဝစိတွာ ပုပ္ဖံ ဝေဠုမတ္ထ-ကတော ဥဂန္တာ ရတနမတ္တံ အဋ္ဌာသိ။

အထ နံ ဥပ္ပါဒေတွာ “ဣဒံ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ ဒေသာ”တိ အတ္တနော ပုရိသာနံ ဒါပေသိ။ တေ တဿ ဒဏှကံ ဝလယံ ကတွာ “အဗ္ဘော ဗြဟ္မဒတ္တဿ ပါဒမူလိကာ ဆာတကေန မာ မရိတ္ထ၊ ဂဏှထေတံ ဥပ္ပလံ ပိဋ္ဌန္တိတွာ ဒဏှကံ ကုစ္ဆိပူရံ ခါဒေသာ”တိ ဝတွာ ခိဝိံသု။ တမေကော ပဏှိတဿ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသော ဥဋ္ဌာယ ဂဏှိ။ အထ တံ ရညော သန္တိကံ အာဟရိတွာ “ပဿထ ဒေဝ ဣမဿ ဒဏှကံ၊ န နော ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဒိဃဒဏှကော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ဝတွာ “မိနထ န”န္တိ ဝုတ္တေ ပဏှိတဿ ပုရိသာ သဋ္ဌိဟတ္ထံ ဒဏှကံ အသီတိဟတ္ထံ ကတွာ မိနိံသု။ ပုန ရညာ “ကတ္ထေတံ ဇာတ”န္တိ ဝုတ္တေ ဧကော မုသာဝါဒိ ကတွာ ဧဝမာဟ “ဒေဝ အဟံ ဧကဒိဝသံ ဝိပါသိတော ဟုတွာ ‘သုရံ ဝိဝိဿာမီ’တိ စူဠဒွါရေန နဂရံ ပဝိဋ္ဌော နာဂရာနံ ဥဒကကိဋ္ဌတ္ထာယ ကတံ မဟာပေါက္ခရဏိံ ပဿိံ၊ မဟာဇနော နာဝါယ နိသီဒိတွာ ပုပ္ဖုနိ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ ဣဒံ တိရပ္ပဒေသေ ဇာတံ၊ ဂန္တိရဋ္ဌာနေ ဇာတဿ ပန ဒဏှကော သတဟတ္ထော ဘဝိဿတိ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇော ကေဝဋ္ဌံ အာဟ “အာစရိယ န သက္ကာ ဥဒကက္ခယေန ဣဒံ ဂဏှိတုံ၊ ဟရထေကံ ဥပါယ”န္တိ။ တေန ဟိ ဒေဝ ချေက္ခယေန ဂဏှိဿာမ၊ နဂရံ နာမ ဗဟိဓညံ ဟောတိတိ။ ဧဝံ ဟောတု အာစရိယာတိ။ ပဏှိတော ပုရိမနယေနေဝ တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ “န မေ ကေဝဋ္ဌဗြဟ္မဏော ပဏှိတဘာဝံ ဇာနာတိ”တိ အနုပါကာရမတ္ထကေ ကလလံ ကတွာ ဝိဟိံ တတ္ထ ရောပါပေသိ။ ဗောဓိသတ္တာနံ အဓိပ္ပါယော နာမ သမိဇ္ဈတိတိ ဝိဟိံ ဧကရတ္ထေနေဝ ဝုဋ္ဌာယ^၁ ပါကာရမတ္ထကေ နီလာ ဟုတွာ ပညာယန္တိ။ တံ ဒိသွာ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော “အဗ္ဘော ကိမေတံ ပါကာရမတ္ထကေ နီလံ ဟုတွာ ပညာယတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ပဏှိတဿ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသော ရညော ဝစနံ မုခတော ဇိဝံ လုဉ္ဇန္တော ဝိယ ဂဟေတွာ “ဒေဝ ဂဟပတိပုတ္တော မဟောသဓ-ပဏှိတော အနာဂတဘယံ ဒိသွာ ပုဗ္ဗေဝ ရဋ္ဌတော ချေ အာဟရာပေတွာ ကောဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ပူရာပေတွာ သေသချေ ပါကာရပဿေ နိက္ခိပါပေသိ။ တေ ကိရံ ဝိဟယော အာတပေန သုက္ခန္တာ ဝဿေန တေမေန္တာ တတ္ထေဝ သဿံ ဇနေသုံ။ အဟံ ဧကဒိဝသံ ဧကေန ကမ္မေန စူဠဒွါရေန ပဝိသိတွာ ပါကာရမတ္ထကေ ဝိဟိရာသိတော ဝိဟိံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝိထိယံ ဆဇ္ဇေန္တေ ပဿိံ”။ အထ တေ မံ ပရိဟာသန္တာ ‘ဆာတောသိ မညေ၊ ဝိဟိံ’

သာဓကဒဿန္တေ ဗန္ဓိတွာ တဝ ဂေဟံ ဟရိတွာ ကောဇ္ဇေတွာ ပစာပေတွာ ဘုဇ္ဇာဟိ'တိ ဝဒိ'သု'တိ အာရောစေသိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ကေဝဋ္ဌံ “အာစရိယ ဓညက္ခယေနပိ ဂဏှိတုံ န သက္ကာ၊ အယမ္ပိ အနုပါယော”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဒါရုက္ခယေန ဂဏှိဿာမ၊ နဂရံ နာမ ဗဟိဒါရုကံ ဟောတိတိ။ ဧဝံ ဟောတု အာစရိယာတိ။ ပဏှိတော ပုရိမနယေနေဝ တံ ပဝတ္ထိံ ဥတွာ ပါကာရမတ္ထကေ ဝိဟိ' အတိက္ကမိတွာ ပညာယမာနံ ဒါရုရာသိ' ကာရေသိ။ ပဏှိတဿ မနဿာ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ ပုရိသေဟိ သဒ္ဓိ' ပရိဟာသံ ကရေန္တာ “သစေ ဆာတတ္ထ၊ ယာဂဘတ္တံ ပစိတွာ ဘုဉ္ဇထာ”တိ မဟန္တမဟန္တာနိ ဒါရုနိ ဝိဝိ'သု။ ရာဇာ “ပါကာရမတ္ထကေန ဒါရုနိ ပညာယန္တိ၊ ကိမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒေဝ ဂဟပတိပုတ္တော ကိရ မဟောသဓပဏှိတော အနာဂတဘယံ ဒိသ္မာ ဒါရုနိ အာဟရာပေတွာ ကုလာနံ ပစ္ဆာဂေဟေသု' ဌပပါပေတွာ အတိရေကာနိ ပါကာရံ နိဿာယ ဌပပါပေသိ”တိ ဥပနိက္ခိတ္တကာနဉ္စေဝ သန္တိကာ ဝစနံ သုတွာ ကေဝဋ္ဌံ အာဟ “အာစရိယ ဒါရုက္ခယေနပိ န သက္ကာ အမှေဟိ ဂဏှိတုံ၊ အာဟရထေကံ ဥပါယ”န္တိ။ မာ စိန္တယိတ္ထ မဟာရာဇ၊ အညော ဥပါယော အတ္ထိတိ။ အာစရိယ ကိ' ဥပါယော နာမေသ၊ နာဟံ တဝ ဥပါယဿ အန္တံ ပဿာမိ၊ န သက္ကာ အမှေဟိ ဝေဒေဟံ ဂဏှိတုံ၊ အမှာကံ နဂရမေဝ ဂမိဿာမာတိ။ ဒေဝ “စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော ကေသတ-ခတ္ထိယေဟိ သဒ္ဓိ' ဝေဒေဟံ ဂဏှိတုံ နာသက္ခိ”တိ အမှာကံ လဇ္ဇနကံ ဘဝိဿတိ၊ ကိ' ပန မဟောသဓောဝ ပဏှိတော၊ အဟမ္ပိ ပဏှိတောယေဝ၊ ဧကံ လေသံ ကရိဿာမိတိ။ ကိ' လေသော နာမ အာစရိယာတိ။ ဓမ္မယုဒ္ဓံ နာမ ကရိဿာမ ဒေဝါတိ။ ကိမေတံ ဓမ္မယုဒ္ဓံ နာမာတိ။ မဟာရာဇ န သေနာ ယုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ဦးန္တံ ပန ရာဇနံ ဒွေ ပဏှိတာ ကေဋ္ဌာနေ ဘဝိဿန္တိ။ တေသု ယော ဝဋ္ဋိဿတိ၊ တဿ ပရာဇယော ဘဝိဿတိ။ မဟောသဓော ပန ဣမံ မန္တံ န ဇာနာတိ၊ အဟံ မဟလ္လကော၊ သော ဒဟရော၊ မံ ဒိသ္မာဝ ဝဋ္ဋိဿတိ၊ တဒါ ဝိဒေဟော ပရာဇိတော နာမ ဘဝိဿတိ၊ အထ မယံ ဝိဒေဟံ ပရာဇေတွာ၊ အတ္တနော နဂရမေဝ ဂမိဿာမ၊ ဧဝံ နော လဇ္ဇနကံ န ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ ဓမ္မယုဒ္ဓံ နာမာတိ။

ပဏှိတော တမ္ပိ ရဟဿံ ပုရိမနယေနေဝ ဥတွာ “သစေ ကေဝဋ္ဌဿ ပရဇ္ဇာမိ၊ နာဟံ ပဏှိတောသ္မိ”တိ စိန္တေသိ။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တောပိ “သောဘနော အာစရိယ ဥပါယော”တိ ဝတွာ “သွေ ဓမ္မယုဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ၊ ဦးန္တမ္ပိ ပဏှိတာနံ

ဓမ္မေန ဇယပရာဇယော ဘဝိဿတိ။ ယော ဓမ္မယုဒ္ဓံ န ကရိဿတိ။ သောပိ ပရာဇိတော နာမ ဘဝိဿတိ”တိ ပဏ္ဍိတံ လိခါပေတွာ စူဠဒွါရေန ဝေဒေဟဿ ပေသေသိ။ တံ သုတွာ ဝေဒေဟော ပဏ္ဍိတံ ပက္ခောသာပေတွာ တမတ္ထံ အာစိက္ခိ။ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ ပဏ္ဍိတော “သာဓု ဒေဝ သွေ ပါတောဝ ပစ္ဆိမဒွါရေ ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလံ သဇ္ဇေဿန္တိ၊ ‘ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလံ အာဂစ္ဆတူ’တိ ပေသေသာ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ရာဇာ အာဂတဒူတဿေဝ ဟတ္ထေ ပဏ္ဍကံ အဒါသိ။ ပဏ္ဍိတော ပုနဒိဝေသေ “ကေဝဇ္ဇဿေဝ ပရာဇယော ဟောတူ”တိ ပစ္ဆိမဒွါရေ ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလံ သဇ္ဇာပေသိ။ တေပိ ခေါ ဧကသတ- ပုရိသာ “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ ပဏ္ဍိတဿ အာရက္ခတ္ထာယ ကေဝဇ္ဇံ ပရိဝါရယိံသု။ တေပိ ဧကသတရာဇာနော ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလံ ဂန္တံ ပါစိန- ဒိသံ ဩလောကေန္တာ အဋ္ဌံသု၊ တထာ ကေဝဇ္ဇဗြာဟ္မဏောပိ။

ဗောဓိသက္ကော ပန ပါတောဝ ဂန္တောဒကေန နတွာ သတဿဟဿဋ္ဌနကံ ကာသိကဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ရာဇဒွါရံ ဂန္တံ “ပဝိသတု မေ ပုတ္တော”တိ ဝုတ္တေ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ ဌတွာ “ကုဟိံ ဂမိဿသိ တာတာ”တိ ဝုတ္တေ “ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလံ ဂမိဿာမိ”တိ အာဟ။ ကိံ လဒ္ဓု၊ ဝဇ္ဇတိတိ။ ဒေဝ ကေဝဇ္ဇဗြာဟ္မဏံ မဏိရတနေန ဝဇ္ဇေတုကာမောမိ၊ အဋ္ဌ- ဝဂ်ံ မဏိရတနံ လဒ္ဓု၊ ဝဇ္ဇတိတိ။ ဂဏှ တာတာတိ။ သော တံ ဂဟေတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩတိဏ္ဍော သဟဇာတေဟိ ယောသေဟ- သေဟိ ပရိဝုတော နဝုတိကဟာပဏသဟဿဋ္ဌနကံ သေတသိန္ဓဝယုတ္တံ ရထဝရမာရုယ ပါတရာသဝေလာယ ဒွါရသမိပံ ပါပုဏိ။ ကေဝဇ္ဇော ပန “ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ၊ ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ”တိ တဿာဂမနံ ဩလော- ကေန္တာယေဝ အဋ္ဌာသိ၊ ဩလောကနေန ဒီဃဂီဝတံ ပုတ္တော ဝိယ အဟောသိ၊ သူရိယတေဇေန သေဒါ မုစ္ဆန္တိ။ မဟာသက္ကောပိ မဟာပရိဝါရတာယ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ အဇ္ဈောတ္ထရန္တော ကေသရသီဟော ဝိယ အဆန္တိတော ဝိဂတလောမဟံသော ဒွါရံ ဝိဝရာပေတွာ နဂရာနိက္ခမ္ပ ရထာ ဩရုယ သီဟော ဝိယ ဝိဇ္ဇမ္မာနော ပါယာသိ။ ဧကသတရာဇာနောပိ တဿ ရူပသိရိံ ဒိသွာ “သေ ကိရ သိရိဝနသေဋ္ဌိပုတ္တော မဟောသပေဏ္ဍိတော ပညာယ သကလ- ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အဒုတိယော”တိ ဥက္ကုဋ္ဌိသဟဿာနိ ပဝတ္ထယိံသု။

သောပိ မရဂဏပရိဝုတော ဝိယ သက္ကော အနောမေန သိရိဝိဘဝေန တံ မဏိရတနံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ကေဝဇ္ဇာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ ကေဝဇ္ဇောပိတံ

ဒိသ္ဗာဝသကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ ဝေမာဟ
 “ပဏ္ဍိတ မဟောသမေ မယံ ဒွေ ပဏ္ဍိတာ၊ အမှာကံ တုမှေ နိဿာယ ဧတ္တကံ
 ကာလံ ဝသန္တာနံ တုမှေဟိ ပဏ္ဍာကာရမတ္တမ္ပိ န ပေသိတပုဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ ဝေ-
 မကတ္တာ”တိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “ပဏ္ဍိတ တုမှာကံ အနုစ္စဝိကံ ပဏ္ဍာကာရံ
 ဩလောကေန္တာ အဇ္ဇေ မယံ ဣမံ မဏိရတနံ လဘိမှာ၊ ဟန္တ ဣမံ မဏိရတနံ
 ဂဏှထ၊ ဝေရူပံ နာမ အညံ မဏိရတနံ နတ္ထိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ဟတ္ထေ
 ဇလမာနံ မဏိရတနံ ဒိသ္ဗာ “ဒါတုကာမော မေ ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ
 “တေန ဟိ ပဏ္ဍိတ ဒေဟိ”တိ ဟတ္ထံ ပဿာရေသိ။ မဟာသတ္တော “ဂဏှာဟိ
 အာစရိယာ”တိ ခိပိတွာ ပဿာရိတဟတ္ထဿ အင်္ဂုလီသု ပါတေသိ။ မြာဟ္မဏော
 ဂရုံ မဏိရတနံ အင်္ဂုလီဟိ ဓာရေတုံ နာသက္ခိ။ မဏိရတနံ ပရိဂဋ္ဌိတွာ မဟာ-
 သတ္တဿ ပါဒမူလေ ပတိ။ မြာဟ္မဏော လောဘေန “ဂဏှိဿာမိ န”န္တိ
 တဿ ပါဒမူလေ ဩဏတော အဟောသိ။ အထဿ မဟာသတ္တော ဥဋ္ဌာတုံ
 အဒတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန ခန္တဋ္ဌိကေ၊ ဧကေန ပိဋ္ဌိကန္တာယံ ဂဟေတွာ “ဥဋ္ဌေထ
 အာစရိယ၊ ဥဋ္ဌေထ အာစရိယ၊ အဟံ အတိဒဟရော တုမှာကံ နတ္ထုမတ္တော၊
 မာ မံ ဝန္တထာ”တိ ဝဒန္တော အပရာပရံ ကတွာ မုခံ ဘူမိယံ ဃံသိတွာ
 လောဟိတမက္ခိတံ ကတွာ “အန္ဓဗာလ တံ မမ သန္တိကာ ဝန္တနံ ပစ္စာသိသ-
 သိ”တိ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ ခိပိ။ သော ဥသဘမတ္တေ ဌာနေ ပတိတွာ ဥဋ္ဌာယ
 ပလာယိ။ မဏိရတနံ ပန မဟာသတ္တဿ မနုဿာယေဝ ဂဏှိသု။

ဗောဓိသတ္တဿ ပန “ဥဋ္ဌေထ အာစရိယ ဥဋ္ဌေထ အာစရိယ၊ မာ မံ
 ဝန္တထာ”တိ ဝစီဃောသော သကလပရိသံ ဆာဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။ “ကေဝဇ္ဇ-
 မြာဟ္မဏော မဟောသဿေ ပါဒေ ဝန္တတိ”တိ ပုရိသာပိဿ၊ ကေပုဟာရေနေဝ
 ဥန္တာဒါဒိနိ အကံသု။ မြဟ္မဒတ္တံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗေပိတေ ရာဇာနော ကေဝဇ္ဇံ
 မဟာသတ္တဿ ပါဒမူလေ ဩဏတံ အဒ္ဓသံသုယေဝ။ တေ “အမှာကံ ပဏ္ဍိတေန
 မဟောသမော ဝန္တိတော၊ ဣဒါနိ ပရာဇိတမှာ၊ န နော ဇီဝိတံ ဒဿတိ”တိ
 အတ္တနော အတ္တနော အဿေ အဘိရုဟိတွာ ဥတ္တရပဉ္စာလာဘိမုခါ ပလာယိတုံ
 အာရဘိံသု။ တေ ပလာယန္တေ ဒိသ္ဗာ ဗောဓိသတ္တဿ ပုရိသာ “စူဠနိမြဟ္မ-
 ဒတ္တော ကေသတခတ္ထိယေ ဂဟေတွာ ပလာယတိ”တိ ပုန ဥက္ကုဋ္ဌိမကံသု။ တံ
 သုတွာ တေ ရာဇာနော မရဏဘယဘိတာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပလာ-
 ယန္တာ သေနင်္ဂံ ဘိဒ္ဓိံသု။ ဗောဓိသတ္တဿ ပုရိသာပိ နဒန္တာ ဝဂန္တာ ၂ သုဋ္ဌတရံ

ကောလာဟလမကံသု။ မဟာသတ္တော သေနင်္ဂပရိပုတော နဂရမေဝ ပါဝိသံ။
စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ သေနာပိတိယောဇနမတ္တံ ပက္ခန္တိ။

ကေဝဇော အသံ အဘိရုယံ နလာရေ လောဟိတံ ပုညမာနော သေနံ ပတွာ
အဿပိဋ္ဌိယံ နိသိန္ဓောဝ “ဘောန္တော မာ ပလံယထ၊ ဘောန္တော မာ
ပလာယထ၊ နာဟံ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝန္တာမိ၊ တိဋ္ဌထ တိဋ္ဌထာ”တိ အာဟ။ သေနာ
အသဒ္ဓဟန္တာ အဋ္ဌတွာ အာဂစ္ဆန္တံ ကေဝဇံ အက္ခောသန္တာ ပရိဘာသန္တာ
“ပါပဓမ္မံ” ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏ ‘ဓမ္မယုဒ္ဓံ နာမ ကရိဿာမိ’တိ ဝတွာ နတ္ထုမတ္တံ
အပ္ပဟောန္တမ္ပိ ဝန္တတိ၊ နတ္ထိ တဝ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ကထံ အသုဏန္တာ ဝိယ ဂစ္ဆန္တေ။
သော ဝေဂေန ဂန္တာ သေနံ ပါပုဏိတွာ “ဘောန္တော ဝစနံ သဒ္ဓဟထ ယေ၊
နာဟံ တံ ဝန္တာမိ၊ မဏိရတနေန မံ ဝဉ္ဇေသီ”တိ သဗ္ဗေပိ တေ ရာဇာနော
နာနာကာရဏေဟိ သမ္မောဓေတွာ အတ္တနော ကထံ ဂဏှာပေတွာ တထာ
ဘိန္တံ သေနံ ပဋိနိဝတ္တေသိ။ သာ ပန တာဝ မဟတိ သေနာ သဇ္ဇေ ဇကေက-
ပံသုမုဋ္ဌံ ဝါဇကေကလေဉ္စု ဝါဂဟေတွာ နဂရာဘိမုခါခိပေယျ၊ ပရိခံ ပူရေတွာ
ပါကာရပ္ပမာဏာ ရာသိ ဘဝေယျ။ ဗောဓိသတ္တာနံ ပန အဓိပ္ပါယော နာမ
သမိဇ္ဈတိယေဝ၊ တသ္မာ ဇကောပိ ပံသုမုဋ္ဌံ ဝါ လေဉ္စု ဝါ နဂရာဘိမုခါခိပေန္တော
နာမ နာဟောသိ။ သဗ္ဗေပိ တေ နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ခန္ဓာဝါရ-
ဌာနမေဝ ပစ္စာဂမိံသု။

ရာဇာ ကေဝဇံ ပုစ္ဆိ “ကိံ ကရောမ အာစရိယာ”တိ။ ဒေဝ ကဿစိ စူဠ-
ဒွါရေန နိက္ခမိတုံ အဒတွာ သဉ္ဇာရံ ဆိန္ဒာမ၊ မနဿာ နိက္ခမိတုံ အလဘန္တာ
ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ဒွါရံ ဝိဝရိဿန္တိ၊ အထ မယံ ပစ္စာမိတ္တံ ဂဏှိဿာမာတံ။
ပဏှိတော တံ ပဝတ္တိံ ပုရိမနယေနေဝ ဥတွာ စိန္တေသိ “ဣမေသု စိရံ ဣဝေ
ဝသန္တေသု ဖာသုကံ နာမ နတ္ထိ၊ ဥပါယေနေဝ တေ ပလာပေတုံ ဝန္တတိ”တိ။
သော “မန္တေန တေ ပလာပေဿာမိ”တိ ဧကံ မန္တကုသလံ ဥပဓာရေန္တော
အနုကေဝဇံ နာမ ဗြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “အာစရိယ အမှာကံ
ဧကံ ကမ္မံ နိဗ္ဗရိတုံ ဝန္တတိ”တိ အာဟ။ ကိံ ကရောမ ပဏှိတ ဝဒေဟိတိ။
အာစရိယ တုမေ အနုပါကာရေ ဌတွာ အမှာကံ မနဿာနံ ပမာဒံ ဩလော-
ကေတွာ အန္တရန္တရာ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မနဿာနံ ပူဝမစ္ဆမံသာဒိနိ ခိဝိတွာ
“အတ္တေ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ခါဒထ မာ ဥက္ကဏ္ဍထ၊ အညံ ကတိပါဟံ ဝသိတုံ ဝါယမထ၊
နဂရဝါသိနော ပဉ္စရေ ဗဒ္ဓကုက္ကုဋှာ ဝိယ ဥက္ကဏ္ဍိတာ နစိရဿေဝ ဝေါ ဒွါရံ
ဝိဝရိဿန္တိ။ အထ တုမေ ဝေဒေဟဉ္စ ဒုဋ္ဌဂဟပတိပုတ္တဉ္စ ဂဏှိဿထာ”တိ

ဝဒေယျာထ။ အမှာကံ မနုဿာ တံ ကထံ သုတွာ တုမှေ အက္ခောသိတွာ တဇ္ဇေတွာ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မနုဿာနံ ပဿန္တာနညေဝ တုမှေ ဟတ္ထပါဒေသု ဂဟေတွာ ဝေဠုပေသိကာဒိဟိ ပဟရန္တာ ဝိယ ဟုတွာ ကေသေ ဩဟာရေတွာ ပဉ္စ စူဠာ ဂါဟာပေတွာ ဣဋ္ဌကစုဏ္ဏေန ဩကိရာပေတွာ ကဏ္ဍိရမာလံ ကဏ္ဏေ ကတွာ ကဘိပယပဟာရေ ဒတွာ ဝိဠိယံ ရာဇိယော ဒဿေတွာ ပါကာရံ အာရောပေတွာ သိက္ခာယ ပက္ခိပိတွာ ယောက္ခေန ဩတာရေတွာ “ဂစ္ဆ မန္တ-
ဘေဒက စောရာ”တိ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ မနုဿာနံ ဒဿန္တိ။ တေ တံ ရညော သန္တိကံ အာနေဿန္တိ။ ရာဇာ တံ ဒိသ္မာ “ကော တေ အပရာဓော”တိ ပုစ္ဆိဿတိ။ အထဿ ဧဝံ ဝဒေယျာထ “မဟာရာဇ မယံ ပုဗ္ဗေ ယသော မဟန္တာ၊ ဂဟပတိပုတ္တော မန္တဘေဒကော”တိ မံ ကုဋ္ဌိတွာ ရညော ကထေတွာ သဗ္ဗံ မေ ဝိဘဝံ အတ္ထိန္တိ။ “အဟံ မမ ယသဘေဒကဿ ဂဟပတိ-
ပုတ္တဿ သီသံ ဂဏှာပေဿာမိ”တိ တုမှာကံ မနုဿာနံ ဥက္ကဏ္ဍိတမောစနေန ဧတေသံ ဌိတာနံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒေမိ။ ဧတ္ထကေန မံ ပေါရာဏ-
ဝေရံ ဟဒယေ ကတွာ ဣမံ ဗျသနံ ပါပေသိ။ “တံ သဗ္ဗံ တုမှာကံ မနုဿာ ဇာနန္တိ မဟာရာဇာ”တိ နာနပ္ပကာရေဟိ တံ သဒ္ဓဟာပေတွာ ဝိဿာသေ ဥပ္ပန္နေ ဝဒေယျာထ “မဟာရာဇ တုမှေ မမံ လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ
မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ဣဒါနိ ဝေဒေဟဿ စ ဂဟပတိပုတ္တဿ စ ဇီဝိတံ နတ္ထိ၊ အဟံ ဣမသ္မိ နဂရေ ပါကာရဿ ထိရဋ္ဌာနဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနဉ္စ ပရိခါယံ ကုဋ္ဌိ-
လာဒိနံ အတ္ထိဋ္ဌာနဉ္စ နတ္ထိဋ္ဌာနဉ္စ ဇာနာမိ၊ နစိရဿေဝ ဝေါ နဂရံ ဂဟေတွာ ဒဿာမိ”တိ။ အထ သော ရာဇာ သဒ္ဓဟိတွာ တုမှာကံ သက္ကာရံ ကရိ-
ဿတိ၊ သေနာဝါဟနဉ္စ ပဋိစ္စာပေဿတိ။ အထဿ သေနံ ဝါဠုကုဋ္ဌိလဋ္ဌာ-
ခနသုယေဝ ဩတာရေယျာထ။ တဿ သေနာ ကုဋ္ဌိလဘယေန န ဩတ-
ရိဿတိ၊ တဒါ တုမှေ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမှာကံ သေနာယ ဒေဝ
ဂဟပတိပုတ္တေန လဇ္ဇော ဒိန္နော၊ သဗ္ဗေ ရာဇာနော စ အာစရိယကေဝဉ္စူ အာဒိ” ကတွာ န ကေနစိ လဇ္ဇော အဂ္ဂဟိတော နာမ အတ္ထိ။ ကေဝလံ ဧတေ
တုမှေ ပရိဝါရေတွာ စရန္တိ၊ သဗ္ဗေ ပန ဂဟပတိပုတ္တဿ သန္တကာဝ၊ အဟမေ-
ကောဝ တုမှာကံ ပုရိသေဉ္စ။ သစေ မေ န သဒ္ဓဟထ၊ သဗ္ဗေ ရာဇာနော အလင်္ကာရိတွာ မံ ဒဿနာယ အာဂစ္ဆန္တူ”တိ ပေသေထ။ “အထ နေသံ
ဂဟပတိပုတ္တေန အတ္တနော နာမရူပံ လိမိတွာ ဒိန္နေသု ဝတ္ထာလင်္ကာရခဂ္ဂါဒိသု
အက္ခရာနိ ဒိသ္မာ နိဠံ ဂစ္ဆေယျာတာ”တိ ဝဒေယျာထ။ သော တထာ ကတွာ

တာနိ ဒိသ္မာ နိဋ္ဌံ ဂန္ဓာ ဘိတတသိတော တေ ရာဇာနော ဥယျောဇေတွာ “ဣဒါနိ ကိံ ကရောမ ပဏ္ဍိတာ”တိ တုမေ ပုစ္ဆိဿတိ။ တမေနံ တုမေ ဧဝံ ဝဒေယျာထ “မဟာရာဇ ဂဟပတိပုတ္တော ဗဟုမာယော။ သစေ အညာနိ ကတိပယဒိဝသာနိ ဝသိဿထ။ သဗ္ဗံ ဝေါ သေနံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ကတွာ တုမေ ဂဏှိဿတိ။ တသ္မာ ပပဉ္စံ အကတွာ အဇ္ဇေဝ မဇ္ဈိမယာမာနန္တရေ အဿဝိဋ္ဌိယံ နိသိဒိတွာ ပလာယိဿာမ။ မာ နော ပရဟတ္ထေ မရဏံ ဟော-တူ”တိ။ သော တုမှာကံ ဝစနံ သုတွာ တထာ ကရိဿတိ။ တုမေ တဿ ပလာယနဝေလာယ နိဝတ္တိတွာ အမှာကံ မနုဿေ ဇာနာပေယျာထာတိ။

တံ သုတွာ အနုကေဝဇ္ဇုဗြာဟ္မဏော “သာဓု ပဏ္ဍိတ၊ ကရိဿာမိ တေ ဝစနံ”န္တိ အာဟ။ တေန ဟိ ကတိပယပဟာရေ သဟိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ ပဏ္ဍိတ မမ ဇီဝိတဉ္စ ဟတ္ထပါဒေ စ ဌပေတွာ သေသံ အတ္တနော ရုစိဝသေန ကရေ-ဟိတိ။ သော တဿ ဂေဟေ မနုဿာနံ သက္ကာရံ ကာရေတွာ အနုကေဝဇ္ဇု ပုတ္တနယေန ဝိပုကာရံ ပါပေတွာ ယောက္ခေန ဩဘာရေတွာ ဗြဟ္မဒတ္တ-မနုဿာနံ ဒါပေသိ။ အထ တေ တံ ဂဟေတွာ တဿ ဒဿေသုံ။ ရာဇာ တံ ဝိမံသိတွာ သဒ္ဓဟိတွာ သက္ကာရမဿ ကတွာ သေနံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ သောဝိ တံ ဝါဠုကုမ္ဘိလဋ္ဌာနေသုယေဝ ဩတာရေတိ။ မနုဿာ ကုမ္ဘိလေဟိ ခဇ္ဇမာနာ အဇ္ဇာလကဋ္ဌိတေဟိ မနုဿေဟိ ဥသုသတ္တိတောမရေဟိ” ဝိဇ္ဈိယမာနာ မဟာ-ဝိနာသံ ပါပုဏန္တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ကောစိ ဘယေန ဥပဂန္တံ န သက္ကာတိ။ အနုကေဝဇ္ဇော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမှာကံ အဇ္ဇာယ ယုဇ္ဈနကော နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေဟိ လဇ္ဇော ဂဟိတော၊ အသဒ္ဓဟန္တော ပက္ခောသာပေတွာ နိဝတ္ထဝတ္ထာဒိသု အက္ခရာနိ ဩလောကေထာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တထာ ကတွာ သဗ္ဗေသံ ဝတ္ထာဒိသု အက္ခရာနိ ဒိသ္မာ “အဒ္ဓါ ဣမေဟိ လဇ္ဇော ဂဟိတော”တိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဓာ “အာစရိယ ဣဒါနိ ကိံ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒေဝ အညံ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ။ သစေ ပပဉ္စံ ကရိဿထ။ ဂဟပတိပုတ္တော ဝေါ ဂဏှိဿတိ။ အာစရိယကေဝဇ္ဇောပိ ကေဝလံ နလာဠေဝဏံ ကတွာ စရတိ၊ လဇ္ဇော ပန ဧတေနပိ ဂဟိတော။ အယံ ဟိ မဏိရတနံ ဂဟေတွာ တုမေ ဝိယောဇနံ ပလာပေသိ၊ ပုန သဒ္ဓဟာပေတွာ နိဝတ္တေသိ၊ အယမ္ဗိ ပရိဘိန္ဒ-ကောဝု။ ဧကရတ္တိဝါသောဝိ မယံ န ရုစ္စတိ၊ အဇ္ဇေဝ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေ ပလာယိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ မံ ဌပေတွာ အညော တဝ သုဟဒယော နာမ နတ္ထိ”တိ

ဝုတ္တေ “တေန ဟိ အာစရိယ တုမှေယေဝ မေ အဿံ ကပ္ပေတွာ ယာနသဇ္ဇံ ကရေယာ”^၁တိ အာဟ။

ဗြာဟ္မဏော တဿ နိစ္ဆယေန ပလာယနဘာဝံ ဥတွာ “မာ ဘာယိ မဟာ-
ရာဇာ”^၂တိ အဿာသေတွာ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာနံ “အဇ္ဇ-
ရာဇာ ပလာယိဿတိ၊ မာ နိဒ္ဒါယိတ္တာ”^၃တိ ဩဝါဒံ ဒတွာ ရညော
အဿော ယထာ အာကခိတော သုဠုတရံ ပလာယတိ၊ ဧဝံ အဝကပ္ပ-
နာယ ကပ္ပေတွာ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေ “ကပ္ပိတော ဒေဝ အဿော၊
ဝေလံ ဇာနာဟိ”^၄တိ အာဟ။ ရာဇာ အဿံ အဘိရုဟိတွာ ပလာယိ။
အနုကေဝဇ္ဇောပိ အဿံ အဘိရုဟိတွာ တေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ထောကံ
ဂန္တော နိဝတ္တော။ အဝကပ္ပနာယ ကပ္ပိတအဿော အာကခိယမာနောပိ ရာဇာနံ
ဂဟေတွာ ပလာယိ။ အနုကေဝဇ္ဇော သေနာယ အန္တရံ ပဝိသိတွာ “စူဠနိ-
ဗြဟ္မဒတ္တော ပလာတော”^၅တိ ဥက္ကုဋ္ဌိမကာသိ။ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာပိ အတ္တနော
မနုဿေပိ သဒ္ဓိံ ဥပသောသိံသု။ သေသရာဇာနော တံ သုတွာ “မဟော-
သပဏ္ဍိတော ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ နိက္ခန္တော ဘဝိဿတိ၊ န နော ဒါနိ ဇီဝိတံ
ဒဿဟိ”^၆တိ ဘိတဘသိတာ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍာနိပိ အနောလော-
ကေတွာ ဣဘော စိတော စ ပလာယိံသု။ မနုဿာ “ရာဇာနော ပလာ-
ယန္တိ”^၇တိ သုဠုတရံ ဥပသောသိံသု။ တံ သုတွာ ဒွါရဇာလကာဒိသု ဌိတာပိ
ဥနာဒိံသု အပ္ပေဂ္ဂယိံသု။ ဣတိ တသ္မိံ ခဏေ ပထဝီ ဝိယ ဘိဇ္ဇမာနာ
သမုဒ္ဒေါ^၈ ဝိယ သင်္ခဘိတော သကလနဂရံ အန္တော စ ဗဟိ စ ကေ-
နိန္ဒာဒံ အဘောသိ။ အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိသင်္ခါ မနုဿာ “မဟောသ-
ပဏ္ဍိတေန ကိရ ဗြဟ္မဒတ္တော ကေသတရာဇာနော စ ဂဟိတာ”^၉တိ မရုဏ-
ဘယဘိတာ အတ္တနော အတ္တနော^{၁၀} ဥဒရဗဒ္ဓသာဠကမ္ပိ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယိံသု။
ခန္ဒာဝါရဋ္ဌာနံ တုဉ္စံ အဟောသိ။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော ကေသတေ ခတ္တိယေ
ဂဟေတွာ အတ္တနော နဂရမေဝ ဂတော။ ပုနဒိဝသေ ပန ပါတောဝ
နဂရဒွါရာနိ ဝိဝရိတွာ ဗလကာယာ နဂရာ နိက္ခမိတွာ မဟာဝိလောပံ ဒိသွာ
“ကိံ ကရောမ ပဏ္ဍိတာ”^{၁၁}တိ မဟာသတ္တဿ အာရောစယိံသု။ သော အာဟ
“တေဟိ ဆဒ္ဓိတံ ဓနံ အမှာကံ ပါပုဏာတိ၊ သဗ္ဗေသံ ရာဇုနံ သန္တကံ
အမှာကံ ရညော ဒေထ၊ သေဋ္ဌိနဉ္စ ကေဝဇ္ဇဗြာဟ္မဏဿ စ သန္တကံ အမှာကံ
အာဟရထ၊ အဝသေသံ ပန နဂရဝါသိနော ဂဏှန္တူ”^{၁၂}တိ။ တေသံ မဟဋ္ဌ-
ရတနဘဏ္ဍမေဝ အာဟရန္တာနံ အဗုမာသော ဝိတိဝတ္တော။ သေသံ ပန စတူဟိ

၁-ဥဒ္ဓန္တသိံ သု(သိ)၊ ဥဒ္ဓန္တသိံသု(သျှ၊က) ၂-သဒ္ဓေါ(က) ၃-အဘာဏာ အသရဏာ(သိ)ဣ

မာသေဟိ အာဟရိံသု။ မဟာသတ္တော အနုကေဝဇ္ဇဿ မဟန္တံ သက္ကာရ-
မကာသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ ကိရ မိထိလဝါသိနော ဗဟူ ဟိရညသုဝဏ္ဏာ
ဇာတာ။ မြဟ္မဒတ္တဿပိ တေဟိ ရာဇူဟိ သဒ္ဓိံ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ဝသန္တဿ
ဧကဝဿံ အတိတံ။

မြဟ္မဒတ္တဿ ယုဒ္ဓပရာဇယခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

အထေကဒိဝသံ ကေဝဇ္ဇော အာဒါသေ မုခံ ဩလောကေန္တော နလာဇေ
ဝဏံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ဂဟပတိပုတ္တဿ ကမ္မံ၊ တေနာဟံ ဧတ္တကာနံ ရာဇူနံ အန္တရေ
လဇ္ဇာပိတော”တိ စိန္တေတွာ သမုပ္ပန္နကောဓော ဟုတွာ “ကဒါ န ခုဿ ပိဋ္ဌိံ
ပဿိတုံ သမတ္တော ဘဝိဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော “အတ္ထေသော ဥပါယော၊
အမှာကံ ရညော ဓိတာ ပဉ္စာလစန္ဒိ” နာမ ဥတ္တမရူပရော ဒေဝစ္ဆရာ-
ပဋိဘာဂါ၊ တံ ဝိဒေဟရညော ဒဿာမာ”တိ ဝတွာ “ဝေဒေဏံ ကာမေန
ပလောဘေတွာ ဂိလိတဗဠိသံ ဝိယ မန္တံ သဒ္ဓိံ မဟောသဓေန အာနေတွာ
ဥဘော တေ မာရေတွာ ဇယပါနံ ဝိဝိဿာမာ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ
ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “ဒေဝ ဧကော မန္တော အတ္ထိ”တိ။ အာစရိယ
တဝ မန္တံ နိဿာယ ဥဒရဗဒ္ဓသာဠကဿပိ အဿုမိနော ဇာတမှာ၊ ဣဒါနိ
ကံ ကရိဿသိ၊ တုဏှိ ဟောဟိတိ။ မဟာရာဇ ဣမိနာ ဥပါယေန သဒ္ဓိသော
အညော နတ္ထိတိ။ တေန ဟိ ဘဏာဟိတိ။ မဟာရာဇ အမှေဟိ ဒွိဟိယေဝ
ဧကတော ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိကိ။ ဧဝံ ဟောတူတိ။ အထ နံ မြာဟူဏော ဥပရိ-
ပါသာဒတလံ အာရောပေတွာ အာဟ “မဟာရာဇ ဝိဒေဟရာဇာနံ ကိလေသေန
ပလောဘေတွာ ဣဓာနေတွာ သဒ္ဓိံ ဂဟပတိပုတ္တေန မာရေဿာမာ”တိ။
သုန္ဒရော အာစရိယ ဥပါယော၊ ကထံ ပန တံ ပလောဘေတွာ အာနေဿာမာတိ။
မဟာရာဇ ဓိတာ ဝေါ ပဉ္စာလစန္ဒိ ဥတ္တမရူပရော၊ တဿာ ရူပသမ္ပတ္တိံ စာတုရိ-
ယဝိလာသေန ကဝိဟိ ဂိတံ ဗန္ဓာပေတွာ တာနိ ကဗ္ဗာနိ မိထိလဝံ ဂါဇာ-
ပေတွာ “ဝေရူပံ ဣတ္ထိရတနံ အလဘန္တဿ ဝိဒေဟနရိန္ဒဿ ကိံ ရဇ္ဇေနာ”တိ
တဿ သဝနသံသဂ္ဂေနဝ ပဋိဗဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ အဟံ တတ္ထ ဂန္တာ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထ-
ပေဿာမိ၊ သော မယိ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပေတွာ အာဂတေ ဂိလိတဗဠိသော ဝိယ
မန္တော ဂဟပတိပုတ္တံ ဂဟေတွာ အာဂမိဿတိ၊ အထ နေ မာရေဿာမာတိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တုဿိတွာ “သုန္ဒရော ဥပါယော အာစရိယ၊
ဧဝံ ကရိဿာမာ”တိ သမ္ပဋိန္တိ။ တံ ပန မန္တံ စူဠနိမြဟ္မဒတ္တဿ သယနပါလိကာ

သာဠိကာ သုတ္တာ ပစ္စက္ခမကာသိ။ ရာဇာ နိပုဏေ ကဗ္ဗကာရေ ပက္ခော-
သာပေတွာ ဗဟံ ဓနံ ဒတွာ မိတရံ တေသံ ဒဿေတွာ “တာတာ ဧတိဿာ
ရူပသမ္ပတ္တိံ နိဿာယ ကဗ္ဗံ ကရေထာ”တိ အာဟ။ တေ အတိမနောဟရာနိ
ဂီတာနိ ဗန္ဓိတွာ ရာဇာနံ သာဝယိံသု။ ရာဇာ တုဿိတွာ ဗဟံ ဓနံ တေသံ
အဒါသိ။ ကဝိနံ သန္တိကာ နဋှာ သိက္ခိတွာ သမဇ္ဇမဏ္ဍလေ ဂါယိံသု။ ဣတိ
တာနိ ဝိတ္ထာရိတာနိ အဟေသုံ။ တေသု မနုဿာနံ အန္တရေ ဝိတ္ထာရိတတ္ထံ
ဂတေသု ရာဇာ ဂါယကေ ပက္ခောသာပေတွာ အာဟ “တာတာ တုမေ
မဟာသကုဏေ ဂဟေတွာ ရတ္တိဘာဂေ ရက္ခံ အဘိရုပ္ပ တတ္ထ နိဿိန္ဒာ
ဂါယိတွာ ပစ္စုသကာလေ တေသံ ဂီဝါသု ကံသတာလေ ဗန္ဓိတွာ တေ ဥပ္ပါ-
တေတွာ ဩတရေထာ”တိ။ သော ကိရ “ပဇ္ဇာလရညော မိတု သရီရဝဏ္ဏံ ဒေဝ-
တာပိ ဂါယန္တိ”တိ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏတ္ထံ တထာ ကာရေသိ။ ပုန ရာဇာ
ကဝိ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ ဣဒါနိ တုမေ ‘ဝေရူပါ ကုမာရိကာ
ဇမ္ဗုဒီပတလေ အညဿ ရညော နာနုစ္ဆရိကာ၊ မိထိလာယံ ဝေဒေဟရညော
အနုစ္ဆရိကာ’တိ ရညော စ ဣဿရိယံ ဣမာယ စ ရူပံ ဝဏ္ဏေတွာ ဂီတာနိ
ဗန္ဓိထာ”တိ အာဟ။ တေ တထာ ကတွာ ရညော အာရောစယိံသု။

ရာဇာ တေသံ ဓနံ ဒတွာ ပုန ဂါယကေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ
မိထိလံ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဣမိနာဝ ဥပါယေန ဂါယထာ”တိ ပေသေသိ။ တေ
တာနိ ဂါယန္တာ အနုပုဗ္ဗေန မိထိလံ ဂန္ဓာ သမဇ္ဇမဏ္ဍလေ ဂါယိံသု။ တာနိ
သုတ္တာ မဟာဇနော ဥက္ကုဋ္ဌိသဟဿာနိ ပဝဏ္ဏေတွာ တေသံ ဗဟံ ဓနံ
အဒါသိ။ တေ ရတ္တိသမယေ ရုက္ခေသုပိ ဂါယိတွာ ပစ္စုသကာလေ သကုဏာနံ
ဂီဝါသု ကံသတာလေ ဗန္ဓိတွာ ဩတရန္တိ။ အာကာသေ ကံသတာလသဒ္ဓိ
သုတ္တာ “ပဇ္ဇာလရုဇဒိတု သရီရဝဏ္ဏံ ဒေဝတာပိ ဂါယန္တိ”တိ သကလနဂရေ
ဧကကောလာဟလံ အဟေသိ။ ရာဇာ သုတ္တာ ဂါယကေ ပက္ခောသာပေတွာ
အန္တောနိဝေသနေ သမဇ္ဇံ ကာရေတွာ “ဝေရူပံ ကိရ ဥတ္တမရူပဓရံ မိတရံ စူဠနိ-
ရာဇာ မယံ ဒါဟုကာမော”တိ တုဿိတွာ တေသံ ဗဟံ ဓနံ အဒါသိ။ တေ
အာဂန္ဓာ ပြုပ္ပဒတ္တဿ အာရောစေသုံ။ အထ နံ ကေဝဇော အာဟ “ဣဒါနိ
မဟာရာဇ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပနတ္ထာယ ဂဒိဿာမိ”တိ။ သာဓု အာစရိယ ကိံ
လဒ္ဓံ ဝနုတိတိ။ ထောကံ ပဏ္ဍာကာရန္တိ။ “တေန ဟိ ဂဏှာ”တိ ဒါပေသိ။
သော တံ အာဒါယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝေဒေဟရဋ္ဌံ ပါပုဏိ။ တဿာဂမနံ
သုတ္တာ နဂရေ ဧကကောလာဟလံ ဇာတံ “စူဠနိရာဇာ ကိရ ဝေဒေဟော စ
မိတ္တသန္တံ ကရိဿန္တိ၊ စူဠနိရာဇာ အတ္တနော မိတရံ အမှာကံ ရညော

ဒဿတိ၊ ကေဝဇ္ဇော ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပေတုံ ဇေတိ”တိ။ ဝေဒေဟရာဇာပိ သုဏီ၊ မဟာသတ္တောပိ၊ သုတွာန ပနဿ ဧတဒဟောသိ “တဿာဂမနံ မယံ န ရုစ္စတိ၊ တထတော နံ ဇာနိဿာမီ”တိ။ သော စူဠနိသန္တိကေ ဥပနိက္ခိတ္တက-
ပုရိသာနံ သာသနံ ပေသေသိ “ဣမမတ္ထံ တထတော ဇာနိတွာ ပေသေန္တ”တိ။
အထ တေ “မယမေတံ တထတော န ဇာနာမ၊ ရာဇာ စ ကေဝဇ္ဇော စ
သယနဂဗ္ဘေ နိသိဒိတွာ မန္တေန္တိ၊ ရညော ပန သယနပါလိကာ သာဠိကာ
သကုဏိကာ ဧတမတ္ထံ ဇာနေယျာ”တိ ပဋိပေသယိံသု။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “ယထာ ပစ္စာမိတ္တာနံ ဩကာသော
န ဟောတိ၊ ဧဝံ သုဝိဘတ္တံ ကတွာ သုသဇ္ဇိတံ နဂရံ အဟံ ကေဝဇ္ဇဿ ဒဋ္ဌံ န
ဒဿာမီ”တိ။ သော နဂရဒ္ဓါရတော ယာဝ ရာဇဂေဟာ ရာဇဂေဟတော စ
ယာဝ အတ္တဂေဟာ ဂမနမဂ္ဂံ ဥဘောသုပဿေသု ကိလဉ္ဇေဟိ ပရိက္ခိပါပေတွာ
မတ္တကေပိ ကိလဉ္ဇေဟိ ပဋိစ္ဆာဒါပေတွာ စိတ္တကမ္မံ ကာရာပေတွာ ဘူမိယံ
ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ပုဏ္ဏသဋ္ဌေ ဌပါပေတွာ ကဒလိယော ဗန္ဓာပေတွာ ဓဇေ
ပဂ္ဂဏှာပေသိ။ ကေဝဇ္ဇော နဂရံ ပဝိသိတွာ သုဝိဘတ္တံ နဂရံ အပဿန္တော
“ရညာ မေ မဂ္ဂေါ အလင်္ကာရာပိတော”တိ စိန္တေတွာ နဂရဿ အဒဿနတ္ထံ
ကတဘာဝံ န ဇာနိ။ သော ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဒိသ္မာ ပဏ္ဏာကာရံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ
ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိတွာ ရညာ ကတသက္ကာရသမ္မာနော
အာဂတကာရဏံ အာရောစေန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၅၉၉။ “ရာဇာ သန္တဝကာမော တေ၊ ရတနာနိ ပဝေစ္ဆတိ။
အာဂစ္ဆန္တု ဣတော ဒူတာ၊ မဇ္ဈကာ ပိယဘာဏိနော။

၆၀၀။ ဘာသန္တု မုဒုကာ ဝါစာ၊ ယာ ဝါစာ ပဋိနန္ဒိတာ။
ပဇ္ဇာလော စ ဝိဒေဟော စ၊ ဥဘော ဧကာ ဘဝန္တု တေ”တိ။

တတ္ထ သန္တဝကာမောတိ မဟာရာဇ အမှာကံ ရာဇာ တယာ သဒ္ဓိံ
မိတ္တသန္တဝံ ကာတုကာမော။ ရတနာနိတိ ဣတ္ထိရတနံ အတ္တဇ္ဇော မိတရံ
အာဒိံ ကတွာ တုမှာကံ သဗ္ဗရတနာနိ ဒဿတိ။ အာဂစ္ဆန္တုတိ ဣတော
ပဌာယ၊ ကိရ ဥတ္တရပဇ္ဇာလနဂရတော ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ မရရဝစနာ
ပိယဘာဏိနော ဒူတာ ဣဓ အာဂစ္ဆန္တု၊ ဣတော စ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တု။ ဧကာ
ဘဝန္တုတိ ဂင်္ဂေါဒကံ ဝိယ ယမုနောဒကေန သဒ္ဓိံ သံသန္တန္တာ ဧကသဒိသာဝ
ဟောန္တုတိ။

ဝေဇ္ဇာပန ဝတွာ “မဟာရာဇ အမှာကံ ရာဇာ အညံ မဟာမတ္တံ ပေသေတု-
ကာမော ဟုတွာပိ ‘အညော မနာပံ ကတွာ သာသနံ အာရောစေတံ
န သက္ခိဿတိ’တိ မံ ပေသေသိ ‘အာစရိယ တုမှေ ရာဇာနံ သာဓုကံ ပဗော-
ဓေတွာ အာဒါယ အာဂစ္ဆထာ’တိ၊ ဂစ္ဆထ ရာဇသေဋ္ဌ အဘိရူပဉ္စ ကုမာရိကံ
လဘိဿထ၊ အမှာကဉ္စ ရညာ သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝေါ’ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ”တိ
အာဟ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ တုဋ္ဌမာနသော “ဥတ္တမရူပဓရံ ကိရ
ကုမာရိကံ လဘိဿာမိ”တိ သဝနသံသဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓိတွာ “အာစရိယ တုမှာကဉ္စ
ကိရ မဟောသပေဏှိတဿ စ ဓမ္မယုဒ္ဓေ ဝိဝါဒေါ အဟောသိ၊ ဂစ္ဆထ ပုတ္တံ
မေ ပဿံထ၊ ဥဘောပိ ပဏှိတာ အညမညံ ခမာပေတွာ မန္တေတွာ ထော”တိ
အာဟ။ တံ သုတွာ ကေဝဇ္ဇော “ပဿိဿာမိ ပဏှိတ”န္တိ တံ ပဿိတုံ
အဂမာသိ။ မဟာသတ္ထောပိ တံ ဒိဝသံ “တေန မေ ပါပဓမ္မေန သဒ္ဓိံ
သလ္လာပေါ မာ ဟောတူ”တိ ပါတောဝ ထောကံ သပ္ပိံ ပိဝိ၊ ဂေဟဒ္ဓိဿ
ဗဟလေန အလ္လဂေါမယေန လေပါပေသိ၊ ထမ္ဘေ တေလေန မက္ခေသိ၊ တဿ
နိပန္နမဉ္စကံ ဌပေတွာ သေသာနိ မဉ္စဝိဌာဒိနိ နိဟရာပေသိ။

သော မနုဿာနံ သညမဒါသိ “တတော ဗြာဟ္မဏေ ကထေတုံ အာရဒ္ဓေ
ဧဝံ ဝဒေယျာထ ‘ဗြာဟ္မဏ မာ ပဏှိတေန သဒ္ဓိံ ကထယိတ္ထ၊ အဇ္ဇ တေန
တိခိဏသပ္ပိံ ပိဝိတ’န္တိ။ မယိ စ တေန သဒ္ဓိံ ကထနာကာရံ ကရောန္တေပိ ‘ဒေဝ
တိခိဏသပ္ပိံ တေ ပိဝိတံ၊ မာ ကထေထာ’တိ မံ နိဝါရေထာ”တိ။ ဧဝံ ဝိစာရေတွာ
မဟာသတ္ထော ရတ္တပဋိ နိဝါသေတွာ သတ္တသု ဒွါရကောဋ္ဌကေသု မနုဿေ
ဌပေတွာ သတ္တမေ ဒွါရကောဋ္ဌကေ ပဋမဉ္စကေ နိပဇ္ဇိ။ ကေဝဇ္ဇောပိဿ
ပဌမဒွါရကောဋ္ဌကေ ဌတွာ “ကဟံ ပဏှိတော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ တေ
မနုဿာ “ဗြာဟ္မဏ မာ သဒ္ဓမကရိ၊ သစေပိ အာဂစ္ဆိတုကာမော၊ တုဏှိ
ဟုတွာ ဧဟိ၊ အဇ္ဇ ပဏှိတေန တိခိဏသပ္ပိံ ပိတံ၊ မဟာသဒ္ဓိံ ကာတုံ န
လဗ္ဘကိ”တိ အာဟံသု။ သေသဒွါရကောဋ္ဌကေသုပိ နံ တထေဝ အာဟံသု။
သော သတ္တမဒွါရကောဋ္ဌကံ အတိက္ကမိတွာ ပဏှိတဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။
ပဏှိတော ကထနာကာရံ ဒေသေသိ။ အထ နံ မနုဿာ “ဒေဝ မာ
ကထယိတ္ထ၊ တိခိဏသပ္ပိံ တေ ပိတံ၊ ကိံ တေ ဣမိနာ ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ
ကထိတေနာ”တိ ဝတွာ ဝါရယိံသု။ ဣတိ သော တဿ သန္တိကံ ဂန္တော နေဝ
နိသီဒိတုံ၊ န အာသနံ နိဿာယ ဌိတဋ္ဌာနံ လဘိ၊ အလ္လဂေါမယံ အက္ကမိတွာ
အဋ္ဌာသိ။

အထ နံ ဩလောကေတွာ ဧကော အင်္ဂါနိ နိဗ္ဗိလိ၊ ဧကော ဘမုကံ ဥက္ခိပိ၊
ဧကော ကပ္ပရံ ကဏ္ဍုယိ။ သော တေသံ ကိရိယံ ဩလောကေတွာ မင်္ဂဘူတော
“ဂစ္ဆာမဟံ ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝတွာ အပရေန “အရေ ဒုဋ္ဌမြာဟူဏ ‘မာ
သဒ္ဓမကာသီ’တိ ဝုတ္တော သဒ္ဓမေဝ ကရောသိ၊ အဋ္ဌိနိ တေ ဘိဒ္ဓိဿာ-
မိ”တိ ဝုတ္တေ ဘိတတသိတော ဟုက္ခာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေသိ။ အထ
နံ အညော ဝေဠုပေသိကာယ ဝိဋ္ဌိယံ တာလေသိ၊ အညော ဂိဝါယံ
ဂဟေတွာ ခိပိ၊ အညော ဝိဋ္ဌိယံ ဟတ္ထတလေန ပဟရိ။ သော ဒိပိမုခါ
မုတ္တမိဂေါ ဝိယ ဘိတတသိတော နိက္ခမိတွာ ရာဇဂေဟံ ဂတော။ ရာဇာ
စိန္တေသိ “အဇ္ဇ မမ ဝုတ္တော ဣမံ ပဝတ္တိံ သုတွာ တုဋ္ဌော ဘဝိဿတိ၊ ဤန္တံ
ပဏ္ဍိတာနံ မဟတိယာ ဓမ္မသာကစ္ဆာယ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဇ ဥဘော အညမညံ
ခမာပေဿန္တိ၊ လာဘာ ဝတ မေ”တိ။ သော ကေဝဋ္ဌံ ဒိသ္မာ ပုဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ
သံသန္တနာကာရံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၆၀၁။ “ကထံ န ကေဝဋ္ဌ မဟောသဓေန၊
သမာဂမော အာသိ တ’ဒိဃံ မြူဟိ။
ကစ္စိ တေ ပဋိနိဇ္ဈတ္တော၊
ကစ္စိ တုဋ္ဌော မဟောသဓော”တိ။

တတ္ထ ပဋိနိဇ္ဈတ္တောတိ ဓမ္မယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ^၁ ပဝတ္ထဝိဂ္ဂဟဿ ဝုပသမနတ္ထံ
ကစ္စိ တံ တေန၊ သော စ တယာ နိဇ္ဈတ္တော ခမာပိတော။ ကစ္စိ တုဋ္ဌောတိ
ကစ္စိ တုမှာကံ ရညာ ပေသိတံ ပဝတ္တိံ သုတွာ တုဋ္ဌောတိ။

တံ သုတွာ ကေဝဋ္ဌော “မဟာရာဇ တုမေ ‘ပဏ္ဍိတော’တိ တံ ဂဟေတွာ
ဝိစရထ၊ တတော အသပ္ပုရိသတရော နာမ နတ္ထိ”တိ ဂါထမာဟ—

၆၀၂။ “အနရိယရူပေါ ပုရိသော ဇနိန္ဒ၊
အသမ္မောဒကော ထဒ္ဓေါ အသန္တိရူပေါ။
ယထာ မူဂေါ စ ဗမိရော စ၊
န ကိဉ္စိတ္ထံ အဘာသထာ”တိ။

တတ္ထ အသန္တိရူပေါတိ အပဏ္ဍိတဇာတိကော။ န ကိဉ္စိတ္ထန္တိ မယာ သဟ
ကိဉ္စိ အတ္ထံ န ဘာသိတ္ထံ၊ တေနော နံ အပဏ္ဍိတောတိ မညာမိတိ ဗောဓိ-
သတ္တဿ အဂုဏံ ကထေသိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပုဋ္ဌိက္ခောသိတွာ တဿ စ တေန သဒ္ဓိံ အာဂတာနဉ္စ ပရိဗ္ဗယဉ္စေ နိဝါသဂေဟဉ္စ ဒါပေတွာ “ဂစ္ဆထာ- စရိယဝိဿမထာ”တိ တံ ဥယျောဇေတွာ “မမ ပုတ္တော ပဏ္ဍိတော ပဋိသန္တာရ- ကုသလော၊ ဣမိနာ ကိရ သဒ္ဓိံ နေဝ ပဋိသန္တာရံ အကာသိ၊ န တုဋ္ဌိံ ပဝေဒေသိ။ ကိဉ္စိ တေန အနာဂတဘယံ ဒိဋ္ဌိ ဘဝိဿတိ”တိ သယမေဝ ကထံ သမုဋ္ဌာ- ပေသိ—

၆၀၃။ “အဒ္ဓါ ဣဒံ မန္တပဒံ သုဒုဒ္ဓသံ၊

အတ္ထော သုဒ္ဓေါ နရဝိရိယေန ဒိဋ္ဌော။

တထာ ဟိ ကာယော မမ သမ္ပဝေဓတိ၊

ဟိတွာ သယံ ကော ပရဟတ္ထံ မေဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဣဒန္တိ ယံ မမ ပုတ္တေန ဒိဋ္ဌိ၊ အဒ္ဓါ ဣဒံ မန္တပဒံ အညေန ဣတ္တရ- ပုရိသေန သုဒုဒ္ဓသံ။ နရဝိရိယေနာတိ ဝိရိယဝန္တေန မဟောသပဏ္ဍိတေန သုဒ္ဓေါ အတ္ထော ဒိဋ္ဌော ဘဝိဿတိ။ သယန္တိ သကံ ရဋ္ဌံ ဟိတွာ ကော ပရဟတ္ထံ ဂမိဿတိ။

“မမ ပုတ္တေန ပြာဟ္မဏဿ အာဂမနေ ဒေါသော ဒိဋ္ဌော ဘဝိဿတိ။ အယဉ္စိ အာဂစ္ဆန္တော န မိတ္တသန္တဝတ္ထာယ အာဂမိဿတိ၊ မံ ပန ကာမေန ပလောဘေတွာ နဂရံ နေတွာ ဂဏှနတ္ထာယ အာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တံ အနာ- ဂတဘယံ ဒိဋ္ဌိ ဘဝိဿတိ ပဏ္ဍိတေနာ”တိ တဿ တမတ္ထံ အာဝဇ္ဇေတွာ ဘိတတသိတဿ နိသိန္နကာလေ စတ္တာရော ပဏ္ဍိတာ အာဂမိံသု။ ရာဇာ သေနကံ ပုစ္ဆိ “သေနက ရုစ္စတိ တေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ ဂန္တော စူဠနိရာဇဿ ဝိတုအာနယန”န္တိ။ ကိံ ကထေထ မဟာရာဇ၊ န ဟိ သိရိံ အာဂစ္ဆန္တိံ ဒဏ္ဍေန ပဟရိတွာ ပလာပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ တုမှေ တတ္ထ ဂန္တော တံ ဂဏှိဿထ၊ ဌပေတွာ စူဠနိမြဟ္မဒတ္တံ အညောတုမှေဟိ သမော ဇမ္ဗုဒီပတလေ န ဘဝိဿတိ။ ကိံကာရဏာ? ဇေဋ္ဌရာဇမိတာယ ဂဟိတတ္တာ။ သော ဟိ “သေသရာဇာနော မမ မနုဿာ၊ ဝေဒေဟော ဧကောဝ မယာ သဒိသော”တိ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဥတ္တမရူပဓရံမိတရံတုမှာကံ ဒါတုကာမော ဇာတော၊ ကရောထဿ ဝစနံ။ မယမ္ပိ တုမှေ နိဿာယ ဝတ္ထာလင်္ကာရေ လဘိဿံမာတိ။ ရာဇာ သေသေဝိ ပုစ္ဆိ။ တေပိ တထေဝ ကထေသုံ။ တဿ တေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တဿေဝ ကေဝဋ္ဌ- ပြာဟ္မဏော အတ္တနော နိဝါသဂေဟာ နိက္ခမိတွာ “ရာဇာနံ အာမန္တေတွာ ဂမိဿံမိ”တိ အာဂန္တော “မဟာရာဇ န သက္ကာ အမှေဟိ ပပဉ္စိ ကာတုံ၊ ဂမိဿာမ

မယံ နရိန္ဒာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ တံ ဥယျောဇေယိ။
မဟာသတ္တော တဿ ဂမနဘာဝံ ဥတွာ နတွာ အလင်္ကရိတွာ ရာဇပဋ္ဌာနံ
အာဂန္တာ ရာဇာနံ ဝဋ်တွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ရာဇာ စိန္တေသိ “ပုတ္တော မေ
မဟောသဓပဏ္ဍိတော မဟာမန္တိ မန္တပါရင်္ဂတော အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်
အတ္ထံ ဇာနာတိ။ အမှာကံ တတ္ထ ဂန္တံ ယုတ္တဘာဝံ ဝါ အယုတ္တဘာဝံ
ဝါ ပဏ္ဍိတော ဇာနိဿတိ”တိ။ သော အတ္တနာ ပဌမံ စိန္တိတံ အဝတွာ
ရာဂရတ္တော မောဟမူဠော ဟုတွာ တံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၆၀၄။ “ဆန္တံ ဟိ ဧကော မတိ သမေတိ၊
ယေ ပဏ္ဍိတာ ဥတ္တမဘူရိပတ္တာ။
ယာနံ အယာနံ အထ ဝါပိ ဌာနံ၊
မဟောသဓ တုမ္ပိ မတိ ကရောဟိ”တိ။

တတ္ထ ဆန္တံ ပဏ္ဍိတ ဧကဝဋ်ဗြာဟ္မဏဿ စ မမ စ ဣမေသဉ္စ စတုန္တံ ဆန္တံ
အမှာကံ ဧကော မတိ ဧကောယေဝ အဇ္ဈာသယော ဂင်္ဂေါဒကံ ဝိယယမုနော-
ဒကေန သံသန္တတိ သမေတိ။ ယေ မယံ ဆပိ ဇနာ ပဏ္ဍိတာ ဥတ္တမဘူရိပတ္တာ၊
တေသံ နော ဆန္တမ္ပိ စူဠနိရာဇဓိတု အာနယနံ ရုစ္စတိတိ။ ဌာနံ ဣဓေဝ
ဝါသော။ မတိ ကရောဟိတိ အမှာကံ ရုစ္စနကံ နာမ အပ္ပမာဏံ၊ တုမ္ပိ စိန္တေဟိ၊
ကိံ အမှာကံ အာဝါဟတ္ထာယ တတ္ထ ယာနံ ဥဒါဟု အယာနံ အဒု ဣဓေဝ
ဝါသော ရုစ္စတိတိ။

တံ သုတွာ ပဏ္ဍိတော “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ ကာမဂိဋ္ဌေါ အန္တဗာလ-
ဘာဝေန ဣမေသံ စတုန္တံ ဝစနံ ဂဏှာတိ၊ ဂမနေ ဒေါသံ ကဏေတွာ
နိဝတ္တေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ စတဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၆၀၅။ “ဇာနာသိ ခေါ ရာဇေ မဟာနုဘာဝေါ၊
မဟဗ္ဗလော စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော။
ရာဇာ စ တံ ဣစ္ဆတိ မာရဏတ္ထံ၊
မိဂံ ယထာ ဩကစရေန လုဒ္ဓေါ။

၆၀၆။ ယထာပိ မစ္ဆော ဗဠိသံ၊ ဝက် မံသေန ဆာဒိတံ။
အာမဂိဋ္ဌေါ န ဇာနာတိ၊ မစ္ဆော မရဏမတ္တနော။

၆၀၇။ ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ စူဠနေယျဿ ဓိတရံ။
ကာမဂိဋ္ဌေါ န ဇာနာသိ၊ မစ္ဆောဝ မရဏမတ္တနော။

၆၀၈။ သစေ ဂစ္ဆသိ ပဉ္စာလံ၊ ဒိပ္ပ'မတ္တံ ဇဟိဿသိ။

မိဂံ ပန္နာနုဗန္ဓိဝ၊ မဟန္တံ ဘယမေဿတိ'တိ။

တတ္ထ ရာဇာတိ ဝိဒေဟံ အာလပတိ။ မဟာနုဘာဓေါတိ မဟာယသော။
မဟဗ္ဗလောတိ အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိသင်္ခေန ဗလေန သမန္နာဂတော။
မာရဏတ္တန္တိ မာရဏဿ^၁ အတ္တယ။ ဩကစရေနာတိ ဩကစာရိကာယ
မိဂိယာ။ လုဒ္ဓေါ ဟိ ဧကံ မိဂိံ သိက္ခာပေတွာ ရဇ္ဇကေန ဗန္ဓိတွာ အရညံ
နေတွာ မိဂါနံ ဂေါစရဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ဗာလမိဂံ အတ္တနော သန္တိကံ
အာနေတုကာမာ သကသညာယ^၂ ရာဂံ ဇနေန္တိ ဝိရဝတိ။ တဿာ သဒ္ဓိ သုတွာ
ဗာလမိဂေါ မိဂဂဏပရိဂုတော ဝနဂုဗ္ဗေ နိပန္နော သေသမိဂိသု သညံ အကတွာ
တဿာ သဒ္ဓဿဝနသံသဂ္ဂေန ဗဒ္ဓေါ ဝုဋ္ဌာယ နိက္ခမိတွာ ဂိဝံ ဥက္ခိပိတွာ
ကိလေသဝသေန တံ မိဂိံ ဥပဂန္တော လုဒ္ဓဿ ပဿံ ဒတွာ ဟိဋ္ဌတိ။ တမေနံ
သော တိဒိဏာယ သတ္တိယာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတိ။ တတ္ထ လုဒ္ဓေါ
ဝိယ စူဠနိရာဇာ၊ ဩကစာရိကာ ဝိယ အဿ ဓိတာ၊ လုဒ္ဓဿ ဟတ္ထေ အာဝဓံ
ဝိယ ကေဝဇ္ဇုဗြာဟ္မဏော။ ဣတိ ယထာ ဩကစရေန လုဒ္ဓေါ မိဂံ မာရဏတ္တယ
ဣစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သောပိ ရာဇာ တံ ဣစ္ဆတိတိ အတ္ထော။

အာမဂိဒ္ဓေါတိ ဗျာမသတဂမ္ဘီရေ ဥဒကေ ဝသန္တောပိ တသ္မိံ ဗဠိသဿ၊^၃
ဝင်္ကဋ္ဌာနံ ဆာဒေတွာ ဌိတေ အာမသင်္ခါတေ အာမိသေ ဝိဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဗဠိသံ
ဝိလတိ၊ အတ္တနော မရဏံ န ဇာနာတိ။ စိတရန္တိ စူဠနိဗာဠိသိကဿ
ကေဝဇ္ဇုဗြာဟ္မဏဿ ဝစနဗဠိသံ ဆာဒေတွာ ဌိတံ အာမိသသဒိသံ^၄။
တဿ ရညော စိတရံ ကာမဂိဒ္ဓေါ ဟုတွာ မစ္ဆော အတ္တနော မရဏသင်္ခါတံ
အာမိသံ ဝိယ န ဇာနာသိ။ ပဉ္စာလန္တိ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ။ အတ္တန္တိ အတ္တာနံ။
ပန္နာနုဗန္ဓိန္တိ^၅ ယထာ ဂါမဒ္ဓါရမဂ္ဂံ အနုဗန္ဓမိဂံ^၆ မဟန္တံ ဘယမေဿတိ၊ တံ
ဟိ မိဂံ မာရဏတ္တယ အာဝဓာနိ ဂဟေတွာ နိက္ခန္တေသု မနုဿေသု ယေ
ယေ ပဿန္တိ၊ ဘေ တေ မာရေန္တိ၊ ဧဝံ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ တံ မဟန္တံ
မရဏဘယံ ဒေသတိ ဥပဂမိဿတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော စတူဟိ ဂါထာဟိ ရာဇာနံ နိဂ္ဂဟိတွာ ကထေသိ။ သော
ရာဇာ တေန အတိဝိယ နိဂ္ဂဟိတောဝ “အယံ မံ အတ္တနော ဒါသံ ဝိယ မညတိ၊

၁-ကာရဏတ္တန္တိ မရဏကာရဏဿ (သိ) ၂-သကဘာသာယ (က) ၃-ဗဠိသေ (က)

၄-န ဇာနာသိတိ ဗာဠိသိကော ဝိယ စူဠနိရာဇာ၊ အယဗဠိသော ဝိယ ကေဝဇ္ဇုဗြာဟ္မဏော၊

ဗဠိသံ ဆာဒေတွာ ဌိတအာမိသံ ဝိယ ရာဇဓိတာ၊ (က)

၅-ပထာနုဗန္ဓိန္တိ (သိ၊ ဣ)၊ ပန္နာနုဗန္ဓိန္တိ (သျှာ) ၆-အနုပုတ္တံ မိဂံ (သိ)၊ အနုပုတ္တံ မိဂံ (သျှာ)

ရာဇာတိ သညဗ္ဗိ န ကရောတိ၊ အဂ္ဂရာဇေန ‘ဒိတရံ ဒံသံသီ’တိ မမ သန္တိကံ ပေသိတံ ဥတွာ ဧကမ္ဘိ မင်္ဂလပဋိသံယုတ္တံ ကထံ အကထေတွာ မံ ‘ဗာလမိဂေါ ဝိယ ဝိလိတဗဠိသမစ္ဆော ဝိယ ပန္နာနုဗန္ဓမိဂေါ ဝိယ မရဏံ ပါပုဏိဿတိ’တိ ဝဒတိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၀၉။ “မယမေဝ ဗာလ’မှသေ ဇဠုဂ္ဂါ၊
 ယေ ဥတ္တမတ္တာနိ တယိ လပိမှာ။
 ကိမေဝ တံ နင်္ဂလကောဋိဝဇော၊
 အတ္တာနိ ဇာနာသိ ယထာပိ အညေ”တိ။

တတ္ထ ဗာလ’မှသေတိ ဗာလာမှ။ ဇဠုဂ္ဂါတိ လာလမုခါ မယမေဝ။ ဥတ္တမတ္တာနိတိ ဥတ္တမဇုတ္တိရတနပဋိလာဘကာရဏာနိ။ တယိ လပိမှာတိ တဝ သန္တိကေ ကထယိမှာ။ ကိမေဝါတိ ဂရဟတ္ထေ နိပါတော။ နင်္ဂလကောဋိ-ဝဇောတိ ဂဟပတိပုတ္တော ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ နင်္ဂလကောဋိဝဏန္ဓာယေဝ ဝဇတိ။ တမတ္ထံ သန္ဓာယ “တံ ဂဟပတိကမ္မမေဝ ဇာနာသိ၊ န ခတ္တိယာနံ မင်္ဂလကမ္မ”န္တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနေဝမာဟ။ အညေတိ ယထာ ကေဝဇော ဝါ သေနကာဒယော ဝါ အညေ ပဏ္ဍိတာ ဣမာနိ ခတ္တိယာနံ မင်္ဂလတ္တာနိ ဇာနန္တိ၊ တထာ တံ တာနိ ကိံ ဇာနာသိ၊ ဂဟပတိကမ္မဇာနနမေဝ တဝါနုစ္ဆရိကန္တိ။

ဣတိ နံ အက္ခောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ “ဂဟပတိပုတ္တော မမ မင်္ဂလန္တရာယံ ကရောတိ၊ နိဟရထ န”န္တိ နိဟရာပေတုံ ဂါထမာဟ—

၆၁၀။ “ဣမံ ဂလေ ဂဟေတွာန၊ နာသေထ ဝိဇိတာ မမ။
 ယော မေ ရတနလာဘဿ၊ အန္တရာယာယ ဘာသတိ”တိ။

သော ရညော ကုဒ္ဒဘာဝံ ဥတွာ “သစေ ခေါ ပန မံ ကောစိ ရညော ဝစနံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထေ ဝါ ဝိဝါယ ဝါ ပရာမသေယျ၊ တံ မေ အလံ အဿ ယာဝဇိဝံ လဇ္ဇိတုံ၊ တဿှာ သယမေဝ နိက္ခမိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂတော။ ရာဇာပိ ကေဝလံ ကောဝေသေနေဝ ဝဒတိ၊ ဗောဓိသတ္တေ ပန ဂရုစိတ္တတာယ န ကဋ္ဌိ တထာ ကာတုံ အာဏာပေသိ။ အထ မဟာသတ္တော “အယံ ရာဇာ ဗာလော အတ္တနော ဟိတာဟိတံ န

ဇာနာတိ၊ ကာမဂိဋ္ဌေါ ဟုတွာ ‘တဿ ဝိတရံ လဘိဿံသမိယေဝါ’တိ အနာ-
ဂတဘယံ အဇာနိတွာ ဂစ္ဆန္တော မဟာဝိနာသံ ပါပုဏိဿတိ။ နာဿ ကထံ
ဟဒယေ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဗဟုပကာရော မေ သေ မဟာယသဒါယကော၊
ဣမဿ မယာ ပစ္စယေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပဌမံ ခေါ ပန သုဝပေါတကံ
ပေသေတွာ တထတော ဥတွာ ပစ္ဆာ အဟံ ဂမိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ သုဝ-
ပေါတကံ ပေသေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၁။ “တတော စ သော အပက္ကမ္မ၊ ဝေဒေဟဿ ဥပန္နိကာ။
အထ အာမန္တယီ ဒူတံ၊ မာဓရံ” သုဝပဏ္ဍိတံ။

၆၂။ ဧဟိ သမ္မ ဟရိတပက္ခ၊ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောဟိ မေ။
အတ္ထိ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ သာဠိကာ သယနပါလိကာ။

၆၃။ တံ ဗန္ဓနေန ၂ ပုစ္ဆဿ၊ သာ ဟိ သဗ္ဗဿ ကောဝိဒါ။
သာ တေသံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ၊ ရညော စ ကောသိယဿ စ။

၆၄။ အာမောတိ သော ပဋိသုတွာ၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။
အဂမာသိ ဟရိတပက္ခော၊ သာဠိကာယ ဥပန္နိကံ။

၆၅။ တတော စ ခေါ သော ဂန္တန၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။
အထာမန္တယီ သုဃရံ၊ သာဠိကံ မဇ္ဈဘာဏိကံ။

၆၆။ ကစ္စိ တေ သုဃရေ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ဝေသေ အနာမယံ။
ကစ္စိ တေ မဓုနာ လာဇာ၊ လဗ္ဘတေ သုဃရေ တုဝံ။

၆၇။ ကုသလဉ္စေဝ မေ သမ္မ၊ အထော သမ္မ အနာမယံ။
အထော မေ မဓုနာ လာဇာ၊ လဗ္ဘတေ သုဝပဏ္ဍိတံ။

၆၈။ ကုတော န သမ္မ အာဂမ္မ၊ ကဿ ဝါ ပဟိတော တုဝံ။
န စ မေ’သိ ဣတော ပုဗ္ဗေ၊ ဒိဋ္ဌော ဝါ ယဒိ ဝါ သုတော”တိ။

တတ္ထ ဟရိတပက္ခာတိ ဟရိတပတ္တသမာနပက္ခ။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ “ဧဟိ
သမ္မာ”တိ ပုတ္တေ အာဂန္တော အင်္ဂေ နိသိန္တိ “သမ္မ အညေန မနုဿဘူတေန
ကာတုံ အသက္ကဏေယျံ မမေကံ ဝေယျာဝဋ်ကံ ကရောဟိ”တိ အာဟ။

“ကိ” ကရောမိ ဒေဝါ”တိ ပုတ္တေ “သမ္ပ ကေဝဋ္ဌဗြာဟ္မဏဿ ဒူတေယျေနာဂတကာရဏံ ဌပေတွာ ရာဇာနဉ္စကေဝဋ္ဌ အညေ န ဇာနန္တိ၊ ဥဘောဝရညော သယနဂဗ္ဗေ နိသိန္တာ မန္တယိံသု။ တဿ ပန အတ္ထိ ပဉ္စာလရာဇဿ သာဠိကာ သယနပါလိကာ။ သာ ကိရ တံ ရဟဿံ ဇာနာတိ၊ တံ တတ္ထဂန္တာ တာယ သဒ္ဓိံ မေထုနပဋိသံယုတ္တံ ဝိဿာသံ ကတွာ တေသံ တံ ရဟဿံ ဗန္ဓနေန ပုစ္ဆဿ။ တံ သာဠိကံ ပဋိစ္ဆန္ဓေ ပဒေသေ ယထာ တံ ကောစိ န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ပုစ္ဆ။ သစေ ဟိ တေ ကောစိ သဒ္ဓိံ သုဏာတိ၊ ဇိဝိတံ တေ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဋိစ္ဆန္ဓေ ဌာနေ သဏိကံ ပုစ္ဆာ”တိ။ သာ တေသံ သဗ္ဗန္တိ သာ တေသံ ရညော စ ကောသိယဂေါတ္တဿ စ ကေဝဋ္ဌဿာတိ ဌိန္တမ္ပိ ဇာနာနံ သဗ္ဗံ ရဟဿံ ဇာနာတိ။

အာမောတိတိ၊ ဘိက္ခဝေ သော သုဝပေါတကော ပဏ္ဍိတေန ပုရိမနယေနော သက္ကာရံ ကတွာ ပေသိတော “အာမော”တိ တဿ ပံဋိသုတွာ မဟာသတ္တံ ဝဠိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝိဝဋ္ဌသီဟပဉ္စရေန နိက္ခမိတွာ ဝါတဝေဂေန သိဝိရဋ္ဌေ အရိဋ္ဌပုရံ နာမ ဂန္တာ ကတ္တ ပဝတ္ထိံ သလ္လက္ခေတွာ သာဠိကာယ သန္တိကံ ဂတော။ ကထံ? သော ဟိ ရာဇနိဝေသနဿ ကဉ္စနထုဂ်ကာယ နိသိဒ္ဓိတွာ ရာဂနိဿိတံ မရရရဝံ ရဝိ။ ကိကာရဏာ? ဣမံ သဒ္ဓိံ သုတွာ သာဠိကာ ပဋိရဝိဿတိ၊ တာယ သညာယ တဿာ သန္တိကံ ဂမိဿာမိတိ။ သာဝိ တဿ သဒ္ဓိံ သုတွာ ရာဇသယနဿ သန္တိကေ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေန နိသိန္တာ ရာဂရတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ တိက္ခတ္တံ ပဋိရဝိ။ သော ထောက် ဂန္တာ ပုနပျုနံ သဒ္ဓိံ ကတွာ တာယ ကတသဒ္ဓါနုသာရေန ကမေန သီဟပဉ္စရဥမ္မာရေ ဌတွာ ပရိဿယာဘာဝံ ဩလောကေတွာ တဿာ သန္တိကံ ဂတော။ အထ နံ သာ “ဧဟိ သမ္ပ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေန နိသိဒ္ဓါ”တိ အာဟ။ သော ဂန္တာ နိသိဒ္ဓိ။ အာမန္တယိတိ ဧဝံ သော ဂန္တာ မေထုနပဋိသံယုတ္တံ ဝိဿာသံ ကတ္တကာမော ဟုတွာ တံ အာမန္တေသိ။ သုဃရန္တိ ကဉ္စနပဉ္စရေန ဝသနတာယ သုန္ဓရဃရံ။ ဝေဿေတိ ဝေသိကေ ဝေဿဇာတိကေ၊ သာဠိကာ ကိရ သကုဏေသု ဝေဿဇာတိကာ နာမ၊ တေန တံ ဧဝံ အာလပတိ။ တုဝန္တိ သုဃရေ တံ ပုစ္ဆာမိ? “ကစ္စိ တေ မရနာ သဒ္ဓိံ လာဇာ လဗ္ဘတိ”တိ။ အာဂမ္မာတိ သမ္ပ ကုဘော အာဂန္တာ ဣမ ပဝိဋ္ဌောတိ ပုစ္ဆတိ။ ကဿ ဝါတိ ကေန ဝါ ပေသိတော တံ ဣဓာဂတောတိ။

၁-ပဏ္ဍရေန(သီ၊ သျာ)

၂-ဝေဿဇာတိကေ ဣတိ ဝါ(သီ)၊ ဝေဿဇာတိကေ ဣတိ(ဣ)

၃-တဝါတိ သုဃရေ တဝ ဝေါမိ(သီ၊ သျာ၊ ဣ)

သော တဿာ ဝစနံ သုတွာ “သစာဟံ ‘မိထိလတော အာဂတော’တိ ဝက္ခာမိ၊ သော မရဏမာပန္နာပိ မယာ သဒ္ဓိံ” ဝိဿံသံ န ကရိဿတိ။ သိဝိရဋ္ဌေ ခေါ ပန အရိဋ္ဌပုရံ သလ္လက္ခေတွာ အာဂတော၊ တဿာ မုသာဝါဒိ ကတွာ သိဝိရာဇေန ပေသိတော ဟုတွာ တတော အာဂတဘာဝံ ကထေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၆၁၉။ “အဟောသိ” သိဝိရာဇဿ၊ ပါသာဒေ သယနပါလကော။

တတော သော ဓမ္မိကော ရာဇာ၊ ဗဒ္ဓေ မောစေသိ ဗန္ဓနာ”တိ။

တတ္ထ ဗဒ္ဓေတိ အတ္တနော ဓမ္မိကတာယ သဗ္ဗေ ဗဒ္ဓကေ ဗန္ဓနာ မောစေသိ။ ဧဝံ မောစေန္တော မဗ္ဗိ သဒ္ဓဟိတွာ “မုဉ္ဇထ န”န္တိ မောစာပေသိ။ သောဟံ ဝိဝဋ္ဌာ သုဝဏ္ဏပဉ္စရာ နိက္ခမိတွာပိ ဗဟိပါသာဒေ ယတ္ထိန္ဒာမိ၊ တတ္ထ ဂေါစရံ ဂဟေတွာ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေယေဝ ဝဿာမိ။ ယထာ တံ၊ န ဧဝံ နိစ္စကာလံ ပဉ္စရေယေဝ အတ္ထာမိတိ။

အထဿ သာ အဟ္မနော အတ္တာယ သုဝဏ္ဏတဋ္ဌကေ ဌပိတေ မရုလာဇေ စေဝ မခုရောဒကဉ္စ ဒဘွာ “သမ္ပ တံ ခူရတော အာဂတော၊ ကေနတ္ထေန ဣဝေ-
ဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿာ ဝစနံ သုတွာ ရဟဿံ သောတုကာမော မုသာဝါဒိ ကတွာ အာဟ—

၆၂၀။ “တဿ မေ’ကာံ ဒုတိယာ’သိ၊ သာဠိကာ မဇ္ဈဘာဏိကာ။

တံ တတ္ထ အဝဇီ သေနော၊ ပေက္ခတော သုဃရေ မမာ”တိ။

တတ္ထ တဿ မေ’ကာတိ တဿ မယံ ကော။ ဒုတိယာ’သီတိ ပုရာဏ-
ဒုတိယိကာ အဟောသိ။

အထ နံ သာ ပုစ္ဆိ “ကထံ ပန တေ ဘရိယံ သေနော အဝဇီ”တိ။ သော တဿာ အာစိက္ခန္တော “သုဏ ဘဒ္ဓေ ကေဒိဝသံ အမှာကံ ရာဇာ ဥဒကကီဠိ ဂစ္ဆန္တော မဗ္ဗိ ပုက္ခောသိ။ အထာဟံ ဘရိယံ အာဒါယ တေန သဒ္ဓိံ ဂန္တာ ကီဠိတွာ သာယနသမယေ တေနော သဒ္ဓိံ ပစ္စာဂန္တော ရညာ သဒ္ဓိံယေဝ ပါသာဒံ အဘိရုယ သရိရံ သုက္ခာပနတ္ထာယ ဘရိယံ အာဒါယ သီဟပဉ္စရေန နိက္ခမိတွာ ကုဋ္ဌာဂါရကုစ္ဆိယံ နိသီဒိ”။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော သေနော ကုဋ္ဌာဂါရ နိက္ခန္တော အမှေ ဂဏှိတုံ ပက္ခန္တိ။ အဟံ မရဏဘယဘိတော ဝေဂေန ပလာယိ”။ သာ ပန တဒါ ဂရုဂဗ္ဘာ အဟောသိ၊ တဿာ ဝေဂေန ပလာယိတုံ နာသက္ခိ။ အထ သော မယံ ပဿန္တဿေဝ တံ မာရေတွာ

အာဒါယ ဂတော။ အထ မံ တဿာ သောကေန ရောဒမာနံ ဒိသ္မာ အမှာကံ
ရာဇာ ‘သမ္မ ကိ’ ရောဒသီ’တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ ‘မာ ဗာဠိ သမ္မ ရောဒသီ၊
အညံ ဘရိယံ ပရိယေသာဟိ’တိ ဝတွာ ‘ကိ’ ဒေဝ အညာယ အနာစာရာယ
ဒုဿီလာယ ဘရိယာယ အာနိတာယ၊ တတောပိ ဧကကေနေဝ စရိတုံ ဝရ’န္တိ
ဝုတ္တေ ‘သမ္မ အဟံ ဧကံ သကုဏိကံ သီလာစာရသမ္ပန္နံ အသောသိ’၊ တဝ
ဘရိယာယ သဒိသမေဝ။ စူဠနိရာဇဿ ဟိ သယနပါလိကာ သာဠိကာ ဝေရူပါ၊
တံ တတ္ထ ဂန္ဓာ တဿာ မနံ ပုစ္ဆိတွာ ဩကာသံ ကာရေတွာ သစေ တေ
ရုစ္စတိ၊ အာဂန္ဓာ အမှာကံ အာစိက္ခ။ အထာဟံ ဝေါ ဝိဝါဟံ ကတွာ မဟန္တေန
ပရိဝါရေန တံ အာနေဿာမာ’တိ ဝတွာ မံ ဣဓ ပဟိဏိ၊ တေနမှိ
ကာရဏေနာဂတော’တိ ဝတွာ ဂါထံ အာဟ—

၆၂၁။ “တဿာ ကာမာ ဟိ သမ္ပတ္တော၊ အာဂတော’သ္မိ တဝ’န္တိကေ။
သစေ ကရေယျံ ဩကာသံ၊ ဥဘယောဝ ဝသာမသေ”တိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ သောမနဿပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ ဧဝံ သန္တေပိ
အတ္တနော ပိယကာဝံ အဇာနာပေတွာ အနိစ္စမာနာ ပိယ အာဟ—

၆၂၂။ “သုဝေါ’ဝ သုဝိ’ ကာမေယျ၊ သာဠိကော ပန သာဠိကံ။
သုဝဿ သာဠိကာယေဝ၊ သံဝါသော ဟောတိ ကိဒိသော”တိ။

တတ္ထ သုဝေါတိ သမ္မ သုဝပဏ္ဍိတ သုဝေါဝ သုဝိ’ ကာမေယျ။ ကိဒိသောတိ
အသမာနဇာတိကာနံ သံဝါသော နာမ ကိဒိသော ဟောတိ။ သုဝေါ ဟိ
သမာနဇာတိကံ သုဝိ’ ဒိသ္မာ စိရသန္တဝမ္ဘိ သာဠိကံ ဇဟိဿတိ၊ သော ပိယ-
ဝိပ္ပယောဂေါ မဟတော ဒုက္ခာယ ဘဝိဿတိ၊ အသမာနဇာတိကာနံ သံဝါ-
သော နာမ န သမေတိတိ။

ဣတရော တံ သုတွာ “အယံ မံ န ပဋိက္ခိပတိ၊ ပရိဟာရမေဝ ကရေတိ၊
အဋ္ဌါ မံ ဣစ္ဆိဿတိ၊ နာနာဝိဇာဟိ နံ ဥပမာဟိ သဒ္ဓဟာပေဿာမီ”တိ
စိန္တေတွာ အာဟ—

၆၂၃။ “ယော’ယံ ကာမေ၊ ကာမယတိ၊ အပိ စဏ္ဍာလိကာမပိ။
သဗ္ဗော ဟိ? သဒိသော ဟောတိ၊ နတ္ထိ ကာမေ အသာဒိသော”တိ။

တတ္ထ စဏ္ဍာလိကာမီတိ စဏ္ဍာလိကံ အပိ။ သဒိသောတိ စိတ္တသဒိသံ-
တာယ သဗ္ဗော^၁ သံဝါသော သဒိသောဝ ဟောတိ။ ကာမသ္မိပ္ပိ စိတ္တမေဝ
ပမာဏံ, န ဇာတိတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ မနုဿေသု တာဝ နာနာဇာတိကာနံ သမာနဘာဝ-
ဒဿနတ္ထံ အတိတံ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၂၄။ “အတ္ထိ ဇမ္ဗာဝတိ နာမ၊ မာတာ သိဝိဿ ရာဇိနော။
သာ ဘရိယာ ဝါသုဒေဝဿ၊ ကဏ္ဍဿ မဟေသီ ပိယာ”တိ။

တတ္ထ ဇမ္ဗာဝတိ^၂ သိဝိရညော မာတာ ဇမ္ဗာဝတိ? နာမ စဏ္ဍာလိ
အဟောသိ။ သာ ကဏ္ဍာယနဂေါက္ကဿ ဒသဘာတိကာနံ ဇေဋ္ဌကဿ ဝါသု-
ဒေဝဿ ပိယာ မဟေသီ အဟောသိ။ သော ကိရေကဒိဝသံ ဒွါရဝတိတော
နိက္ခမိတွာ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော နဂရံ ပဝိသန္တိ^၃၊ ကေမန္တေ ဌိတံ အဘိရူပံ ဧကံ
စဏ္ဍာလိကံ ဒိဿောဝ ပဋိမဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ “ကိဇာတိကာ”တိ ပုစ္ဆာပေတွာ
“စဏ္ဍာလဇာတိကာ”တိ သုတွာပိ ပဋိမဒ္ဓစိတ္တတာယ အသာမိကဘာဝံ ပုစ္ဆာ-
ပေတွာ “အသာမိကာ”တိ သုတွာ တံ အာဒါယ တတော နိဝတ္တိတွာ နိဝေသနံ
နေတွာ အဂ္ဂမဟေသီ^၄ အကာသိ။ သာ သိဝိ^၅ နာမ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ သော ပိတု
အစ္စယေန ဒွါရဝတိယံ ရဇံ ကာရေသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဣတိ သော ဣမံ ဥဒါဟရဏံ အာဟရိတွာ “ဝေရူပေါပိ နာမ ခတ္ထိယော
စဏ္ဍာလိယာ သဒ္ဓိ^၆ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ၊ အမှေသု တိရစ္ဆာနဂတေသု ကိဝတ္တဗ္ဗံ၊
အညမညံ သံဝါသရောစနိယေဝ^၇ ပမာဏ”န္တိ ဝတွာ အပရမ္ပိ ဥဒါဟရဏံ
အာဟရန္တော အာဟ—

၆၂၅။ “ရဋ္ဌဝတိ^၈ ကိမ္မုရိသိ၊ သာပိ ဝစ္ဆံ အကာမယိ။
မနုဿော မိဂိယာ သဒ္ဓိ^၉၊ နတ္ထိ ကာမေ အသာဒိသော”တိ။

တတ္ထ ဝစ္ဆန္တိ ဧဝံနာမကံ တာပသံ။ ကထံ ပန သာ တံ ကာမေသိတိ?
အတိတသ္မိံ ဟိ ဧကော ပြာဟ္မဏော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိဿာ မဟန္တံ ယသံ
ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တေ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ ဝသိ။ တဿ
ပဏ္ဏသာလတော အဝိဒူရေ ဧကိဿာ ဂဟာယ ဗဟူ ကိန္နရာ ဝသန္တိ။ တတ္ထေဝ

၁-သဗ္ဗေသံ (သိ)

၃-ဇမ္ဗာဝတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၅-ရထာဝတိ (သိ)၊ ရတနဝတိ (သျှ)၊ ရထဝတိ (ဣ)

၂-ဇမ္ဗာဝတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-အညမညံ သံဝါပေန၊ စိတ္တမေဝေတ္ထ (က)

ဧကော မက္ကဋ္ဌကော ခွါရေ ဝသတိ။ သော ဇာလံ ဝိနေတွာ တေသံ သီသံ
ဘိန္ဒိတွာ လောဟိတံ ပိဝတိ။ ကိန္နရာ နာမ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ ဘိရုကဇာတိကာ။
သောပိ မက္ကဋ္ဌကော အတိဝိသာလော။ တေ တဿ ကိဉ္စိ ကာတုံ အသက္ကောန္တာ
တံ တာပသံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကတပဋိသန္တာရာ အာဂတကာရဏံ ပုဋ္ဌာ “ဒေဝ
ဧကော မက္ကဋ္ဌကော ဇီဝိတံ နော ဟနတိ၊ တုမေ ဌပေတွာ အမှာကံ အညံ
ပဋိသရဏံ န ပဿာမ၊ တံ မာရေတွာ အမှာကံ သောတ္ထိဘာဝံ ကရေဟိ”တိ
အာဟံသု။ တံ သုတွာ တာပသော “အပေထ န မာဒိသာ ပါဏာတိပါတံ
ကရေန္တိ”တိ အပသာဒေသိ။ တေသု ရဋ္ဌဝတိ နာမ ကိန္နရီ အဘိရူပါ ပါသာ-
ဒိကာ အသာမိကာ အဟောသိ။ တေ တံ အလင်္ကရိတွာ တာပသဿ သန္တိကံ
နေတွာ “ဒေဝ အယံ တေ ပါဒပရိစာရိကာ ဟောတု၊ အမှာကံ ပစ္စာမိတ္တံ
ဝဓေဟိ”တိ အာဟံသု။ တာပသော တံ ဒိသ္မာဝ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ တာယ
သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေတွာ ဂဟာဒ္ဓါရေ ဌတွာ ဂေါစရတ္ထာယ နိက္ခန္တိ မက္ကဋ္ဌကံ
မုဂ္ဂရေန ပေါထေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ သော တာယ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂဝါသံ
ဝသန္တော ပုတ္တမိတာဟိ ဝနိတွာ တတ္ထေဝ ကာလမကာသိ။ ဧဝံ သာ တံ
ကာမေသိ။ သုဝပေါတကော ဣမံ ဥဒါဟရဏံ အာဟရိတွာ ဝစ္ဆတာပသော
တာဝ မနုဿော ဟုတွာ တိရစ္ဆာနဂတာယ ကိန္နရိယာ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ၊
ကိမင်္ဂ ပန အမှာကံ ၂။ မယဉ္စိ ဥဘော ပက္ခိနောဝ တိရစ္ဆာနဂတာဝါတိ
ဒီပေန္တော “မနုဿော မိဂိယာ သဒ္ဓိံ”န္တိ အာဟ။ ဧဝံ မနုဿာ တိရစ္ဆာန-
ဂတာဟိ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသန္တိ၊ နတ္ထိ ကာမေ အသာဒိသော နာမ၊
စိတ္တမေဝ ပမာဏန္တိ ကထေသိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “သာမိ စိတ္တံ နာမ သဗ္ဗကာလံ ဧကသဒိသံ န
ဟောတိ၊ ဝိယဝိပ္ပယောဂဿ ဘာယာမိ”တိ အာဟ။ သောပိ သုဝပေါ-
တကော ဣတ္ထိမာယာသု ကုသလော၊ တေန တံ ဝိမံသန္တော ပုန ဂါထမာဟ—

၆၂၆။ “ဟန္တ ခွါဟံ ဂမိဿာမိ၊ သာဠိကေ မဇ္ဈဘာဏိကေ။

ပစ္စက္ခာနုပဒံ ဟေတံ၊ အတိမညသိ နူန မ”န္တိ။

တတ္ထ ပစ္စက္ခာနုပဒံ ဟေတန္တိ ယံ တံ ဝဒေသိ၊ သဗ္ဗမေတံ ပစ္စက္ခာနဿ
အနုပဒံ၊ ပစ္စက္ခာနကာရဏံ ပစ္စက္ခာနကောဋ္ဌာသော ပနေသ။ အတိမညသိ နူန
မန္တိ “နူန မံ ဣစ္ဆတိ အယ”န္တိ တံ မံ အတိက္ကမိတွာ မညသိ၊ မယံ သာရံ န

ဇာနာသိ။ အဟံ ဟိ ရာဇပူဇိတော၊ န မယံ ဘရိယာ ဒုလ္လဘာ၊ အညံ ဘရိယံ ပရိယေသိဿာမိတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာဝ ဘိဇ္ဇမာနဟဒယာ ဝိယ တဿ သဟ ဒဿနေနေဝ ဥပ္ပန္နကာမရတိယာ အနုဥယမာနာ ဝိယ ဟုတွာပိ အတ္တနော ဣတ္ထိမာယာယ အနိစ္စမာနာ ဝိယ ဟုတွာ ဒိယနံ ဂါထမာဟ—

၆၂၇။ “န သိရိ တရမာနဿ၊ မာဓရ သုဝပဏ္ဍိတ။
ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿ၊ ယာဝ ရာဇာန ဒက္ခသိ။
သောဿိ သဒ္ဓိ မုဒိင်္ဂါနံ၊ အာနုဘာဝဉ္စ ရာဇိနော”တိ။

တတ္ထ န သိရိတိ သမ္ပ သုဝပဏ္ဍိတ တရမာနဿ သိရိ နာမ န ဟောတိ။ တရမာနေန ကတကမ္ပံ န သောဘတိ။ “ဃရာဝါသော စ နာမေသ အတိ-ဂရုကော”တိ စိန္တေတွာ တုလေတွာ ကာတဗ္ဗော၊ ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿ၊ ယာဝ မဟန္တေန ယသေန သမန္တာဂတံ အမှာကံ ရာဇာနံ ပဿိဿသိ။ သောဿိတိ သာယနသမယေ ကိန္နရိသမာနလီလာဟိ ဥတ္တမရူပဓရာဟိ နာရိဟိ ဝဇ္ဇမာနာနံ မုဒိင်္ဂါနံ အညေသဉ္စ ဂီတဝါဒိတာနံ သဒ္ဓိ တံ သုဏိဿသိ၊ ရညော စ အာနုဘာဝံ မဟန္တံ သိရိသောဘဂ္ဂံ ပဿိဿသိ၊ သမ္ပ ကိံ တံ တုရိတောသိ၊ ကိံ လေသမ္ပိ န ဇာနာသိ၊ အစ္ဆဿ တာဝ၊ ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမာတိ။

အထ တေ သာယနသမနန္တရေ မေထုနသံဝါသံ ကရိံသု၊ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒ-မာနာ ဝိယသံဝါသံ ဝသိံသု။ အထ နံ သုဝပေါတကော “န ဣဒါနေ-သာ မယံ ရဟဿံ ဂုဟိဿတိ၊ ဣဒါနိ နံ ပုစ္ဆိတွာ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ “သာဠိကေ”တိ အာဟ။ ကိံ သာမိတိ။ အဟံ ကိဉ္စိ တေ ဝတ္ထုကာမောမှိတိ။ ဝဒ သာမိတိ၊ ဟောတု၊ အဇ္ဇ အမှာကံ မင်္ဂလဒိဝသော၊ အညတရသ္မိံ ဒိဝသေ ဇာနိဿာမိတိ။ သစေ မင်္ဂလပဋိသံယုတ္တာ ကထာ ဘဝိဿတိ၊ ကထေဟိ။ နော စေ၊ မာ ကထေဟိ သာမိတိ။ မင်္ဂလကထာဝေသာ ဘဒ္ဒေတိ။ တေန ဟိ ကထေဟိတိ။ အထ နံ “ဘဒ္ဒေ သစေ သောတုကာမာ ဘဝိဿသိ၊ ကထေဿာမိ တေ”တိ ဝတွာ တံ ရဟဿံ ပုစ္ဆန္တော ဒိယနံ ဂါထမာဟ—

၆၂၈။ “ယော န ခွါယံ တိဗ္ဗော သဒ္ဓေါ၊ တိရောဇနပဒေ သုတော။
မိတာ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ ဩသမိ ဝိယ ဝဏ္ဏိနိ။
တံ ဒဿတိ ဝိဒေဟာနံ၊ သော ဝိဝါဟော ဘဝိဿတိ”တိ။

တသယံတ္ထော—ယော န ခေါ အယံ သဒ္ဓေါ တိဗ္ဗော ဗဟလော၊ တိရော-
ဇနပဒေ သုတော ပရရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု ဝိဿုတော ပညာတော ပါကဋ္ဌော
ပတ္ထဋ္ဌော။ ကိန္တိ? ဓိတာ ပဉ္စာလရာဇဿ ဩသဓိတာရကာ ဝိယ ဝိရောစမာနာ
တာယ ဧဝံ သမာနဝဏ္ဏိနိ အတ္ထိ၊ တံ သော ဝိဒေဟာနံ ဒဿတိ၊ သော
ဝိဝါဟော ဘဝိဿတိ။ ယော သော ဧဝံ ပတ္ထဋ္ဌော သဒ္ဓေါ၊ အဟံ တံ သုတွာ
စိန္တေသိ “အယံ ကုမာရိကာ ဥတ္တမရူပဓရာ၊ ဝိဒေဟရာဇာပိ စူဠနိရညော
ပဋိသတ္တု အဟောသိ။ အညေ ဗဟူ ရာဇာနော စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တဿ ဝသဝတ္ထိနော
သန္တိ၊ တေသံ အဒတွာ ကိကာရဏာ ဝိဒေဟဿ ဓိတရံ ဒဿတိ”တိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဧဝမာဟ “သာမိ ကိကာရဏာ မင်္ဂလဒိဝသေ
အဝမင်္ဂလံ ကထေသိ”တိ။ အဟံ ဘဒ္ဒေ “မင်္ဂလ”န္တိ ကထေမိ၊ တံ “အဝ-
မင်္ဂလ”န္တိ ကထေသိ၊ ကိ န ခေါ ဧတန္တိ။ သာမိ အဓိတ္တာနဗ္ဗိ တေသံ ဧဝရူပါ
မင်္ဂလကိရိယာ မာ ဟောတူတိ။ ကထေဟိ တာဝ ဘဒ္ဒေတိ။ သာမိ န သက္ကာ
ကထေတုန္တိ။ ဘဒ္ဒေ တယာ ဝိဒိတံ ရဟဿံ မမ အကထိတကာလတော
ပဉ္စာယ နတ္ထိ အမှာကံ သမဂ္ဂသံဝါသောတိ။ သာ တေန နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနာ
“တေန ဟိ သာမိ သုဏာဟိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၂၉။ “ဧဝိသော မာ၂ အဓိတ္တာနံ၊ ဝိဝါဟော ဟောတု မာဓရ။
ယထာ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ ဝေဒေဟေန ဘဝိဿတိ”တိ။

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ပုန တေန “ဘဒ္ဒေ ကဿ ဧဝရူပံ ကထံ ကထေသိ”တိ
ပုတ္တေ “တေန ဟိ သုဏာဟိ၊ ဧတ္ထ ဒေါသံ တေ ကထေဿာမိ”တိ ဝတွာ
ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၃၀။ “အာနယိတွာန ဝေဒေဟံ၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
တတော နံ ဃာတယိဿတိ၊ န’ဿ သဒ္ဓိ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ တတော နံ ဃာတယိဿတိတိ ယဒါ သော ဣမံ နဂရံ အာဂတော
ဘဝိဿတိ၊ တဒါ တေန သဒ္ဓိံ သဒ္ဓိဘာဝံ မိတ္တဓမ္မံ န ကရိဿတိ၊ ဒဠုမ္ဗိဿ
ဓိတရံ န ဒဿတိ။ ဧကော ကိရဿ ပန အတ္ထဓမ္မာနုသာသကော မဟောသဓ-
ပဏ္ဍိတော နာမ အတ္ထိ၊ တေန သဒ္ဓိံ တံ ဃာတေဿတိ။ တေ ဥဘော ဇနော
ဃာတေတွာ ဇယပါနံ ဝိဝိဿာမာတိ ကေဝဇော ရညာ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ တံ
ဂဏှိတွာ အာဂန္တု ဂတောတိ။

ဧဝံ သံ ဂုယုမန္တံ နိဿေသံ ကတွာ သုဝပဏ္ဍိတဿ ကထေသိ။ တံ သုတွာ သုဝပဏ္ဍိတော “အာစရိယော ကေဝဇ္ဇော ဥပါယကုသလော၊ အစ္ဆရိယံ^၁ တဿ ရညော ဧဝရူပေန ဥပါယေန သာတနံ”န္တိ ကေဝဇ္ဇံ ဝဏ္ဏေတွာ “ဧဝရူပေန အဝမဂ်လေန အမှာကံ ကော အတ္ထော၊ တုဏှိဘူတာ သယာမာ”တိ၊ ဝတွာ အာဂမနကမ္မဿ နိပ္ပတ္တိံ ဥတွာ တံ ရတ္တိံ တာယ သဒ္ဓိံ ဝသိတွာ “ဘဒ္ဒေ အဟံ သိဝိရဋ္ဌံ ဂန္ဓာ မနာပါယ ဘရိယာယ လဒ္ဓဘာဝံ သိဝိရညော ဒေဝိယာ စ အာရောစေဿာမီ”တိ ဂမနံ အနုဇာနာပေတုံ အာဟ—

၆၃၁။ “ဟန္တ ခေါ မံ အနုဇာနာဟိ၊ ရတ္တိယော သတ္တမတ္တိယော။
ယာဝါဟံ သိဝိရာဇဿ၊ အာရောစေမိ မဟေသိနော။
လဒ္ဓေါ စ မေ အာဝသထော၊ သာဠိကာယ ဥပန္တိက”န္တိ။

တတ္ထ မဟေသိနောတိ မဟေသိယာ စဿ။ အာဝသထောတိ ဝသနဋ္ဌာနံ။ ဥပန္တိကန္တိ အထ နေ “ဧထ တဿာ သန္တိကံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝတွာ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ ဣဓာနေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တံ ဂဟေတွာ ဂမိဿာမိ၊ ယာဝ မမာဂမနံ၊ တာဝ မာ ဥက္ကဏ္ဍိတိ။

တံ သုတွာ သာဠိကာ တေန ဝိယောဂံ အနိစ္ဆမာနာပိ တဿ ဝစနံ ပဋိက္ခိ-
ပိတုံ အသက္ကောန္တိ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၃၂။ “ဟန္တ ခေါ တံ အနုဇာနာမိ၊ ရတ္တိယော သတ္တမတ္တိယော။
သစေ တံ သတ္တရတ္တေန၊ နာ’ဂစ္ဆသိ မမ’န္တိကေ။
မညေ ဩက္ကန္တသတ္တံ မံ၊ မတာယ အာဂမိဿသိ”တိ။

တတ္ထ မညေ ဩက္ကန္တသတ္တံ မန္တိ ဧဝံ သန္တေ အဟံ မံ အပဂတဇီဝိတံ သလ္လက္ခေမိ။ သော တံ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ အနာဂစ္ဆန္တော မယိ မတာယ အာဂမိဿသိ၊ တသ္မာ မာ ပပဉ္စံ အကာသိတိ။

ဣတရောပိ “ဘဒ္ဒေ ကိံ ဝဒေသိ၊ မယုမ္ပိ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ တံ အပဿန္တဿ ကုတော ဇီဝိတ”န္တိ ဝါစာယ ဝတွာ ဟဒယေန ပန “ဇီဝ ဝါ တံ မရ ဝါ၊ ကိံ တယာ မယု”န္တိ စိန္တေတွာ ဥဋ္ဌာယ ထောကံ သိဝိရဋ္ဌာဘိမုခေါ ဂန္ဓာ နိဝတ္တိတွာ မိဏိလံ ဂန္ဓာ ပဏ္ဍိတဿ အံသကုဋေ ဩတရိတွာ မဟာသတ္တေန ပန တာယ သညာယ ဥပရိပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပုဋ္ဌော သဗ္ဗံ တံ ပဝတ္တိံ

ပဏ္ဍိတဿ အာရောစေသိ။ သောပိဿ ပုရိမနယေနော သဗ္ဗံ သက္ကာရမကာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၃၃။ “တတော စ ခေါ သော ဂန္ဓာန၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။
မဟောသဿ အက္ခာသိ၊ သာဠိကာဝစနံ ဣဒံ”န္တိ။

တတ္ထ သာဠိကာဝစနံ ဣဒံ ဣဒံ သာဠိကာယ ဝစနန္တိ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတွာ
ကထေသီတိ။

သုဝခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “ရာဇာ မမ အနိစ္စမာနဿေဝ
ဂမိဿတိ၊ ဂန္ဓာ စ ပန မဟာဝိနာသံ ပါပုဏိဿတိ။ အထ မယံ “ဝေရူပဿ
နာမ ယသဒါယကဿ ရညော ဝစနံ ဟဒယေ ကတွာ တဿ သင်္ဂဟံ
နာကာသီ”တိ ဂရဟာပိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မာဒိသေ ပဏ္ဍိတေ ဝိဇ္ဇမာနေ ကိ-
ကာရဏာ ဒေ နဿိဿတိ၊ အဟံ ရညော ပုရေတရမေဝ ဂန္ဓာ စူဠနိဋ္ဌိံ ဒိဿွာ
သုဝိဘတ္တံ ကတွာ ဝိဒေဟရညော နိဝါသတ္ထာယ နဂရံ မာပေတွာ ဂါဝုတမတ္ထံ
ဇေဉ်ဥမင်္ဂ^၁၊ အမုယောဇနိကဉ္စ မဟာဥမင်္ဂ^၂ ကာရေတွာ စူဠနိရညော မိတရံ
အဘိသိဋ္ဌိတွာ အမှာကံ ရညော ပါဒပရိစာရိကံ ကတွာ အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိ-
သဇ္ဇေဟိ ဗလေဟိ ဧကသတရာဇဉ္စသု ပရိဝါရေတွာ ဌိတေသေဝ အမှာကံ
ရာဇာနံ ရာဟုမုခတော စန္ဒံ ဝိသ မောစေတွာ အာဒါယာဂမနံ နာမ မမ
ဘာရော”တိ။ တဿေဝံ စိန္တေန္တဿ သရိရေ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ပီတိဝေဂေန
ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော ဣမံ ဥပဗုဂါထမာဟ—

၆၃၄။ “ယဿေဝ သရေ ဘုဠေယျ ဘောဂံ၊
တဿေဝ အတ္ထံ ပုရိသော စရေယျာ”တိ။

တဿတ္ထော—ယဿ ရညော သန္တိကေ ပုရိသော မဟန္တံ ဣဿရိယံ
လဘိတွာ ဘောဂံ ဘုဠေယျ၊ အက္ခောသန္တဿပိ ပဟရန္တဿပိ^၂ ဂလေ
ဂဟေတွာ^၁ နိက္ကမုန္တဿပိ တဿေဝ အတ္ထံ ဟိတံ ဝုဗ္ဗိ^၃ ပဏ္ဍိတော
ကာယဒွါရာဒိဟိ တိဟိ ဒွါရေဟိ စရေယျ။ န ဟိ မိတ္တဒုဒ္ဓိကမ္ပံ ပဏ္ဍိတေဟိ
ကာတဗ္ဗန္တိ။

၁-ဇေဉ်ဥမင်္ဂ (သိ)၊ ဇေဉ်ဥမင်္ဂ (သျှာ)၊ ဇေဉ်မင်္ဂ (ဣ)

၂-ပရိဘာသန္တဿပိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

ဣတိ 'စိန္တေတွာ သော နတွာ အလင်္ကရိတွာ မဟန္တေန ယသေန ရာဇကုလံ ဂန္တော ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော အာဟ "ကိံ ဒေဝ ဂစ္ဆိဿထ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရ"န္တိ။ အာမ တာတ ပဉ္စာလစဋ္ဌိံ အလဘန္တဿ မမ ကိံ ရဇဇေန၊ မာ မံ ပရိစ္စဇိ၊ မယာ သဋ္ဌိံယေဝ ဧဟိ။ တတ္ထ အမှာကံ ဂတကာရဏာ ဒွေ အတ္တာ နိပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဣတ္ထိရတနဉ္စ လစ္ဆာမိ၊ ရညာ ဝ စ မေ သဋ္ဌိံ မေတ္ထိ ပတိဋ္ဌဟိဿတိတိ။ အထ နံ ပဏှိတော "တေန ဟိ ဒေဝ အဟံ ပုရေ ဂန္တော တုမှာကံ နိဝေသနာနိ မာပေဿာမိ၊ တုမှေ မယာ ပဟိတသာသနေန အာဂစ္ဆေယျာထာ"တိ ဝဒန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

“ဟန္တာဟံ ဂစ္ဆာမိ ပုရေ ဇနိန္ဒ၊
ပဉ္စာလရာဇဿ ပုရံ သုရမ္ပံ။
နိဝေသနာနိ မာပေတုံ၊ ဝေဒေဟဿ ယသသိနော။

၆၃၅။ နိဝေသနာနိ မာပေတွာ၊ ဝေဒေဟဿ ယသသိနော။
ယဒါ တေ ပဟိဏေယျာမိ၊ တဒါ ယျောသိ ခတ္တိယာ”တိ။

တတ္ထ ဝေဒေဟဿာတိ တဝ ဝိဒေဟရာဇဿ။ ယျောသိတိ အာဂစ္ဆေယျာသိတိ။

တံ သုဘွာ ရာဇာ “န ကိရ မံ ပဏှိတော ပရိစ္စဇတိ”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟုတွာ အာဟ “တာတ တဝ ပုရေ ဂစ္ဆန္တဿ ကိံ လဒ္ဓု ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ဗလဝါဟနံ ဒေဝါတိ။ ယတ္ထကံ ဣစ္ဆယိ၊ တတ္ထကံ ဂဏှ တာတာတိ။ စတ္တာရိ ဗန္ဓနာဂါရာနိ ဝိဝရာပေတွာ စောရာနံ သင်္ခလိကဗန္ဓနာနိ ဘိန္ဒာပေတွာ တေပိ မယာ သဋ္ဌိံ ပေသေထ ဒေဝါတိ။ ယထာရုစိ ကရေဟိ တာတာတိ။ မဟာသတ္တော ဗန္ဓနာဂါရဒ္ဓါရာနိ ဝိဝရာပေတွာ သူရေ မဟာယောဓေ ဂတဋ္ဌာနေ ကမ္ပံ နိပ္ပါဒေတုံ သမတ္ထေ နိဟရာပေတွာ “မံ ဥပဋ္ဌဟထာ”တိ ဝတွာ တေသံ သက္ကာရံ ကာရေတွာ ဝဗုကိကမ္မာရစမ္မကာရဇုဋ္ဌကပါသာဏကာရစိတ္တကာရာဒယော နာနာသိပ္ပကုသလာ၂ အဋ္ဌာရသ သေနိယော အာဒါယ ဝါသိဖရသုကုဒ္ဓါလခဏိတ္တိအာဒိနိ ဗဟူနိ ဥပကရဏာနိ ဂါဟာပေတွာ မဟာဗလကာယပရိဝုတော နဂရာ နိက္ခမိ။ တံမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၃၆။ “တတော စ ပါယာသိ ပုရေ မဟောသမော၊

ပဉ္စာလရာဇဿ ပုရံ သုရဗ္ဗံ။

နိဝေသနာနိ မာပေတုံ၊

ဝေဒေဟဿ ယသသိနော”တိ။

မဟာသတ္တောပိ ဂစ္ဆန္တော ယောဇနန္တရေ ယောဇနန္တရေ ဧကေကံ ဂါမိ
နိဝေသေတွာ” ဧကေကံ အမဗ္ဗံ “တုမှေ ရညော ပဉ္စာလံစန္ဒိ” ဂဟေတွာ
နိဝတ္တနကာလေ ဟတ္ထိအဿရထေ ကပ္ပေတွာ ရာဇာနံ အာဒါယ ပစ္စာမိတ္တေ
ပဋိဗာဟန္တာ ခိပ္ပံ မိထိလံ ပါပေယျာတာ”တိ ဝတွာ ဌပေသိ။ ဂင်္ဂါတီရံ ပန
ပတွာ အာနန္ဒကုမာရံ ပက္ခောသာပေတွာ “အာနန္ဒ တံ တီဏိ ဝဗုဒ္ဓိသတိနိ
အာဒါယ ဥဒ္ဓိဂင်္ဂံ ဂန္တာ သာရဒါရူနိ ဂါဟာပေတွာ တိသတမတ္တာ နာဝါ
မာပေတွာ နဂရဿတ္တာယ တတ္ထေဝ တစ္ဆာပေတွာ သလ္လဟုကာနံ ဒါရူနံ
နာဝါယ ပုရာပေတွာ ခိပ္ပံ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ ပေသေသိ။ သယံပန နာဝါယ
ဂင်္ဂံ တရိတွာ ဩတိဏ္ဏဌာနတော ပဌာယ ပဒသညာယေဝ ဂဏေတွာ “ဣဒံ
အဗုယောဇနဌာနံ၊ ဧတ္ထ မဟာဥမင်္ဂေါ ဘဝိဿတိ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ရညော
နိဝေသနနဂရံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော ပဌာယ ယာဝ ရာဇဂေဟာ ဂါဝုတမတ္တေ
ဌာနေ ဇဉ်ဥမင်္ဂေါ ဘဝိဿတိ”တိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ နဂရံ ပါဝိသိ။ စူဠနိရာဇာ
ဗောဓိသတ္တဿ အာဂမနံ သုတွာ “ဣဒါနိ မေ မနောရထော မတ္ထကံ ပါပုဏိဿ-
တိ၊ ပစ္စာမိတ္တာနံ ပိဋ္ဌိံ ပဿိဿာမိ၊ ဣမသ္မိံ အာဂတေ ဝေဒေဟောပိ န
စိရဿေဝ အာဂမိဿတိ၊ အထ နေဥဘောပိ မာရေတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလေ
ဧကရဇ္ဇံ ကရိဿာမိ”တိ ပရမတုဋ္ဌိံ ပက္ခော အဟောသိ။ သကလနဂရံ သင်္ချာ
“ဧသ ကိရ မဟောသပေဏ္ဍိတော၊ ဣမိနာ ကိရ ဧကသတရာဇာနော လေဇျနာ
ကာကာ ဝိယ ပလာပိတာ”တိ။

မဟာသတ္တော နာဂရေသု အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိံ ပဿန္တေသုယေဝ
ရာဇဒ္ဓါရံ ဂန္တာ ရညော ပဋိဝေဒေတွာ “ပဝိသတူ”တိ ဝုတ္တေ ပဝိသိတွာ
ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ အထ နံ ရာဇာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “တာတ
ရာဇာ ကဒါ အာဂမိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မယာ ပေသိတကာလေ ဒေဝါတိ။
တံ ပန ကိမတ္ထံ အာဂတောသိတိ။ အမှာကံ ရညော နိဝေသနံ မာပေတုံ
ဒေဝါတိ။ သာရ တာတာတိ။ အထဿ သေနာယ ပရိဗ္ဗယံ ဒါပေတွာ
မဟာသတ္တဿ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကာရေတွာ နိဝေသနဂေဟံ ဒါပေတွာ
“တာတ ယာဝ တေ ရာဇာ နာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ အနုက္ကဏ္ဍမာနော အမှာကမ္ပိ

ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ကရောန္တောဝ ဝဿဟိ တွ”န္တိ အာဟ။ သော ကိရ ရာဇ-
 နိဝေသနံ အဘိရူဟန္တောဝ မဟာသောပါနပါဒမူလေ ဌတွာ “ဣဓ ဇဗ်ဥမင်္ဂ-
 ခွါရံ ဘဝိဿတိ”တိ သလ္လက္ခေသိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ရာဇာ ‘အမှာကမ္ပိ
 ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ကရောဟိ’တိ ဝဒတိ၊ ဥမင်္ဂေ ခဏိယမာနေ ယထာ ဣဒံ
 သောပါနံ န ဩသက္ကတိ၊ တထာ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ အထ ရာဇာနံ ဧဝမာဟ
 “ဒေဝ အဟံ ပဝိသန္တော သောပါနပါဒမူလေ ဌတွာ နဝကမ္ပံ ဩလော-
 ကေန္တော မဟာသောပါနေ ဒေါသံ ပဿိ”။ သစေ တေ ရုစ္စတိ၊ အဟံ ဒါရူနိ
 လဘန္တော မနာပံ ကတွာ အတ္တရေယျ”န္တိ။ သာဓု ပဏှိတ အတ္တရာဟိတိ။
 သော “ဣဓ ဥမင်္ဂခွါရံ ဘဝိဿတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ တံ ပေါရာဏသောပါနံ
 ဟရိတွာ ယတ္ထ ဥမင်္ဂခွါရံ ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ ပံသုနော အပတနတ္ထာယ ဖလက-
 သန္တာရံ ကာရေတွာ ယထာ သောပါနံ န ဩသက္ကတိ၊ ဧဝံ နိစ္စလံ ကတွာ
 သောပါနံ အတ္တရိ။ ရာဇာ တံ ကာရဏံ အဇာနန္တော “မမ သိနေဟေန
 ကရောဟိ”တိ မဉ္ဇိ။

ဧဝံ တံ ဒိဝသံ တေနော နဝကမ္ပေန ဝိတိနာမေတွာ ပုနဒိဝသေ ရာဇာနံ
 အာဟ “ဒေဝ သစေ အမှာကံ ရညော ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနေယျာမ၊ မနာပံ
 ကတွာ ပဋိဇ္ဇေယျာမာ”တိ။ သာဓု ပဏှိတ ဌပေတွာ မမ နိဝေသနံ သကလ-
 နဂရေ ယံ နိဝေသနံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဂဏှာတိ။ မဟာရာဇ မယံ အာဂန္တုကာ၊
 တုမှာကံ ဗဟူ ဝလ္လဘာ ယောဓာ၊ တေ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟေသု ဂယု-
 မာနေသု အမှေဟိ သဒ္ဓိံ ကလဟံ ကရိဿန္တိ။ တဒါ ဒေဝ တေဟိ သဒ္ဓိံ မယံ
 ကိံ ကရိဿာမာတိ။ တေသံ ဝစနံ မာ ဂဏှ။ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဌာနမေဝ
 ဂဏှာပေဟိတိ။ ဒေဝ တေ ပုနပ္ပုနံ အာဂန္တော တုမှာကံ ကထေဿန္တိ၊ တေန
 တုမှာကံ စိတ္တသုခံ န လဘိဿတိ။ သစေ ပန ဣစ္ဆေယျာထ၊ ယာဝ မယံ
 နိဝေသနာနိ ဂဏှာမ၊ တာဝ အမှာကံယေဝ မနုဿာ ဒေါဝါရိကာ အဿ။
 တတော တေ ခွါရံ အလဘိတွာ နာဂမိဿန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ တုမှာကမ္ပိ စိတ္တသုခံ
 လဘိဿတိတိ။ ရာဇာ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိစ္စိ။

မဟာသတ္တော သောပါနပါဒမူလေ သောပါနသီသေ မဟာခွါရေတိ
 သဗ္ဗတ္ထ အတ္တနော မနုဿေယေဝ ဌပေတွာ “ကဿစိ ပဝိသိတုံ မာ အဒတ္တာ”တိ
 ဝတွာ အထ ရညော မာတု နိဝေသနံ ဂန္တော “ဘိန္ဒနာကာရံ ဒဿေထာ”တိ
 မနုဿေ အာဏာပေသိ။ တေ ခွါရကောဋ္ဌကာလိန္ဒတော ပဋ္ဌာယ ဣဋ္ဌကာ စ
 မတ္တိကာ စ အပနေတုံ အာရဘိံသု။ ရာဇမာတာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ အာဂန္တော

“ကိဿံ တာတာ မမ ဂေဟံ ဘိန္ဒုထာ”တိ အာဟ။ မဟောသမ-
ပဏ္ဍိတော ဘိန္ဒုပေတွာ အတ္တနော ရညော နိဝေသနံ ကာတုကာမောတိ။
ယဒိ ဧဝံ ဣဓေဝ ဝသထာတိ။ အမှာကံ ရညော မဟန္တံ ဗလဝါဟနံ၊ ဣဒံ
နပ္ပဟောတိ၊ အညံ မဟန္တံ ဂေဟံ ကရိဿာမာတိ။ တုမေ မံ န ဇာနာထ၊
အဟံ ရာဇမာတာ၊ ဣဒါနိ ပုတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဇာနိဿာမီတိ။ မယံ
ရညော ဝစနေန ဘိန္ဒုမ၊ သက္ကောန္တိ ဝါရေဟီတိ။ သာ ကုဇ္ဈိတွာ
“ဣဒါနိ ဝေါ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနိဿာမီ”တိ ရာဇဒွါရံ အဂမာသိ။ အထ နံ “မာ
ပဝိသာ”တိ ဒေါဝါရိကာ ဝါရယိံသု။ အဟံ ရာဇမာတာတိ။ န မယံ တံ
ဇာနာမ၊ မယံ ရညော “ကဿစိ ပဝိသိတုံ မာ အဒတ္တာ”တိ အာဏတ္တာ၊
ဂစ္ဆ တွန္တိ။ သာ ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ အပဿန္တိ နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော
နိဝေသနံ ဩလောကေန္တိ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဧကော ပုရိသော “ကိ” ဣဓ
ကရောသိ၊ ဂစ္ဆသိ၊ န ဂစ္ဆသိ”တိ ဂိဝါယ ဂဟေတွာ ဘူမိယံ ဖါတေသိ။

သာစိန္တေသိ “အဒ္ဓါ ဣမေ ရညော အာဏတ္တာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတရထာ ဧဝံ
ကာတုံန သက္ခိဿန္တိ၊ ပဏ္ဍိတဿေဝ သန္တိကံ ဂန္တိဿာမီ”တိ။ သာ ဂန္တာ “တာတာ
မဟောသမကသ္မာ မမ နိဝေသနံ ဘိန္ဒုပေသိ”တိ အာဟ။ သော တာယ သဒ္ဓိ
န ကထေသိ၊ သန္တိကေ ဌိတော ပုရိသော ပနဿ “ဒေဝိ ကိ” ကထေသိ”တိ
အာဟ။ တာတာ မဟောသမပဏ္ဍိတော ကသ္မာ မမ ဂေဟံ ဘိန္ဒုပေတိတိ။
ဝေဒေဟရညော ဝသနဋ္ဌာနံ ကာတုန္တိ။ ကိ” တာတာ ဧဝံ မဟန္တေ နဂရေ
အညတ္ထ နိဝေသနဋ္ဌာနံ န လဗ္ဘတိတိ မညတိ။ ဣမံ သတသဟဿံ လဉ္စ
ဂဟေတွာ အညတ္ထ ဂေဟံ ကာရေတူတိ။ သာရ ဒေဝိ တုမှာကံ ဂေဟံ
ဝိဿဇ္ဇာပေဿာမိ၊ လဉ္စဿ ဂဟိတဘာဝံ မာ ကဿစိ ကထယိတ္ထ။
မာ နော အညေပိ လဉ္စ ဒတွာ ဂေဟာနိ ဝိဿဇ္ဇာပေတုကာမာ အဟေသုန္တိ။
သာရ တာတာ “ရညော မာတာ လဉ္စ အဒါသိ”တိ မယုမ္ပိ လဇ္ဇနကမေဝ၊
တသ္မာ န ကဿစိ ကထေဿာမီတိ။ သော “သာရ”တိ တဿာ သန္တိကာ
သတသဟဿံ ဂဟေတွာ ဂေဟံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ ကေဝလဿ ဂေဟံ
အဂမာသိ။ သောပိ ဒွါရံ ဂန္တာ ဝေဠုပေသိကာဟိ ပိဋ္ဌိစမ္ပုပ္ပါဒနံ လဘိတွာ
ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ အပဿန္တော ပုန ဂေဟံ ဂန္တာ သတသဟဿမေဝ အဒါသိ။
ဧတေနုပါယေန သကလနဂရေ ဂေဟဋ္ဌာနံ ဂဏှန္တေန လဉ္စ ဂဟေတွာ
လဒ္ဓကဟာပဏာနညေဝ နဝ ကောဋိယော ဇာတာ။

မဟာသက္ကော သကလနဂရံ ဝိစရိတွာ ရာဇကုလံ အဂမာသိ။ အထ နံ
ရာဇာ ပုစ္ဆိ “ကိ” ပဏ္ဍိတ လဒ္ဓိ တေ ဝသနဋ္ဌာန”န္တိ။ မဟာရာဇ အဒေန္တာ

နာမ နတ္ထိ၊ အပိစ ခေါပန ဂေဟေသု ဂယမာနေသု ကိလမန္တိ။ တေသံ ပိယဝိပ္ပယောဂံ ကာတုံ အမှာကံ အယုတ္တံ။ ဗဟိနဂရေ ဂါဝုတမတ္ထေ ဌာနေ ဂင်္ဂါယ စ နဂရဿ စ အန္တရေ အသုကဋ္ဌာနေ အမှာကံ ရညော ဝသနနဂရံ ကရိဿာမီတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ “အန္တောနဂရေ ယုတ္တိတုမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ နေဝ သကသေနာ၊ န ပရသေနာ ဉှတုံ သက္ကာ။ ဗဟိနဂရေ ပန သုခံ ယုတ္တိ ကာတုံ၊ တသ္မာ ဗဟိနဂရေယေဝ တေ ကောဇေတွာ မာရေဿာမာ”တိ တုဿိတွာ “သာဓု ပဏှိတ တယာ သလ္လက္ခိတဋ္ဌာနေယေဝ ကာရေဟိ”တိ အာဟ။ မဟာရာဇ အဟံ ကာရေဿာမိ၊ တုမှာကံ ပန မနုဿေဟိ ဒါရုပဏှာ- ဒီနံ အတ္ထာယ အမှာကံ နဝကမ္ပဋ္ဌာနံ နာဂန္တဗ္ဗံ။ အာဂစ္ဆန္တာ ဟိ ကလဟံ ကရိဿန္တိ၊ တေနေဝ တုမှာကဉ္စ အမှာကဉ္စ စိတ္တသုခံ န ဘဝိဿတိတိ။ သာဓု ပဏှိတ တေန ပဿေန နိသဉ္စာရံ ကာရေဟိတိ။ ဒေဝ အမှာကံ ဟတ္ထိ ဥဒကာဘိရတာ ဥဒကေယေဝ ကိဋ္ဌဿန္တိ။ ဥဒကေ အာဝိလေ ဇာတေ “မဟောသဓဿ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ ပသန္တံ ဥဒကံ ပါတုံ န လဘာမာ”တိ သစေ နာဂရာ ကုဠိဿန္တိ၊ တမ္ပိ သဟိတဗ္ဗန္တိ။ ရာဇာ “ဝိဿက္ကာ တုမှာကံ ဟတ္ထိ ကိဋ္ဌန္တိ”တိ ဝတွာ နဂရေ ဘေရိ စရာပေသိ “ယော ဣတော နိက္ခမိတွာ မဟောသဓဿ နဂရမာပိတဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ သဟဿဒဏှော”တိ။

မဟာသတ္တော ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ အတ္တနော ပရိသံ အာဒါယ နိက္ခမိတွာ ယသပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနေ နဂရံ မာပေတုံ အာရဘိ။ ပါရဂင်္ဂါယ^၁ ဝဂ္ဂုလိ^၂ နာမ ဂါမံ၂ ကာရေတွာ ဟတ္ထိအဿရထဝါဟနဉ္စေဝ ဂေါဗလိဗဒ္ဓဉ္စ တတ္ထ ဌပေတွာ နဂရ- ကရဏံ ပိစာရေန္တော “တ္ထေကာ ဣဒံ ကရောန္တိ”တိ သဗ္ဗကမ္မာနိ ဝိဘဇိတွာ ဥမင်္ဂ နမ္ပံ ပဋ္ဌပေသိ။ မဟာဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ ဂင်္ဂါတိတ္ထေ အဟောသိ။ သဋ္ဌိမက္ကာနိ သောဓသတာနိ မဟာဥမင်္ဂ^၃ ခဏန္တိ။ မဟန္တေဟိ စမ္ပပသိဗ္ဗကေဟိ^၄ ဝါလုက- ပံသုံ ဟရိတွာ ဂင်္ဂါယ ပါတေန္တိ။ ပါတိတပါတိတံ ပံသုံ ဟတ္ထိ မဒ္ဒန္တိ၊ ဂင်္ဂါ အာဠုလာ သန္တတိ။ နဂရဝါသိနော “မဟောသဓဿ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ ပသန္တံ ဥဒကံ ပါတုံ န လဘာမ၊ ဂင်္ဂါ အာဠုလာ သန္တတိ၊ ကိံ န ခေါ တေ”န္တိ ဝဒန္တိ။ အထ နေသံ ပဏှိတဿ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ အာရောစေန္တိ “မဟောသဓဿ ကိရ ဟတ္ထိ ဥဒကံ ကိဋ္ဌန္တော ဂင်္ဂါယ ကဒ္ဒမံ ကရောန္တိ၊ တေန ဂင်္ဂါ အာဠုလာ သန္တတိ”တိ။

ဗောဓိသတ္တာနံ အဓိပ္ပါယော နာမ သမိဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ ဥမင်္ဂေ မူလာနိ ဝါ ခါဏကာနိ ဝါ မရုဗ္ဗာနိ ဝါ ပါသာဏာနိ ဝါ သဗ္ဗေပိ ဘူမိယံ ပဝိသိံသု။ ဇေဉ်ဥမင်္ဂဿ ခွါရံ တသ္မိံယေဝ နဂရေ အဟောသိ။ တိဏိ^၁ ပုရိသသတာနိ ဇေဉ်ဥမင်္ဂံ ခဏန္တိ၊ စမ္ပပသိဗ္ဗကေဟိ ပံသုံဟရိတွာ တသ္မိံ နဂရေ ပါတေန္တိ။ ပါတိတပါတိတံ ဥဒကေန မဒ္ဒါပေတွာ ပါကာရံ စိနန္တိ၊ အညာနိ ဝါ ကမ္မာနိ ကရေန္တိ။ မဟာဥမင်္ဂဿ ပဝိသနခွါရံ နဂရေ အဟောသိ အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန ယန္တယုတ္တခွါရေန သမန္တာဂတံ။ ဝံ ဟိ ကောယ အာဏိယာ အက္ကန္တာယ ပိမိယတိ၊ ကောယ အာဏိယာ အက္ကန္တာယ ဝိဝရိယတိ။ မဟာဥမင်္ဂဿ ဦးသု ပဿေသု ဣဋ္ဌကာဟိ စိနိတွာ သုခကမ္ပိကာရေသိ၊ မတ္တကေ ဖလကေန ဆန္တံ ကာရေတွာ ဥလ္လောကံ မတ္တိကာယ လိမ္မာပေတွာ သေဘကမ္ပိကာရေတွာ စိတ္တကမ္ပိကာရေသိ။ သဗ္ဗာနိ ပနေတ္ထ အသီတိ မဟာခွါရာနိ စတုသဋ္ဌိ စူဠခွါရာနိ အဟောသုံ၊ သဗ္ဗာနိ ယန္တယုတ္တာနေဝ။ ကောယ အာဏိယာ အက္ကန္တာယ သဗ္ဗာနေဝ ပိမိယန္တိ၊ ကောယ အာဏိယာ အက္ကန္တာယ သဗ္ဗာနေဝ ဝိဝရိယန္တိ။ ဦးသု ပဿေသု အနေကသတဒီပါလယာ အဟောသုံ၊ တေဝိယန္တယုတ္တာယေဝ။ ကေသ္မိံ ဝိဝရိယမာနေ သဗ္ဗေ ဝိဝရိယန္တိ၊ ကေသ္မိံ ပိမိယမာနေ သဗ္ဗေ ပိမိယန္တိ။ ဦးသု ပဿေသု ကေသတာနံ ခတ္တိယာနံ ကေသတသယနဂဟ္တာ အဟောသုံ။ ဧကေကသ္မိံ ဂဗ္ဘေ နာနာဝဏ္ဏပစ္စတ္တရဏတ္ထတံ ဧကေကံ မဟာသယနံ သမုသ္မိတသေတစ္ဆတ္တံ၊ ဧကေကံ မဟာသယနံ နိဿာယ ဧကေကံ မာတုဂါမရူပကံ ဥတ္တမရူပရေံ ပတိဋ္ဌိတံ။ တံ ဟုတ္တေန အပရာမသိတွာ “မနုဿရူပ”န္တိ န သက္ကာ ဉာတုံ၊ အပိစ ဥမင်္ဂဿ ဥဘောသု ပဿေသု ကုသလာ စိတ္တကာရာ နာနပ္ပကာရံ စိတ္တကမ္ပိကာရိံသု။ သက္ကဝိလာသသိနေရသတ္တပရိဘဏ္ဍစက္ကဝါဠသာဂရသတ္တမဟာသရ စတုမဟာဒီပ ဟိမဝန္တ အနောတတ္တသရ မနောသိလာတလ စန္ဒိမသုရိယ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဆကာမာဝစရသမ္ပတ္တိယောပိ သဗ္ဗာ ဥမင်္ဂေယေဝ ဒဿယိံသု။ ဘူမိယံ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏာ ဝါလုကာ ဩကိရိံသု၊ ဥပရိ ဥလ္လောကပဒုမာနိ ဒဿေသုံ။ ဥဘောသု ပဿေသု နာနပ္ပကာရေ အာပဏေပိ ဒဿယိံသု။ တေသု တေသု ဌာနေသု ဂန္ဓဒါမပုပ္ဖဒါမာဒီနိ ဩလမ္ပေတွာ သုဓမ္မာဒေဝသဘံ ဝိယ ဥမင်္ဂံ အလင်္ကရိံသု။

တာနိပိ ခေါ တိဏိ ဝဗုဒ္ဓိသတာနိ တိဏိ နာဝါသတာနိ ဗန္ဓိတွာ နိဋ္ဌိတပရိကမ္မာနံ ဒဗ္ဗသမ္ဘရာနံ ပူရေတွာ ဂင်္ဂါယ အာဟရိတွာ ပဏ္ဍိတဿ

အာရောစေသို့။ တာနိ သော နဂရေ ဥပယောဂံ နေတွာ “မယာ အာဏတ္တ-
ဒိဝသေယေဝ အာဟရေယျာထာ”တိ ဝတွာ နာဝါ ပဋိစ္စန္ဓဋ္ဌာနေ ဌပါပေသိ။
နဂရေ ဥဒကပရိခါ ကဒ္ဓမပရိခါ သုက္ခပရိခါတိ တိဿော ပရိခါယော
ကာရေသိ။ အဋ္ဌာရသဟတ္ထော ပါကာရော ဂေါပရဇ္ဇာလကော ရာဇနိဝေသနာနိ
ဟတ္ထိသာလာဒယော ပေါက္ခရဏိယောတိ သဗ္ဗမေတံ နိဋ္ဌံ အဂမာသိ။ ဣတိ
မဟာဥမင်္ဂေါ ဇဉ်ဥမင်္ဂေါ နဂရန္တိ သဗ္ဗမေတံ စတူဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ အထ
မဟာသတ္ထော စတုမာသစ္စယေန ရညော အာဂမနတ္ထာယ ဒူတံ ပါဟေသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၆၃၇။ “နိဝေသနာနိ မာပေတွာ၊ ဝေဒေဟဿ ယသသိနော။
အထဿ ပါဟိဏီ ဒူတံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။
ဧဟိ ဒါနိ မဟာရာဇ၊ မာပိတံ တေ နိဝေသန”န္တိ။

တတ္ထ ပါဟိဏီတိ ပေသေသိ။

ရာဇာ ဒူတဿ ဝစနံ သုတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန
နဂရာ နိက္ခမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၆၃၈။ “တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရဂီယာ။
အနန္တဝါဟနံ ဒဋ္ဌ၊ ဖိတံ ကပိလိယံ ပုရ”န္တိ။

တတ္ထ အနန္တဝါဟနန္တိ အပရိမိတဟတ္ထိအဿာဒိဝါဟနံ။ ကပိလိယံ ပုရန္တိ
ကပိလရဋ္ဌေ မာပိတံ နဂရံ။

သော အနုပုဗ္ဗေန ဂန္တာ ဂင်္ဂါတီရံ ပါပုဏိ။ အထ နံ မဟာသတ္ထော ပစ္စုဂန္တာ
အတ္တနာ ကတနဂရံ ပဝေသေသိ။ သော တတ္ထ ပါသာဒဝရဂတော နာနဂ-
ရသဘောဇနံ ဘူဉ္ဇိတွာ ထောက် ဝိဿမိတွာ သာယန္တသမယေ အတ္တနော
အာဂတဘာဝံ ဉ္ဈပေတုံ စူဠနိရညော ဒူတံ ပေသေသိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၆၃၉။ “တတော စ ခေါ သော ဂန္တာန၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ပါဟိဏီ။
အာဂတော’သ္မိ မဟာရာဇ၊ တဝ ပါဒါနိ ဝဋ္ဋိတုံ။

၆၄၀။ ဒဒါဟိ ဒါနိ မေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိံ။
သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္စန္ဓံ၊ ဒါသိဂဏပုရက္ခတ”န္တိ။

တတ္ထ ဝဋ်တုန္တိ ဝေဒေဟော မဟလ္လကော၊ စူဠနိရာဇာ တဿ ပုတ္တနတ္ထ-
မတ္တောပိ န ဟောတိ၊ ကိလေသဝသေန မုတ္တိတော ပန ဟုတွာ “ဇာမာ-
တရေန နာမ သဿရော ဝဋ်နိယော”တိ^၁ စိန္တေတွာ တဿ စိတ္တံ အဇာ-
နန္တောဝ ဝဋ်နသဿနံ ပဟိဏိ။ ဒဒါဟိ ဒါနီတိ အဟံ တယာ “မိတရံ
ဒဿာမိ”တိ ပက္ခောသပါတော၊ တံ မေ ဣဒါနိ ဒေဟိတိ ပဟိဏိ။ သုဝဏ္ဏေန
ပဋိစ္ဆန္တိ သုဝဏ္ဏာလင်္ကာရေန ပဋိမဏ္ဍိတံ။

စူဠနိရာဇာ ဒူတဿ ဝစနံ သုတွာ သောမနဿပုတ္တော “ဣဒါနိ မေ ပစ္စာ-
မိတ္တော ကုဟိ” ဂမိဿတိ၊ ဥဘိန္တမ္ပိ နေသံ သိသာနိ ဆိန္တိတွာ ဇယပါနံ
ပိဝိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ကေဝလံ သောမနဿံ၊ ဒဿေန္တော ဒူတဿ
သက္ကာရံ ကတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၄၁။ “သွာဂတံ တေ’ဝ ဝေဒေဟ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။

နက္ခတ္တညေဝ ပရိပုစ္ဆ၊ အဟံ ကညံ ဒဒါမိ တေ။

သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္တိ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတ”န္တိ။

တတ္ထ ဝေဒေဟတိ ဝေဒေဟဿ သာသနံ သုတွာ တံ ပုရတော ဌိတံ
ဝိယ အာလပတိ။ အထ ဝါ “ဧဝံ မြဟ္မဒတ္တေန ပုတ္တန္တိ ဝဒေဟိ”တိ ဒူတံ
အာဏာပေန္တော ဧဝမာဟ။

တံ သုတွာ ဒူတော ဝေဒေဟဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ဒေဝ မင်္ဂလကိရိယာယ
အနုစ္ဆရိကံ နက္ခတ္တံ ကိရ ဇာနာဟိ၊ ရာဇာ တေ မိတရံ ဒေတိ”တိ အာဟ။
သော “အဇ္ဇေဝ နက္ခတ္တံ သောဘန”န္တိ ပုန ဒူတံ ပဟိဏိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၄၂။ “တတော စ ရာဇာ ဝေဒေဟော၊ နက္ခတ္တံ ပရိပုစ္ဆထ။

နက္ခတ္တံ ပရိပုစ္ဆိတွာ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ပါဟိဏိ။

၆၄၃။ ဒဒါဟိ ဒါနိ မေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိ။

သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္တိ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတ”န္တိ။

‘စူဠနိရာဇာပိ—

၆၄၄။ “ဒဒါမိ ဒါနိ တေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိ။

သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္တိ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတ”န္တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝတော “ဣဒါနိ ပေသေမိ၊ ဣဒါနိ ပေသေမိ”တိ၊ မုသာဝါဒံ ကတော ကေသတရာဇ္ဇနံ သညံ အဒါသိ “အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော ဟုတွာ နိက္ခမန္တ၊ အဇ္ဇ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ပစ္စတ္တိကာနံ သီသာနိ ဆိန္ဒိတွာ သေ ဇယပါနံ ပိဝိဿာမာ”တိ။ တေ သဗ္ဗေပိ နိက္ခမိံသု။ သယံ နိက္ခန္တော ပန မာတရံ စလာကဒေဝိဉ္စ နန္ဒာဒေဝိဉ္စ ပုတ္တံ ပဉ္စာလစန္ဒိဉ္စ ဓိတရံ ပဉ္စာလစန္ဒိဉ္စာတိ စတ္တာရော ဇေန ဩရောဓေဟိ သဒ္ဓိံ ပါသာဒေ နိဝါသာပေတွာ နိက္ခမိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ဝေဒေဟရညော စေဝ တေန သဒ္ဓိံ အာဂတသေနာယ စ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကာရေသိ။ ကေစိ မနုဿာ သုရံ ပိဝန္တိ၊ ကေစိ မစ္ဆမံသာဒိနိ ခါဒန္တိ၊ ကေစိ ဒူရမဂ္ဂါ အာဂတတ္တာ ကိလန္တာ သယန္တိ။ ဝိဒေဟရာဇော ပန သေနကာဒယော စတ္တာရော ပဏ္ဍိတေ ဂဟေတွာ အမစ္စဂဏပရိဂုတော အလင်္ကတမဟာတလေ နိသိဒိ။

စူဠနိရာဇောပိ အဋ္ဌာရသအက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ သဗ္ဗံ တံ နဂရံ တိသန္တိံ စတုသင်္ခေပံ ပရိက္ခိပိတွာ အနေကသတသဟဿာဟိ ဥက္ကာဟိ ခာရိယမာနာဟိ အရုဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေယေဝ ဂဟဏသဇ္ဇော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဥတွာ မဟာသတ္တော အတ္တနော ယောဓာနံ တိဏိ သတာနိ ပေသေသိ “တုမေ ဇဗ္ဗံ ဥမဂ္ဂေန ဂန္တော ရညော မာတရဉ္စ အဂ္ဂမဟေသိဉ္စ ပုတ္တဉ္စ ဓိတရဉ္စ ဇဗ္ဗံဥမဂ္ဂေန အာနေတွာ မဟာဥမဂ္ဂေန နေတွာ ဥမဂ္ဂဒ္ဓါရတော ဗဟိ အကတွာ အန္တောဥမဂ္ဂေယေဝ ဌပေတွာ ယာဝ အမှာကံ အာဂမနာ ရက္ခန္တာ တတ္ထ ဌတွာ အမှာကံ အာဂမနကာလေ ဥမဂ္ဂါ နိဟရိတွာ ဥမဂ္ဂဒ္ဓါရေ မဟာဝိသာလမာဠကေ ဌပေထာ”တိ။ တေ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတွာ ဇဗ္ဗံဥမဂ္ဂေန ဂန္တော သောပါနပါဒမူလေ ဖလကသန္တရဏံ ဥဋ္ဌါဋ္ဌေတွာ သောပါနပါဒမူလေ သောပါနသီသေ မဟာတလေတိ ဧတ္တကေ ဌာနေ အာရက္ခမနုဿေ စ ခုဇ္ဇာဒိပရိစာရိကာယော စ ဟတ္ထပါဒေသု ဗန္ဓိတွာ မုခဉ္စ ပိဒဟိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိစ္စန္ဒဌာနေ ဌပေတွာ ရညော ပဋိယတ္တံ ခါဒနိယဘောဇနိယံ ကိဉ္စ ခါဒိတွာ ကိဉ္စ ဘိန္ဒိတွာ စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍံ ကတွာ အပရိဘောဂံ ကတွာ ဆဇ္ဇေတွာ ဥပရိပါသာဒံ အဘိရုဟိံသု။ တဒါ စလာကဒေဝိ နန္ဒာဒေဝိဉ္စ ရာဇပုတ္တဉ္စ ရာဇဓိတရဉ္စ ဂဟေတွာ “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ မညမာနာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ကေသယနေယေဝ သယာပေသိ။ တေ ယောဓာ ဂမ္ဘဒ္ဓါရေ ဌတွာ ပက္ခောသိံသု။ သာ နိက္ခမိတွာ “ကိံ တာတာ”တိ အာဟ။ ဒေဝိ အမှာကံ ရာဇော “ဝေဒေဟဉ္စ မဟောသဓဉ္စ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ

သကလဗျူဒါပေ ဧကရဇ္ဇိ ကတွာ ဧကသတရာဇပရိဝုတော မဟန္တေန ယသေန အဇ္ဇေ မဟာဇယပါနံ ပိဝန္တော^၁ တုမှေ စတ္တာရောပိ ဇေန ဂဟေတွာ အာနေဟိ”တိ အမှေ ပဟိဏီတိ။

တေပိ တေသံ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ ပါသာဒါ ဩတရိတွာ သောပါန-
ပါဒမူလံ အဂမိံသု။ အထ နေ ဂဟေတွာ ဇဿံဥမင်္ဂံ ပဝိသိံသု။ တေ
အာဟံသု “မယံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဣမ ဝသန္တာ ဣမံ ဝီထိံ န ဩတိဏ္ဏ-
ပုဗ္ဗာ”တိ။ ဒေဝိ ဣမံ ဝီထိံ န သဗ္ဗဒါ ဩတရန္တိ၊ မင်္ဂလဝီထိံ နာမေသာ၊
အဇ္ဇေ မင်္ဂလဒိဝသဘာဝေန ရာဇာ ဣမိနာ မဂ္ဂေန အာနေတုံ အာဏာ-
ပေသီတိ။ တေ တေသံ ဝစနံ သဒ္ဓဟိံသု။ အထေကဓ္မေ တေ စတ္တာရော
ဂဟေတွာ ဂစ္ဆိံသု။ ဧကဓ္မေ နိဝတ္တိတွာ ရာဇနိဝေသနေ ရတနဂဗ္ဗေ
ဝိဝရိတွာ ယထိန္တိတံ၊ ရတနသာရံ ဂဟေတွာ အာဂမိံသု။ ဣတရောပိ စတ္တာ-
ရော ခတ္တိယာ ပုရတော မဟာဥမင်္ဂံ ပတွာ အလင်္ကတဒေဝသဘုံ ဝိယ ဥမင်္ဂံ
ဒိသ္မာ “ရညော အတ္ထာယ သဇ္ဇိတ”န္တိ သညံ ကရိံသု။ အထ နေ ဂင်္ဂါယ
အဝိပူရဌာနံ နေတွာ အန္တောဥမင်္ဂေယေဝ အလင်္ကတဂဗ္ဗေ နိသီဒါပေတွာ
ဧကဓ္မေ အာရက္ခံ ဂဟေတွာ အစ္ဆိံသု။ ဧကဓ္မေ တေသံ အာနိတဘာဝံ
ဉ္ဇပေတုံ ဂန္တာ ဗောဓိသတ္တဿ အာရောစေသုံ။ သော တေသံ ကထံ သုတွာ
“ဣဒါနိ မေ မနောရထော မတ္တကံ ပါပုဏီဿတိ”တိ သောမနဿဇာတော
ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ ဧကမန္တံ အဌာသိ။ ရာဇာပိ ကိလေသာတုရတာယ
“ဣဒါနိ မေ မိတရံ ပေသေဿတိ၊ ဣဒါနိ မေ မိတရံ ပေသေဿတိ”တိ
ပလ္လင်္ကတော ဥဌာယ ဝါတပါနေန ဩလောကေန္တော အနေကေဟိ
ဥက္ကာသတသဟဿေဟိ ဧကောဘာသံ ဇာတံ နဂရံ မဟတိယာ သေနာယ
ပရိဝုတံ ဒိသ္မာ အာသင်္ကတပရိသင်္ကတော “ကိံ န ခေါ ဧတ”န္တိ ပဏ္ဍိတေဟိ
သဒ္ဓိံ မန္တေန္တော ဂါယမာဟ—

၆၄၅။ “ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိ၊ သေနာ တိဋ္ဌန္တိ ဝဗ္ဗိတာ။

ဥက္ကာ ပဒိတ္တာ ဈာယန္တိ၊ ကိန္နု မညန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

တတ္ထ ကိန္နု၊ မညန္တိတိ စူဠနိရာဇာ အမှာကံ တုဌော၊ ဥဒါဟု ကုဒ္ဒေါ၊
ကိန္နု၊ ပဏ္ဍိတာ မညန္တိတိ ပုစ္ဆိ။

တံ သုတွာ သေနကော အာဟ “မာ စိန္တယိတ္ထ မဟာရာဇ၊ အတိဗဟု
ဥက္ကာ ပညာယန္တိ၊ ရာဇာ တုမှာကံ ဒါတုံ မိတရံ ဂဟေတွာ ဧတိ မညေ”တိ။

ပုတ္တုသောပိ “တုမှာကံ အာဂန္တုကသက္ကာရံ ကာတုံ အာရက္ခံ ဂဟေတွာ ဌိတော ဘဝိဿတိ”တိ အာဟ။ ဧဝံ တေသံ ယံ ယံ ရုစ္စတိ၊ တံ တံ ကထယိံသု။ ရာဇာ ပန “အသုကဋ္ဌာနေ သေနာ တိဋ္ဌန္တု၊ အသုကဋ္ဌာနေ အာရက္ခံ ဂဏှထ၊ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ ဝဒန္တာနံ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဩလောကေန္တော သန္ဓုပဉ္စာဝုဓံ သေနံ ပဿိတွာ မရဏဘယဘိတော ဟုတွာ မဟာသတ္တဿ ကထံ ပစ္စာသီသန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၆၄၆။ “ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိ၊ သေနာ တိဋ္ဌန္တိ ဝဗ္ဗိတာ။
ဥက္ကာ ပဒိတ္တာ ဈာယန္တိ၊ ကိန္တု ကာဟန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

တတ္ထ ကိန္တု ကာဟန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ ပဏ္ဍိတ ကိံ နာမ စိန္တေသိ၊ ဣမာ သေနာ အမှာကံ ကိံ ကရိဿန္တိတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “ဣမံ အန္ဓဗာလံ ထောကံ သန္တာသေတွာ ပစ္ဆာ မမ ပညာဗလံ ဒဿေတွာ အဿာသေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၆၄၇။ “ရက္ခတိ တံ မဟာရာဇ၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။
ပဒုဋ္ဌော ဗြဟ္မဒတ္တေနံ၊ ပါတော တံ ဃာတယိဿတိ”တိ။

တံ သုတွာ သဗ္ဗေ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ ဇာတာ။ ရညော ကဏ္ဍော သုဿိ မုခေ ခေဋ္ဌော ပရိဆိဇ္ဇိ၊ သရိရေ ဒါဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော မရဏဘယဘိကော ပရိဒေဝန္တော ဒွေ ဂါထာ အာဟ—

၆၄၈။ “ဥဗ္ဗေဓတိ မေ ဟဒယံ၊ မုခဉ္စ ပရိသုဿတိ။
နိဗ္ဗုတိံ နာမိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဗျောဝ အာတပေ။”

၆၄၉။ ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။
ဝေဗ္ဗိဟဒယံ မယံ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ”တိ။

တတ္ထ ဥဗ္ဗေဓတိတိ တာတ မဟောသဝေပဏ္ဍိတ ဟဒယံ မေ မဟာဝါတပ္ပ-ဟရိတံ ဝိယ ပလ္လဝံ၊ ကမ္မတိ။ အန္တော ဈာယတိတိ သော “ဥက္ကာ ဝိယ မယံ ဟဒယမံသံ အဗ္ဘန္တရေ ဈာယတိ၊ ဗဟိ ပန န ဈာယတိ”တိ၊ ပရိဒေဝတိ။

မဟာသတ္တော တဿ ပရိဒေဝိတသဒ္ဓိံ သုတွာ “အယံ အန္ဓဗာလော အညေ-သု ဒိဝသေသု မမ ဝစနံ န အကာသိ၊ ဘိယျော နံ နိဂ္ဂဟိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၆၅၀။ “ပမတ္တော မန္တနာတိတော၊ ဘိန္ဒမန္တော’သိ ခတ္တိယ။
ဣဒါနိ ခေါ တံ တာယန္တု၊ ပဏ္ဍိတာ မန္တိနော ဇနာ။

၆၅၁။ အကတွာ’မစ္စဿ ဝစနံ၊ အတ္တကာမဟိတေသိနော။
အတ္တပီတိရတော ရာဇာ၊ မိဂေါ ကူဠေ’ဝ ဩဟိတော။

၆၅၂။ ယထာပိ မစ္ဆော ဗဠိသံ၊ ဝက်’ မံသေန ဆာဒိတံ။
အာမဂိဋ္ဌေါ န ဇာနာတိ၊ မစ္ဆော မရဏ’မတ္တနော။

၆၅၃။ ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ စူဠနေယျဿ ဝိတရံ။
ကာမဂိဋ္ဌေါ န ဇာနာသိ၊ မစ္ဆောဝ မရဏ’မတ္တနော။

၆၅၄။ သစေ ဂစ္ဆသိ ပဉ္စာလံ၊ ဒိပ္ပ’မတ္တံ ဇဟိဿသိ။
မိဂံ ပန္နာနုဗန္ဓံ၊ မဟန္တံ ဘယ’မေဿတိ။

၆၅၅။ အနရိယရူပေါ ပုရိသော ဇနိန္ဒ၊
အဟိဝ ဥစ္ဆိဂ္ဂတော ခုသေယျ။
န တေန မိတ္တိ’ ကယိရာထ ဝိရော၊
ဒုက္ခော ဟဝေ ကာပုရိသေန သင်္ဂမော။

၆၅၆။ ယ’ဒေဝ ဇညော ပုရိသံ ဇနိန္ဒ၊
သီလဝါ’ယံ ဗဟုဿုတော။
တေနေဝ မိတ္တိ’ ကယိရာထ ဝိရော၊
သုခေါ ဟဝေ သပ္ပုရိသေန သင်္ဂမော”တိ။

တတ္ထ ပမတ္တောတိ မဟာရာဇံ တံ ကာမေန ပမတ္တော။ မန္တနာတိတောတိ
မယာ အနာဂတဘယံ ဒိသ္မာ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ မန္တိတမန္တနံ အတိက္က-
မန္တော။ ဘိန္ဒမန္တောတိ မန္တနာတိက္ကန္တတ္ထာယေဝ ဘိန္ဒမန္တော၊ ယော ဝါ တေ
သေနကာဒိဟိ သဒ္ဓိ’ မန္တော ဂဟိတော၊ ဧသော ဘိန္ဒောတိပိ ဘိန္ဒမန္တောသိ
ဇာတော။ ပဏ္ဍိတာတိ ဣမေ သေနကာဒယော စတ္တာရော ဇနာ ဣဒါနိ တံ
ရက္ခန္တု၊ ပဿာမိ နေသံ ဗလန္တိ ဒီပေတိ။ အကတွာ’မစ္စဿာတိ မမ ဥတ္တမ-
အမစ္စဿ ဝစနံ အကတွာ။ အတ္တပီတိရတောတိ အတ္တနော ကိလေသပီတိယာ
အဘိရတော ဟုတွာ။ မိဂေါ ကူဠေဝ ဩဟိတောတိ ယထာ နာမ နိဝါပ-
လောဘေန အာဂတော မိဂေါ ကူဠပါသေ ဗဠတိ၊ ဧဝံ မမ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ

“ပဉ္စာလစန္ဒိ” လဘိဿာမီ”တိ ကိလေသလောဘေန အာဂန္တော ဣဒါနိ ကူဠုပါသေ ဗဒ္ဓေါ မိဂေါ ဝိယ ဇာတောသီတိ။

“ယထာပိ မဇ္ဈော”တိ ဂါထာဒွယံ “တဒါ မယာ အယံ ဥပမာ အာဘတာ”တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ “သစေ ဂစ္ဆသီ”တိ ဂါထာပိ “န ကေဝလံ ဧတ္တကမေဝ၊ ဣမဗ္ဗိ အဟံ အာဟရိ”န္တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တာ။ အနရိယရူပေါတိ ကေဝလုဗြာဟ္မဏသဒိသော အသပ္ပုရိသဇာတိကော နိလ္လုဇ္ဇပုရိသော။ န တေန မိတ္တိန္တိ တာဒိသေန သဒ္ဓိံ မိတ္တိဓမ္မံ န ကယိရာထ၊ တံ ပန ကေဝဇ္ဇေန သဒ္ဓိံ မိတ္တိဓမ္မံ ကတွာ တဿ ဝစနံ ဂဏှိ။ ဒုက္ခောတိ ဧဝရူပေန သဒ္ဓိံ သင်္ဂမော နာမ ကေဝါရမ္ဘိ ကတော ဣလောကေပိ ပရလောကေပိ မဟာဒုက္ခာဝဟနတော ဒုက္ခော နာမ ဟောတိ။ ယဒေဝါတိ ယံ ဧဝံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ သုခေါတိ ဣလောကေပိ ပရလောကေပိ သုခေါယေဝ။

အထ နံ “ပုန ဧဝရူပံ ကရိဿတိ”တိ သုဠုတရံ နိဂ္ဂဏှန္တော ပုဗ္ဗေ ရညာ ကထိတကထံ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော—

၆၅၇။ “ဗာလော တုဝံ ဧဋ္ဌမူဂေါ”သိ ရာဇ၊
ယော ဥတ္တမတ္တာနိ မယိ လဝိတ္ထော။
ကိမေဝ’ဟံ နင်္ဂလကောဂ္ဂိဝဇ္ဇော၊
အဂ္ဂ္ဂာနိ ဇာနာမိ၂ ယထာပိ အညေ။

၆၅၈။ ဣမံ ဂလေ ဂဟေဘွာန၊ နာသေယ ဝိဇိတာ မမ။
ယော မေ ရတနလာဘဿ၊ အန္တရာယာယ ဘာသတိ”တိ—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ ဝတွာ “မဟာရာဇ အဟံ ဂဟပတိပုတ္တော၊ ယထာ တဝ အညေ သေနကာဒယော ပဏှိတာ အတ္တာနိ ဇာနန္တိ၊ တထာ ကိမေဝ အဟံ ဇာနိဿံ၊ အဂေါစရော သေ မယံ၊ ဂဟပတိသိပ္ပမေဝါဟံ ဇာနာမိ၊ အယံ အတ္ထော သေနကာဒီနံ ပဏှိတာနံ ပါကဇ္ဇော ဟောတိ၊ အဇ္ဇ တေ အဋ္ဌာရသ- အက္ခောဘဏိသင်္ခါယ သေနာယ ပရိဝါရိတဿ သေနကာဒယော အဝဿယာ ဟောန္တု၊ မံ ပန ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ နိက္ကမ္မိတုံ အာဏာပေသိ၊ ဣဒါနိ မံ ကဿာ ပုစ္ဆသီ”တိ ဧဝံ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏှိ။

တံ သုတွာ ရာဇာစိန္တေသိ “ပဏှိတော မယာ ကထိတဒေါသမေဝ ကထေတိ။ ပုဗ္ဗေဝ ဟိ ဣဒံ အနာဂဘာဿံ ဇာနိ၊ တေန မံ အတိဝိယ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ န

ခေါပနာယံ ဧတ္တကံ ကာလံ နိက္ကမ္မကောဝ အစ္ဆိဿတိ၊ အဝဿံ ဣမိနာ မယံ
သောတ္ထိဘာဝေါ ကတော ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ နံ ပရိဂ္ဂဟန္တော ဒွေ ဂါယာ
အဘာသိ—

၆၅၉။ “မဟောသဓ အတိတေန၊ နာ’နုရိဇ္ဈန္တိ ပဏှိတာ၊
ကိံ မံ အဿံ’ဝ သဗ္ဗဒ္ဓန္တိ၊ ပတောဒေနော ဝိဇ္ဈသိ။

၆၆၀။ သစေ ပဿသိ မောက္ခံ ဝါ၊ ခေမံ ဝါ ပန ပဿသိ။
တေနော မံ အနုသာသ၊ ကိံ အတိတေန ဝိဇ္ဈသိ”တိ။

တတ္ထ နာ’နုရိဇ္ဈန္တိတိ အတိတဒေါသံ ဂဟေတွာ မုခသတ္တိဟိ န ဝိဇ္ဈန္တိ။
အဿံ’ဝ သဗ္ဗဒ္ဓန္တိ သတ္တုသေနာယ ပရိဂ္ဂတတ္တာ သုဠ၊ ဗန္ဓိတွာ ဌပိတံ အဿံ
ဝိယ ကိံ မံ ဝိဇ္ဈသိ။ တေနော မန္တိ ဧဝံ တေ မောက္ခော ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ
ခေမန္တိ တေနော သောတ္ထိဘာဝေန မံ အနုသာသ အဿာသေယျိ၊ တံ ဟိ
ဌပေတွာ အညံ မေ ပဋိသရဏံ နတ္ထိတိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ အန္ဓဗာလော၊ ပုရိသ-
ဝိသေသံ န ဇာနာဘိ၊ ထောကံ ကိလမေတွာ ပစ္ဆာ တဿ အဝဿယော
ဘဝိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၆၆၁။ “အတိတံ မာနသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ တံ ပဇာနဿ ခတ္ထိယ။

၆၆၂။ သန္တိ ဝေဟာယသာ နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေဝိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျု၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။

၆၆၃။ သန္တိ ဝေဟာယသာ အဿာ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေဝိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျု၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။

၆၆၄။ သန္တိ ဝေဟာယသာ ပက္ခိ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေဝိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျု၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။

၆၆၅။ သန္တိ ဝေဟာယသာ ယက္ခာ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေဝိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျု၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။

၆၆၆။ အတိတံ မာနသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ အန္တလိက္ခေန ခတ္ထိယာ”တိ။

တတ္ထ ကမ္မန္တိ မဟာရာဇ ဣဒံ ဣတော တဝ မောစနံ နာမ အတိတံ၊ မနုဿေဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ အတိတံ။ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝန္တိ နေဝ ကာတုံ၊ န သမ္ဘဝိတုံ သက္ကာ။ န တံ သက္ကောမိတိ အဟံ တံ ဣတော မောစေတုံ န သက္ကောမိ။ တုံ ပဇာနဿု ခတ္တိယာတိ မဟာရာဇ တွမေဝေတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနဿု။ ဝေဟာယသာတိ အာကာသေန ဂမနသမတ္တာ။ နာဂါတိဟတ္ထိနော။ ယသာတိ ယဿ ရညော။ တထာဝီဇာတိ ဆဒ္ဒန္တကုလေ ဝါ ဥပေါသထကုလေ ဝါ ဇာတာ နာဂါ ဟောန္တိ၊ တံ ရာဇာနံ တေ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျု။ အသာတိ ဝလာဟကအဿ- ရာဇကုလေ ဇာတာ အဿာ။ ပက္ခိတိ ဂရုဠံ သန္ဓာယာဟ။ ယက္ခာတိ သာတာဂိရာဒယော ယက္ခာ။ အန္တလိက္ခေနာတိ အန္တလိက္ခေန မောစေတုံ န သက္ကောမိ၊ တံ အာဒါယ အာကာသေန မိထိလံ နေတုံ န သက္ကောမိတိ အက္ကော။

ရာဇာ တံ သုတွာ အပ္ပုဋ္ဌိဘာနော နိသီဒိ။ အထ သေနကော ဖိန္နေသိ။ “ဣဒါနိ ရညော စေဝ အမှာကဉ္စ ဌပေတွာ ပဏ္ဍိတံ အညံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ ရာဇာ ပနဿ ကထံ သုတွာ မရဏဘယတဇ္ဇိတော ကိဉ္စ ဝတ္တု န သက္ကောတိ၊ အဟံ ပဏ္ဍိတံ ယာစိဿာမိ”တိ။ သော ယာစန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆၆၇။ “အဘိရဒဿီ ပုရိသော၊ မဟန္တေ ဥဒကဏ္ဍဝေ။
ယတ္ထ သော လဘတေ ဂါမံ၊ တတ္ထ သော ဝိန္နတေ သုခံ။

၆၆၈။ ဧဝံ အမှဉ္စ ရညော စ၊ တုံ ပတိဋ္ဌာ မဟောသဓ။
တုံ နော’သိ မန္တိနံ သေဋ္ဌော၊ အမှေ ဒုက္ခာ ပမောစယာ”တိ။

တတ္ထ အဘိရဒဿီတိ သမုဒ္ဒေ ဘိန္နနာဝေါ တီရံ အပဿန္တော။ ယတ္ထာတိ ဦးမိဝေဂဗ္ဘာဟတော ဝိစရန္တော ယမိ ပဒေသေ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။ ပမော- စယာတိ ပုဗ္ဗေပိ မိထိလံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတကာလေ တယာဝ ပမောစိတမှာ၊ ဣဒါနိပိ တွမေဝ အမှေ ဒုက္ခာ မောစေဟိတိ ယာစိ။

အထ နံ နိဂ္ဂဏန္တော မဟာသက္ကော ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၆၆၉။ “အတိတံ မာနသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ တုံ ပဇာနဿု သေနကာ”တိ။

တတ္ထ ပဇာနဿ သေနကာတိ သေနက အဟံ န သက္ကောမိ၊ တံ ပန ဣမံ ရာဇာနံ အာကာသေန မိထိလံ နေဟိတိ။

ရာဇာ ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ အပဿန္တော မရဏဘယတဠိတော မဟာ-
သတ္တေန သဒ္ဓိံ ကထေတုံ အသက္ကောန္တော “ကဒါစိ သေနကောဝိ ကိဉ္စိ
ဥပါယံ ဇာနေယျ၊ ပုစ္ဆိဿံမိ တာဝ န”န္တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၆၇၀။ “သုဏောဟိ မေ’တံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
သေနကံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ”တိ။

တတ္ထ ကိံ ကိစ္စန္တိ ကိံ ကာတဗ္ဗယုတ္တကံ ဣဓ မညသိ၊ မဟောသဓေနမိ
ပရိစ္စတ္တော၊ ယဒိ တံ ဇာနာသိ၊ ဝဒေဟိတိ။

တံ သုတွာ သေနကော “မံ ရာဇာ ဥပါယံ ပုစ္ဆတိ၊ သောဘနော ဝါ
ဟောတု မာ ဝါ၊ ကထေဿံမိ ဧကံဥပါယ”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၆၇၁။ “အဂ္ဂိံ ဝါ ဒွါရတော ဒေမ၊ ဂဏှာမသေ ဝိကန္တနံ။
အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ဒိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇိဝိတံ။
မာ နော ရာဇာ မြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ”တိ။

တတ္ထ ဒွါရတောတိ ဒွါရံ ဝိဒဟိတွာ တတ္ထ အဂ္ဂိံ ဒေမ။ ဝိကန္တနန္တိ
အညမညံ ဝိကန္တနံ၊ သတ္ထံ ဂဏှာမ။ ဟိဿာမာတိ ဇိဝိတံ ဒိပ္ပံ ဇဟိဿာမ၊
အလင်္ကာတပါသာဒေါယေဝ နော ဒါရုစိတကော ဘဝိဿတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနတ္တမနော “အတ္တနော ပုတ္တဒါရဿ ဧဝရူပံ စိတကံ
ကရေဟိ”တိ ဝတွာ? ပုတ္တုဿာဒယော ပုစ္ဆိ။ တေဝိ အတ္တနော ပတိရူပါ
ဗာလကထာယေဝ ကထယိံသု။ တေန ပုတ္တံ—

၆၇၂။ “သုဏောဟိ မေ’တံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ပုတ္တုသံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ။

၆၇၃။ ဝိသံ ခါဒိတွာ မိယာမ၊ ဒိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇိဝိတံ။
မာ နော ရာဇာ မြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ။

၆၇၄။ သုဏောဟိ မေ’တံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ကာမိန္တံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ။

၆၇၅။ ရဇ္ဇုယာ ဗဇ္ဈ မီယာမ၊ ပပါတာ ပပတာမသေ။
မာ နော ရာဇာ မြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ။

၆၇၆။ သုဏောဟိ မေ'တံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ဒေဝိန္ဒံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိ' ကိစ္စံ ဣမ မညယိ။

၆၇၇။ အဂ္ဂိ' ဝါ ဒွါရတော ဒေမ၊ ဂဏှာမသေ ဝိကန္တနံ။
အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ဒိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇီဝိတံ။
န နော သက္ကောတိ မောစေတုံ၊ သုခေနော မဟောသဓော"တိ။

အပိစ တေသု ဒေဝိန္ဒော “အယံ ရာဇာ ကိ' ကရောတိ၊ အဂ္ဂိမိ သန္တေ ခဇ္ဇောပနကံ ဓမတိ၊ ဌပေတွာ မဟောသဓံ အညော ဣမ သောတ္ထိဘာဝံ ကာတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ အယံ တံ အပုစ္ဆိတွာ အဓေ ပုစ္ဆတိ၊ မယံ ကိ' ဇာနာမာ"တိ စိန္တေတွာ အညံ ဥပါယံ အပဿန္တော သေနကေန ကထိတမေဝ ကထေတွာ မဟာသတ္တံ ဝဏ္ဏေန္တော ဒွေ ပါဒေ အာဟ။ တကြာယံ အဓိပ္ပါယော—မဟာရာဇ မယံ သဗ္ဗေပိ ပဏ္ဍိတမေဝ ယာစာမ။ သစေ ပန ယာစိယမာနောပိ န နော သက္ကောတိ မောစေတုံ သုခေနော မဟောသဓော၊ အထ သေနကဿ ဝစနံ ကရိဿာမာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ပုဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တဿ ကထိတဒေါသံ သရိတွာ တေန သဒ္ဓိ' ကထေတုံ အသက္ကောန္တော တဿ သုဏန္တဿေဝ ပရိဒေဝန္တော အာဟ—

၆၇၈။ “ယထာ ကဒလိနော သာရံ၊ အန္တေသံ နာ'မိဂစ္ဆတိ။
ဧဝံ 'အန္တေသမာနာ နံ၊ ပဉ္စိ န'ဇ္ဈဂမာမသေ။

၆၇၉။ ယထာ သိမ္ဗလိနော သာရံ၊ အန္တေသံ နာ'မိဂစ္ဆတိ။
ဧဝံ အန္တေသမာနာ နံ၊ ပဉ္စိ န'ဇ္ဈဂမာမသေ။

၆၈၀။ အဒေသေ ဝတ နော ဝုဠံ၊ ကုဉ္ဇရာနိဝ'နောဒကေ။
သကာသေ ဒုမ္မနုဿာနံ၊ ဗာလာနံ အဝိဇာနတံ။

၆၈၁။ ဥဗ္ဗေတိ မေ ဟဒယံ၊ မုခဉ္စ ပရိယုဿတိ။
နိဗ္ဗုတိ' နာ'မိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဗျောဝ အာတပေ။

၆၈၂။ ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။
ဝေဓိ ဟဒယံ မယံ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ”တိ။

တတ္ထ ကဒလိနောတိ ယထာ ကဒလိက္ခန္ဓဿ နိဿာရတ္တာ သာရတ္ထိကော ပုရိသော အန္တေသန္တောပိ တတော သာရံ နာဓိဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ မယံ ဣမမ္မာ ဒုက္ခာ မုစ္ဆနုပါယံ ပဉ္စ ပဉ္စ ပဏှိတေ ပုစ္ဆိတွာ အန္တေသမာနာပိ ပဉ္စ န’ဇ္ဈဂမာ-
မသေ၊ အမေဟိ ပုစ္ဆိတံ ဥပါယံ အဇာနန္တာ အဿုဏန္တာ ဝိယ ဇာတာ၊ မယံ တံ ပဉ္စ နာဓိဂစ္ဆာမ။ ဒုတိယဂါထာယပိ ဧသေဝ နယော။ **ကုဉ္ဇရာနံဝ’-
နောဒကေတိ** ယထာ ကုဉ္ဇရာနံ နိရုဒကေ ဌာနေ ဝုဋ္ဌံ အဒေသေ ဝုဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ၊ တေ ဟိ တထာရူပေ နိရုဒကေ ဝနဂဟနေ ပဒေသေ ဝသန္တာ ခိပ္ပမေဝ ပစ္စာမိတ္တာနံ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ အမေဟိပိ ဣမေသံ ဒုမ္မနုဿာနံ ဗာလာနံ သန္တိကေ ဝသန္တေဟိ အဒေသေ ဝုဋ္ဌံ။ ဧတ္ထကေသု ဟိ ပဏှိတေသု ဧကောပိ မေ ဣဒါနိ ပဋိသရဏံ နတ္ထိတိ နာနာဝိဓေန ဝိလပတိ။

တံ သုတွာ ပဏှိတော “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ ကိလမတိ။ သစေ နံ န အဿာသေဿာမိ၊ ဟဒယေန ဖလိတေန မရိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ အဿာသေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၈၃။ “တတော သော ပဏှိတော မိရော၊ အတ္ထဒဿိ မဟောသဓော။
ဝေဒေဟံ ဒုက္ခိတံ ဒိသ္မာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟိ။

၆၈၄။ မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ရာဟုဂ္ဂဟံဝ စန္ဒိမံ။

၆၈၅။ မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ရာဟုဂ္ဂဟံဝ သူရိယံ။

၆၈၆။ မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပဏေ သန္တံ ကုဉ္ဇရံ။

၆၈၇။ မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပေဋ္ဌာဗဒ္ဓိဝ ပန္နဂံ။

၆၈၈။ မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပက္ခိ ဗဒ္ဓိဝ ပဉ္စရေဝံ။

၆၈၉။ မာ တုံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တုံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။

၆၉၀။ မာ တုံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တုံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ သယောဂ္ဂဗလဝါဟနံ။

၆၉၁။ မာ တုံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တုံ ဘာယိ ရထေသဘ။
ပဉ္စာလံ ဝါဟယိဿာမိ၊ ကာကသေနံဝ လေဇ္ဈနာ။

၆၉၂။ အဒု ပညာ ကိမတ္ထိယာ၊ အမစ္စော ဝါပိ တာဒိသော။
ယော တံ သမ္မာဓပက္ခန္တံ၊ ဒုက္ခာ န ပရိမောစယေ”တိ။

တတ္ထ ဣဒန္တိ ဒဝဉ္စာဟဒ်ဗေ အရညေ ဃနဝဿံ ဝဿာပေန္တော ဝိယ နံ
အဿာသေန္တော ဣဒံ “မာ တုံ ဘာယိမဟာရာဇာ”တိအာဒိကံ ဝစနံ အဗြဝိ။
တတ္ထ သန္တန္တိ လဂ္ဂံ။ ပေဋ္ဌာဗဒ္ဓန္တိ ပေဋ္ဌာယ အပ္ပန္တရဂတံ သပ္ပံ။ ပဉ္စာလန္တိ
ဧတံ ဧဝံ မဟန္တိဗ္ဗိ ပဉ္စာလရညော သေနံ။ ဝါဟယိဿာမိတိ ပလာပေဿာမိ။
အဂ္ဂတိ နာမတ္ထေ နိပါတော၊ ပညာ နာမ ကိမတ္ထိယာတိ အတ္ထော။
အမစ္စော ဝါပိ တာဒိသောတိ တာဒိသော ပညာယံ သမ္ပန္တော အမစ္စော ဝါပိ
ကိမတ္ထိယော၊ ယော တံ ဧဝံ မရဏသမ္မာဓပပ္ပတ္တံ ဒုက္ခာ န ပရိမောစယေ၊
မဟာရာဇ အဟံ ပဌမတရံ အာဂစ္ဆန္တော နာမ ကိမတ္ထံ အာဂတောတိ မညသိ။
မာ ဘာယိ၊ အဟံ တံ ဣမမှာ ဒုက္ခာ မောစယိဿာမိတိ အဿာသေသိ။

သောဝိ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ဣဒါနိ မေ ဇိဝိတံ လဒ္ဓ”န္တိ အဿာသံ
ပဋိလဘိ။ မောဓိသတ္ထေန သိဟနာဒေ ကတေ သဗ္ဗေ စ တုဿိ”သု။ အထ နံ
သေနကော ပုစ္ဆိ “ပဏှိတ တုံ သဗ္ဗေ အမှေ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော
ကေနပါယေန ဂမိဿသိ”တိ။ “အလင်္ကတဥမဂေန နေဿာမိ၊ တုမှေ ဂမန-
သဇ္ဇာ ဟောတာ”တိ ဝတွာ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရဝိရဏတ္ထံ ယောဓေ အာဏာပေန္တော
ဂါထမာဟ—

၆၉၃။ “ဧထ မာဏဝါ ဥဋ္ဌေထ၊ မုခံ သောဓေထ သန္ဓိနော။
ဝေဒေဟော သဟ’မစ္စေဟိ၊ ဥမဂေန ဂမိဿတိ”တိ။

တတ္ထ မာဏဝါတိ တရုဏာမိဝစနံ။ မုခံ သောဓေထာတိ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ
ဝိဝရထ။ သန္ဓိနောတိ ဃရသန္ဓိနော စ ဒ္ဓါရံ သောဓေထ၊ ကေသတာနံ
သယနဂဟ္တာနံ ဒ္ဓါရံ ဝိဝရထ၊ အနေကသတာနံ ဒီပါလယာနံ ဒ္ဓါရံ ဝိဝရထာတိ။

တေ ဥဋ္ဌာယ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ ဝိဝရိသု။ သကလော ဥမင်္ဂါ ဧကောဘာသော
အလင်္ကတဒေဝသဘာ ဝိယ ဝိရောစိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၆၉၄။ “တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပဏှိတဿာ’နုစာရိနော။
ဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ ဝိဝရိသု၊ ယန္တယုတ္တေ စ အဂ္ဂဋ္ဌေ”တိ။

တတ္ထ အနုစာရိနောတိ’ ဝေယျာဝစ္စကရာ။ ယန္တယုတ္တေ စ အဂ္ဂဋ္ဌေတိ
သုစိဃဋီကသမ္ပန္နာနိ စ ဒ္ဓါရကဝါဒ္ဓာနိ။

တေ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ ဝိဝရိတွာ မဟာသတ္တဿ အာရောစေသုံ။ သော ရညော
သညမဒါသိ “ကာလော ဒေဝ၊ ပါသာဒါ ဩတရထာ”တိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ
ဩတရိ။ အထ သေနကော သီသတော နာဠိပဉ္စံ အပနေတွာ သာဠကံ
ဩမုဉ္ဇိတွာ ကစ္ဆံ ဒဠိ ဗန္ဓိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဒိသ္မာ “သေနက ကိ”
ကရောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ပဏှိတ ဥမင်္ဂန ဂစ္ဆန္တေဟိ နာမ ဝေဠုနံ မောစေတွာ
ကစ္ဆံ ဒဠိ ဗန္ဓိတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ။ “သေနက ‘ဥမင်္ဂ’ ပဝိသန္တော ဩနမိတွာ
ဇဏ္ဍုကေဟိ ပတိဋ္ဌာယ ပဝိသိဿာမိ”တိ မာ သညမကာသိ။ သစေ ဟတ္ထိနာ
ဂန္တုကာမောသိ၊ ဟတ္ထိ အဘိရုယ ဂစ္ဆာဟိ။ သစေ အသေန ဂန္တုကာမောသိ၊
အသံ အဘိရုယ ဂစ္ဆာဟိ။ ဥစ္စော ဥမင်္ဂါ အဋ္ဌာရသဟတ္ထဗ္ဗေဓော
ဝိသာလဒ္ဓါရော၊ တံ ယထာရုစိယာ အလင်္ကတပုဋိယတ္တော ရညော
ပုရတော ဂစ္ဆာဟိ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော ကိရ သေနကဿ ဂမနံ
ပုရတော ဝိစာရေတွာ ရာဇာနံ မဇ္ဈေ၊ ကတွာ သယံ ပစ္ဆတော အဟောသိ။
ကိကာရဏာ? ရာဇာ အလင်္ကတဥမင်္ဂ ဩလောကေန္တော မာ သဏိကံ
အဂမာသိတိ။ ဥမင်္ဂ မဟာဇနဿ ယာဂုဘတ္တခါဒနိယာဒိနိ အပ္ပမာဏာနိ
အဟေသုံ။ တေ မနဿာ ခါဒန္တာ ပိန္နာ ဥမင်္ဂ ဩလောကေန္တော
ဂစ္ဆန္တိ။ မဟာသတ္တော “ယာထ မဟာရာဇ၊ ယာထ မဟာရာဇာ”တိ
စောဒေန္တော ပစ္ဆတော ယာတိ။ ရာဇာ အလင်္ကတဒေဝသဘံ ဝိယ ဥမင်္ဂ
ဩလောကေန္တော ယာတိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၉၅။ “ပုရတော သေနကော ယာတိ၊ ပစ္ဆတော စ မဟောသဓော။
မဇ္ဈေ စ ရာဇာ ဝေဒေဟော၊ အမစ္စပရိဝါရိတော”တိ။

ရညော အာဂတဘာဝံ ဥတွာ တေ မာဏဝါ ရာဇမာတရဉ္စ ဒေဝိဉ္စ ပုတ္တဉ္စ ဓိတရဉ္စ ဥမင်္ဂါ နိဟရိတွာ မဟာဝိဿာလမာဠကေ ဌပေသုံ။ ရာဇာပိ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥမင်္ဂါ နိက္ခမိ။ တေ ရာဇာနဉ္စ ပဏ္ဍိတဉ္စ ဒိသ္မာ “နိဿံသယံ ပရဟတ္ထံ ဂတမှာ၊ အမှေ ဂဟေတွာ အာဂတေဟိ ပဏ္ဍိတဿ ပုရိသေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ” န္တိ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝိံသု။ စူဠနိရာဇာပိ ကိရ ဝေဒေဟရညော ပလာယနဘယေန ဂင်္ဂါတော ဂါဝုတမတ္တဌာနေ အဌာသိ။ သော သန္တိသိန္နာယ ရတ္တိယာ တေသံ ဝိရဝံ သုတွာ “နန္ဒာဒေဝိယာ ဝိယ သဒ္ဓေါ” တိ ဝတ္ထုကာမောပိ “ကုဟိံ နန္ဒာဒေဝိံ ပသိဿသိ” တိ ပရိဟာသ-ဘယေန န ကိဉ္စိ အာဟ။ မဟာသတ္တော ပန တသ္မိံ ဌာနေ ပဉ္စာလစန္ဒိံ ကုမာရိကံ ရတနရာသိမိ ဌပေတွာ အဘိသိဉ္စိတွာ “မဟာရာဇေ တံ ဣမိဿာ ကာရဏာ အာဂတော၊ အယံ တေ အဂ္ဂမဟေသီ ဟောတူ” တိ အာဟ။ တီဏိ နာဝါသတာနိ ဥပဌာပေသုံ၊ ရာဇာ ဝိဿာလမာဠကော ဩတရိတွာ အလင်္ကတနာဝံ အဘိရုဟိ။ တေပိ စတ္တာရော ခတ္တိယာ နာဝံ အဘိရုဟိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၉၆။ “ဥမင်္ဂါ နိက္ခမိတွာန၊ ဝေဒေဟော နာဝံမာရုဟိ။
အဘိရုဉ္စ တံ ဥတွာ၊ အနုဿာသိ မဟောသဓော။

၆၉၇။ အယံ တေ သသုရော ဒေဝ၊ အယံ သဿု ဇနာမိပ။
ယထာ မာတု ပဋိပတ္တိ၊ ဧဝံ တေ ဟောတု သဿုယာ။

၆၉၈။ ယသာပိ နိယကော ဘာတာ၊ သဥဒရိယော ဧကမာတုကော။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒော တေ၊ ဒယိတဗ္ဗော ရထေသဘ။

၆၉၉။ အယံ ပဉ္စာလစန္ဒိ တေ၊ ရာဇပုတ္တိ အဘိစ္စိတာ။
ကာမံ ကရောဟိ တေ တာယ၊ ဘရိယာ တေ ရထေသဘာ” တိ။

တတ္ထ အနုဿာသိတိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ကဒါစိ ဒေသော ကုဠိတွာ စူဠနိရညော မာတရံ မာရေယျ၊ အဘိရူပါယ နန္ဒာဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေယျ၊ ရာဇကုမာရံ ဝါ မာရေယျ၊ ပဋိညမဿ ဂဏှိဿာမိ” တိ။ တဿ “အယံ တေ” တိအာဒိနိ ဝဒန္တော အနုဿာသိ။ တတ္ထ အယံ တေ သသုရောတိ အယံ တဝ သသုရဿ စူဠနိရညော ပုတ္တော ပဉ္စာလစန္ဒိယာ ကနိဌဘာတိ-ကော၊ အယံ တေ ဣဒါနိ သသုရော။ အယံ သဿုတိ အယံ ဣမိဿာ မာတာ နန္ဒာဒေဝိ နာမ တဝ သဿု။ ယထာ မာတုတိ ယထာ မာတု ပုတ္တာ ဝတ္ထုပုဋိဝတ္ထံ

ကရောန္တိ၊ ဧဝံ တေ ဧတိဿံ ဟောတု၊ ဗလဝတိ^၁ မာတုသညံ ပစ္စုပ္ပန်-
ပေတွာ မာ နံ ကဒါဏိ လောဘစိတ္တေန ဩလောကေဟိ။ နိယကောတိ
အဇ္ဈတ္တိကော ကေပိတရာ ဇာတော။ ကေမာတုကောတိ ကေမာတရာ
ဇာတော။ ဒဿိတဗ္ဗောတိ ပိယာယိတဗ္ဗော။ ဘရိယာတိ အယံ တေ ဘရိယာ၊
မာ ဧတိဿံ အဝမာနံ အကာသီတိ ရညော ပဋိညံ ဂဏှိ။

ရာဇာပိ “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ရာဇမာတရံ ပန အာရဟန္တ ကိဉ္စ န ကထေသိ။
ကိကာရဏာ? တဿာ မဟလ္လကဘာဝေနော။ ဣဒံ ပန သဗ္ဗံ ဗောဓိ-
သတ္တော တိရေဌတွာဝ ကထေသိ။ အထ နံ ရာဇာ မဟာဒုက္ခတော မုတ္တတာယ
ဂန္တုကာမော ဟုတွာ “တာတ တံ တိရေ ဌိတောဝ ကထေသိ”တိ ဝတွာ
ဂါထမာဟ—

၇၀၀။ အာရယျ နာဝံ တရမာနော၊ ကိန္တု တိရမိ တိဌသိ။
ကိန္တော မုတ္တာ^၂မှ ဒုက္ခတော၊ ယာမ ဒါနိ မဟောသဓာ^၃တိ။

မဟာသတ္တော “ဒေဝ တုမှေဟိ သဗ္ဗိ^၄ ဂမနံ နာမ မယံ အယုတ္တ”န္တိ ဝတွာ
အာဟ—

၇၀၁။ “နေ”သ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယော’ဟံ သေနာယ နာယကော။
သေနင်္ဂ^၅ ပရိဟာပေတွာ၊ အတ္တာနံ ပရိမောစယေ။

၇၀၂။ နိဝေသနမ္ပိ တေ ဒေဝ၊ သေနင်္ဂ^၆ ပရိဟာပိတံ။
တံ ဒိန္တံ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ အာနယိဿံ ရထေသဘာ^၇တိ။

တတ္ထ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ။ နိဝေသနမ္ပိတိ တံ နဂရံ သန္ဓာယာဟ။
ပရိမောစယေတိ ပရိမောစယံ။ ပရိဟာပိတန္တိ ဆဉ္စိတံ။ တေသု ဟိ
မနုဿေသု ခူရမဂ္ဂံ အာဂတတ္တာ^၁ ကေဝိ ကိလန္တာ နိဉ္စ ဩက္ကန္တာ ကေဝိ
ခါဒန္တာ ပိဝန္တာ အမှာကံ နိက္ခန္တဘာဝမ္ပိ န ဇာနိ^၂သု၊ ကေဝိ ဂိလာနာ။
မယာ သဗ္ဗိ^၃ စတ္တာရော မာသေ ကမ္မံ ကတွာ မမ ဥပကာရကာ မနုဿာ
စေတ္ထ ဗဟူ၊ န သက္ကာ မယာ ကေမနုဿမ္ပိ ဆဉ္စေတွာ ဂန္တု။ အဟံ ပန
နိဝတ္တိတွာ သဗ္ဗမ္ပိ တံ တဝ သေနံ ဗြဟ္မဒတ္တေန ဒိန္တံ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဉ္စ^၄ အာနေဿာမိ။
တုမှေ မဟာရာဇ ကတ္ထဝိ အဝိလမ္ပန္တာ သီဃံ ဂစ္ဆထ။ မယာ ဝေါ အန္တရာမဂ္ဂေ
ဟတ္ထိဝါဟနာဒိနိ ဌပိတာနိ၊ ကိလန္တကိလန္တာနိ ပဟာယ သမတ္ထသမတ္ထေဟိ
သီဃံ မိထိလမေဝ ပဝိသထာတိ။

တတော ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၇၀၃။ “အပ္ပသေနော မဟာသေနံ၊ ကတံ ဝိဂ္ဂယ ဌဿသိ။
ဒုဗ္ဗလော ဗလဝန္တေန၊ ဝိဟညိဿသိ ပဏှိတာ”တိ။
တတ္ထ ဝိဂ္ဂယာတိ ပရိပ္ပရိတွာ။ ဝိဟညိဿသိတိ ဟညိဿသိ။
တတော ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၇၀၄။ “အပ္ပသေနောပိ စေ မန္တိ၊ မဟာသေနံ အမန္တိနံ။
ဇိနာတိ ရာဇာ ရာဇာနော၊ အာဒိစ္စော’ရ’ဒယံ တမ”န္တိ။

တတ္ထ မန္တိတိ မန္တာယ သမန္တာဂတော ပညဝါ ဥပါယကုသလော။
အမန္တိနန္တိ အနုပါယကုသလံ ဇိနာတိ၊ ပညဝါ ဒုပ္ပညံ ဇိနာတိ။ ရာဇာ
ရာဇာနောတိ ဧကောပိ စ ဧဝရူပေါ ရာဇာ ဗဟုပိ ဒုပ္ပညရာဇာနော ဇိနာတိ-
ယေဝ။ ယထာ ကိန္တိ? အာဒိစ္စော’ရ’ဒယံ တမန္တိ၊ ယထာ အာဒိစ္စော ဥဒယန္တော
တမံ ဝိဒ္ဓိသေတွာ အာလောကံ ဒဿေတိ၊ ဧဝံ ဇိနာတိ စေဝ သူရိယော ဝိယ
ဝိရောစတိ စ။

ဣဒံ ဝတွာ မဟာသတ္တော ရာဇာနံ “ဂစ္ဆထ ဟုမေ”တိ ဝဋ္ဋိတွာ ဥယျော-
ဇေသိ။ သော “မုတ္တော ဝတမိ အဓိတ္တဟတ္တတော၊ ဣမိဿာ စ လဒ္ဓတ္တာ
မနောရထောပိ မေ မတ္ထကံ ပတ္တော”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ
ဥပ္ပန္နပီတိပါမောဇ္ဇော ပဏှိတဿ ဂုဏေ သေနကဿ ကထေန္တော ဂါထ-
မာဟ—

၇၀၅။ “သုသုခံ ဝတ သံဝါသော၊ ပဏှိတေဟိတိ သေနက။
ပက္ခိဝ ဝဉ္ဇရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အဓိတ္တဟတ္တတ္တဂတေ၊ မောစယိ နော မဟောသဓော”တိ။

တတ္ထ သုသုခံ ဝတတိ အတိသုခံ ဝတ ဣဒံ၊ ယော သံဝါသော
ပဏှိတေဟိ။ ဣတိတိ ကာရုဏတ္ထေ နိပါတော။ ဣဒံ ဝတ္ထံ ဟောတိ—ယသ္မာ
အဓိတ္တဟတ္တဂတေ မောစယိ နော မဟောသဓော၊ တသ္မာ သေနက ဝဒါမိ။
သုသုခံ ဝတ ဣဒံ၊ ယော သေ ပဏှိတေဟိ သံဝါသောတိ။

၁-နိဂ္ဂယာတိ ပရိပ္ပရိတွာ (သျှာ)၊ နိဂ္ဂယာတိ နိဂ္ဂဟေတွာ (က)
၂-ဣဒံ ကတရံ (သိ၊ ဣ)၊ ဣဒံ အဓိကတရံ (သျှာ)၊ ဣဒံ ကတံ (က)

တံ သုတွာ သေနကောပိ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏေ ကထေန္တော အာဟ—

၇၀၆။ “ဧဝံမေတံ မဟာရာဇ၊ ပဏ္ဍိတာ ဟိ သုခါဝဟာ။
ပက္ခိဝ ပဉ္စရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တဂတေ၊ မောစယိ နော မဟောသမော”တိ။

အထ ဝေဒေဟရာဇာ နဒိံ ဥတ္တရိတွာ ယောဇနန္တရေ ယောဇနန္တရေ
မဟာသတ္တေန ကာရိတဂါမံ သဗ္ဗတ္ထော။ တတြဿ ဗောဓိသတ္တေန ဌပိတ-
မနဿာ ဟတ္ထိဝါဟနာဒိနိ စေဝ အန္တပါနာဒိနိ စ အဒံသု။ သော ကိလန္တေ
ဟတ္ထိအဿရဏာဒယော ဌပေတွာ^၁ ဣတရေ အာဒါယ တေဟိ သဒ္ဓိံ အညံ
ဂါမံ ပါပုဏိ။ ဧတေနပါယေန ယောဇနသတိကံ မဂ္ဂံ အတိက္ကမိတွာ ပုနဒိဝသေ
ပါတောဝ မိထိလံ ပါရိသိ။ မဟာသတ္တောပိ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရံ ဂန္တော အတ္တနာ သန္တဒ္ဓခဂ္ဂံ
ဩမုဉ္ဇိတွာ ဥမင်္ဂဒ္ဓါရေ ဝါလုကံ ဝိယူဟိတွာ ဌပေသိ။ ဌပေတွာ စ ပုန ဥမင်္ဂံ
ပရိသိတွာ ဥမင်္ဂန ဂန္တော နဂရံ ပရိသိတွာ ပါသာဒံ အဘိရုယ ဂန္တောဒကေန
နတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သယနဝရဂတော “မနောရထော
မေ မတ္တကံ ပတ္တော”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော နိပဇ္ဇိ။ အထ တဿာ ရတ္ထိယာ
အစွယေန စူဠနိရာဇာ သေနင်္ဂံ ဝိစာရယမာနော တံ နဂရံ ဥပါဂမိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၇၀၇။ “ရက္ခိတွာ ကသိဏံ ရတ္ထိံ၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။
ဥဒေန္တံ အရုဏုဂ္ဂသ္မိံ၊ ဥပကာရိံ ဥပါဂမိ။

၇၀၈။ အာရုယ ပဝရံ နာဂံ၊ ဗလဝန္တံ သဋ္ဌိဟာယနံ။
ရာဇာ အဝေါစ ပဉ္စာလော၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။

၇၀၉။ သန္တဒ္ဓေါ မဏိဝဓ္မေန၊ သရံမာဒါယ ပါဏိနာ။
ပေသိယေ အဇ္ဈဘာသိတ္ထ၊ ပုထုဂုဓ္မေ သမာဂတေ”တိ။

တတ္ထ ကသိဏန္တိ သကလံ နိဿေသံ။ ဥဒေန္တန္တိ ဥဒေန္တေ။ ဥပကာရိန္တိ
ပဉ္စာလနဂရံ ဥပါဒါယ မဟာသတ္တေန ကာရိတတ္တာ “ဥပကာရိ”တိ လဒ္ဓနာမကံ
တံ နဂရံ ဥပါဂမိ။ အဝေါစာတိ အတ္တနော သေနံ အဝေါစ။ ပေသိယေတိ
အတ္တနော ပေသနကာရကေ။ အဇ္ဈဘာသိတ္တာတိ အဓိအဘာသိတ္ထ၊ ပုရေတရ-
မေဝ အဘာသိတ္ထ။ ပုထုဂုဓ္မေတိ ဗဟူသု သိပ္ပေသု ပတိဋ္ဌိတေ အနေကသိပ္ပ-
ဇာနနကေတိ ၂။

ဣဒါနိံ တေ သရူပတော ဒဿေတုမာဟ—

၇၁၀။ “ဟတ္ထာရောဟေ အနိကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ။
ဥပါသနမှိ ကတဟတ္ထေ၊ ဝါလဝေဓေ သမာဂတေ”တိ။

တတ္ထ ဥပါသနမှိတိ ခနုသိပ္ပေ။ ကတဟတ္ထေတိ အဝိရဇ္ဈနဝေဓိတာယ သမ္ပန္နဟတ္ထေ။

ဣဒါနိ ရာဇာ ဝေဒေဟံ ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဏှာပေတုံ အာဏာပေန္တော အာဟ—

၇၁၁။ “ပေသေထ ကုဉ္ဇရေ ဒန္တိ၊ ဗလဝန္တေ သဠိဟာယနေ။
မဒ္ဒန္တ၊ ကုဉ္ဇရာ နဂရံ၊ ဝေဒေဟေန သုမာပိတံ။

၇၁၂။ ဝဇ္ဇဒန္တမုခါ သေတာ၊ တိက္ခဂ္ဂါ အဠိဝေဓိနော။
ပဏုန္ဒာ ခနုဝေဂေန၊ သမ္ပတန္တ၊ တရိတရာ။

၇၁၃။ မာဏဝါ ဝမ္ဗိနော သူရာ၊ စိတြဒဏှယုတာဝုဓာ။
ပက္ခန္ဓိနော မဟာနာဂါ၊ ဟတ္ထိနံ ဟောန္တ၊ သမ္ပါခါ။

၇၁၄။ သတ္တိယော တေလဓောတာယော၊ အစွိမန္တာ ပဘဿရာ။
ဝိဇ္ဇောတမာနာ တိဋ္ဌန္တ၊ သတရံသီဝ တာရကာ။

၇၁၅။ အာဝုဓဗလဝန္တာနံ၊ ဂုဏိကာယူရဓာရိနံ။
ဧတာဒိသာနံ ယောဓာနံ၊ သင်္ဂါမေ အပလာယိနံ။
ဝေဒေဟော ကုတော မုစ္ဆိဿတိ၊ သစေ ပက္ခိဝ ကာဟိတိ။

၇၁၆။ တိဿ မေ ပုရိသနာဝုတျော၊ သဗ္ဗေ’ဝေ’ကေကနိစ္စိတာ။
ယေသံ သမံ န ပဿာမိ၊ ကေဝလံ မဟိ’မံ စရံ။

၇၁၇။ နာဂါ စ ကပ္ပိတာ ဒန္တိ၊ ဗလဝန္တေ သဠိဟာယနာ။
ယေသံ ခန္ဓေသု သောဘန္တိ၊ ကုမာရာ စာရုဒဿနာ။

၇၁၈။ ဝိတာလင်္ကာရာ ဝိတဝသနာ၊ ဝိတုတ္တရနိဝါသနာ။
နာဂခန္ဓေသု သောဘန္တိ၊ ဒေဝပုတ္တာဝ နန္ဒနေ။

၇၁၉။ ပါဠိနဝဏှာ နေတ္ထိဿာ၊ တေလဓောတာ ပဘဿရာ။
နိဠိတာ နရမိရေဘိ၊ သမဓာရာ သုနိဿိတာ။

၇၂၀။ ဝေလ္လာလိနော ဝိတမလာ၊ သိက္ခာယသမယာ ဒဠာ။
ဂဟိတာ ဗလဝန္တေတိ၊ သုပ္ပဟာရပ္ပဟာရိတိ။

၇၂၁။ သုဝဏ္ဏထရသမ္ပန္နာ၊ လောဟိတကစ္ဆုပဓာရိတာ။
ဝိဝတ္တမာနာ သောဘန္တိ၊ ဝိဇ္ဇူဝ'တ္တသနန္တရေ။

၇၂၂။ ပဋ္ဌာကာ ဝမ္ဘိနော သူရာ၊ အသိစမ္ပဿ ကောဝိဒါ။
ဓနုဂဟာ သိက္ခိတရာ၊ နာဂခန္ဓေ နိပါတိနော။

၇၂၃။ တောဒိသေဟိ ပရိက္ခိတ္တော၊ နတ္ထိ မောက္ခော ဣတော တဝ။
ပဘာဝံ တေ န ပဿာမိ၊ ယေန တံ မိထိလံ ဝဇေ'တိ။

တတ္ထ ဘန္တိတိ သမ္ပန္နဒန္တေ။ ဝန္တိဘန္တမုခါတိ နိခါဒနသဒိသမုခါ။ ပဏုန္ဒာတိ
ဝိဿဠာ။ သမ္ပတန္တ၊ တရိတရာတိ ဝေရူပါ သရာ ဣတရိတရာ၊ သမ္ပတန္တ၊
သမာဂစ္ဆန္တ။ သနမေသဝဿံ ဝိယ သရဝဿံ ဝဿထာတိ အာဏာပေသိ။
မာဏဝါတိ တရုဏယောဓာ။ ဝမ္ဘိနောတိ ဝမ္ပဟတ္တာ။ စိတြဒဏ္ဍယုတာဝုဓာတိ
စိတြဒဏ္ဍယုတ္တေဟိ အာဝုဓေဟိ သမဇ္ဇာဂတာ။ ပက္ခန္ဓိနောတိ သင်္ဂါမ-
ပက္ခန္ဓိကာ။ မဟာနာဂါတိ မဟာနာဂေသု ကောဉ္ဇနာဒံ ကဝ္ဗာ အာဂစ္ဆန္တေ-
သုပိ နိစ္စလာ ဌတ္တာ ကေသံ ဒန္တေ ဂဟေတွာ လုပ္ပိတံ သမတ္တာ ယောဓာ။
သတရံသီဝ တာရုကာတိ သတရံသီ၊ ဝိယ ဩသဓိတာရကာ။ အာဝုဓဗလ-
ဝန္တာနန္တိ အာဝုဓဗလေန ယုတ္တာနံ သမဇ္ဇာဂတာနံ။ ဂုဏိကာယူရဓာရိနန္တိ
ဂုဏိ ဝုစ္စတိ ကဝဏံ၊ ကဝဏာနိ စေဝ ကာယူရာဘရဏာနိ စ ဓာရေန္တာနံ၊
ကဝဏသင်္ခါတာနိ ဝါ ကာယူရာနိ ဓာရေန္တာနံ။ သစေ ပက္ခိဝ ကာဟိတိတိ
သစေပိ ပက္ခိ ဝိယ အာကာသေ ပက္ခန္ဓနံ ကရိဿတိ၊ တထာပိ ကိ°
မုစ္စိဿတိတိ ဝဒတိ။

တိ°သ မေ ပုရိသနာဝုဇျောတိ ပုရိသာနံ တိ°သသဟဿာနိ နဝုတိ-
သတာနိ တိ°သနာဝုဇျောတိ ဝုစ္စန္တိ။ သဗ္ဗေ'ဝေ'ကေကနိစ္စိတာတိ၊ ဧတ္တကာ
မယံ ပရေသံ ဟတ္ထတော အာဝုဓံ ဂဟေတွာ ပစ္စာမိတ္တာနံ သီသပါတနသမတ္တာ
ဧကေကံ ဝိစိနိတွာ ဂဟိတာ အနိဝတ္တိနော ယောဓာတိ ဒဿေတိ။ ကေဝလံ
မ'ဟိ'မံ စရန္တိ သကလမ္ပိ ဣမံ မဟိ° စရန္တော ယေသံ သမံ သဒိသံ န ပဿာမိ၊
ဣတော ဥတ္တရိတရံ၊ တေယေဝ မေ ယောဓာ ဧတ္တကာတိ ဒဿေတိ။

၁-သင်္ဂါမ ပက္ခန္ဓိကာ (သု)၊ သင်္ဂါမေ ပက္ခန္ဓိကာ (က)

၂-သတရံသာ (သိ၊ သု)

၃-သဗ္ဗေဝေကေကနိစ္စိတာတိ (သိ၊ ဣ)

စာရဗသ္မနာတိ စာရ ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏံ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာတိ အတ္ထော။
 ဝိတာလင်္ကာရာတိ ဝိတဝဏ္ဏသုဝဏ္ဏာလင်္ကာရာ။ ဝိတဝသနာတိ ဝိတဝဏ္ဏ-
 သုဝဏ္ဏဝတ္ထာ။ ဝိတုတ္တရနိဝါသနာတိ ဝိတဥတ္တရာသင်္ဂနိဝတ္ထာ။ ပါဠိနဝဏ္ဏာတိ
 ပါသာဏမစ္ဆသဒိသာ။ နေတ္ထိံသာတိ ခဂ္ဂါ။ နရမိရေဘိတိ ပဏ္ဍိတပုရိသေဟိ။
 သုနိဿိတာတိ သုနိဿိတာ အတိတိဒိဏာ။

ဝေလ္လာလိနောတိ ဌိတမဇ္ဈနိကေ သူရိယော ဝိယ ဝိဇ္ဇောတမာနာ။
 သိက္ခာယသမယာတိ သတ္တ ဝါရေ ကောဉ္ဇသကုဏေ ခါဒါပေတွာ ဂဟိတေန
 သိက္ခာယသေန ကတာ။ သုပ္ပဟာရပ္ပဟာရီဘိတိ ဒဠပ္ပဟာရေဟိ ယောဓေဟိ။
 လောဟိတကန္တုပဓာရိတာတိ လောဟိတဝဏ္ဏာယ ကောသိယာ သမန္ဓာ-
 ဂတာ။ ပဋ္ဌာကာတိ အာကာသေ ပရိဝတ္တနသမတ္တာ။ သူရာတိ ဇာတိသူရာ။
 အသိဓမ္မဿ ကောဝိဒါတိ ဧတေသံ ဂဟဏေ ကုသလာ။ ဓနုဂ္ဂဟာတိ
 ဓနုဂ္ဂဟကာ။ သိက္ခိတရာတိ၂ တေသ္မိံ ဓနုဂ္ဂဟဏေ အတိဝိယ သိက္ခိတာ။
 နာဂဓန္ဓေ နိပါတိနောတိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ ခဂ္ဂေန ဆိန္ဒိတွာ နိပါတနသမတ္တာ။ နတ္ထိ
 မောက္ခောတိ အဓ္မော ဝေဒေဟိ တံ ပဌမံ တာဝ ဂဟပတိပုတ္တဿာနဘာဝေန
 မုတ္တောသိ။ ဣဒါနိ ပန နတ္ထိ တဝ မောက္ခောတိ ဝဒတိ။ ပဘာဝံ တေတိ ဣဒါနိ
 တေ ရာဇာနဘာဝံ န ပဿာမိ၊ ယေန တံ မိထိလံ ဂမိဿသိ ခိပ္ပံ၊ ဇာလေ
 ပဝိဋ္ဌမန္တော ဝိယ ဇာတောသိတိ။

စူဠနိရာဇာ ဝေဒေဟံ တဇ္ဇေန္တော “ဣဒါနိ နံ ဂဏှိဿာမိ”တိ ဝဇီရကုံသေန
 နာဂံ စောဒေန္တော “ဂဏှထ ဘိန္ဒထ ဝိဇ္ဈထာ”တိ သေနံ အာဟောပေန္တော
 ဥပကာရိနဂရံ အဝတ္ထရန္တော ဝိယ ဥပါဂမိ။ အထ နံ ပဟာသတ္တဿ
 ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာ “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ အတ္တနော
 ဥပဋ္ဌာကေ ဂဟေတွာ ပရိဝါရယိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ဗောဓိသတ္တော
 သိရိသယနာ ဝုဋ္ဌာယ ကတသရိရပ္ပဋိဇဂ္ဂနော ဘုတ္တပါတရာသော အလင်္ကာ-
 တပ္ပဋိယတ္တော သဘသဟဿန္တနကံ ကာသိကဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ရတ္တကမ္မလံ
 ဧကံသေ ကရိတွာ သတ္တရတနဝိစိတ္တံ ဝလဉ္ဇနဒဏှကံ အာဒါယ သုဝဏ္ဏပါဒကံ
 အာရုယ ဒေဝဉ္စရာယ ဝိယ အလင်္ကာတဇ္ဇတ္ထိယာ ဝါလမိဇနိယာ မိဇိယမာနော
 အလင်္ကာတပါသာဒေ သိဟပဉ္ဇရံ ဝိဝရိတွာ စူဠနိရညော အတ္တာနံ ဒသေသန္တော
 သက္ကဒေဝရာဇသီလာယ အပရာပရံ စက်မိ။ စူဠနိရာဇာပိ တဿ ရူပသိရိံ
 ဩလောကေတွာ စိတ္တံ ပဿာဒေတုံ နာသက္ခိ။ “ဣဒါနိ နံ ဂဏှိဿာမိ”တိ

၁-ထရုဂ္ဂဟာတိ ထရုဂ္ဂဟကာ (ဣ)၊ ဖရုဂ္ဂဟာတိ ဖရုဂ္ဂဟကာ (သျှာ)
 ၂-သိက္ခိတာရာဘိ (သိ၊ ဣ) ၃-ဝေဒေဟစေဇက (သိ၊ ဣ)၊ ဝေဒေဟ ပေတက (သျှာ)

တုရိတတုရိတောဝ ဟတ္ထိံ ပေသေသိ။ ပဏ္ဍိတော စိန္တေသိ “အယံ ‘ဝေဒေဟော မေလဒ္ဓေါ’တိ သညာယံ တုရိတတုရိတောဝ အာဂစ္ဆတိ၊ န ဇာနာတိ အတ္တနော ပုတ္တဒါရံ ဂဟေတွာ အမှာကံ ရညော ဂတဘာဝံ၊ သုဝဏ္ဏာဒါသ- သဒိသံ မမ မုခံ ဒဿေတွာ ကထေဿာမိ တေန သဒ္ဓိ”န္တိ။ သော ဝါတပါနေ ဌိတောဝ မဓုရဿရံ နိစ္ဆာရေတွာ တေန သဒ္ဓိံ ကထေန္တော အာဟ—

၇၂၄။ “ကိံ န သန္တရမာနောဝ၊ နာဂံ ပေသေသိ ကုဉ္ဇရံ။
ပဟဋ္ဌရူပေါ အာပတသိ၊ သိဒ္ဓတ္ထော’သ္မိတိ မညသိ။

၇၂၅။ ဩဟရေ’တံ ဓနံ စာပံ၊ ခုရပွံ ပဋိသံဟရ။
ဩဟရေ’တံ သုဘံ ဝဗ္ဗံ၊ ဝေဠုရိယမဏိသန္တတ”န္တိ။

တတ္ထ ကုဉ္ဇရန္တိ သေဋ္ဌံ။ ပဟဋ္ဌရူပေါတိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌစိတ္တော သောမနဿ-
ဇာတော။ အာပတသိတိ^၁ အာဂစ္ဆသိ။ သိဒ္ဓတ္ထော’သ္မိတိ^၂ နိဗ္ဗန္တော’သ္မိ၊
မနောရထော မေ မတ္တကံ ပတ္တောတိ မညသိ။ ဩဟရေ’တန္တိ ဣမံ စာပသင်္ဂါတံ
ဓနံ ဩဟရ အဝဟရ ဆဇ္ဇေဟိ၊ ဧကော န တေ ဇတေနတ္ထော။ ပဋိသံဟရတိ
အပနေတွာ အညဿ ဝါ ဒေဟိ၊ ပဋိစ္ဆန္တေ ဝါ ဌာနေ ဌပေဟိ၊ ကိံ ခုရပွေန
ကရိဿသိ။ ဝဗ္ဗန္တိ ဧတံ ဝဗ္ဗမ္ပိ အပနေဟိ။ ဣဒံ တယာ ဟိယော ပဋိမုက္ကံ
ဘဝိဿတိ၊ ဆဇ္ဇေဟိ နံ၊ မာ တေ သရီရံ ဥပ္ပဏှုကံ အဟောသိ၊
အကိလမေတွာ ပါတောဝ နဂရံ ပဝိသာဟိတိ ရညာ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌိကောသိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “ဂဟပတိပုတ္တော မယာ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌိံ
ကရေတိ၊ အဇ္ဇ တေ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနိဿာမိ”တိ တံ တဇ္ဇေန္တော ဂါဟမာဟ—

၇၂၆။ “ပသန္တမုခဝတ္ထော’သိ၊ မှိတပုဗ္ဗေ ဘာသသိ။
ဟောတိ ခေါ မရဏကာလေ၊ ဧဒိသိ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ”တိ။

တတ္ထ မှိတပုဗ္ဗေဇာတိ^၃ ပဌမံ မှိတံ ကတွာ ပစ္ဆာ ဘာသန္တော မှိတပုဗ္ဗမေဝ
ဘာသသိ၊ မံ ကိသ္မိန္တိ န ဂဏေသိ။ ဟောတိ ခေါတိ မရဏကာလေ နာမ
ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ ဟောတိယေဝ၊ တသ္မာ တံ ဝိရောစသိ၊ အဇ္ဇ တေ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ
ဇေယပါနံ ဝိဝိဿာမာတိ။

ဧဝံ တံဿ တေန သဒ္ဓိံ ကထနကာလေ မဟာဗလကာယော မဟာသတ္တဿ
ရူပသိရိ” ဒိသ္မာ “အန္တော အမှာကံ ရာဇာ မဟောသပေဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ

မန္တေတိ၊ ကိံ န ခေါ ကထေသိ၊ ဧတေသံ ကထံ သုဏိဿာမာ”တိ ရညော သန္တိကမေဝ အဂမာသိ။ ပဏှိတောပိ တဿ ကထံ သုတွာ “န မံ ‘မဟောသပ-
ပဏှိတော’တိ ဇာနာသိ၊ နာဟံ အတ္တာနံ မာရေတုံ ဒဿာမိ၊ မန္တော တေ
ဒေဝ ဘိန္တော၊ ကေဝဇ္ဇေန စ တယာ စ ဟဒယေန” ဟိန္တိတံ န ဇာတံ၊
မုခေန ကထိတမေဝ ဇာတ”န္တိ ပကာသေန္တော အာဟ—

၇၂၇။ “မောဃံ တေ ဂစ္ဆိတံ ရာဇံ၊ ဘိန္တမန္တော’သိ ခတ္တိယ။
ဒုဂ္ဂဏှော’သိ တယာ ရာဇာ၊ ခဠုကေနံ သိန္တဝေါ။

၇၂၈။ တိဏှော ဟိယျော ရာဇံ ဂင်္ဂံ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇေနာ။
ဟံသရာဇံ ယထာ ဓကော၊ အနုဇ္ဈဝံ ပတိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ဘိန္တမန္တော’သိတိ ယော တယာ ကေဝဇ္ဇေန သဒ္ဓိံ သဗုဒ္ဓိ-
ဂစ္ဆေ မန္တော ဂဟိတော၊ တံ မန္တံ^၁ န ဇာနာတိတိ မာ သညံ ကရိ၊
ပဂေဝ သော မယာ ဉာတော၊ ဘိန္တမန္တော အသိ ဇာတော။ ဒုဂ္ဂဏှော’သိ?
တယာတိ မဟာရာဇ တယာ အမှာကံ ရာဇာ အသုခဠုကေနံ သိန္တဝေါ
ဝိယ ဒုဂ္ဂဏှောသိ၊ ခဠုကံ အာရုဋ္ဌေန ဇေသဗ္ဗန္တံ အာဇာနိယံ အာရုယု
ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဂဟေတုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။ ခဠုကော ဝိယ ဟိ
ကေဝဇ္ဇော၊ တံ အာရုဋ္ဌပုရိသော ဝိယ တုံ၊ ဇေသဗ္ဗန္တော သိန္တဝေါ ဝိယ
အဟံ၊ တံ အာရုဋ္ဌပုရိသော ဝိယ အမှာကံ ရာဇာတိ ဒေသတိ။ တိဏှော
ဟိယျောတိ ဟိယျောဝ ဥတ္တိဏှော။ သော စ ခေါ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇေနာ၊
န ဧကကောဝ ပလာယိတွာ ဂတော။ အနုဇ္ဈဝံ သစေ ပန တုံ တံ အနု-
ဇဝိဿသိ အနုဗန္တိဿသိ၊ အထ ယထာ သုဝဏ္ဏဟံသရာဇံ အနုဇေန္တော
ဓကော အန္တရာဝ ပတိဿတိ၊ ဧဝံ ပတိဿသိ၊ အန္တရာဝ ဝိနာသံ
ပါပုဏိဿသိတိ ဝဒတိ။

ဣဒါနိ သော အဆမ္ဘိတကေသရသီဟော ဝိယ ဥဒါဟရဏံ အာဟရန္တော
အာဟ—

၇၂၉။ “သိင်္ဂါလာ ရတ္တိဘာဂေန၊ ဖုလ္လံ ဒိသ္မာန ကိံသုကံ။
မံသပေသိတိ မညန္တာ၊ ပရိဗျူဠာ မိဂါဓမာ။

၁-ရဟဿေန (က)

၃-ဒုဂ္ဂဏှော ဟိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-တံ မံ (သိ)၊ တံ မမ (သျှာ၊ ဣ)

၄-ဒုဂ္ဂဏှော (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၇၃၀။ ဝိတိဝတ္တာသု ရတ္တိသု၊ ဥဂ္ဂတသ္မိံ ဒိဝါကရေ။
ကိံသုကံ ဖုလ္လိတံ ဒိသွာ၊ အာသန္တိန္ဒာ မိဂါမော။

၇၃၁။ ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ဝေဒေဟံ ပရိဝါရိယ။
အာသန္တိန္ဒာ ဂမိဿသိ၊ သိင်္ဂါလာ ကိံသုကံ ယထာ”တိ။

တတ္ထ ဒိသွာနာတိ စန္ဒာလောကေန ဩလောကေတွာ။ ပရိဗျူဇ္ဇာတိ ပါတောဝ မံသပေသိံ ခါဒိတွာ ဂမိဿာမာတိ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။ ဝိတိဝတ္တာသုတိ တေ ယာသု ယာသု ရတ္တိသု ဧဝံ အဋ္ဌံသု၊ တာသု တာသု ရတ္တိသု အတိတာသု။ ဒိသွာတိ သူရိယာလောကေန ကိံသုကံ ဒိသွာ “န ဣဒံ မံသ”န္တိ ဥတွာ ဆိန္ဒာသာ ဟုတွာ ပလာယိံသု။ သိင်္ဂါလာတိ ယထာ သိင်္ဂါလာ ကိံသုကံ ပရိဝါရေတွာ အာသန္တိန္ဒာ ဂတာ၊ ဧဝံ တုဝမ္ပိ ဣဓ ဝေဒေဟရညော နတ္တိဘာဝံ ဥတွာ အာသန္တိန္ဒာ ဟုတွာ ဂမိဿသိ၊ သေနံ ဂဟေတွာ ပလာယိဿသီတိ ဒီပေတိ။

ရာဇာ တဿ အဆန္တိတဝစနံ သုတွာ စိန္တေသိ “အယံ ဂဟပတိပုတ္တော အတိသူရော ဟုတွာ ကထေသိ၊ နိဿံသယံ ဝေဒေဟော ပလာတော ဘဝိဿတိ”တိ။ သော အတိဝိယ ကုဇ္ဈိတွာ “ပုဗ္ဗေ မယံ ဂဟပတိပုတ္တံ နိဿာယ ဥဒရသာဠကဿပိ အဿာမိကာ ဇာတာ၊ ဣဒါနိ တေန အမှာကံ ဟတ္ထ-ဂတော ပစ္စာမိတ္တော ပလာပိတော၊ ဗဟုဿ ဝတ နော အနတ္ထဿ ကာရကော၊ ဥဘိန္တံ ကတ္တဗ္ဗကာရဏံ ဣမဿေဝ ကရိဿာမိ”တိ တဿ ကာရဏံ ကာတုံ အာဏာပေန္တော အာဟ—

၇၃၂။ “ဣမဿ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆိန္ဒထ။
ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ။

၇၃၃။ ဣမံ မံသံ’ဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစန္တံ နံ။
ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ။

၇၃၄။ ယထာပိ အာသဘံ စမ္ပံ၊ ပထဗျာ ဝိတနိယတိ။
သီဟဿ အထော ဗျုဋ္ဌဿ၊ ဟောတိ သင်္ကသမာဟတံ။

၇၃၅။ ဧဝံ တံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေယိဿာမိ သတ္တိယာ။
ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ”တိ။

တတ္ထံ ပါတဗျန္တိံ ပါစယိတဗ္ဗံ ပစိတဗ္ဗယုတ္တကံ မိဂါဒီနံ မံသံ ဝိယံ ဣမံ ဂဟပတိပုတ္တံ သူလေ အာဂုဏိတွာ ပစန္တိ။ သီဟဿ အထော ဗျန္တဿာတိ ဧတေသဉ္စ ယထာ စဗ္ဗံ သင်္ကံသမာဟတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဟောတု။ ဝေဓ-
ယိဿာမီတိ ဝိဇ္ဈာပေဿာမိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော ဟသိတံ ကတွာ “အယံ ရာဇာ အတ္တနော ဒေဝိယာ စ ဗန္ဓဝါနဉ္စ မယာ မိထိလံ ပဟိတဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ တေန မေ ဣမံ ကမ္မကာရဏံ ဝိစာရေတိ၊ ကောဝေသေန ခေါပန မံ ဥသုနာ ဝါ ဝိဇ္ဈေယျ၊ အညံ ဝါ အတ္တနော ရုစ္စနကံ ကရေယျ၊ သောကာတုရံ ဣမံ ဝေဒနာပုတ္တံ ကတွာ ဟတ္ထိဝိဇ္ဇေယေဝ ဝိသညိံ နံ နိပဇ္ဇာပေတုံ တံ ကာရဏံ အာရော-
စေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၇၃၆။ “သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဍနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။

၇၃၇။ သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဍနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။

၇၃၈။ သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဍနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။
ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။

၇၃၉။ သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဍနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။
ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။

၇၄၀။ သစေ မံသံ'ဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။

၇၄၁။ သစေ မံသံ'ဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။

၇၄၂။ သစေ မံသံ'ဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။
ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။

၇၄၃။ သစေ မံသံ'ဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။
ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။

၇၄၄။ သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။

၇၄၅။ သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။

၇၄၆။ သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။
ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။

၇၄၇။ သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။
ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။
ဧဝံ နော မန္တိတံ ရဟော၊ ဝေဒေဟေန မယာ သဟ။

၇၄၈။ ယထာပိ ပလသတံ စမ္ပံ၊ ကောန္တိမန္တာသုနိဋ္ဌိတံ။
ဥပေတိ တနုတာဏာယ၊ သရာနံ ပဋိဟန္တဝေ။

၇၄၉။ သုခါဝဟော ဒုက္ခနုဒေါ၊ ဝေဒေဟဿ ယသသိနော။
မတိံ တေ ပဋိဟညာမိ၊ ဥသုံ ပလသတေန ဝါ”တိ။

တတ္ထ ဆေဒယိဿတိတိ “ပဏ္ဍိတဿ ကိရ ဖူဠနိနာ ဟတ္ထပါဒါ ဆိန္ဒာ”တိ သုတွာဝ ဆေဒယိဿတိ။ ပုတ္တဒါရဿာတိ မမ ဧကဿ ဆိန္ဒနပစ္စယာ တဝ ခုန္တံ ပုတ္တာနဉ္စေဝ အဂ္ဂမဟေသိယာ စာတိ တိဏ္ဍမြိ ဇနာနံ အမှာကံ ရာဇာ ဆေဒယိဿတိ။ ဧဝံ နော မန္တိတံ ရဟောတိ မဟာရာဇ မယာ စ ဝေဒေဟ- ရာဇေန စ ဧဝံ ရဟသိ မန္တိတံ “ယံ ယံ ဣမ မယံ ဖူဠနိရာဇာ ကာရေတိ၊ တံ တံ တတ္ထ တဿ ပုတ္တဒါရာနံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ။ ပလသတန္တိ ပလသတပ္ပမာဏံ ဗဟူ ခါရေ ခါဒါပေတွာ မုဒုဘာဝံ ဥပနိတံ စမ္ပံ။ ကောန္တိမန္တာသုနိဋ္ဌိတန္တိ ကောန္တိမန္တာ ပုစ္ဆတိ စမ္ပကာရသတ္တံ၊ တာယ ကန္တနလိခိတာနံ ဝသေန ကတတ္တာ သုဠ နိဋ္ဌိတံ။ တနုတာဏာယာတိ ယထာ တံ စမ္ပံ သင်္ဂါမေ သရာနံ ပဋိဟန္တဝေ သရိရတာဏံ ဥပေတိ၊ သရေ ပဋိဟနိတွာ သရိရံ ရက္ခတိ။ သုခါ- ဝဟောတိ မဟာရာဇ အဟမြိ အမှာကံ ရညော ပစ္စာမိတ္တာနံ ဝါရဏတ္ထေန တံ သရပရိတ္တာဏစမ္ပံ ဝိယ သုခါဝဟော။ ဒုက္ခနုဒေါတိ ကာယိကသုခစေတသိက- သုခဉ္စ အာဝဟာမိ၊ ဒုက္ခဉ္စ နုဒေမိ။ မတိန္တိ တဿ တဝ မတိံ ပညံ ဥသုံ တေန ပလသတစမ္ပေန ဝိယ အတ္တနော မတိယာ ပဋိဟနိဿာမီတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စိန္တေသိ “ဂဟပတိပုတ္တော ကိံ ကထေတိ၊
ယထာ ကိရ အဟံ တေဿ ကရိဿာမိ၊ ဧဝံ ဝေဒေဟရာဇာ မမ
ပုတ္တဒါရာနံ ကမ္မကာရဏံ ကရိဿတိ၊ န ဇာနာတိ မမ ပုတ္တဒါရာနံ
အာရက္ခဿ သုသံဝိဟိတဘာဝံ၊ ‘ဣဒံနိ မာရေဿတိ’တိ မရဏဘယေန
ဝိလပတိ၊ နာဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟာမိ”တိ။ မဟာသတ္တော “အယံ မံ မရဏဘယေန
ကထေတိတိ မညတိ၊ ဇာနာပေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၇၅၀။ “ဣဃံ ပဿံ မဟာရာဇ၊ သုညံ အန္တေပုရံ တဝ။
ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ တဝ မာတာ စ ခတ္တိယ။
ဥမင်္ဂါ နိဟရိတွာန၊ ဝေဒေဟဿု’ပနာမိတာ”တိ။

တတ္ထ ဥမင်္ဂါတိ မဟာရာဇ မယာ အတ္တနော မာဏဝေ ပေသေတွာ
ပါသာဒါ ဩတရာပေတွာ ဇဃ်ဥမင်္ဂေန အာဟရာပေတွာ မဟာဥမင်္ဂါ
နိဟရိတွာ ဗန္ဓဝါတေ ဝေဒေဟဿ ဥပနာမိတာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စိန္တေသိ “ပဏ္ဍိတော အတိဝိယ ဒဠိ ကတွာ ကထေတိ၊
မယာ စ ရတ္တိဘာဂေ ဂင်္ဂါပဿေ နန္ဒာဒေဝိယာ သဒ္ဓေါ ဝိယ သုတော၊
မဟာပညော ပဏ္ဍိတော ကဒါစိ သစ္စံ ဘဏေယျာ”တိ။ သော ဥပ္ပန္နဗလဝ-
သောကောဝိ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ အသောစန္ဒော ဝိယ ဧကံ အမစ္စံ
ပက္ခောသာပေတွာ ဇာနနတ္ထာယ ပေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၅၁။ “ဣဃံ အန္တေပုရံ မယံ၊ ဂန္တနာန ဝိစိနာထ နံ။
ယထာ ဣမဿ ဝစနံ၊ သစ္စံ ဝါ ယဒိ ဝါ မုသာ”တိ။

သော သပရိဝါရော ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တနာ ခွါရံ ဝိစိနာတွာ အန္တောပဝိသိတွာ
ဟတ္ထပါဒေ ဗန္ဓိတွာ မုခေ ဝိဒဟိတွာ နာဂဒန္တကေသု ဩလဂ္ဂိတေ အန္တေ-
ပုရပါလကေ စ ခုဇ္ဇဝါမနကာဒယော စ ဘာဇနာနိ ဘိန္နိတွာ တတ္ထ တတ္ထ
ဝိပ္ပကိဏ္ဍခါဒနိယဘောဇနိယဉ္စ ရတနသရဒ္ဓါရာနိ ဝိစိနာတွာ ကတရတန-
ဝိလောပံ ဝိဝဋ္ဌခွါရံ သိရိဂန္တဉ္စ ယထာဝိဝဋ္ဌေဟိ ဧဝ ဝါတပါနေဟိ ပဝိသိတွာ
စရမာနံ ကာကဂဏဉ္စ ဆဒ္ဓိတဂါမသဒိသံ သုသာနဘူမိယံ ဝိယ စ နိဿိရိကံ
ရာဇနိဝေသနဉ္စ ဒိသွာ ပုနာဂန္တော ရညော အာရောစေန္တော အာဟ—

၇၅၂။ “ဝေမေတံ မဟာရာဇ၊ ယထာ အာဟ မဟောသဓော။
သုညံ အန္တေပုရံ သဗ္ဗံ၊ ကာကပဋနကံ ယထာ”တိ။

တတ္ထ ကာကပ္ပနုနကံ ယထာတိ မစ္ဆဂန္ဓေန အာဂတေဟိ ကာကဂဏေဟိ သမာကိဏ္ဍော သမုဒ္ဒတိရေ ဆဋ္ဌိတဂါမကော ဝိယ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စတုန္တံ ဇနာနံ ဝိယဝိပ္ပယောဂသမ္ဘဝေန သောကေန ကမ္မမာနော “ဣဒံ မမ ဒုက္ခံ ဂဟပတိပုတ္တံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ”န္တိ ဒဏ္ဍေန ဃဋ္ဌိတော အာသိဝိသော ဝိယ ဗောဓိသတ္တဿ အတိဝိယ ကုဋ္ဌိ။ မဟာသတ္တော တဿာကာရံ ဒိသ္မာ “အယံ ရာဇာ မဟာယသော ကဒါစိ ကောဓဝသေန ‘ကိ’ မမ ဧတေဟိ”တိ ခတ္တိယမာနေန မံ ဝိဟေဌေယျ၊ ယန္တုနာဟံ နန္ဒာဒေဝိ” ဣမိနာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝိယ ကရောန္တော တဿာ သရီရဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏေယျံ၊ အထ သော တံ အနုဿရိတွာ ‘သစာဟံ မဟောသဓံ မာရေဿာမိ၊ ဧဝရူပံ ဣတ္ထိရတနံ န လဘိဿာမိ၊ အမာရေန္တော ပုန တံ လဘိဿာမိ’တိ အတ္တနော ဘရိယာယ သိနေဟေန န ကိဉ္စိ မယံ ကရိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော အနုရက္ခဏတ္ထံ ပါသာဒေ ဌိတောဝ ရတ္တကမ္မလန္တရာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဗာဟံ နိဟရိတွာ တဿာ ဂတမဂ္ဂါစိက္ခနဝသေန ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

၇၅၃။ “ဣတော ဂတာ မဟာရာဇ၊ နာရိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကောသမ္ပဖလကသုဿောဏီ၊ ဟံသဂဂ္ဂရဘာဏီနီ။

၇၅၄။ ဣတော နိတာ မဟာရာဇ၊ နာရိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကောသေယျဝသနာ သာမာ၊ ဇာတရူပသုမေခလာ။

၇၅၅။ သုရတ္တပါဒါ ကလျာဏီ၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလာ။
ပါရေဝတက္ခီ သုတနု၊ ဗိမ္ဗောဋ္ဌာ တနုမဇ္ဈိမာ။

၇၅၆။ သုဇာတာ ဘုဇလဋ္ဌိဝ၊ ဝေဒိဝ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဒီဃဿာ ကေသာ အသိတာ၊ ဤသကဂ္ဂပဝေလ္လိတာ။

၇၅၇။ သုဇာတာ မိဂဆာပါဝ၊ ဟေမန္တဂ္ဂိသိခါရိဝ။
နဒီဝ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သဉ္စန္ဒာ ခုဒ္ဒဝေဠုဘိ။

၇၅၈။ နာဂနာသုရ ကလျာဏီ၊ ပရမာ တိဗ္ဗရတ္တနီ။
နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ၊ နာလောမာ နာတိလောမသာ”တိ။

တတ္ထ ဣတောတိ ဥမ္မံ ဒဿေတိ။ ကောသမ္ပဖလကသုဿောဏီတိ^၁
ဝိသာလကဉ္စနဖလကံ ဝိယ သုန္ဒရသောဏီ။ ဟံသဂဂ္ဂရဘာဏီနီတိ ဂေါစရတ္တာယ

ဝိစရန္တာနံ ဟံသပေါတကာနံ ဝိယ ဂဂ္ဂရေန မဇ္ဈရေန သရေန^၁ သမန္တာဂတာ။
 ကောသေယျဝသနာတိ ကဉ္စနခဓိတကောသေယျဝတ္ထဝသနာ။ သာမာတိ
 သုဝဏ္ဏသာမာ^၂။ ပါရေဝတက္ခိတိ ပဉ္စသု ပသာဒေသု ရတ္တဋ္ဌာနေပါရေဝတ-
 သကုဏိသဒိသက္ခိ။ သုတနူတိ သောဘနသရိရာ။ ဗိဗ္ဗောဋ္ဌာတိ ဗိဗ္ဗလံ ဝိယ
 သုရဇ္ဇိတမဋ္ဌောဋ္ဌပရိယောသာနာ။ တနုမဇ္ဈိမာတိ ကရမိတတနုမဇ္ဈိမာ^၃။
 သုဇာတာ သုဇလဋ္ဌိဝါတိ ဝိဇ္ဇန္တနကာလေ ဝါတေရိတရတ္တပလ္လဝဝိလာသိနိ
 သုဇာတာ သုဇလတာ ဝိယ ဝိရောစတိ။ ဝေဒီဝါတိ^၄ ကဉ္စနဝေဒိ ဝိယ
 တနုမဇ္ဈိမာ။ ဤသကဂ္ဂပဝေလ္လိတာတိ ဤသကံ အဂ္ဂေသု ဩနတာ။ ဤသကဂ္ဂ-
 ပဝေလ္လိတာ ဝါ နေတ္ထိံသာယ^၅ အဂ္ဂံ ဝိယ ဝိနတာ။

ဒိဂဆာပါဝါတိ ပဗ္ဗတသာနမ္ပိ သုဇာတာ ဧကံဝသိကဗျဠပေါတိကာ
 ဝိယ ဝိလာသကုတ္တိယုတ္တာ။ ဟေမန္တဂ္ဂိသီခါရိဝါတိ ဩဘာသသမ္ပန္နတာယ
 ဟေမန္တေ အဂ္ဂိသီခါ ဝိယ သောဘတိ။ ခုဒ္ဒဝေဠုဘိတိ ယထာ ခုဒ္ဒကေဟိ
 ဥဒကဝေဠုဟိ သဉ္စန္ဒာ နဒိ သောဘတိ။ ဧဝံ တနုကလောမာယ လောမရာ-
 ဇိယာ သောဘတိ။ ကလျာဏိတိ ဆဝိမံသကေသနာရုအဋ္ဌိနံ ဝသေနပဉ္စဝိဓေန
 ကလျာဏေန သမန္တာဂတာ။ ပရမာ တိဗ္ဗရုတ္တနိတိ တိဗ္ဗရုတ္တနိ ပရမာ^၆
 ဥတ္တမာ၊ သုဝဏ္ဏဖလကေ ဌပိတသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတိဗ္ဗရုဖလဥယပိဝဿာ သုသဏ္ဌာန-
 သမ္ပန္နံ နိရန္တရံ ထနယုဂလံ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေ တဿာ ရူပသိရိံ ဝဏ္ဏေန္တေဝ တဿ သာ ပုဗ္ဗေ
 အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ ဝိယ အဟောသိ၊ ဗလဝသိနေဟံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿ သိနေ-
 ဟုပ္ပတ္တိဘာဝံ ဥတွာ မဟာသတ္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၅၉။ “နန္ဒာယ နူန မရဏေန၊ နန္ဒသိ သိရိဝါဟန။
 အဟဉ္စ နူန နန္ဒာ စ၊ ဂစ္ဆာမ ယမသာနေ”န္တိ။

တတ္ထ သိရိဝါဟနာတိ သိရိသမ္ပန္နဝါဟန မဟာရာဇ နူန တံ ဧဝံ ဥတ္တမ-
 ရူပဓရာယ နန္ဒာယ မရဏေန နန္ဒသိတိ ဝဒတိ။ ဂစ္ဆာမာတိ သစေ ဟိ
 တံ မံ မာရေဿသိ၊ ဧကံသေနေဝ အမှာကံ ရာဇာ နန္တံ မာရေဿတိ။ ဣတိ
 နန္ဒာ စ အဟဉ္စ ယမဿ သန္တိကံ ဂမိဿာမ၊ ယမော အမေ ဥဘော ဒိသွာ

၁-ဘညေန (သီ၊ဣ) ၂-သုဝဏ္ဏသရိရာ (သျှ၊က) ၃-ကရမိတမဇ္ဈိမာ (ဣ)၊ ကရတနမဇ္ဈိမာ (က)
 ၄-ဝေလ္လိဝါတိ (သီ၊ဣ) ၅-ရထိယာယ (သီ)၊ ပေါတ္တနိယာ (သျှ၊)
 ၆-ပဌမာတိဗ္ဗရုတ္တနိတိ တိဗ္ဗရုတ္တနိနံ ပဌမာ (သီ၊ဣ)

နန္ဒ မယုမေဝ ဒဿိတိ၊ တဿ တုယံ မံ မာရေတွာ^၁ ကာဒိသံ ဣတ္ထိရတနံ
အလဘန္တဿ ကိံ ရဇ္ဇေန၊ နာဟံ အတ္တနော မရဏေန ပရိဟာနိံ ပဿာမိ
ဒေဝါတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော ဧတ္တကေ ဌာနေ နန္ဒမေဝ ဝဏ္ဏေသိ၊ န ဣတရေ
တယော ဇနေ။ ကိံကာရဏာ? သတ္တာ ဟိ နာမ ဝိယဘရိယာသု ဝိယ
သေသေသု အာလယံ န ကရေန္တိ၊ မာတရံ ဝါ သရန္တော ပုတ္တမိတရောပိ
သရိဿတိတိ တဿာ တမေဝ ဝဏ္ဏေသိ၊ ရာဇမာတရံ ပန မဟလိကာဘာဝေန
န ဝဏ္ဏေသိ။ ဉာဏသမ္ပန္နေ မဟာသတ္တေ မရရဿရေန ဝဏ္ဏေန္တယေဝ နန္ဒာ-
ဒေဝိ အာဂန္တာ ရညော ပုရတော ဌိတာ ဝိယ အဟောသိ။ တတော ရာဇာ
စိန္တေသိ “ဌပေတွာ မဟောသမံ အညော မမ ဘရိယံ အာနေတုံ သမတ္တော
နာမ နတ္ထိ”တိ။ အထဿ နံ သရန္တဿ သောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထ နံ မဟာ-
သတ္တော “မာ စိန္တယိတ္ထ မဟာရာဇ၊ ဒေဝိ စ တေ ပုတ္တော စ မာတာ စ တယောပိ
အာဂန္တိဿန္တိ၊ မမ ဂမနမေဝေတ္ထ ပမာဏံ၊ တဿာ တံ အဿာသံ ပဋိလဘ
နရိန္ဒာ”တိ ရာဇာနံ အဿာသေသိ။ အထ ရာဇာ စိန္တေသိ “အဟံ အတ္တနော
နဂရံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိတံ ကာရာပေတွာ ဣမံ ဥပကာရိနဂရံ ဧတ္တကေန
ဗလဝါဟနေန ပရိက္ခိပိတွာဝ ဌိတော။ အယံ ပန ပဏ္ဍိတော ဧဝံ သုဂေါပိတာပိ
မမ နဂရာ ဒေဝိဉ္စ မေ ပုတ္တဉ္စ မာတရဉ္စ အာနေတွာ ဝေဒေဟဿ ဒါပေသိ။
အမှေသု စ ဧဝံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတေသေဝ ဧကဿပိ အဇာနန္တဿ ဝေဒေဟံ
သသေနာဝါဟနံ ပလာပေသိ။ ကိံ န ခေါ ဒိဗ္ဗမာယံ ဇာနာတိ၊ ဥဒါဟု
စက္ခုမောဟန”န္တိ။ အထ နံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၇၆၀။ “ဒိဗ္ဗံ အဓိယသေ မာယံ၊ အကာသိ စက္ခုမောဟနံ။

ယော မေ အဓိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “အဟံ ဒိဗ္ဗမာယံ ဇာနာမိ၊ ပဏ္ဍိတာ ဟိ
နာမ ဒိဗ္ဗမာယံ ဥဂ္ဂုဏ္ဍိတွာ ဘယေ သမ္ပတ္တေ အတ္တာနမ္ပိ ပရမ္ပိ ဒုက္ခတော
မောစယန္တိယေဝါ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၇၆၁။ “အဓိယန္တိ မဟာရာဇ၊ ဒိဗ္ဗမာယိ”စ ပဏ္ဍိတာ။

တေ မောစယန္တိ အတ္တာနံ၊ ပဏ္ဍိတာ မန္တိနော ဇနာ။

၁-မယံ မရိတွာပိ (သိ၊ သျှာ)၊ မယံ မာရေတွာပိ (ဣ)

၂-လဘန္တဿ ကိံ ဆိဇ္ဇတိ (သိ၊ ဣ)၊ လဘန္တဿ ကိံ ဆိဇ္ဇိဿတိ (သျှာ)

၇၆၂။ သန္တိ မာဏဝပုတ္တာ မေ၊ ကုသလာ သန္တိဆေဒကာ။
ယေသံ ကတေန မဂ္ဂေန၊ ဝေဒေဟော မိထိလံ ဂတော”တိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗမာယိ’ဇာတိ ဒိဗ္ဗမာယံ ဣဓ။ မာဏဝပုတ္တာတိ ဥပဋ္ဌာက-
တရူဏယောဓာ။ ယေသံ ကတေနာတိ ယေဟိ ကတေန။ မဂ္ဂေနာတိ အလင်္က-
တဥမဂ္ဂေန။

တံ သုတွာ ရာဇာ “အလင်္ကတဥမဂ္ဂေန ကိရ ဂတော၊ ကိဒိသော န
ခေါ ဥမဂ္ဂေါ”တိ ဥမဂ္ဂံ ဒဠ္ဍကာမော အဟောသိ။ အထဿ ဣန္ဒြိယံ ဥတွာ
မဟာသတ္တော “ရာဇာ ဥမဂ္ဂံ ဒဠ္ဍကာမော၊ ဒဿေဿာမိဿ ဥမဂ္ဂံ”န္တိ
ဒဿေန္တော အာဟ—

၇၆၃။ “ဣဗ္ဗံ ပဿ မဟာရာဇ၊ ဥမဂ္ဂံ သာဓု မာပိတံ။
ဟတ္ထိနံ အထ အဿာနံ၊ ရထာနံ အထ ပတ္ထိနံ။
အာလောကဘူတံ တိဋ္ဌန္တံ၊ ဥမဂ္ဂံ သာဓု မာပိတံ”န္တိ။

တတ္ထ ဟတ္ထိနံန္တိ ဣဋ္ဌကကမ္မစိတ္တကမ္မဝသေန^၁ ကတာနံ ဧတေသံ ဟတ္ထိ-
အာဒိနံ ပန္တိဟိ ဥပသောဘိတံ အလင်္ကတဒေဝသဘာသဒိသံ ဧကောဘာသံ
ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တံ ဥမဂ္ဂံ ပဿ ဒေဝါတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ “မဟာရာဇ မမ ပညာယ မာပိတေ စန္ဒဿ စ သူရိ-
ယဿ စ ဥဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ ဝိယ ပါကဠေ အလင်္ကတဥမဂ္ဂေါ၊ အသီတိမဟာဒ္ဓါရာနိ
စတုသဋ္ဌိစူဠဒ္ဓါရာနိ ဧကသတသယနဂဗ္ဘေ အနေကသတဒီပဂဗ္ဘေ စ ပဿ၊
မယာ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂေါ သမ္မောဒမာနော ဟုတွာ အတ္တနော ဗလေန သဒ္ဓိံ
ဥပကာရိနဂရံ ပဝိသ ဒေဝါ”တိ နဂရဒ္ဓါရံ ဝိဝရာပေသိ။ ရာဇာ ဧက-
သတရာဇပရိဝါရော နဂရံ ပါဝိသိ။ မဟာသတ္တော ပါသာဒါ ဩရုယ ရာဇာနံ
ဝန္တိတွာ သပရိဝါရံ အာဒါယ ဥမဂ္ဂံ ပါဝိသိ။ ရာဇာ အလင်္ကတဒေဝသဘံ
ဝိယ ဥမဂ္ဂံ ဒိသ္မာ ဗောဓိသတ္တဿ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

၇၆၄။ “လာဘာ ဝတ ဝိဒေဟာနံ၊ ယဿိ’မေ’ဒိသာ ပဏ္ဍိတာ။
ဃရေ ဝသန္တိ ဝိဇိတေ၊ ယထာ တွံ’သိ မဟောသဓာ”တိ။

တတ္ထ ဝိဒေဟာနံန္တိ ဝေရူပါနံ ပဏ္ဍိတာနံ အာကရဿ၊ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာန-
ဘူတဿ ဝိဒေဟာနံ ဇနပဒဿ လာဘာ ဝတ။ ယဿိ’မေ’ဒိသာတိ ယဿ

၁-ပေါတ္တကမ္မစိတ္တကမ္မဝသေန (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-မမ ပညာစန္ဒဿ ဣဏသုရိယဿ စ ဥဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ အလင်္ကတဥမ္မဂ္ဂေ (သီ)

ဣမေ ဝေရူပါ ပဏ္ဍိတာ ဥပါယကုသ်လာ သန္တိကေ ဝါ ကေသရေ ဝါ
 ကေဇနပဒေ ဝါ ကေရဋ္ဌေ ဝါ ဝသန္တိ၊ တဿပိ လာဘာ ဝတ။ ယထာ
 တုံ'သီတိ ယထာ တုံ အသိ၊ တာဒိသေန ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိယေဝ ကေရဋ္ဌေ
 ဝါ ကေဇနပဒေ ဝါ ကေနဂရေ ဝါ ကေသရေ ဝါ ဝသိတုံ လဘန္တိ။ တေသံ
 ဝိဒေဟရဋ္ဌဝါသီနံ စေဝ မိထိလနဂရဝါသီနဉ္စ တယာ သဒ္ဓိံ ကေတော
 ဝသိတုံ လဘန္တာနံ လာဘာ ဝတာတိ ဝဒတိ။

အထဿံ မဟာသတ္ထော ကေသတသယနဂဗ္ဘေ ဒဿေတိ။ ကေဿ
 ဒွါရေ ဝိဝဋ္ဌေ သဗ္ဗေသံ ဝိဝရိယတိ။ ကေဿ ဒွါရေ ဝိဒဟိတေ သဗ္ဗေသံ
 ဝိမိယတိ။ ရာဇာ ဥမင်္ဂံ ဩလောကေန္တော ပုရတော ဂစ္ဆတိ၊ ပဏ္ဍိတော
 ပန ပစ္ဆတော။ သဗ္ဗာ သေနာ ဥမင်္ဂမေဝ ပါဝိသိ။ ရာဇာ ဥမင်္ဂတော နိက္ခမိ။
 ပဏ္ဍိတော တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ ဥတွာ သယံ နိက္ခမိတွာ အညေသံ နိက္ခမိတုံ
 အဒတွာ ဥမင်္ဂဒွါရံ ဝိဒဟန္တော အာဏိံ အက္ကမိ။ တာဝဒေဝ အသီတိမဟာ-
 ဒွါရာနိ စတုသဋ္ဌိစူဠဒွါရနိ ကေသတသယနဂဗ္ဘဒွါရာနိ အနေကသတဒီပ-
 ဂဗ္ဘဒွါရာနိ စ ကေပ္ပဟာရေနေဝ ဝိဒဟိံသု။ သကလော ဥမင်္ဂေါ လောကန္တ-
 ရိယနိရယော ဝိယ အန္တကာရော အဟောသိ။ မဟာဇနော ဘိတတသိတော
 အဟောသိ။ မဟာသတ္ထော ဟိယျော ဥမင်္ဂံ ပဝိသန္တော ယံ ခဂ္ဂံ ဝါလုကေ
 ဌပေသိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဘူမိတော အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေမံ အာကာသံ
 ဥလ္လဗိတွာ ဩရုယု ရာဇာနံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အသိံ ဥဂ္ဂိရိတွာ တာသေတွာ
 “မဟာရာဇ သကလဗျူဒိပေ ရဇ္ဇံ ကဿ ရဇ္ဇံ” ဟိ ပုစ္ဆိ။ သော ဘိတော
 “တုယုမေဝ ပဏ္ဍိတာ”တိ ဝတွာ “အဘယံ မေ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ “မာ
 ဘာယိတ္ထ မဟာရာဇ၊ နာဟံ တံ မာရေတုကာမတာယ ခဂ္ဂံ ပရာမသိံ၊ မမ
 ပညာနဘာဝံ ဒဿေတုံ ပရာမသိံ” ဟိ ခဂ္ဂံ ရညော အဒါသိ။ အထ နံ ခဂ္ဂံ
 ဂဟေတွာ ဌိတံ “မဟာရာဇ သစေ မံ မာရေတုကာမောသိ၊ ဣဒါနေဝ ဣမိနာ
 ခဂ္ဂေန မာရေဟိ။ အထ အဘယံ ဒါတုကာမော၊ အဘယံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။
 “ပဏ္ဍိတ မယာ တုယုမိ အဘယံ ဒိန္နမေဝ၊ တုံ မာ စိန္တယိ”တိ အသိံ
 ဌပေတွာ ဥဘောပိ အညမညံ အဒုဗ္ဘာယ သပထံ ကရိံသု။

အထ ရာဇာ ဗောဓိသတ္တံ အာဟ “ပဏ္ဍိတ ဧဝံ ဉာဏဗလသမ္ပန္နော
 ဟုတွာ'ရဇ္ဇံ ကဿ န ဂဏှာသိ”တိ။ မဟာရာဇ အဟံ ဣစ္ဆမာနော အဇ္ဇေဝ
 သကလဗျူဒိပေ ရာဇာနော မာရေတွာ ရဇ္ဇံ ဂဏှေယျံ၊ ပရံ မာရေတွာ စ
 ယသဂ္ဂဟဏံ နာမ ပဏ္ဍိတေဟိ န ပသတ္တန္တိ။ ပဏ္ဍိတ မဟာဇနော ဒွါရံ
 အလဘမာနော ပရိဒေဝတိ၊ ဥမင်္ဂဒွါရံ ဝိဝရိတွာ မဟာဇနဿ ဇီဝိတဒါနံ

ဒေဟီတိ။ သော ခွါရံ ဝိဝရိ၊ သကလော ဥမင်္ဂါ ကောဘာသော အဟောသိ။ မဟာဇနော အဿာသံ ပဋိလဘိ။ သဗ္ဗေ ရာဇာနော အတ္တနော သေနာယ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ ပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ အာဂမိံသု။ သော ရညာ သဒ္ဓိံ ဝိသာလမာဋ္ဌကေ အဋ္ဌာသိ။ ()^၁ အထ နံ တေ ရာဇာနော အာဟံသု “ပဏ္ဍိတ တံ နိဿာယ ဇီဝိတံ လဒ္ဓံ၊ သစေ မဟုတ္တံ ဥမင်္ဂါရံ န ဝိဝရိတ္ထ၊ သဗ္ဗေသံ နော တတ္ထေဝ မရဏံ အဘဝိဿာ”တိ။ န မဟာရာဇာနော ဣဒါနေဝ တုမေဟိ မညေဝ နိဿာယ ဇီဝိတံ လဒ္ဓံ၊ ပုဗ္ဗေဝိ လဒ္ဓံယေဝါတိ။ ကဒါ ပဏ္ဍိတာတိ။ ဌပေတွာ အမှာကံ နဂရံ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ ဂန္ဓာ ဥယျာနေ ဇယပါနံ ပါတုံ သုရာယ ပဋိယတ္တကာလံ သရဏာတိ။ အာမ ပဏ္ဍိတာတိ။ တဒါ ဧသ ရာဇာ ကေဝဇ္ဇေန သဒ္ဓိံ ဒုမ္မန္တိတေန ဝိသယောဇိ-
တာယ သုရာယ စေဝ မစ္ဆမံသေဟိ စ တုမေ မာရေတုံ ကိစ္စမကာသိ။ အထာဟံ “မာဒိသေ ပဏ္ဍိတေ ဓရမာနေ ဣမေ အနာထမရဏံ မာ မရန္တူ”တိ အတ္တနော ယောဓေ ပေသေတွာ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ဘိန္နာပေတွာ ဧတေသံ မန္တိ ဘိန္နိတွာ တုမှာကံ ဇီဝိတဒါနံ အဒါသိန္တိ။

တေ သဗ္ဗေဝိ ဥဗ္ဗိဂ္ဂမာနဿ ဟုတွာ စူဠနိရာဇာနံ ပုဏ္ဏိံသု “သစ္စံ ကိရ မဟာရာဇာ”တိ။ အာမ မယာ ကေဝဇ္ဇဿ ကထံ ဂဟေတွာ ကတံ၊ သစ္စမေဝ ပဏ္ဍိတော ကထေတိတိ။ တေ သဗ္ဗေဝိ မဟာသတ္တံ အာလိင်္ဂိတွာ “ပဏ္ဍိတ တံ သဗ္ဗေသံ နော ပတိဋ္ဌာ ဇာတော၊ တံ နိဿာယ မယံ ဇီဝိတံ လဘိမှာ”တိ သဗ္ဗပသာဓနေဟိ မဟာသတ္တဿ ပူဇံ ကရိံသု။ ပဏ္ဍိတော ရာဇာနံ အာဟ “မဟာရာဇ တုမေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂဿေဝ ဧသ ဒေါသော၊ ဣမေ ရာဇာနော ခမာပေထာ”တိ။ ရာဇာ “မယာ ဒုပ္ပုရိသံ နိဿာယ တုမှာကံ ဧဝရူပံ ကတံ၊ ဧသ မယံ ဒေါသော၊ ခမထ မေ ဒေါသံ၊ ပုန ဧဝရူပံ န ကရိဿာမိ”တိ ခမာပေသိ။ တေ အညမညံ အစွယံ ဒေသေတွာ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဟေသုံ။ အထ ရာဇာ ဗဟူနိ ခါဒနိယဘောဇနိယဂန္ဓမာလာဒိနိ အာဟ-
ရာပေတွာ သဗ္ဗေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တာဟံ ဥမင်္ဂေယေဝ ကိဋ္ဌိတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ မဟာသတ္တဿ မဟာသက္ကာရံ ကာရေတွာ ကေသတရာဇပရိဝုတော မဟာ-
တလေ နိသိဒ္ဓိတွာ ပဏ္ဍိတံ အတ္တနော သန္တိကေ ဝဿာပေတုကာမတာယ အာဟ—

၁-(မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပဉ္စာလစန္ဒိံ ရတနရာသိမ္ဘိ ဌပေတွာ အဘိသိန္တိ၊ မဟာရာဇ ဣမိဿာ ကာရဏာ အာဂဟေ၊ အယံ တေ အဂ္ဂမဟေသိ ဟောဟူတိ။) (က)

၇၆၅။ “ပုတ္တိဉ္စ ပရိဟာရဉ္စ၊ ဒိဂုဏံ ဘတ္တဝေတနံ။
ဒဒါမိ ဝိပုလေ ဘောဂေ၊ ဘုဉ္စ ကာမေ ရမဿ စ။
မာ ဝိဒေဟံ ပစ္စဂမာ၊ ကိံ ဝိဒေဟော ကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တိန္တိ ယသနိဿိတံ ဇီဝိတပုတ္တိံ။ ပရိဟာရန္တိ ဂါမနိဂမဒါနံ။ ဘတ္တန္တိ
နိဝါပံ။ ဝေတနန္တိ ပရိဗ္ဗယံ။ ဘောဂေတိ အညေပိ တေ ဝိပုလေ ဘောဂေ ဒဒါမိ။
ပဏှိတော တံ ပဋိက္ခိပန္နော အာဟ—

၇၆၆။ “ယော စဇေထ မဟာရာဇ၊ ဘတ္တာရံ ခနကာရဏာ။
ဥဘိန္တံ ဟောတိ ဂါရယော၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
ယာဝ ဇီဝေယျ ဝေဒေဟော၊ နာညဿ ပုရိသော သိယာ။

၇၆၇။ ယော စဇေထ မဟာရာဇ၊ ဘတ္တာရံ ခနကာရဏာ။ ။
ဥဘိန္တံ ဟောတိ ဂါရယော၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
ယာဝ တိဋ္ဌေယျ ဝေဒေဟော၊ နာညဿ ဝိဇိတေ ဝသေ”တိ။

တတ္ထ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ ဝေရူပံ ဟိ “ခနကာရဏာ မယာ”
အတ္တနော ဘတ္တာရံ ပရိစ္စုဇန္တေန ပါပံ ကတ”န္တိ အတ္တာပိ အတ္တာနံ ဂရဟတိ၊
“ဣဒိနာ ခနကာရဏာ အတ္တနော ဘတ္တာ ပရိစ္စုတ္တော၊ ပါပဓမ္မော အယ”န္တိ
ပရေပိ ဂရဟတိ။ တသ္မာ န သက္ကာ တသ္မိံ ဓရန္တေ မယာ အညဿ ဝိဇိတေ
ဝသိတုန္တိ။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ “တေန ဟိ ပဏှိတ တဝ ရညော ဒိဝင်္ဂတ-
ကာလေ ဣဓာဂန္တု ပဋိညံ ဒေဟိ”တိ။ သော “သာဓု ဒေဝ အဟံ ဇီဝန္တော
အာဂမိဿာမီ”တိ အာဟ။ အထဿ ရာဇာ သတ္တာဟံ မဟာသက္ကာရံ
ကတွာ သတ္တာဟစ္စယေန ပုန အာပုစ္ဆနကာလေ “အဟံ တေ ပဏှိတ ဣဒဉ္စိ-
ဒဉ္စ ဒမ္မိ”တိ ဝဒန္တော ဂါထမာဟ—

၇၆၈။ “ဒမ္မိ နိက္ခသဟဿံ တေ၊ ဂါမာသီတိဉ္စ ကာသိသု။
ဒါသိသတာနိ စတ္တာရိ၊ ဒမ္မိ ဘရိယာသတဉ္စ တေ။
သဗ္ဗံ သေနင်္ဂမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆ မဟောသဓာ”တိ။

တတ္ထ နိက္ခသဟဿန္တိ ပဉ္စသုဝဏ္ဏေန နိက္ခေန နိက္ခာနံ သဟဿံ။ ဂါမာတိ
ယေ ဂါမာ သံဝစ္ဆရေ သံဝစ္ဆရေ သဟဿသဟဿုဋ္ဌာနကာ၊ တေ စ

ဂါမေ တေ ဒမ္မိ။ ကာသိသူတိ ကာသိရဋ္ဌေ။ တံ ဝိဒေဟရဋ္ဌဿ အာသန္တံ၊
တဿာ တတ္ထဿ အသီတိဂါမေ အဒါသိ။

သောပိ ရာဇာနံ အာဟ “မဟာရာဇ တုမေ ဗန္ဓဝါနံ မာ စိန္တယိတ္ထ၊
အဟံ မမ ရညော ဂမနကာလေယေဝ ‘မဟာရာဇ နန္ဒာဒေဝိ’ မာတုဋ္ဌာနေ
ဌပေယျာသိ၊ ပဉ္စာလစန္ဒံ ကနိဋ္ဌဋ္ဌာနေ’တိ ဝတွာ မိတာယ တေ အဘိသေကံ
ဒါပေတွာ ရာဇာနံ ဥယျောဇေသိ။ မာတရဉ္စ ဒေဝိဉ္စ ပုတ္တဉ္စ သီဃမေဝ
ပေသေဿာမိ”တိ။ သော “သာဓု ပဏှိတာ”တိ အတ္တနော မိတု ဒါတဗ္ဗာနိ
ဒါသိဒါယဝတ္ထာလင်္ကာရသုဝဏ္ဏဟိရညအလင်္ကာတဟတ္ထိအဿရထာဒိနိ “ဣမာနိ
တဿာ ဒဒေယျာသိ”တိ မဟာသတ္တံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ သေနာဝါဟနဿ
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ဝိစာရေန္တော အာဟ—

၇၆၉။ “ယာဝ ဒဒန္တ၊ ဟတ္ထိနံ၊ အဿာနံ ဒိဂုဏံ ဝိဓံ။
တပေဋန္တ၊ အန္တပါနေန၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ”တိ။

ဟတ္ထ ယာဝါတိ န ကေဝလံ ဒိဂုဏမေဝ၊ ယာဝ ပဟောတိ၊ တာဝ
ဟတ္ထိနဉ္စ အဿာနဉ္စ ယဝဂေါဓမာဒိဝိဓံ ဒေထာတိ ဝဒတိ။ တပေဋန္တ။ တိ
ယတ္တကေန တေ အန္တရာမဂ္ဂေ အင်္ဂါလန္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္တကံ ဒေန္တာ တပေဋန္တ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ ပဏှိတံ ဥယျောဇေန္တော အာဟ—

၇၇၀။ “ဟတ္ထိ အဿေ ရထေ ပတ္တိ၊ ဂစ္ဆေဝါဒါယ ပဏှိတ။
ပဿတု တံ မဟာရာဇာ၊ ဝေဒေဟော မိထိလံ ဂတ”န္တိ။

တတ္ထ မိထိလံ ဂတန္တိ သောတ္တိနာ တံ မိထိလနဂရံ သမ္ပတ္တံ ပဿတု။

ဣတိ သော ပဏှိတဿ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကတွာ ဥယျောဇေသိ။ တေပိ
ကေသတရာဇာနော မဟာသတ္တဿ သက္ကာရံ ကတွာ ဗဟံ ပဏှာကာရံ
အဒံသု။ တေသံ သန္တိကေ ဥပနိက္ခိတ္တကပုရိသာပိ ပဏှိတမေဝ ပရိဝါရယိံသု။
သော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ပရိဝုတော မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ
စူဠနိရညာ ဒိန္နဂါမတော အာယံ အာဟရာပေတုံ ပုရိသေ ပေသေတွာ
ဝိဒေဟရဋ္ဌံ သမ္ဗာပုဏိ။ သေနကောပိ ကိရ အန္တရာမဂ္ဂေ အတ္တနော ပုရိသံ
ဌပေသိ “စူဠနိရညော ပုန အာဂမနံ ဝါ အနာဂမနံ ဝါ ဇာနိတွာ ယဿ
ကဿမိ အာဂမနဉ္စ မယံ အာရောစေယျာသိ”တိ။ သော တိယောဇနမတ္တကေ-
ယေဝ မဟာသတ္တံ ဒိသွာ အာဂန္တာ “ပဏှိတော မဟန္တေန ပရိဝါရေန
အာဂစ္ဆတိ”တိ သေနကဿ အာရောစေသိ။ သော တံ သုတွာ ရာဇကုလံ

အဂမာသိ။ ရာဇာပိ ပါသာဒတလေ ဌိတော ဝါတပါနေန ဩလောကေန္တော မဟတိ^၁ သေနံ ဒိဿှာ “မဟောသဓပဏ္ဍိတဿ သေနာ မန္တာ၊ အယံ အတိဝိယ မဟတိ သေနာ ဒိဿတိ၊ ကိ^၂ န ခေါ စူဠနိရာဇာ အာဂတော သိယာ”တိ ဘိတတသိတော တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၇၇၁။ “ဟတ္ထိ အဿာ ရဏာ ပတ္ထိ၊ သေနာ ပဒိဿတေ မဟာ။
စတုရင်္ဂိနိ ဘိသရူပါ၊ ကိ^၃ န မညသိ^၄ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

အထဿ သေနကော တမတ္ထံ အာရောစေန္တော အာဟ—

၇၇၂။ “အာနန္တော တေ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တမော ပဋိဒိဿတိ။
သဗ္ဗံ သေနင်္ဂ^၅မာဒါယ၊ သောတ္ထိ^၆ ပတ္တော မဟောသဓော”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ “သေနက ပဏ္ဍိတဿ သေနာ မန္တာ၊ အယံ ပန မဟတိ”တိ။ မဟာရာဇ စူဠနိရာဇာ တေန ပသာဒိတော ဘဝိဿတိ၊ တေနဿ ပသန္နေန ဒိန္နာ ဘဝိဿတိတိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိ^၇ စရာပေသိ “နဂရံ အလင်္ကရိတွာ ပဏ္ဍိတဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောန္တ”တိ။ နာဂရာ တထာ ကရိသု။ ပဏ္ဍိတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇကုလံ ဂန္တော ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ အထ နံ ရာဇာ ဥဌာယ အာလိဂိတွာ ပလ္လင်္ဂဝရဂတော ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၇၇၃။ “ယထာ ပေတံ သုသာနသ္မိ^၈၊ ဆဇ္ဇေတွာ စတုရော ဇနာ။
ဧဝံ ကပိလယျေ တျမှ၊ ဆဇ္ဇယိတွာ ဣဓာ^၉ဂတာ။

၇၇၄။ “အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
ကေန ဝါ အတ္တဇာတေန၊ အတ္တာနံ ပရိမောစယိ”တိ။

တတ္ထ စတုရော ဇနာတိ ပဏ္ဍိတ ယထာ နာမ ကာလကတံ စတုရော ဇနာ မဉ္ဇကေန သုသာနံ နေတွာ တတ္ထ ဆဇ္ဇေတွာ အနပေက္ခာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ကပိလယျေ ရဋ္ဌေ^{၁၀} တံ ဆဇ္ဇေတွာ မယံ ဣဓာဂတာတိ အတ္ထော။ ကေန ဝဏ္ဏေန^{၁၁} ကေန ကာရဏေန။ ဟေတုနာတိ ပစ္စယေန။ အတ္တဇာတေနာတိ အတ္ထေန^{၁၂}။ အတ္တာနံ ပရိမောစယိတိ အဓိတ္တဟတ္တဂတော ကေန ကာရဏေန ပစ္စယေန ကေန အတ္ထေန တံ အတ္တာနံ ပရိမောစေသိတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-မညန္တိ(သိသျှာ၊ဣ) ၂-ကမ္ပိလိယရဋ္ဌေ(သိ၊ဣ)၊ ကပိလရဋ္ဌေ(သျှာ) ၃-အတ္ထေန ဇာတေန(သိ၊ဣ)

တတော မဟာသတ္တော အာဟ—

၇၇၅။ “အတ္ထံ အတ္ထေန ဝေဒေဟ၊ မန္တံ မန္တေန ခတ္တိယ။
ပရိဝါရယိ”^၁ ရာဇာနံ၊ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပုံ^၂ သာဂရော”^၃တိ။

တဿတ္တော—အဟံ မဟာရာဇ တေန စိန္တိတံ အတ္ထံ အတ္တနော စိန္တိတေန အတ္ထေန၊ တေန စ မန္တိတံ မန္တံ အတ္တနော မန္တိတေန မန္တေန ပရိဝါရေသိ။ န ကေဝလဉ္စ ဣကမေဝ၊ ကေသတရာဇပရိဝါရံ ပန တံ ရာဇာနံ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပုံ သာဂရော ဝိယ ပရိဝါရယိဿန္တိ။ သဗ္ဗံ အတ္တနော ကတကမ္ပံ ဝိတ္တာရေတွာ ကထေသိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အတိဝိယ တုဿိ။ အထဿံ ပဏှိတော စူဠနိရညာ အတ္တနော ဒိန္တံ ပဏှာကာရံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၇၇၆။ “ဒိန္တံ နိက္ခသဟဿံ မေ၊ ဂါမာသီတိ စ ကာသိသု။
ဒါသိသတာနိ စတ္တာရိ၊ ဒိန္တံ ဘရိယာသတဉ္စ မေ။
သဗ္ဗံ သေနင်္ဂမာဒါယ၊ သောတ္ထိနာမိ ဣဓာ’ဂတော”^၄တိ။

ဟတော ရာဇာ အတိဝိယ တုဋ္ဌပဟဋ္ဌော မဟာသတ္တဿ ဂုဏံ ဝဏ္ဏေန္တော တမေဝ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

၇၇၇။ “သုသုခံ ဝတ သံဝါသော၊ ပဏှိတေဟိတိ သေနက။
ပက္ခိဝ ပဉ္စရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အဓိတ္တဟတ္တတ္တဂတေ၊ မောစယိ နော မဟောသဓော”^၅တိ။

သေနကောပိ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တော တမေဝ ဂါထမာဟ—

၇၇၈။ “ဧဝ’မေတံ မဟာရာဇ၊ ပဏှိတာ ဟိ သုခါဝဟာ။
ပက္ခိဝ ပဉ္စရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အဓိတ္တဟတ္တတ္တဂတေ၊ မောစယိ နော မဟောသဓော”^၆တိ။

အထ ရာဇာ နဂရေ ဆဏဘေရိံ စရာပေတွာ “သတ္တာဟံ မဟာဆဏံ ကရေန္တု၊ ယေသံ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ တေ သဗ္ဗေ ပဏှိတဿ သက္ကာရံ သမ္ဗာနံ ကရေန္တု”^၇တိ အာဏာပေန္တော အာဟ—

၇၇၉။ “အာဟညန္တံ သဗ္ဗဝိဏ္ဏာ၊ ဘေရိယော ဒိဋ္ဌိမာနိ စ။
ဓမ္မေန္တံ မခဂဓာ သင်္ခါ၊ ဝဂ္ဂံ နဒန္တံ ဒုန္တုဘိ”တိ။

တတ္ထ အာဟညန္တံတိ ဝါဒိယန္တု။ မာဂဓာ သင်္ခါတိ မဂဓရဋ္ဌေ သဗ္ဗာတာ သင်္ခါ။ ဒုန္တုဘိတိ မဟာဘေရိယော။

အထ တေ နာဂရာ စ ဇာနပဒါ စ ပကတိယာပိ ပဏ္ဍိတဿ သက္ကာရံ ကာတုကာမာ ဘေရိသဒ္ဓံ သုတွာ အတိရေကတရံ အကံသု။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၇၈၀။ “ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဗဟံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာ’ဘိဟာရယံ။

၇၈၁။ ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗဟံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာ’ဘိဟာရယံ။

၇၈၂။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗဟံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာ’ဘိဟာရယံ။

၇၈၃။ ဗဟုဇနော ပသန္ဓော’သိ၊ ဒိသ္မာ ပဏ္ဍိတ’မာဂတံ။
ပဏ္ဍိတမ္ပိ အနုပ္ပတ္တေ၊ စေလုက္ခေပေါ အဝတ္တထာ”တိ။

တတ္ထ ဩရောဓာတိ ဥဒုမ္မရဒေဝိ° အာဒိ° ကတွာ အန္တေပုရိကာ။ အဘိ-
ဟာရယုန္တိ အဘိဟာရာပေသံ၊ ပဟိဏိ° သူတိ အတ္ထော။ ဗဟုဇနောတိ ဘိက္ခဝေ
နဂရဝါသိနော စ စတုဒ္ဓါရဂါမဝါသိနော စ ဇာနပဒဝါသိနော စာတိ ဗဟုဇနော
ပသန္ဓော အဟောသိ။ ဒိသ္မာ ပဏ္ဍိတ’မာဂတန္တိ ပဏ္ဍိတံ မိထိလံ အာဂတံ
ဒိသ္မာ။ အဝတ္တထာတိ ပဏ္ဍိတမ္ပိ မိထိလံ အနုပ္ပတ္တေ “အယံ နော ပဌမမေဝ
ပစ္စာမိတ္တဝသံ ဂတံ ရာဇာနံ မောစေတွာ ပေသေတွာ ပစ္ဆာ ကေသတ-
ရာဇာနော အညမညံ ခမာပေတွာ သမဂ္ဂေ ကတွာ စူဠနိ° ပဿာဒေတွာ တေန
ဒိန္တံ မဟန္တံ ယသံ အာဒါယ အာဂတော”တိ တုဋ္ဌစိတ္တေန ဇနေန ပဝတ္တိတော
စေလုက္ခေပေါ ပဝတ္တထ။

အထ၊ မဟာသတ္တော ဆဏာဝသာနေ ရာဇကုလံ အာဂန္ဓာ “မဟာရာဇ
စူဠနိရညော မာတရဉ္စ ဒေဝိဉ္စ ပုတ္တဉ္စ သီဃံ ပေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဟ။
သာဓု တာတ ပေသေဟိတိ။ သော တေသံ တိဏ္ဍံ ဇနာနံ မဟန္တံ သက္ကာရံ

ကတွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အာဂတသေနာယပိ သက္ကာရံ သမ္မာနံ ကာရေတွာ
 တေ တယော ဇနေ မဟန္တေန ပရိဝါရေန အတ္တနော ပုရိသေဟိ သဒ္ဓိံ
 ပေသေသိ။ ရညာ အတ္တနော ဒိန္နာ သတဘရိယာ စ စက္ကာရိ ဒါသိသတာနိ စ
 နန္ဒာဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ ပေသေသိ။ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အာဂတသေနမ္ပိ တေဟိ
 သဒ္ဓိံယေဝ ပေသေသိ။ တေ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ
 ပါပုဏိံသု။ အထ ရာဇာ မာတရံ ပုစ္ဆိ “ကိံ” အဗ္ဗ ဝေဒေဟရာဇေန တေ
 သင်္ဂဟော ကတော”တိ။ ကိံ တာတ ကထေသိ။ မံ ဒေဝတာဌာနေ
 ဌပေတွာ သက္ကာရမကာသိ။ နန္ဒာဒေဝိမ္ပိ မာတုဌာနေ ဌပေသိ။ ပဉ္စာလစန္ဒ
 ကနိဋ္ဌဘာတိကဌာနေ ဌပေသိတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ အတိဝိယ တုဿိတွာ
 ဗဟုံ ပဏ္ဏာကာရံ ပေသေသိ။ တတော ပဌာယ တေ ဥဘောပိ သမဂ္ဂါ
 သမ္မောဒမာနာ ဝသိံသုတိ။

မဟာဥမဂ်ခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

ပဉ္စာလစန္ဒိ ဝိဒေဟရညာ ဝိယာ အဟောသိ မနာပါ။ သာ ဒုတိယေ
 သံဝစ္ဆရေ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တဿ ဒသမေ သံဝစ္ဆရေ ဝေဒေဟရာဇာ ကာလ-
 မကာသိ။ ဗောဓိသက္ကော တဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ “ဒေဝ အဟံ တဝ
 အယျကဿ စူဠနိရုညော သန္တိကံ ဂမိဿာမိ”တိ အာပုစ္ဆိ။ ပဏ္ဍိတ မာ မံ
 ဒဟရံ ဆဇ္ဇေတွာ ဂမိတ္ထ။ အဟံ တံ ပိတုဌာနေ ဌပေတွာ သက္ကာရံ ကရိဿာမိတိ။
 ပဉ္စာလစန္ဒိပိ နံ “ပဏ္ဍိတ တုမှာကံ ဂတကာလေ အညံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ။ မာ
 ဂမိတ္တာ”တိ ယာစိ။ သောပိ “မယာ ရညော ပဋိညာ ဒိန္နာ၊ န သက္ကာ
 အဂန္တ”န္တိ မဟာဇနဿ ကလုနံ ပရိဒေဝန္တဿေဝ အတ္တနော ဥပဌာကေ
 ဂဟေတွာ နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ ဂတော။ ရာဇာ တဿာဂမနံ
 သုတွာ ပစ္စုဂန္တော မဟန္တေန သက္ကာရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဟန္တ
 ဂေဟံ ဒတွာ ဌပေတွာ ပဌမဒိန္နေ အသီတိဂါမေ န အညံ ဘောဂံ
 အဒါသိ။ သော တံ ရာဇာနံ ဥပဌာသိ။ တဒါ ဘေရိ နာမ ပရိဗ္ဗာဇိကာ
 ရာဇဂေဟေ ဘုဉ္ဇတိ။ သာ ပဏ္ဍိတာ ဗျတ္တာ။ တာယ မဟာသက္ကော န
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ “မဟောသပေဏ္ဍိတော ကိရ ရာဇာနံ ဥပဌာတိ”တိ သဒ္ဓမေဝ
 သုဏာတိ။ တေနပိ သာ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ “ဘေရိ နာမ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ရာဇ-
 ဂေဟေ ဘုဉ္ဇတိ”တိ သဒ္ဓမေဝ သုဏာတိ။ နန္ဒာဒေဝိ ပန “ဝိယဝိပ္ပယောဂံ
 ကတွာ အမေ ကိလမာပေသိ”တိ ဗောဓိသက္ကော အနတ္တမနာ အဟောသိ။
 သာ ပဉ္စသတာ ဝလ္လဘိတ္တိယော အာဏာပေသိ “မဟောသဿေ ဧကံ ဒေါသံ

ဥပဓာရေတွာ ရညော အန္တရေ ပရိဘိန္တိတုံ ဝါယမထာ”တိ။ တာ တဿ အန္တရံ ဩလောကေန္တိယော ဝိစရန္တိ။

အထေကဒိဝသံ သာ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ဘုဉ္ဇိတွာ ရာဇဂေဟာ နိက္ခန္တိ ဗောဓိသတ္တံ ရာဇပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ ရာဇင်္ဂဏေ ပဿိ။ သော တံ ဝဉ္စိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သာ “အယံ ကိရပဏ္ဍိတော၊ ဇာနိဿာမိ တာဝဿ ပဏ္ဍိတဘာဝံ ဝါ အပဏ္ဍိတဘာဝံ ဝါ”တိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ ဗောဓိသတ္တံ ဩလောကေတွာ ဟတ္ထံ ပဿာရေသိ။ သာ ကိရ “ကိဒိသံ ပဏ္ဍိတ ရာဇာတံ ပရဒေသတော အာနေတွာ ဣဒါနိ ပဋိဇဂ္ဂတိ၊ န ပဋိဇဂ္ဂတိ”တိ မနဿာဝ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ ဗောဓိသတ္တော “အယံ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ”တိ ဥတွာ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဟတ္ထမုဋ် အကာသိ။ သော ကိရ “အယျေ မမ ပဋိညံ ဂဟေတွာ ပက္ခောသိတွာ ဣဒါနိ ရာဇာ ဂါဠမုဋ်ဝ ဇာတော၊ န မေ အပုဗ္ဗံ ကိဉ္စ ဒေတိ”တိ မနဿာဝ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ အတ္တနော သိသံ ပရာမသိ။ တေန ဣဒံ ဒဿေတိ “အယျေ မမ ပေါသိတဗ္ဗာ ပုတ္တဒါရာ ဗဟုတရာ၊ တေန န ပဗ္ဗဇာမိ”တိ။ ဣတိ သာ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ အတ္တနော အာဝါသမေဝ အဂမာသိ။ မဟာသတ္တောပိ တံ ဝဉ္စိတွာ ရာဇပဋ္ဌာနံ ဂတော။

နန္ဒာဒေဝိယာ ပယုတ္တာ ဝလ္လဘိတ္တိယော သီဟပဉ္စရေ ဌိတာ တံ ကိရိယံ ဒိသ္မာ စူဠနိရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “ဒေဝ မဟောသဓော ဘေရိပရိဗ္ဗာဇိကာယ သဉ္စိ” ဧကေတော ဟုတွာ တုမှာကံ ရဇံ ဂဏိတုကာမော၊ တုမှာကံ ပစ္စုတ္တိကော ဟောဟိ”တိ ပရိဘိန္တိသု။ ရာဇာ အာဟ “ကိ” ဝေါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ”တိ။ မဟာရာဇ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ဘုဉ္ဇိတွာ ဩတရန္တိ မဟောသဓံ ဒိသ္မာ ရာဇာနံ ဟတ္ထတလံ ဝိယ ခလမဏ္ဍလံ ဝိယ စ သမံ ကတွာ “ရဇံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ကာတုံ သက္ခောသိ”တိ ဟတ္ထံ ပဿာရေသိ။ မဟောသဓောပိ ခဂ္ဂဂဟဏာကာရံ ဒဿေန္တော “ကတိပါဟစ္စယေန သိသံ ဆိန္ဒိတွာ ရဇံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ကရိဿာမိ”တိ မုဋ် အကာသိ။ သာ “သီသမေဝ ဆိန္ဒာဟိ”တိ အတ္တနော ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ သိသံ ပရာမသိ။ မဟောသဓော “မဇ္ဈေယေဝ နံ ဆိန္ဒိဿာမိ”တိ ကုဉ္စိ ပရာမသိ။ အပ္ပမတ္တာ မဟာရာဇ ဟောထ၊ မဟောသဓံ ဃာတေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ သော တာသံ ကထံ သုတွာ စိန္တေသိ “န သက္ကာ ပဏ္ဍိတေန မယိ ဒုဿိတုံ၊ ပရိဗ္ဗာဇိကံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။

သော ပုနဒိဝသေ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဘုတ္တကာလေ တံ ဥပဿိကံမိတွာ ပုစ္ဆိ “အယျေ ကစ္စိ တေ မဟောသပဏ္ဍိတော ဒိဋ္ဌော”တိ။ အာမ မဟာရာဇေ၊ ဟိယျော ဣတော ဘုတ္တိတွာ နိက္ခန္တိယာ ဒိဋ္ဌောတိ။ ကောစိ ပန ခေါ ကထာ-သလ္လာပေါ အဟောသီတိ။ မဟာရာဇေ သလ္လာပေါ နတ္ထိ၊ “သော ပန ပဏ္ဍိ-တော”တိ သုတွာ “သစေ ပဏ္ဍိတော၊ ဣဒံ ဇာနိဿတိ”တိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ နံ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ “ပဏ္ဍိတ ကစ္စိ တေ ရာဇာ ပသာရိတဟတ္ထော၊ န သင်္ကုစိတဟတ္ထော၊ ကစ္စိ တေ သင်္ကဏ္ဍာတိ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ ပဏ္ဍိတော “ရာဇာ မမ ပဋိညံ ဂဟေတွာ ပက္ခောသိတွာ ဣဒါနိ ကိဉ္စ န ဒေတိ”တိ မုဋ္ဌမကာသိ။ အထာဟံ “သစေ ကိလမသိ၊ မယံ ဝိယ ကသ္မာ န ပဗ္ဗဇသိ”တိ သိသံ ပရာမသိ။ သော “မမ ပေါသေတဗ္ဗာ ပုတ္တဒါရာ ဗဟုတရာ၊ တေန န ပဗ္ဗဇာမိ”တိ အတ္တနော ကုစ္ဆိ ပရာမသိတိ။ ပဏ္ဍိတော အယျေ မဟောသမောတိ။ အာမ မဟာရာဇေ ပထဝိတလေ ပညာယ တေန သဒိသော နာမ နတ္ထိတိ။ ရာဇာ တဿာ ကထံ သုတွာ တံ ဝဋ္ဋိတွာ ဥယျောဇေသိ။ တဿာ ဂတကာလေ ပဏ္ဍိတော ရာဇပဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌော။ အထ နံ ပုစ္ဆိ “ကစ္စိ တေ ပဏ္ဍိတ ဘေရိ နာမ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ဒိဋ္ဌော”တိ။ “အာမ မဟာရာဇေ ဟိယျော ဣတော နိက္ခန္တိ ပဿိ၊ သာ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဧဝံ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ၊ အဟန္တဿာ တထေဝ ဝိဿဇ္ဇေသိ”န္တိ တာယ ကထိတနိယာမေနေဝ ကလေသိ။ ရာဇာ တံ ဒိဝသံ ပသိဒိတွာ ပဏ္ဍိတဿ သေနာပတိဋ္ဌာနံ အဒါသိ၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ တမေဝ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ တဿ ယသော မဟာ အဟောသိ။

ရညော ဒိန္နယသာနန္တရမေဝ သော စိန္တေသိ “ရညော ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မယံ အတိမဟန္တံ ဣဿရိယံ ဒိန္နံ၊ ရာဇာနော ခေါ ပန မာရေတုကာမာပိ ဧဝံ ကရောန္တိယေဝ၊ ယန္တုနာဟံ ‘မမ သုဟဒယော ဝါ နော ဝါ’တိ ရာဇာနံ ဝိမံသေယျံ၊ န ခေါ ပနညော ဇာနိတုံ သက္ခိဿတိ၊ ဘေရိ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ဉာဏ-သမ္ပန္နာ၊ သာ ဧကေနပါယေန ဇာနိဿတိ”တိ။ သော ဗဟူနိ ဂန္ဓမာလာဒိနိ ဂဟေတွာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ အာဝါသံ ဂန္ဓာ တံ ပူဇယိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “အယျေ တုမှေဟိ ရညော မမ ဂုဏကထာယ ကထိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ရာဇာ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ မယံ အတိမဟန္တံ ယသံ ဒေတိ၊ တံ ခေါ ပန ‘သဘာဝေန ဝါ ဒေတိ၊ နော ဝါ’တိ န ဇာနာမိ၊ သာရ ဝတဿ၊ သစေ ဧကေနပါယေန ရညော မယိ သိနေဟဘာဝံ ဇာနေယျာထာ”တိ အာဟ။ သာ “သာရ”တိ ပဋိဿုဏ္ဏိတွာ ပုနဒိဝသေ ရာဇဂေဟံ ဂစ္ဆမာနာ ဒကရက္ခသပဉ္စ နာမ စိန္တေသိ။ ဧဝံ ကိရဿာ အဟောသိ “အဟံ စရပုရိသော ဝိယ ဟုတွာ”

ဥပါယေန ရာဇာနံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ‘ပဏ္ဍိတဿ သုဟဒယော ဝါ, နော ဝါ’တိ
ဇာနိဿာမီ”တိ။ သာ ဂန္ဓာ ကတဘတ္တကိဗ္ဗာ နိသီဒိ။ ရာဇာပိ နံ ဝန္တိတွာ
ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ တဿာ ဧတဒဟောသိ “သစေ ရာဇာ ပဏ္ဍိတဿ ဥပါရိ
သုဟဒယော ဘဝိဿတိ၊ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော အတ္တနော သုဟဒယဘာဝံ မဟာဇနမဇ္ဈေ-
ယေဝ ကထေဿတိ၊ တံ အယုတ္တံ၊ ဧကမန္တေ နံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ။ သာ
“ရဟောပစ္စာသိဿာမိ မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ မနုဿေ ပဋိက္ခမာပေသိ။
အထ နံ သာ အာဟ “မဟာရာဇေ တံ ပဉ္စ ပုစ္ဆာမီ”တိ။ ပုစ္ဆ အယျေ၊ ဇာနန္တော
ကထေဿာပီတိ။ အထ သာ ဒကရက္ခသပဉ္စေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“သစေ ဝေါ ပုယမာနာနံ၊ သတ္တန္တံ ဥဒကဏ္ဍဝေ။

မနုဿဗလိမေသာနော၊ နာဝံ ဂဏ္ဍေယျ ရက္ခသော။

အနုပုဋ္ဌံ ကထံ ဒတွာ၊ မုဉ္ဇေသိ ဒကရက္ခသာ”တိ။

တတ္ထ သတ္တန္တံ တုမှာကံ မာတာ စ နန္ဒာဒေဝီ စ တိဒိဏမန္တိကုမာရော
စ ဓနုဿေသဟာသယာ စ ပုရောဟိတော စ မဟောသဓော စ တုမေ စာတိ
ဣမေသံ သတ္တန္တံ။ ဥဒကဏ္ဍဝေတိ ဂမ္ဘီရဝိတ္တတေ ဥဒကေ။ မနုဿဗလိမေသာ-
နောတိ မနုဿဗလိံ ဂဝေသန္တော။ ဂဏ္ဍေယျာတိ ထာမသမ္ပန္တော ဒကရက္ခ-
သော ဥဒကံ ဦစာ ကတွာ နိက္ခမိတွာ တ နာဝံ ဂဏ္ဍေယျ၊ ဂဟေတွာ စ
ပန “မဟာရာဇေ ဣမေ ဆ ဇနေ မမ အနုပဋိပါဋိယာ ဒေဟိ၊ တံ ဝိဿဇ္ဇေ-
ဿာမီ”တိ ဝဒေယျ၊ အထ တံ အနုပုဋ္ဌံ ကထံ ဒတွာ မုဉ္ဇေသိ ဒကရက္ခသာ၊
ကံ ပဌမံ ဒတွာ ။ ပ။ ကံ ဘဋ္ဌံ ဒတွာ ဒကရက္ခသတော မုဉ္ဇေယျာသီတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အတ္တနော ယထာဇ္ဈာသယံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထ-
မာဟ—

“မာတရံ ပဌမံ ဒဇ္ဇံ၊ ဘရိယံ ဒတွာန ဘာတရံ။

တတော သဟာယံ ဒတွာန၊ ပဉ္စမံ ဒဇ္ဇံ မြာဟုဏံ။

ဆဋ္ဌာဟံ ဒဇ္ဇမတ္တာနံ၊ နေဝ ဒဇ္ဇံ မဟောသဓ”န္တိ။

တတ္ထ ဆဋ္ဌာဟန္တိ အယျေ ပဉ္စမေ ခါဒိတေ အထာဟံ “ဘော ဒကရက္ခ-
သ မုခံ ဝိဝရာ”တိ ဝတွာ တေန မုခေ ဝိဝဇ္ဇေ ဒဋ္ဌံ ကန္တံ ဗန္တိတွာ ဣမံ ရဇ္ဇသိရိံ
အဂဏေတွာ “ဣဒါနိ မံ ခါဒါ”တိ တဿ မုခေ ပတေယျံ၊ န တွေဝ ဇီဝ-
မာနော မဟောသဓပဏ္ဍိတံ ဒဒေယျန္တိ။ ဧတ္တကေန အယံ ပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ဧဝံ ဉာတံ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ရညော မဟာသတ္တေ သုဟဒယတံ၊ န ပန
 ဧတ္တကေနော ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏော စန္ဒော ဝိယ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။
 တေနဿာ တေဒဟောသိ “အဟံ မဟာဇနမဇ္ဈေ ဧတေသံ ဂုဏံ ကထ-
 ယိဿာမိ၊ ရာဇာ တေသံ အဂုဏံ ကထေတွာ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏံ ကထေဿတိ။
 ဧဝံ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏော နဘေ ပုတ္တစန္ဒော ဝိယ ပါကဋ္ဌော ဘဝိဿတိ”တိ။
 သာ သဗ္ဗံ အန္တေပုရဇနံ သန္တိပါတာပေတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပုန ရာဇာနံ
 တမေဝ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ တေန တထေဝ ဝုတ္တေ “မဟာရာဇေ တံ ‘မာတရံ ပဌမံ
 ဒဿာမီ’တိ ဝဒသိ၊ မာတာ နာမ မဟာဂုဏာ၊ တုယုဉ္စ မာတာ န အညေသံ
 မာတုသဒိသာ၊ ဗဟူပကာရာ တေ ဧသာ”တိ တဿာ ဂုဏံ ကထေန္တိ ဂါထာ-
 ဌယမာဟ—

“ပေါသေတာ တေ ဇနေတ္တိ စ၊ ဒီသရတ္တာနုကမ္ပိကာ။

ဆန္တိ တယိ ပဒုဿတိ၊ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထဒဿနီ။

အညံ ဥပနိသံ ကတွာ၊ ဝဓာ တံ ပရိမောစယိ။

တံ တာဒိသိံ ပါဏဒဒိံ၊ ဩရသံ ဂစ္ဆဓာရိနိံ။

မာတရံ ကေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောသိ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ ပေါသေတာတိ ဒဟရကာလေ ဒွေ ကယော ဝါရေ နှာပေတွာ
 ပါယေဘွာ ဘောဇေတွာ တံ ပေါသေသိ။ ဒီသရတ္တာနုကမ္ပိကာတိ စိရကာလံ
 မုဒုနာ ဟိတစိတ္တေန အနုကမ္ပိကာ။ ဆန္တိ တယိ ပဒုဿတိတိ၊ ယဒါ တယိ
 ဆန္တိ၊ နာမ ဗြာဟ္မဏော ပဒုဿိ၊ တဒါ သာ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထဒဿနီ အညံ
 တဝ ပဋိရူပကံ ကတွာ တံ ဝဓာ ပရိမောစယိ။

စူဠနိဿ ကိရ မဟာစူဠနီ နာမ ဝိတာ အဟောသိ။ သာ ဣမဿ ဒဟရ-
 ကာလေ ပုရောဟိတေန သဒ္ဓိံ မေဇုနံ ပဋိသေဝိတွာ ရာဇာနံ ငိသေန
 မာရာပေတွာ ဗြာဟ္မဏဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ တဿ အဂ္ဂမဟေသိ ဟုတွာ
 ကေဒိဝသံ “အမ္မ ဆာတောမ္ပိ”တိ ဝုတ္တေ ပုတ္တဿ ဖာဏိတေန သဒ္ဓိံ
 ပူဝခဇ္ဇကံ ဒါပေသိ။ အထ နံ မက္ခိကာ ပရိဝါရယိံသု၊ သော “ဣမံ နိဗ္ဗန္တိကံ
 ကတွာ ခါဒိဿာမီ”တိ ထောက် ပဋိက္ခမိတွာ ဘူမိယံ ဖာဏိတမိန္ဒူနိ
 ပါတေတွာ အတ္တနော သန္တိကေ မက္ခိကာ ပေါယေတွာ ပလာပေသိ။ တာ
 ဂန္ဒာ ဣတရံ ဖာဏိတံ ပရိဝါရယိံသု။ သော နိဗ္ဗန္တိကံ ကတွာ ခဇ္ဇကံ ခါဒိတွာ

၁-ဒု ၅-၃၀၄-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဆန္တိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဆန္တိ တယိ ပဒုဋ္ဌသိန္တိ (သီ၊ ဣ)

၄-တဒါ တသ္မိံ တယိ ပဒုဋ္ဌေ (သီ၊ ဣ)

ဟတ္ထံ ခောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ပက္ကာမိ။ ပြာဟ္မဏော တဿ တံ ကိရိယံ ဒိဿာ စိန္တေသိ “အယံ ဒါရကော ဣဒါနေဝ နိဗ္ဗန္တိကံ ဖာဏိတံ ခါဒတိ၊ ဝုရိပ္ပတ္တော မမ ရဇ္ဇံ န ဒဿတိ၊ ဣဒါနေဝ နံ မာရေဿာမီ”တိ။ သော ဒေဝိယာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။

သာ “သာဓု ဒေဝ, အဟံ တယိ သိနေဟေန အတ္တနော သာမိကမ္ပိမာရေသိ”။ ဣမိနာ မေ ကော အတ္တော၊ မဟာရာဇ ဧကမ္ပိ အဇာနာပေတွာ^၁ ရဟဿေန နံ မာရေဿာမီ”တိ ပြာဟ္မဏံ ဝဉ္စေတွာ “အတ္တေသော ဥပါယော”တိ ပဏ္ဍိတံ ဥပါယကုသလံ ဘတ္တကာရကံ ပက္ခောသာပေတွာ “သမ္ပ မမ ပုတ္တော စူဠနိ- ကုမာရော စ တဝ ပုတ္တော ဓနုဿေကုမာရော စ ဧကဒိဝသံ ဇာတာ ဧကတော ကုမာရပရိဟာရေန ဝရိတာ ပိယသဟာယကာ၊ ဆန္တိပြာဟ္မဏော မမ ပုတ္တံ မာရေတုကာမော၊ တံ တဿ ဇီဝိတဒါနံ ဒေဟီ”တိ ဝတွာ “သာဓု ဒေဝိ, ကိ” ကရောမီ”တိ ပုတ္တေ “မမ ပုတ္တော အဘိဏ္ဍံ တဝ ဂေဟေ ဟောတု၊ တုဉ္စ တေ စ ကတိပါဟံ နိရာသင်္ကဘာဝတ္ထာယ မဟာနဿယေဝ သုပထ၊ တတော နိရာသင်္ကဘာဝံ ဥတွာ တုမှာကံ သယနဋ္ဌာနေ ဇ္ဇေနဋ္ဌိနိ ဌပေတွာ မနုဿာနံ သယနဝေလာယ မဟာနဿ အဂ္ဂိ” ဒတွာ ကဉ္စိ အဇာနာပေတွာ မမ ပုတ္တဉ္စ တဝ ပုတ္တဉ္စ ဂဟေတွာ အဂ္ဂုဒ္ဓါရေနေဝ နိက္ခမိတွာ တိရောရဋ္ဌံ ဂန္တာ မမ ပုတ္တဿ ရာဇပုတ္တဘာဝံ အနာစိက္ခိတွာ ဇီဝိတံ အနုရက္ခာဟီ”တိ အာဟ။

သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထဿ သာ ရတနသာရံ အဒါသိ။ သော တထာ ကတွာ ကုမာရဉ္စ ပုတ္တဉ္စ အာဒါယ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရံ ဂန္တာ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော ပေါရာဏဘတ္တကာရကံ အပနေတွာ တဿ တံ ဌာနံ အဒါသိ။ ဒွေပိ ကုမာရာ တေန သဒ္ဓိံယေဝ ရာဇနိဝေသနံ ဂစ္ဆန္တိ။ ရာဇာ “ကဿေတေ ပုတ္တာ ကုမာရာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘတ္တကာရကော “မယံ ပုတ္တာ”တိ အာဟ။ နန ဒွေ အသဒိသာတိ။ ဌိန္တံ ဣတ္ထိနံ ပုတ္တာ ဒေဝါတိ။ တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဝိဿာသိကာ ဟုတွာ မဒ္ဒရညော မိတာယ သဒ္ဓိံ ရာဇနိဝေသနေယေဝ ကိဋ္ဌန္တိ။ အထ စူဠနိကုမာရော စ ရာဇမိတာ စ အဘိဏ္ဍဒဿနေန အညမညံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ အဟေသံ။ ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ ကုမာရော ရာဇမိတရံ ဂေဏ္ဍကမ္ပိ ပါသကမ္ပိ, အာဟရာပေတိ။ အနာဟရန္တိ သိသေ ပဟရတိ၊ သာ ရောဒတိ။ အထဿာ သဒ္ဓိံ သုတွာ ရာဇာ “ကေန မေ မိတာ ပဟဋ္ဌာ”တိ ဝဒတိ။ ဓာတိယော အာဂန္တာ ပုစ္ဆန္တိ။ ကုမာရိကာ “သစာဟံ ‘ဣမိနာ ပဟဋ္ဌာမီ’တိ

ဝက္ခာမိ၊ ဝိတာ မေ တေဿ ရာဇဒဏ္ဍံ ကရိဿတိ”တိ သိနေဟေန န ကထေတိ။ “နာဟံ ကေနစိ ပဟဋ္ဌာ”တိ ဝဒတိ။

အထေကဒိဝသံ မဒ္ဒရာဇာ နံ ပဟရန္တံ အဒ္ဓသ။ ဒိဿနဿ တေဒဟောသိ “အယံ ကုမာရော န စ ဘတ္တကာရကေန သဒိသော အဘိရူပေါ ပါသာဒိကော အတိဝိယ အဆန္တိတော၊ န ဣမိနာ တေဿ ပုတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တံ ပရိဂ္ဂဟိ။ ဓာတိယော ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ ခါဒနီယံ အာဟရိတွာ ရာဇမိတာယ ဒေန္တိ၊ သာ အညေသမ္ပိ ဒါရကာနံ ဒေတိ။ တေ ဇဏ္ဍုနာ ပတိဋ္ဌာယ ဩနတာ ဂဏှန္တိ။ စူဠနိကုမာရော ပန ဌိတကောဝ တဿ ဟတ္ထတော အန္တိန္ဒိတွာ ဂဏှာတိ။ ရာဇာပိ တံ ကိရိယံ အဒ္ဓသ။ အထေကဒိဝသံ စူဠနိကုမာရဿ ဂေဏှကော ရညော စူဠသယနဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဝိသိ။ ကုမာရော တံ ဂဏှန္တော အတ္တနော ဣဿရမာနေန “ဣမဿ ပစ္စန္နရညော ဟေဋ္ဌာသယနေ န ပဝိသာမီ”တိ တံ ဒဏှကေန နိဟရိတွာ ဂဏှိ။ ရာဇာ တမ္ပိ ကိရိယံ ဒိဿ “နိစ္စယေနသ န ဘတ္တကာရကဿ ပုတ္တော”တိ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “ကဿေသော ပုတ္တော”တိ ပုစ္ဆိ။ မယံ ပုတ္တော ဒေဝါတိ။ “အဟံ တဝ ပုတ္တဉ္စ အပုတ္တဉ္စ ဇာနာမိ၊ သဘာဝံ မေ ကထေဟိ၊ နော စေ ကထေသိ၊ ဇီဝိတံ တေ နတ္ထိ”တိ ခဂ္ဂံ ဥဂ္ဂိရိ။ သော မရဏဘယဘိတော “ကထေမိ ဒေဝ၊ ရဟော ပန ပစ္စာသီသာမီ”တိ ဝတွာ ရညာ ဩကာသေ ကတေ အဘယံ ယာဇိတွာ ယထာဘူတံ အာရောစေသိ။ ရာဇာ တထတော ဥဟာ အတ္တနော ဝိဂ ရံ အလင်္ကရိတွာ တဿ ပါဒပရိစာရိကံ ကတွာ အဒါသိ။

ဣမေသံ ပန ပလာတဒိဝသေ “ဘတ္တကာရကော စ စူဠနိကုမာရော စ ဘတ္တကာရကဿ ပုတ္တော စ မဟာနသေ ပဒိတ္တေယေဝ ဒမ္မာ”တိ သကလ-နဂရေ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ စလာကဒေဝီပိ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ မြာဟ္မဏဿ အာရောစေသိ “ဒေဝ တုမှာကံ မနောရထော မတ္တကံ ပုတ္တော၊ တေ ကိရ တယောပိ ဘတ္တဂေဟေယေဝ ဒမ္မာ”တိ။ သော တုဋ္ဌဟဋ္ဌော အဟောသိ။ စလာကဒေဝီပိ “စူဠနိကုမာရဿ အဋ္ဌိနိ”တိ ဇဠကဿ အဋ္ဌိနိ အာဟရာပေတွာ မြာဟ္မဏဿ ဒဿေတွာ ဆဉ္စာပေသိ။ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ပရိဗ္ဗာဇိကာ “အညံ ဥပနိသံ ကတွာ၊ ဝဓာ တံ ပရိမောစယိ”တိ အာဟ။ သာ ဟိ ဇဠကဿ အဋ္ဌိနိ “မနဿအဋ္ဌိနိ”တိ ဒဿေတွာ တံ ဝဓာ မောစေသိ။ ဩရသန္တိ ယာယ တံ ဥရေ ကတွာ ဝရိတော၊ တံ ဩရသံ ဝိယံ မနာပံ။ ဂန္တောရိနိန္တိ ယာယ တံ ကုစ္ဆိနာ ဓာရိတော၊ တံ ဝေရူပံ မာတရံ ကေန ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿသိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “အယျေ ဗဟူ မမ မာတု ဂုဏာ၊ အဟဉ္ဇဿာ မမ ဥပကာရဘာဝံ ဇာနာမိ၊ တတောပိ ပန မမေဝ ဂုဏာ ဗဟုတရာ”တိ မာတု အဂုဏံ ကထေန္တော ဣမံ ဂါထာဒွယမာဟ—

“ဒဟရာ ဝိယလင်္ကာရံ၊ ဓာရေတိ အဝိဇ္ဇန္တနံ။
ဒေါဝါရိကေ အနိကဋ္ဌေ၊ အတိဝေလံ ပဇေယျတိ။

အထောပိ ပဋိရာဇနံ၊ သယံ ဒူတာနိ သာသတိ။
မာတရံ တေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောဟံ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ ဒဟရာ ဝိယာတိ မဟလိကာပိ ဟုတွာ တရုဏီ ဝိယ။ ဓာရေတိ အဝိဇ္ဇန္တနံ ပိဋန္တိတုံ အယုတ္တံ အလင်္ကာရံ ဓာရေတိ။ သာ ကိရ ဝဇီရပူရိတံ ကဉ္စနမေခလံ ပိဋန္တိတွာ ရညော အမစ္စေဟံ သဒ္ဓိံ မဟာတလေ နိသိန္နကာလေ အပရာပရံ စက်မတိ၊ မေခလာသဒ္ဓေန ရာဇနိဝေသနံ ဧကနိန္ဒာဒံ ဟောတိ။ ပဇေယျတိတိ ဒေသာ ဒေါဝါရိကေ စ ဟတ္ထိအာစရိယာဒိကေ အနိကဋ္ဌေ စ၊ ယေ ဧတိဿာ ဥစ္ဆိဋ္ဌကမ္ပိ ဘုဉ္ဇိတုံ အယုတ္တရူပ၊ တေပိ အာမန္တေတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အတိဝေလံ မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ ပဋိရာဇနံ အညေသံ ရာဇနံ။ သယံ ဒူတာနိ သာသတိတိ မမ ဝစနေန သယံ ပဏ္ဍိ လိခိတွာ ဒူတေပိ ပေသေတိ “မမ မာတာ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇနဝယသ္မိံယေဝ ပြိတာ၊ အသုကရာဇာ ကိရ အာဂန္တော တံ အာနေတူ”တိ။ တေ “မယံ ရညော ဥပဋ္ဌာကာ၊ ကသ္မာ နော ဧဝံ ဝဒေသိ”တိ ပဋိပဏ္ဏာနိ ပေသေန္တိ။ တေသု ပရိသမဇ္ဈေ ဝါစိယမာနေသု မမ သီသံ ဆိန္ဒနကာလော ဝိယ ဟောတိ၊ မာတရံ တေန ဒေါသေန ဒက-ရက္ခသဿ ဒဿာမိတိ။ (၁)

အထ ပရိဗ္ဗာဇိကာ “မဟာရာဇ မာတရံ တာဝ ဣမိနာ ဒေါသေန ဒေဟိ၊ ဘရိယာ ပန တေ ဗဟူပကာရာ”တိ တဿာ ဂုဏံ ကထေန္တိ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

“ဣတ္ထိဂုဗ္ဗဿ ပဝရာ၊ အစ္စန္တံ ဝိယဘာဏိနိ။
အနုဂ္ဂတာ သီလဝတိ၊ ဆာယာဝ အနပါယိနိ။

အက္ကောဓနာ ပုညဝတိ၊ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထဒဿိနိ။
ဥဗ္ဗရိံ ကေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောသိ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ ဣတ္ထိဂုဗ္ဗဿာတိ ဣတ္ထိဂဏဿ။ အနုဂ္ဂတာတိ ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ အနုဂတာ။ “အက္ကောဓနာ”တိအာဒိကေန ပနဿာ ဂုဏေ ကထေတိ။ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရေ ဝသနကာလေ ပဟဋ္ဌာပိ တဝ အာဏာကရဏ-ဘယေန တယိ သိနေဟေန မာတာပိတူနံ န ကထေသိ၊ ဧဝမေသာ အက္ကောဓနာ ပုညဝတီ ပဏှိတာ အတ္ထဒဿနီတိ။ ဣဒံ ဒဟရကာလေ အက္ကောဓနာဒိဘာဝံ သန္ဓာယာဟ။ ဥဗ္ဗရိန္တိ ဩရောဓံ။ ဧဝံ ဂုဏသမ္ပန္နံ နန္ဒာဒေဝိကေန ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿသီတိ ဝဒတိ။

သော တဿာ အဂုဏံ ကထေန္တော အာဟ—

“ဒိဇ္ဈာရတိသမာပန္နံ၊ အနတ္ထဝသမာဂတံ။

သာ မံ သကာန ပုတ္တာနံ၊ အယာစံ ယာစတေ ဓနံ။

သောဟံ ဒေါမိ သာရတ္ထော၊ ဗဟုံ ဥစ္စာဝစံ ဓနံ။

သုဒ္ဓစ္စဇံ စဇိဘွာန၊ ပစ္ဆာ သောစာမိ ဒုမ္မနော။

ဥဗ္ဗရိန္တိ တေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောဟံ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ အနတ္ထဝသမာဂတန္တိ တာယ ဒိဇ္ဈာရတိယာ ကာမကိဋ္ဌာယ အနတ္ထကာရကာနံ ကိလေသာနံ ဝသံ အာဂတံ မံ ဝိဒိတွာ။ သာ မန္တိ သာ နန္ဒာဒေဝိမံ။ သကာန ပုတ္တာနန္တိ ယံ မယာ အတ္ထနော ပုတ္တမိတာနဉ္စ ဘရိယာနဉ္စ ဝိန္တိ ပိဋန္တနံ၊ တံ အယာစံတဗ္ဗရူပံ “မယံ ဒေဟိ”တိ ယာစတိ။ ပစ္ဆာ သောစာမိတိ သာ ဒုဘိယဒိဝသေ “ဣမာနိ ပိဋန္တနာနိ ရညာ မေ ဝိန္နာနိ၊ အာဟရထေတာနိ”တိ တေသံ ရောဒန္တာနံ ဩမုဉ္ဇိဘွာ ဂဏှာတိ။ အထာဟံ တေ ရောဒမာနေ မေ သန္တိကံ အာဂတေ ဒိသွာ ပစ္ဆာ သောစာမိ။ ဧဝံ ဒေါသကာရိကာ သော။ ဣမိနာ နံ ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿာမီတိ။ (၂)

အထ နံ ပရိဗ္ဗာဇိကာ “ဣမံ တာဝ ဣမိနာ ဒေါသေန ဒေဟိ၊ ကနိဋ္ဌော ပန တေ တိဝိဏမန္တိကုမာရော ဥပကာရကော၊ တံ ကေန ဒေါသေန ဒဿသီ”တိ ပုစ္ဆန္တိ အာဟ—

“ယေနောစိတာ ဇနပဒါ၊ အာနိတာ စ ပဋိဂ္ဂဟံ။

အာဘတံ ပရရဇ္ဇေဘိ၊ အဘိဋ္ဌာယ ဗဟုံ ဓနံ။

ဓနုဂ္ဂဟာနံ ပဝရံ၊ သူရံ တိဝိဏမန္တိနံ။

ဘာတရံ ကေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇာသိ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ ဩဓိတာတိ ဝဓိတာ။ ပဋိဂ္ဂဟန္တိ ယေန စ တုမေ ပရဒေသေ ဝသန္တာ
ပုန ဂေဟံ အာနိတာ။ အဘိဋ္ဌာယာဘိ အဘိဘဝိတွာ။ တိဓိဏမန္တိနန္တိ
တိဓိဏပညံ။

သော ကိရ မာတု မြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ ဝသနကာလေ ဇာတော။ အထဿ
ဝယပ္ပတ္တဿ မြာဟ္မဏော ခဂ္ဂံ ဟတ္ထေ ဒတွာ “ဣမံ ဂဟေတွာ မံ ဥပဋ္ဌဟာ”တိ
အာဟ။ သော မြာဟ္မဏံ “ပိတာ မေ”တိ သညာယ ဥပဋ္ဌာသိ။ အထ နံဧကော
အမစ္စော “ကုမာရ န တံ ဧတဿ ပုတ္တော၊ ဟဝ ကုန္တိဂဟကာလေ စလာက-
ဒေဝီ ရာဇာနံ မာရေတွာ ဧတဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေသိ၊ တံ မဟာစူဠနိ-
ရညော ပုတ္တော”တိ အာဟ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ “ဧကေန ဥပါယေန နံ
မာရေဿာမီ”တိ ရာဇကုလံ ပဝိသန္တော တံ ခဂ္ဂံ ဧကဿ ပါဒမူလိကဿ
ဒတွာ အပရံ “တံ ရာဇဒွါရေ ‘မမေသော ခဂ္ဂေါ’တိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ဝိဝါဒီ
ကရေယျာသိ”တိ ဝတွာ ပါဝိသိ။ တေ ကလဟံ ကရိံသု။ သော “ကိံ သေ
ကလဟော”တိ ဧကံ ပုရိသံ ပေသေသိ။ သော အာဂန္တာ “ခဂ္ဂတ္ထာယာ”တိ
အာဟ။ မြာဟ္မဏော တံ သုတွာ “ကိံ ဧတ”န္တိ ပုတ္တိ။ သော ကိရ တုမေဟိ
မမ ဒိန္နခဂ္ဂေါ ပရဿ သန္တကောတိ။ “ကိံ ဝဒေသိ တာတ၊ တေန ဟိ
အာဟရာပေဟိ၊ သဉ္ဇာနိဿာမိ န”န္တိ အာဟ။ သော တံ အာဟရာပေတွာ
ကောသကော နိက္ကမိတွာ “ပဿထာ”တိ တံ သဉ္ဇာနာပေန္တော ဝိယ
ဥပဂန္တာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ တဿ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ အတ္တနော ပါဒမူလေ
ပါတေသိ။ တတော ရာဇဂေဟံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ နဂရံ အလင်္ကရိတွာ တဿ
အဘိသေကေ ဥပနိတေ မာတာ စူဠနိကုမာရဿ မဒ္ဒရဋ္ဌေ ဝသနဘာဝံ အာစိက္ခိ။
တံ သုတွာ ကုမာရော သေနင်္ဂပရိဝုတော တတ္ထ ဂန္တာ ဘာတရံ အာနေတွာ
ရဇံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တံ “တိဓိဏမန္တိ”တိ သဉ္ဇာနိံသု။ ပရိဗ္ဗာ-
ဇိကာ တံ “ဧဝရူပံ ဘာတရံ ကေန ဒေါသေန ဒကရက္ခဿဿ ဒဇ္ဇာသိ”တိ
ပုတ္တိ။

ရာဇာ တဿ ဒေါသံ ကထေန္တော အာဟ—

“ယေနောစိတာ^၁ ဇနပဒါ၊ အာနိတာ စ ပဋိဂ္ဂဟံ။

အာဘတံ ပရရဇ္ဇေဘိ၊ အဘိဋ္ဌာယ ဗဟုံ ခနံ။

ဓနုဂ္ဂဟာနံ ပဝရော၊ သူရော တိဓိဏမန္တိ စ။

မယာယံ သုခိတော ရာဇာ၊ အတိမညတိ ဒါရကော။

ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ မေ အယျေ၊ န သော ဧတိ ယထာ ပုရေ။
ဘာတရံ တေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောဟံ ဒကရက္ခိနော”တိ”။

တတ္ထ ပရရဇ္ဇေဘိတိ ဣမဿ ပရရဇ္ဇတော စ ဗဟု ခနံ အာဘတံ၊ အယဉ္ဇံ၊
ပရရဇ္ဇေ ဝသန္တော ပုန ဣမံ ဂေဟံ အာနေတွာ “သေ မယာ မဟတိ ယသေ
ပတိဋ္ဌာပိတော”တိ ဝဒတိ။ ယထာ ပုရေတိ ပုဗ္ဗေ ပါတောဝ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣဒါနိ
ပန န တထာ ဧတိ။ ဣမိနာ နံ ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿာမီတိ။ (၃)

အထ ပရိဗ္ဗာဇိကာ “ဘာတု တာဝ သော ဒေါသော ဟောတု၊ ခနုသေခ-
ကုမာရော ပန တယိ သိနေဟဂုဏယုတ္တော ဗဟူပကာရော”တိ တဿ ဂုဏံ
ကထေန္တိ အာဟ—

“ဧကရတ္တေန ဥဘယော၊ ဟုဉ္ဇေဝ ခနုသေခ စ။
ဥဘော ဇာတေတ္ထ ပဉ္ဇာလာ၊ သဟာယာ သုသမာဝယာ။
စရိယာ တံ အနုဗန္ဓိတ္တော၊ ဧကဒုက္ခသုခေါ တဝ။
ဥဿုက္ခော တေ ဒိဝါရတ္တိံ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဗျာဝဇ္ဇော။
သဟာယံ ဧကေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောသိ ဒကရက္ခိနော”တိ”။

တတ္ထ ခနုသေခ စာတိ ခနုသေခေါ စ၊ ခနုသေခကုမာရော စာတိ၊ အတ္တော။
တ္တောတိ ဣဒေဝ နဂရေ။ ပဉ္ဇာလာတိ ဥတ္တရပဉ္ဇာလနဂရေ ဇာတတ္တာ ဧဝံ-
ဝေါဟာရာ။ သုသမာဝယာတိ သုဉ္ဇ၊ သမဝယာ။ စရိယာ တံ အနုဗန္ဓိတ္တောတိ
ဒဟရကာလေ ဇနပဒစာရိကာယ ပက္ကန္တံ တံ အနုဗန္ဓိ၊ ဆာယာဝ န ပိဇဟိ။
ဥဿုက္ခောတိ တဝ ကိစ္စေသု ရတ္တိန္ဒိဝ ဥဿုက္ခော ဆန္ဒဇာတော နိစ္စံ ဗျာဝဇ္ဇော။
တံ ဧကေန ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿသီတိ။

အထဿ ရာဇာ ဒေါသံ ကထေန္တော အာဟ—

“စရိယာ မံ အယံ အယျေ၊ ပဇ္ဇိတ္တော မယာ သဟ။
အဇ္ဇောပိ တေန ဝဏ္ဏေန၊ အတိဝေလံ ပဇ္ဇိတိ။
ဥဗ္ဗရိယာပိ’ဟံ အယျေ၊ မန္တယာမိ ရဟောဂတော။
အနာမန္တော ပဝိသတိ၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပင်္ဂဝေပိတော။
လဒ္ဓုဒ္ဓါရော ကတောကာသော၊ အဟိရိကံ အနာဒရံ။
သဟာယံ တေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇောဟံ ဒကရက္ခိနော”တိ”။

တတ္ထ အဇ္ဇာပိ တေန ဝဏ္ဏေနာတိ ယထာ စရိယာယ ပုဗ္ဗေ မံ အနုဗန္ဓန္တော
မယာ အနာယေန သဒ္ဓိံ ဧကတောဝ ဘုဉ္ဇန္တော သယန္တော ဟတ္ထံ ပဟရိတွာ
မဟာဟသိတံ ဟသိ၊ အဇ္ဇာပိ တထေဝ ဟသတိ၊ ဒုဂ္ဂတကာလေ ဝိယ မံ
မညတိ။ အနာမန္တောတိ^၁ ရဟော နန္ဒာဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ မန္တေန္တေပိ မယိ
အဇာနာပေတွာ သဟသာဝ ပဝိသတိ။ ဣမိနာ ဒေါသေန တံ အဟိရိကံ
အနာဒရံ ဒကရက္ခသဿ ဒဿာမီတိ။ (၄)

အထ ပရိဗ္ဗာဇိကာ “မဟာရာဇ တဝ သဟာယကဿ တာဝ ဒေသော
ဒေါသော ဟောတု၊ ပုရောဟိတော ပန တဝ ဗဟူပကာရော”တိ တဿ ဂုဏ်
ကထေန္တိ အာဟ—

“ကုသလော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ရုတညူ အာဂတာဂမော။
ဥပ္ပါတေ သုပိနေ ယုတ္တော၊ နိယျာနေ စ ပဝေသနေ။
ပဋ္ဌော ဘူမန္တလိက္ခသ္မိံ၊ နက္ခတ္တပဒကောဝိဒေါ။
ဗြာဟ္မဏံ ကေန ဒေါသေန၊ ဒဇ္ဇာသိ ဒကရက္ခိနော”တိ^၂။

တတ္ထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ “ဣမိနာ နိမိတ္တေန ဣဒံ ဘဝိသတိ၊ ဣမိနာ
ဣဒံ”န္တိ ဧဝံ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု ကုသလော။ ရုတညူတိ သဗ္ဗရဝံ ဇာနာတံ။
ဥပ္ပါတေတိ စန္ဒရိယသုရိယဂ္ဂါဟဥက္ကာပါတိသိသာသာဟာဒိကေ ဥပ္ပါတေ။
သုပိနေ ယုတ္တောတိ သုပိနေ စ တဿ နိပ္ပတ္တိဇာနနဝသေန ယုတ္တော။ နိယျာနေ
စ ပဝေသနေတိ ဣမိနာ နက္ခတ္တေန နိယျာယိတဗ္ဗံ၊ ဣမိနာ ပဝိသံတဗ္ဗန္တံ
ဇာနာတိ။ ပဋ္ဌောတိ^၃ ဆေကော ပဋိဗလော၊ ဘူမိယဉ္ဇ အန္တလိက္ခေ စ ဒေါသ-
ဂုဏေ ဇာနိတုံ သမတ္တော။ နက္ခတ္တပဒကောဝိဒေါတိ အဠာပိသတိယာ နက္ခတ္တ-
ကောဠာသေသု ဆေကော။ တံ ကေန ဒေါသေန ဒကရက္ခသဿ ဒဿသီတိ။

ရာဇာ တဿ ဒေါသံ ကထေန္တော အာဟ—

“ပရိသာယမ္ပိ မေ အယျေ၊ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဥဒိက္ခတိ။
တဿာ အစ္စဘမုံ လုဒ္ဓိံ၊ ဒဇ္ဇာဟံ ဒကရက္ခိနော”တိ^၄။

တဿတ္ထော—အယျေ သေ မံ ပရိသမတ္တေ ဩလောကေန္တောပိ အက္ခိနံ
ဥဗ္ဗိလေတွာ ကုဒ္ဓေါ ဝိယ ဥဒိက္ခတိ၊ တဿာ ဧဝံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတဘမုံ
အမနာပေန ဥက္ခိတ္တဘမုကံ ဝိယ လုဒ္ဓိံ ဘယာနကံ တံ အဟံ ဒကရက္ခသဿ
ဒဿာမီတိ။ (၅)

တတော ပရိဗ္ဗာဇိကာ “မဟာရာဇေ တံ ‘မာတရံ အာဒိ’ ကတွာ ဣမေ ပဉ္စဒကရက္ခဿ ခဗ္ဗိ’တိ ဝဒေသိ၊ ‘ဝေရူပဉ္စ သိရိဝိဘဝံ အဂဏေတွာ အတ္တနော ဇိဝိတမ္ပိ မဟောသဓဿ ခဗ္ဗိ’တိ ဝဒေသိ၊ ကံ တဿ ဂုဏံ ပဿသိ”တိ ပုစ္ဆန္တိ ဣမာ ဂါထာယော အာဟ—

“သသမုဒ္ဒပရိယာယံ၊ မဟိံ သာဂရက္ခလံ။
ဝသုန္ဓရံ အာဝသတိ၊ အမစ္စပရိဝါရိတော။
စာတုရန္တော မဟာရဋ္ဌော၊ ဝိဇိတာဝိ မဟဗ္ဗလော။
ပထဗျာ ဧကရာဇာသိ၊ ယသော တေ ဝိပုလံ ဂတော။
သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ အာမုတ္တမဏိက္ခလော။
နာနာဇနပဒါ နာရိ၊ ဒေဝကညူပမာ သုဘာ။
ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဗ္ဗိနံ။
သုခိတာနံ ဝိယံ ဒီဃံ၊ ဇိဝိတံ အာဟု ခတ္ထိယ။
အသ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
ပဏ္ဍိတံ အနုရက္ခန္တော၊ ပါဏံ စဇေသိ ဒုစ္စဇ”န္တိ။

တတ္ထ သသမုဒ္ဒပရိယာယန္တိ သမုဒ္ဒမရိယာဒသင်္ခါတေန သမုဒ္ဒပရိက္ခေပေန သမန္တာဂတံ။ သာဂရက္ခလန္တိ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတဿ သာဂရဿ ကုဏ္ဍလဘူတံ။ ဝိဇိတာဝိတိ ဝိဇိတသင်္ဂါမော။ ဧကရာဇာတိ အညဿ အတ္တနာသဒိသဿ ရညော အဘာဝတော ဧကောဝ ရာဇာ။ သဗ္ဗကာမသမိဗ္ဗိနန္တိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာနံ သမိဗ္ဗိယာ သမန္တာဂတာနံ။ သုခိတာနန္တိ ဝေရူပါနံ သုခိတာနံ သတ္တာနံ ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ဇိဝိတံ ဒီဃမေဝ ဝိယံ၊ န ဘေ အပ္ပံ ဇိဝိတမိစ္ဆန္တိတိ ပဏ္ဍိတာ ဝဒန္တိ။ ပါဏန္တိ ဝေရူပံ အတ္တနော ဇိဝိတံ ကသ္မာ ပဏ္ဍိတံ အနုရက္ခန္တော စဇေသိတိ။

ရာဇာ တဿာ ကထံ သုတွာ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏံ ကထေန္တော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

“ယတောပိ အာဂတော အယျေ၊ မမ ဟတ္ထံ မဟောသဓော။
နာဘိဇာနာမိ မိရဿ၊ အဏုမတ္တမ္ပိ ဒုက္ကဋ်။
သစေ စ ကိသ္ဗိမိ ကာလေ၊ မရဏံ မေ ပုရေ သိယာ။
သော မေ ပုတ္တေ ပပုတ္တေ စ ၊ သုခါပေယျ မဟောသဓော။

အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သဗ္ဗမတ္တမ္ပိ ပဿတိ။
အနာပရာဓကမ္ပန္တံ၊ န ဒဇ္ဇံ ဒကရက္ခိနော”တိ။

တတ္ထ ကိသ္ဗိဇိတိ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ကာလေ။ သုခါပေယျာတိ သုခသ္မိယေဝ ပတိ-
ဋ္ဌာပေယျ။ သဗ္ဗမတ္တန္တိ သေ အနာဂတဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ အတိတဉ္စ သဗ္ဗံ အတ္ထံ သဗ္ဗညု-
ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ ပဿတိ။ အနာပရာဓကမ္ပန္တန္တိ ကာယကမ္မာဒိသု အပရာဓရဟိတံ။
န ဒဇ္ဇန္တိ အယျေ ဧဝံ အသမဓုရံ ပဏ္ဍိတံ နာဟံ ဒကရက္ခသဿ ဒဿာဓိတိ
ဧဝံ သော မဟာသတ္တဿ ဂုဏေ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ ဥက္ခိပိတွာ
ကထေသိ။

ဣတိ ဣမံ ဇာတကံ ယထာနုသန္ဓိပုတ္တံ။ အထ ပရိဗ္ဗာဇိကာ စိန္တေသိ
“တ္ထေကေနပိ ပဏ္ဍိတဿ ဂုဏော ပါကဠာ န ဟောန္တိ၊ သကလနဂရဝါသီနံ
မဇ္ဈေ သာဂရဝိဇ္ဇေ အာသိတ္တတေလံ ဝိပုဏ်ရန္တိ ဝိယ တဿ ဂုဏေ ပါကဠေ
ကရိဿာမိ”တိ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ ပါသာဒါ ဩရုယ ရာဇင်္ဂဏေ အာသနံ
ပညပေတွာ တတ္ထ နိသီဒါပေတွာ နာဂရေ သန္နိပါတာပေတွာ ပုန ရာဇာနံ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒကရက္ခသဿ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ တေန ဟေဋ္ဌာ ကထိတ-
နိယာမေနေဝ ကထိဘကာလေ နာဂရေ အာမန္တေတွာ အာဟ—

“ဣဒံ သုဏာထ ပဉ္စာလော၊ စူဠနေယျဿ ဘာသိတံ။
ပဏ္ဍိတံ အနုရက္ခန္တော၊ ပါဏံ စဇတိ ဒုစ္စဇံ။

မာတု ဘရိယာယ ဘာတုဋ္ဌ၊ သဒိနော မြာဟ္မဏဿ စ။
အတ္တနော စာပိ ပဉ္စာလော၊ ဆန္တံ စဇတိ ဇိဝိတံ။

ဧဝံ မဟတ္ထိကာ ပညာ၊ နိပုဏာ သာဓုစိန္တိနိ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မဟိတတ္ထာယ၊ သမ္ပရာယသုခါယ စာ”တိ။

တတ္ထ မဟတ္ထိကာဘိ? မဟန္တံ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ဌိတာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဟိတတ္ထာ-
ယာဘိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ ဟိတတ္ထာယ စ ပရလောကေ သုခတ္ထာယ
စ ဟောတိတိ။

ဣတိ သာ ရတနသရဿ မဏိက္ခန္ဓေန ကူဠံ ဂဏှန္တိ ဝိယ မဟာသတ္တဿ
ဂုဏေယိ ဒေသနာကူဠံ ဂဏှိတိ။

ဒကရက္ခသပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ တယာ-
ဂတော ပညဝါ၊ ပုဗ္ဗေပိ ပညဝါယေဝါ”တိ ဇာတကံ သမောဓာနေန္တော
ဩသာနဂါတာ အာဟ—

“ဘေရီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာသိ၊ ပိတာ သုဒ္ဓေါဒနော အဟု။
မာတာ အာသိ မဟာမာယာ၊ အမရာ ဗိဗ္ဗသုန္ဓရီ။
သုဝေါ အဟောသိ အာနန္ဒော၊ သာရိပုတ္တော စ စူဠနီ။
ဒေဝဒတ္တော စ ကေဝဇ္ဇော၊ စလာကာ ထုလ္လနန္ဒီနီ။
ပဇ္ဇာလစန္ဒီ သုန္ဓရီ၊ သာဠိကာ မလ္လိကာ အဟု။
အဗ္ဗုဒ္ဓော အာသိ ကာမိန္ဒော၊ ပေါဠပါဒေါ စ ပုက္ကသော။
ပိလောတိကော စ ဒေဝိန္ဒော၊ သေနကော အာသိ ကဿပေါ။
ဥဒုဗ္ဗရာ မင်္ဂလိကာ၊ ဝေဒေဟော ကာဠုဒါယကော။
မဟောသမော လောကနာထော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ။

ဥမင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

(ဆဋ္ဌော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော)

စာတကဋကထာယ ဆဋ္ဌဘာဂေ

သံဝဠာတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်
အကတွာ		၂၀၅	အဇ္ဈဘာသိတ္တ		၂၉၇
အကရာ		၂၅	အဋ္ဌဗိယော		၆၉
အက္ကောဓံ		၁၀၇	အဋ္ဌဗုပဒေါ		၁၉၄
အက္ကောဓနာ		၃၂၆	အဋ္ဌနခေါ		၁၉၄
အက္ခာ		၁၉၉	အဗုကောသံ		၁၁၀
အက္ခာသိ		၁၂၂	အဗုရတ္တေ		၉၉
အဂ္ဂဋ္ဌေ		၂၉၃	အတိက္ကန္တဝနထာ		၅၆
အဂ္ဂိယမာ		၆၈	အတိဗြဟာ		၁၀၆
အဂ္ဂိ		၁၄၁	အတိမညသိ		၂၆၉
အဂ္ဂေန		၁၄၁	အတိဝတ္တန္တိ		၁၄၃
အဂ္ဂိရကာသု		၁၃၅	အတိဝေလံ		၂၃၆
အစာရံ		၁၄၃	အတိတော		၂၈
အစိနိတဗ္ဗိ		၅၄	အတိရဏေယျ		၇၁
အစေတသော		၁၄	အတိရဒသိ		၂၈
အဗ္ဗန္တံ		၄၆	အတ္တံ		၁၁
အဗ္ဗေတိ		၁၉၉	အတ္တဝီတိရတော		၂၁
အဗ္ဗတိ		၁၄၆	အတ္တာနံ		၃
အဗ္ဗရေ		၅၆	အတ္တံ		
အဗ္ဗာ'ဟံ		၂၁	အတ္တဇာတေန		
အဗ္ဗန္တရဋ္ဌာ		၂၄၄	အတ္တဗ္ဗိ		
အဗ္ဗိနပ္ပိ		၇၆	အတ္တေသု		
အဗ္ဗိဂတာ		၂၀	အဗ္ဗိသု		
အဗ္ဗဋ္ဌမာရီဝ		၇၈	အဗ္ဗိန္တိ		
အဗ္ဗေယျ		၆၅	အဗ္ဗိဋ္ဌေ		
အဗ္ဗေ		၁၀၂	အဗ္ဗိန္တံ		
အဗ္ဗုပါဂမိ		၁၆၂	အဗ္ဗိယမာနော		

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော
အဋ္ဌကိ		၁၉၄	အနုပိဇ္ဇန္တိ		၂၀၇
အဋ္ဌါ		၁၅၆	အနုသာသတိ		၇၂
အဓမ္မော		၁၁၁	အနုသာသိ		၂၉၄
အဓိပ္ပိတော		၁၅၆	အနုသိက္ခာမိ		၁၀၃
အဓိပ္ပါယဖလံ		၄၆	အနေကရူပံ		၁၅၀
အနညထေယျာ		၂၂၃	အနောဒကေ		၂၉၁
အနဏော		၄၅	အန္တလိက္ခေန		၂၀၀
အနတ္ထဝသံ		၃၂၆	အန္တာ		၂၉
အနန္တဝါဟနံ		၂၀၀	အန္တော		၂၀၄
အနရိယံ		၇၀	အန္ဓာနံ		၁၁၀
အနရိယရူပေါ		၂၀၆	အပက္ကမိ		၁၂၀
အနဝယော		၇၉	အပဝိဒ္ဓိ		၁၁၁
အနာမန္တော		၃၂၉	အပဿံ		၄၄
အနာမယံ		၂၉	အပါပဓမ္မံ		၁၃၄
နာပရာကေမ္မန္တံ		၃၃၁	အပါရနေယျံ		၅၄
နိကေတံ		၇၆	အပိဋန္တနံ		၃၂၅
နိဂါမကူလာ		၁၃၇	အပ္ပတွာ		၅၄
နိဗ္ဗိမန္တော		၂၀၂	အပ္ပိယံ		၂၉
ပုန္ဒကာ		၂၂၅	အပ္ပဃနန္တရေ		၁၅၅
သမ္ပကာရီ		၂၁၉	အပ္ပါတော		၁၂၉
ဂုတာ		၃၂၆	အဘက္ခော		၇၀
ဘရိနာ		၂၉၃	အဘာဝဝသူပနိတံ		၂၁၆
ဘဏ္ဍာ		၈၀	အဘိဇီဟနာယ		၂၁၇
ဘော		၂၂၄	အဘိဋ္ဌာယ		၃၂၇
		၃၀၂	အဘိဒေါသဂတော		၂၃၀
ဗုဒ္ဓရ		၁၂၇	အဘိနိပ္ပတံ		၄၅
အနုပါပယ		၁၀၉	အဘိဘုယျတိ		၃၅
အနုပါဝိသိ		၇၅	အဘိမတ္ထံ		၂၁၄
အနုပုဗ္ဗသမုဂ္ဂတာ		၁၅၇	အဘိသဇ္ဇော		၇၀
နုဗန္ဓိတ္ထော		၃၂၀	အဘိဟာရယုံ		၃၁၇

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အမစ္ဆဿ		၂၈၅	အသဒ္ဓိရူပေါ		၂၃၂၊ ၂၅၉
အမစ္ဆော		၂၉၂	အသမ္ပတ္တာ		၈၂
အမဇ္ဇပေါ		၂၉	အသမ္ပုဒ္ဓိ		၂၃၃
အမညတ		၉၅	အသိ		၃၀၂
အမညိတ္တ		၇၁	အသိစမ္ပဿ		၃၀၀
အမန္တိနံ		၂၉၆	အသုဋ္ဌကမ္ဘာ		၁၃၇
အမိတ္တဿ		၂၃၃	အသောတတာ		၂၀
အမ္ပံ		၇၅	အသ္မာတိ		၁၈
အမ္ပိ		၁၁၄	အသ္မိ		၃၀၁
အရဇံ		၁၅၈	အဿဝါ		၆၅
အရတိ		၇၁	အဿာ		၂၈၈
အရဟန္တေ		၁၄၀	အဿေ		၂၇
အရာဇယုတ္တော		၂၃၁	အဟိ		၁၇၆
အရိယဂဏေ		၆၅	အဟိတာ		၅၃
အလင်္ကာရာ		၂၄၂	အဟု		၁၁၀
အလောမဟဋ္ဌော		၁၂၂			
အဝံသိရာ		၁၃၆		[အ]	
အဝတ္တိသု		၁၂၄	အာကိဏ္ဏံ		၁၅၈
အဝဓိ		၁၀၆	အာဂစ္ဆန္တိ		၂၅၇
အဝသီဒသိ		၄၆	အာဂတံ		၃၁၇
အဝသုစ္ဆတိ		၉၉	အာဂတော		၁၀၆
အဝိတက္ကိတာ		၅၃	အာဂန္တုနာ		၁၉၈
အဝေါစ		၂၉၇	အာဂမယာမသေ		၁၀၉
အဂ္ဂါယဿု		၂၁	အာဂမ္မ		၉၈
အသင်္ချံ		၁၉၉	အာဂုံ		၁၀၃
အသညတော		၂၀၀	အာဃာတနေ		၁၄၂
အသတံ		၁၄၃	အာဇာနိယေဝ		၆၅
အသန္တဝံ		၇၆	အာဏတ္တော		၂၂၉
အသန္တိတာ		၂၀	အာတပံ		၃၅
အသဒ္ဓိရူပံ		၂၃၁	အာတုရော		၉၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အာ]		[အ-ဤ]	
အာဒါယ	၁၃၀	အတ္ထိဂုဗ္ဗဿ	၃၂၆
အာဒိဗ္ဗော	၂၉၆	အဒံ	၁၅၉
အာပတသိ	၃၀၁	အဗ္ဗဿ	၂၀၂
အာပယေ	၅၆	အဗ္ဗိ ဝိကုဗ္ဗမာနာ	၁၄၇
အာဘဿရာ	၆၉	အန္တပုရောဟိတာ	၁၅၉
အာဘောဇ္ဈိ	၁၄၀	အလ္လိယာစာပဝေရိတိ	၆၅
အာမဂိဗ္ဗေါ	၂၆၂	အသိဟိ	၃၃
အာပန္နယိ	၂၆၅	ဤသကဂ္ဂပဝေလ္လိတာ	၃၀၀
အာမာယဒါသိ	၁၄၇		
အာမောတိ	၂၆၅	[ခ]	
အာယုဟေ	၄၄	ဥဂပုတ္တရာဇပုတ္တိယာနံ	၁၉၂
အာရုယု	၂၀	ဥစ္စာဝဓံ	၁၄၇
အာလယေ	၂၅	ဥစ္စာဝစာ	၁၄၅
အာဝသထော	၂၇၂	ဥဇ္ဇဘဝါယ	၀၂
အာဝါသံ	၁၅၆	ဥဋ္ဌာနပါဒစနိယသယ	၉၉
အာဝိသိ	၉၆	ဥဏှောဒကသ္မိ	၁၃၆
အာဝုဗေသဝန္တဝန်	၂၉၉	ဥတ္တမတ္တာနိ	၂၆၃
အာဝသနိ	၇၂	ဥတ္တမဘဏ္ဍာထေနာ	၁၄၄
အာသိ	၁၀၂	ဥတ္တရေန	၁၂၅
အာသိသေဏေဝ	၅၃	ဥတြာသန္တိ	၉၇
အာဟညန္တ	၃၁၇	ဥဒကဏ္ဍဝေ	၃၂၁
အာဟရိ	၁၀၅	ဥဒယံ	၂၉၆
အာဟု	၂၇၂	ဥဒီရယန္တ	၂၆
အာဠမ္မရာ	၁၅၀	ဥဒေန္တံ	၂၉၇
		ဥဒ္ဓိ	၂၄၄
[အ]		ဥန္တတဉ္စ	၇၂
အုတ္တိ	၅၃	ဥန္တမတိ	၁၀၅
အုတ္တိမ္မာ	၁၀၇	ဥပကာရိ	၂၉၇
အုတရိတရာ	၂၉၉	ဥပကူလဇေ	၃၃
အုတိ	၂၉၆	ဥပက္ခမာ	၁၄၅

